

Πίνακας περιεχομένων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	7
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	7
ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	11
ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ	12
ΠΗΓΕΣ ΑΝΤΛΗΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.....	13
ΜΕΡΟΣ Α΄. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:.....	14
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	14
ΕΝΟΤΗΤΑ 1 : ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	14
1.1.1. Γεωγραφικά στοιχεία του Δήμου Σερρών	14
1.1.2. Ο ρόλος του Δήμου Σερρών στον ευρύτερο γεωγραφικό χώρο και σε σχέση με τον Νομό και την Περιφέρεια	17
1.1.3. Χωροταξική ένταξη του Δήμου Σερρών ως τμήμα της ΠΚΜ στον εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο	19
1.1.4. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (Γ.Π.Σ.) Δήμου Σερρών.....	21
ΕΝΟΤΗΤΑ 2 : ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ-ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	24
1.2.1. Πληθυσμιακά-Δημογραφικά στοιχεία του Δήμου Σερρών και συγκριτικά στοιχεία με τα ανώτερα διοικητικά σχήματα στα οποία αυτός ανήκει	24
ΕΝΟΤΗΤΑ 3 : ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ.....	34
1.3.1. Καταγραφή φυσικού συστήματος.....	34
κλίμα	34
Έδαφος.....	37
1.3.2. Σημαντικότεροι φυσικοί πόροι.....	38
Βιότοποι	38
Δάση.....	43
Πεδιές.....	46
Ορεινοί όγκοι	47
Λίμνες	50
Ποταμοί.....	51
Άλλοι υδατικοί πόροι.....	52
Σπήλαια.....	57
Προστατευόμενες Περιοχές Δήμου Σερρών - Περιοχές Natura.....	57
1.3.3. Χρήσεις Γης στο Δήμο Σερρών.....	58
1.3.4. Προβλήματα ρύπανσης	60

Ατμοσφαιρική ρύπανση.....	60
1.3.5. Βασικές υποδομές -Δίκτυα	61
1.3.5.1. Δίκτυο Ύδρευσης	61
1.3.5.2. Δίκτυο Αποχέτευσης.....	64
1.3.5.3. Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (Ε.Ε.Λ.)	65
1.3.5.4. Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων	71
1.3.5.5. Νέες Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Στερεών Αποβλήτων.....	73
1.3.5.6. Δίκτυο Ηλεκτρικής ενέργειας	74
1.3.5.7. Δίκτυα Τηλεπικοινωνιών και Πληροφορικής	78
1.3.5.8. Δίκτυο Φυσικού Αερίου	80
1.3.5.9. Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.....	80
1.3.5.10. Εγκαταστάσεις μαζικών μεταφορών.....	86
1.3.5.11. Δίκτυα μεταφορών (Οδικά – Σιδηροδρομικά – Εναέρια – Θαλάσσια).....	87
Οδικό δίκτυο	87
Σιδηροδρομικά Δίκτυα.....	89
Εναέρια Δίκτυα	90
Θαλάσσια Δίκτυα.....	90
Συγκοινωνιακό Δίκτυο του Δήμου	91
Αστική συγκοινωνία.....	91
Υπεραστική συγκοινωνία.....	91
ΕΝΟΤΗΤΑ 4: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	93
1.4.1 Υποδομές Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας	93
1.4.1.1. Υποδομές Υγείας (Νοσοκομεία / Κέντρα υγείας, Δημοτικά Ιατρεία).....	93
Νοσοκομεία	93
Ιδιωτικές Κλινικές	94
Διαγνωστικά Κέντρα	94
1.4.1.2. Υποδομές Φροντίδας Ηλικιωμένων	95
Γηροκομείο Σερρών – Κωστοπούλειος Στέγη	95
Δομές κοινωνικής Στήριξης Ηλικιωμένων	96
1.4.1.3. Υποδομές Φροντίδας Παιδιών - Νέων - Γυναικών.....	99
Δομές κοινωνικής Στήριξης Εργαζόμενων Μητέρων.....	99
Κέντρο Συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στο Δήμο Σερρών.....	100
Δομές κοινωνικής Στήριξης Νέων και των Γονέων τους.....	101
1.4.1.4. Άλλες Κοινωνικές Δομές	104
1.4.1.5. Προγράμματα φτώχειας.....	105

1.4.2 Υποδομές Παιδείας.....	107
1.4.2.1. Πρωτοβάθμια –Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	107
1.4.2.2. Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	109
Τ.Ε.Φ.Α.Α. Σερρών	109
Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας - Σερρών	110
Επαγγελματική Κατάρτιση – Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση	112
Φορείς Καινοτομιών	112
1.4.3 Υποδομές Πολιτισμού.....	113
1.4.3.1. Αρχαιολογικοί χώροι, μνημεία.....	113
Ακρόπολη Σερρών (Κουλάς)	113
Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Σερρών	115
Ιερά Μονή Παναγίας Βύσσιανης	116
Ναός Παλαιάς Μητρόπολης Σερρών	117
Ναός Αγίου Νικολάου - Τοπική Κοινότητα Ελαιώνα	118
Τζαμί Αχμέτ Πασά	119
Τζαμί Τζιντζιρλί	120
Τζαμί Κοτζά Μουσταφά Πασά	120
Κηρυγμένα μνημεία εντός της πόλης των Σερρών	121
1.4.3.2. Μουσεία	122
Αρχαιολογικό Μουσείο Μπεζεστένι.....	122
Μουσείο Φυσικής Ιστορίας	123
Λαογραφικό Μουσείο Βλάχων «Γεωργάκης Ολύμπιος».....	124
Μουσείο Ιεράς Μονής Τιμίου Προδρόμου	125
Εκκλησιαστικό Μουσείο Σερρών	125
Λαογραφικό Μουσείο Σαρακατσάνων	126
Λαογραφικό Μουσείο Λυκείου Ελληνίδων	128
Λαογραφικό Πολεμικό Μουσείο	128
Μουσείο Ελιάς - Τοπική Κοινότητα Ελαιώνα	128
1.4.3.3. Άλλες Πολιτιστικές Υποδομές.....	130
Δημόσια Βιβλιοθήκη.....	130
Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Σερρών (ΔΗ.Κ.Ε.ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ)	131
Όμιλος Ορφέα.....	131
Μαξίμειο.....	132
1.4.4 Υποδομές Αθλητισμού και Τουρισμού.....	135
1.4.4.1. Υποδομές Αθλητισμού.....	135

1.4.4.2 Υποδομές Τουρισμού	140
ΕΝΟΤΗΤΑ 5: ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ & ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	142
1.5.1 Επίπεδο Οικονομίας	142
1.5.1.1. Επίπεδο Ανάπτυξης και οικονομικής ευημερίας	142
1.5.2 Διάρθρωση απασχόλησης/Ανεργίας.....	149
1.5.2.1. Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός, Εργαζόμενοι, Άνεργοι, Μεταβολές Ποσοστών Ανεργίας – Απασχόλησης.....	149
1.5.3. Η συμμετοχή του αγροτικού τομέα στην οικονομία.....	164
1.5.3.1. Γεωργία.....	164
1.5.3.2. Κτηνοτροφία.....	171
1.5.4. Η συμμετοχή του τουρισμού στην οικονομία.....	174
1.5.5. Αναπτυξιακά χαρακτηριστικά του Δήμου Σερρών.....	178
1.5.6. Αναπτυξιακά χαρακτηριστικά του Νομού Σερρών όπου ανήκει ο Δήμος Σερρών	179
1.5.7. Αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της Περιφέρειας όπου ανήκει ο Δήμος Σερρών	180
ΕΝΟΤΗΤΑ 6: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ ΚΑΙ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	184
1.6.1 Ανάλυση SWOT.....	184
1.6.2 ΣΥΝΘΕΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟ ΣΕΡΡΩΝ – ΤΟ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑ, ΟΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ	202
1.6.2.1. Δυνατά σημεία του Δήμου	202
1.6.2.2. Οι περιορισμοί, οι δυσκολίες και τα αδύνατα σημεία της πόλης	209
1.6.2.3. Οι ευκαιρίες που προκύπτουν από το νέο οικονομικό περιβάλλον.....	213
1.6.2.4. Οι κίνδυνοι που ενδεχομένως θα πρέπει να αντιμετωπιστούν.....	255
ΕΝΟΤΗΤΑ 7: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΩΝ.....	259
1.7.1 Οργάνωση και Συνεργασίες Δήμου Σερρών.....	259
1.7.1.1. Οργάνωση του Δήμου Σερρών	259
1.7.1.2. Δημοτική Αρχή.....	266
1.7.1.3. Δημοτικό Συμβούλιο	269
1.7.1.4. Οικονομική Επιτροπή και Επιτροπή Ποιότητας ζωής	273
1.7.1.5. Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) Δήμου Σερρών.....	273
1.7.1.6. Οργάνωση και Στελέχωση του Δήμου Σερρών.....	274
1.7.1.7. Δραστηριότητες και Διαδικασίες του Δήμου Σερρών.....	276
1.7.1.7.1. Δραστηριότητες Περιβάλλοντος και Ποιότητας Ζωής	276
1.7.1.7.2. Δραστηριότητες Κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού.....	299
1.7.1.7.2.1. Άλλες πολιτιστικές δραστηριότητες του Δήμου	306

1.7.1.7.2.2. Δημοτικός Αθλητισμός	306
Αθλητικές Υποδομές	307
1.7.1.7.3. Δραστηριότητες Υπηρεσιών Οικονομικής Ανάπτυξης και Απασχόλησης	307
1.7.1.7.4 Δραστηριότητες Οριζόντιων και Υποστηρικτικών Υπηρεσιών	314
1.7.1.8. Διαδικασίες Διοίκησης	323
1.7.1.9. Διαδικασίες που βελτιώνουν τη σχέση του Δήμου με την κοινωνία και τον πολίτη	323
1.7.1.10. Ανθρώπινο Δυναμικό και Υλικοτεχνική Υποδομή του Δήμου Σερρών	325
1.7.1.11. Οικονομική κατάσταση του Δήμου Σερρών	335
1.7.1.12. Νομικά Πρόσωπα (δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου) του Δήμου Σερρών	337
1.7.1.12.1. Οργανισμός Προσχολικής Αγωγής, Κοινωνικής Πολιτικής και Αθλητισμού Δήμου Σερρών (Ο.Π.Α.Κ.Π.Α)	337
1.7.1.12.2. Ενιαία Σχολική Επιτροπή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Σερρών (άρθρο 103 Ν. 3852/2011)	339
1.7.1.12.3. Ενιαία Σχολική Επιτροπή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Σερρών (άρθρο 103 Ν. 3852/2011)	340
1.7.1.12.4. Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Σερρών (ΔΗ.Κ.Ε.ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ)	341
1.7.1.12.5. Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Δήμου Σερρών (Δ.Ε.Υ.Α.Σ)	342
1.7.1.12.6. Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Σερρών (Κ.Ε.Δ.Η.Σ.)	343
1.7.1.12.7. Δημοτική Ανώνυμη Εταιρεία Κτηματικής Αξιοποίησης Δήμου Σερρών (Δ.Α.Ε.Κ.Α.Σ)	346
1.7.1.13. Επιχειρήσεις του Δήμου Σερρών	347
1.7.1.13.1. Περιφερειακός Σύνδεσμος Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ) Κεντρικής Μακεδονίας	347
1.7.1.13.2. Αυτοκινητοδρόμιο Σερρών Α.Ε.	348
1.7.1.13.3. Βιοτεχνικό Πάρκο Σερρών Α.Ε. (ΒΙΟ.ΠΑ Α.Ε.)	350
1.7.1.14. Συνεργασίες του Δήμου Σερρών με επιχειρήσεις	351
1.7.1.15. Συνεργασίες του Δήμου Σερρών με γειτονικούς ΟΤΑ	351
1.7.1.16. Συνεργασίες του Δήμου Σερρών με Φορείς Δημόσιας Διοίκησης	353
1.7.1.17. Διαδημοτικές συνεργασίες - συμμετοχή σε αναπτυξιακές πρωτοβουλίες	353
1.7.1.18. Δίκτυα πόλεων	354
1. Πανελλαδικό Δίκτυο ΟΤΑ για την υποστήριξη των Ελληνικών Τσιγγάνων (Δίκτυο ΡΟΜ)	354
2. Ένωση Ελληνικών Πόλεων με Μεσαιωνικά Κάστρα	355
3. Ευρωπαϊκή Συμμαχία των Πόλεων κατά του Ρατσισμού (European Coalition of Cities Against Racism - ECCAR)	356
4. Σύμφωνο των δημάρχων για αστική βιώσιμη ανάπτυξη (Covenant of Mayors committed to urban sustainable energy)	357
1.7.1.19. Αδελφοποιήσεις του Δήμου Σερρών	358

Πόλη Fosses - Γαλλία.....	358
Δήμος Πετριτσίου - Βουλγαρία.....	359
Βέλικο Τίρνοβο – Βουλγαρία	359
1.8.1 Αξιολόγηση του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου Σερρών και εντοπισμός των κρίσιμων ζητημάτων εσωτερικής ανάπτυξης (Δυνατότητες – Αδυναμίες, Ευκαιρίες – Περιορισμοί)	360

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα αποτελεί βασικό εργαλείο προγραμματισμού, δράσεων τοπικής και εσωτερικής ανάπτυξης του Δήμου Σερρών καθώς και το βασικό πλαίσιο κατεύθυνσης, προσδιορισμού και συντονισμού των ενεργειών όλων των οργάνων διοίκησης και υπηρεσιών και είναι ευρύτερα γνωστό στους εργαζόμενους του Δήμου, προκειμένου να υλοποιηθούν οι στόχοι του. Για το λόγο αυτό:

- Είναι ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης και βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας του ΟΤΑ και προϊόν συλλογικής λειτουργίας των υπηρεσιών του Δήμου Σερρών,
- Είναι οργανικό στοιχείο της καθημερινής λειτουργίας και διοίκησης του Δήμου Σερρών και μέρος του προγραμματικού του κύκλου,
- Είναι εύχρηστο, σύντομο και περιεκτικό, κωδικοποιώντας κατά το δυνατόν την πληροφορία που παρέχει, ώστε να διευκολύνει την παρακολούθηση και την επικαιροποίησή του,
- Δίνει έμφαση στη διάγνωση, σε σχέση με την αποτύπωση του εξωτερικού και εσωτερικού περιβάλλοντος, για την ανάδειξη βασικών αναπτυξιακών προτεραιοτήτων,
- Δίδει έμφαση στον τεκμηριωμένο προσδιορισμό των κρίσιμων ζητημάτων, στα οποία πρέπει να επικεντρώσει τις προσπάθειές του ο Δήμος, λαμβάνοντας υπόψη τα τοπικά προβλήματα, τις εθνικές και περιφερειακές αναπτυξιακές προτεραιότητες και τις δυνατότητές του ως οργανισμού,
- Ο επιχειρησιακός σχεδιασμός αποτελεί την κεντρική αναφορά ώστε να δίνει εύκολα το υπόβαθρο, σχεδόν αυτοματοποιημένα, για την εκπόνηση επιμέρους σχεδίων δράσης (ανά υπηρεσία υλοποίησης, ανά θεματική, κλπ.)
- Διερευνά πλήθος πηγών χρηματοδότησης, αποτελώντας βάση για το σχεδιασμό και υλοποίηση δράσεων κυρίως αναπτυξιακού χαρακτήρα
- Συνδέεται με το ετήσιο πρόγραμμα δράσης, το τεχνικό πρόγραμμα και τον προϋπολογισμό του Δήμου
- Υποστηρίζεται, κατά το δυνατόν, από μηχανογραφική εφαρμογή

Οι άξονες του στρατηγικού σχεδιασμού είναι προκαθορισμένοι και σε συμφωνία με την οργάνωση των αρμοδιοτήτων σε θεματικές ενότητες (4 άξονες) (Ν 3852/2010).

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Σερρών αποτελεί εργαλείο για την άσκηση του αναπτυξιακού του ρόλου, με τα εξής χαρακτηριστικά:

α. Είναι ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης και βελτίωσης της διοικητικής ικανότητάς του:

Αποτελεί πρόγραμμα αναπτυξιακών υποδομών και τοπικών επενδύσεων, αλλά και πρόγραμμα για τη βελτίωση της υφιστάμενης λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών και των Νομικών προσώπων που εποπτεύονται από το Δήμο. Είναι πρόγραμμα, πολυτομεακού χαρακτήρα, με εύρος θεματικών αντικειμένων αντίστοιχου του φάσματος των θεμάτων που απασχολούν την καθημερινή λειτουργία του ΟΤΑ. Καλύπτει όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων του Δήμου και εν δυνάμει το σύνολο των τοπικών υποθέσεων.

β. Αποτελεί το πενταετές πρόγραμμα δράσης του Δήμου Σερρών και των Νομικών Προσώπων του:

Στις προτεραιότητες του προγράμματος αντανακλάται η βούληση και το όραμα της Δημοτικής Αρχής καθώς και οι προτεραιότητες του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Το όραμα της εκλεγμένης δημοτικής αρχής για την περίοδο 2014-2019 αποτυπώνεται στη στρατηγική και αναλύεται σε πενταετές πρόγραμμα δράσης τόσο του Δήμου όσο και των Νομικών Προσώπων του και τέλος σε ετήσιο πρόγραμμα δράσης της κάθε υπηρεσίας του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του.

γ. Είναι οργανικό στοιχείο της καθημερινής λειτουργίας και διοίκησης του Δήμου και μέρος του προγραμματικού του κύκλου:

Η σύνταξη του επιχειρησιακού προγράμματος είναι η αρχική φάση της διαδικασίας προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης του Δήμου. Η διαδικασία αυτή αποτελεί το διαρκές αντικείμενο ενασχόλησης των αιρετών οργάνων, των προϊσταμένων και της αρμόδιας Υπηρεσίας Προγραμματισμού και Ανάπτυξης του.

δ. Υλοποιείται μέσω του ετήσιου προγράμματος δράσης του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του:

Σκοπός της σύνταξης του ετήσιου προγράμματος δράσης είναι η εξειδίκευση του συνολικού πενταετούς επιχειρησιακού προγράμματος σε ετήσιο πρόγραμμα των υπηρεσιών. Ο ετήσιος προγραμματισμός στοχεύει στον επιμερισμό των δράσεων του πενταετούς προγράμματος στις υπηρεσίες, οι οποίες υλοποιούν τμήματα του επιχειρησιακού προγράμματος

ε. Εκπονείται με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων: Το επιχειρησιακό πρόγραμμα αποτελεί προϊόν συλλογικής εργασίας όλων των δομών του Δήμου και οδηγεί στην ανάληψη δεσμεύσεων μεταξύ των διαδοχικών ιεραρχικών επιπέδων, σε ότι αφορά την υλοποίηση του τμήματος εκείνου στο οποίο αυτά εμπλέκονται. Κατά τη διαδικασία σύνταξής του συμμετέχουν με σαφώς καθορισμένο τρόπο:

- Αιρετά όργανα (Δημ. Συμβούλιο, Επιτροπές, Αντιδήμαρχοι, ΔΣ Νομικών Προσώπων, Συμβούλια Τοπικών και Δημοτικών Κοινοτήτων)
- Υπηρεσιακά στελέχη (Προϊστάμενοι υπηρεσιών, Διευθυντές Νομικών Προσώπων, στελέχη της Υπηρεσίας Προγραμματισμού και Ανάπτυξης)
- Τοπικοί φορείς και ομάδες δημοτών με σημαντικό βαθμό συμβολής στην τοπική ανάπτυξη ή/και στη λειτουργία του ΟΤΑ
- Φορείς του διοικητικού συστήματος της χώρας (πχ Περιφέρεια)

στ. Αξιοποιεί δείκτες επίδοσης: Το επιχειρησιακό πρόγραμμα του Δήμου Σερρών διατυπώνει μετρήσιμους στόχους, η επίτευξη των οποίων παρακολουθείται μέσω της αξιοποίησης συστήματος δεικτών επίδοσης. Για την παρακολούθηση της εξέλιξης της τιμής των δεικτών αξιοποιούνται τα στοιχεία (εσόδων / δαπανών, πόρων, εκροών, αποτελεσμάτων στους αποδέκτες) που τηρούνται στις βάσεις δεδομένων του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος του Δήμου.

Η λήψη των αποφάσεων προγραμματισμού δεν στηρίζεται μόνο στην ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, αλλά και στις ανάγκες και προσδοκίες των κατοίκων και του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου, όπως αυτές διατυπώνονται στις διαδικασίες συμμετοχής.

Σκοπός των πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Δήμων είναι η προώθηση της Δημοτικής και της εσωτερικής ανάπτυξης του Δήμου, σε εναρμόνιση με τις κατευθύνσεις αναπτυξιακού σχεδιασμού σε τοπικό και εθνικό επίπεδο και τις νέες αρμοδιότητες που ορίζει το Πρόγραμμα Καλλικράτης.

A) Προώθηση της τοπικής ανάπτυξης

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα κατά κύριο λόγο θα προσδιορίζει τις νέες δραστηριότητες που θα πρέπει να εκτελέσει ο Δήμος στο πλαίσιο των θεσμοθετημένων αρμοδιοτήτων του, με απώτερους σκοπούς :

α] την προστασία και αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος της περιοχής και τη διασφάλιση της ποιότητας ζωής, με παρεμβάσεις στους τομείς (ενδεικτικά):

- Της προστασίας και της αειφόρου διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος
- Της βελτίωσης και διαχείρισης του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος
- Των τεχνικών υποδομών και των δικτύων εξυπηρέτησης

β] τη βελτίωση της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας των κατοίκων της περιοχής του, με παρεμβάσεις στους τομείς (ενδεικτικά):

- Της Κοινωνικής Πολιτικής και της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης
- Της Υγείας
- Της Παιδείας / Δια βίου μάθησης/ Πολιτισμού / Αθλητισμού
- Της Ισότητας των Φύλων και των Ευκαιριών

γ] τη βελτίωση της τοπικής οικονομίας και απασχόλησης, με παρεμβάσεις στους τομείς (ενδεικτικά):

- Των οικονομικών και παραγωγικών δραστηριοτήτων
- Της απασχόλησης

B) Εσωτερική ανάπτυξη του Δήμου ως οργανισμού

Εκτός από τις δράσεις για την προώθηση της Δημοτικής και τοπικής ανάπτυξης το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα περιλαμβάνει δράσεις για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου ως δημόσιου οργανισμού (ως φορέα παροχής συλλογικών αγαθών και υπηρεσιών αλλά και ως θεσμού διασφάλισης της υλοποίησης πολιτικών σε περιφερειακό επίπεδο, σύμφωνα με τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής, στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών), με σκοπούς τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και της νομιμοποίησης της λειτουργίας της. Ειδικότερα οι σχετικές δράσεις αποσκοπούν :

- στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των δραστηριοτήτων και στην καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη
- στη βελτίωση της παραγωγικής ικανότητας των υπηρεσιών της, της ανάπτυξης του υφιστάμενου προσωπικού, της μηχανοργάνωσης, της προμήθειας εξοπλισμού και της εξασφάλισης γης και κτιριακών εγκαταστάσεων
- στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου, μέσω του μεσοπρόθεσμου οικονομικού προγραμματισμού, της παρακολούθησης του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών και της ορθολογικότερης οικονομικής διαχείρισης

Γ) Ανάπτυξη των συνεργασιών του Δήμου

Ο ρόλος του Δήμου, πλέον των οριοθετημένων από το θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων, είναι να μεριμνά για τη συνολική ευημερία της περιοχής του. Η διοίκηση γίνεται αντιληπτή όχι μόνο ως διοίκηση για την παροχή ορισμένων πάγιων υπηρεσιών του Δήμου, αλλά ως μέριμνα για το σύνολο των τοπικών υποθέσεων. Σ' αυτή την κατεύθυνση το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Σερρών επισημαίνει τη συμβολή που μπορούν να έχουν στην ανάπτυξή του Δήμου:

- Οι τοπικοί κοινωνικοί και οικονομικοί φορείς (ιδιωτικές επιχειρήσεις, σύλλογοι και μη κυβερνητικές οργανώσεις)
- Οι γειτονικοί όμοροι Δήμοι
- Οι λοιποί φορείς του πολιτικο-διοικητικού συστήματος της χώρας (Κεντρικοί φορείς και Περιφέρεια)

Επομένως, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα εκτός από τις υπηρεσίες, τα έργα και τις ρυθμίσεις για τα οποία είναι αρμόδιος ο Δήμος, εντοπίζει δραστηριότητες που ανήκουν στην αρμοδιότητα άλλων φορέων και προσδιορίζει τις αναγκαίες ενέργειες συνεργασίας και συντονισμού με αυτούς.

Το πρόγραμμα εκτός των άλλων στοχεύει επίσης, στην αναβάθμιση του επιπέδου συνεργασίας του Δήμου με φορείς του ιδιωτικού, δημόσιου και κοινωνικού τομέα, σε τοπικό, διαπεριφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο, για τη συντονισμένη προώθηση της τοπικής ανάπτυξης και την από κοινού παροχή υπηρεσιών ή υλοποίηση δράσεων και συμφωνιών.

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Με τα άρθρα 203-207 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006), θεσπίστηκε για πρώτη φορά, η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α. .

Με το άρθρο 266 Ν. 3852/2010 (Πρόγραμμα Καλλικράτης) επιβεβαιώνεται η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους Ο.Τ.Α. α βαθμού.

Το Υπουργείο Εσωτερικών (ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α) με σχετικές υπουργικές αποφάσεις και εγκυκλίου που εξέδωσε έδωσε κατευθύνσεις στους ΟΤΑ α βαθμού για την κατάρτιση των Ε.Π., όπως με:

1. την Υπουργική Απόφαση 18183, ΦΕΚ 534, Β, 13/4/2007 στην οποία καθορίστηκε η δομή και το περιεχόμενο των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Ο.Τ.Α.
2. την αρ. 45/58939/25-10-2006 Εγκύκλιο του Υφυπουργού Εσωτερικών για το σκοπό, τη διάρθρωση και τους στόχους των Ε.Π.
3. την αρ. 66/50837/14-9-2007 Εγκύκλιο του Υφυπουργού Εσωτερικών, σχετικά με τις διαδικασίες κατάρτισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ΟΤΑ α' βαθμού
4. το Προεδρικό Διάταγμα 185/2007 «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού» με το οποίο καθορίστηκε η διαδικασία κατάρτισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων.
5. την Υπουργική Απόφαση 5694/3-2-2011 σύμφωνα με την οποία τροποποιείται η ΥΑ 18183/13-4-2007
6. το Προεδρικό Διάταγμα 89 με το οποίο τροποποιείται το ΠΔ185/2007 «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού».
7. Την Υπουργική Απόφαση 41179, ΦΕΚ 2970, Β, 4/11/2014 στην οποία καθορίστηκε το *“Περιεχόμενο, δομή και ο τρόπος υποβολής των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού για τη δημοτική περίοδο 2014–2019”*.

Οι προηγούμενες θεσμικές ρυθμίσεις αποσκοπούν στην εισαγωγή μόνιμων εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων προγραμματισμού στους ΟΤΑ. Στόχος είναι η διαδικασία του προγραμματισμού, της παρακολούθησης και της μέτρησης των αποτελεσμάτων των δράσεων των Ο.Τ.Α., να αποτελέσει μια σταθερή εσωτερική λειτουργία, στην οποία θα συμμετέχει σε όλες τις φάσεις, με συγκεκριμένο ρόλο, το ανθρώπινο δυναμικό τους.

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ

Σύμφωνα με την απόφαση Δημάρχου υπ' αριθμόν 148/2015 (ΑΔΑ: ΩΞΗ0Ω10-ΩΣ1) συστήθηκε ομάδα έργου για την κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Σερρών της δημοτικής περιόδου 2014-2019, η οποία αποτελείται από τους:

- **Θεμιστοκλέους Σοφοκλή**, Γενικό Γραμματέα του Δήμου
- **Βασιλοπούλου Ειρήνη- Αγγελική**, Υπάλληλο Αυτοτελούς Τμήματος Προγραμματισμού, Ανάπτυξης Ποιότητας και Αποδοτικότητας, την οποία αναπληρώνει η **Κοκκινίδου Αθηνά**, Προϊσταμένη Αυτοτελούς Τμήματος Προγραμματισμού, Ανάπτυξης Ποιότητας και Αποδοτικότητας
- **Αλεξούδη Εμμανουήλ**, Προϊστάμενο Τμήματος Προσωπικού της Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών, τον οποίο αναπληρώνει η **Γαϊταντζή Θεοδοσία**, Προϊσταμένη του Τμήματος Διοικητικών Διαδικασιών της Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών
- **Μέλλιου Παναγιώτα**, Προϊσταμένη Τμήματος Προμηθειών της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, την οποία αναπληρώνει ο Παζάρσκης Μιχαήλ, Προϊστάμενος Τμήματος Λογιστηρίου της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών
- **Πάλλα Χρήστο**, Διευθυντή Τεχνικών Υπηρεσιών, τον οποίο αναπληρώνει η **Βαρναλίδου Ελένη**, Υπάλληλος Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων και Ενεργειακών Εφαρμογών της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών
- **Σουλιώτη Μιχαήλ**, Διεύθυνση Ανάπτυξης και Αγροτικής Οικονομίας, τον οποίο αναπληρώνει η **Μπαρμπουτίδου Αικατερίνη**, Προϊσταμένη Τμήματος Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων της Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Αγροτικής Οικονομίας
- **Μυλωνά Δήμητρα**, Διευθύντρια Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας, Παιδείας και Πολιτισμού, την οποία αναπληρώνει ο **Μαλαματάκης Βασίλειος**, Προϊστάμενος Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής και Προγραμμάτων της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας Παιδείας και Πολιτισμού
- **Δασκαλόπουλο Πέτρο**, Διευθυντή Καθαριότητας, τον οποίο αναπληρώνει ο **Κατσαρός Θεόδωρος**, Υπάλληλος Τμήματος Συντήρησης και Κίνησης Οχημάτων της Διεύθυνσης Καθαριότητας
- **Γιαννάκη Γεώργιο**, Διευθυντή ΚΕΠ, τον οποίο αναπληρώνει η **Πορτοκαλίδου Μαρία**, Προϊσταμένη Τμήματος Εξυπηρέτησης Πολιτών της Διεύθυνσης ΚΕΠ
- **Τσακιρίδη Γεώργιο**, Προϊστάμενο Αυτοτελούς Τμήματος Μηχανογράφησης, Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών, τον οποίο αναπληρώνει ο **Τσακιρίδης Σωτήριος**, Υπάλληλος Αυτοτελούς Τμήματος Μηχανογράφησης, Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών
- **Πολυράβα Γεώργιο**, Προϊστάμενος Αυτοτελούς Τμήματος Πολεοδομίας, τον οποίο αναπληρώνει η **Αναστασία Νάσσου**, Υπάλληλος Αυτοτελούς Τμήματος Πολεοδομίας.

Έργο της Ομάδας Έργου αποτελεί η συνεργασία της με το Αυτοτελές Τμήμα Προγραμματισμού, Ανάπτυξης, Ποιότητας και Αποδοτικότητας για την κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος Δήμου Σερρών της δημοτικής περιόδου 2014-2019.

Το Αυτοτελές Τμήματος Προγραμματισμού, Ανάπτυξης Ποιότητας και Αποδοτικότητας είναι αρμόδιο για τον συντονισμό των εργασιών της Ομάδας Έργου, υπό την καθοδήγηση του Γενικού Γραμματέως του Δήμου, καθώς και την υποστήριξη των οργάνων διοίκησης, των υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του κατά την διάρκεια κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Σερρών.

ΠΗΓΕΣ ΑΝΤΛΗΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Οι κύριες πηγές άντλησης των στοιχείων για την κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Σερρών αναφέρονται παρακάτω:

- Ε.Ε.Τ.Α.Α.
- ΕΛ. ΣΤΑΤ. <http://www.statistics.gr/>
- http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00086.pdf - πραγματικός πληθυσμός 1991
- http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A1604 – πραγματικός πληθυσμός 2001
- Eurostat <http://ec.europa.eu/eurostat/web/main/home>
- Enterprise Greece- Invest & Trade <http://www.investingreece.gov.gr/default.asp?pid=36&la=2>
- <http://www.ypeka.gr/> - Υπουργείο Παραγωγικής Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Δημόσια, Ανοιχτά Δεδομένα Ινστιτούτου πληροφοριακών Συστημάτων <http://geodata.gov.gr/geodata/>
- Εμπορικό Βιομηχανικό Επιμελητήριο Σερρών <http://www.eves.gr/>
- Νέο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) Δ.Ε. Σερρών, Δήμου Σερρών
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Σερρών 2011-2014
- Αξιολόγηση, αναθεώρηση και εξειδίκευση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Π.Π.Χ.Σ.Α.Α.) Κεντρικής Μακεδονίας (Φάση Α' –Στάδιο Α2)
- http://www.hnms.gr/hnms/greek/climatology/climatology_region_diagrams.html?dr_city=Serres - Ε.Μ.Υ.
- <http://www.naserron.gr/lailias.html>
- Υπουργείο Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Αγροτικής Ανάπτυξης <http://www.minagric.gr/>
- Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Σερρών http://www.serrelib.gr/serres_nova.html
- Ειδική Γραμματεία Υδάτων <http://astikalimata.ypeka.gr/Services/Pages/Browse.aspx>
- Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Σερρών (Δ.Ε.Υ.Α.Σ.)
- Δήμος Σερρών
- Παρατηρητήριο Εγνατίας Οδού
- Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού
- Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Σερρών

ΜΕΡΟΣ Α'. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1 : ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1.1.1. Γεωγραφικά στοιχεία του Δήμου Σερρών

Ο Δήμος Σερρών έχει έκταση 601,49 τ.χλμ και συνορεύει Βόρεια με το Δήμο Σιντικής, Βορειοανατολικά με τον Δήμο Εμμανουήλ Παπά, Βορειοδυτικά με τον Δήμο Ηράκλειας και Νότια με τον Δήμο Βισαλτίας.

Ο Δήμος Σερρών, ως έχει, συστάθηκε με τον Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87/τ.Α΄/07-7-2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» με έδρα τις Σέρρες και αποτελείται από τους πρώην Δήμους Σερρών, Καπετάν Μητρουσίου, Λευκώνα, Σκουτάρεως καθώς και τις κοινότητες Άνω Βροντούς και Ορεινής. Αναλυτικότερα, αποτελείται από 6 Δημοτικές Ενότητες, οι οποίες αντιστοιχούν στους 6 καταργηθέντες δήμους και κοινότητες. Παρακάτω παρουσιάζεται η **διοικητική διαίρεση** του Δήμου Σερρών σύμφωνα με το πρόγραμμα Καλλικράτης:

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Καπετάν Μητρουσίου

- Δημοτική Κοινότητα Μητρουσίου
- Τοπική κοινότητα Βαμβακιάς
- Τοπική κοινότητα Αναγεννήσεως
- Τοπική κοινότητα Προβατά
- Τοπική κοινότητα Άνω Καμήλας
- Τοπική κοινότητα Μονοκλησιιάς

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Σκουτάρεως

- Δημοτική Κοινότητα Σκουτάρεως
- Τοπική κοινότητα Κουβουκλίων
- Τοπική κοινότητα Αγίας Ελένης
- Τοπική κοινότητα Κουμαριάς
- Τοπική κοινότητα Αδελφικού
- Τοπική κοινότητα Κωνσταντινάτου
- Τοπική κοινότητα Βαμβακούσσης
- Τοπική κοινότητα Πεπονιάς
- Τοπική Κοινότητα Κάτω Καμήλας

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Λευκώνα

- Δημοτική Κοινότητα Λευκώνα
- Τοπική κοινότητα Καλών Δένδρων
- Τοπική κοινότητα Χριστού

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Σερρών

- Δημοτική Κοινότητα Σερρών
- Τοπική κοινότητα Ελαιώνας
- Τοπική κοινότητα Επταμύλων
- Τοπική κοινότητα Οινούσας (Χιονοχωρίου)

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Άνω Βροντούς

- Τοπική κοινότητα Άνω Βροντούς

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Ορεινής

- Τοπική κοινότητα Ορεινής

Έδρα του Δήμου Σερρών είναι η πόλη των Σερρών και συγκεκριμένα το Δημαρχείο βρίσκεται επί της οδού Κωνσταντίνου Καραμανλή 1 (πρώην Μεραρχίας). Ο Δήμος Σερρών αποτελεί, μαζί με το Δήμο Εμμανουήλ Παπά, το Δήμο Νέας Ζίχνης, το Δήμο Βισαλτίας, το Δήμο Αμφίπολης, το Δήμο Σιντικής και το Δήμο Ηράκλειας την Περιφερειακή Ενότητα Σερρών καθώς και το σύνολο του Νομού Σερρών. Διοικητικά υπάγεται στη Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας η οποία καλύπτει το κεντρικό κομμάτι της Μακεδονίας, με πρωτεύουσα την Θεσσαλονίκη, από την οποία απέχει ο Δήμος Σερρών 85 χλμ. περίπου.

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, η οποία είναι η μεγαλύτερη σε έκταση και δεύτερη σε πληθυσμό περιφέρεια της Ελλάδας, περιλαμβάνει επτά Περιφερειακές Ενότητες και 38 Δήμους στην επικράτειά της. Οι περιφερειακές Ενότητες Ημαθίας, Θεσσαλονίκης, Κιλκίς, Πέλλας, Πιερίας, Σερρών και Χαλκιδικής έχουν συνολική έκταση 18.811 τ.χλμ. και ταυτίζονται γεωγραφικά με τους αντίστοιχους νομούς.

1.1.2. Ο ρόλος του Δήμου Σερρών στον ευρύτερο γεωγραφικό χώρο και σε σχέση με τον Νομό και την Περιφέρεια

Οι Σέρρες είναι πρωτεύουσα του ομώνυμου νομού και γεωγραφικά βρίσκεται στην Βόρεια Ελλάδα και είναι η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και το μεγαλύτερο περιφερειακό αστικό κέντρο της Κεντρικής Μακεδονίας. Η πόλη των Σερρών συγκεντρώνει λειτουργίες οικισμού πρώτου επιπέδου και αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα αστικά κέντρα της χώρας. Στο Νομό Σερρών ως βασικός άξονας ανάπτυξης εμφανίζεται αυτός που συντίθεται από τους μεγάλους Δήμους και πρωτίστως ο Δήμος Σερρών, έτσι όπως έχει διαμορφωθεί με τον Ν.3852/2010. Η πόλη προβλέπεται να λειτουργήσει ως πόλος ανάπτυξης της ευρύτερης πεδιάδας των Σερρών, αλλά και ως κέντρο διασυνοριακής συνεργασίας, αξιοποιώντας τη θέση της, το πληθυσμιακό της μέγεθος και την δυνατότητα ανάπτυξης διοικητικών υποδομών και πρωτοβουλιών διαβαλκανικού χαρακτήρα.

Κατέχει θέση εξέχουσας οικονομικής σημασίας τόσο επί του διανομαρχιακού/διαπεριφερειακού οδικού άξονα Σερρών - Δράμας - Καβάλας όσο και επί του διαπεριφερειακού/διεθνούς οδικού δικτύου Θεσσαλονίκης – Προμαχώνα που ενώνει την Ελλάδα με την Βουλγαρία, αλλά και των ενδοπεριφερειακών/νομαρχιακών οδικών δικτύων Σερρών – Λαχανά - Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκης – Κυλίκις – Σερρών και Θεσσαλονίκης – Ασπροβάλτας – Ελευθερούπολης – Σερρών – Νέας Ζίχνης – Ασπροβάλτας.

Ακόμη, ένας νέος κάθετος άξονας προβλέπεται μέσα στα όρια της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, ο Άξονας 60 Δερβένι- Σέρρες- Δρέσδη- Πράγα/Νυρεμβέργη- Μπρατισλάβα/ Βιέννη- Βουδαπέστη-Σόφια, συνδέοντας την Θεσσαλονίκη με την Σόφια μέσω Προμαχώνα και Kulata. Επιπλέον βρίσκεται πάνω στον βασικό σιδηροδρομικό άξονα της Ελλάδας και συνδέεται οδικά με το ανατολικό τμήμα της χώρας (Θράκη) καθώς και με την υπόλοιπη Ελλάδα.

Η ολοκλήρωση της Εγνατίας Οδού συνέβαλλε στην περαιτέρω ενδυνάμωση όλων των Νομών στην Περιφέρεια, ενώ οι κάθετοι προς την Εγνατία άξονες αποτελούν καθοριστικής σημασίας συνδέσεις της Περιφέρειας και της χώρας με τις προς Βορρά περιοχές και χώρες. Η δυναμική της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ως “πύλη” της χώρας προς τα Βαλκάνια, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις αναδιαρθρώσεις των οικονομιών και των υποδομών των προς Βορρά γειτονικών χωρών, καθώς και από την προοπτική τους σχέση με την Ε.Ε.. Το δίκτυο ΠΑΘΕ-Εγνατία-Κάθετοι Άξονες καλύπτει κεντρικά το Νομό Σερρών, γεγονός που έχει επιπτώσεις στην διεύρυνση του ημερήσιου συστήματος μετακινήσεων, στις σχέσεις τόπου κατοικίας/τόπου εργασίας και ιδιαίτερα για τα οικιστικά κέντρα του Δήμου Σερρών που βρίσκονται επί των αξόνων και σε γειτνίαση με τους ανισόπεδους κόμβους των κλειστών αυτοκινητοδρόμων. Τα παραπάνω χαρακτηριστικά την καθιστούν ως μία από τις δυναμικότερες αστικές περιοχές, λόγω της γεωγραφικής της θέσης.

Το Σιδηρόκαστρο και η πόλη των Σερρών, συνδυαστικά, λειτουργούν ως κέντρα συντονισμού ανάπτυξης της παραμεθόριας ζώνης, ενώ τα αστικά κέντρα της Νιγρίτας και της Ν. Ζίχνης (πάλι συνδυαστικά με την πόλη των Σερρών) λειτουργούν ως πόλοι τοπικής ανάπτυξης. Αρκετό ενδιαφέρον παρουσιάζουν επίσης τα γεωθερμικά πεδία χαμηλής κυρίως ενθαλπίας στο Νομό Σερρών, τα οποία θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν στους τομείς τουρισμού, υγείας, χερσαίων και υδάτινων καλλιεργειών (θερμοκήπια, κλπ).

Στο Νομό Σερρών οι αξιόλογες περιοχές ανήκουν σε διάφορες γεωγραφικές ενότητες (Κερκίνη, Μπέλλες, Παγγαίο, Στρυμόνας), ενώ η ίδια η πόλη των Σερρών αποτελεί πολιτιστικό κέντρο με μεγάλη παράδοση. Η ζώνη των Σερρών (Κοιλάδα Στρυμόνα) αποτελεί επίσης μια από τις κυριότερες εκτάσεις υψηλής παραγωγικότητας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

Το θέμα της χωροθέτησης των παραγωγικών δραστηριοτήτων είναι σύνθετο, ενώ αναφορικά με το Νομό Σερρών προτείνεται η δημιουργία Ζώνης Εμπορευματικών και Μεταποιητικών δραστηριοτήτων στον άξονα Σερρών – Σιδηρόκαστρου, ώστε να ενισχυθεί ο εξωστρεφής προσανατολισμός της περιοχής με στόχο την αγορά της Ν.Α. Βαλκανικής και η δημιουργία χώρων υποδοχής δραστηριοτήτων δευτερογενούς – τριτογενούς στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Σερρών.

Τα αναγκαία πλεονεκτήματα που πρέπει να ενισχυθούν ή να δημιουργηθούν περιλαμβάνουν την υψηλού επιπέδου μεταφορική υποδομή, την υποδομή εμπορίου, τις υποδομές μεταποίησης (Β.Ε.Π.Ε.), τις υψηλού επιπέδου υπηρεσίες προς τις αγροτικές δραστηριότητες, την υψηλού επιπέδου τριτοβάθμια εκπαίδευση, τις υποδομές τουρισμού και των υπηρεσιών ανώτερης εκπαίδευσης και κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού. Ως προς τα τρία τελευταία σημεία, η ανάπτυξη οικονομιών κλίμακας και συμπληρωματικότητας με την Θεσσαλονίκη αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση θετικών εξελίξεων (και για τις δύο πόλεις). Οι λειτουργίες που αποτελούν στόχους του Δήμου, σύμφωνα με το (ΠΠΧΣΑΑ), είναι οι εξής:

- Μεγάλο αστικό κέντρο
- Διοικητικό κέντρο Περιφερειακό/Νομαρχιακό
- Κόμβος επικοινωνιών
- Κέντρο υπηρεσιών προς την αγροτική παραγωγή
- Κέντρο εμπορίου και μεταποίησης
- Κέντρο παροχής υπηρεσιών υγείας
- Πολιτιστικό Κέντρο

1.1.3. Χωροταξική ένταξη του Δήμου Σερρών ως τμήμα της ΠΚΜ στον εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο

Οι θέσεις του ΠΠΧΣΑΑ για το διεθνή ρόλο της ΠΚΜ έχουν αναθεωρηθεί σημαντικά, γιατί το ΠΠΧΣΑΑ παραγνώρισε ορισμένους κρίσιμους παράγοντες: θεώρησε ότι η διεύρυνση της ΕΕ στη ΝΑ Ευρώπη θα είχε μόνο θετικές συνέπειες στην Ελλάδα (στην πραγματικότητα υπήρξε αυξημένος ανταγωνισμός σε ορισμένα πεδία), υπερέτιμωσε τον αναπτυξιακό ρόλο των οδικών υποδομών (και ταυτόχρονα υποτίμησε το χρόνο που θα απαιτούνταν για την πλήρη ολοκλήρωση της Εγνατίας). Επιπλέον, η τρέχουσα κρίση μετέβαλε ορισμένες πολύ σημαντικές παραμέτρους. Για τους λόγους αυτούς, πολλές εκτιμήσεις ή προβλέψεις του αποδείχθηκαν μη ρεαλιστικές, ιδίως σχετικά με το διεθνή ρόλο της Θεσσαλονίκης. Βασικά σημεία επικαιροποίησης της ανάλυσης του ΠΠΧΣΑΑ είναι τα εξής:

1. Το ΠΠΧΣΑΑ συνδέει καθοριστικά την υπέρβαση της περιμετρικής γεωγραφικής θέσης της ΠΚΜ με την ολοκλήρωση της ΕΕ στα Βαλκάνια. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι αφενός δεν έχει υπάρξει ακόμα σημαντική πρόοδος προς μια νέα «βαλκανική» διεύρυνση της ΕΕ (Αλβανία, Σερβία, ΠΓΔΜ, Τουρκία), και αφετέρου δεν έχουν αξιοποιηθεί επαρκώς οι δυνατότητες της διευρυμένης ΕΕ27 (Βουλγαρία κλπ.) στο μέτρο που η υλοποίηση των χερσαίων Διευρωπαϊκών Δικτύων (TEN-T) στην περιοχή καθυστερεί σημαντικά.

2. Η παράλληλη προς την προηγούμενη θέση ότι η αναβάθμιση του διεθνούς ρόλου της ΠΚΜ προϋποθέτει την ανάπτυξη των μεταφορικών, ενεργειακών και τεχνικών υποδομών έχει βάση, μόνο αν θεωρηθεί ως αναγκαία αλλά όχι ικανή συνθήκη (οι υποδομές δεν συνεπάγονται αυτόματα ανάπτυξη αν δεν υπάρξουν και άλλες συνθήκες όπως η ανταγωνιστικότητα, οι πρωτοβουλίες κλπ.). Επιπλέον, η μεγιστοποίηση της όποιας αναπτυξιακής δυνατότητας της Εγνατίας δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς τις «κάθετες» συνδέσεις, αλλά και την ανάπτυξη χερσαίων υποδομών στις βαλκανικές χώρες (κυρίως TEN-T), που εκκρεμούν.

3. Η σύνδεση της δυναμικής της ΠΚΜ ως «πύλης» της χώρας προς τα Βαλκάνια με την οικονομική αναδιάρθρωση στα τελευταία (και τη δημιουργία μιας δυνητικής αγοράς) ήταν επίσης εύλογη, και όντως οι Βαλκανικές χώρες (εντός και εκτός ΕΕ) επέδειξαν κατά την προηγούμενη δεκαετία ισχυρούς αναπτυξιακούς ρυθμούς. Το κατά πόσον όμως θα συνεχιστεί, ωστόσο, η γρήγορη οικονομική ανάπτυξη αυτών των χωρών, υπό συνθήκες διεθνούς κρίσης, παραμένει ερωτηματικό.

4. Στην ίδια περίοδο, όπως είναι γνωστό, υπήρξε αύξηση των οικονομικών σχέσεων της Ελλάδας ή της ΠΚΜ με τις χώρες αυτές, που βασίστηκε ασφαλώς και στην αναφερόμενη στο προηγούμενο σημείο ταχεία ανάπτυξή τους. Οι σχέσεις αυτές ήταν όμως διαφόρων ειδών, και όχι πάντα μονοσήμαντες. Υπήρξαν επενδύσεις ελληνικών επιχειρήσεων, που όμως εν μέρει συνδυάστηκαν με μετακίνηση παραγωγικών μονάδων σε Βαλκανικές χώρες η οποία δημιούργησε προβλήματα ανεργίας κλπ. στις περιοχές προέλευσης (συχνά στη Βόρεια Ελλάδα και ειδικότερα στην ΠΚΜ). Υπήρξε αύξηση των τουριστικών ροών από τις Βαλκανικές χώρες προς ελληνικές περιοχές, συχνά στη Βόρεια Ελλάδα). Παρατηρούνται αμφίδρομες μετακινήσεις για λόγους καταναλωτικούς, και χρήση του λιμανιού της Θεσσαλονίκης για διαμετακόμιση.

Οι σχέσεις αυτές δεν ισοδυναμούν ακριβώς με τη διαμόρφωση μιας «ενδοχώρας» της Θεσσαλονίκης, αν με τον όρο αυτό θεωρηθεί η ανάδειξη ενός ιεραρχικά ισχυρού κεντρικού (μητροπολιτικού) ρόλου της τελευταίας, αλλά παραπέμπουν μάλλον σε ένα πιο σύνθετο πλέγμα σχέσεων. Στις χώρες των Βαλκανίων υπάρχουν άλλωστε, όπως δείχθηκε, και άλλες πόλεις από κλίμακα και χαρακτήρα συγκρίσιμες με τη Θεσσαλονίκη. Δεν είναι πιθανόν, συνεπώς, ότι η Θεσσαλονίκη μπορεί σε ορατό μέλλον να καταστεί ο προνομιακός διεθνής μητροπολιτικός πόλος στην μακρο-περιοχή, αλλά σαφώς ανήκει στην ανώτερη βαθμίδα του αστικού δικτύου και μπορεί να βελτιώσει τη θέση της αν αξιοποιήσει τα ιδιαίτερα συγκριτικά της πλεονεκτήματα.

5. Πρέπει να υπάρξουν διευκρινήσεις ως προς το δυνητικό ρόλο της ΠΚΜ (κυρίως της Θεσσαλονίκης) ως «πύλης» ή κόμβου διεπαφής μεταξύ ΕΕ και ευρύτερου βαλκανικού χώρου. Ως προς τις χερσαίες μετακινήσεις (εμπορευμάτων και ατόμων) πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι οι χώρες της μακρο-περιοχής έχουν εξ ορισμού αμεσότερη χερσαία σύνδεση με τις κεντρικές χώρες της ΕΕ (και επίσης με την Τουρκία και μέσω αυτής τη Μέση Ανατολή). Ακόμα και μια ενδεχόμενη βελτίωση των χερσαίων μεταφορικών υποδομών δεν θα αλλάξει αυτό το γεωγραφικό δεδομένο. Σε συνάρτηση με τις μεταφορές, κυριότερο «κεφάλαιο» είναι το λιμάνι της Θεσσαλονίκης.

6. Η γεωγραφική εξειδίκευση του διεθνούς ρόλου της Θεσσαλονίκης από το ΠΠΧΣΑΑ παραμένει γενικά επίκαιρη, αλλά δεν υπάρχει επαρκής θεματική εξειδίκευση. Δυνατότητες υπάρχουν στην έρευνα και καινοτομία, και σε μικρότερο βαθμό στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, στις κοινωνικές υπηρεσίες (υγεία, εκπαίδευση), τον πολιτισμό, το χοντρικό εμπόριο-διαμετακόμιση, το λιανικό εμπόριο και τον τουρισμό.

1.1.4. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (Γ.Π.Σ.) Δήμου Σερρών

Το νέο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δημοτικής Ενότητας Σερρών Δήμου Σερρών της Περιφερειακής Ενότητας Σερρών Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, εγκρίθηκε με το ΦΕΚ 168/20.5.2013 (Τεύχος αναγκαστικών απαλλοτριώσεων και πολεοδομικών θεμάτων). Βέβαια μετά την εφαρμογή του Ν. 3852/2010 (Καλλικράτης) με τον οποίο τα διοικητικά όρια του Δήμου Σερρών επεκτείνονται (συνένωση με πρώην Δήμο Καπετάν Μητρουσίου, Σκουτάρεως, Λευκώνα, Άνω Βροντούς και Ορεινής), τίθεται επιτακτική ανάγκη για την εκπόνηση Γ.Π.Σ. και στην περιοχή του ευρύτερου Δήμου Σερρών.

Ως διοικητικό, εμπορικό και κοινωνικό κέντρο της πόλης ορίζεται μια ευρεία έκταση σύμφωνα με το ΓΠΣ'98, με βασικά σημεία αναφοράς τις πλατείες Ελευθερίας και Εμπορίου, το κτίριο του Δημαρχείου και το διατηρητέο κτίριο της Νομαρχίας. Το Πολεοδομικό Κέντρο των Σερρών εξυπηρετείται από αρτηρίες και συλλεκτήριες οδούς, οι οποίες το περιβάλλουν και αποτρέπουν τις διαμπερείς κινήσεις. Παρέχεται, έτσι, η δυνατότητα στο Δήμο να αναμορφώσει ορισμένους από τους δρόμους του κέντρου σε πεζόδρομους ή σε δρόμους ήπιας κυκλοφορίας. Το προβλεπόμενο από το ΓΠΣ'98 δευτερεύον κέντρο πόλης, επί της οδού Μεραρχίας, το οποίο δεν έχει υλοποιηθεί, προβλέπεται να χαρακτηρισθεί στο σύνολό του ως αμιγής κατοικία, με εξαίρεση τις ιδιοκτησίες επί της οδού Μεραρχίας όπου προτείνεται χρήση τοπικού κέντρου.

Επίσης, προβλέπεται να διατηρηθούν τα θεσμοθετημένα γραμμικά κέντρα ως έχουν, χωρίς περαιτέρω επέκτασή τους, ενώ όσον αφορά τις παρεμβάσεις ενίσχυσης των τοπικών κέντρων, προτείνονται τοπικές τροποποιήσεις μείωσης της έκτασης της γενικής κατοικίας, λαμβάνοντας υπ' όψη και τη διαμορφωμένη κατάσταση.

Σε γενικές γραμμές τόσο στις Σέρρες όσο και στον Αγ.Ιωάννη, παραμένει η πολεοδομική οργάνωση του ΓΠΣ'98, όπως αυτό εξειδικεύθηκε από τις πολεοδομικές μελέτες, με καθορισμό περιοχών για «γενική κατοικία» και περιοχών για «αμιγή κατοικία». Το Νέο ΓΠΣ προβλέπει τον περιορισμό της γενικής κατοικίας και την αντικατάστασή της με αμιγή σε συγκεκριμένα τμήματα.

Η χρήση «Ελεύθεροι Χώροι – Αστικό Πράσινο» του άρθρου 9 του ΠΔ 23-02-87, προβλέπεται :

- Στο Πάρκο Ηρώων και στις όμορες ιδιοκτησίες που προβλέπονται ως περιαστικό πράσινο (περιοχή με ανατολικό όριο την οδό Σερρών – Νιγρίτας και νότιο όριο τη ζώνη απαλλοτρίωσης ΟΣΕ, με εξαίρεση την ιδιοκτησία στην οποία υφίσταται και λειτουργεί αλευρόμυλος).
- Στην παραποτάμια περιοχή του χειμάρρου των Αγ. Αναργύρων.
- Στο Πάρκο Σερρών.

Οι χρήσεις «Ελεύθεροι Χώροι – Αστικό Πράσινο» του άρθρου 9 του ΠΔ 23-02-87, και «Κοινωνικές Εξυπηρετήσεις» του άρθρου 10, προβλέπεται στο πρώην στρατόπεδο Παπαλουκά.

Οι ανάγκες σε Κοινόχρηστους και Κοινωφελείς Χώρους υπολογίζονται για κάθε οικισμό με γνώμονα τα προγραμματικά μεγέθη και τις υφιστάμενες εξυπηρετήσεις. Οι προβλέψεις για νέες κοινωνικές υποδομές, βασίζονται στην εκτίμηση των αναγκών ανά Πολεοδομική Ενότητα. Οι αναγκαίοι χώροι θα καθοριστούν από τις πολεοδομικές μελέτες που θα εκπονηθούν σε συνέχεια του Νέου ΓΠΣ.

Συγκρίνοντας το εγκεκριμένο ΓΠΣ'98 των οικιστικών υποδοχέων της περιοχής μελέτης, όπως έχει εξειδικευτεί από τα εγκεκριμένα ρυμοτομικά σχέδια και την προβλεπόμενη πολεοδομική οργάνωση με το νέο ΓΠΣ της ΔΕ Σερρών προκύπτουν οι παρακάτω τροποποιήσεις:

- Μετά και τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της απογραφής πληθυσμού-κατοικιών 2011, που αφορούν στο Μόνιμο Πληθυσμό της Χώρας και δημοσιεύθηκαν στο ΦΕΚ 3465 Β'/28-12-2012, στην οποία ο Αγ. Ιωάννης αποτελεί ανεξάρτητο οικισμό, ο οικισμός «Αγ. Ιωάννης» αποσπάται από πολεοδομική ενότητα της πόλης και παραμένει ως περιαστικός οικισμός αυτής, ο οποίος μαζί με τους Επταμύλους και την Οινούσα, με τους οποίους έχει κοινά χαρακτηριστικά (περιαστικοί οικισμοί με φαινόμενα αστικοποίησης και εξάρτηση από την πόλη, με κοινό τόπο αναψυχής) θα απορροφήσουν μέρος του πληθυσμού της πόλης.
- Αυξάνεται ο ελλειμματικός δημόσιος χώρος της κεντρικής συνοικίας της πόλης με τον χαρακτηρισμό ως χώρου πρασίνου του χώρου της «Λέσχης Αξιωματικών», τη διαφύλαξη του ελεύθερου χώρου του Διοικητηρίου ως ελεύθερου χώρου (πλατεία), την κατεύθυνση όταν ο χώρος του Δημαρχείου σταματήσει να εξυπηρετεί τις ανάγκες του Δήμου να μετατραπεί σε χώρο πρασίνου-ελεύθερου χώρου.
- Διαφυλάσσεται η υψηλή βλάστηση στην περιοχή που περιβάλλει τον χώρο του 9ο Δημοτικού Σχολείου.
- Μετά τη χωροθέτηση περιοχής Εξυπηρέτησης Αστικού Πληθυσμού «Α1» με κέντρο αναφοράς το Διοικητικό Κέντρο, οι Κεντρικές Λειτουργίες στην περιοχή ανατολικά της οδού Μεραρχίας στην ΠΕ 15, περιορίζονται κατά μήκος της οδού και στην υπόλοιπη περιοχή καθορίζεται χρήση αμιγούς κατοικίας.
- Ενισχύονται τα τοπικά κέντρα στις ΠΕ 8, ΠΕ 12, ΠΕ 15 και ΠΕ 16 με αντικατάσταση γενικής κατοικίας με αμιγή.
- Διαφοροποιείται το τοπικό κέντρο στην ΠΕ 15 και στην ΠΕ 16 ώστε να λειτουργήσουν σαν ενιαίο τοπικό κέντρο των δυο ΠΕ.
- Περιορίζεται το τοπικό κέντρο στην ΠΕ 7, λόγω ανέγερσης κατοικιών και συμπληρώνεται ισοδύναμα σε περιοχή αμιγούς κατοικίας.
- Μετά τη χωροθέτηση σταθμού Αστικών Λεωφορείων στη θέση που υλοποιήθηκε, δυτικά του πρώην στρατοπέδου Εμμ. Παπά, αποδεσμεύονται ο προβλεπόμενος από την ΠΜ χώρος Αστικών στην ΠΕ 5 και ο προβλεπόμενος αντίστοιχος χώρος δυτικά του Σταθμού Υπεραστικών Λεωφορείων, ο οποίος καθορίζεται τοπικό κέντρο. Τοπικό κέντρο καθορίζεται και στον χώρο που λειτουργούσε Ορφανοτροφείο, στην ΠΕ 8.
- Στις ΠΕ 5 και ΠΕ 7, εκατέρωθεν του άξονα Σέρρες-Δράμα (προέκταση της Μεγ. Αλεξάνδρου) και για τα Ο.Τ. που έχουν πρόσωπο σ' αυτή αντικαθίσταται η αμιγής κατοικία με γενική, λόγω της ανάπτυξης της συγκεκριμένης χρήσης κατά μήκος της οδού ως κυρίαρχης, ενώ ο αυξημένος θόρυβος από την έντονη διερχόμενη κυκλοφορία υποβαθμίζει την ποιότητα στην αμιγή κατοικία.
- Αυξάνεται το περιαστικό πράσινο με την επέκταση του Πάρκου «Ηρώων» και με τη θεσμοθέτηση της αμφιθεατρικής περιοχής μεταξύ του ορίου της εκπονούμενης πολεοδομικής μελέτης του οικισμού Αγ. Ιωάννη και του ορίου ΓΠΣ' 98 ως «Ελεύθεροι Χώροι - Αστικό Πράσινο», αντί «Τουρισμός - Αναψυχή». Η χρήση «Τουρισμός - Αναψυχή» συμπληρώνεται στην περιοχή βόρεια της Ακρόπολης.

- Επιβεβαιώνεται η κατεύθυνση του ΠΠΧΣΑΑ ΠΚΜ για προώθηση μιας ολοκληρωμένης παρέμβασης αστικής ανάπλασης με εκπόνηση Σχεδίου Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ). Σε περίπτωση μη ενεργοποίησης του εργαλείου αυτού προτείνεται εναλλακτικά να χαρακτηρισθούν ως περιοχή ανάπλασης, βάσει του άρθρου 8 του Ν. 1508/97, εκτός από το κεντρικό τμήμα της πόλης που προβλεπόταν από το ΓΠΣ 98 και τμήμα της ΠΕ4 καθώς και περιοχές της πόλης με ΣΔ 3,0 και 2,4 .
- Προτείνεται η οδός Μεραρχίας από την οδό Βύρωνος μέχρι τη συμβολή της με την Περιφερειακή να αποχαρακτηριστεί από αρτηρία και να υπαχθεί στο τοπικό οδικό δίκτυο. Το τρίγωνο ανατολικά της οδού Μεραρχίας ενσωματώνεται στην ΠΕ-13 με χρήση αμιγούς κατοικίας, αντί της γενικής που προβλεπόταν από το ΓΠΣ 98. Ο χώρος αστικού πρασίνου που προβλεπόταν από το ΓΠΣ 98 στην τριγωνική περιοχή θα εξασφαλισθεί από την πολεοδομική μελέτη κατά μήκος της περιφερειακής οδού.
- Λόγω μεγάλων κλίσεων, της τάξης 25%-30%, η οδός Ναυπλίου-Μιαούλη εντάσσεται στο τοπικό δίκτυο. Το ρόλο της συλλεκτήριας στην ευρύτερη περιοχή έχει η οδός Εμμ. Παπά-Ρακιτζή. Για την εξυπηρέτηση του τοπικού κέντρου της ΠΕ 1 προτείνεται σαν συλλεκτήρια η οδός Καπποδιστρίου.
- Το ΓΠΣ υιοθετεί τις προτάσεις του Δήμου για υλοποίηση ενός εκτεταμένου προγράμματος επεμβάσεων στο οδικό δίκτυο της κεντρικής περιοχής υπό μορφή πεζόδρομων και δρόμων ήπιας κυκλοφορίας με στόχο τη συνολική λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση του κέντρου και τις υποστηρίζει περαιτέρω προτείνοντας αρτηρίες και συλλεκτήριες μόνο στα όρια του παραδοσιακού κέντρου της πόλης. Η αρχή των πεζοδρομήσεων-οδών ήπιας κυκλοφορίας υιοθετείται και για τα τοπικά κέντρα. Επί πλέον προτείνεται ένα ακτινικό σύστημα πεζόδρομων – οδών ήπιας κυκλοφορίας που θα συνδέει τα τοπικά κέντρα με το κέντρο της πόλης αλλά και τους σημαντικούς κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους που βρίσκονται στο κέντρο ή στην περίμετρο της πόλης (Διοικητικό Κέντρο στην περιφερειακή οδό, ΤΕΙ, Δημοτικό πάρκο, πρώην στρατόπεδο Παπαλουκά, Ακρόπολη, Ρέμα Αγ. Αναργύρων κλπ).
- Στον οικισμό «Αγ. Ιωάννης» οι συλλεκτήριες προτείνονται με κατεύθυνση βορρά –νότου για την ενίσχυση του ρόλου της περιφερειακής του οικισμού και για να μπορέσει ο κεντρικός δρόμος που διασχίζει τον οικισμό να ενταχθεί στο σύστημα ήπιας κυκλοφορίας .
- Χώροι στάθμευσης παραμένουν οι προβλεπόμενοι από τις ΠΜ και οι θεσμοθετημένοι εντός του παλαιού ρυμοτομικού σχεδίου. Υπόγειοι χώροι στάθμευσης προτείνονται σε ελεύθερους χώρους, όπως στον ακάλυπτο χώρο του Διοικητηρίου, στην πλατεία Εμπορίου, ενώ μπορεί επίσης να εξετασθεί η σκοπιμότητα και άλλων υπόγειων χώρων στάθμευσης, όπως στην πλατεία Ελευθερίας, πλατεία ΙΚΑ κλπ. Μέρος των αναγκών σε στάθμευση καλύπτεται στο διαμορφωμένο από το Δήμο χώρο δυτικά του πρώην στρατοπέδου Εμμ. Παπά, δίπλα στο σταθμό Αστικών Λεωφορείων, στην περίμετρο της πόλης. Τυχόν επί πλέον ανάγκες σε στάθμευση θα καλυφθούν σε χώρους που θα εξασφαλίσει ο Δήμος ή με ιδιωτική πρωτοβουλία σε θέσεις που θα πληρούν τα κριτήρια χωροθέτησής τους.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2 : ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ-ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1.2.1. Πληθυσμιακά-Δημογραφικά στοιχεία του Δήμου Σερρών και συγκριτικά στοιχεία με τα ανώτερα διοικητικά σχήματα στα οποία αυτός ανήκει

Πρωτεύουσα του Νομού και του Δήμου είναι η Πόλη των Σερρών, η οποία έχει πληθυσμό 60.642 άτομα (απογραφή 2011), δηλαδή το 79,34% του συνολικού πληθυσμού του Δήμου ή το 34,28% του συνόλου του Νομού Σερρών. Σύμφωνα με τα προσωρινά αποτελέσματα της απογραφής του 2011 ο συνολικός πληθυσμός του Δήμου Σερρών ανέρχεται στα 76.430 άτομα και το σύνολο του Νομού Σερρών στα 176.881 άτομα.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Απογραφής Πληθυσμού-Κατοικιών 2011 που αφορούν στο Μόνιμο Πληθυσμό της Χώρας (ΦΕΚ 698/Β'/20.3.2014) καθώς και στον De facto (Πραγματικό) Πληθυσμό της Χώρας (ΦΕΚ 699/Β'/20.3.2014), παραθέτουμε τα παρακάτω στοιχεία:

A/A	Περιγραφή	Μόνιμος Πληθυσμός	De facto Πληθυσμός
1	Περιφερειακή Ενότητα Σερρών (έδρα: Σέρραι)	176.430	176.881
2	Δήμος Σερρών (έδρα: Σέρραι)	76.817	76.430
2.1	Δημοτική Ενότητα Άνω Βροντούς	199	196
	Τοπική Κοινότητα Άνω Βροντούς	199	196
	Άνω Βροντού	199	196
2.2	Δημοτική Ενότητα Καπετάν Μητρούση	5.325	5.335
	Δημοτική Κοινότητα Μητρούση	1.951	1.948
	Κάτω Μητρούση	472	459
	Μητρούση	1.479	1.489
	Τοπική Κοινότητα Αναγεννήσεως	752	765
	Αναγέννησις	752	765
	Τοπική Κοινότητα Άνω Καμήλας	682	684
	Άνω Καμήλα	682	684
	Τοπική Κοινότητα Βαμβακιάς	530	529
	Βαμβακιά	530	529
	Τοπική Κοινότητα Μονοκκλησιάς	311	312
	Μονοκκλησιά	311	312
	Τοπική Κοινότητα Προβατά	1.099	1.097
	Προβατάς	1.099	1.097

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

2.3	Δημοτική Ενότητα Λευκώνα	3.905	3.889
	Δημοτική Κοινότητα Λευκώνα	2.388	2.374
	Λευκώνας	2.388	2.374
	Τοπική Κοινότητα Καλών Δένδρων	1.131	1.131
	Καλά Δένδρα	1.131	1.131
	Τοπική Κοινότητα Χριστού	386	384
	Κάτω Χριστός	386	384
2.4	Δημοτική Ενότητα Ορεινής	742	750
	Τοπική Κοινότητα Ορεινής	742	750
	Ορεινή	742	750
2.5	Δημοτική Ενότητα Σερρών	61.025	60.642
	Δημοτική Κοινότητα Σερρών	59.376	58.960
	Άγιος Ιωάννης	723	719
	Κάτω Μετόχιον	197	188
	Κρίνος	31	28
	Ξηρότοπος	138	147
	Σέρραι	58.287	57.878
	Τοπική Κοινότητα Ελαιώνος	420	417
	Ελαιών	338	337
	Μαρμαράς	14	13
	Μονή Τιμίου Προδρόμου Σερρών	41	40
	Χρυσοπηγή	27	27
	Τοπική Κοινότητα Επταμύλων	712	704
	Επτάμυλοι	712	704
	Τοπική Κοινότητα Οινούσας	517	561
	Οινούσα	517	519
	Χιονοχώριον	0	42
2.6	Δημοτική Ενότητα Σκουτάρεως	5.621	5.618
	Δημοτική Κοινότητα Σκουτάρεως	2.154	2.144
	Σκούταρι	2.154	2.144
	Τοπική Κοινότητα Αγίας Ελένης	476	476
	Αγία Ελένη	476	476
	Τοπική Κοινότητα Αδελφικού	254	248
	Αδελφικόν	254	248
	Τοπική Κοινότητα Βαμβακούσης	243	241
	Βαμβακούσα	243	241
	Τοπική Κοινότητα Κάτω Καμήλας	1.127	1.138

	Κάτω Καμήλα	1.127	1.138
	Τοπική Κοινότητα Κουβουκλίων	222	223
	Κουβούκλια	222	223
	Τοπική Κοινότητα Κουμαριάς	381	379
	Κουμαριά	381	379
	Τοπική Κοινότητα Κωνσταντινάτου	332	339
	Κωνσταντινάτο	332	339
	Τοπική Κοινότητα Πεπονιάς	432	430
	Πεπονιά	432	430

Πίνακας 1: Πληθυσμός Δήμου Σερρών ανά Δημοτικές και Τοπικές ενότητες

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ και επεξεργασία της ομάδας μελέτης

Για τα συγκριτικά μεγέθη μεταξύ του Δήμου Σερρών με τα μεγαλύτερα διοικητικά σχήματα στα οποία αυτός ανήκει, ήτοι τον Νομό, την Περιφέρεια και το σύνολο της χώρας, παρατίθενται τα στοιχεία του παρακάτω πίνακα, στον οποίο απεικονίζεται το σύνολο του μόνιμου και De facto (Πραγματικού) Πληθυσμού για τις προαναφερόμενες διοικητικές ενότητες, σύμφωνα με τις τρεις τελευταίες απογραφές (1991, 2001 και 2011):

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 1991	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2001	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2011	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 1991	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2001	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2011
ΔΗΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ	71.851	76.472	76.817	70.889	75.233	76.430
ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ	185.824	194.483	176.430	192.828	200.916	176.881
ΠΚΜ	1.706.338	1.874.597	1.880.058	1.710.513	1.874.214	1.885.587
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	10.223.392	10.934.097	10.815.197	10.259.600	10.964.020	10.940.777

Πίνακας 2: Εξέλιξη του πληθυσμού στο Δήμο Σερρών σε σχέση με το νόμο, την περιφέρεια και το σύνολο της χώρας

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ και επεξεργασία της ομάδας μελέτης

Ο πραγματικός πληθυσμός του Δήμου Σερρών, όπως εμφανίζεται στους επίσημους πίνακες των αποτελεσμάτων της τελευταίας απογραφής του πληθυσμού της χώρας, η οποία, για πρώτη φορά, δεν πραγματοποιήθηκε σε μια μέρα αλλά διήρκεσε από τον Φεβρουάριο - Μάιο 2011, ανέρχεται σε 76.430 άτομα, δηλαδή συγκεντρώνει το 43,21% του πληθυσμού του Νομού, το 4,06% του πληθυσμού της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και το 0,70% του πληθυσμού του συνόλου της χώρας. Ο πραγματικός πληθυσμός του Δήμου στην 20ετία που παρήλθε αυξήθηκε κατά 7,82% παρουσιάζοντας την ίδια (αυξητική) τάση με αυτόν της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, ο οποίος αυξήθηκε κατά +10,24% και του συνόλου της χώρας, ο οποίος Ελλάδας αυξήθηκε κατά +6,64%, ενώ την ίδια στιγμή ο πληθυσμός του Νομού, αντίθετα με την γενικότερη τάση των υπόλοιπων διοικητικών μονάδων, μειώθηκε κατά -8,27%.

Για την καλύτερη κατανόηση της δημογραφικής εξέλιξης του Δήμου κρίνεται σκόπιμο να αξιολογηθούν και οι δείκτες εξάρτησης, γήρανσης και αντικατάστασης του πληθυσμού.

Ο **δείκτης γήρανσης του πληθυσμού** επιτρέπει την αποσαφήνιση του επιπέδου γήρανσης στο οποίο έχει φτάσει ο πληθυσμός. Μας δίνει το ποσοστό που αντιπροσωπεύει ο ηλικιωμένος πληθυσμός (άνω των 65 ετών) σε σχέση με τον παιδικό πληθυσμό (0-14 ετών) σε αναλογία 100 ατόμων. Όσο μεγαλύτερες είναι οι τιμές του δείκτη τόσο υψηλότερο επίπεδο γήρανσης παρουσιάζει η περιοχή.

Ο **δείκτης εξάρτησης** αποκαλύπτει την αναλογία των ατόμων που για δημογραφικούς λόγους (λόγω ηλικίας) είναι εξαρτώμενα από άτομα τα οποία πρέπει να τα συντηρήσουν με τη δραστηριότητά τους. Με άλλα λόγια ο δείκτης εξάρτησης δείχνει πόσα παιδιά και ηλικιωμένοι (συντηρούμενος πληθυσμός) αντιστοιχούν σε 100 άτομα ενεργού πληθυσμού.

Ο **δείκτης αντικατάστασης** είναι το αντίστροφο του δείκτη γήρανσης, δηλαδή δείχνει την δυναμική αντικατάστασης (ανανέωσης) του πληθυσμού.

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζεται η ηλικιακή κατανομή του Δήμου Σερρών και ανά Δημοτική Ενότητα και εξάγονται οι δείκτες γήρανσης, εξάρτησης και αντικατάστασης τόσο για το σύνολο του Δήμου όσο και ανά Δημοτική Ενότητα.

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ								
Έκταση (τ.χμ.):		601,490						
Πραγματικός Πληθυσμός:		1991	70.889	2001	75.233	2011	76.430	
Πυκνότητα Πληθυσμού:		1991	117,856	2001	125,078	2011	127,06778	
Ηλικιακή κατανομή πραγματικού πληθυσμού (2001):								
Σύνολο	0-4	5-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	80 ετών και άνω
75.233	3.908	8.433	10.815	16.090	15.372	9.018	10.378	1.575
Δημογραφικοί δείκτες (2011) :								
Δείκτης Γήρανσης Δείκτης Εξάρτησης Δείκτης Αντικατάστασης					96,86			
					47,36			
					119,93			
ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ								
α/α	Ονομασία							
1.	Καπετάν Μητροσίου							
2.	Σκουτάρεως							
3.	Λευκώνα							
4.	Σερρών							
5.	Άνω Βροντούς							
6.	Ορεινής							

Πίνακας 3: Μέτρηση δομικών χαρακτηριστικών του Δήμου Σερρών – εξαγωγή δεικτών γήρανσης, εξάρτησης, αντικατάστασης

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ και επεξεργασία της ομάδας μελέτης

Μελετώντας τα δομικά χαρακτηριστικά του Δήμου Σερρών συνολικά, παρατηρούμε ότι:

- Το επίπεδο γήρανσης είναι πολύ μεγάλο (96,86%). Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι αντιστοιχούν 96 άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών σε κάθε 100 άτομα ηλικίας μέχρι 14. Αξίζει στο σημείο αυτό να αναφέρουμε ότι βάσει και των αναλύσεων της Ε.Σ.Υ.Ε. του έτους 1991, ο Δήμος Σερρών μακροπρόθεσμα θεωρείτο, από τότε, πολύ πιθανό να παρουσιάσει τάσεις αύξησης των θανάτων έναντι των γεννήσεων. Ενδεικτικός προς αυτήν την κατεύθυνση είναι και ο προαναφερόμενος δείκτης.
- Ο δείκτης εξάρτησης είναι επίσης μεγάλος (47,36%). Αυτό σημαίνει ότι 47 άτομα συντηρούμενου πληθυσμού (παιδιά και ηλικιωμένοι) αντιστοιχούν σε 100 άτομα ενεργού πληθυσμού, δηλαδή περίπου τα μισά.
- Ο δείκτης αντικατάστασης (ο λόγος των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών προς τα άτομα ηλικίας 55-64 ετών) εκφράζει την εναλλαγή μεταξύ των ηλικιών, αυτών που ετοιμάζονται να εισέλθουν στην παραγωγική διαδικασία και εκείνων που αναμένεται να εξέλθουν από την παραγωγική διαδικασία και ο οποίος για τον Δήμο Σερρών είναι 119,93% (πάνω από τη μονάδα).
- Ο δείκτης γήρανσης του Δήμου Σερρών κινείται πολύ κοντά σε αυτόν του συνόλου της χώρας (110,06%) και σε αυτόν του συνόλου της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (101,49%).
- Ο μεγαλύτερος δείκτης γήρανσης παρουσιάζεται στην Δημοτική Ενότητα Άνω Βροντούς, ενώ ο μικρότερος στην Δημοτική Ενότητα Σερρών.
- Ο μεγαλύτερος δείκτης εξάρτησης παρουσιάζεται στην Δημοτική Ενότητα Ορεινής, ενώ ο μικρότερος στις Δ.Ε. Σερρών και Λευκώνα.
- Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας 1991-2001 ο αριθμός των ηλικιωμένων αυξήθηκε πάνω από 45% Την ίδια περίοδο ο δείκτης εξάρτησης παραμένει σταθερός. Επίσης, παρατηρούμε μία αύξηση του πληθυσμού που ανήκει στην ηλικιακή ομάδα των 15-64 (οικονομικώς ενεργή ομάδα) η οποία σταθεροποιεί την τιμή του δείκτη εξάρτησης παρά το γεγονός ότι ο πληθυσμός του δήμου φαίνεται να γεννά. Παρατηρείται δηλαδή μεταφορά της βαρύτητας ανάμεσα στις δύο εξαρτημένες ομάδες.

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ:				ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙΟΥ				
Έκταση (τ.χμ.):		86,745						
Πραγματικός Πληθυσμός:								
1991	6.841	2001	6.402	2011	5.355			
Πυκνότητα Πληθυσμού:								
1991	78,863	2001	73,803	2011	61,732665			
Ηλικιακή κατανομή πραγματικού πληθυσμού (2001):								
Σύνολο	0-4	5-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	80 ετών και άνω
6.402	276	620	746	1.201	1.269	1.040	1.093	157
Δημογραφικοί δείκτες (2001) :								
Δείκτης Γήρανσης					139,51			
Δείκτης Εξάρτησης					50,42			
Δείκτης Αντικατάστασης					71,73			

Πίνακας 4: Μέτρηση δομικών χαρακτηριστικών Δ.Ε. Καπεταν Μητρούσιου – εξαγωγή δεικτών γήρανσης, εξάρτησης, αντικατάστασης

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ και επεξεργασία της ομάδας μελέτης

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ:					ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ			
Έκταση (τ.χμ.):		90,200						
Πραγματικός Πληθυσμός:		1991	7.473	2001	7.517	2011	5.618	
Πυκνότητα Πληθυσμού:		1991	82,849	2001	83,337	2011	62,283814	
Ηλικιακή κατανομή πραγματικού πληθυσμού (2001):								
Σύνολο	0-4	5-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	80 ετών και άνω
7.517	336	707	890	1.499	1.476	1.087	1.322	200
Δημογραφικοί δείκτες (2001) :								
Δείκτης Γήρανσης Δείκτης Εξάρτησης Δείκτης Αντικατάστασης					145,93			
					51,80			
					81,88			

Πίνακας 5: Μέτρηση δομικών χαρακτηριστικών Δ.Ε. Σκουτάρεως –εξαγωγή δεικτών γήρανσης, εξάρτησης, αντικατάστασης

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ και επεξεργασία της ομάδας μελέτης

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ:					ΛΕΥΚΩΝΑ			
Έκταση (τ.χμ.):		56,185						
Πραγματικός Πληθυσμός:		1991	3.655	2001	3.897	2011	3.889	
Πυκνότητα Πληθυσμού:		1991	65,053	2001	69,360	2011	69,217763	
Ηλικιακή κατανομή πραγματικού πληθυσμού (2001):								
Σύνολο	0-4	5-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	80 ετών και άνω
3.897	166	361	519	722	853	565	625	86
Δημογραφικοί δείκτες (2001) :								
Δείκτης Γήρανσης					134,91			
Δείκτης Εξάρτησης					46,56			
Δείκτης Αντικατάστασης					91,86			

Πίνακας 6: Μέτρηση δομικών χαρακτηριστικών Δ.Ε. Λευκώνα –εξαγωγή δεικτών γήρανσης, εξάρτησης, αντικατάστασης

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ και επεξεργασία της ομάδας μελέτης

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ:					ΣΕΡΡΩΝ			
Έκταση (τ.χμ.):		252,973						
Πραγματικός Πληθυσμός:								
1991	51.682	2001	56.145	2011	60.642			
Πυκνότητα Πληθυσμού:								
1991	204,298	2001	221,941	2011	239,71728			
Ηλικιακή κατανομή πραγματικού πληθυσμού (2001):								
Σύνολο	0-4	5-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	80 ετών και άνω
56.145	3.074	6.522	8.464	12.425	11.537	5.885	7.135	1.103
Δημογραφικοί δείκτες (2001) :								
Δείκτης Γήρανσης					85,85			
Δείκτης Εξάρτησης					46,55			
Δείκτης Αντικατάστασης					143,82			

Πίνακας 7: Μέτρηση δομικών χαρακτηριστικών Δ.Ε. Σερρών – εξαγωγή δεικτών γήρανσης, εξάρτησης, αντικατάστασης

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ και επεξεργασία της ομάδας μελέτης

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ:					ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥΣ			
Έκταση (τ.χμ.):		38,463						
Πραγματικός Πληθυσμός:								
1991	408	2001	452	2011	196			
Πυκνότητα Πληθυσμού:								
1991	10,608	2001	11,752	2011	5,0958064			
Ηλικιακή κατανομή πραγματικού πληθυσμού (2001):								
Σύνολο	0-4	5-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	80 ετών και άνω
455	18	39	77	75	100	60	69	17
Δημογραφικοί δείκτες (2001) :								
Δείκτης Γήρανσης Δείκτης Εξάρτησης Δείκτης Αντικατάστασης					150,88			
					45,83			
					128,33			

Πίνακας 8: Μέτρηση δομικών χαρακτηριστικών Δ.Ε. Άνω Βροντούς – εξαγωγή δεικτών γήρανσης, εξάρτησης, αντικατάστασης

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ και επεξεργασία της ομάδας μελέτης

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ:				ΟΡΕΙΝΗΣ				
Έκταση (τ.χμ.):		76,924						
Πραγματικός Πληθυσμός:		1991	830	2001	820	2011	750	
Πυκνότητα Πληθυσμού:		1991	10,790	2001	10,660	2011	9,749883	
Ηλικιακή κατανομή πραγματικού πληθυσμού (2001):								
Σύνολο	0-4	5-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	80 ετών και άνω
820	38	98	119	168	137	111	137	12
Δημογραφικοί δείκτες (2001) :								
				Δείκτης Γήρανσης	109,56			
				Δείκτης Εξάρτησης	53,27			
				Δείκτης Αντικατάστασης	107,21			

Πίνακας 9: Μέτρηση δομικών χαρακτηριστικών Δ.Ε. Ορεινής – εξαγωγή δεικτών γήρανσης, εξάρτησης, αντικατάστασης

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ και επεξεργασία της ομάδας μελέτης

Στον παρακάτω πίνακα, απεικονίζεται ο μόνιμος πληθυσμός κατά φύλο και οικογενειακή κατάσταση του Δήμου Σερρών:

Οικογενειακή κατάσταση και φύλο	2011 ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ		
	ΣΥΝΟΛΟ	ΘΗΛΕΙΣ	ΑΡΡΕΝΕΣ
Σύνολο	76.817	37.125	39.692
Άγαμοι	29.068	15.661	13.407
Έγγαμοι	40.008	19.903	20.105
Χήροι ή Διαζευγμένοι	7.741	1.561	6.180

Πίνακας 10: Μέτρηση δομικών χαρακτηριστικών (οικ. κατάσταση, φύλο) Δήμου Σερρών

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ

Στον παρακάτω πίνακα, απεικονίζεται ο μόνιμος πληθυσμός κατά φύλο και οικογενειακή κατάσταση της Περιφερειακής Ενότητας Σερρών:

Οικογενειακή κατάσταση και φύλο	2011 ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ		
		ΘΗΛΕΙΣ	ΑΡΡΕΝΕΣ
Σύνολο	176.430	85.843	90.589
Άγαμοι	58.191	32.556	25.635
Έγγαμοι	96.609	48.365	48.244
Χήροι ή Διαζευγμένοι	21.630	4.922	16.708

Πίνακας 11: Μέτρηση δομικών χαρακτηριστικών (οικ. κατάσταση, φύλο) Π.Ε. Σερρών

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα του μόνιμου πληθυσμού για τις 25 μεγαλύτερες ελληνικές πόλεις βάσει της απογραφής του έτους 2011. Εκτός της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης που έχουν θεσμοθετημένα και οροθετημένα πολεοδομικά συγκροτήματα, οι υπόλοιπες πόλεις αναφέρονται σε επίπεδο οικισμού με έναν μοναδικό γεωγραφικό κωδικό. Κατά συνέπεια, δεν περιλαμβάνονται πληθυσμιακά στοιχεία εκτός των ορίων των οικισμών-πόλεων αυτών:

Θέση	Πόλη (ή ΠΣ)	Πληθυσμός Πόλης	Δήμος ή Περιφερειακές Ενότητες
1	Αθήνα (ΠΣ)	3.089.698	ΠΕ κεντρικού, βόρειου, δυτικού και νότιου τομέα Αθηνών, Πειραιώς (δήμοι Πειραιά, Κερατσινίου-Δραπετσώνας, Κορυδαλλού, Νίκαιας-Ρέντη, Περάματος)
2	Θεσσαλονίκη (ΠΣ)	788.952	ΠΣ Θεσσαλονίκης (Δήμοι Θεσσαλονίκης, Καλαμαριάς, Νεάπολης-Συκεών, Παύλου Μελά, Κορδελιού-Ευόσμου, Αμπελοκήπων-Μενεμένης, Δημοτική Ενότητα Πυλαίας από δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη)
3	Πάτρα	168.034	Δήμος Πατρέων [*με την προσθήκη των Δημοτικών Κοινοτήτων Παραλίας (6.336), Ρίου (4.664) και Δεμένικων (2.738) το πραγματικό μέγεθος της πόλης ανέρχεται στις 181.772 κατ.]
4	Λάρισα	144.651	Δήμος Λαρισαίων
5	Ηράκλειο	140.730	Δήμος Ηρακλείου [*με την προσθήκη της Δ.Κ. Νέας Αλικαρνασσού (14.635) και Γαζίου (12.606), το πραγματικό μέγεθος της πόλης, ανέρχεται στις 167.971 κατ.]
6	Βόλος	86.046 *	Δήμος Βόλου [*με την προσθήκη της Δημοτικής Κοινότητας Ν.Ιωνίας Βόλου (33.578), και των τοπικών κοινοτήτων Ανακασιάς και Άνω Βόλου, το πραγματικό μέγεθος της πόλης, ανέρχεται στις 121.287]
7	Ιωάννινα	65.574	Δήμος Ιωαννιτών [*με την προσθήκη της Δημοτικής Κοινότητας Ανατολής (9.798) και Κατσικά (3.885), Καρδαμίτσια (3.172), Εξοχή (2.975)

Θέση	Πόλη (ή ΠΣ)	Πληθυσμός Πόλης	Δήμος ή Περιφερειακές Ενότητες
			Τσιφλικόπουλο (1.571) Κ.Νεοχωρόπουλο (776), Βελισσάριος (717) και Πεντέλη (593) ο πληθυσμός της πόλης ανέρχεται σε 89.061 κατ.]
8	Τρίκαλα	61.653	Δήμος Τρικκαίων
9	Χαλκίδα	59.125	Δήμος Χαλκιδέων
10	Σέρρες	58.287	Δήμος Σερρών
11	Αλεξανδρούπολη	57.812	Δήμος Αλεξανδρούπολης
12	Ξάνθη	56.122	Δήμος Ξάνθης
13	Κατερίνη	55.997	Δήμος Κατερίνης
14	Καλαμάτα	54.100	Δήμος Καλαμάτας
15	Καβάλα	54.027	Δήμος Καβάλας
16	Χανιά	53.910	Δήμος Χανίων
17	Λαμία	52.006	Δήμος Λαμιέων
18	Κομοτηνή	50.990	Δήμος Κομοτηνής
19	Ρόδος	49.541	Δήμος Ρόδου
20	Αγρίνιο	46.899	Δήμος Αγρινίου
21	Δράμα	44.823	Δήμος Δράμας
22	Βέροια	43.158	Δήμος Βέροιας
23	Κοζάνη	41.066	Δήμος Κοζάνης
24	Καρδίτσα	38.554	Δήμος Καρδίτσας
25	Ρεθύμνο	32.468	Δήμος Ρεθύμνης

Πίνακας 12: Μόνιμος πληθυσμός στις 25 μεγαλύτερες ελληνικές πόλεις

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ

Σημειώνεται ότι αναφέρονται οι πληθυσμοί των πόλεων από τα αναλυτικά αποτελέσματα του μόνιμου πληθυσμού για κάθε διοικητική διαίρεση της χώρας μέχρι το επίπεδο του οικισμού. Ο αναφερόμενος δήμος δίπλα στην κάθε πόλη αφορά τον οικείο διευρυμένο δήμο, στον οποίο συμπεριλαμβάνονται και απομακρυσμένοι οικισμοί, αποκομμένοι από το πολεοδομικό συγκρότημα των παραπάνω πόλεων και ο πληθυσμός του κάθε δήμου μπορεί να διαφέρει σημαντικά σε σχέση με τον πληθυσμό της κάθε πόλης.

Από τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα, η πόλη των Σερρών κατέχει τη 10η θέση ανάμεσα στις 25 μεγαλύτερες πόλεις της Ελλάδας, με πληθυσμό που ανέρχεται στους 58.287 κατοίκους, ενώ σύμφωνα με την απογραφή του έτους 2001, ο μόνιμος πληθυσμός της πόλης των Σερρών ανήλθε στους 55.996 κατοίκους.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3 : ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

1.3.1. Καταγραφή φυσικού συστήματος

Ο Ν. Σερρών συνορεύει Δυτικά με τους Ν. Κιλκίς και Θεσσαλονίκης, Νοτιοδυτικά με το Ν. Θεσσαλονίκης, Νότια βρέχεται από τον Στρυμονικό Κόλπο, Νοτιοανατολικά συνορεύει με το Ν. Καβάλας, Ανατολικά με το Ν. Δράμας και Βόρεια με τη Βουλγαρία και τη Γιουγκοσλαβία. Πιο συγκεκριμένα, οι Σέρρες είναι κτισμένες σε υψόμετρο 50μ., στο δυτικό άκρο του Μενοίκιου Όρους, στο κέντρο του νομού Σερρών.

Γ. Μήκος (Lon)	23° 34' 0"
Γ. Πλάτος (Lat)	41° 4' 0"
Ύψος	34μ.

κλίμα

Τα κλιματολογικά στοιχεία μιας περιοχής αποτελούν ουσιαστικούς παράγοντες διαμόρφωσης του υδρολογικού κύκλου και κατά συνέπεια του υδρολογικού ισοζυγίου της. Η γνώση δε των παραμέτρων του υδρολογικού ισοζυγίου συμβάλλει στη βελτιστοποίηση της διαχείρισης των υδατικών πόρων της περιοχής.

Ο τύπος κλίματος του Νομού Σερρών (με βάση την κλιματική κατάταξη κατά Koerppen) είναι ένας μεταβατικός ενδιάμεσος τύπος μεταξύ του έντονου-μέσο Μεσογειακού και του ασθενούς-μέσο Μεσογειακού. Το κλίμα της περιοχής χαρακτηρίζεται ως ξηρό με απόκλιση προς το ημιυγρό και με πλεόνασμα νερού το χειμώνα. Η μέση ετήσια θερμοκρασία είναι 15,2° C, η μέση ανώτερη θερμοκρασία είναι 24,7° C και η μέση κατώτερη 5,6° C. Το μήνα Αύγουστο παρατηρείται η απόλυτη μέγιστη θερμοκρασία και το μικρότερο ύψος βροχής ενώ το μήνα Ιανουάριο η απόλυτη ελάχιστη θερμοκρασία.

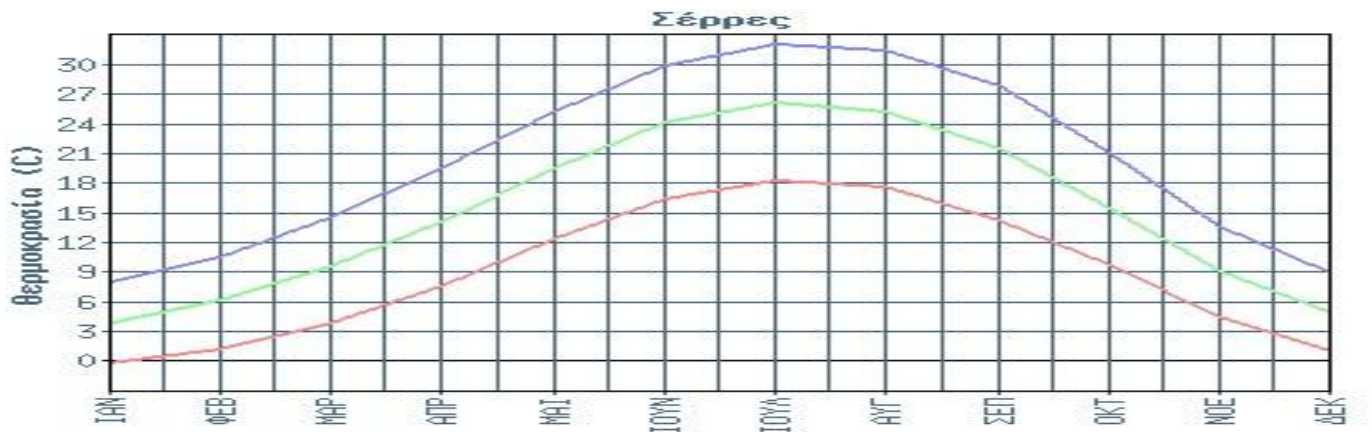
Η περιοχή χαρακτηρίζεται από σχετικά χαμηλό ύψος βροχοπτώσεων, ήπιο χειμώνα και ξηρή περίοδο μεγάλης διάρκειας. Η κατανομή των βροχοπτώσεων παρουσιάζει δύο απόλυτα μέγιστες τιμές, την κύρια το Νοέμβριο και τη δευτερεύουσα το Μάιο. Ειδικότερα για την πόλη των Σερρών πρέπει να τονίσουμε ότι στο νότιο τμήμα της, το οποίο επηρεάζεται πιο έντονα από την τάφρο της Μπέλιτσας όσο και από τον ποταμό Στρυμόνα, το κλίμα είναι πιο υγρό σε αντίθεση με το βόρειο που έχει ξηρότερο κλίμα.

Χαρακτηριστικός είναι ο ψυχρός χειμερινός άνεμος Ρουπελιώτης, που πνέει από τις ορεινές περιοχές της Βουλγαρίας και προκαλεί απότομη πτώση της θερμοκρασίας.

ΑΠΟΛΥΤΗ ΜΕΓ. ΘΕΡΜ.: 42,8°C ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ: 1971-
ΑΠΟΛΥΤΗ ΕΛΑΧ. ΘΕΡΜ.: 17,6°C 1997

Η μέση νέφωση κυμαίνεται μεταξύ περίπου 4,6 (όγδοα) τον Ιανουάριο και 2,4 όγδοα τον Ιούλιο. Ο μέσος αριθμός αίθριων ημερών (νέφωση μεταξύ 0 και 1,5 όγδοα) κυμαίνεται μεταξύ 4,0 περίπου τον Μάιο και 14,6 ημερών τον Αύγουστο στις πεδινές περιοχές. Ειδικότερα στην περιοχή, κύριο χαρακτηριστικό του κλίματος είναι το ήπιο αυτού, με τις σχετικά υψηλές εν γένει θερμοκρασίες κατά την χειμερινή περίοδο.

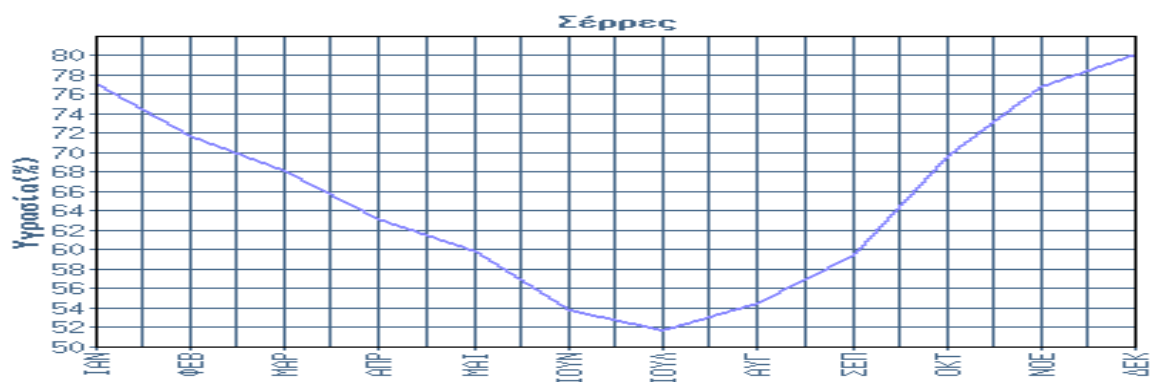
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

1 ^ο Εξάμηνο	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΙ	ΙΟΥΝ
Ελάχιστη Μηνιαία Θερμοκρασία	-0.1	1.3	3.9	7.7	12.5	16.5
Μέση Μηνιαία Θερμοκρασία	3.9	6.2	9.6	14.2	19.6	24.3
Μέγιστη Μηνιαία Θερμοκρασία	8.1	10.6	14.6	19.6	25.3	29.9
2 ^ο Εξάμηνο	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ
Ελάχιστη Μηνιαία Θερμοκρασία	18.4	17.7	14.3	9.8	4.6	1.1
Μέση Μηνιαία Θερμοκρασία	26.3	25.3	21.6	15.5	9.2	5.0
Μέγιστη Μηνιαία Θερμοκρασία	32.1	31.6	28.0	21.2	13.7	9.0

Πίνακας 13: Μέση μηνιαία θερμοκρασία ανά μήνα του χρόνου

Πηγή: Ε.Μ.Υ.

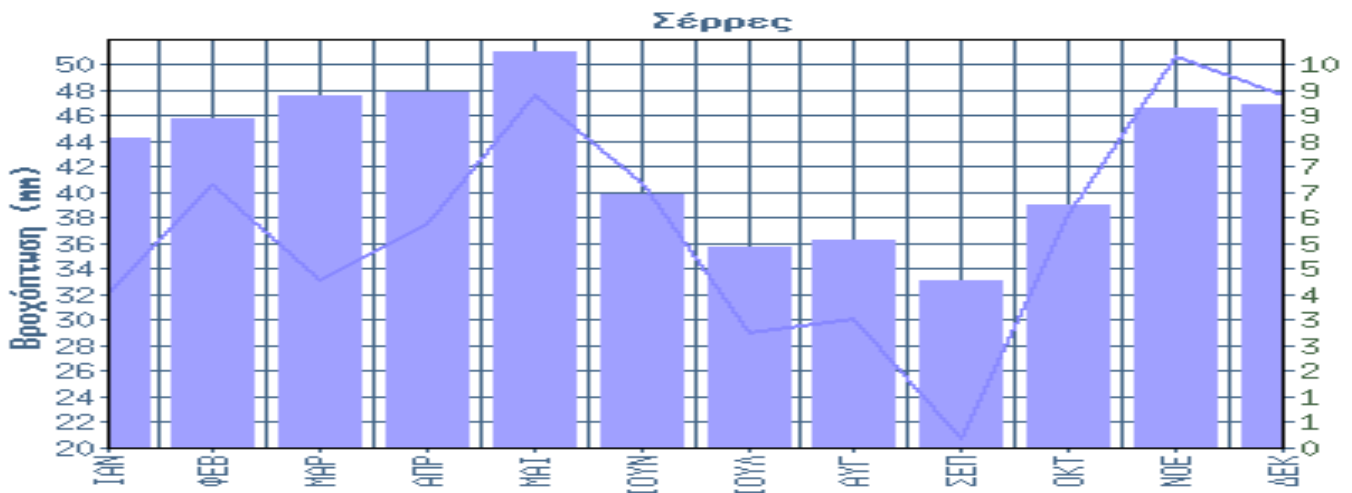

1 ^ο Εξάμηνο	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΙ	ΙΟΥΝ
Μέση Μηνιαία Υγρασία	77.1	71.7	68.1	63.2	59.8	53.8
2 ^ο Εξάμηνο	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ
Μέση Μηνιαία Υγρασία	51.7	54.5	59.5	69.6	76.8	80.2

Πίνακας 14: Μέση μηνιαία υγρασία ανά μήνα του χρόνου

Πηγή: Ε.Μ.Υ.

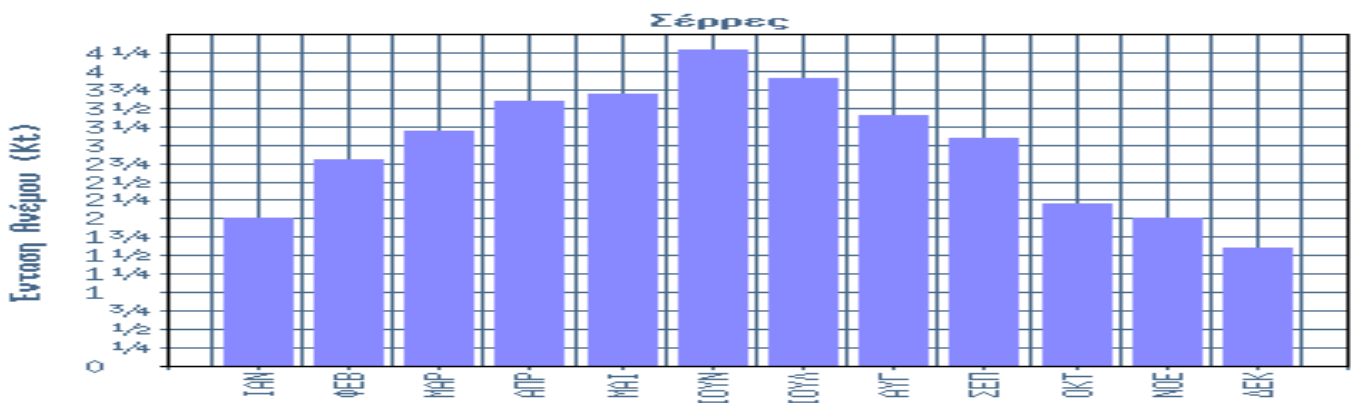
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

1 ^ο Εξάμηνο	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΙ	ΙΟΥΝ
Μέση Μηνιαία Βροχόπτωση	32.1	40.6	33.2	37.6	47.7	40.7
Συνολικές Μέρες Βροχής	8.2	8.7	9.3	9.4	10.5	6.7
2 ^ο Εξάμηνο	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ
Μέση Μηνιαία Βροχόπτωση	29.1	30.2	20.7	38.3	50.7	47.6
Συνολικές Μέρες Βροχής	5.3	5.5	4.4	6.4	9.0	9.1

Πίνακας 15: Μέση μηνιαία βροχόπτωση ανά μήνα του χρόνου

Πηγή: Ε.Μ.Υ.

1 ^ο Εξάμηνο	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΙ	ΙΟΥΝ
Μέση Μηνιαία Διεύθυνση Ανέμων	Δ	Ν	Α	Α	Α	Δ
Μέση Μηνιαία Ένταση Ανέμων	2.0	2.8	3.2	3.6	3.7	4.3
2 ^ο Εξάμηνο	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ
Μέση Μηνιαία Διεύθυνση Ανέμων	Δ	Δ	Α	Ν	Ν	Δ
Μέση Μηνιαία Ένταση Ανέμων	3.9	3.4	3.1	2.2	2.0	1.6

Πίνακας 16: Μέση μηνιαία ένταση ανέμου ανά μήνα του χρόνου

Πηγή: Ε.Μ.Υ.

Έδαφος

Η έκταση του νομού Σερρών ανέρχεται σε 3.790 τετραγωνικά χιλιόμετρα ή 3.790.000 στρέμματα, από τα οποία 46,9% είναι πεδινά, 33,8 % ημιορεινά και 19,3% ορεινά. Ορεινά είναι τα τμήματα των ορίων του νομού με τους γειτονικούς του νομούς.

Κυρίαρχο στοιχείο στο φυσικό περιβάλλον του νομού Σερρών είναι η απέραντη εύφορη πεδιάδα του, που περικλείεται από οροσειρές δασώδεις, με έντονη χειμαρρική δράση. Εξήντα οκτώ χείμαρροι εκβάλλουν στην καταπράσινη αυτή πεδιάδα, "εμπλουτίζοντας" την στο διάβα τους με φερτές ύλες, επιφανειακής και χαραδρωτικής διάβρωσης, συνολικού όγκου 14.000μ³/χλμ²/έτος.

Αυτή η "εδαφορραγία" του νομού, που με τα προϊόντα της διάβρωσης κατακλύζει κυριολεκτικά τις καλλιεργημένες εκτάσεις της πεδιάδας και καταχώνει τα μνημεία του πολιτισμού του νομού, αντιμετωπίζεται με ένα μεγάλο πρόγραμμα διευθέτησης των χειμάρρων, που λειτουργεί συνεχώς από το 1932 με κυμαινόμενη ένταση. Στις νότιες πλαγιές των ορεινών όγκων της Βροντούς, οι λεκάνες απορροής των χειμάρρων χαρακτηρίζονται από ανεπαρκή φυτοκάλυψη (ποσοστό δοσοκάλυψης 15-24%). Έντονα χαρακτηριστικό γνώρισμα αυτής της περιοχής είναι επίσης η λιθολογική της δομή, η οποία αποτελείται, κατά ποσοστό 30-45%, από ευδιάβρωτα εδαφολογικά στρώματα.

Από πλευράς φυσικών καλλονών, η περιοχή του δάσους Λαϊλιά, στην οροσειρά της Βροντούς, αποτελεί μεγάλη αισθητική παρουσία, με ιδιαίτερη μάλιστα φυτοκοινωνιολογική σημασία. Παράλληλα, γεωλογικοί σχηματισμοί με απολιθωμένα ψάρια και φυτά στην περιοχή Σκοπιάς και Γάζωρου προσελκύουν όλο και περισσότερο το επιστημονικό ενδιαφέρον των ειδικών. Στα ανατολικά του νομού το μυθικό Παγγαίο όρος, με τα απροσπέλαστα φαράγγια και τις χρυσοφόρες στοές του Φιλίππου και του Μ. Αλεξάνδρου, υψώνεται φύλακας και ακρίτας στο Βορρά και στη θάλασσα.

1.3.2. Σημαντικότεροι φυσικοί πόροι

Βιότοποι

- *Βιότοπος «Μενοίκιου όρους – Κούσκουρα»*

Ο βιότοπος «Μενοίκιο όρος – Κούσκουρας», γνωστός για τους λειμώνες του και για τα ανεξερεύνητα σπήλαια του, βρίσκεται στα όρια των νομών Σερρών – Δράμας. Συνολικής έκτασης 275.420 στρεμμάτων, αποτελείται από χαμηλή ποώδη βλάστηση και περιλαμβάνει τα υψηλότερα τμήματα του Μενοικίου (κορυφή Κούσκουρα) και το φαράγγι του Τιμίου Προδρόμου που βρίσκεται στους δυτικούς πρόποδες του όρους. Πέτρινες καλύβες κτηνοτρόφων και τεχνικά έργα συλλογής ομβρίων υδάτων, συμπληρώνουν το πανέμορφο ορεινό τοπίο.

Ο βιότοπος διαρρέεται επίσης από το ρέμα του Αγίου Γεωργίου. Η περιοχή αυτή του ρέματος ανήκει στο Δίκτυο ΦΥΣΗ 2000 (Natura) περιοχής, με κωδικό Gr1260003 “Άγιος Ιωάννης - Επτάμυλοι” και με κωδικό Gr1260009 και ονομασία “Μενοίκιο – Κούσκουρας” (έκταση 27542 ha), που η σημαντικότητά της οφείλεται στην ύπαρξη στα μεγάλα υψόμετρα και στην κοιλάδα του Τιμίου Προδρόμου της πλούσιας ορνιθοπανίδας και κυρίως αρπακτικών.

Πρέπει όμως να τονισθεί ότι η περιοχή όπου αναφέρεται η συγκεκριμένη μελέτη (όση είναι μέσα στα όρια της Gr1260009) και γενικά οι πεδινές περιοχές, σύμφωνα με την ειδική περιβαλλοντική μελέτη για την περιοχή, δεν αποτελούν χώρο φωλιάσματος για τα σημαντικά είδη αρπακτικών λόγω της πολύ έντονης ανθρώπινης παρουσίας, άλλα αποτελεί χώρο τροφοληψίας εξαιτίας της ύπαρξης χειμαρρικών και ποτάμιων σχηματισμών .

- **Βιότοπος Δέλτα Στρυμόνα-Αμφίπολης**

Ένας σημαντικός αλλά μικρός σε έκταση υδροβιότοπος, έχει δημιουργηθεί στο **Δέλτα Στρυμόνα-Αμφίπολης**, ο οποίος φιλοξενεί κάθε χρόνο σημαντικό αριθμό υδροβίων και παρυδάτιων πτηνών. Πρόσφατα όμως αλλοιώθηκε από τα μεγάλα οδικά έργα της κατασκευής κόμβου στην Νέα Εγνατία οδό, με αποτέλεσμα να αλλάξει στο σημείο αυτό η κοίτη και να δημιουργηθούν οι σημερινές νέες εκβολές του στο Αιγαίο.

- **Δάσος Λαϊλιά -Σφαγνώνας**

Ο **Λαϊλιάς** προσφέρει καταφύγιο σε μεγάλα θηλαστικά και πτηνά, σπάνια και κοινά. Οι λίγες καφετιές αρκούδες της Β. Ελλάδας βρίσκουν άσυλο στο βόρειο απόκρημνο τμήμα του. Αγριόγαλλος και αγριόκοτες φωλιάζουν στα υψηλά πεύκα του και ζαρκάδια, αγριογούρουνα, βίδρες, αρπακτικά ακόμα και πεδινές πέρδικες αποτελούν το θαυμαστό κόσμο της πανίδας του, ενώ σπάνια φυτικά είδη, μοναδικής επιστημονικής αξίας, φιλοξενούνται, επίσης, στο χώρο αυτό. Πέντε είδη, πέντε υποείδη, πέντε ποικιλίες, μια μορφή και ένα υβρίδιο καταγράφονται εδώ για πρώτη φορά, ως νέα για την επιστήμη.

Στο κέντρο του δάσους, ένα θαυμάσιο, μοναδικό παλαιοβοτανικό μουσείο, ο **Σφαγνώνας του Λαϊλιά**, έκτασης 30.000 στρεμμάτων, αποτελεί ένα καταφύγιο Άγριας Ζώνης στην περιοχή βόρεια των οικισμών Αγίου Ιωάννη – Επταμύλων. Στο χώρο αυτό - που ανακηρύχθηκε διατηρητέο Μνημείο της Φύσης με την Υπουργική Απόφαση 105497/6459/11.08.86-έγιναν γεωλογικές έρευνες και διαπιστώθηκε η μεταπαγετώδης εξέλιξη του δάσους της περιοχής, με τις εναλλαγές των ειδών σε συνδυασμό με την ανθρωπογενή επίδραση. Διαπιστώθηκε δηλαδή η ύπαρξη, από το 2.000 π.Χ. φυλλίρας, λεπτοκαριάς και δρυός, που με τη διαδοχή του χρόνου σήμερα έχουν αντικατασταθεί από οξιά και δασική πεύκη. Κριτήριο και αποδεικτικό στοιχείο η γύρνη των δένδρων που διατηρήθηκε αναλλοίωτη μέσα στο όξινο τελματώδες εδαφικό υπόστρωμα του Σφαγνώνα.

Ο Σφαγνώνας ή σφαγνώδη είναι μια βαλτώδης και ελώδης έκταση, τόπος των εύκρατων και ψυχρών ή ορεινών περιοχών του βορείου ημισφαιρίου με κύριο ευδόκιμο είδος τα φυλλόβρυα της τάξης των σφαγνώδων (μοναδικό γένος το Σφάγγον-Sfagnum με 350 είδη) που είναι βρύα με βλαστό όρθιο που φθάνει τα 30 cm ύψος, πολύκλαδο με πυκνό φύλλωμα. Ιδιάζουσα η μορφολογική τους και ανατομική διάπλαση με παρουσία υδροφόρου ιστού από νεκρά κύτταρα στο βλαστό και τα φύλλα. Η κάτω πλευρά του βλαστού νεκρώνεται με το χρόνο και με τη μακροχρόνια χωρίς οξυγόνο αποσύνθεση δημιουργεί την « τύρφη» ή «ποάνθρακα».

Τα σφάγνα χάρις στα νεκρά υδροφόρα κύτταρα του βλαστού και των φύλλων τους, αποτελούν ιδεώδες υλικό για την συσκευασία και μεταφορά φυτών, οπότε ανάλογα με την φύση των υπό μετακόμιση φυτών χρησιμοποιούνται, χάρη στην σπογγώδη διάπλάσή τους, είτε ξηρά είτε διαποτισμένα με νερό. Αποτελούν επίσης πολύτιμο υλικό στην ανθοκομία και ιδίως στην καλλιέργεια των Ορχιδιδών, πολλών επιφύτων και υδροχαρών φυτών, όπως Ανθουρίων, Σαρρακινίας, Δαρλιγκτωνίας κ.ά τα οποία καλλιεργούνται σαν υπόθεμα, που αποτελείται κατά το 1/3 τουλάχιστον από σφάγνα. Σε υπόθεμα από σφάγνα πολλαπλασιάζονται επίσης πολλά θερμόφυλλα φυτά όπως η Κορδυλίνη, τα Νηπενθή, Καλάδια, Ορχιδίδια. Ξηρά σφάγνα χρησιμοποιούνται ως αιμοστατικά και για την παρασκευή αντισηπτικής σφαγνόλης.

Τα Σφαγνώδη ή τυρφώδη ελωδολείβαδα αποτελούν χαρακτηριστικές διαπλάσεις υγρών περιοχών, η υγρασία των οποίων είναι κλιματική και όχι εδαφική ή φρεάτια, οφείλεται δε σε βροχοπτώσεις και κυρίως σε συχνή, σχεδόν διαρκή ομίχλη και στερούνται τελείως τα ανόργανα στοιχεία. Αυτά (τα λειβάδια) συγκροτούνται από βρύα και κυρίως από σφάγνα, η άριστη θερμοκρασία ανάπτυξης των οποίων κυμαίνεται μεταξύ 50-80 Κελσίου. Για τον λόγο αυτό τα λειβάδια αυτά εμφανίζονται μόνον σε εύκρατες πεδινές περιοχές όπως και σε ορεινές, άνω των 700μ. Οι τυρφώδεις αυτές διαπλάσεις, όπως και οι ερεικώνες, με τους οποίους συγγενεύουν, αναπτύσσονται σε εδάφη λιμνών ή τελμάτων της εποχής των παγετώνων, το νερό των οποίων έχει εξαντληθεί από υδροχαρείς φυτικές ενώσεις, Ποταμογείτονα, Μυριόφυλλου, Νούφαρα και άλλων ελοχαρών ή υδρόβιων φυτών, τα οποία έχουν καταναλώσει κάθε ανόργανη τροφή, ειδικά άσβεστούχο, και έχουν συμβάλλει, με την ατελή τους οξείδωση των νεκρών μορίων τους στην δημιουργία κατάλληλου χουμικού υποστρώματος για την ανάπτυξη και εγκατάσταση των σφάγγων, τα οποία είναι οξύφιλα, γι' αυτό και μετά την εγκατάστασή τους εξακολουθούν να αυξάνουν την οξύτητα μέχρι την άριστη γι' αυτά, pH 4,9-5,2.

Οι πρώτες ενδείξεις του Σφαγνώνα τοποθετούνται 2.000-2.500 χρόνια π.χ. Παρακάτω παρουσιάζεται η εξέλιξη του Σφαγνώνα, ανά φάσεις.

Πρώτη φάση

Το δάσος εμφανίζεται ως μεικτό δρυοδάσος με υπόροφο από φιλύρα (φλαμουριά), και λεπτοκαρυά. Η ποσοτική διαφορά που παρουσιάζει όμως η φιλύρα απέναντι στα άλλα πλατύφυλλα οδηγεί τελικά τον χαρακτηρισμό του δάσους σε «μεικτό δάσος φιλύρας» και η μορφή που επικρατεί κατά την περίοδο αυτή ανήκει στην παραμεσογειακή ζώνη βλάστησης (*Quercetalia rubescentis*) που η σημερινή της εξάπλωση βρίσκεται αρκετά χαμηλότερα, που σημαίνει ότι οι κλιματικές συνθήκες που επικρατούσαν τότε ήταν ξηροθερμικότερες από τις σημερινές. Καλύπτει ευρεία περιφέρεια, τα όρια της οποίας φθάνουν στις παρυφές της πόλης των Σερρών. Η οξιά και η δασική Πεύκη εμφανίζονται σποραδικά. Στο χωριό Τούμπα και στο Αχλαδοχώρι (σε σχετικά κοντινή απόσταση) υπάρχουν ήδη πριν από 3.000 χρόνια πρώιμοι νεολιθικοί οικισμοί. Έχουν περάσει εξάλλου 1.000 περίπου χρόνια που εμφανίστηκαν οι Πελασγοί και τώρα είναι η σειρά των πρωτοελλήνων.

Οι κλιματικές συνθήκες αρχίζουν να αλλάζουν. Ο καιρός γίνεται υγρότερος και ψυχρότερος. Το τέλος της εποχής του χαλκού (1100-1000 π.χ) φθάνει και η βλαστητική αυτή φάση τελειώνει.

Δεύτερη φάση

Εμφανίζονται οι Σιριοπαίονες στην περιοχή και η αλλαγή της βλάστησης (ανήκει στη ζώνη δασών οξιάς-ελάτης -*Fagetalia*), ακολουθεί τον δικό της ρυθμό. Για αρκετά χρόνια εμφανίζεται και επικρατεί τώρα η ελάτη ενώ η φιλύρα υποχωρεί σταδιακά μέχρι που χάνεται. Σειρά πλέον της οξιάς να διεκδικήσει την παρουσία της. Αναπτύσσεται έντονα και εκτοπίζει την ελάτη. Η δασική Πεύκη διατηρείται σποραδικά όπως η δρυς και η λεπτοκαρυά.

Οι βροχοπτώσεις αυξάνονται δραματικά και το έδαφος αποπλύνεται από τα φυσικά του συστατικά. Γίνεται φτωχότερο και οξύτερο σε βάρος της φιλύρας και της λεπτοκαρυάς ενώ η δρυς διατηρεί μια σχεδόν σταθερή τιμή, εκτός από το τελευταίο τμήμα της φάσης οπότε εμφανίζει σημαντική αύξηση.

Η άφθονη και παρατεταμένη πτώση κατακρημνισμάτων κατά την περίοδο αυτή έχει σαν αποτέλεσμα την έκπλυση του εδάφους, την απομάκρυνση θρεπτικών στοιχείων και την αύξηση της οξύτητας. Αποτέλεσμα της υποβάθμισης αυτής του εδάφους είναι να απομακρυνθούν όλα τα απαιτητικά δασικά είδη από την περιοχή. Έτσι οπισθοχωρεί η παραμεσογειακή ζώνη βλάστησης προς τα χαμηλότερα και η ελάτη καταλαμβάνει τις θέσεις τους.

Τότε εμφανίζονται οι Οδόμαντες και οι Ηδωνοί. Αρχαίο κάστρο και μικρή πόλη στην Ορεινή. Έντονη και ραγδαία η παρουσία στη συνέχεια των Μακεδόνων. Η ελάτη εξακολουθεί να παίζει σημαντικό ρόλο.

Τέλος του 2ου αιώνα π.χ αρχίζουν οι καταστρεπτικές επιδρομές των Σκορδίσκων, Μαίδων, Δαρδάνων, Σιντών κλπ. Οι κάτοικοι των γύρω περιοχών επιζητούν καταφύγιο στις ορεινές δασώδεις περιοχές του Λαϊλιά. Η ρωμαϊκή απειλή προ των πυλών. Τα δημητριακά εξαπλώνονται και η καρυδιά που δεν είναι ενδημικό ελληνικό είδος εμφανίζεται στο χώρο του Λαϊλιά, προερχόμενο από ανατολικότερες περιοχές, δείγμα της εποικισής του.

Η ανθρώπινη επέμβαση συνεχίζεται με περισσότερη ή λιγότερη ένταση. 379-380 μ.χ οι Γότθοι εισβάλλουν. Ούνοι, Κουτριγούροι, Βούλγαροι, Αβαροι και Σλάβοι εμφανίζονται από τον 6ο μέχρι τον 8ο αιώνα. Μετά επικρατεί ηρεμία (1040+80 μ.χ). Η βλάστηση επανακτά έδαφος με εντυπωσιακή αύξηση της οξιάς και ανάλογη της δρυός που σε συνδυασμό και με την αύξηση της οστρυάς και των γαύρων φανερώνει επέκταση της ζώνης *Quercetalia rubescentis* προς τις υψηλότερες θέσεις.

Η ανθρώπινη όμως επίδραση, εκτός από την ποσοτική αλλαγή επέφερε και ποιοτική που δικαιολογείται από την επιλογική υλοτομία της ελάτης έναντι της οξιάς. Επακόλουθο η καταστροφή της.

Τρίτη φάση (από το 1004+80μ.χ έως 1700+80 μ.Χ.)

Έξη αιώνες γεμάτοι από επιδρομές και καταστροφές. Και πάλι ο ανθρώπινος παράγοντας αλλοιώνει την σειρά εξέλιξης. Η οξιά και η δρυς υποχωρούν και εμφανίζεται έντονα και δυναμικά η δασική Πεύκη που βρίσκει γυμνά και φωτεινά περιβάλλοντα, προετοιμάζοντας την επιστροφή της οξιάς.

Τέταρτη φάση (από τον 18ο αιώνα μέχρι σήμερα)

Η οξιά και πάλι ανακάμπτει μέχρι τις αρχές του 20ου αιώνα. Νέες όμως συγκρούσεις και καταστροφές την οδηγούν σε οπισθοχώρηση μέχρι πριν από 6 δεκαετίες όταν αρχίζει πλέον η ορθολογική διαχείριση του δάσους και απαγορεύει την βοσκή και την ασύδοτη υλοτομία.

Η σημερινή φυσική εξέλιξη στο σύνολο της περιοχής του Λαϊλιά τείνει στη δημιουργία αμιγούς δάσους οξιάς. Η εμφάνιση κατά θέσεις συστάδων *Acer pseudoplatanus* και *Acer platanoides* (Σφένδαμνοι), είναι ενδεικτική της δυνατότητας επέκτασής τους. Το ίδιο φαίνεται να ισχύει και για άλλα πλατύφυλλα είδη, όπως η σορβιά, η τρέμουσα λεύκη , η δρυς.

Η μείξη με ελάτη είναι επιθυμητή και οι δυνατότητες συμβίωσης με την οξιά είναι απόλυτα δεδομένες εξαιτίας τόσο λόγω των οικολογικών συνθηκών της περιοχής όσο και από την επιδεικνυόμενη ανταγωνιστικότητα της ελάτης.

- **Άλλοι Βιότοποι**

Από τον Στρυμόνα έχουν δημιουργηθεί, διαδοχικά, τα τελευταία είκοσι χρόνια και άλλοι μικρότεροι υγράτοποι, διάσπαρτοι γύρω και ανάμεσα στις ορυζοκαλλιέργειες του νομού, στο κεντρικό μέρος του κάμπου.

Δάση

Τα δάση του νομού, που καλύπτουν έκταση 820.000 στρεμμάτων, έχουν περιοριστεί στον ορεινό όγκο που περιβάλλει την πεδιάδα και μόνο η λευκοκαλλιέργεια - δημόσια και ιδιωτική - ακολουθεί τα αναχώματα του ποταμού Στρυμόνα ως την αποξηραμένη λίμνη της Αχινούς.

- **Δημόσιο Δάσος Λαϊλιά**

Οι οροσειρές του Ν. Σερρών είναι κατάφυτες με δάση από δρυς, οξιές και δασική πεύκη. Η ξυλεία από τα δάση αυτά θεωρείται από τις καλύτερες. Ο Λαϊλιάς, ο οποίος είναι ο σπουδαιότερος δασικός πνεύμονας του νομού, βρίσκεται στο δυτικό τμήμα των βουνών της Βρόντους. Με έκταση 32.439,40 στρεμμάτων, το δάσος του Λαϊλιά αποτελείται από δρυ, δασική πεύκη, οξιές, φουντουκίες, έλατα, καστανιές και σκλήθρα.

Η συνολική έκταση του δάσους κατανέμεται από άποψη μορφής, ως εξής:

- Δάσος 2.718,02 ή ποσοστό 83,79%
- Μερικώς δασοσκεπείς εκτάσεις 182,28 ή ποσοστό 5,62%
- Γεωργικές και δενδροκομικές καλλιέργειες
- Γυμνές εκτάσεις 181,48 ή ποσοστό 5,59%
- Άγονες κλπ. εκτάσεις
- Βραχώδεις - λίμνες - ποτάμια 162,16 ή ποσοστό 5,00%

Το δημόσιο δάσος του Λαϊλιά βρίσκεται βόρεια της πόλης των Σερρών και σε απόσταση 30 περίπου χιλιομέτρων από αυτή. Εξαπλώνεται στο δυτικό τμήμα των βουνών της Βροντούς, που αποτελούν τις νοτιο - νοτιοδυτικές παραφυάδες του βουνού Όρβηλος. Ειδικότερα το δάσος εξαπλώνεται σε ένα σχεδόν ανεξάρτητο δυτικό κλάδο των βουνών της Βροντούς, που πήρε την ονομασία «Λαϊλιάς». Το μέσο ύψος πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας είναι 1725 μέτρα , με μικρότερο τα 700 μέτρα (Ρέμα Κουσλού) και μεγαλύτερο τα 1849 μέτρα (Κορυφή Αλή Μπαμπά), με υψόμετρα που επικρατούν, από 1100 έως 1500 μέτρα. Τα όρια του δάσους είναι:

- **Ανατολικά:** νοητή γραμμή που αρχίζει από την ΝΑ γυμνή πλαγιά του υψώματος Αλή Μπαμπά σε υψόμετρο 1.350 μέτρα και ακολουθώντας περίπου τη χωροσταθμική των 1.300 μέτρων φθάνει μέχρι τη θέση Κατίγκα.
- **Δυτικά:** νοητή γραμμή που αρχίζει από το ύψωμα Ντεμίρ Καπού (1.381 μέτρα) κι ακολουθώντας την ράχη που κατεβαίνει από Βορρά φτάνει μέχρι το ρέμα Καρά, από όπου ακολουθώντας ανοδικά προς βορειοανατολικά ράχη φτάνει στο ύψωμα Φλάμπουρο (1.377 μέτρα). Από εκεί ακολουθώντας σχεδόν Βόρεια κατεύθυνση φτάνει στο ύψωμα Ντάμποβετο (963 μέτρα) και καταλήγει στο ρέμα Κουσλού

- **Βόρεια:** νοητή γραμμή που αρχίζει από τη θέση Κατίγκα και ακολουθώντας την υψομετρική καμπύλη των 1200 μέτρων προς τα δυτικά φτάνει μέχρι τη θέση Καμένο δάσος, από όπου ακολουθεί την κορυφογραμμή μέχρι το ύψωμα Μόκρα (1288 μέτρα) κι από κει μέχρι το ύψωμα Μπιλμέτι (956 μέτρα) καταλήγει στο ρέμα Κουσλού
- **Νότια:** νοητή γραμμή που αρχίζει από το νότιο άκρο του ανατολικού ορίου κι ακολουθώντας δυτική κατεύθυνση φτάνει στην υψομετρική καμπύλη των 1400 μέτρων , που την ακολουθεί μέχρι το 22 ο χιλιόμετρο Σερρών - Λαϊλιά. Από εκεί ανεβαίνοντας ακολουθεί την κορυφογραμμή που σχηματίζεται από τα υψώματα Λυκόλοφος (1667 μέτρα), Αούλ Ταρλά (1489 μέτρα) και φτάνει μέχρι το ύψωμα Ντεμίρ Καπού (1381 μέτρα)

Το δάσος:

Α. διοικητικά υπάγεται:

- Στον Δήμο Σιδηροκάστρου 819,90 ποσοστό 25,21%
- Στην Κοινότητα Αχλαδοχωρίου 1.128,64 ποσοστό 34,79%
- Στην Κοινότητα Ορεινής 1.297,40 ποσοστό 40,00%

Β. Δασικά υπάγεται:

Στο Δασοφυλακείο Ορεινής, στο Δασονομείο Χρυσοπηγής, στο Δασαρχείο Σερρών, στην Διεύθυνση Δασών Σερρών και στη Διεύθυνση Δασών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

Γ. Δικαστικά υπάγεται:

Στο Ειρηνοδικείο και στο Πρωτοδικείο Σερρών και στο Ειρηνοδικείο Σιδηροκάστρου.

Από το 1912 μέχρι και το 1934 ανήκε κατά κυριότητα στο Ελληνικό Δημόσιο και το διαχειριζόταν αυτό. Το Ελληνικό Δημόσιο το απέκτησε από το Τουρκικό Δημόσιο μετά την απελευθέρωση. Το 1934 το δάσος αναγνωρίστηκε ως ανταλλάξιμο και το διαχειρίστηκε η Υπηρεσία Διαχειρίσεως Ανταλλάξιμης περιουσίας, που υπήρχε στις Σέρρες με τα στοιχεία Α.Κ. 11097. Το 1959 με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (29040/1434/14.02.59) το δάσος παραχωρήθηκε στο Υπουργείο Γεωργίας για 1.020.409 μεταλλικές δραχμές, που μετατράπηκαν σε 11.723.060 χάρτινες δραχμές.

Με το πρωτόκολλο παράδοσης και παραλαβής (03.06.1959) που υπέγραψαν ο Προϊστάμενος του Γραφείου Διαχειρίσεως Ανταλλάξιμης περιουσίας Σερρών και ο Δασάρχης Σερρών, το δάσος πέρασε στη δικαιοδοσία του Υπουργείου Γεωργίας κι αφού πληρώθηκε το αντίτιμο εκδόθηκε ο οριστικός τίτλος κυριότητας (1629/22.09.67), που μεταγράφηκε στα Βιβλία μεταγραφών Σερρών (35376/τόμος 282/ 09.01.1968). Έτσι ολόκληρη η έκταση ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο από το 1959, το οποίο και τη διαχειρίζεται.

- **Κορυφές Όρους Μενόικιου και Όρη Βροντούς**

Η περιοχή έχει πλούσια δάση από φυλλοβόλα και κωνοφόρα δέντρα. Έχει λιβάδια και ξέφωτα που υποστηρίζουν μια πλούσια ορεινή χλωρίδα. Επίσης υπάρχουν πολλά σπάνια είδη ή είδη περιορισμένης κατανομής στη Βαλκανική χερσόνησο.

Η βορειοδυτική πλαγιά του Όρους Λαϊλιά (Όρη Βροντούς) καλύπτεται από εκτεταμένα μεικτά παραγωγικά δάση οξιάς, δασικής πεύκης και άλλων φυλλοβόλων πλατύφυλλων (αγριοκερασιά, ορεινά σφενδάμια, η *Sorbus aucuparia*, ένα αισθητικότατο δενδρύλιο στην καλύτερη για την Ελλάδα αντιπροσωπευτικότητα, συστάδες λεπτοκαριάς στη βορειοανατολική πλευρά, τρέμουσα λεύκη). Η νότια πλευρά απαρτίζεται από μια σειρά γραφικών αμφιθεατρικών λεκανών απορροής με διάσπαρτες συστάδες οξυάς, δασικής πεύκης και τεχνητές συστάδες μαύρης και τραχείας πεύκης από επιτυχημένες αναδασώσεις της εικοσαετίας του 1950-1970 που έγιναν για την αντιπλημμυρική προστασία της περιοχής των Σερρών.

Η δασοπονία στην περιοχή ασκείται αειφορικά και μάλιστα η εκδάσωση της ξυλείας δεν έχει μηχανοποιηθεί πλήρως όπως σε πολλά άλλα παραγωγικά δάση και γίνεται μερικώς μηχανοποιημένα και κυρίως με ειδικά εκπαιδευμένα ζώα σύρσεως των κορμών (ημίονοι). Στην περιοχή, όπως ήδη προαναφέρθηκε, υπάρχουν μεγάλα θηλαστικά π.χ. ζαρκάδια, αγριογούρουνα, βίδρες και καφετιές αρκούδες. Επίσης, υπάρχουν πτηνά όπως αγριόγαλλος, αγριόκοτες, αρπακτικά και πεδινές πέρδικες.

Η συγκέντρωση πολλών σπάνιων ειδών και η μεγάλη ποικιλία οικοσυστημάτων καθιστούν την περιοχή πολύ σημαντική για την προστασία της χλωρίδας στη Βαλκανική περιφέρεια. Η περιοχή έχει επίσης ζωολογικό ενδιαφέρον, κυρίως για τα πουλιά και τα έντομα.

Χερσαία Έκταση(ha):	10500	Ελάχιστο Υψόμετρο (m):	1000
		Μέγιστο Υψόμετρο (m):	1963

- **Ιερά Δέντρα - Υψωμένα δένδρα ή δάση**

Η δημιουργία και ύπαρξη τέτοιων δασών είναι αρχαιότατη, η δε διαχείρισή τους περιορίζεται στη φύλαξη από υλοτομία, ξύλευση, βοσκή, κλαδονομή κλπ.

Για ενίσχυση της προστασίας, το δάσος, αφιερώνεται σε κάποιον Άγιο στη μνήμη του οποίου δημιουργείται μια μικρή εκκλησία. Η ανακήρυξη και η αφιέρωση του δάσους γίνεται με ιεροτελεστία που τελείται κάποια Κυριακή μετά την απόλυση της εκκλησίας. Ο ιερέας ακολουθούμενος από όλο το εκκλησίασμα, πηγαίνει επί τόπου και διαβάζει ευχές κηρύσσοντας το υπό την προστασία της εκκλησίας. Άλλοτε η ιεροτελεστία γίνεται και με τους ιερείς των γειτονικών χωριών για να δώσει επισημότερη σημασία στο γεγονός.

Τα δάση ή δασύλλια αυτά ονομάζονται **Κουρί** και είναι χαρακτηριστικό πως δεν λείπουν από όλα σχεδόν τα ορεινά χωριά της Ελλάδος. Έτσι ξέρουμε για το μικρό και μεγάλο Κουρί του Ξηροτόπου, το Κουρί της Ορεινής, του Ελαιώνα κλπ.

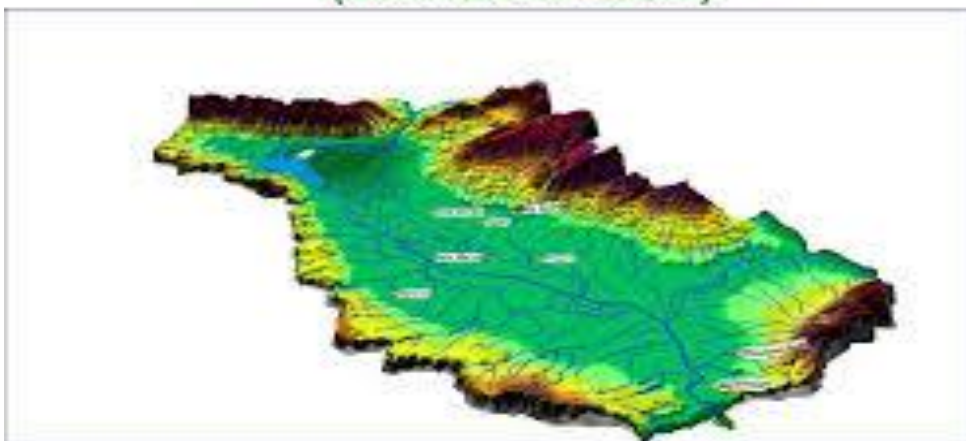
Πολλές φορές η κήρυξη του δάσους **Κουρί** γίνεται με την «**ύψωση**» δηλ με την ιεροπραξία κατά την οποία επιλέγεται ένα μεγάλο και καλό δένδρο, στον κορμό του οποίου ανοίγεται μια μικρή τρύπα και τοποθετείται μέσα της προηγουμένως άρτος που σφραγίζεται με κερί. Ο άρτος αυτός που είναι το γνωστό «**ύψωμα**» χαρακτηρίζει το δένδρο ως «**υψωμένο**» και με τον τρόπο αυτό προστατεύεται και το χωριό από τον κίνδυνο κάποιας επιδημίας κλπ.

Όλη αυτή η διαδικασία είχε σαν αποτέλεσμα να δημιουργηθούν μεγάλα αιωνόβια δένδρα και σημαντικά δασύλλια γύρω από κάθε εκκλησία ή ακόμη εκεί που υπήρχαν τα υψωμένα δένδρα.

Πεδιάδες

Στο Ν. Σερρών υπάρχει μια μεγάλη πεδιάδα, αυτή του Στρυμόνα. Χωρίζεται δε σε τρεις μικρότερες : την πεδιάδα Σιδηροκάστρου, των Σερρών και της Νέας Ζίχνης.

**Η ΠΕΔΙΑΔΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ
(ΑΕΡΟΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ)**

Πηγή: <http://www.efed.auth.gr/geography/images/serres/3d.jpg>

Ορεινοί όγκοι

Ολόκληρος ο νομός Σερρών περικλείεται από οροσειρές που αποτελούν και τα όρια του, ενώ ταυτόχρονα παρέχουν φυσική προστασία.

Στα δυτικά σύνορα του Ν. Σερρών εκτείνεται μια μεγάλη οροσειρά, που περιλαμβάνει τις μικρότερες οροσειρές Κερκίνη (1.883 μ.), Δύσωρο, Μαυροβούνι, Βερτίσκο και Κερδύλια. Στα ανατολικά σύνορα του νομού εκτείνεται μια άλλη οροσειρά, που αποτελείται από τις μικρότερες οροσειρές Όρβηλο (2.212 μ.), Άγκιστρο (1.294 μ.), Βροντούς (1.849 μ.), Μενοίκιο (1.963 μ.) και Παγγαίο (1.956 μ.).

- **Όρη Βροντούς**

Τα όρη Βροντούς είναι μικρή οροσειρά του νομού Σερρών με υψόμετρο 1.849 μέτρων. Ανήκουν στο ευρύτερο ορεινό συγκρότημα της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, που περιλαμβάνει την Ροδόπη, το Φαλακρό, τον Όρβηλο και το Μενοίκιο. Στα όρη Βροντούς λειτουργεί το χιονοδρομικό κέντρο του Λαϊλίου.

- **Κρούσσια όρη**

Τα Κρούσσια όρη είναι χαμηλή οροσειρά και αποτελείται από δύο κύριους ορεινούς όγκους, το Δύσωρο όρος και το Μαυροβούνι. Η οροσειρά έχει κατεύθυνση από Βορειοδυτικά προς Νοτιοανατολικά και αποτελεί φυσικό όριο μεταξύ των νομών Κιλκίς και Σερρών. Βορειοανατολικά, το Δύσωρο απολήγει στη λίμνη Δοϊράνη και νοτιοανατολικά το Μαυροβούνι χωρίζεται από το όρος Βερτίσκος από το πέρασμα Λαχανά. Βόρεια, η οροσειρά χωρίζεται από την Κερκίνη από τα Στενά της Δοβήρου (Ντοβ τεπέ). Η ψηλότερη κορυφή των ορέων είναι στο Μαυροβούνι, στα 1.179 μέτρα.

Οι δυτικές πλαγιές των Κρουσίων οριοθετούν τη λεκάνη απορροής του Γαλλικού, ενώ οι ανατολικές πλαγιές απορρέουν στον Στρυμόνα. Η οροσειρά είναι δασώδης σε μεγάλο τμήμα της και θαμνώδης. Η δασώδης βλάστηση αποτελείται κυρίως από βελανιδιές. Στην αρχαιότητα, σύμφωνα με τον Ηρόδοτο, η περιοχή ήταν γνωστή για τα μεταλλεία της και για τα λιοντάρια της, που προκάλεσαν μεγάλες ζημιές στον στρατό του Ξέρξη κατά τη διάβαση και στρατοπέδυσή του από το πέρασμα Λαχανά.

- **Μενοίκιο όρος**

Το Μενοίκιο είναι βουνό με υψόμετρο 1.963 μέτρα και βρίσκεται στα σύνορα των νομών Σερρών και Δράμας. Συνδέεται στα βόρεια με τον Όρβηλο, του οποίου μπορεί να θεωρηθεί και τμήμα του, ενώ στα δυτικά με τα Όρη Βροντούς. Στις παρυφές και τους προποδές του είναι χτισμένα χωριά και κωμοπόλεις με πλούσια λαϊκή και μακεδονίτικη αρχιτεκτονική και ιδιαίτερη μουσική και λαϊκή παράδοση, όπως η Καλή Βρύση Δράμας, η Αλιστράτη, η Μικρόπολη, η Καλλιθέα Δράμας, ο Εμμανουήλ Παππάς Σερρών, το Χιονοχώρι Σερρών, το Άγιο Πνεύμα Σερρών, η Αναστασιά, η Αγριανή, το Δαφνούδι και η Νέα Ζίχνη Σερρών.

- **Όρβηλος**

Ο Όρβηλος είναι βουνό στα σύνορα Ελλάδας-Βουλγαρίας με μέγιστο υψόμετρο 2.212 μέτρα (εντός Ελληνικού εδάφους), στην κορυφή Τσολιάς ή Αλή Μποτούς, ακριβώς στη μεθόριο. Πρόκειται για ένα βουνό, τμήμα της οροσειράς του Ορβήλου, με μέγιστο υψόμετρο 2.914 μ. εντός Βουλγαρίας. Βρίσκεται στα σύνορα των νομών Σερρών και Δράμας, ενώ συνεχίζεται και πέρα από τα σύνορα της Ελλάδας προς την πλευρά της Βουλγαρίας (Επαρχία Μπλαγκόεβγκραντ), αποτελώντας το νοτιότερο βουνό της οροσειράς Πυρίν. Συνδέεται στα ανατολικά με το Φαλακρό, στα νότια με το Μενοίκιο όρος, ενώ στα δυτικά με τα Όρη Βροντούς.

Η χλωρίδα περιλαμβάνει δάση πεύκων, οξιές και εκτάσεις από αλπικά και υπαλπικά λιβάδια, ενώ η πανίδα λύκους, αγριόγατες, καφετιές αρκούδες, αίγαγρος, ελάφι και ζαρκάδια. Η πρόσβαση στο βουνό καθίσταται δυσχερής λόγω της έλλειψης οδικού δικτύου.

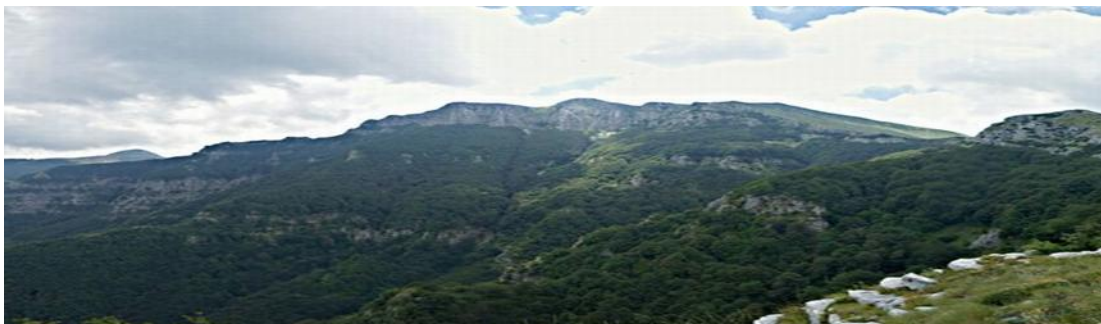
Όσον αφορά στο κλίμα, πάνω από τα 1.400 μέτρα ανήκουν στην πολύ υγρή ζώνη, ενώ τα χαμηλότερα υψόμετρα ανήκουν στην υγρή ή ύφυγρη ζώνη με ψυχρό ή ήπιο χειμώνα.

- **Παγγαίο όρος**

Το Παγγαίο όρος είναι μεγάλος ορεινός όγκος που εκτείνεται στους νομούς Καβάλας και Σερρών . Στο βουνό και στις γύρω από αυτό περιοχές υπάρχουν πολλές και μεγάλες πηγές, καθώς και ρέματα που τροφοδοτούνται από το βουνό. Η υψηλότερη κορυφή του είναι το "Μάτι" με υψόμετρο 1.956 μέτρα. Τα δασαρχεία Καβάλας και Σερρών είναι υπεύθυνα για την προστασία του βουνού.

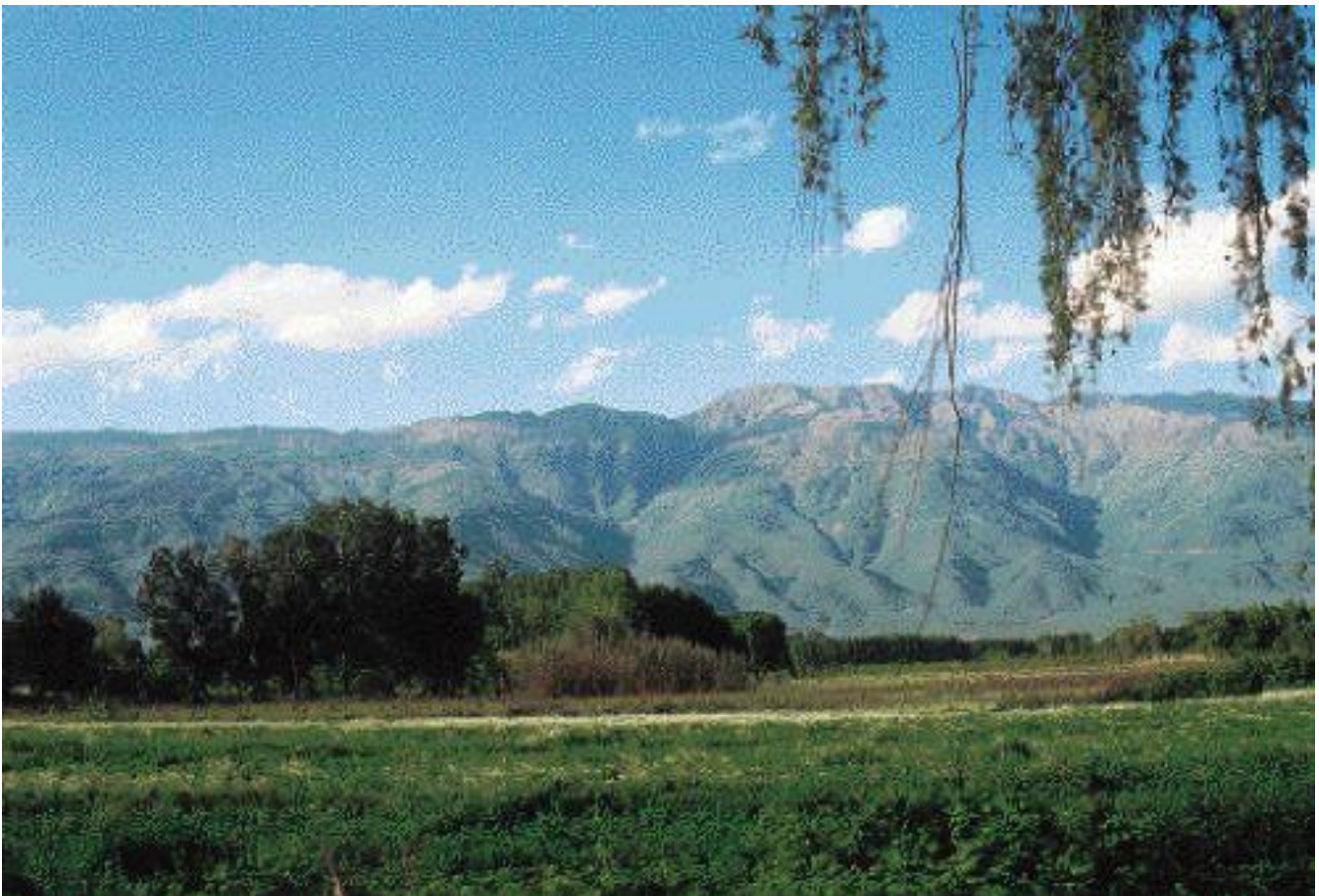
Το βουνό αναφέρεται συχνά από τις αρχαίες ελληνικές και λατινικές πηγές και ήταν ιδιαίτερα φημισμένο για τα αργυρωρυχεία και χρυσωρυχεία του, καθώς και για τη ναυπηγήσιμη ξυλεία, τα εκατόφυλλα τριαντάφυλλα και κυρίως για το μαντέιο του Διονύσου που υπήρχε στην κορυφή του.

- *Κερκίνη ή Μπέλες*

Η οροσειρά Μπέλλες ή Κερκίνη ανήκει στην Ελλάδα (βορειοδυτικό τμήμα, σε ποσοστό 45%), στην ΠΓΔΜ (νοτιοανατολικό τμήμα, σε ποσοστό 35%) και στην Βουλγαρία (νοτιοδυτικό τμήμα, σε ποσοστό 20%). Αποτελεί φυσικό σύνορο της Ελλάδας αφενός από νότο και αφετέρου Βουλγαρίας και ΠΓΔΜ από βορρά. Στο Ελληνικό τμήμα βρίσκεται στους Νομούς Σερρών και Κιλκίς. Η περιοχή του Μπέλλες χαρακτηρίστηκε ευρωπεριοχή το 2003.

Η οροσειρά βρίσκεται βορειοανατολικά της λίμνης Δοϊράνης και έχει μήκος περίπου 60 χλμ και πλάτος 7 με 9 χλμ. Το υψηλότερο σημείο της βρίσκεται στην κορυφή Ράντομιρ (Radomir – Kalabak), στα 2.029 μέτρα, ενώ το γενικότερο υψόμετρο ποικίλει μεταξύ των 300 και 1900 μέτρων πάνω από το επίπεδο της θάλασσας. Το κλίμα της περιοχής παρουσιάζει έντονα Μεσογειακά χαρακτηριστικά.

Λίμνες

Στο Βόρειο τμήμα της πεδιάδας του Στρυμόνα βρίσκεται η μικρή λίμνη του Μπούτκοβου, που έχει αποξηρανθεί στο μεγαλύτερο μέρος της.

Εικόνα 2: Αεροφωτογραφία Δέλτα Στρυμόνα

Πηγή: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων_ Π.Α.Α. 2007-2013 «Αλέξανδρος Μπαλτατζής»_Έργο: Έλεγχος Χημικής Ποιότητας Αρδευτικών Υδάτων σε κλίμακα Λεκανών Απορροής ποταμών Μακεδονίας, Θράκης και Θεσσαλίας_Μελέτη: Αποτελέσματα Λεκάνης Στρυμόνα -Υδρογεωλογικά Στοιχεία

Άλλοι υδατικοί πόροι

Στο δάσος του Λαϊλιά υπάρχει ένα πλήθος φυσικών πηγών σε όλη την έκταση της περιοχής και τα περισσότερα ρέματα έχουν συνεχή ροή. Είναι στοιχεία της φυσικής τοπογραφίας της κάθε περιοχής και πρέπει να προστατεύεται και να διαφυλάσσεται η φυσική τους μορφή και κατάσταση.

- *ρέμα Αγ. Γεωργίου*

Το ρέμα -χειμάρρος του Αγίου Γεωργίου σχηματίζεται εντός του ομώνυμου οικισμού της Δ.Ε. Σερρών και καλύπτει τον ανατολικό τομέα της πόλης των Σερρών με κατεύθυνση Β-Ν. Αποτελείται κυρίως από ένα υδρολογικό κεντρικό αγωγό μόνιμης ροής στο οποίο συμβάλουν άλλοι μικρότεροι μη μόνιμης ροής κλάδοι, οι οποίοι όμως δεν μπορούν μορφολογικά να διακριθούν ως ξεχωριστά ρέματα.

Μορφολογικά η λεκάνη απορροής παρουσιάζει πεπλατυσμένο ατρακτοειδές σχήμα με μικρή κλίση προς τα βορειοανατολικά. Το υδρογραφικό δίκτυο αυτού παρουσιάζει ξεκάθαρη δενδριτική μορφή ακόμα και όταν διατρέχει τους πλουτωνικές γρανιτικές – μονζονιτικές διεισδύσεις στο κεντρικό και βόρειο τμήμα της λεκάνης. Οι γωνίες συμβολής των κλάδων είναι γενικά μικρότερες των 90°, παρουσιάζοντας μονάχα εξαιρέσεις καθετότητας στα τμήματα όπου έχουμε ακριβώς παράλληλη κίνηση του ρέματος με την υδροκριτική καμπύλη.

Το ρέμα του Αγίου Γεωργίου είναι (4ου) Τετάρτου Βαθμού κατά Strahler. Το τοπογραφικό υψόμετρο απόληξης της λεκάνης απορροής είναι $\approx 70\text{m}$ ενώ το μέγιστο ακραίο υψόμετρο είναι της τάξης των 1032m (κορυφή Σκέπασμα). Μέγιστο ανάγλυφο (Hb) = $(1032-70)=962\text{m}$. Το συνολικό εμβαδό της λεκάνης απορροής υπολογίζεται στα 23,1 km² . Το συνολικό μήκος της υδροκριτικής γραμμής είναι: 27.630m. Η μέση κλίση της λεκάνης απορροής, για συνολικό μήκος ισοϋψών=371.956m υπολογίζεται 32,17%.

Η λεκάνη απορροής του χειμάρρου Αγίου Γεωργίου περιλαμβάνει στο εσωτερικό της σχηματισμούς τόσο εδαφικούς και βραχώδεις αλλά και ενδιάμεσου χαρακτήρα (ανάλογα με τον βαθμό διαγέννησης). Παρουσιάζει επίσης και μεγάλη ποικιλία στις φάσεις ,0 3217 32 17, % ιζηματογένεσης – δημιουργίας των κατά τόπους εδαφικών – ημιεδαφικών σχηματισμών, φάσεις που χαρακτηρίζουν το γενικό περιβάλλον απόθεσης αυτών.

Τα νότια τμήματα της λεκάνης χαρακτηρίζονται από την ύπαρξη ημιεδαφικών σχηματισμών λιμναίας (δυτικά) και χερσαίολιμναίας (ανατολικά) φάσης που αποτελούνται πρακτικά από παρόμοιους πετρολογικούς σχηματισμούς (ψαμμίτες, πηλίτες, ιλύτες, άμμους και αργίλους). Εσωτερικά των προηγούμενων περικλείει θαλάσσια στρώματα μαργαϊκών ψαμμιτών και ασβεστόλιθων αλλά και λατυποπαγή και αμμούχους ασβεστόλιθους καθώς και ολισθολιθικά μπλοκ κροκαλοπαγών & μαρμάρων.

Βορειότερα ακόμα συναντάμε ημιεδαφικούς ως και βραχώδεις σχηματισμούς μιας ποταμοχειμάρριας φάσης με Νεογενή Ηλικία. Ο σχηματισμός αυτός αποτελεί τα κατώτερα στρώματα της βάσης του Νεογενούς και χαρακτηρίζεται από έντονα αδρομερή στρώματα. Απαρτίζεται από συμπαγή κροκαλοπαγή με φακούς ψαμμιτών και κιτρινωπές μάργες σε στρώματα και μικροφακούς πάχους 2m. Στο κεντρικό και βόρειο τμήμα της λεκάνης απορροής (Ελαιώνας) απαντιούνται εδαφικοί – ημιεδαφικοί σχηματισμοί κυρίως στα δυτικά αλλά και σχηματισμοί βραχώδεις πλουτωνικοί καθώς και μεταμορφωμένοι (μάρμαρα) στα ανατολικά.

Τα βόρεια τμήματα της λεκάνης χαρακτηρίζονται επίσης από εδαφικούς ημιεδαφικούς σχηματισμούς στα δυτικά και καθαρά βραχώδεις σχηματισμούς μαρμάρων στα ανατολικά. Στη διαδρομή του ρέματος προς το νότο συμβάλλει στο ρέμα των Οινουσσών και στη συνέχεια, μαζί με το ρέμα Αγίων Αναργύρων στον ποταμό Αγίου Ιωάννη που καταλήγει στον Στρυμόνα ποταμό Νοτιοανατολικά της Τ.Κ. Βαλτοτοπίου του Δήμου Εμ. Παπά.

Η περιοχή του ρέματος ανήκει στο Δίκτυο ΦΥΣΗ 2000 (Natura) περιοχής, με κωδικό Gr1260003 “Άγιος Ιωάννης - Επτάμυλοι” και με κωδικό Gr1260009 και ονομασία “Μενοίκιο – Κούσκουρας” (έκταση 27542 ha).

- ***Το Μέγα Ρέμα***

Το Μέγα Ρέμα αποτελεί το δυτικό σύνορο του δήμου Σερρών. Η υδρολογική του λεκάνη παρουσιάζει καθαρά γραμμικό χαρακτήρα με βασικό άξονα ανάπτυξης προσανατολισμένο κατά βορρά -νότο. Η συνολική επίπεδη φαινόμενη έκταση της λεκάνης υπολογίζεται στα 17,4 km².

- ***Ρέμα του παλιού ΧΥΤΑ (ρέμα δυτικά του ρέματος της Αγίας Βαρβάρας)***

Το ρέμα δυτικά του ρέματος της Αγίας Βαρβάρας εμφανίζεται με ατρακτοειδές επιμηκυμένο σχήμα με τον κεντρικό άξονα του να έχει γενική διεύθυνση Ν^Β, με ελαφριά κλίση προς τα δυτικά. Το εμβαδόν της λεκάνης υπολογίζεται στα 1,435km².

- ***Ρέμα Αγ. Βαρβάρας***

Το ρέμα της Αγίας Βαρβάρας, μη μόνιμης ροής, αποτελεί το αποτέλεσμα της συμβολής τουλάχιστον τριών φυσικών υδραυλικών αγωγών απορροής: Φουντουκιά 3ου Βαθμού, Βαμμένο 3ου Βαθμού και Αναβαλλούσα 4ου Βαθμού.

Το αποτέλεσμα της συμβολής των παραπάνω είναι το Ερυθρόρεμα το οποίο στο τέλος της υδραυλικής του διαδρομής εκβάλλει - συμβάλλει στο τοπικό τελικό αποδέκτη το ρέμα της Αγίας Βαρβάρας. Η λεκάνη απορροής στο σύνολο της εμφανίζει καθαρά στενόμακρη επιμήκη μορφή με ένα μικρό πλάτωμα προς τα ανατολικά στο βόρειο τμήμα του. Η λεκάνη απορροής του ρέματος περιλαμβάνει στο εσωτερικό της σχηματισμούς τόσο εδαφικούς και βραχώδεις αλλά και ενδιάμεσου χαρακτήρα (ανάλογα με τον βαθμό διαγέννησης). Παρουσιάζει επίσης και μεγάλη ποικιλία στις φάσεις ιζηματογένεσης - δημιουργίας των κατά τόπους εδαφικών - ημιεδαφικών σχηματισμών, φάσεις που χαρακτηρίζουν το γενικό περιβάλλον απόθεσης αυτών (Λιμναίο - Θαλάσσιο - Χερσαίο περιβάλλον). Το συνολικό εμβαδό της λεκάνης υπολογίζεται στα 32,63 km².

Όσον αφορά το παραπάνω ρέμα, στα πλαίσια μελέτης που εκπονήθηκε με την επίβλεψη της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών της πρώην Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Σερρών, πραγματοποιήθηκε διευθέτηση με ταυτόχρονη οριοθέτηση τμήματός του, από την Ε.Ο. Σερρών - Θεσσαλονίκης έως το Αυτοκινητοδρόμιο Σερρών μήκους περίπου 2,5 km..

- **Ρέμα Μιλινκιώτικα**

Πρόκειται για ένα μικρό σχετικά ρέμα γενικά μη μόνιμης ροής. Το συγκεκριμένο ρέμα λόγω του ότι εκβάλλει τα επιφανειακά απορρέοντα του ύδατα στο εσωτερικό της πόλης των Σερρών έχει υπογειοποιηθεί στο τελικό ακραίο σημείο εκβολής. Οι υδάτινες ποσότητες που τυχόν διαφύγουν συλλέγονται από κατώτερο αποχετευτικό δίκτυο αυτής.

Τυπικά το υδρογραφικό δίκτυο του ρέματος έχει γενικά δενδριτική μορφή, με γωνίες συμβολής των υποκλάδων μικρότερες των 90°. Η κύρια διεύθυνση ανάπτυξης αυτού είναι ΒΔ - ΝΑ. Το συνολικό εμβαδό της λεκάνης απορροής υπολογίζεται στα 1,535 km².

- **Ρέματα Επταμύλων - Οινούσσας**

Πρόκειται για έξι (6) μικρούς ρεματικούς σχηματισμούς με προφανή μη μόνιμη ροή. Από τα έξι αυτά ρέματα τα πέντε είναι 2ου βαθμού κατά Strahler. Μοναδική εξαίρεση αποτελεί ο κεντρικός ρεματικός αγωγός ο οποίος είναι 3ου βαθμού. Η συνολική λεκάνη απορροής υπολογίζεται σε 4,98 km².

- **Ρέμα Κοκκινόρεμα**

Πρόκειται προφανώς για το μεγαλύτερο ρέμα - χείμαρρο του συγκροτήματος του Δήμου Σερρών το οποίο εμφανίζει μόνιμη ροή. Το γενικό μορφολογικό του σχήμα είναι τόσο επίμηκες όσο και πεπλατυσμένο. Αποτελεί το αποτέλεσμα συμβολής πολλών ρεμάτων που αποστραγγίζουν περιοχές πολύ έξω από τα γεωγραφικά όρια του Δήμου όπως π.χ. την περιοχή της Άνω Βροντού στα βόρεια σύνορα με το νομό Δράμας.

Ορισμένα από τα ρέματα που συμβάλλουν το ένα στο άλλο είναι τα εξής: Ρέμα Ζεστό (Άνω Βροντού), 3ου Βαθμού, Ρέμα Διαβόλου (Κορυφή Άγιος Κωνσταντίνος - Βόρεια του Μενοίκιου), 4ου Βαθμού, Ρέμα Προδρόμου (Μονή Τιμίου Προδρόμου), 4ου Βαθμού, Ρέματα Μαύρο, Μανδράς, Χάνια και Γαλαζόνερο (βορειότερα της Σπανακοκορυφής, ανατολικά όρια του ΟΤΑ), ρέματα 2ου και 3ου Βαθμού, Κοκκινόρεμα (νότια της Μονής Τιμίου Προδρόμου), 5ου Βαθμού κατά Strahler έπειτα από συμβολή των ρεμάτων Προδρόμου & Διαβόλορεμα.

Η γενική μορφολογική διάταξη του υδρογραφικού του δικτύου είναι δενδριτική. Το συνολικό εμβαδόν της λεκάνης απορροής υπολογίζεται σε 117,067 Km².

- **Ρέμα Οινούσσας**

Το ρέμα διατρέχει τα βόρεια τμήματα του οικισμού Οινούσσας. Θα μπορούσε να θεωρηθεί και υποκλάδος του Κοκκινόρεματος αλλά λόγω του ότι συμβάλει στο κατώτερο τμήμα του Κοκκινόρεματος το εξετάζουμε ξεχωριστά. Πρόκειται προφανώς για ρέμα μη μόνιμης ροής, με γενικά επίμηκες σχήμα. Το συνολικό εμβαδόν της λεκάνης απορροής υπολογίζεται σε 4,75 Km².

- **Ρέμα Οινούσσας -Χιονοχωρίου**

Πρόκειται για ρέμα μη μόνιμης ροής το οποίο αποστραγγίζει τη περιοχή μεταξύ του Οικισμού Οινούσσας και Χιονοχωρίου. Κύριο τοπογραφικό χαρακτηριστικό είναι το λοφώδες πλάτωμα «Γυμνή Κορυφή». Παρουσιάζει επίσης δενδριτική μορφή υδρογραφικού δικτύου. Το συνολικό εμβαδόν της λεκάνης απορροής υπολογίζεται σε 2,36 Km².

- **Ρέμα Χιονοχωρίου**

Πρόκειται για ρέμα μη μόνιμης ροής το οποίο αποστραγγίζει την ευρύτερη περιοχή του οικισμού Χιονοχωρίου. Αν και εμφανίζει έλλειψη πυκνού υδρογραφικού δικτύου αυτό εμφανίζει επίσης δενδριτική μορφή. Το συνολικό εμβαδόν της λεκάνης απορροής υπολογίζεται σε 2,43 Km².

- **Ρέμα Ανατολικά του Χιονοχωρίου**

Πρόκειται για ρέμα μη μόνιμης ροής το οποίο αποστραγγίζει την ευρύτερη περιοχή στα ανατολικά του οικισμού Χιονοχωρίου. Αν και αυτό γενικά εμφανίζει έλλειψη πυκνού υδρογραφικού δικτύου, αυτό χαρακτηρίζεται να εμφανίζει επίσης δενδριτική μορφή. Το συνολικό εμβαδόν της λεκάνης απορροής υπολογίζεται σε 4,06 Km².

- **Ρέμα Σύνоро**

Πρόκειται για ρέμα μη μόνιμης ροής το οποίο αποστραγγίζει την ευρύτερη περιοχή στα ακραία ανατολικά όρια του ΟΤΑ Σερρών. Το υδρογραφικό του δίκτυο είναι δενδριτικής μορφής. Το συνολικό εμβαδόν της λεκάνης απορροής υπολογίζεται σε 4,34 Km².

- **Χείμαρρος Αγίων Αναργύρων**

Πρόκειται για ρέμα - χείμαρρο με μόνιμη ροή με μοναδική εξαίρεση ορισμένες μέρες του Ιουλίου όπου είτε λόγω περιορισμού των βροχοπτώσεων είτε λόγω ανθρώπινης παρέμβασης, κατακρατούνται - εκτρέπονται προς άρδευση ικανές υδάτινες ποσότητες στα βόρεια τμήματα της συνολικής λεκάνης του ρέματος με αποτέλεσμα τη ξήρανση του στα νότια τμήματα. Ο χείμαρρος των Αγίων Αναργύρων αποτελεί το αποτέλεσμα συμβολής των εξής κλάδων ρεμάτων: Προφήτη Ηλία, 4ου βαθμού, στα βορειοδυτικά της γενικής λεκάνης απορροής, Γυμνό ρέμα , 4ου βαθμού, στα βορειοανατολικά της γενικής λεκάνης απορροής, ρέμα Πατέρα, 5ου βαθμού, αποτέλεσμα συμβολής των παραπάνω, κατέχει τον κεντρικό άξονα της λεκάνης.

Το ρέμα Πατέρα στο ύψος της τοποθεσίας “πράσινη κορυφή” αλλάζει τη γενική του διεύθυνση από ΒΑ - ΝΔ σε ΒΔ - ΝΑ και μετονομάζεται ή μεταπίπτει στο καθ’ εαυτό ρέμα -χείμαρρο των Αγίων Αναργύρων.

Γενικά το σχήμα της συνολικής λεκάνης απορροής είναι επιμηκυσμένο με σταθερό οριζόντιο πλάτος ως τη θέση του οικισμού Χρυσοπηγή, βορειότερα από την οποία εμφανίζει αξιοσημείωτη αύξηση του πλάτους. Το συνολικό εμβαδόν της λεκάνης απορροής υπολογίζεται στα 78,106 km².

- **Φράγματα – Λιμνοδεξαμενές**

Τόσο τα φράγματα όσο και οι λιμνοδεξαμενές πέρα από τη συγκέντρωση νερού για άρδευση σίγουρα αποτελούν και πόλο έλξης για αναψυχή του ανθρώπινου δυναμικού που διαβιώνει στην ευρύτερη περιοχή, αλλά και για επενδύσεις αγροτουριστικών μονάδων κ.λ.π.. Μερικές δεκάδες τέτοιων έργων (λιμνοδεξαμενές) έχουν κατασκευασθεί κυρίως στην περιοχή Άνω Βροντούς και δευτερευόντως στην περιοχή Ορεινής. Όμως σε επίπεδο Νομού η συνολική χωρητικότητα των λειτουργούντων μικρών φραγμάτων - λιμνοδεξαμενών δεν ξεπερνά τις 750.000 μ³ νερού και με δεδομένο μία τουλάχιστον κατά την διάρκεια της αρδευτικής περιόδου αναπλήρωση, η συνολική αρδευόμενη έκταση που εξυπηρετούν τα μικρά αυτά φράγματα και λιμνοδεξαμενές, δεν ξεπερνά τα 5.000 στρ.

- **Κύριες υδρογεωλογικές λεκάνες**

Στην ενότητα λεκάνης Σερρών, αναπτύσσεται το καρστικό σύστημα Μενοικίου, που αποστραγγίζεται μέσω των πηγών Αγ.Ιωάννη, με μέση παροχή 0.51 m³/s ή σε όγκο απορροής 16 hm³/έτος (με βάση δεδομένα της περιόδου 1987-91). Εκτός από την καρστική ενότητα, αναπτύσσεται και προσχωματικός υδροφόρας στη λεκάνη Σερρών, με έκταση 1000 km² και μέσα ετήσια ρυθμιστικά αποθέματα περίπου 165 hm³/έτος.

Οι κυριότερες πηγές που εμφανίζονται στο υδατικό διαμέρισμα παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.1. Στον ίδιο πίνακα δίνεται και μια εκτίμηση του δυναμικού των πηγών αυτών. Η συνολική μέση ετήσια παροχή τους είναι 316hm³/έτος.

Ονομασία	Παροχή (hm ³ /έτος)
Αγ. Ιωάννης	16.0
Ντελί Κράνα	36.0
Πηγή Ελαιώνα	0.6
Αγ. Βαρθάρα	38.0
Σύνολο	90.6

Πίνακας 17: Παροχή νερού ανά υδρογεωλογική λεκάνη

Πηγή: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων_ Π.Α.Α. 2007-2013 «Αλέξανδρος Μπαλτατζής»_Έργο: Έλεγχος Χημικής Ποιότητας Αρδευτικών Υδάτων σε κλίμακα Λεκανών Απορροής ποταμών Μακεδονίας, Θράκης και Θεσσαλίας_Μελέτη: Αποτελέσματα Λεκάνης Στρυμόνα -Υδρογεωλογικά Στοιχεία

- **Υπόγειοι υδατικοί πόροι**

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον, ιστορικό και τεχνικό, έχει το σύστημα αξιοποίησης των υπογείων υδάτων, που είναι ταυτόχρονα και σύστημα άρδευσης και που λέγεται Qanat, ή περσικές κανάτες, ή "Κιούγκια".

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης ανακάλυψε, επισκεύασε και κατέγραψε το αρχαίο αυτό σύστημα στην περιοχή Φυλλίδας, ένα σύστημα για την υπόγεια συλλογή του νερού και μεταφορά του στα περισσότερα χωριά της περιοχής. Αξιοσημείωτο είναι πως όλα σχεδόν τα τμήματα του μπορούν να λειτουργήσουν εύκολα (και μερικά λειτουργούν ήδη). Το σημαντικότερο ίσως χαρακτηριστικό του είναι ότι το νερό που διακινείται μέσω αυτού του συστήματος είναι απαλλαγμένο από επιφανειακές ρυπάνσεις, (λιπάσματα, φάρμακα κ.λπ.), είναι κρύο και άφθονο. Αξίζει να σημειωθεί ότι η προσπάθεια αποκατάστασης του συστήματος πρόκειται να συνεχιστεί σ' ολόκληρο το νομό, σε οικισμούς που δεν άλλαξαν τοποθεσία από την ίδρυση τους. Η εξεύρεση σήμερα άφθονου και καθαρού νερού αποτελεί την πρωταρχική μέριμνα όλων των αρμόδιων φορέων.

Σπήλαια

Λόγω της πλούσιας γεωλογικής δομής του νομού Σερρών, δημιουργήθηκαν πλήθος πανέμορφων σπηλαίων, που εκτείνονται σε όλη την περιφέρεια. Οι συστηματικές έρευνες των γεωλόγων και σπηλαιολόγων έχουν φέρει στο φως αρκετά, πολλά από τα οποία παραμένουν ακόμα ανεκμετάλλευτα.

Προστατευόμενες Περιοχές Δήμου Σερρών - Περιοχές Natura

Το δίκτυο Natura 2000 στην Ελλάδα περιλαμβάνει 241 Τόπους Κοινοτικής Σημασίας σύμφωνα με την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ και 202 Ζώνες Ειδικής Προστασίας της ορνιθοπανίδας σύμφωνα με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ, που καλύπτουν συνολικά έκταση περίπου 5,5 εκ. εκταρίων. Το ελληνικό τμήμα του δικτύου Natura 2000 έχει περιλάβει την πλειονότητα των περιοχών της χώρας που προστατεύονται από την εθνική νομοθεσία και έχουν διεθνείς χαρακτηρισμούς. Στον Δήμο Σερρών, οι Τόποι Κοινοτικής Σημασίας SCI - Οδηγία 92/43/ΕΚ είναι οι εξής :

1. Αϊ – Γιάννης – Επτάμυλοι με κωδικό περιοχής (GR1260003) όπου το καθεστώς προστασίας σε Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο είναι καταφύγιο θηραμάτων.
2. Κορυφές όρους Μενοίκιου – Όρος Κουσκούρας – Ύψωμα με κωδικό περιοχής (GR1260004) όπου το καθεστώς προστασίας σε Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο είναι καταφύγιο θηραμάτων. Σε Διεθνές επίπεδο αποτελεί σημαντική περιοχή για τα πουλιά.
3. Όρη Βροντούς – Λαϊλιάς - με κωδικό περιοχής (GR1260007) όπου το καθεστώς προστασίας σε Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο είναι διατηρητέο μνημείο της φύσης και ελεγχόμενη κυνηγετική περιοχή.
4. Ευρύτερη περιοχή του Δικτύου Φύση (Natura) 2000 με κωδ. GR1260009 ΖΕΠ : "Κουλάδα Τιμίου Προδρόμου- Μενοίκιο"

Οι Ζώνες ειδικής προστασίας SPA - Οδηγία 79/409/ΕΚ (Ευρύτερη περιοχή του Δικτύου Φύση- Natura) είναι η Κουλάδα Τιμίου Προδρόμου – Μενοίκιο με κωδικό περιοχής (GR1260009) όπου το καθεστώς προστασίας σε Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο είναι καταφύγιο θηραμάτων. Σε Διεθνές επίπεδο είναι σημαντική περιοχή για τα πουλιά.

Επίσης στον Δήμο Σερρών υπάρχουν τα παρακάτω **Μόνιμα Καταφύγια Άγριας Ζωής** (που ιδρύθηκαν έως το 2000) :

1. Βιρός - Ι. Μ. ΑΓ. Νικολάου (Επτάμυλοι)
2. Σκοπιά (Σέρρες)
3. Ο Σφαγνώνας στο δάσος του Λαϊλιά Σερρών

Τέλος, υπάρχει **Κρατικό Εκτροφείο Θηραμάτων** στην Χρυσοπηγή Σερρών και **Ελεγχόμενη Κυνηγετική Περιοχή**.

1.3.3. Χρήσεις Γης στο Δήμο Σερρών

Για την καλύτερη προσέγγιση της περιοχής από άποψη κατάστασης περιβάλλοντος έγινε διαχωρισμός της Δημοτικής Ενότητας Σερρών σε τέσσερις ζώνες. Οι ζώνες αυτές προέκυψαν εμπειρικά με βάση τα γεωγραφικά τους χαρακτηριστικά και κάποια άλλα κοινά χαρακτηριστικά που συγκεντρώνουν.

α. 1η Ζώνη

Η ζώνη αυτή καταλαμβάνει την βόρεια πλευρά του δήμου με τα μεγαλύτερα υψόμετρα και με πλήρη απουσία οικιστικών σχηματισμών. Είναι η πιο ορεινή περιοχή του δήμου, η πιο δυσπρόσιτη με χαράδρες και απότομες κλίσεις.

Δεν πραγματοποιείται καμία βιομηχανική ή βιοτεχνική δραστηριότητα. Υπάρχουν κτηνοτροφικές μονάδες και μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις σε μη εντατική μορφή και σε μικρή δυναμικότητα στα σύνορα της ζώνης με την επόμενη πιο χαμηλή υψομετρικά ζώνη. Έτσι η συγκεκριμένη ζώνη, περιβαλλοντικά, δεν υφίσταται καμία ανθρωπογενή πίεση και η λειτουργία της σαν οικοσύστημα ρυθμίζεται και διέπεται από φυσικές διεργασίες.

β. 2η Ζώνη

Η ζώνη αυτή βρίσκεται κάτω από την 1η ζώνη και ορίζεται από τους οικισμούς του Ελαιώνα, του Μετοχίου, του Ξηροτόπου και του Χιονοχωρίου μέχρι τα όρια της πόλης των Σερρών. Στην ζώνη αυτή υπάρχει οικιστική ανάπτυξη και είναι αυτή των οικισμών που αναφέρθηκαν προηγουμένως. Επιπλέον, έχει παρατηρηθεί πίεση για οικιστική ανάπτυξη στη Χρυσοπηγή και κατά μήκος του δρόμου που οδηγεί από την πόλη των Σερρών προς την Χρυσοπηγή.

Στην ζώνη αυτή δεν υπάρχουν βιομηχανικές-βιοτεχνικές δραστηριότητες. Υπάρχει γεωργία μη εντατικής μορφής, χωρίς δηλαδή συστήματα άρδευσης και μαζικής χρήσης φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων.

Η κτηνοτροφία στην περιοχή είναι ανεπτυγμένη σε βαθμό πολύ μεγαλύτερο από την δυνατότητα που έχει η περιοχή για να την υποστηρίξει. Οι εντατικές κτηνοτροφικές δραστηριότητες προκαλούν πιέσεις στο περιβάλλον κυρίως λόγω της υπερβόσκησης. Η υπερβόσκηση με τη σειρά της έχει ως αποτέλεσμα την εξαφάνιση χαμηλής βλάστησης και πρόκληση ερημοποίησης της περιοχής.

γ. 3η Ζώνη

Στη ζώνη αυτή συμπεριλαμβάνεται η Τοπική Κοινότητα Σερρών, Επταμύλων και Οινούσας. Είναι η καθαρά αστική περιοχή του Δ. Σερρών με την μεγαλύτερη συγκέντρωση πληθυσμού. Από άποψη βιομηχανικών δραστηριοτήτων υπάρχει το εργοστάσιο ζαχαρώς το οποίο αν και διοικητικά ανήκει στη Δημοτική Ενότητα Λευκώνα επηρεάζει την ποιότητα της ατμόσφαιρας ολόκληρου του δήμου Σερρών λόγω του ότι οι περιοχές βρίσκονται πολύ κοντά.

Βιοτεχνικές δραστηριότητες στο δήμο Σερρών υπάρχουν διάσπαρτες περιμετρικά της πόλης των Σερρών και των οικισμών των Επταμύλων και της Οινούσας. Επίσης, υπάρχουν βιοτεχνικές δραστηριότητες και εντός της πόλης των Σερρών.

Η μεγάλη συγκέντρωση πληθυσμού στην συγκεκριμένη ζώνη προκαλεί έντονο κυκλοφοριακό φόρτο. Ο κυκλοφοριακός φόρτος παρατηρείται εντός της πόλης, στο δρόμο προς Επταμύλους αλλά και στους οδικούς άξονες Ε.Ο. Σερρών-Θεσσαλονίκης και Ε.Ο. Σερρών-Δράμας.

Στην συγκεκριμένη ζώνη υπάρχουν εγκαταλελειμμένα λατομεία και κάποιες μονάδες παρασκευής ασφαλτομιγμάτων. Επίσης, σημειακές εστίες πιθανής πρόκλησης ρύπανσης στο περιβάλλον εντός του δήμου μπορούν να αναφερθούν ο ΧΥΤΑ και ο βιολογικός καθαρισμός των υγρών αποβλήτων της πόλης των Σερρών.

Ο μοναδικός πνεύμονας της πόλης αποτελεί το περιαστικό της δάσος. Γενικά, η περιοχή της 3ης ζώνης είναι περιβαλλοντικά βεβαρημένη και δέχεται τις περισσότερες και εντονότερες πιέσεις ανθρωπογενούς προέλευσης.

Δ. 4η Ζώνη

Η ζώνη αυτή εμπεριέχει το νότιο κομμάτι του δήμου. Το κομμάτι αυτό θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως η αγροτική περιοχή του δήμου Σερρών. Χαρακτηρίζεται από εντατικές γεωργικές καλλιέργειες. Δηλαδή, υπάρχουν αρδευτικά δίκτυα και γεωτρήσεις για την εκμετάλλευση των υπόγειων νερών.

Η εντατική γεωργία έχει ως αποτέλεσμα την αυξημένη απαίτηση σε φυτοφάρμακα και λιπάσματα. Η χρήση των χημικών (φυτοφάρμακα και λιπάσματα) και η συστηματική άντληση υπόγειου νερού προκαλεί σοβαρή πίεση στον υδροφόρο ορίζοντα της περιοχής με έντονο κίνδυνο ρύπανσης και μείωσης των διαθέσιμων ποσοτήτων νερού.

Οι Δημοτικές Ενότητες Καπετάν Μητρούση, Σκουτάρεως, Λευκώνα, Άνω Βροντούς και Ορεινής ορίζονται μεμονωμένα σαν ενιαίες πολεοδομικές ενότητές για τις οποίες δεν υπάρχει ΓΠΣ με τις υφιστάμενες χρήσεις γης να αφορούν κυρίως γεωργικές εκμεταλλεύσεις και την κτηνοτροφία.

1.3.4. Προβλήματα ρύπανσης

Όσον αφορά στην Ρύπανση του περιβάλλοντος και στις Περιβαλλοντικές Υποδομές τα προβλήματα που παρουσιάζονται στον Δήμο Σερρών αναφέρονται ως εξής :

- Υπερβόσκηση και ανισόρροπη κατανομή κτηνοτροφικού κεφαλαίου.
- Δημιουργία αργών σε μεγάλες κλίσεις και εκχερσώσεις για ακτήμονες.
- Χειμαρρικά φαινόμενα. Αδυναμία κατασκευής φυτοτεχνικών έργων.
- Διατήρηση της αρχής των μονοειδών (πευκώνων) δασικών αναδασώσεων.
- Πλημμελής έλεγχος των χρήσεων γης.
- Ανυπαρξία αποχετευτικού συστήματος και συστήματος βιολογικού καθαρισμού.
- Αλόγιστη και ανεξέλεγκτη χρήση φυτοφαρμάκων.
- Ρύπανση του Στρυμόνα από την απόπλυση χημικών παρασκευασμάτων του γεωργικού τομέα.
- Κάψιμο καλαμιών (σταροχώραφα).
- Ανεξέλεγκτη λειτουργία των λατομείων.
- Άστοχη εκμετάλλευση των υπόγειων υδάτων από γεωτρήσεις.
- Έλλειψη οριοθέτησης των χρήσεων γης στους υγροτόπους και βιοτόπους.
- Αυθαίρετη δόμηση.
- Έλλειψη πολιτικής για την προστασία φυσικής κληρονομιάς

Ατμοσφαιρική ρύπανση

Στοιχεία για την ποιότητα του αέρα στην Κεντρική Μακεδονία υπάρχουν μόνο για τη Θεσσαλονίκη, όπου λειτουργεί ολοκληρωμένο δίκτυο παρακολούθησης από τα μέσα της δεκαετίας του 1980.

1.3.5. Βασικές υποδομές -Δίκτυα

1.3.5.1. Δίκτυο Ύδρευσης

Για τον Δήμο Σερρών υδρεύεται η Δ.Ε.Υ.Α.Σ. μέσω γεωτρήσεων και μέσω πηγών υδροληψίας. Συνολικά το 81,90% προέρχεται από γεωτρήσεις ενώ το υπόλοιπο 18,1% από πηγές υδροληψίας.

	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΑΘΟΣ ΓΕΩΤΡΗΣΗΣ	ΩΡΙΑΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ
1	Γεώτρηση Διυλιστηρίου Μητρουσίου	INOX DN 200 25Hp	222	70
2	Γεώτρηση υδατόπυργου Μητρουσίου	INOX DN 200 35Hp	203	190
3	Γεώτρηση Νέα Μητρουσίου		180	70
4	Γεώτρηση Αναγέννησης 1, νέα	AM DN 150 25Hp	110	180
5	Γεώτρηση Αναγέννησης 2, υδατόπυργος	PVC 200 25Hp	153	80
6	Γεώτρηση Άνω Καμήλας	AM DN 150 20Hp	170	120
7	Γεώτρηση Βαμβακιάς	AM DN 150 25Hp	153	200
8	Γεώτρηση Μονοκλησιάς	AM DN 150 15Hp	190	100
9	Γεώτρηση 1 Προβατά, νέα	AM DN 150 30Hp	172	180
10	Γεώτρηση 2 Προβατά, πλατεία	AM DN 150 30Hp	187	85
11	Γεώτρηση Λευκώνα 1, οικίσκος	ΣΙΔ DN 150 90Hp	222	70
12	Γεώτρηση Λευκώνα 2, φρεάτιο	ΣΙΔ DN 100 100Hp	306	80
13	Γεώτρηση Σκοπευτηρίου Καλά Δένδρα	PVC DN 100 25Hp	185	80
14	Γεώτρηση γηπέδου Καλά Δένδρα	PVC DN 100 25Hp	150	180
15	Γεώτρηση Χριστός Νο1	PVC DN 100	160	100
16	Γεώτρηση Χριστός Νο2	PVC DN 100	157	150
17	Γεώτρηση Σκουτάρεως	AM DN 125 35Hp	205	150
18	Γεώτρηση Αγ. Ελένης γήπεδο	PVC DN 150 40Hp	156	85
19	Γεώτρηση Αγ. Ελένης νέα		183	200
20	Γεώτρηση Αδελφικού 1	PVC DN 150 25Hp	183	230
21	Γεώτρηση Αδελφικού παλαιά	PVC DN 150 20Hp	178	100
22	Γεώτρηση Βαμβακούσας 1	PVC DN 150 25Hp	160	180
23	Γεώτρηση Βαμβακούσας παλαιά	PVC DN 150 30Hp	170	100
24	Γεώτρηση Κάτω Καμήλας νέα	AM DN 150 25Hp	144	180
25	Γεώτρηση Κάτω Καμήλας παλαιά	AM DN 125 15Hp	141	30
26	Γεώτρηση Υδατόπυργου Κωνσταντινάτο	PVC DN 80, 7.5Hp	186	75
27	Γεώτρηση Πεπτονιάς	PVC DN 150 25Hp	147	150
28	Γεώτρηση Ορεινής	PVC DN 125 75Hp	117	70
ΣΥΝΟΛΟ			3.485	

Πίνακας 18: Απογραφή Γεωτρήσεων

Πηγή: Δ.Ε.Υ.Α.Σ.

Ο Δήμος των Σερρών διαθέτει δεξαμενές συνολικής χωρητικότητας 4.538 m³ και ένα διυλιστήριο στην περιοχή του Άνω Μητρουσίου, ωριαίας παραγωγής 60 m³.

A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΟΓΚΟΣ M3
1	Δ.Ε. Άνω Μητρούσι	Υδατόπυργος	240
2	Δ.Ε. Αναγέννηση	Υδατόπυργος	160
3	Δ.Ε. Άνω Καμήλας	Υδατόπυργος	160
4	Δ.Ε. Βαμβακιάς	Υδατόπυργος	160
5	Δ.Ε. Μονοκλησιάς	Υδατόπυργος	160
6	Δ.Ε. Προβατά	Υδατόπυργος νέος	160
7	Δ.Ε. Προβατά	Υδατόπυργος παλαιός	160
8	Δ.Ε. Καλών Δένδρων	Υδατόπυργος	198
9	Δ.Ε. Λευκώνα	Δεξαμενή Λευκώνα από Μπατάνια	180
10	Δ.Ε. Λευκώνα	Δεξαμενή Λευκώνα από Μοραμόρ	100
11	Δ.Ε. Λευκώνα	Δεξαμενή Σίρις	100
12	Δ.Ε. Λευκώνα	Δεξαμενή Καπετανούδι	100
13	Δ.Ε. Χριστός	Δεξαμενή	130
14	Δ.Ε. Σκουτάρειω	Υδατόπυργος	180
15	Δ.Ε. Αγ. Ελένης	Υδατόπυργος	200
16	Δ.Ε. Αδελφικού	Υδατόπυργος	200
17	Δ.Ε. Βαμβακούσας	Υδατόπυργος	200
18	Δ.Ε. Κάτω Καμήλας	Υδατόπυργος	180
19	Δ.Ε. Κωνσταντινάτου	Υδατόπυργος	180
20	Δ.Ε. Πεπονιάς	Υδατόπυργος	200
21	T.E. Ορεινής	Δεξαμενή Άνω Ορεινής (Πλιούκα)	202
22	T.E. Ορεινής	Μικρή Δεξαμενή Άνω Ορεινής	40
23	T.E. Ορεινής	Δεξαμενή Άνω Ορεινής (Διασταύρωση Λαϊλιά)	117
24	T.E. Ορεινής	Δεξαμενή Κάτω Ορεινής (Μπιγλίτσα)	310
25	T.E. Ορεινής	Δεξαμενή Κάτω Ορεινής (Αλωνότοπος)	156
26	T.E. Ορεινής	Δεξαμενή Κάτω Ορεινής (Γεφυροπλάστιγκα)	200
27	T.E. Βροντού	Δεξαμενή Ανατολικά	100
28	T.E. Βροντού	Δεξαμενή Δυτικά	65
ΣΥΝΟΛΟ			4.538

Πίνακας 19: Απογραφή Δεξαμενών

Πηγή: Δ.Ε.Υ.Α.Σ.

	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΩΡΙΑΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΕ M3
1	Διυλιστήριο Άνω Μητρουσίου	Διυλιστήριο νερού Άνω Μητρουσίου	60
ΣΥΝΟΛΟ			60

Πίνακας 20: Απογραφή Διυλιστηρίων

Πηγή: Δ.Ε.Υ.Α.Σ.

Η υδροδότηση επιτυγχάνεται μέσω αντλιοστασίων που βρίσκονται σε διάφορα σημεία του Δήμου.

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
	Εσωτερικά Αντλιοστάσια
1	Χριστός Booster
2	Κωνσταντίνάτο Booster
	Εξωτερικά Αντλιοστάσια
1	Λευκώνας Αντλιοστάσιο Μπατανίων

Πίνακας 21: Απογραφή Αντλιοστασίων

Πηγή: Δ.Ε.Υ.Α.Σ.

Το συνολικό δίκτυο ύδρευσης ανέρχεται σε 692,085 χλμ., ενώ η συνολική αποθήκευση νερού σε δεξαμενές ανέρχεται σε 21.498 m³ και ο συνολικός αριθμός των γεωτρήσεων/ωριαία παραγωγή είναι 43/5132. Το σύνολο των υδρομέτρων του Δήμου Σερρών, για τα οποία εκδίδονται λογαριασμοί, ανέρχεται σε 47.011, ενώ η μέση ετήσια κατανάλωση υπολογίζεται σε 125,29 m³/ υδρόμετρο.

Για πολλά χρόνια επιχειρείται εκ μέρους της Δ.Ε.Υ.Α.Σ μια προσπάθεια εκσυγχρονισμού των υποδομών του δικτύου με κύριο στόχο την εξασφάλιση και διασφάλιση της υδροδότησης του Δήμου Σερρών. Αυτή επιτυγχάνεται μέσω των συνεχών επενδύσεων που προγραμματίζει και υλοποιεί η επιχείρηση, με απώτερο στόχο την άριστη ποιότητα νερού στο Δήμο Σερρών.

Πρόσφατα ολοκληρώθηκε η κατασκευή εξωτερικού και εσωτερικού δικτύου ύδρευσης στο Χιονοχώρι Σερρών, το οποίο χρηματοδοτήθηκε από το Διασυνοριακό πρόγραμμα INTERREG, ΕΛΛΑΔΑ - F.Y.R.O.M. ενώ είναι σε εξέλιξη έργα όπως η βελτίωση δικτύων Ύδρευσης-Αποχέτευσης του νέου διευρυμένου Δήμου Σερρών, συντηρήσεις- αποκαταστάσεις δικτύου σε διάφορα σημεία του Δήμου, αντικαταστάσεις δικτύων ύδρευσης και συνδέσεις ιδιωτικών παροχών στις περιοχές Καλλιθέας - Ιμαρέτ και Α. Καμενικίων της πόλης των Σερρών, κ.α.

Ταυτόχρονα, έχει προγραμματιστεί η κατασκευή νέων δεξαμενών και αγωγών μεταφοράς νερού, η κατασκευή δευτερεύοντος δικτύου Ύδρευσης Σερρών – Χρυσοπηγής, επεκτάσεις δικτύων Ύδρευσης, εργασίες βελτιώσεων - συντηρήσεων των υδατόπυργων, μονώσεις δεξαμενών, κ.α. Κάποια από τα έργα θα χρηματοδοτηθούν από ιδίους πόρους, ενώ για κάποια άλλα αναζητούνται χρηματοδοτήσεις από ευρωπαϊκά κοινοτικά προγράμματα ΕΣΠΑ.

1.3.5.2. Δίκτυο Αποχέτευσης

Το δίκτυο αποχέτευσης καλύπτει μήκος 663 χλμ. Οι αγωγοί για τα ακάθαρτα και τα όμβρια νερά, διακλαδώνονται αφανώς κάτω από την επιφάνεια του Δήμου.

Α/Α	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΔΙΑΣΤΑΣΗ	ΜΗΚΟΣ	Α/Α	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΔΙΑΣΤΑΣΗ	ΜΗΚΟΣ
1	Βασικοί συλλεκτές			3	Συλλεκτές ομβρίων		
	Δ.Δ. ΠΡΟΒΑΤΑ	Φ500 C.P.R	4.820,00		Δ.Δ. ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ	1,50x2,00 πλακοσκεπής	370,00
	Δ.Δ. ΠΡΟΒΑΤΑ	Φ400 C.P.R	510,00		Δ.Δ. ΚΑΜΗΛΑΣ	Φ400	100,00
	Δ.Δ. ΠΡΟΒΑΤΑ	Φ315	670,00		Δ.Δ. ΚΑΜΗΛΑΣ	Φ315	400,00
	Δ.Δ. ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ	Φ325 τσιμεντοσωλήνας	770,00		Δ.Δ. ΒΑΜΒΑΚΙΑΣ	50 ανοιχτός τσιμενταύλα	270,00
	Δ.Δ. ΒΑΜΒΑΚΙΑΣ	Φ315	370,00		Δ.Δ. ΒΑΜΒΑΚΙΑΣ	40 ανοιχτός τσιμενταύλα	220,00
	Δ.Δ. ΒΑΜΒΑΚΙΑΣ	Φ350 τσιμεντοσωλήνας	60,00		Δ.Δ. ΒΑΜΒΑΚΙΑΣ	30 ανοιχτός τσιμενταύλα	140,00
	Δ.Δ. ΒΑΜΒΑΚΙΑΣ	Φ315 τσιμεντοσωλήνας	370,00		Δ.Δ. ΒΑΜΒΑΚΙΑΣ	30 ανοιχτός τσιμενταύλα	60,00
	Δ.Δ. ΜΗΤΡΟΥΣΙΟΥ	Φ450 τσιμεντοσωλήνας	210,00		Δ.Δ. ΒΑΜΒΑΚΙΑΣ	50 κλειστός τσιμενταύλα	45,00
	Δ.Δ. ΜΗΤΡΟΥΣΙΟΥ	Φ400 τσιμεντοσωλήνας	90,00		Δ.Δ. ΒΑΜΒΑΚΙΑΣ	40 κλειστός τσιμενταύλα	80,00
	Δ.Δ. ΛΕΥΚΩΝΑ	Φ800	1.160,00		Δ.Δ. ΒΑΜΒΑΚΙΑΣ	30 κλειστός τσιμενταύλα	165,00
	Δ.Δ. ΛΕΥΚΩΝΑ	Φ600	2.280,00		Δ.Δ. ΜΗΤΡΟΥΣΙΟΥ	ανοιχτός τσιμενταύλακας	4.060,00
	Δ.Δ. ΚΑΛΩΝ ΔΕΝΤΡΩΝ	Φ350 τσιμεντοσωλήνας	470,00		Δ.Δ. ΛΕΥΚΩΝΑ	ανοιχτός τσιμενταύλακας	18.670,00
	Δ.Δ. ΑΓ. ΕΛΕΝΗΣ	Φ315	1.830,00		Δ.Δ. ΚΑΛΩΝ ΔΕΝΤΡΩΝ	τσιμενταύλακας	12.640,00
	Δ.Δ. ΑΔΕΛΦΙΚΟΥ	Φ315	2.965,00		Δ.Δ. ΧΡΙΣΤΟΣ	Φ600	410,00
	Δ.Δ. ΒΑΜΒΑΚΟΥΣΑΣ	Φ315	3.300,00		Δ.Δ. ΧΡΙΣΤΟΣ	τσιμενταύλακας	3.410,00
	Δ.Δ. ΚΟΥΜΑΡΙΑΣ	Φ315	3.785,00		Δ.Δ. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	Φ500	450,00
	Δ.Δ. ΠΕΠΟΝΙΑΣ	Φ315	700,00		Δ.Δ. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	Φ400	570,00
	Δ.Δ. ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥΣ	Φ315	4.020,00		Δ.Δ. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	Φ315	7.985,00
	Δ.Δ. ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥΣ	Φ1000 τσιμεντοσωλήνας	200,00		Δ.Δ. ΑΓ. ΕΛΕΝΗΣ	τσιμενταύλακας	465,00
		Υποσύνολο	28.580,00		Δ.Δ. ΑΔΕΛΦΙΚΟΥ	τσιμενταύλακας	3.650,00
2	Δευτερεύοντες αγωγοί			4	Δίκτυο Ομβρίων		
	Δ.Δ. ΠΡΟΒΑΤΑ	Φ300 C.P.R	80,00		Δ.Δ. ΚΑΜΗΛΑΣ	Φ250	1.610,00
	Δ.Δ. ΠΡΟΒΑΤΑ	Φ200 C.P.R	180,00		Δ.Δ. ΚΑΜΗΛΑΣ	Φ200	3.020,00
	Δ.Δ. ΠΡΟΒΑΤΑ	Φ200	1.355,00		Δ.Δ. ΚΑΜΗΛΑΣ	Φ160	440,00
	Δ.Δ. ΠΡΟΒΑΤΑ	Φ160	30,00		Δ.Δ. ΚΑΜΗΛΑΣ	Φ125	115,00
	Δ.Δ. ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ	Φ300	130,00		Δ.Δ. ΚΑΛΩΝ ΔΕΝΤΡΩΝ	Φ200	90,00
	Δ.Δ. ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ	Φ250 τσιμεντοσωλήνας	750,00		Δ.Δ. ΧΡΙΣΤΟΣ	Φ250	260,00
	Δ.Δ. ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ	Φ250	525,00		Δ.Δ. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	Φ250	880,00
	Δ.Δ. ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ	Φ200	3.090,00		Δ.Δ. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	Φ200	1.170,00
	Δ.Δ. ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ	Φ200 τσιμεντοσωλήνας	4.335,00		Δ.Δ. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	Φ160	290,00
	Δ.Δ. ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ	Φ150 τσιμεντοσωλήνας	990,00		Δ.Δ. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	Φ140	520,00
	Δ.Δ. ΒΑΜΒΑΚΙΑΣ	Φ300	110,00		Δ.Δ. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	Φ125	390,00
	Δ.Δ. ΒΑΜΒΑΚΙΑΣ	Φ250	4.580,00		Δ.Δ. ΚΑΤΩ ΚΑΜΗΛΑΣ	Φ250	1.610,00
	Δ.Δ. ΒΑΜΒΑΚΙΑΣ	Φ225	540,00		Δ.Δ. ΚΑΤΩ ΚΑΜΗΛΑΣ	Φ200	3.020,00
	Δ.Δ. ΒΑΜΒΑΚΙΑΣ	Φ200	1.010,00		Δ.Δ. ΚΑΤΩ ΚΑΜΗΛΑΣ	Φ160	440,00
	Δ.Δ. ΒΑΜΒΑΚΙΑΣ	Φ160	260,00		Δ.Δ. ΚΑΤΩ ΚΑΜΗΛΑΣ	Φ125	115,00
	Δ.Δ. ΒΑΜΒΑΚΙΑΣ	Φ230 τσιμεντοσωλήνας	50,00			Υποσύνολο	13.970,00
	Δ.Δ. ΜΗΤΡΟΥΣΙΟΥ	Φ300 τσιμεντοσωλήνας	1.100,00			ΣΥΝΟΛΟ	171.461,00
	Δ.Δ. ΜΗΤΡΟΥΣΙΟΥ	Φ200 τσιμεντοσωλήνας	300,00				
	Δ.Δ. ΜΗΤΡΟΥΣΙΟΥ	Φ300	535,00				
	Δ.Δ. ΜΗΤΡΟΥΣΙΟΥ	Φ250	2.230,00				
	Δ.Δ. ΜΗΤΡΟΥΣΙΟΥ	Φ200	1.000,00				
	Δ.Δ. ΜΗΤΡΟΥΣΙΟΥ	Φ160	1.300,00				
	Δ.Δ. ΜΗΤΡΟΥΣΙΟΥ	Φ140	810,00				
	Δ.Δ. ΜΟΝΟΚΛΗΣΙΑΣ	Φ250	1.965,00				
	Δ.Δ. ΜΟΝΟΚΛΗΣΙΑΣ	Φ200	205,00				
	Δ.Δ. ΜΟΝΟΚΛΗΣΙΑΣ	Φ160	1.020,00				
	Δ.Δ. ΜΟΝΟΚΛΗΣΙΑΣ	Φ400	140,00				
	Δ.Δ. ΜΟΝΟΚΛΗΣΙΑΣ	Φ300	200,00				
	Δ.Δ. ΛΕΥΚΩΝΑ	Φ200	16.580,00				
	Δ.Δ. ΚΑΛΩΝ ΔΕΝΤΡΩΝ	Φ200	8.965,00				
	Δ.Δ. ΚΑΛΩΝ ΔΕΝΤΡΩΝ	Φ160	25,00				
	Δ.Δ. ΑΓ. ΕΛΕΝΗΣ	Φ250	1.240,00				
	Δ.Δ. ΑΓ. ΕΛΕΝΗΣ	Φ140	375,00				
	Δ.Δ. ΑΔΕΛΦΙΚΟΥ	Φ250	500,00				
	Δ.Δ. ΑΔΕΛΦΙΚΟΥ	Φ200	150,00				
	Δ.Δ. ΑΔΕΛΦΙΚΟΥ	Φ140	200,00				
	Δ.Δ. ΚΟΥΒΟΥΚΛΙΟΥ	Φ250	1.930,00				
	Δ.Δ. ΚΟΥΜΑΡΙΑΣ	Φ250	250,00				
	Δ.Δ. ΚΟΥΜΑΡΙΑΣ	Φ200	420,00				
	Δ.Δ. ΚΟΥΜΑΡΙΑΣ	Φ160	70,00				
	Δ.Δ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑΤΟΥ	Φ200	1.931,00				
	Δ.Δ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑΤΟΥ	Φ160	440,00				
	Δ.Δ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑΤΟΥ	Φ140	140,00				
	Δ.Δ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑΤΟΥ	Φ125	340,00				
	Δ.Δ. ΠΕΠΟΝΙΑΣ	Φ250	1.810,00				
	Δ.Δ. ΠΕΠΟΝΙΑΣ	Φ200	1.870,00				
	Δ.Δ. ΠΕΠΟΝΙΑΣ	Φ140	255,00				
	Δ.Δ. ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥΣ	Φ200	60,00				
	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΟΡΕΙΝΗΣ	Φ300	450,00				
	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΟΡΕΙΝΗΣ	Φ250	250,00				
	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΟΡΕΙΝΗΣ	Φ200	2.570,00				
	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΟΡΕΙΝΗΣ	Φ160	240,00				
	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΟΡΕΙΝΗΣ	Φ500 τσιμεντοσωλήνας	1.350,00				
	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΟΡΕΙΝΗΣ	Φ300 τσιμεντοσωλήνας	1.750,00				
	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΟΡΕΙΝΗΣ	Φ200 τσιμεντοσωλήνας	450,00				
		Υποσύνολο	73.431,00				

Πίνακας 22: Απογραφή Δικτύου Αποχέτευσης
Πηγή: Δ.Ε.Υ.Α.Σ.

Τα αντλιοστάσια λυμάτων είναι δύο, το αντλιοστάσιο λυμάτων κερκίδας και το αντλιοστάσιο λυμάτων Νότια.

Οι υπηρεσίες της Δ.Ε.Υ.Α.Σ. φροντίζουν για τον επιμελή έλεγχο των δικτύων της, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι θα βρίσκονται πάντα σε καλή κατάσταση, με άμεσο αποτέλεσμα να αποτρέπονται ενέργειες που δυσχεραίνουν την λειτουργία τους.

Σε εξέλιξη είναι σημαντικά έργα αποχέτευσης όπως π.χ. η κατασκευή δικτύου ακαθάρτων στην περιοχή Σιγής της πόλης των Σερρών, η κατασκευή εσωτερικών δικτύων αποχέτευσης με την μέθοδο των δικτύων κενού στις Δ.Ε. Σκουτάρεως και Μητρουσίου, η κατασκευή εξωτερικών δικτύων αποχέτευσης στις Δ.Ε. Μητρουσίου και Σκουτάρεως και η σύνδεση αυτών με την ΕΕΛ του Δήμου Σερρών, κ.α..

Σε αναζήτηση χρηματοδότησης βρίσκονται και κάποια άλλα έργα που προγραμματίζει η Δ.Ε.Υ.Α.Σ., όπως η επέκταση ΕΕΛ, η κατασκευή δικτύου ομβρίων στην περιοχή Σιγής, Αγ. Αντωνίου και Πλατείας Εμπορίου, η κατασκευή δικτύου ακαθάρτων και τοπικό σύστημα επεξεργασίας λυμάτων στον οικισμό Ξηροτόπου, η κατασκευή σταθμών τηλε - ελέγχου, τηλεχειρισμού στο Δήμο Σερρών, κ.α.

Απώτερος σκοπός της επιχείρησης είναι να μπορεί να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στις ολοένα και αυξανόμενες ανάγκες των δημοτών. Τα οφέλη από τις επενδύσεις στο δίκτυο αποχέτευσης είναι πολλά και σημαντικά. Ο εκσυγχρονισμός του που επέφερε και την κατάργηση των βόθρων συνιστά:

- εξάλειψη των κινδύνων, όπως μόλυνση υπόγειο υδροφόρου ορίζοντα και άρα των γεωτρήσεων
- μέσο εξοικονόμησης των πόρων, οι οποίοι πριν διατίθονταν για την κατασκευή, λειτουργία, συντήρηση και εκκένωση αυτών
- μέσο εξοικονόμησης των πόρων, οι οποίοι πριν διατίθονταν για καθαρισμό, επισκευή, συντήρηση και αποφυγή εκσκαφών που κατέστρεφαν το οδόστρωμα ενώ παράλληλα δυσχέραινε την κυκλοφορία
- επίτευξη αποχέτευσης των λυμάτων μέρους του πολεοδομικού ιστού της πόλης
- ευκολότερη την παρακολούθηση και τον καθαρισμό των δικτύων

1.3.5.3. Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (Ε.Ε.Λ.)

Το σύστημα βιολογικής επεξεργασίας που εφαρμόζεται στην ΕΕΛ της πόλης των Σερρών είναι το σύστημα ενεργού ιλύος με παρατεταμένο αερισμό και απομάκρυνση θρεπτικών (BNR, Biological Nutrient Removal system), δηλαδή πλήρη απομάκρυνση αζώτου (νιτροποίηση – απονιτροποίηση) και φωσφόρου. Κάθε γραμμή βιολογικής επεξεργασίας περιλαμβάνει σε σειρά:

- Φρεάτιο επιλογής μικροοργανισμών (selector tank)
- Ανεξάρτητη δεξαμενή προαπονιτροποίησης
- Δεξαμενή εναλλασσόμενων συνθηκών (οξειδωτική τάφρος)
- Δεξαμενή τελικής καθίζησης

Η παροχή οξυγόνου στα λύματα εντός της οξειδωτικής τάφρου γίνεται με υποβρύχια διάχυση αέρα, ενώ η ανάδευση των λυμάτων εξασφαλίζεται με συνεχή προώθηση κατά μήκος της οξειδωτικής τάφρου, για αυξημένη απόδοση και εξοικονόμηση ενέργειας.

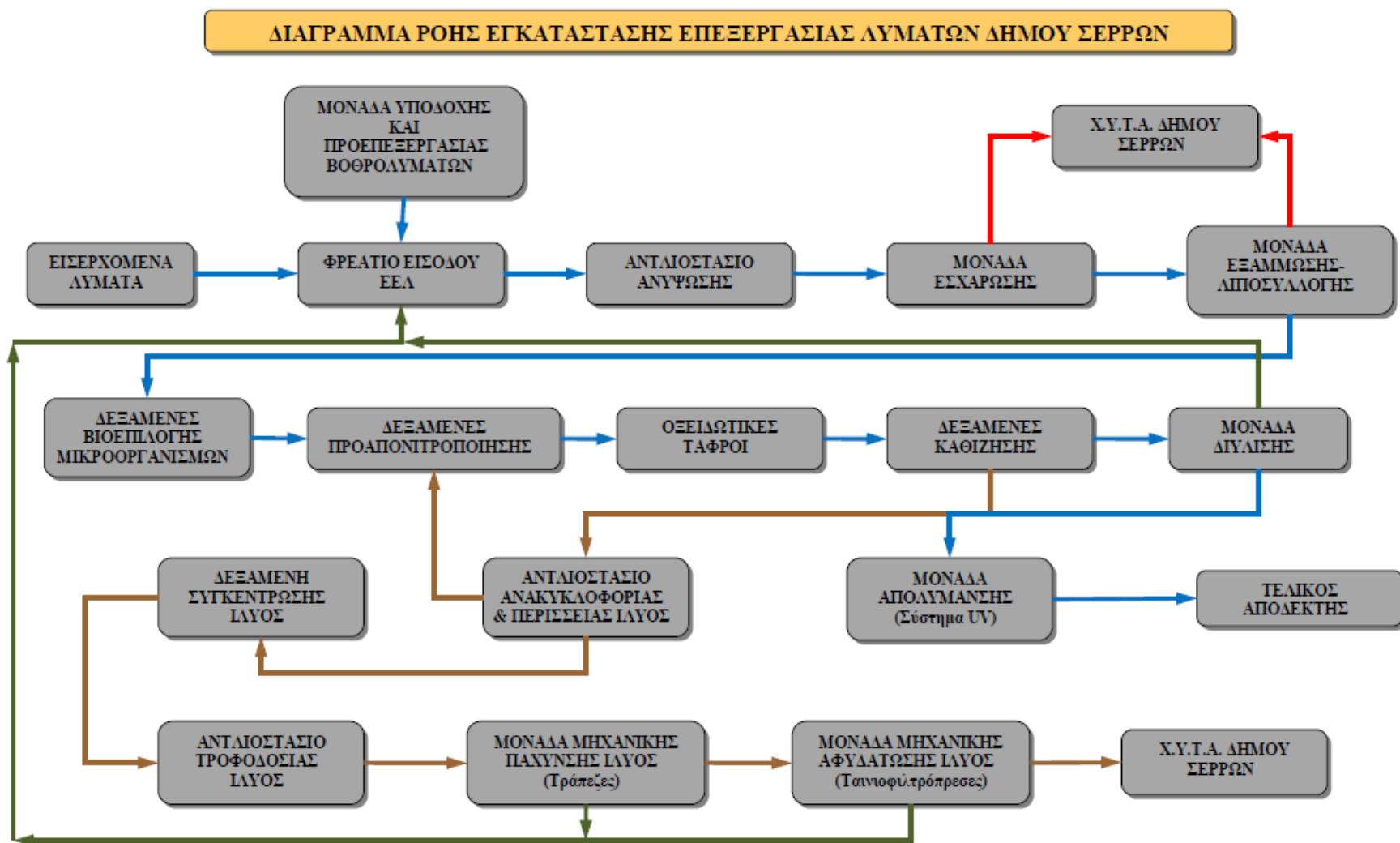
Οι κύριες μονάδες της ΕΕΛ του Δήμου Σερρών είναι οι ακόλουθες:

- ✓ Φρεάτιο Άφιξης και Αντλιοστάσιο Ανύψωσης Λυμάτων
- ✓ Μονάδα Υποδοχής Βοθρολυμάτων
- ✓ Μονάδα Προεπεξεργασίας Λυμάτων (Μηχανική Εσχάρωση, Δεξαμενή Εξάμμωσης – Απολίπανσης).
- ✓ Μονάδα Μέτρησης Παροχής
- ✓ Φρεάτιο Μερισμού Βιολογικής Βαθμίδας
- ✓ Δεξαμενές Βιοεπιλογής μικροοργανισμών
- ✓ Μονάδα Βιολογικής Βαθμίδας (Ανοξικές Δεξαμενές και Δεξαμενές Αερισμού)
- ✓ Φρεάτιο Μερισμού Καθίζησης
- ✓ Δεξαμενές Τελικής Καθίζησης
- ✓ Μονάδα Διύλισης & Μονάδα Μέτρησης Παροχής
- ✓ Μονάδα Απολύμανσης με Υπεριώδη Ακτινοβολία (UV)
- ✓ Αντλιοστάσια Ανακυκλοφορίας και Περίσσειας Ιλύος
- ✓ Δεξαμενή Συγκέντρωσης Περίσσειας Ιλύος
- ✓ Μονάδα Μηχανικής Πάχυνσης και Μηχανικής Αφυδάτωσης Ιλύος.

Μάλιστα, τα λύματα της ΒΙ.ΠΕ., με τη βοήθεια αντλιοστασίων και καταθλιπτικών (προωθητικών) αγωγών, καταλήγουν στην Ε.Ε.Λ, καθώς από τον Μάρτιο του 2014 έγιναν εργασίες σύνδεσης του Κεντρικού Αγωγού με το Αποχετευτικό της ΒΙ.ΠΕ..

Ακόμη, η ΕΕΛ του Δήμου Σερρών πρόκειται να αποκτήσει σύντομα Μονάδα Επεξεργασίας της Λυματολάσπης. Ο προϋπολογισμός του έργου είναι 4.500.000 ευρώ και θα χρηματοδοτηθεί από το ΕΠΠΕΡΑΑ. Είναι ένα τεράστιας σημασίας έργο, διότι συμβάλει ουσιαστικά στην προστασία του περιβάλλοντος, στη διασφάλιση της υγείας και στην ποιοτική αναβάθμιση της ζωής των κατοίκων.

Εξοικονομείται ενέργεια αλλά, ταυτόχρονα, παράγεται και ενέργεια καθώς η λυματολάσπη αξιοποιείται για την παραγωγή βιοαερίου που στη συνέχεια μέσω ειδικού καυστήρα δίνει ηλεκτρική ενέργεια η οποία χρησιμοποιείται για να καλύψει ανάγκες της βιολογικής μονάδας. Η ξηραμένη λυματολάσπη αποκαθιστά χώρους λατομείων, αντικαθιστά τα χημικά γεωργικά λιπάσματα-όχι όμως στη διατροφική αλυσίδα-φροντίζει χώρους πρασίνου. Προφανώς αυτή θα προωθηθεί στη γεωργία και σε άλλους Δήμους του νομού μας.

Διάγραμμα 1: Διάγραμμα ροής εγκατάστασης επεξεργασίας λυμάτων Δήμου Σερρών

Πηγή: Δήμος Σερρών

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

Παρουσιάζονται παρακάτω οι οικισμοί του Δήμου Σερρών, οι οποίοι εξυπηρετούνται από τον βιολογικό καθαρισμό μέσω δικτύου αποχέτευσης:

Οικισμός	Κωδικός	Πληθ. Αιχής (ΜΙ.Π)	Ποσοστό % Δ.Α.	Τύπος δικτύου
ΣΕΡΡΕΣ	GR2600101	75.000	99	Μικτό
ΣΚΟΥΤΑΡΙ-ΜΗΤΡΟΥΣΙ-ΚΑΤΩ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	GR1261901	4.092	0	Χωριστικό
		79.092		

Εισερχόμενα φορτία

Δυναμικότητα κατασκευασμένης εγκατάστασης: **88.000** ι.κ.

	Μέσο (Ετήσιος Μέσος Όρος)	Μέγιστο
Συνολικό εισερχόμενο φορτίο στην Ε.Ε.Λ. (Kg BOD5/day):	4.156	6.394
Εισερχόμενο φορτίο από λύματα (Kg BOD5/day):	4.152	6.386
Εισερχόμενο φορτίο από βοθρολύματα (Kg BOD5/day):	4	8

Παροχή

	Μέσο(Ετήσιος Μέσος Όρος)	Μέγιστο
Συνολική εισερχόμενη παροχή στην Ε.Ε.Λ. (m3/day):	16.396	33.610
Εισερχόμενη παροχή λυμάτων (m3/day):	16.390	33.600
Εισερχόμενη παροχή βοθρολυμάτων (m3/day):	6	10

Γραμμή επεξεργασίας λυμάτων

- ✓ Προεπεξεργασία
- ✓ Δευτεροβάθμια
- ✓ Απομάκρυνση Αζώτου
- ✓ Απομάκρυνση φωσφόρου
 - Βιολογική
 - Χημική
- ✓ Απολύμανση
 - Χλωρίωση

Γραμμή επεξεργασίας ιλύος

- ✓ Πάχυνση
- ✓ Σταθεροποίηση (Αερόβια)
- ✓ Αφυδάτωση

Διάθεση επεξεργασμένης εκροής - Αποδέκτης

Κωδικός: **GR1260010120**

Ονομασία: **ΠΟΤΑΜΟΣ ΣΤΡΥΜΟΝΑΣ**

Κατηγορία: **Ποτάμι**

Χαρακτηρισμός: **Ευαίσθητος**

Διάθεση παραγόμενης λυματολάσσης

Ξηρά Στερεά
(Kg DS/έτος)

Σύνολο:	362.000
Γεωργία - Έδαφος:	-
Διάθεση σε ΧΥΤΑ:	362.000
Καύση:	-
Άλλη μέθοδος:	-

Ποσοστό στερεών της αφυδατωμένης λάσσης (%):

14

Έλεγχος λειτουργίας - Απαιτήσεις συμμόρφωσης

Ικανοποιούνται τα απαιτούμενα όρια εκροής από την εγκατάσταση; Λειτουργεί σωστά ο βιολογικός καθαρισμός;

Η Οδηγία 91/271/ΕΟΚ και η ΚΥΑ 5673/400/1997 θεσπίζουν τα κριτήρια και τις απαιτήσεις συμμόρφωσης.

Έτος	BOD5	CD	S	T-N	T-P
2014	✓	✓	✓	✓	✓
2013	✓	✓	✓	✓	✓
201	✓	✓	✓	✓	✓
2011	✓	✓	✓	✓	✓

1.3.5.4. Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων

Με τον όρο στερεά απόβλητα ή απορρίμματα περιγράφονται τα, ανθρωπογενούς κυρίως προέλευσης, στερεά ή ημιστερεά υλικά, τα οποία στερούνται άμεσης αξίας και είναι ανεπιθύμητα για τον κάτοχό τους ο οποίος επιθυμεί να τα απορρίψει. Με την ευρύτερη έννοια τα στερεά απόβλητα περιλαμβάνουν υλικά που παράγονται όχι μόνο σε αστικές περιοχές αλλά και λόγω αγροτικών, βιομηχανικών και εξορυκτικών δραστηριοτήτων.

Η εναλλακτική διαχείριση αποβλήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Ελλάδα βασίζεται στην ιεραρχία διαχείρισης αποβλήτων όπως αυτή απεικονίζεται στην πυραμίδα. Όσο υψηλότερα βρίσκεται μια επιλογή για τη διαχείριση των αποβλήτων τόσο περισσότερο επιθυμητή είναι. Η πυραμίδα διαχείρισης αποβλήτων αποτυπώνεται στην Θεματική Στρατηγική της Ε.Ε. για την Πρόληψη και την Ανακύκλωση των Αποβλήτων που έχει μεταφερθεί στην εθνική νομοθεσία με τον Νόμο 4042/2012.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία για την «εναλλακτική διαχείριση» των αποβλήτων όλοι οι διαχειριστές (παραγωγοί, εισαγωγείς) προϊόντων είναι υποχρεωμένοι να οργανώσουν την επαναχρησιμοποίηση των προϊόντων ή συστατικών στοιχείων αυτών καθώς και τις εργασίες διαχείρισης των αποβλήτων, ήτοι συλλογή, μεταφορά, αποθήκευση, ανάκτηση με την οργάνωση ή συμμετοχή σε Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης.

Στο παραπάνω πλαίσιο, λοιπόν, η διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας δεν είναι υπόθεση ενός μόνο Δήμου μεμονωμένα, αλλά του Περιφερειακού Συνδέσμου Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟ.Δ.Σ.Α.) Κεντρικής Μακεδονίας, στον οποίο μετέχουν υποχρεωτικά όλοι οι Δήμοι των διαχειριστικών ενοτήτων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και με τον οποίο συγχωνεύθηκε, μεταξύ άλλων και η πρώην Εταιρεία Στερεών Αποβλήτων Νομού Σερρών (Ε.Σ.Α.Ν.Σ).

Η Δ/ση Καθαριότητας του Δήμου Σερρών εξυπηρετεί την πόλη των Σερρών και 32 οικισμούς, ενώ το μήκος του δικτύου καθαριότητας ανέρχεται σε 1.157 χλμ.. Μάλιστα ο συνολικά εξυπηρετούμενος πληθυσμός ξεπερνά κατά πολύ τον απογεγραμμένο του Δήμου Σερρών και υπολογίζεται σε 90.000 περίπου κατοίκους. Στον μηχανολογικό εξοπλισμό της Δ/σης συγκαταλέγονται 3 μηχανήματα έργου (1 Προωθητής και 2 Σάρωθρα), 3 καδοπλυντήρια, 5 βυτιοφόρα ύδατος, 2 φορτηγά –φορτηγάκια και 18 απορριμματοφόρα.

Ο Δήμος Σερρών διαθέτει συνολικά 6.200 κάδους απορριμμάτων (4.028 χωρητικότητας 1.100 lt, 67 χωρητικότητας 760 lt και 2.105 χωρητικότητας 360 lt), 1.800 κάδους ανακύκλωσης (χωρητικότητας 1.100 lt), 150 κάδους κομποστοποίησης και 35 κάδους ανακύκλωσης γυαλιού. Αυτό καταδεικνύει την χαμηλή πυκνότητα κάδων για ελαφρά ΑΣΑ.

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζονται πληροφορίες αναφορικά με τον όγκο των απορριμμάτων στον Δήμο Σερρών.

Καθαριότητα					
Όγκος Απορριμμάτων	Τόνοι/ημέρα	Ημερομηνία καταγραφής	Μήκος Δικτύου	χλμ	Ημερομηνία καταγραφής
	120	19/3/2015		1.157	19/3/2015
Απορριμματοφόρα (συμβατικά)	πλήθος	Ημερομηνία καταγραφής	Απορριμματοφόρα (ανακύκλωσης)	πλήθος	Ημερομηνία καταγραφής
	14	19/3/2015		4	19/3/2015
Διαχείριση Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ)	πλήθος	Ημερομηνία καταγραφής	Οχήματα (πλύσιμο κάδων)	πλήθος	Ημερομηνία καταγραφής
				1	19/3/2015
Κάδοι (συμβατικοί)	πλήθος	Ημερομηνία καταγραφής	Κάδοι (ανακύκλωσης)	πλήθος	Ημερομηνία καταγραφής
	6.200	19/3/2015		1.800	19/3/2015
Οχήματα - Σκούπες	πλήθος	Ημερομηνία καταγραφής			
	1	19/3/2015			
Όγκος Ογκωδών Αντικειμένων	Κυβικά μέτρα	Ημερομηνία καταγραφής	Οχήματα Συλλογής Ογκωδών Αντικειμένων	πλήθος	Ημερομηνία καταγραφής
	7	19/3/2015		2	19/3/2015

Πίνακας 23: Όγκος απορριμμάτων και συναφείς πληροφορίες

Πηγή: Δ/ση καθαριότητας Δ. Σερρών

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται ο όγκος των απορριμμάτων του Δήμου Σερρών και η απόρριψη τους στον Χ.Υ.Τ.Α. κατά μήνα και στο σύνολο του έτους για κάθε έτος της τελευταίας διετίας.

Έτος	Μήνας												
	Ιανουάριος	Φεβρουάριος	Μάρτιος	Απρίλιος	Μάιος	Ιούνιος	Ιούλιος	Αύγουστος	Σεπτέμβριος	Οκτώβριος	Νοέμβριος	Δεκέμβριος	Ετήσιο Σύνολο
2013	1.946.070	1.860.810	2.003.170	2.225.880	2.169.150	1.926.300	2.259.390	2.060.660	2.008.300	2.113.400	1.895.300	1.933.180	24.401.610
2014	2.012.690	1.788.020	2.019.900	2.270.190	2.162.220	2.188.720	2.352.010	2.278.140	2.399.330	2.250.240	1.912.320	2.332.340	25.966.120

Πίνακας 24: Στοιχεία αποκομιδής ΑΣΑ του Δήμου Σερρών (tn) στον Χ.Υ.Τ.Α.

Πηγή: Δ/ση Καθαριότητας Δήμου Σερρών

Αναφορικά με την ανακύκλωση αποβλήτων του Δήμου Σερρών για το έτος 2013 ισχύουν τα δεδομένα του ακόλουθου πίνακα.

Συλλογή	
Δρομολόγια που εκτελέστηκαν	1.162
Συλλεγόμενες ποσότητες (τόνοι)	3.451,083
Μ.Φ.Δ. (τόνοι)	2,970
Υπόλειμμα	
Επιστροφή Υπολείμματος (τόνοι)	605,69
Αποθήκη Υπολείμματος (τόνοι)	140,26

Πίνακας 25: Ανακύκλωση αποβλήτων 2013

Πηγή: Δ/ση Καθαριότητας Δήμου Σερρών

Ενώ για το έτος 2014 ισχύουν τα ακόλουθα:

Συλλογή	
Δρομολόγια που εκτελέστηκαν	1.165
Συλλεγόμενες ποσότητες (τόνοι)	3.715,72
Μ.Φ.Δ. (τόνοι)	3,190
Υπόλειμμα	
Επιστροφή Υπολείμματος (τόνοι)	1.092,44
Αποθήκη Υπολείμματος (τόνοι)	88,18

Πίνακας 26: Ανακύκλωση αποβλήτων 2014

Πηγή: Δ/ση Καθαριότητας Δήμου Σερρών

Οι κάδοι και τα οχήματα που έχουν παραχωρηθεί στον Δήμο Σερρών από την Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης (ΕΕΑΑ), βάσει των επίσημων στοιχείων του 12/2014, είναι 1.429 και 3 στον αριθμό αντίστοιχα, ενώ η συνολική χωρητικότητα του δικτύου των κάδων είναι 1.572 m³.

Από τα δεδομένα των δύο παραπάνω πινάκων διαφαίνεται μια αυξητική τάση συλλεγόμενων ποσοτήτων ανακύκλωσης του Δήμου Σερρών, γεγονός πολύ ενθαρρυντικό για το μέλλον. Βέβαια, το επίπεδο καθαριότητας του Δήμου παρουσιάζει μεγάλα περιθώρια βελτίωσης. Η επιμόρφωση των πολιτών και η μεγέθυνση του βαθμού ευαισθητοποίησής τους, θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο προς την ανάπτυξη του δικτύου ανακύκλωσης. Επιτακτική καθίσταται, επίσης, η ανάγκη για εξειδίκευση των ρευμάτων ανακύκλωσης διαλογής στην πηγή (κομποστοποίηση-γυαλί, κλπ) καθώς και η βελτιστοποίηση των διαδρομών των απορριμματοφόρων.

1.3.5.5. Νέες Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Στερεών Αποβλήτων

Ο Δήμος Σερρών, με στόχο την ενεργειακή αξιοποίηση των οργανικών αποβλήτων που παράγονται στην περιοχή του Ελαιώνα Σερρών από τη γεωργία, την κτηνοτροφία και τη μεταποίηση καθώς και την απορρόφηση ορισμένων γεωργικών υπολειμμάτων από άλλα Διαμερίσματα του Δήμου Σερρών έχει σχεδιάσει στον Ελαιώνα Σερρών την εγκατάσταση και να λειτουργία εργοστασίου παραγωγής βιοαερίου, ισχύος 250 kWel + 295 kWth, που επιδιώκεται να χρηματοδοτηθεί από το ΕΣΠΑ. Θα παράγει ηλεκτρική και θερμική ενέργεια καθώς και υγρό και στερεό οργανικό κλάσμα (κομπόστ) κατάλληλο για τη χρήση του ως οργανικό λίπασμα. Η αξιοποίηση γίνεται σε Κεντρική Μονάδα Παραγωγής Βιοαερίου, με την τεχνολογία της αναερόβιας ζύμωσης.

Μέρος της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας τροφοδοτεί τις ανάγκες ηλεκτροδότησης του Δ. Σερρών και των κατοικιών του Ελαιώνα. Η εγκατάσταση μέσα στο κτηνοτροφικό πάρκο και η παροχή δωρεάν θερμότητας θα λειτουργήσει ως κίνητρο για τη μετεγκατάσταση περισσότερων κτηνοτροφικών μονάδων και συναφών εγκαταστάσεων και ενός τουλάχιστον θερμοκηπίου.

Άλλα συμπληρωματικά μέτρα διαχείρισης των στερεών αποβλήτων του Ελαιώνα περιλαμβάνουν την ανακύκλωση και τη συλλογή των οργανικών σε κάδους κατ' οίκον.

1.3.5.6. Δίκτυο Ηλεκτρικής ενέργειας

Ο Νομός Σερρών ηλεκτροδοτείται από τις τέσσερις γραμμές υψηλής τάσης (150 KVolt) που περνούν από τις παρυφές της (Άγρα – Καβάλα, Σέρρες – Κιλκίς, Σέρρες – Δράμα και Φιλίππων) οι οποίες συγκλίνουν στον κεντρικό υποσταθμό της ΔΕΗ στην επαρχιακή οδό Σερρών – Νιγρίτας. Τροφοδοτείται από τρεις υποσταθμούς μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας 150/20 kV, από τους οποίους ξεκινούν 35 συνολικές γραμμές τάσης (20 kV) προς διάφορες κατευθύνσεις του νομού:

- Υ/Σ Σερρών, εγκατεστημένης ισχύος 3 X 40/50 MVA
- Υ/Σ Σιδηροκάστρου, εγκατεστημένης ισχύος 2 X 40/50 MVA
- Υ/Σ Αμφίπολης, εγκατεστημένης ισχύος 2 X 40/50 MVA

Ο Δήμος Σερρών ηλεκτροδοτείται από δίκτυο μέσης τάσης (20 KVolt) οι κλάδοι του οποίου εκκινούν από τον κεντρικό υποσταθμό της ΔΕΗ, νότια της σιδηροδρομικής γραμμής. Στο κέντρο της πόλης, το δίκτυο είναι υπογειωποιημένο, οι δε υποσταθμοί βρίσκονται σε υπόγεια κτιρίων. Στην περίμετρο της πόλης, το δίκτυο και οι υποσταθμοί είναι εναέριοι.

Πρόκειται για ένα πολύ εκτεταμένο δίκτυο που σκοπό έχει την τροφοδότηση 117.737 καταναλωτών εκ των οποίων μόνον οι 128 είναι πελάτες μέσης τάσης, ενώ οι υπόλοιποι όλοι είναι συνδεδεμένοι στο δίκτυο χαμηλής τάσης.

Περιοχή	Μήκος Δικτύου MT σε km	Εγκατεστημένοι Μ/Σ	Δίκτυο MT, km ανά Μ/Σ
Έδρα	961	1128	0,85
Σιδηρόκαστρο	510	822	0,62
Νιγρίτα	446	569	0,78
Ζίχνη	458	547	0,83
Σύνολα	2375	3066	0,775

Πίνακας 27: Στοιχεία του δικτύου διανομής της ΔΕΗ

Πηγή: ΔΕΗ

Μήκος Δικτύου MT σε km	Μήκος Δικτύου XT σε km	Μήκος Δικτύου MT και XT σε km	Εγκατεστημένοι Μ/Σ	Δίκτυο MT και XT, km ανά Μ/Σ
2.375	1.826	4.201	3.066	1,37

Πίνακας 28: Μήκος δικτύου διανομής

Πηγή: ΔΕΗ

Παρατηρώντας τα νούμερα διαπιστώνουμε ότι σε κάθε μετασχηματιστή αντιστοιχούν:

- ✓ 775 μέτρα Δικτύου Μέσης Τάσης
- ✓ 595 μέτρα Δικτύου Χαμηλής Τάσης
- ✓ 1370 μέτρα Δικτύου Μέσης και Χαμηλής Τάσης

Η δυναμική με την οποία αναπτύσσεται το δίκτυο κατά έτος είναι κατά μέσο όρο:

- ✓ 30 χλμ Δίκτυο Μέσης Τάσης
- ✓ 15 χλμ Δίκτυο Χαμηλής Τάσης
- ✓ 45 υποσταθμοί διανομής τάσης

Στοιχεία ηλεκτρικής κατανάλωσης του Ν. Σερρών

Καταναλωτές ΧΤ	117.609
Καταναλωτές ΜΤ	128
Ετήσια Κατανάλωση καταναλωτών ΧΤ	481. 948 MWH
Ετήσια Κατανάλωση καταναλωτών ΜΤ	142.926 MWH
Ζητηθείσα μέγιστη ισχύς (7/2007)	184 MW [^]
Σύνολα	2375

Πίνακας 29: Στοιχεία ηλεκτρικής κατανάλωσης

Πηγή: ΔΕΗ

Χρήση	ΧΤ		ΜΤ	
Εμπορική (καταστήματα)	223.326	46,3%	-	-
Γεωργική (άρδευση,	151.546	31,4%	21.749	15,2%
Βιομηχανική	55.682	11,5%	23.717	16,6%
Δημόσιες Υπηρεσίες	15.613	3,23%	2.615	1,83%
Φωτισμός Οδών (ΦΟΠ)	13.061	2,71%	-	-
Σύνολα	481.948	100%	142.926	100%

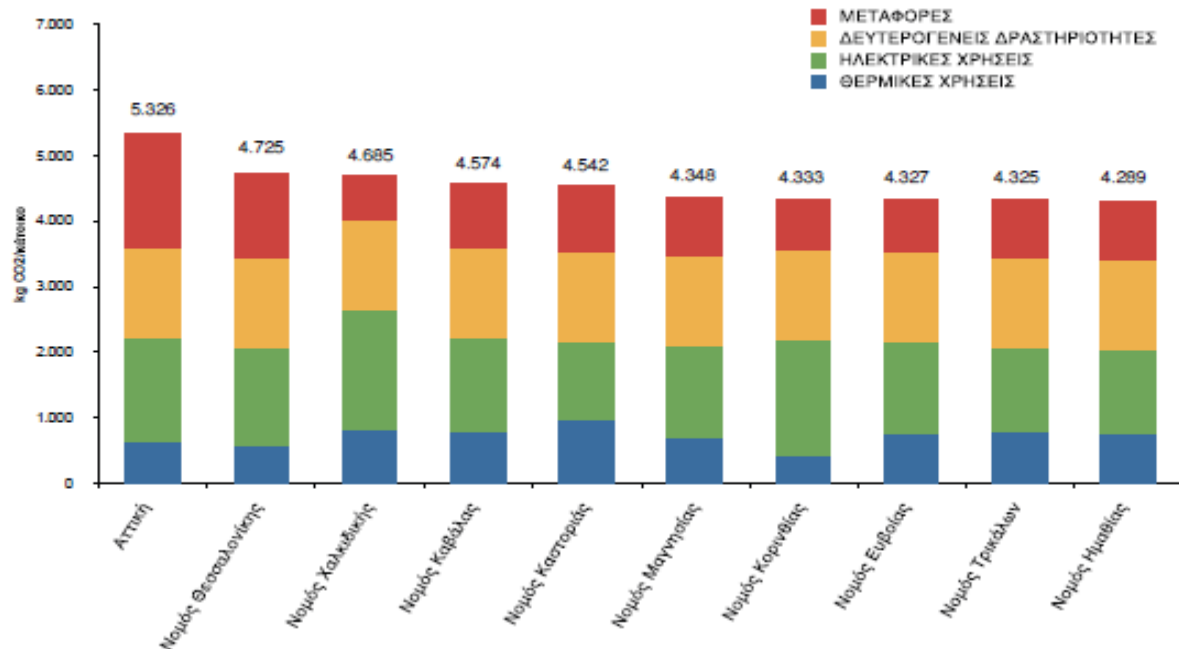
Πίνακας 30: Ετήσια κατανάλωση σε MWH κατά είδος δραστηριότητας

Πηγή: ΔΕΗ

Διαπιστώνεται ότι η γεωργική εκμετάλλευση κατέχει σημαντικό ποσοστό 11,5% στην χαμηλή τάση και 16,6% στην μέση τάση έναντι 8% και 4,45% αντίστοιχα στο σύνολο Μακεδονίας και Θράκης. Αυτό εξηγεί το γεγονός ότι στην διανομή Σερρών υπάρχει εκτεταμένο δίκτυο μέσης τάσης και μεγάλο πλήθος υποσταθμών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που εξυπηρετούν αποκλειστικά και μόνο αντλιοστάσια άρδευσης.

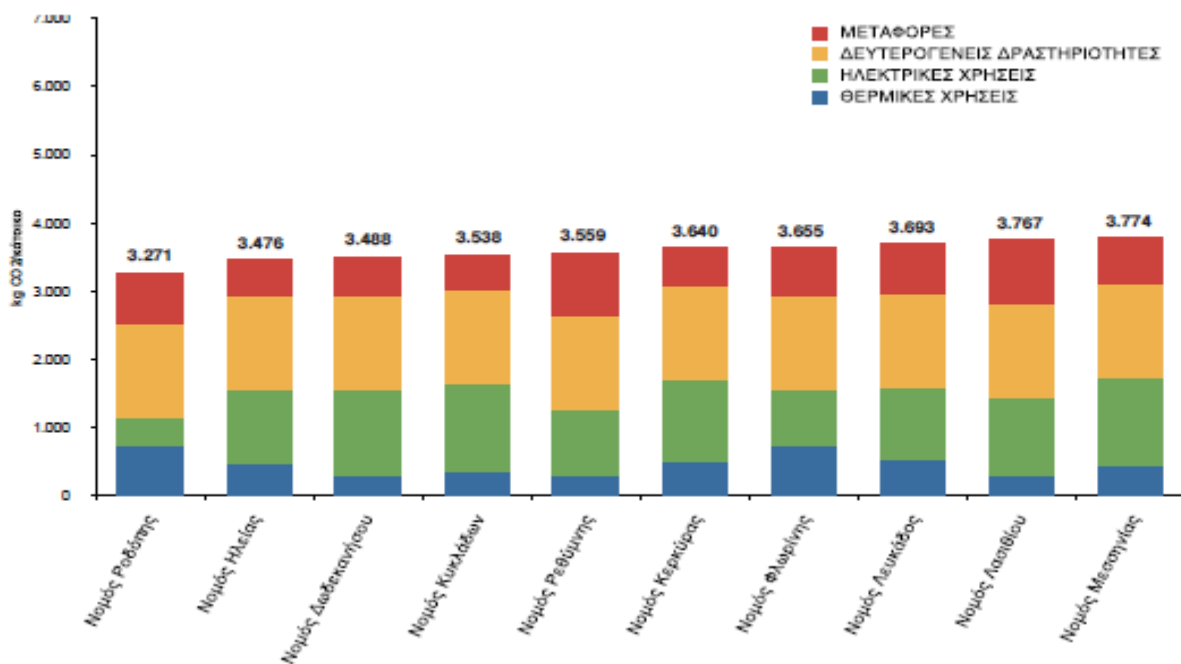
Η κατανάλωση της ηλεκτρικής ενέργειας όμως προκαλεί δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον, καθώς για την παραγωγή της, γίνεται καύση ορυκτών καυσίμων, η οποία προκαλεί εκπομπές αερίων θερμοκηπίου. Για τον λόγο αυτό έχει υπογραφεί σύμφωνο μεταξύ των Δημάρχων της Ευρώπης, ώστε κάθε Δήμος μεμονωμένα να πάρει μέτρα για εξοικονόμησης ενέργειας και εγκατάσταση συστημάτων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας εντός των ορίων του κάθε Δήμου. Απώτερος στόχος είναι και η μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) κατά 20% έως το 2020. Σε αυτό το πλαίσιο, αναμένεται και το Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας του Δήμου Σερρών.

Στα διαγράμματα που ακολουθούν παρατίθενται οι νομοί με το μεγαλύτερο και το μικρότερο ενεργειακό αποτύπωμα στον οικιακό τομέα βάσει της κατανάλωσης ενέργειας από αντίστοιχες δραστηριότητες, για το έτος 2010.

Διάγραμμα 2: Οι 10 Νομοί με το μεγαλύτερο ενεργειακό αποτύπωμα

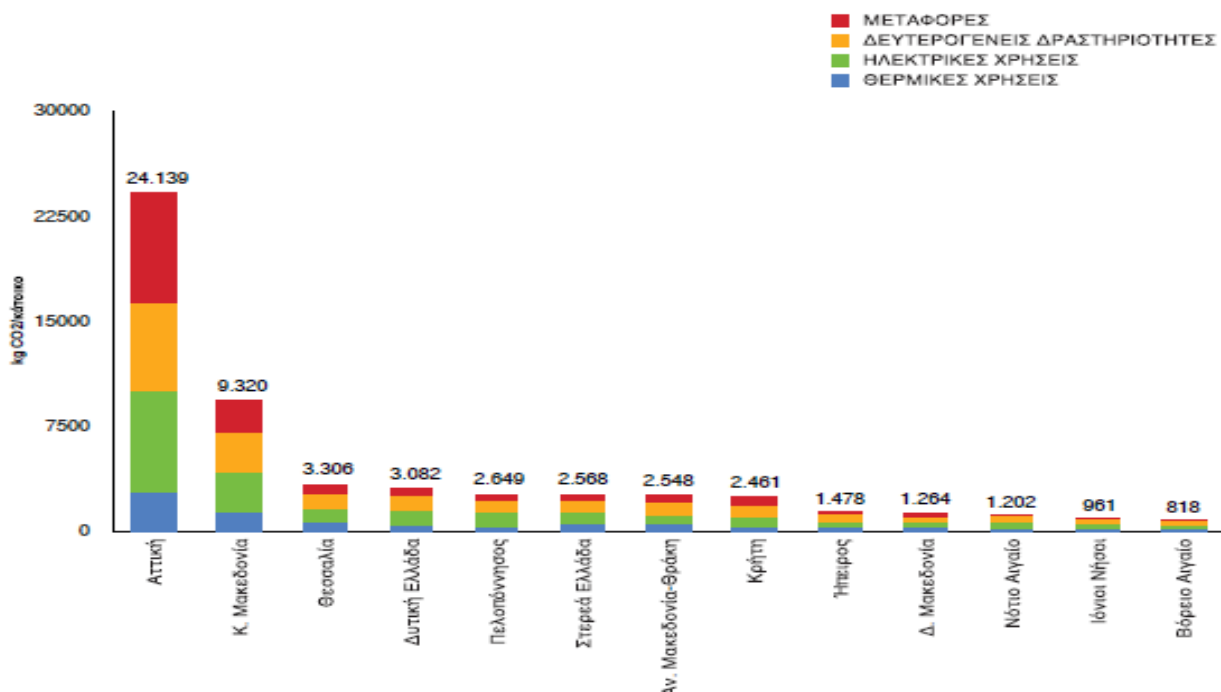
Πηγή: Έρευνα της εταιρίας παροχής ενεργειακών υπηρεσιών Helesco Α.Ε. με τη συνεισφορά της WWF Ελλάς

Διάγραμμα 3: Οι 10 Νομοί με το μικρότερο ενεργειακό αποτύπωμα

Πηγή: Έρευνα της εταιρίας παροχής ενεργειακών υπηρεσιών Helesco Α.Ε. με τη συνεισφορά της WWF Ελλάς

Επιπλέον, στο παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζονται και οι συνολικές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα για κάθε περιφέρεια της χώρας.

Διάγραμμα 4: Κατανομή έκλυσης διοξειδίου του άνθρακα από το σύνολο των δραστηριοτήτων του οικιακού τομέα ανά Περιφέρεια

Πηγή: Έρευνα της εταιρίας παροχής ενεργειακών υπηρεσιών Helesco Α.Ε. με τη συνεισφορά της WWF Ελλάς

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται το συνολικό αποτύπωμα διοξειδίου του άνθρακα για κάθε νομό της χώρας για το 2010.

ΝΟΜΟΣ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	kt CO ₂	Kg CO ₂ / κάτοικο
Περιφέρεια Αττικής	4.532.587	24.139	5.326
Νομός Θεσσαλονίκης	1.212.689	5.730	4.725
Νομός Χαλκιδικής	107.225	502	4.685
Νομός Καβάλας	145.118	664	4.574
Νομός Καστοριάς	55.924	254	4.542
Νομός Μαγνησίας	215.987	939	4.348
Νομός Κορινθίας	161.996	702	4.333
Νομός Ευβοίας	226.748	981	4.327
Νομός Τρικάλων	138.739	600	4.325
Νομός Ημαθίας	154.445	662	4.289
Νομός Φωκίδος	41.206	177	4.287
Νομός Έβρου	153.764	653	4.247
Νομός Βοιωτίας	137.141	581	4.239
Νομός Ζακύνθου	45.099	190	4.218
Νομός Πιερίας	137.384	578	4.209
Νομός Κοζάνης	160.621	669	4.163
Νομός Αχαΐας	359.276	1.493	4.155
Νομός Λαρίσης	301.919	1.254	4.154
Νομός Χίου	52.404	218	4.153

Νομός Καρδίτσας	123.560	513	4.153
Νομός Αργολίδος	113.679	468	4.113
Νομός Κιλκίς	92.411	379	4.106
Νομός Γρεβενών	32.840	135	4.106
Νομός Σερρών	203.292	833	4.096
Νομός Φθιώτιδος	183.027	748	4.087
Νομός Πέλλης	155.708	634	4.075
Νομός Ξάνθης	109.627	446	4.068
Νομός Ιωαννίνων	187.323	756	4.035
Νομός Πρεβέζης	61.115	245	4.012
Νομός Κεφαλληνίας	42.639	170	3.988
Νομός Θεσπρωτίας	45.422	181	3.978
Νομός Αρκαδίας	98.378	391	3.973
Νομός Αιτωλίας και	232.765	921	3.957
Νομός Δράμας	104.104	409	3.926
Νομός Άρτης	75.858	296	3.907
Νομός Χανίων	163.494	639	3.907
Νομός Λακωνίας	103.262	400	3.874
Νομός Σάμου	44.191	170	3.837
Νομός Λέσβου	113.272	431	3.803
Νομός Ηρακλείου	316.375	1.200	3.793
Νομός Ευρυτανίας	21.330	81	3.790
Νομός Μεσσηνίας	182.461	689	3.774
Νομός Λασιθίου	82.532	311	3.767
Νομός Λευκάδος	25.074	93	3.693
Νομός Φλωρίνης	56.462	206	3.655
Νομός Κέρκυρας	139.356	507	3.640
Νομός Ρεθύμνης	87.677	312	3.559
Νομός Κυκλάδων	124.762	441	3.538
Νομός Δωδεκανήσου	218.190	761	3.488
Νομός Ηλείας	192.335	669	3.476
Νομός Ροδόπης	115.053	376	3.271
ΣΥΝΟΛΟ	12.187.846	55.797	μ.ο. 4.578

Πίνακας 31: Αποτύπωμα Διοξειδίου του άνθρακα ανά νομό

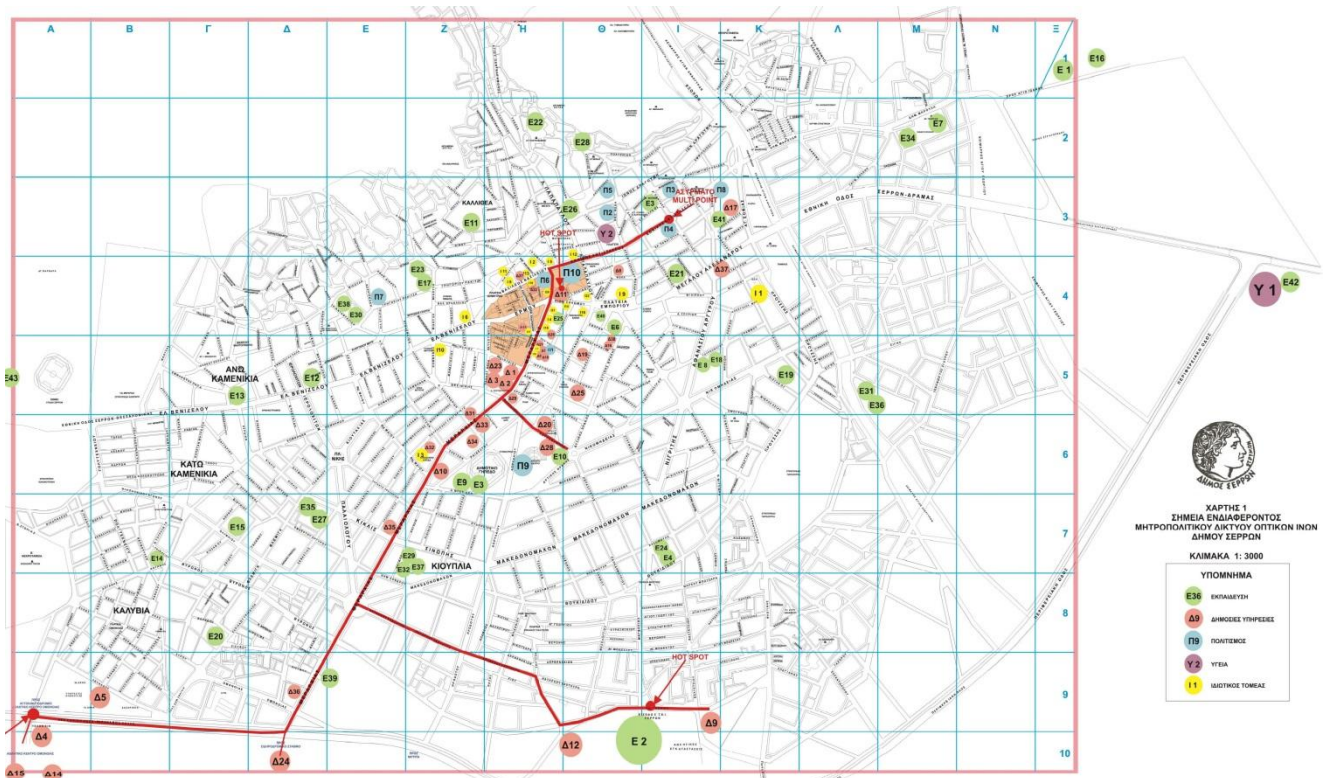
Πηγή: Έρευνα της εταιρίας παροχής ενεργειακών υπηρεσιών Helesco Α.Ε. με τη συνεισφορά της WWF Ελλάς

1.3.5.7. Δίκτυα Τηλεπικοινωνιών και Πληροφορικής

Στον περιφερειακό χώρο της πόλης των Σερρών βρίσκεται σε λειτουργία χώρος χαρακτηρισμένος ως «Πάρκο Κεραιών» όπου είναι εγκατεστημένες κεραιές κινητής τηλεφωνίας και τοπικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών.

Εντός της πόλης, στην Πλατεία Ελευθερίας είναι εγκατεστημένες 19.584 παροχές PSTN και 2.144 παροχές ISDN. Αντίστοιχες παροχές υπάρχουν και στο Κέντρο Καλκάνη (9.088 παροχές PSTN και 800 παροχές ISDN). Η παραπάνω δικτυακή υποδομή εμπλουτίστηκε με Δακτύλιο Οπτικών Ινών για την εξυπηρέτηση ειδικού ενδιαφέροντος πελατών της πόλης, όπως το Νοσοκομείο, το ΤΕΙ, κτλ.

Το Κύριο Δίκτυο και το Δίκτυο Διανομής είναι υπόγειο. Οι εσωτερικοί καταναμητές κτιρίων και γενικότερα το συνδρομητικό δίκτυο είναι πλήρως αναβαθμισμένο και συντηρημένο.

Εικόνα 3: Δίκτυο οπτικών ινών Δήμου Σερρών

Πηγή: Δήμος Σερρών

Η επίγεια ψηφιακή τηλεόραση θεωρείται η εξέλιξη της εκπεμπόμενης, αναλογικής τηλεόρασης. Σε αντίθεση με άλλες πλατφόρμες, όπως τη δορυφορική εκπομπή σήματος όπου απαιτείται κάτοπτρο ή την IPTV που προϋποθέτει σύνδεση στο διαδίκτυο, η επίγεια ψηφιακή τηλεόραση εκπέμπεται σε ραδιοσυχνότητες μέσω επίγειου χώρου. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι, όπως και με την αναλογική τηλεόραση, το σήμα συνεχίζει να λαμβάνεται με μια απλή κεραία. Όμως η μεγάλη διαφορά είναι η διαδικασία της πολυπλεξίας που δίνει τη δυνατότητα για λήψη πολλαπλών καναλιών στον ίδιο δίαυλο συχνοτήτων.

Ως αποτέλεσμα συναπόφασης όλων των εμπλεκόμενων φορέων προκειμένου η χώρα μας να διαθέτει μία σύγχρονη ψηφιακή πλατφόρμα, η τεχνολογία που επιλέχθηκε είναι το DVB-T MPEG-4 ή H.264 και αφορά τόσο στο πρότυπο όσο και στο πρωτόκολλο κωδικοποίησης.

Στο πλαίσιο της περιοχικής διάσκεψης της Παγκόσμιας Ένωσης Τηλεπικοινωνιών [International Telecommunication Union – I.T.U.] για την ψηφιοποίηση του τηλεοπτικού σήματος, το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων σε συνεργασία με το Υπουργείο Επικρατείας, προχώρησε στη διαμόρφωση του ψηφιακού χάρτη της Ελλάδας, ο οποίος αναφέρεται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση 42800/5-10-2012, Φ.Ε.Κ. 2704/Β'/5-10-2012, με βάση και την Κ.Υ.Α. 21161/12-8-2008, Φ.Ε.Κ. 1680/Β'/20-8-2008 σε συνδυασμό με το άρθρο 14 του Νόμου 3592/18-7-2007, Φ.Ε.Κ. 161/Α'/19-7-2007.

Σύμφωνα με τον χάρτη συχνοτήτων, για την ολοκλήρωση της μετάβασης από το αναλογικό στο ψηφιακό σήμα θα ενεργοποιηθούν συνολικά 156 κέντρα εκπομπής ανά την Ελλάδα. Συγκεκριμένα για τον Δήμο Σερρών, τα διαθέσιμα κέντρα εκπομπής είναι στις Σέρρες και στον Λιθότοπο. Οι τηλεοπτικοί σταθμοί που αναγράφονται στον πίνακα που ακολουθεί εκπέμπουν στον Νομό Σερρών.

Κανάλια εθνικής εμβέλειας που εκπέμπονται μέσω DIGEA	Κανάλια περιφερειακής εμβέλειας που εκπέμπονται μέσω DIGEA
ALPHA TV	ALFA
ANTENNA	ΑΜΦΙΠΟΛΗ
APT	CENTER TV
EPSILON-TV	COSMOS TV
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ TV	ΔΕΛΤΑ TV ΘΡΑΚΗΣ
MEGA CHANNEL	ΔΙΚΤΥΟ TV
ΣΚΑΪ	ΕΓΝΑΤΙΑ
STAR CHANNEL	ΕΝΑ CHANNEL
	ΚΑΝΑΛΙ 6
	ΛΥΔΙΑ
	ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ TV
	R CHANNEL ΘΡΑΚΗΣ
	STAR B. ΕΛΛΑΔΟΣ
	ΤΗΛΕ ΕΠΙΛΟΓΕΣ
	ΤΗΡΑΚΙ NET
	TV ΔΕΛΤΑ
	TVS
	ΧΑΝΘΙ CHANNEL

Πίνακας 32: Κανάλια Εθνικής & Περιφερειακής εμβέλειας του Ν. Σερρών

Πηγή: DIGEA

1.3.5.8. Δίκτυο Φυσικού Αερίου

Ο Δήμος Σερρών ηλεκτροδοτείται από τις τέσσερις γραμμές υψηλής τάσης (150 KVolt) που περνούν από τις παρυφές της (Άγρα – Καβάλα, Σέρρες – Κιλκίς, Σέρρες – Δράμα και Φιλίππων) οι οποίες συγκλίνουν στον κεντρικό υποσταθμό της ΔΕΗ στην επαρχιακή οδό Σερρών – Νιγρίτας. Μάλιστα στο Δήμο λειτουργούν τρεις παρόμοιοι σταθμοί.

1.3.5.9. Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

Ο Δήμος Σερρών, αναγνωρίζοντας ότι το περιβάλλον αποτελεί κοινωνικό αγαθό που ανήκει σε όλους, έχει υιοθετήσει μια σειρά από πολιτικές για την προστασία και τη βελτίωση του. Έτσι με βήματα, μικρά αλλά σταθερά, προσπαθεί να βελτιώσει την περιβαλλοντική του επίδοση σε όλους τους τομείς δραστηριότητά τους και να θέσει τα θεμέλια για την προώθηση των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης. Μία από τις κυριότερες προτεραιότητες είναι και η εξοικονόμηση ενέργειας στο κτιριακό δυναμικό του και ιδιαίτερα στα σχολικά κτίρια.

Έτσι εγκρίθηκε και υλοποιείτε η πράξη **«Πρότυπο επιδεικτικό έργο εφαρμογών Ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και εξοικονόμησης ενέργειας στο 20^ο Δημοτικό Σχολείο»** στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος «Περιβάλλον – Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013», η οποία εμπίπτει στον άξονα προτεραιότητας 1: «Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος-Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής-Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας».

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα χρηματοδοτεί σειρά δράσεων, έργων περιβαλλοντικών υποδομών μεγάλης κλίμακας και δράσεις εθνικής εμβέλειας, με την υλοποίηση των οποίων επιτυγχάνεται:

- Εξοικονόμηση ενέργειας στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα
- Ενθάρρυνση και διάδοση της χρήσης ΑΠΕ μέσα από πρότυπα επιδεικτικά Έργα
- Μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης
- Αναβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών
- Αναβάθμιση της Δημόσιας Διοίκησης

Η πράξη «Πρότυπο επιδεικτικό έργο εφαρμογών Ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και εξοικονόμησης ενέργειας στο 20^ο Δημοτικό Σχολείο» περιλαμβάνει την βελτίωση της ενεργειακής συμπεριφοράς του κτιρίου του 20^{ου} Δημοτικού Σχολείου μέσω της λήψης μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας καθώς και παραγωγής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Συγκεκριμένα, οι επεμβάσεις στο 20^ο Δημοτικό Σχολείο αφορούν στην αναβάθμιση του συστήματος θέρμανσης –ψύξης με την αντικατάσταση του υφιστάμενου καυστήρα συσσωρευμάτων βιομάζας (pellets), η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών στοιχείων συνολικής ισχύος 2,1 Kwp, η αντικατάσταση κουφωμάτων, η αντικατάσταση των προβολέων υδραργύρου, προβολείς τεχνολογίας LED και εγκατάσταση ανεμιστήρων οροφής. Επισημαίνεται ότι η υλοποίηση της πράξης αυτής είναι ακόμα σε εξέλιξη.

Στο ίδιο πλαίσιο ο Δήμος Σερρών υλοποιεί την πράξη **‘Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης του 5^{ου} Δημοτικού Σχολείου Δήμου Σερρών με την υλοποίηση δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας και την εγκατάσταση συστήματος αβαθούς γεωθερμίας’** στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος «Περιβάλλον – Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013».

Η πράξη αφορά στην ενεργειακή αναβάθμιση του 5^{ου} Δημοτικού Σχολείου του Δήμου Σερρών και συγκεκριμένα περιλαμβάνει: προσθήκη μόνωσης στην εξωτερική τοιχοποιία και στην στέγη του κτιρίου, αντικατάσταση των κουφωμάτων και υαλοπινάκων με νέα πιστοποιημένα υψηλής ενεργειακής απόδοσης, αντικατάσταση του υπάρχοντος συστήματος θέρμανσης με σύστημα αβαθούς γεωθερμίας, αντικατάσταση των υπαρχόντων φωτιστικών σωμάτων και συμβατικών λαμπτήρων με νέα φωτιστικά σώματα με λαμπτήρες υψηλής απόδοσης, εγκατάσταση διάταξης ελέγχου φυσικού φωτισμού. Επισημαίνεται ότι η υλοποίηση της πράξης αυτής είναι ακόμα σε εξέλιξη.

Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο της εξοικονόμηση ενέργειας, και μέσω της πώλησης του υδροηλεκτρικού σταθμού Οινούσας, **εγκαθίστανται επίσης Φ/Β συστήματα και σε άλλα σχολικά κτίρια του Δήμου Σερρών**, όπως αυτά παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα, η συνολική εγκατεστημένη ισχύς των οποίων είναι 289,14 KWp. Επισημαίνεται ότι η υλοποίηση αυτών είναι ακόμα σε εξέλιξη.

Σχολική Μονάδα	Ισχύς (KWp)	Σχολική Μονάδα	Ισχύς (KWp)
1 ^ο Λύκειο Σερρών	9,87	Γυμνάσιο Λευκώνα	9,87
3 ^ο Λύκειο Σερρών	9,87	Γυμνάσιο – Λύκειο Σκουτάρεως	9,87
4 ^ο Γυμνάσιο Σερρών	9,87	6 ^ο Γυμνάσιο Σερρών	9,87
1 ^ο Γυμνάσιο Σερρών	9,87	9 ^ο Δημοτικό Σχολείο Σερρών	9,87
Τεχνική Σχολή	9,87	12 ^ο Δημοτικό Σχολείο Σερρών	9,87
2 ^ο Γυμνάσιο -Λύκειο Σερρών	9,87	13 ^ο Δημοτικό Σχολείο Σερρών	9,87
5 ^ο Λύκειο Σερρών	9,87	17 ^ο Δημοτικό Σχολείο Σερρών	9,87
Μουσικό Γυμνάσιο Σερρών	9,87	Πειραματικό Σχολείο Σερρών	9,87
2 ^ο – 22 ^ο Δημοτικό Σχολείο Σερρών	9,87	Γυμνάσιο – Λύκειο Προβατά	9,87
8 ^ο – 25 ^ο Δημοτικό Σχολείο Σερρών	9,87	Δημοτικό Σχολείο Λευκώνα	9,87
15 ^ο – 21 ^ο Δημοτικό Σχολείο Σερρών	9,87	1 ^ο Γυμνάσιο Σερρών	9,87
18 ^ο Δημοτικό Σχολείο Σερρών	9,87	Νηπιαγωγείο Α. Μητρούσιου	4,95
Ειδικό Νηπιαγωγείο – Σχολείο	9,87	6 ^ο – 16 ^ο Νηπιαγωγείο Σερρών	5,40
Δημοτικό Σχολείο Προβατά	9,87	1 ^ο Νηπιαγωγείο Σερρών	5,10
Δημοτικό Σχολείο Άνω Μητρούσιου	9,87	19 ^ο Νηπιαγωγείο Σερρών	5,10

Πίνακας 33: Εγκατάσταση Φ/Β συστημάτων σε σχολικά κτίρια του Δήμου Σερρών

Πηγή: Δήμος Σερρών

Σύμφωνα με στοιχεία της ΔΕΗ, η ετήσια κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας (ενδεικτικό έτος 2013) στα σχολικά κτίρια ανέρχεται περίπου σε 1.000.000KWh (1MWh). Η ετήσια παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από τα Φ/Β ανέρχεται περίπου σε 370.000 KWh, ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 37% της καταναλισκόμενης ενέργειας και αντιστοιχεί επίσης σε μείωση της εκπομπής CO2 κατά 400tn περίπου.

Αποτέλεσμα όλων των παρεμβάσεων θα είναι η ενεργειακή αναβάθμιση των σχολείων.

Επιπλέον, με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας στην πόλη, στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα, υλοποιείται το **πρόγραμμα «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ»**. Το έργο περιλαμβάνει δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε τρία από τα πλέον ενεργοβόρα κτίρια του Δήμου Σερρών, ήτοι:

- Το Κλειστό Κολυμβητήριο Αγίων Αναργύρων
- Το Κλειστό Γυμναστήριο Αγίων Αναργύρων
- Το Δημαρχείο

Συγκεκριμένα οι παρεμβάσεις που προβλέπονται είναι:

Κλειστό Κολυμβητήριο

- Εγκατάσταση καλύμματος στην πισίνα για την μείωση των απωλειών θερμότητας. Το κάλυμμα τοποθετήθηκε τον Φεβρουάριο του 2015, σκεπάζει την πισίνα κατά τις ώρες μη λειτουργίας και μειώνει τις απώλειες λόγω εξάτμισης
- Παρεμβάσεις στα δίκτυα του κολυμβητηρίου:
 - Αντικατάσταση των boilers αποθήκευσης ζεστού νερού, για μείωση των απωλειών θερμότητας
 - Επανασχεδιασμός των δικτύων σύνδεσης με την πισίνα και εγκατάσταση νέων συσκευών ανταλλαγής θερμότητας, ώστε να θερμαίνεται το νερό της πισίνας με καλύτερο βαθμό απόδοσης
 - Επεμβάσεις στα δίκτυα των ντους με νέες σωληνώσεις και περιοριστές νερού, για μικρότερη κατανάλωση νερού και επομένως μικρότερη κατανάλωση ενέργειας για την θέρμανσή του
 - Εγκατάσταση συστήματος παρακολούθησης και καταγραφών σειράς δεδομένων λειτουργίας της πισίνας (π.χ. θερμοκρασιών, pH, παροχών προς τα ντους κλπ). Το σύστημα καταγράφει και αποθηκεύει συνεχώς δεδομένα με στόχο να μπορεί ο υπεύθυνος του κολυμβητηρίου να αξιολογεί την λειτουργία θέρμανσης της πισίνας αλλά και τα βασικά μεγέθη θερμοκρασίας και pH, ενώ έμμεσα μπορεί να υπολογισθούν και ενεργειακά δεδομένα, άρα να παρακολουθούμε και τις καταναλώσεις ενέργειας.

Με τις παραπάνω παρεμβάσεις αναμένεται να υπάρχει 25% εξοικονόμηση ενέργειας και 20% μείωση στην κατανάλωση νερού.

Κλειστό Γυμναστήριο

- Αντικατάσταση όλων των παλαιών κουφωμάτων και θυρών με σύγχρονα κουφώματα αλουμινίου και διπλούς υαλοπίνακες
- Επεμβάσεις στο λεβητοστάσιο με αντικατάσταση του boiler και τοποθέτηση αυτοματισμού στην λειτουργία του λέβητα

Η εξοικονόμηση ενέργειας εκτιμάται ότι θα είναι της τάξης του 10%.

Δημαρχείο

- Αντικατάσταση όλων των υφισταμένων με κουφώματα αλουμινίου με θερμοδιακοπή και ενεργειακούς διπλούς υαλοπίνακες

Με τις επεμβάσεις αυτές η συνολική εξοικονόμηση ενέργειας θα είναι της τάξης του 7% και το κτίριο αναβαθμίζεται από την κατηγορία Ε στην Δ κατά ΚΕΝΑΚ.

Να σημειωθεί σε αυτό το σημείο ότι όλες οι δράσεις του έργου 'Εξοικονομώ' είναι αυτή την στιγμή σε εξέλιξη.

Επιπροσθέτως ο Δήμος Σερρών, στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος «Περιβάλλον – Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013», σχεδίασε και υλοποιεί **Βιοκλιματικές Αναβαθμίσεις Δημόσιων Ανοικτών Χώρων** στο Δήμο Σερρών. Το έργο περιλαμβάνει:

- Την αναμόρφωση με χώρους πρασίνου, φυτεμένα στέγαστρα, πύργους δροσισμού, υπαίθριους ανεμιστήρες, στοιχεία νερού, ώστε το **δροσιστικό αποτέλεσμα να είναι γενικευμένο και αισθητό**.
- Διαμόρφωση των δρόμων και **βελτίωση της στάθμευσης οχημάτων** με δημιουργία χώρων στάθμευσης σημειακά.
- Διαμόρφωση πεζοδρομίων σε χώρους προσπέλασης, **περιπάτου των πεζών**, με χρήση υδάτινων στοιχείων, πρασίνου, σκιασμού, ποιοτικού αστικού εξοπλισμού
- Διέλευση διαδρομής **ποδηλατοδρόμου**.
- Αντικατάσταση υλικών επικάλυψης (και ασφάλτου) με νέα **ψυχρά υλικά**.
- Φύτευση με κατάλληλα φυτά που ευδοκούν στην περιοχή για τη **βελτίωση της βιοποικιλότητας** της περιοχής.

Συνολικά η ανάπλαση και αναβάθμιση αφορά μια περιοχή 31,155.00 τ.μ., η οποία αποτελεί μέρος του διοικητικού, εμπορικού και κοινωνικού Κέντρου της πόλης. Προβλέπεται η αισθητική αναβάθμιση, η βελτίωση του μικροκλίματος της περιοχής, η μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 5% και η εξοικονόμηση Ενέργειας κατά 5%, ενώ η μέση θερμική άνεση προβλέπεται να βελτιωθεί στη περιοχή επέμβασης κατά 20%.

Η περιοχή που επιλέχθηκε για βιοκλιματική αναβάθμιση παρουσιάζει έντονο θερμικό πρόβλημα στη διάρκεια της θερινής περιόδου, το οποίο αποδείχθηκε και από τις επιτόπιες μετρήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά την διάρκεια των θερινών μηνών του 2012. Συγκεκριμένα η περιοχή βρίσκεται στον αστικό ιστό, στο κέντρο της πόλης των Σερρών. Οριοθετείται από τις οδούς Χρυσοστόμου Σμύρνης, Μεραρχίας, Ιουστινιανού, Γ. Παπανδρέου, Διον. Σολωμού, Ανατολικής Θράκης, Δυτικής Θράκης, Αγησιλάου, Ανδριανουπόλεως, Βουρλών, Μουδανιών, Στρυμόνος, Νικομήδειας, Δυτικής Θράκης.

Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει μια σειρά από έργα αναπλάσεων και ανακατασκευών οδών (ανάπλαση ιστορικού κέντρου της πόλης (ΒΑ της προαναφερόμενης περιοχής επέμβασης), ανάπλαση της οδού Παπανδρέου, ανακατασκευή της οδού Κωστοπούλου, πεζοδρόμηση της οδού Κ. Καραμανλή), με πιο πρόσφατο έργο τις ολοκληρωμένες πλέον, αστικές αναπλάσεις οδικών αξόνων. Έτσι με την υλοποίηση και του έργου των βιοκλιματικών αναβαθμίσεων ολοκληρώνεται ένα μεγάλο μέρος της αστικής ανάπλασης του αστικού κέντρου.

Τα αναμενόμενα οφέλη της πράξης θα είναι πολλαπλά:

- Βελτίωση του μικροκλίματος της περιοχής (μεγάλο πυκνοκατοικημένο τμήμα του κέντρου)
- Βελτίωση των επιπέδων θερμικής άνεσης τόσο των κατοίκων και των εργαζομένων στην περιοχή, αλλά και των επισκεπτών (χρήστες των υπηρεσιών και λοιπών δομών)
- Προστασία του ευπαθούς πληθυσμού κατά την περίοδο των θερμικών διαταραχών
- Μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης των κτιρίων αλλά και ταυτόχρονη μείωση του ηλεκτρικού φορτίου αιχμής της χώρας
- Συμβολή στην αναστροφή της θερμικής κλιματικής αλλαγής στο αστικό περιβάλλον

- Συμβολή στην ανάπτυξη τεχνογνωσίας σχετικής με δομικά υλικά και εξοπλισμό, φιλικά προς το περιβάλλον
- Συμβολή στην αποφυγή κυκλοφοριακών φόρτων και στην προώθηση των εναλλακτικών τρόπων μετακίνησης (πεζή μετακίνηση, χρήση ποδηλάτου)
- Δημιουργία άνετων και ασφαλών συνθηκών πρόσβασης για όλες τις πληθυσμιακές ομάδες στο εμπορικό, διοικητικό και ιστορικό κέντρο της πόλης
- Μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και της ηχορύπανσης
- Τόνωση της τοπικής αγοράς

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφέρουμε ακόμη ότι ο Δήμος Σερρών, μέσω κοινοτικών κονδυλίων και πιο συγκεκριμένα στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος «Περιβάλλον – Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013», εκπόνησε ολοκληρωμένο σχέδιο για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του Δ.Δ. Ελαιώνα και προχωρεί στην υλοποίηση του καινοτόμου έργου «**Πρότυπη Πράσινη Αγροτοκτηνοτροφική κοινότητα Ελαιώνα Δήμου Σερρών**». Ο βασικός στόχος της πράξης είναι ο οικισμός μετά τις προτεινόμενες παρεμβάσεις να έχει σχεδόν «μηδενικό ισοζύγιο εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂)», δηλαδή οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα οι οποίες παράγονται από τις δραστηριότητες των κατοίκων, να μειωθούν κατά πρώτον, μέσω πράσινων τεχνολογιών και πρακτικών και κατά δεύτερον, οι ρύποι που απομένουν να ισοσκελισθούν με παραγωγή ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ). Συνοπτικά το έργο περιλαμβάνει τα κάτωθι:

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ
1	Παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας και ενσωμάτωσης συστημάτων ΑΠΕ σε δημοτικά κτίρια της ΤΚ Ελαιώνα του Δήμου Σερρών
2	Παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας και ενσωμάτωσης συστημάτων ΑΠΕ σε κατοικίες της ΤΚ Ελαιώνα του Δήμου Σερρών
3	Κατασκευή μονάδας παραγωγής βελτιωτικού εδάφους και συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας στην ΤΚ Ελαιώνα του Δήμου Σερρών
4	Βιοκλιματική ανάπλαση κοινόχρηστων χώρων στην ΤΚ Ελαιώνα του Δήμου Σερρών
5	Προμήθεια ηλεκτροκίνητων οχημάτων
6	Προμήθεια φωτιστικών σωμάτων LED
7	Προμήθεια μετρητικού εξοπλισμού
8	Κατασκευή τοπικού συστήματος επεξεργασίας λυμάτων στην ΤΚ Ελαιώνα Δήμου Σερρών
9	Κατασκευή εγκαταστάσεων υδροδότησης κτηνοτροφικού πάρκου στην ΤΚ Ελαιώνα Δήμου Σερρών
10	Προμήθεια κάδων κομποστοποίησης

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη πρόταση, η Μονάδα παραγωγής βελτιωτικού εδάφους και συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας, εγκατεστημένης ισχύος 248KW, θα παράγει περίπου 2.000 MWh /έτος ηλεκτρική ενέργεια, 2.900 MWh/έτος θερμική ενέργεια και περίπου 7.500 tn/έτος χωνεμένο υπόλειμμα, κατάλληλο ως εδαφοβελτιωτικό.

Επιπλέον, το σχέδιο αφορά και στην ενεργειακή αξιοποίηση των οργανικών αποβλήτων που παράγονται στην περιοχή από τη γεωργία, την κτηνοτροφία και τη μεταποίηση καθώς και την απορρόφηση ορισμένων γεωργικών υπολειμμάτων από άλλα διαμερίσματα του ιδίου Δήμου. Η αξιοποίηση γίνεται σε Κεντρική Μονάδα Παραγωγής Βιοαερίου, με την τεχνολογία της αναερόβιας ζύμωσης.

Για το σκοπό αυτό σχεδιάστηκε να εγκατασταθεί και να λειτουργήσει εργοστάσιο παραγωγής βιοαερίου, ισχύος $250 \text{ kW}_{\text{el}} + 295 \text{ kW}_{\text{th}}$, που θα χρηματοδοτηθεί από το ΕΣΠΑ. Θα παράγει ηλεκτρική και θερμική ενέργεια καθώς και υγρό και στερεό οργανικό κλάσμα (κομπόστ) κατάλληλο για τη χρήση του ως οργανικό λίπασμα.

Μέρος της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας τροφοδοτεί τις ανάγκες ηλεκτροδότησης του Δ. Σερρών και των κατοικιών του Ελαιώνα. Η εγκατάσταση μέσα στο κτηνοτροφικό πάρκο και η παροχή δωρεάν θερμότητας θα λειτουργήσει ως κίνητρο για τη μετεγκατάσταση περισσότερων κτηνοτροφικών μονάδων και συναφών εγκαταστάσεων και ενός τουλάχιστον θερμοκηπίου.

Εν τω μεταξύ, στο πλαίσιο αξιοποίησης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, ήδη από το έτος 2003 λειτουργεί στην Οινούσσα, στην θέση Μονή Παναγιάς υδροηλεκτρικός σταθμός ισχύος 1,5 MW, ο οποίος εκμεταλλεύεται ενεργειακά τα νερά της κοιλάδας του Τιμίου Προδρόμου.

1.3.5.10. Εγκαταστάσεις μαζικών μεταφορών

Η ζώνη του Σιδηροδρομικού Σταθμού Σερρών εκτείνεται εκατέρωθεν της γραμμής από τις πρώην νομαρχιακές Υπηρεσίες και το Πάρκο ομόνοιας, δυτικά έως την Εθνική Οδό Σερρών Νιγρίτας. Τρία από τα κτίρια του σταθμού είναι κηρυγμένα διατηρητέα μνημεία.

Το αμαξοστάσιο του Δήμου βρίσκεται σε δημοτική έκταση στο τέρμα της οδού Μεσολογγίου σε επαφή με το ΤΕΙ Σερρών. Πρέπει να μετεγκατασταθεί το αμαξοστάσιο σε άλλο χώρο ώστε να απομακρυνθεί από το ΤΕΙ.

Επιπρόσθετα, υπάρχει πρόβλεψη από το ΓΠΣ για δημιουργία ελικοδρομίου δίπλα από το Εθνικό Στάδιο Σερρών, ωστόσο η εγκατάσταση δεν έχει υλοποιηθεί. Υπάρχει βέβαια ελικοδρόμιο στον περιβάλλοντα χώρο του Νομαρχιακού Νοσοκομείου .

Η προβλεπόμενη από το ΓΠΣ θέση για τα αστικά λεωφορεία βρίσκεται στην συμβολή της Ε.Ο. Σερρών – Δράμας με το ρέμα του Αγίου Γεωργίου. Κάποιες αφετηρίες εξακολουθούν να παραμένουν στην πλατεία Ελευθερίας.

Το ΚΤΕΛ Σερρών λειτουργεί σε έκταση βορείως της Περιφερειακής σε θέση όπου το ΓΠΣ προέβλεπε δύο εκτάσεις για υπεραστικά λεωφορεία. Στις παρυφές του κέντρου λειτουργούν τα ΚΤΕΛ Θεσσαλονίκης και το ΚΤΕΛ Νιγρίτας. Όλες οι υπόλοιπες εγκαταστάσεις Μαζικών Μεταφορών χωροθετούνται εκτός των ορίων της πόλης.

1.3.5.11. Δίκτυα μεταφορών (Οδικά – Σιδηροδρομικά – Εναέρια – Θαλάσσια)

Οδικό δίκτυο

Από τον Νομό Σερρών διέρχεται η Εγνατία Οδός, η Εθνική οδός Θεσσαλονίκης – Σερρών – Δράμας - Καβάλας και στον ίδιο Νομό αναπτύσσονται δύο ακόμη Εθνικές οδοί (Λευκώνας – Προμαχώνας και Μεσοράχη – Αμφίπολη).

■ Εθνική οδός Θεσσαλονίκης – Σερρών – Δράμας – Καβάλας

Η παραπάνω Εθνική οδός μπορεί να χωρισθεί σε τρία τμήματα στο τμήμα από τα όρια Νομού Θεσσαλονίκης μέχρι τις Σέρρες, στο τμήμα Σέρρες μέχρι δ/ση Ν. Ζίχνης και στο τμήμα από δ/ση Ν. Ζίχνης μέχρι τα όρια του Νομού Δράμας.

➡ Όρια Νομού Θεσσαλονίκης – Σέρρες

Το συνολικό μήκος του τμήματος είναι 33 χλμ. περίπου. Η διατομή της οδού διαφέρει κατά υποτμήματα στο πρώτο (μέχρι Γέφυρα Στρυμόνα) μήκους 5,50 χλμ. υπάρχουν δύο ρεύματα κυκλοφορίας με δύο λωρίδες ανά κατεύθυνση και με μεταλλικό στηθαίο για τον διαχωρισμό της κυκλοφορίας, στο δεύτερο (Γέφυρα Στρυμόνα – Λευκώνας) μήκους 21 χλμ. το πλάτος της οδού είναι 11,00μ. και στο τρίτο (Λευκώνας – Σέρρες) μήκους 7 χλμ. υπάρχουν δύο ρεύματα κυκλοφορίας με δύο λωρίδες ανά κατεύθυνση και με διαχωριστική νησίδα.

Έχει ήδη δοθεί στην κυκλοφορία το τμήμα του δεξιού κλάδου του κάθετου άξονα της Εγνατίας Οδού Θεσσαλονίκης – Σερρών – Προμαχώνα, μήκους 4,5 χλμ μεταξύ Στρυμονικού και Προβατά, καθώς και του ανισόπεδου κόμβου Στρυμονικού, ενώ θα παραδοθεί προς χρήση, στα μέσα Ιουλίου, το τμήμα των 2 χλμ πριν το Στρυμονικό, στις αρχές Αυγούστου θα παραδοθεί το τμήμα του οδικού άξονα από το Καμαρωτό έως και τα Λουτρά Σιδηροκάστρου, στις αρχές Οκτωβρίου θα παραδοθεί προς χρήση το τμήμα Καλών Δένδρων – Χριστός ενώ το τελευταίο κομμάτι πριν την πλήρη ολοκλήρωσή του που αφορά το τμήμα του Προβατά έως και τα Καλά Δένδρα θα παραδοθεί στις αρχές Νοεμβρίου 2015.

Στο τμήμα αυτό μπορεί να συμπεριληφθεί και η περιφερειακή οδός Σερρών από την οποία έχει κατασκευασθεί μόνον ο ένας κλάδος κυκλοφορίας πλάτους 10,50μ.

Η ολοκλήρωση του άξονα από Θεσσαλονίκη έως Σόφια αποτελεί έργο προτεραιότητας τόσο σε Εθνικό όσο και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Μελετάται και κατασκευάζεται με διατομή τετράιχνου αυτοκινητοδρόμου με δύο λωρίδες κυκλοφορίας και λωρίδα Έκτακτης Ανάγκης (ΛΕΑ) ανα κατεύθυνση.

Ο άξονας έχει μήκος 96 χλμ. Μέχρι σήμερα έχουν δοθεί σε κυκλοφορία 74 χλμ., ενώ υπό κατασκευή τελούν τα υπόλοιπα 22,0 χλμ.

➡ Σέρρες – Δ/ση Ν. Ζίχνης

Το συνολικό μήκος του τμήματος είναι 28 χλμ. και η βελτίωσή του έχει ολοκληρωθεί. Η εφαρμοσθείσα διατομή είναι 12/15μ. και έχουν διαμορφωθεί και οι απαιτούμενοι ισόπεδοι κόμβοι.

➡ Δ/ση Ν. Ζίχνης – όρια Νομού Δράμας.

Στο πρώτο υποτμήμα αυτού του τμήματος από δ/ση Ν.Ζίχνης μέχρι Μεσορράχη μήκους 4χλμ. δεν έχουν εκτελεστεί ακόμη εργασίες βελτίωσης, το υποτμήμα από Μεσορράχη μέχρι Λευκοθέα μήκους 10χλμ. έχει ήδη βελτιωθεί και τέλος στο υποτμήμα από Λευκοθέα μέχρι όρια Νομού Δράμας μήκους 13,5χλμ. έχουν εκτελεσθεί οι εργασίες βελτίωσης μόνον σε μήκος 4 χλμ. στην περιοχή της Αλιστράτης.

■ Εθνική οδός Λευκώνα – Προμαχώνα

Όσον αφορά την υφισταμένη κατάσταση η εθνική οδός αυτή μπορεί να χωρισθεί σε δύο τμήματα, στο τμήμα από Λευκώνα μέχρι περιοχή Σιδηροκάστρου (Αμπέλα) και στο τμήμα από Αμπέλα μέχρι Προμαχώνα.

➡ Λευκώνας – Αμπέλα (Δ/ση Σιδηροκάστρου)

Στο τμήμα αυτό συνολικού μήκους 15,5 χλμ. έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες βελτίωσης και έχει κατασκευασθεί αυτοκινητόδρομος δύο λωρίδων κυκλοφορίας ανά κατεύθυνση με διαχωριστικό στηθαίο τύπου NEW JERSEY συνολικού πλάτους οδοστρώματος 21,0 μ.

➡ Αμπέλα (Δ/ση Σιδηροκάστρου) – Προμαχώνας.

Στο τμήμα αυτό συνολικού μήκους 25,5 χλμ. το υφιστάμενο ασφαλτικό έχει πλάτος 8 μέτρα περίπου (εκτός από τμήμα 3,5 χλμ. στην περιοχή Στρυμονικού όπου το πλάτος του ασφαλτικού είναι 11.0 μ.) και σήμερα εκτελούνται εργασίες από εν ενεργεία εργολαβία της «ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.»

■ Εθνική οδός Μεσορράχης – Αμφίπολης.

Το συνολικό μήκος της οδού είναι 28,5 χλμ. και τα 21,5 χλμ έχουν ήδη βελτιωθεί με εφαρμογή διατομής πλάτους 15/18μ. στο τμήμα από Μεσορράχη μέχρι περιοχή Παλαιοκώμης και 12/15μ. στο τμήμα από Παλαιοκώμη μέχρι Αμφίπολη και απομένει η βελτίωση των υπολοίπων 7 χλμ. (περιοχή Μεσορράχης 2χλμ. – περιοχή Μεσολακκιάς 1,5 χλμ. με κατασκευή γέφυρας και περιοχή Αμφίπολης 3,50 χλμ. με κατασκευή κάτω διάβασης).

Το οδικό δίκτυο που αφορά την περιοχή μελέτης, κατατάσσεται στις παρακάτω κατηγορίες:

- Πρωτεύον Εθνικό
- Δευτερεύον Εθνικό
- Τριτεύον Εθνικό και παράπλευροι οδοί

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΝΟΜΟΣ	ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΔΙΚΤΥΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΜΗΚΟΣ (χλμ)	
				Επιμέρους	Συνολικό
ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ					
ΣΕΡΡΩΝ	Δευτερεύον Εθνικό Δίκτυο	Ε.Ο. 59	Μεσορράχη - Αμφίπολη	28,00	50,00
ΣΕΡΡΩΝ	Τριτεύον Εθνικό Δίκτυο	Π.Ε.Ο. 12	όρια Νομού (Θες/νίκης) – Καλόκαστρο – Προβατάς - Σέρρες	22,00	
ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΔΙΚΤΥΟ					
ΣΕΡΡΩΝ	Πρωτεύον Επαρχιακό Δίκτυο		Σέρρες- Σκούταρι – Νιγρίτα προς Θες/νίκη	22,00	151,00
ΣΕΡΡΩΝ	Πρωτεύον Επαρχιακό Δίκτυο		Διασταύρωση με Ε.Ο. 12- Καλά Δένδρα- Σκοτούσα	24,00	
ΣΕΡΡΩΝ	Πρωτεύον Επαρχιακό Δίκτυο		Γέφυρα Ορλιακό (Στρυμονικό) – Φράγμα Κερκίνης (Λιθότοπος)	21,00	
ΣΕΡΡΩΝ	Πρωτεύον Επαρχιακό Δίκτυο		Διασταύρωση με Ε.Ο. 59 – Παλαιοκώμη- Μικρό Σούλιον- Ροδολίβος	16,00	
ΣΕΡΡΩΝ	Πρωτεύον Επαρχιακό Δίκτυο		Σ.Σ. Αγκίστης – Νέα Μπάφρα – Ηλιοκώμη- Κορμίτσα-όρια Νομού προς Καβάλα	21,00	
ΣΕΡΡΩΝ	Πρωτεύον Επαρχιακό Δίκτυο		Ροδολίβος – Πρώτη - Μπάφρα	12,00	
ΣΕΡΡΩΝ	Πρωτεύον Επαρχιακό Δίκτυο		Φράγμα Κερκίνης - Ηράκλεια	11,00	
ΣΕΡΡΩΝ	Δευτερεύον Επαρχιακό Δίκτυο		Ροδολίβος – Σ.Σ. Αγκίστης – διασταύρωση με Ε.Ο.12	13,00	
ΣΕΡΡΩΝ	Δευτερεύον Επαρχιακό Δίκτυο		Μπάφρα – όρια Νομού προς Δράμα	11,00	
ΣΥΝΟΛΟ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ (Αθροισμα)					201,00

Ο Δήμος Σερρών συνδέεται οδικά και σιδηροδρομικά με το μητροπολιτικό κέντρο της Θεσ/νίκης και οι μεταφορές γίνονται κυρίως οδικά και σε πολύ μικρότερο βαθμό σιδηροδρομικά. Η συγκοινωνιακή κατάσταση κρίνεται αρκετά καλή σε όλους τους τομείς. Το οδικό δίκτυο βρίσκεται σε πολύ καλή κατάσταση, ενώ δεν σταματούν τα έργα για την αποκατάσταση του Επαρχιακού Δικτύου.

Σιδηροδρομικά Δίκτυα

Ο Σιδηροδρομικός Σταθμός των Σερρών στεγάζεται σε ένα εξαιρετικής ομορφιάς κτίριο το οποίο πρόσφατα κρίθηκε διατηρητέο. Όσον αφορά το σιδηροδρομικό δίκτυο σήμερα ο Νομός Σερρών διασχίζεται σε όλο του το μήκος από τη γραμμή Θεσσαλονίκης – Αλεξανδρούπολης. Η χάραξη αυτή διευκόλυνε, ιδιαίτερα στο παρελθόν, την διακίνηση επιβατών και εμπορευμάτων στο μεγαλύτερο τμήμα του νομού.

Σήμερα τα σημαντικά πλεονεκτήματα των οδικών μεταφορών έχουν ακυρώσει το προηγούμενο πλεονέκτημα του νομού σε σχέση με τον σιδηρόδρομο. Το μεγάλο μήκος της χάραξης, όσον αφορά την σύνδεση με τη Θεσσαλονίκη, το μητροπολιτικό κέντρο της Β. Ελλάδας, καθιστά τις όποιες βελτιώσεις ανεπαρκείς για παροχή ανταγωνιστικής, προς τις οδικές μεταφορές, εξυπηρέτησης.

Η δημιουργία μιας υψηλών προδιαγραφών σύνδεσης της Θεσσαλονίκης με τις Σέρρες σε νέα Χάραξη, που θα επιτρέψει τη λειτουργία προαστιακού σιδηροδρόμου, πρέπει να αποτελεί στρατηγικό στόχο της πόλης προκειμένου να επωφεληθεί από τα σημαντικά πλεονεκτήματα, τόσο της γρήγορης και οικονομικής σύνδεσης με τη Θεσσαλονίκη, όσο και μέσω αυτής με την Αθήνα.

Επίσης, το σιδηροδρομικό έργο στο τμήμα Θεσσαλονίκη-Στρυμόνας-Προμαχώνας (σύνορα με Βουλγαρία), μήκους 143 χλμ. που είναι σε εξέλιξη αναμένεται να δώσει μεγαλύτερη ώθηση στην σύνδεση με Βουλγαρία και Τουρκία, με στόχο την εμπορική αξιοποίηση του ελληνικού σιδηροδρομικού δικτύου. Τα προβλεπόμενα έργα αφορούν στην:

- Ανάταξη-εκσυγχρονισμό της σηματοδότησης στο σύνολο της υφιστάμενης γραμμής (Α.Σ. 717), με εκτιμώμενο χρόνο ολοκλήρωσης τον Ιούλιο του 2016.
- Εγκατάσταση συστήματος ETCS level 1 στο σύνολο της υφιστάμενης γραμμής (Α.Σ. 10005), με εκτιμώμενο χρόνο ολοκλήρωσης τα τέλη του 2016.

Τα έργα χρηματοδοτούνται ως έργα-γέφυρα («phasing») από το ΕΠΕΠ 2007-2013 και από το Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α. 2014-2020.

Προγραμματίζεται η αναβάθμιση της υποδομής και επιδομής της γραμμής στο τμήμα Στρυμόνα-Προμαχώνα και η εγκατάσταση ηλεκτροκίνησης στο σύνολο της γραμμής Θεσσαλονίκη-Στρυμόνας-Προμαχώνας. Το έργο έχει ενταχθεί στο Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α. 2014-2020, με προϋπολογισμό 105 εκατ. ευρώ.

Βρίσκεται σε εξέλιξη η εκπόνηση από την ΕΡΓΟΣΕ της μελέτης για την αναβάθμιση του τμήματος Στρυμόνας-Προμαχώνας.

Όσον αφορά την ηλεκτροκίνηση της γραμμής, υπάρχει εγκεκριμένη περιβαλλοντική αδειοδότηση και βρίσκονται υπό σύνταξη τα τεύχη δημοπράτησης του έργου.

Εκτιμώμενος χρόνος δημοπράτησης: Α' τρίμηνο 2016,
Έναρξη - ολοκλήρωση κατασκευής: Οκτώβριος 2016 - Ιούνιος 2019.

Εναέρια Δίκτυα

Ο Δήμος Σερρών δεν διαθέτει αεροδρόμιο και οι ανάγκες καλύπτονται από το Αεροδρόμιο Μίκρας "Μακεδονία" στη Θεσσαλονίκη και το Αεροδρόμιο Χρυσούπολης στην Καβάλα. Ωστόσο, διαθέτει ελικοδρόμιο, στις εγκαταστάσεις του νέου Γενικού Νομαρχιακού Νοσοκομείου Σερρών.

Θαλάσσια Δίκτυα

Από θαλάσσης οι ανάγκες του Δήμου Σερρών, αλλά και γενικότερα του Νομού, εξυπηρετούνται από τα Λιμάνια Θεσσαλονίκης και Καβάλας, αφού ο ίδιος δεν διαθέτει λιμάνι. Οι χρονοαποστάσεις της πόλης των Σερρών με διάφορα μεταφορικά μέσα, σε σχέση με τον βασικό λειτουργικό άξονα της χώρας Αθήνα – Θεσσαλονίκη – Αλεξανδρούπολη, φαίνονται στον Πίνακα 24.

Μεταφορικό Προς	Λεωφορείο	Τρένο		Αεροπλάνο	Φορτηγό Αυτοκίνητο
		Απλό	Express		
Αλεξανδρούπολη	-----	4	3,5	-----	4,5
Θεσσαλονίκη	1,3	3	2	-----	1,5
Αθήνα	8,5	11	8	3,01	10

Πίνακας 34: Χρονικές Αποστάσεις των Σερρών από Αλεξανδρούπολη, Θεσσαλονίκη και Αθήνα (σε ώρες)

Πηγή: Επεξεργασίες Ομάδας Μελέτης

Συγκοινωνιακό Δίκτυο του Δήμου

Δημοτική Ενότητα Σερρών

Αστική συγκοινωνία

Η συγκοινωνιακή κάλυψη τόσο της πόλης όσο και των γειτονικών περιφερειακών οικισμών γίνεται από τα Αστικά Λεωφορεία του ΚΤΕΛ Σερρών. Η αφετηρία των αστικών λεωφορείων βρίσκεται στην πλατεία Εμπορίου προκαλώντας οχλήσεις τόσο κυκλοφοριακές όσο και ποιότητας του περιβάλλοντος. Έχει δρομολογηθεί η μεταφορά της αφετηρίας από την πλατεία Εμπορίου στο μελλοντικό αμαξοστάσιο των ΚΤΕΑΛ επί της Εθνικής οδού Σερρών – Δράμας, ώστε εντός της πόλης να παραμείνουν μόνο στάσεις για την αποβίβαση και επιβίβαση επιβατών. Η οργάνωση των αστικών λεωφορειακών διαδρομών συνίσταται σε 16 γραμμές που εξυπηρετούν τους περιφερειακούς οικισμούς και τις απομακρυσμένες από το κέντρο περιοχές της πόλης.

Υπεραστική συγκοινωνία

Η επαφή των κατοίκων με την υπόλοιπη Ελλάδα γίνεται μέσω των υπεραστικών λεωφορείων του ΚΤΕΛ με τρία δρομολόγια καθημερινά για Αθήνα και 33 δρομολόγια για Θεσσαλονίκη. Παράλληλα, υπάρχουν τα δρομολόγια τρένων που συνδέουν τα Σέρρας με πολλές πόλεις της Ελλάδας.

Δημοτική Ενότητα Κ. Μητροσίου

Το κύριο οδικό δίκτυο της Δημοτικής Ενότητας Κ. Μητροσίου είναι 37 χλμ., από τα οποία τα 17 χλμ. καλύπτουν εθνική οδό και τα υπόλοιπα 20 χλμ. επαρχιακή. Το τμήμα του οδικού δικτύου που καταλαμβάνει η εθνική οδός Σερρών-Θεσ/νίκης βρίσκεται σε καλή κατάσταση ενώ αυτό που καταλαμβάνει η επαρχιακή χρειάζεται επισκευές και διαπλατύνσεις. Στην περιοχή υπάρχουν επίσης αγροτικοί δρόμοι μήκους περίπου 210 χλμ. Η συγκοινωνιακή κάλυψη με την πόλη των Σερρών γίνεται με υπεραστικά λεωφορεία ΚΤΕΛ.

Δημοτική Ενότητα Λευκώνα

Στο οδικό τμήμα του Λευκώνα ανήκει τμήμα της εθνικής οδού Σερρών - Θεσσαλονίκης, μήκους δέκα (10) περίπου χιλιομέτρων, καθώς και τμήμα του εθνικού οδικού δικτύου που οδηγεί στα σύνορα Ελλάδας-Βουλγαρίας (Προμαχώνας).

Η Δημοτική Ενότητα Λευκώνα είναι το σταυροδρόμι της εθνικής οδού Σερρών - Θεσσαλονίκης, από την περιοχή του οποίου διέρχεται ο κάθετος οδικός άξονας της Εγνατίας οδού που οδηγεί στον Προμαχώνα. Όσον αφορά την διακοινοτική σύνδεση των οικισμών της τοπικής κοινότητας Λευκώνα μεταξύ τους, βρίσκεται σε μέτρια κατάσταση. Μεγάλος είναι ο αριθμός και το μήκος των αγροτικών δρόμων που περιλαμβάνουν τα αγροτεμάχια των οικισμών, ενώ μικρό είναι το μήκος των δασικών δρόμων.

Λόγω της μικρής απόστασης της έδρας της Δημοτικής Ενότητας Λευκώνα από την πόλη των Σερρών, η μεταξύ τους επικοινωνία επιτυγχάνεται με αστική συγκοινωνία. Αντίθετα, οι οικισμοί Καλά Δένδρα και Χριστός επικοινωνούν με την πόλη των Σερρών με υπεραστική συγκοινωνία.

Δημοτική Ενότητα Σκουτάρεως

Το κύριο οδικό δίκτυο της Δημοτικής Ενότητας Σκουτάρεως συνολικού μήκους 28 χιλιομέτρων βρίσκεται σε μέτρια κατάσταση. Ο κεντρικός δρόμος που συνδέει τα δημοτικά διαμερίσματα με την έδρα της Δημοτικής Ενότητας έχει κατασκευασθεί από το 1972, γι' αυτό επιβάλλεται η διαπλάτυνσή του και η βελτίωσή του. Το συνολικό μήκος των αγροτικών οδών ανέρχεται στα 580 χιλιόμετρα. Η εξυπηρέτηση με μέσα μαζικής μεταφοράς με την πόλη των Σερρών γίνεται με αστικά Λεωφορεία του ΚΤΕΛ Σερρών καθώς και με υπεραστικά λεωφορεία.

Τοπική Ενότητα Άνω Βροντούς

Ο οδικός άξονας Σερρών – Λαϊλιά είναι αυτός που συνδέει την Τοπική Ενότητα Άνω Βροντούς με την πόλη των Σερρών, συνολικού μήκους 25 χιλιομέτρων. Ο δρόμος είναι ασφαλτοστρωμένος ενώ βρίσκεται σε άσχημη κατάσταση και χρήζει άμεσης αποκατάστασης καθώς έχει κατασκευασθεί τμηματικά μέχρι το 1970, γι' αυτό επιβάλλεται η διαπλάτυνσή του και η βελτίωσή του. Η σύνδεση της με την πόλη των Σερρών γίνεται με υπεραστικά λεωφορεία.

Τοπική Ενότητα Ορεινής

Ο οδικός άξονας Σερρών – Χρυσοπηγής - Λαϊλιά είναι αυτός που συνδέει την Τοπική Ενότητα Ορεινής με την πόλη των Σερρών, συνολικού μήκους 18 χιλιομέτρων. Ο δρόμος είναι ασφαλτοστρωμένος ενώ βρίσκεται σε άσχημη κατάσταση και χρήζει άμεσης αποκατάστασης καθώς έχει κατασκευασθεί τμηματικά μέχρι το 1970, γι' αυτό επιβάλλεται η διαπλάτυνση του και η βελτίωσή του. Η σύνδεση της με την πόλη των Σερρών γίνεται με υπεραστικά λεωφορεία.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

1.4.1 Υποδομές Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας

1.4.1.1. Υποδομές Υγείας (Νοσοκομεία / Κέντρα υγείας, Δημοτικά Ιατρεία)

Νοσοκομεία

Σημαντικό έργο που χρηματοδοτήθηκε από το Β' ΚΠΣ είναι η μετεγκατάσταση του Νοσοκομειακού Κέντρου των Σερρών από την αστική περιοχή των Σερρών σε μία έκταση 113 στρεμμάτων ανατολικά της πόλης, στο 2ο χλμ Σερρών – Δράμας. Στο γενικό Νοσοκομείο των Σερρών λειτουργούν σήμερα συνολικά 27 τμήματα. Σκοπός του νοσοκομείου είναι η παροχή δευτεροβάθμιας και κυρίως τριτοβάθμιας περίθαλψης στους πολίτες καθώς και η ανάπτυξη της έρευνας στην ιατρική επιστήμη μέσω σημαντικών κλινικών μελετών. Το Νοσοκομείο διαθέτει σήμερα σε λειτουργία 407 κλίνες και απασχολεί συνολικά 1.318 εργαζομένους.

Στο κτίριο του παλιού Νοσοκομείου παραμένουν μόνο η Ψυχιατρική κλινική, η οποία είναι προγραμματισμένη για μετεγκατάσταση στο Νέο Νοσοκομείο, μία Μονάδα Τεχνητού Νεφρού και το Ε.Κ.Α.Β. Επίσης, λειτουργούν Περιφερειακά (Αγροτικά) Ιατρεία σε όλη την επικράτεια του Δήμου προς εξυπηρέτηση των πολιτών που βρίσκονται στις πιο απομακρυσμένες τοπικές κοινότητες.

Παρακάτω παρατίθενται πίνακες με δείκτες για την 4^η Υ.ΠΕ., στην οποία ανήκει και ο Δήμος Σερρών, που σχετίζονται με τον τομέα της υγείας.

Δείκτες Ανάγκης, Ζήτησης, Προσφοράς 4 ^{ης} ΥΠΕ *		
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΕΙΚΤΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ	4 ^η ΥΠΕ
Δείκτες Ανάγκης	Πληθυσμός	1.550.139
	SMR γενική θνησιμότητα	106,02
	Αυτοεκτίμηση επιπέδου υγείας	74,26
Δείκτες Ζήτησης-Χρησιμοποίησης	Ροή ασθενών	12,4%
	Εξελθόντες ασθενείς (σύνολο κατηγοριών νοσημάτων)	200,08
	Επισκέψεις κατά κεφαλή	8,42
Δείκτες Προσφοράς	Κλίνες / 1000 κάτοικοι	2,83
	Ιατροί / 1000 κάτοικοι *	1,91
	Νοσηλεύτες/1000 κάτοικοι	3,28
	Λοιπό προσωπικό/1000 κάτοικοι	2,15
	Συνολικό προσωπικό/1000 κάτοικοι	7,35
	Σύνολο ιατρών/ 1000 κάτοικοι	8,01
	Εξωνοσοκομειακοί ιατροί/ 1000 κάτοικοι	5,86
	Νοσοκομειακοί ιατροί/1000 κάτοικοι	2,14

* Δεν συμπεριλαμβάνονται ιατροί οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε νοσηλευτικά ιδρύματα ειδικών νοσημάτων καθώς και στα θεραπευτήρια του ΙΚΑ

Δείκτες Επίδοσης 4 ^{ης} ΥΠΕ					
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΕΙΚΤΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ		4η ΥΠΕ		
Δείκτες Επίδοσης	Μέση διάρκεια νοσηλείας*		3,77		
	Ποσοστό κάλυψης κλινών*		61,7		
	Ρυθμός εισροής*		59,8		
	Διάστημα εναλλαγής*		2,3		
	DEA		Τριτοβάθμια Νοσοκομεία	Δευτεροβάθμια Νοσοκομεία	Νοσοκομεία-Κέντρα Υγείας
	2009	Τεχνική αποδοτικότητα (TE)	86	70	93
		Καθαρά τεχνική αποδοτικότητα (PTE)	90	84	100
		Αποδοτικότητα κλίμακος (SE)	95	84	93
	2010	Τεχνική αποδοτικότητα (TE)	84	74	90
		Καθαρά τεχνική αποδοτικότητα (PTE)	89	81	91
		Αποδοτικότητα κλίμακος (SE)	93	93	100
	Ιατροί/ κλίνη *		0,68		
	Νοσηλευτές/κλίνη *		1,16		
	Λοιπό προσωπικό/κλίνη *		0,76		
	Συνολικό προσωπικό/κλίνη *		2,60		
	Αριθμός νοσοκομείων		16		

*Δεν συμπεριλαμβάνονται τα νοσοκομεία ειδικών παθήσεων

Επίσης στην πόλη των Σερρών υπάρχουν το Κέντρο Ψυχικής υγείας, ΚΑΠΗ, Γηροκομείο, Ειδικό σχολείο, ΟΚΑΝΑ, ΟΑΣΙΣ, ΚΑΑΜΕΑ και άλλοι οργανισμοί κοινωνικής πρόνοιας που λειτουργούν σε συνεργασία με το Δήμο.

Ιδιωτικές Κλινικές

Στο Νομό Σερρών υπάρχει μόνο μία γενική κλινική, η ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ 'ΙΑΣΩ' -ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΜΑΡΙΑ & ΣΙΑ Α.Ε., η οποία σύμφωνα με τα στοιχεία της πανελλήνιας ένωσης ιδιωτικών κλινικών, διαθέτει τις απαιτούμενες από τον νόμο άδειες για τη λειτουργία των χειρουργείων και των κλινικών.

Διαγνωστικά Κέντρα

Στην πόλη των Σερρών λειτουργούν τα παρακάτω ιδιωτικά διαγνωστικά κέντρα:

- Διαγνωστικό Κέντρο «ΥΓΕΙΑ»
- Μονάδα Χρόνιας Αιμοκάθαρσης «ΑΛΦΑ ΝΕΦΡΟΔΥΝΑΜΙΚΗ Α.Ε.»
- Γενική Κλινική «EUROMEDICA»

1.4.1.2. Υποδομές Φροντίδας Ηλικιωμένων

Γηροκομείο Σερρών – Κωστοπούλειος Στέγη

Το Γηροκομείο Σερρών - Κωστοπούλειος Στέγη, είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και αποτελεί φιλανθρωπικό ίδρυμα, συστάθηκε δε με τον νόμο 476/1947 και προς τιμήν του Μεγάλου Ευεργέτη Περιστέρη Κωστόπουλου. Η επωνυμία του Γηροκομείου με την υπ' αριθμ. 261/1999 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Σερρών ορίζεται σε "ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΕΙΟΣ ΣΤΕΓΗ - ΜΟΝΑΔΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ - ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ". Διέπεται από τις διατάξεις του Α.Ν. 2039/39.

Σκοπός του Ιδρύματος είναι:

- Η περίθαλψη απόρων ατόμων, αμφότερων των φύλων, άνω του 60ου έτους της ηλικίας, μη δυνάμενων να εργασθούν λόγω γήρατος.
- Η φροντίδα μη απόρων ατόμων, αμφότερων των φύλων, άνω του 60ου έτους της ηλικίας, έναντι καταβολής τροφείων, σύμφωνα με τις οικονομικές δυνατότητες τους και κατά την κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Η περίθαλψη και νοσηλεία ατόμων, άνω των 18 ετών, αμφότερων των φύλων, τα οποία πάσχουν από χρόνιες παθήσεις και κινητικά προβλήματα και δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν.

Φιλοξενεί 125 ηλικιωμένους – 95 χρόνια πάσχοντες και 30 αυτοεξυπηρετούμενους. Λειτουργούν 3 πτέρυγες:

1. Πτέρυγα αυτοεξυπηρετούμενων ηλικιωμένων «Α. Μωυσιάδου» - 40 κλίνες
2. Πτέρυγα χρόνιων παθήσεων ΟΓΑ «Α. Χατζηστεργίου» - 47 κλίνες
3. Πτέρυγα χρόνιων παθήσεων ΙΚΑ «Γ. & Σ. Γεωργιάδου» - 25 κλίνες

ενώ για την εξυπηρέτηση των ηλικιωμένων απασχολούνται 48 άτομα μόνιμο προσωπικό.

Διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο που εκλέγεται για πέντε χρόνια. Το Γηροκομείο Σερρών - Κωστοπούλειος Στέγη αποτελείται από δύο κτιριακά συγκροτήματα στα οποία οι τρόφιμοι διαχωρίζονται με βάση το ταμείο ασφάλισης. Το ένα κτίριο βρίσκεται εντός της πόλεως των Σερρών στην περιοχή του παλιού Νοσοκομείου Σερρών και το δεύτερο βρίσκεται στο δρόμο προς τον Αγ. Ιωάννη Σερρών επί της Δ. Μαρούλη.

Τα έσοδα του βασίζονται σε ιδίους πόρους, σε δωρεές, κληρονομίες, κληροδοτήματα, τακτικές και άτακτες κρατικές προσφορές, σε τροφεία, σε συμβάσεις με φορείς για την παροχή υπηρεσιών εκ μέρους του Σωματείου και σε συνδρομές των τακτικών μελών.

Δομές κοινωνικής Στήριξης Ηλικιωμένων

Στις Δομές Κοινωνικής Στήριξης Ηλικιωμένων ανήκουν η Δομή «**Βοήθεια Στο Σπίτι**» και οι «**Μονάδες Κοινωνικής Μέριμνας**» του Δήμου Σερρών.

Οι δομές «Βοήθεια στο Σπίτι» και «Μονάδες Κοινωνικής Μέριμνας» στα πλαίσια της δράσης: «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής μέσω παροχής κατ' οίκον υπηρεσιών φροντίδας σε εξαρτώμενα μέλη των οικογενειών ανέργων και αναγνωρισμένα επαπειλούμενων με ανεργία εργαζομένων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης» προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε ηλικιωμένα και λοιπά άτομα μη δυνάμενα να αυτοεξυπηρετηθούν απόλυτα. Αυτή η πράξη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ). Δικαιούχος της πράξης ενεργεί η Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης & Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.) Α.Ε..

Η Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Σερρών (Κ.Ε.Δ.Η.Σ) και ο Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δήμου Σερρών συμμετέχουν ως φορείς υλοποίησης σ' αυτήν την πράξη μέσω της λειτουργίας συνολικά οκτώ (8) δομών «Βοήθειας στο Σπίτι» και «Μονάδων Κοινωνικής Μέριμνας», καλύπτοντας όλο το εύρος του Νέου Καλλικρατικού Δήμου Σερρών. Οι μονάδες αυτές είναι:

Δομή Βοήθεια στο Σπίτι		Μονάδα Κοινωνικής Μέριμνας	
Δ.Ε.	Αριθμός Δομών	Δ.Ε.	Αριθμός Δομών
Λευκώνα	1	Λευκώνα	1
Σέρρες	2	Σέρρες	1
Κ. Μητρούσι	1	Σκούταρι	1
Σκούταρι	1		
Ορεινής	1		

Η κάθε μονάδα παροχής υπηρεσιών των δομών «Βοήθεια στο Σπίτι» και «Μονάδες Κοινωνικής Μέριμνας» αποτελείται από τα παρακάτω στελέχη:

- Ένα κοινωνικό/ή λειτουργό, ο οποίος/α είναι υπεύθυνος/η του συντονισμού του προγράμματος.
- Ένα έως δύο νοσηλευτές ή νοσηλεύτριες.
- Ένα έως τρεις οικογενειακούς βοηθούς ή κοινωνικούς φροντιστές.

Η ομάδα των στελεχών του προγράμματος εφαρμόζει τις αρχές και μεθόδους της ομαδικής εργασίας και του κοινωνικού σχεδιασμού. Τα τηρούμενα προσωπικά στοιχεία των εξυπηρετούμενων φυλάσσονται σε ασφαλισμένο μέρος με ευθύνη του/της κοινωνικού λειτουργού, είναι απόρρητα και αποκλειστική πρόσβαση έχουν μόνο τα στελέχη του προγράμματος, τα οποία δεσμεύονται για την τήρηση του απορρήτου (μέσω των αδειών τους άσκησης επαγγέλματος) και οι εισαγγελικές αρχές.

Η κάθε ομάδα επισκέπτεται όλες τις περιπτώσεις, σε καθημερινή ή εβδομαδιαία βάση (σε μικρότερη ή μεγαλύτερη συχνότητα εάν απαιτείται) και αντιμετωπίζει τα περιστατικά με την ανάλογη επιμέλεια και φροντίδα. Καταρτίζεται ένα εβδομαδιαίο πρόγραμμα με βάση το οποίο γίνονται οι επισκέψεις σε κάθε εξυπηρετούμενο. Οι Μονάδες προκειμένου να παρέχουν το μεγαλύτερο δυνατό και αξιόπιστο αποτέλεσμα, με μία σύγχρονη θεώρηση της Κοινωνικής Μέριμνας, συνεργάζονται και με άλλους φορείς που δραστηριοποιούνται στην περιοχή, όπως Ασφαλιστικά Ταμεία, Πρόνοια, Αγροτικά Ιατρεία, Νοσοκομεία και Κέντρα Ε.Σ.Υ της ευρύτερης περιοχής. Γενικός Σκοπός της παραπάνω πράξης είναι:

- Η ενίσχυση της απασχολησιμότητας και της ισότιμης συμμετοχής των έμμεσα ωφελουμένων ατόμων στην εργασία, μέσω της υποστήριξής τους με την παροχή φροντίδας σε ηλικιωμένα και λοιπά άτομα μη δυνάμενα να αυτοεξυπηρετηθούν απόλυτα. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η ουσιαστική διευκόλυνση των ωφελουμένων ατόμων ως προς την ενσωμάτωσή τους στο ενεργό εργασιακά ανθρώπινο δυναμικό, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της οικονομίας σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών.
- Η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής με την ισότιμη πρόσβαση όλων στην αγορά εργασίας.
- Η βελτίωση της ποιότητας ζωής των εξυπηρετούμενων ηλικιωμένων ανδρών και γυναικών, καθώς και μη ηλικιωμένων (π.χ. ΑΜΕΑ), που χρήζουν υποστηρικτικών υπηρεσιών, αλλά και ιατρικών ή και νοσηλευτικών υπηρεσιών ή και κατ' οίκον βοήθειας, με στόχο την παραμονή τους στο οικείο φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον, η διατήρηση της συνοχής της οικογένειάς τους, η αποφυγή χρήσης ιδρυματικής φροντίδας και καταστάσεων κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και η εξασφάλιση αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης.

Ο στόχος των δομών αυτών είναι η παροχή οργανωμένης και συστηματικής πρωτοβάθμιας κοινωνικής φροντίδας από ειδικούς επιστήμονες και καταρτισμένα στελέχη όπως Κοινωνικούς Λειτουργούς, Νοσηλευτές, Οικογενειακούς Βοηθούς και Ιατρούς σε μη αυτοεξυπηρετούμενους πολίτες, όπως ηλικιωμένα άτομα ή άτομα με αναπηρίες, ώστε να διευκολυνθεί η καθημερινή τους ζωή και μέσω της ενδυνάμωσης να αποκτήσουν τη μέγιστη δυνατή αυτονομία και την κοινωνική ευημερία.

Οι δομές αυτές διέπονται από τις αρχές που εμπεριέχονται στις γενικές διακηρύξεις και συνθήκες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όπως και στις ειδικές αρχές που αναφέρονται στους ηλικιωμένους και τα ΑΜΕΑ. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στη διασφάλιση των παρακάτω δικαιωμάτων τους, όπως να:

- επιλέγουν τον τρόπο ζωής τους.
- διαβιούν σε αξιοπρεπείς συνθήκες στο οικείο φυσικό και κοινωνικό τους περιβάλλον.
- διατηρούν την αυτονομία, την κοινωνική συμμετοχή, την επικοινωνία και να αυξάνουν την αυτάρκειά τους.
- έχουν ίσες ευκαιρίες και κατοχυρωμένα δικαιώματα ώστε να μη γίνονται αποδέκτες προκαταλήψεων και αποκλεισμών.
- απολαμβάνουν υπηρεσιών και παροχών που να τους εξασφαλίζουν υγεία και επιβίωση.
- επιλέγουν, να διεκδικούν και να εξασφαλίζουν τους τρόπους και τα μέσα που βελτιώνουν την ποιότητα ζωής τους.

Υπάρχουν, επιπλέον, τα **Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.)** που υπάγονται στον Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δήμου Σερρών. Αυτά απευθύνονται σε όλους τους κατοίκους του Δήμου Σερρών, άνδρες και γυναίκες, οι οποίοι έχουν συμπληρώσει το 58ο έτος της ηλικίας τους, ανεξάρτητα από την οικονομική και κοινωνική τους κατάσταση. Σκοπός των Κ.Α.Π.Η. είναι κάθε ηλικιωμένο άτομο να κρατηθεί αυτόνομο, ισότιμο και ενεργό μέλος της κοινότητας. Αυτό επιτυγχάνεται με την πρόληψη και αντιμετώπιση ιατρικών, ψυχολογικών και κοινωνικών δυσκολιών καθώς και με την ενεργοποίηση του ίδιου του ατόμου μέσω των ποικίλων ομάδων που λειτουργούν στα ΚΑΠΗ. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες είναι:

- Κοινωνική Εργασία στους ίδιους και στο άμεσο περιβάλλον τους
- Οδηγίες για ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη. Συνταγογραφία του Ο.Γ.Α. και του Ι.Κ.Α.
- Φυσικοθεραπεία
- Εργοθεραπεία
- Οργανωμένη ψυχαγωγία με εκδρομές, συνεστιάσεις, θέατρα, κατασκηνώσεις, πρόγραμμα θαλάσσιων μπάνιων.
- Επιμόρφωση με ομιλίες – ιατρικών και ευρύτερων θεμάτων, επισκέψεις και ξεναγήσεις σε μουσεία και ιστορικούς - αρχαιολογικούς χώρους.
- Βοήθεια στο σπίτι για άτομα που έχουν ανάγκη.
- Εντευκτήριο όπου προσφέρονται ροφήματα/αναψυκτικά σε τιμές κόστους.

Τα ΚΑΠΗ αποτελούν χώρο έκφρασης, ζωντάνιας, ανάπτυξης της δημιουργικότητας, παροχής κοινωνικής φροντίδας και κάλυψης πολιτιστικών αναζητήσεων. Σε αυτά τα μέλη συγκροτούν διάφορες ομάδες, οι οποίες τα βοηθούν στην δραστηριοποίησή τους. Οι ομάδες έχουν ως εξής:

- Ομάδα Χορωδίας
- Ομάδα Γυμναστικής
- Ομάδα Παραδοσιακών και Ευρωπαϊκών Χορών
- Ομάδα Εργοθεραπείας - Δημιουργικής Απασχόλησης
- Ομάδα Αλληλοβοήθειας για συμπαράσταση και υποστήριξη σε μέλη που έχουν ανάγκη
- Ομάδα Γυναικών

Τα Κ.Α.Π.Η. που εξυπηρετούν τον Δήμο Σερρών είναι 9 συνολικά και οι συνολικός αριθμός των ωφελουμένων ανέρχεται σε 1907 ηλικιωμένους. Αυτά είναι:

• Α΄ Κ.Α.Π.Η. Σερρών	• Κ.Α.Π.Η. Κ. Δένδρων
• Β΄ Κ.Α.Π.Η. Σερρών	• Κ.Α.Π.Η. Μητρουσίου
• Γ΄ Κ.Α.Π.Η. Σερρών	• Κ.Α.Π.Η. Κ. Καμήλας
• Κ.Α.Π.Η. Λευκώνα	• Κ.Α.Π.Η. Σκουτάρεως
• Κ.Α.Π.Η. Προβατά	

1.4.1.3. Υποδομές Φροντίδας Παιδιών - Νέων - Γυναικών

Δομές κοινωνικής Στήριξης Εργαζόμενων Μητέρων

Σήμερα, εντός των ορίων του Δήμου, λειτουργούν δεκατέσσερις (14) Βρεφονηπιακοί - Παιδικοί Σταθμοί. Στόχος τους είναι η εξυπηρέτηση και στήριξη του διπλού ρόλου των εργαζόμενων μητέρων. Αυτοί υπάγονται σήμερα στον Οργανισμό Προσχολικής Αγωγής, Κοινωνικής Πολιτικής και Αθλητισμού (Ο.Π.Α.Κ.Π.Α.) του Δήμου Σερρών και είναι οι εξής:

ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΣΕΡΡΩΝ	ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
1 ^{ος} ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ (ΒΡΕΦΙΚΟ & ΝΗΠΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ)	ΔΑΓΚΟΥΛΗ ΚΥΡΙΑΚΗ	ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΥ 2
2 ^{ος} ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ (ΒΡΕΦΙΚΟ & ΝΗΠΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ)	ΠΑΡΤΑΛΗ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ	ΜΕΓ. ΑΛΕΞ.& ΑΓ. ΣΟΦΙΑΣ
3 ^{ος} ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ (ΝΗΠΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ)	ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΟΥ ΛΕΜΟΝΙΑ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ 74
4 ^{ος} ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ (ΝΗΠΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ)	ΑΚΡΙΤΙΔΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΟΜΟΝΟΙΑΣ
5 ^{ος} ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ (ΝΗΠΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ)	ΚΑΠΑΤΣΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΟΜΟΝΟΙΑΣ
1 ^{ος} ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ(ΒΡΕΦΙΚΟ & ΝΗΠΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ)	ΑΓΟΡΑΣΤΟΥ ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ	ΚΙΘΑΙΡΩΝΟΣ 1
2 ^{ος} ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ (ΒΡΕΦΙΚΟ ΤΜΗΜΑ)	ΔΑΓΚΟΥΛΗ ΚΥΡΙΑΚΗ	Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ 35
Π.Σ. ΜΗΤΡΟΥΣΙΟΥ (ΝΗΠΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ)	ΠΑΠΟΥΔΑ ΚΑΛΛΙΟΠΗ	Κ. ΜΗΤΡΟΥΣΗ
Π.Σ.ΛΕΥΚΩΝΑ (ΝΗΠΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ)	ΚΑΣΑΠΗ ΕΥΔΟΚΙΑ	ΛΕΥΚΩΝΑΣ
Π.Σ. ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ (ΝΗΠΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ)	ΚΑΦΕΤΖΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ
Π.Σ. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ (ΝΗΠΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ)	ΠΕΤΑΛΩΤΗ ΕΙΡΗΝΗ	ΣΚΟΥΤΑΡΙ
Π.Σ. Κ. ΚΑΜΗΛΑΣ (ΝΗΠΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ)	ΚΟΥΛΙΚΑ ΦΩΤΕΙΝΗ	Κ. ΚΑΜΗΛΑ
Π.Σ. ΟΡΕΙΝΗΣ (ΝΗΠΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ)	ΛΕΙΛΕΤΣΟΓΛΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΟΡΕΙΝΗ
Π.Σ. Κ. ΔΕΝΤΡΩΝ (ΝΗΠΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ)	ΚΑΤΣΑΝΗ ΔΗΜΗΤΡΑ	Κ. ΔΕΝΔΡΑ

Οι παιδικοί σταθμοί παρέχουν υπηρεσίες υψηλής ποιότητας με προσιτό κόστος, ενώ σε πολλές περιπτώσεις (ΕΣΠΑ) οι οικογένειες απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής αντιτίμου. Αξίζει να σημειωθεί ότι εξυπηρετήθηκαν όλοι οι ωφελούμενοι (528 οικογένειες), οι οποίοι κατέθεσαν αίτηση για το σχολικό έτος 2014/2015.

Κέντρο Συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στο Δήμο Σερρών

Για την υποστήριξη των γυναικών – θυμάτων βίας λειτουργεί από τον Ιούνιο 2013 το «Κέντρο Συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στο Δήμο Σερρών», το οποίο δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της συγχρηματοδοτούμενης πράξης «Ανάπτυξη Δομών και υπηρεσιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προς όφελος των γυναικών για την καταπολέμηση της βίας – Δημιουργία Κέντρων Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο στον Άξονα προτεραιότητας 08» του επιχειρησιακού προγράμματος 'Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013'.

Αποτελείται από μια ομάδα εθελοντών με όραμα και αληθινό ανθρωπιστικό ενδιαφέρον για την καταπολέμηση κάθε μορφής κακοποίησης. Η ομάδα απαρτίζεται από νέους ανθρώπους που συνεργάζονται καθημερινά και υπεύθυνα για τη στήριξη γυναικών που έχουν υποστεί κακοποίηση και το έχουν πραγματικά ανάγκη. Συγκεκριμένα το Κέντρο Συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στο Δήμο Σερρών στελεχώνεται από τέσσερα (4) άτομα των ειδικοτήτων:

- ΠΕ Κοινωνικών Λειτουργιών
- ΠΕ Κοινωνιολόγων/Κοινωνικής Επιστήμης
- ΠΕ Ψυχολόγων
- ΠΕ Νομικών

Στα παραπάνω πλαίσια, λοιπόν, λειτουργεί καθημερινά, 09.00-17.00, το **Κέντρο Συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στο Δήμο Σερρών** επί της οδού Ίωνος Δραγούμη 10 στην πόλη των Σερρών, το οποίο αποτελεί μέρος ενός ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης, το οποίο αναπτύχθηκε από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων.

Τα κέντρα Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας συνιστούν υπηρεσίες πρώτης γραμμής, τα οποία καλύπτουν την ανάγκη υπηρεσιών άμεσης αρωγής προς τις γυναίκες- θύματα έμφυλης βίας, αλλά και υλοποίησης δράσεων πρόληψης και ευαισθητοποίησης κρίσιμης σημασίας για την ανάδειξη του ζητήματος της έμφυλης βίας όλων των μορφών. Το έργο στοχεύει:

- ✓ στην ολοκληρωμένη υποστήριξη των γυναικών θυμάτων βίας (κυρίως ενδοοικογενειακή βία και trafficking) και των παιδιών τους,
- ✓ στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών με στόχο την πρόληψη και καταπολέμηση όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών,
- ✓ στην ενίσχυση του ρόλου της τοπικής αυτοδιοίκησης σε δράσεις για την πρόληψη και καταπολέμηση όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών,
- ✓ στη συμβουλευτική υποστήριξη των γυναικών-θυμάτων βίας με στόχο την ενημέρωση και ενδυνάμωση των θυμάτων.

Η Ε.Ε.Τ.Α.Α. με την ιδιότητα του Συντονιστή δικαιούχου, ασκεί τον επιχειρησιακό συντονισμό των 25 δικαιούχων δήμων για το σχεδιασμό, την οργάνωση και την υλοποίηση του έργου.

Δομές κοινωνικής Στήριξης Νέων και των Γονέων τους

Οι δομές «**Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (Κ.Δ.Α.Π.)**» στα πλαίσια της πράξης: «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» προσφέρουν υπηρεσίες απασχόλησης σε παιδιά, ηλικίας 6 – 12 ετών. Στις μονάδες αυτές μπορούν να απασχολούνται και παιδιά με ελαφριάς μορφής κινητικά ή αισθητηριακά προβλήματα. Αυτή η πράξη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) και ως δικαιούχος της πράξης ενεργεί η Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης & Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.) Α.Ε..

Σκοπός των Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (Κ.Δ.Α.Π.) είναι η δημιουργική απασχόληση των παιδιών για ορισμένο χρονικό διάστημα της ημέρας, εκτός σχολικού ωραρίου, η σωστή αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου με ατομική ή οργανωμένη δραστηριότητα ή μέσα από οργανωμένες ομάδες εργαστηρίων καθώς και η εξυπηρέτηση των γονιών.

Τα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (Κ.Δ.Α.Π.) για την εκπλήρωση των σκοπών τους παρέχουν τις παρακάτω υπηρεσίες:

- Υγιεινή και ασφαλή απασχόληση και αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των παιδιών με την ανάπτυξη της ατομικής και ομαδικής δραστηριότητας.
- Υλοποίηση προγραμμάτων έκφρασης, ψυχαγωγίας, άθλησης.
- Ανάπτυξη φιλικών δεσμών και κοινωνικών σχέσεων
- Ενημέρωση της οικογένειας και παραπομπή σε φορείς που παρέχουν εξειδικευμένες υπηρεσίες.

Η Κοινοφελής Επιχείρηση Δήμου Σερρών (Κ.Ε.ΔΗ.Σ.) συμμετέχει ως φορέας υλοποίησης σ' αυτήν την πράξη μέσω της λειτουργίας τριών (3) δομών «Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (Κ.Δ.Α.Π.)», καλύπτοντας όλο το εύρος του Δήμου Σερρών. Αυτά είναι :

- ΚΔΑΠ Σφαγείων – Απαμείας 1, Σέρρες
- ΚΔΑΠ Ομόνοιας - Σαλαμίνος 9, Σέρρες
- ΚΔΑΠ Σκουτάρεως -Σκούταρι

Η κάθε μονάδα παροχής υπηρεσιών των δομών «Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (Κ.Δ.Α.Π.)» αποτελείται από εξειδικευμένο προσωπικό για την δημιουργική απασχόληση, ανάλογα με τη δραστηριότητες που θα αναπτυχθούν όπως Νηπιαγωγό, Δάσκαλο, Φιλόλογο, Καθηγητή Μουσικής, Καθηγητή Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, Ζωγράφο, Θεατρολόγο και άλλες παρεμφερείς ειδικότητες. Οι ανωτέρω είναι κάτοχοι πτυχίων ΑΕΙ, ΤΕΙ, ή κάτοχοι τίτλων σπουδών σχετικών με τη δημιουργική απασχόληση, σχολών της ημεδαπής ή ισότιμων της αλλοδαπής. Επίσης, απασχολείται και προσωπικό καθαριότητας – βοηθητικών εργασιών. Όλο το προσωπικό της δομής υποβάλλει πιστοποιητικό υγείας, που ανανεώνεται σύμφωνα με τους κείμενους νόμους και διατάξεις. Το παραπάνω εξειδικευμένο προσωπικό προσπαθεί να εντοπίσει και να καλλιεργήσει τις ικανότητες και δεξιότητες του παιδιού, να συμβάλλει στην κοινωνικοποίηση και την ομαλή ένταξή του στην κοινωνία.

Η δομή «**Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών Με Ειδικές Ανάγκες (Κ.Δ.Α.Π. Μ.Ε.Α.)**» στα πλαίσια της πράξης: «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» αποτελεί μονάδα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών, εφήβων και ενηλίκων με αναπηρίες, με νοητική υστέρηση και κινητική αναπηρία, δυναμικότητας 30 ατόμων. Αυτή η πράξη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ). Ως δικαιούχος της πράξης ενεργεί η Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης & Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.) Α.Ε..

Σκοποί του Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών Με Ειδικές Ανάγκες (Κ.Δ.Α.Π. Μ.Ε.Α.) είναι:

- η δημιουργική απασχόληση των παιδιών / εφήβων / ενηλίκων με αναπηρίες,
- η κοινωνική ένταξη παιδιών / εφήβων / ενηλίκων με αναπηρίες,
- η στήριξη των οικογενειών τους ώστε να αντιμετωπιστούν καταστάσεις κοινωνικού αποκλεισμού και να αποφευχθεί η χρήση ιδρυματικής φροντίδας
- βελτίωση της ποιότητας ζωής των παιδιών / εφήβων / ενηλίκων με αναπηρίες και των οικογενειών τους.

Το Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών Με Ειδικές Ανάγκες (Κ.Δ.Α.Π. Μ.Ε.Α.) για την εκπλήρωση των σκοπών του, όπως αυτοί περιγράφονται παραπάνω προβλέπεται να παρέχει τις παρακάτω υπηρεσίες:

- Ασφαλή απασχόληση και αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των παιδιών / εφήβων / ενηλίκων με αναπηρίες, με τη ανάπτυξη προσωπικής ή ομαδικής δραστηριότητας
- Ατομική εκπαίδευση των παιδιών / εφήβων / ενηλίκων με αναπηρίες πάνω σε θέματα αυτοεξυπηρέτησης (διατροφή, καθαριότητα, υγιεινή)
- Ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων
- Υλοποίηση προγραμμάτων έκφρασης και ψυχαγωγίας, άσκησης λόγου, άθλησης και σωματικής αγωγής
- Ανάπτυξη φιλικών δεσμών και κοινωνικών σχέσεων
- Υποστήριξη της οικογένειας που φροντίζει το παιδί / έφηβο / ενήλικα με αναπηρία
- Εκπαίδευση μελών της οικογένειας στην κατάλληλη αντιμετώπιση των εξειδικευμένων αναγκών φροντίδας και εκπαίδευσης των παιδιών / εφήβων / ενηλίκων με αναπηρίες
- Ενημέρωση της οικογένειας και παραπομπή τους στις αρμόδιες υπηρεσίες για την κάλυψη εξειδικευμένων αναγκών των παιδιών τους με αναπηρίες
- Διασύνδεση με τις εκπαιδευτικές μονάδες ειδικής αγωγής, το Εθνικό Κέντρο Άμεσης Κοινωνικής Βοήθειας (ΕΚΑΚΒ), τις κοινωνικές υπηρεσίες των οργανισμών τοπικής και νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, τους φορείς και τις υπηρεσίες στήριξης και διεκδίκησης των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες με το δίκτυο υπηρεσιών πρωτοβάθμιας υγείας της περιοχής και με τις εθελοντικές οργανώσεις
- Διασύνδεση με φορείς που υλοποιούν προγράμματα προεπαγγελματικής κατάρτισης

Η λειτουργία του Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών Με Ειδικές Ανάγκες (Κ.Δ.Α.Π. Μ.Ε.Α.) διέπεται από τη σύγχρονη αντίληψη για την αναπηρία, όπως αυτή ορίζεται από νομοθετικές, πολιτικές και ηθικές δεσμεύσεις όπως η Συνθήκη του Amsterdam, η Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε., οι Πρότυποι Κανόνες για την Εξίσωση των Ευκαιριών του ΟΗΕ και το Σύνταγμα της Ελλάδας, σύμφωνα με την οποία:

- Υιοθετείται το κοινωνικό μοντέλο προσέγγισης που επικεντρώνεται στην ιδέα ότι η αναπηρία πρέπει να ιδωθεί ως κοινωνικό και όχι ως ατομικό πρόβλημα. Οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρίες που δεν είναι απλώς συνέπεια των δικών τους ατομικών λειτουργικών περιορισμών αλλά συνέπεια της αποτυχίας του κοινωνικού – πολιτικού οικοδομήματος να λάβει υπόψη του τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες αυτής της ομάδας πληθυσμού
- Η έμφαση μετατοπίζεται από τη φιλοσοφία του πατερναλισμού για τα άτομα με αναπηρίες σε μια νέα φιλοσοφία που ο έλεγχος για τη ζωή των ατόμων με αναπηρίες ασκείται από τα ίδια τα άτομα με αναπηρίες.
- Η αναπηρία είναι ζήτημα ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τα άτομα με αναπηρίες έχουν τα ίδια δικαιώματα όπως και οι «άλλοι» πολίτες. Η κοινωνία πρέπει να αναδείξει την ποικιλομορφία που υπάρχει μέσα στους κόλπους της ώστε τα άτομα με αναπηρίες να απολαμβάνουν πλήρως τα ανθρώπινα δικαιώματα τους: ατομικά, κοινωνικά, οικονομικά, πολιτικά και πολιτισμικά.
- Η αναπηρία είναι ζήτημα ίσων ευκαιριών και όχι ζήτημα φιλανθρωπίας. Στα άτομα με αναπηρίες πρέπει να διασφαλίζονται ίσες ευκαιρίες και πρόσβαση σε όλα τα αγαθά: εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνικές υπηρεσίες, νέες τεχνολογίες, αθλητισμός, ψυχαγωγία.
- Τα άτομα με αναπηρίες αποτελούν μια ανομοιογενή ομάδα πληθυσμού, οι ανάγκες των οποίων διαφοροποιούνται ανάλογα με την κατηγορία και τη βαρύτητα της αναπηρίας. Η ανομοιογένεια αυτή πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη κατά τον σχεδιασμό των πολιτικών.
- Η διακριτική μεταχείριση σε βάρος των ατόμων με αναπηρίες δεν είναι επιτρεπτή. Η Πολιτεία με τη λήψη θετικών μέσων πρέπει να διασφαλίζει την ανεξαρτησία του και την ένταξή του στην κοινωνική και οικονομική ζωή της χώρας.

Στο πλαίσιο της νέας αυτής προσέγγισης για την αναπηρία η μορφή των παρεχόμενων υπηρεσιών του Κέντρου προς τα άτομα με αναπηρίες πρέπει:

- Να στοχεύουν στο άτομο
- Να εξασφαλίζουν την ενεργή συμμετοχή του αποδέκτη.

Τα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών Με Ειδικές Ανάγκες (Κ.Δ.Α.Π. Μ.Ε.Α.) λειτουργούν πέντε (5) ημέρες της εβδομάδα από τις 08.00 έως 16.00. Κάθε Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών Με Ειδικές Ανάγκες (Κ.Δ.Α.Π. Μ.Ε.Α.) απασχολεί εξειδικευμένο προσωπικό των ακόλουθων ειδικοτήτων:

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	
• Κοινωνικοί Λειτουργοί	• Εκπαιδευτές Τεχνικοί
• Φυσικοθεραπευτές	• Οδηγοί
• Κοινωνικοί Φροντιστές	• Βοηθητικό Προσωπικό

Το προσωπικό που απασχολείται στο Κέντρο υποβάλλει πιστοποιητικό υγείας, το οποίο ανανεώνεται σύμφωνα με τους νόμους και τις κείμενες διατάξεις. Η Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Σερρών (Κ.Ε.ΔΗ.Σ.) συμμετέχει ως φορέας υλοποίησης σ' αυτήν την πράξη μέσω της λειτουργίας μίας (1) δομής «Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών Με Ειδικές Ανάγκες (Κ.Δ.Α.Π. Μ.Ε.Α.)» που έχει έδρα στην πόλη των Σερρών, Ορφέως 12 (Παλιό Νοσοκομείο).

Επίσης στον τομέα αυτό, θα μπορούσαμε να αναφέρουμε και το Κ.Α.Α.Μ.Ε.Α. Σερρών το οποίο ιδρύθηκε το 1979 ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου και υπάγεται στην 4η Υγειονομική Περιφέρεια Μακεδονίας-Θράκης του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Σήμερα το κέντρο λειτουργεί ως κλειστή και ανοιχτή διαγνωστική μονάδα που παρέχει υπηρεσίες σε παιδιά και ενήλικες με αναπηρίες και σε όλη την οικογένεια τους. Στόχοι και έργο του Κ.Α.Α.Μ.Ε.Α. είναι:

- Η διάγνωση και η πρώιμη θεραπευτική παρέμβαση σε παιδιά και ενηλίκους – ενοίκους του κέντρου και εξωτερικούς επισκέπτες – με νοητική υστέρηση, σύνδρομα, εγκεφαλική παράλυση, κινητικές δυσκολίες, αυτισμό, αναπτυξιακές διαταραχές.
- Η υποστήριξη, ο συντονισμός και η εποπτεία της ψυχοθεραπευτικής εργασίας του κέντρου με διεπιστημονική συνεργασία εξειδικευμένου προσωπικού για τις ψυχοκοινωνικές ανάγκες των παιδιών και των ενηλίκων καθώς και των οικογενειών τους, είτε μένουν μόνιμα στο κέντρο είτε το επισκέπτονται.
- Η ενθάρρυνση για την αξιοποίηση του δυναμικού που διαθέτει κάθε άτομο με σκοπό την κοινωνική του ένταξη.
- Η παροχή κατοικίας και μέριμνας σε παιδιά και ενηλίκους 5 έως 25 ετών που έρχονται από απομακρυσμένες περιοχές του νομού Σερρών και της ευρύτερης περιοχής της Μακεδονίας στη μονάδα του οικοτροφείου που διαθέτει.
- Η φροντίδα για την αξιοποίηση διαβίωσης παιδιών και ενηλίκων με νοητική υστέρηση ώστε να αποϊδρυματοποιηθούν μέσα από την υλοποίηση προγραμμάτων αυτόνομης διαβίωσης.

1.4.1.4. Άλλες Κοινωνικές Δομές

Μέχρι πρότινος (11/2014) ο Δήμος Σερρών ήταν ενταγμένος στο «Εθνικό Δίκτυο Άμεσης Κοινωνικής Παρέμβασης» που αναπτύσσονταν μέσω του Ε.Π. προγράμματος «Ανάπτυξης Ανθρωπίνου Δυναμικού». Στα πλαίσια σύμπραξης με τον Σ.Ο.Φ.Ψ.Υ. Ν. Σερρών υλοποιούσαν από κοινού την πράξη με τίτλο: «Κοινωνικές Δομές Άμεσης Αντιμετώπισης της Φτώχειας στο Δήμο Σερρών».

Στόχος της παρέμβασης αυτής ήταν αφενός η αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων με την πρόσληψη είκοσι τεσσάρων (24) ατόμων που στελέχωναν τις δομές και αφετέρου η αντιμετώπιση του φαινομένου της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού για μεγάλο μέρος του πληθυσμού που έχει πληγεί από την οικονομική κρίση, με τη συμμετοχή και τη συνεισφορά όλων των Δημοτών.

Ειδικότερα λειτουργούσε το Κοινωνικό Παντοπωλείο, η Δομή παροχής Συσσιτίων, το Κοινωνικό Φαρμακείο, ο Δημοτικός Λαχανόκηπος, η Τράπεζα Χρόνου και το Γραφείο Διαμεσολάβησης.

Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθεί ότι η πράξη «Κοινωνικές Δομές Άμεσης Αντιμετώπισης της Φτώχειας στο Δήμο Σερρών», ως επιχορηγούμενη, έληξε στις 30/11/2014. Παρόλα αυτά ο 'Δημοτικός Λαχανόκηπος', η 'Κοινωνική Κουζίνα' και το 'Κοινωνικό Φαρμακείο' ως δομές συνεχίζουν να λειτουργούν και πέραν της λήξης του Προγράμματος και χρηματοδοτούνται από ιδίους πόρους του Δήμου Σερρών.

Ο 'Δημοτικός Λαχανόκηπος' λειτουργεί σε έκταση 18 στρεμμάτων που βρίσκεται πίσω από το ΒΙΟ.ΠΑ. στο δρόμο Σερρών – Νεοχωρίου. Σε κάθε δικαιούχο δημότη διατίθεται έκταση 100 τ.μ. αρδευόμενη και περιφραγμένη, στην οποία θα καλλιεργούν οπωροκηπευτικά για ένα έτος και για όλη την διάρκεια του έτους, με μόνη υποχρέωση να αποδίδουν το 10% των προϊόντων για την λειτουργία της Κοινωνικής Κουζίνας του Δήμου Σερρών.

Κατά προτεραιότητα επιλέγονται ως δικαιούχοι, δημότες του Δήμου Σερρών που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες πληθυσμού (άνεργοι, άποροι, χαμηλά εισοδήματα που διαβιούν κοντά στα όρια της φτώχειας, κτλ). Συμπληρωματικά και προκειμένου να αξιοποιηθεί όλη η έκταση, μπορούν να επιλέγονται για εγκατάσταση στον λαχανόκηπο και πολίτες του Δήμου Σερρών, οι οποίοι δεν ανήκουν σε κάποια ευπαθή ομάδα, αλλά επιθυμούν να έρθουν σε επαφή με την φύση και την γη για καθαρά προσωπικούς λόγους. Ο αριθμός των συμμετεχόντων θα είναι περιορισμένος (έως 180 άτομα) και θα τηρείται αυστηρή σειρά προτεραιότητας.

Η Κοινωνική Κουζίνα έχει ως στόχο να προσφέρει γεύματα σε τουλάχιστον 100 ωφελούμενους ημερησίως. Τα γεύματα ετοιμάζονται καθημερινά και πριν το μεσημέρι, ξεκινάει και η κατ' οίκον διανομή τους. Άποροι υπερήλικες και αποδεδειγμένα αναξιοπαθούντες, έχουν κάθε μέρα το φαγητό τους, χάρη στην πρωτοβουλία της Κοινωνικής Μέρимνας του Δήμου Σερρών. Οι εγκαταστάσεις της κοινωνικής κουζίνας βρίσκονται στην οδό Καλαμπάκας στα στενά του Μποέμ της πόλης.

Ο Δήμος Σερρών σε συνεργασία με τον φαρμακευτικό σύλλογο, πάνω στην κοινή αποδοχή ότι το φάρμακο είναι κοινωνικό αγαθό και πρέπει να παρέχεται σε όλους τους πολίτες, πέτυχε να δημιουργήσει το κοινωνικό φαρμακείο, συμβάλλοντας έτσι στην προσπάθεια να καλύψει τις ανάγκες ανήμπορων συμπολιτών μας σε φάρμακα. Η διανομή φαρμάκων από το κοινωνικό φαρμακείο του Δήμου Σερρών, δεν περιορίζεται μόνο σε πολίτες του Δήμου Σερρών ή του Νομού Σερρών. Το κοινωνικό φαρμακείο διαθέτει φάρμακα σε διάφορους φορείς όπως: όπως Γηροκομείο Σερρών και Σιδηροκάστρου, φυλακές Νιγρίτας, ΚΑΑΜΕΑ Σερρών και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας όπως Αρχιεπισκοπή Αθηνών, Κοινωνική εταιρεία Θεσσαλονίκης, Γιατροί του κόσμου, Φαρμακοποιοί του κόσμου όπως και σε απομακρυσμένα ελληνικά νησιά όπως το Αγαθονήσι και οι Λειψοί. Το κοινωνικό φαρμακείο του Δήμου Σερρών λειτουργεί στην οδό Δ.Σπυρίδη 13.

1.4.1.5. Προγράμματα φτώχειας

Τα προγράμματα φτώχειας υλοποιούνται από την Διεύθυνση Κοινωνικής Πολιτικής και Προγραμμάτων του Δήμου Σερρών σκοπός της οποίας είναι να υλοποιεί δράσεις και προγράμματα κοινωνικής πολιτικής συμπληρωματικά με τις δράσεις και τα προγράμματα κοινωνικής πολιτικής που υλοποιούνται από τα Νομικά πρόσωπα του Δήμου. Στο πλαίσιο αυτό:

- Διενεργεί κοινωνικές έρευνες για τη χορήγηση των επιδομάτων πρόνοιας, σε συνεργασία με το Τμήμα Εφαρμογής Προγραμμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας.
- Ασκεί κοινωνική εργασία με άτομα, οικογένειες και κοινωνικές ομάδες.
- Λειτουργεί μονάδες συμβουλευτικής, ψυχολογικής και κοινωνικής υποστήριξης.
- Συνεργάζεται με τα σχολεία της περιοχής για ενημέρωση σε κοινωνικά θέματα (AIDS, ναρκωτικά κλπ) και σε συνεργασία με τους συλλόγους γονέων διοργανώνει Σχολές Γονέων.

- Υλοποιεί προγράμματα πρόληψης και αντιμετώπισης ψυχοκοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων (προσφύγων, μεταναστών, παλιννοστούντων, φυλακισμένων, υπερηλίκων κ.λ.π.)
- Υλοποιεί δράσεις προστασίας περιθαλπομένων σε ιδρύματα κλειστής περίθαλψης.
- Υλοποιεί δράσεις προστασίας μονογονεϊκών οικογενειών.
- Μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων κοινωνικής πρόνοιας που στοχεύουν στη στήριξη αστέγων και οικονομικά αδυνάτων πολιτών.

Έτσι, σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο από τις ισχύουσες διατάξεις :

- Μεριμνά για την παροχή οικονομικής ενίσχυσης των αυτοστεγαζομένων, για τη σχετική μίσθωση ακινήτων, τη ρύθμιση διαφόρων θεμάτων κοινωνικής κατοικίας και την επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις της οικείας νομοθεσίας.
- Εκδίδει πιστοποιητικά οικονομικής αδυναμίας.
- Μεριμνά για την καταβολή επιδομάτων σε τυφλούς, κωφάλαλους, ανασφάλιστους παραπληγικούς, τετραπληγικούς και ακρωτηριασμένους, διανοητικά καθυστερημένους, ανίκανους προς εργασία, υποφέροντες από εγκεφαλική παράλυση (σπαστικούς), απροστάτευτους ανήλικους, υποφέροντες από αιμολυτική αναιμία και βαριά ανάπηρους, καθώς και σε λοιπά άτομα δικαιούμενα παροχής κοινωνικής προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας, καθώς και των οικείων κανονιστικών ρυθμίσεων.
- Εισηγείται την δωρεάν παραχώρηση της χρήσης οικημάτων ένεκα απορίας ή για άλλους σοβαρούς λόγους.
- Προβάνει στην αναγνώριση δικαιούχων στεγαστικής συνδρομής.
- Εισηγείται την έκδοση αποφάσεων παροχής κοινωνικής προστασίας.
- Εισηγείται την χορήγηση αδειών διενέργειας λαχειοφόρων αγορών, εράνων και φιλανθρωπικών αγορών.
- Χορηγεί κάρτες αναπηρίας έπειτα από γνωμάτευση της Επιτροπής Πιστοποίησης Αναπηρίας.

1.4.2 Υποδομές Παιδείας

1.4.2.1. Πρωτοβάθμια –Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται συνοπτικά στοιχεία για τις σχολικές μονάδες και τους μαθητές του Ν. Σερρών.

ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ					
ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ					
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ			ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ
107	105	2	860	860	0
ΔΗΜΟΤΙΚΑ	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ
77	77	0	1379	1379	0
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ			ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΓΥΜΝΑΣΙΑ	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ
33	32	1	4734	4637	97
ΛΥΚΕΙΑ	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ
22	21	1	3376	3262	114
ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ			ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
Α.Ε.Ι.	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ
1	1	0	158	158	0
Τ.Ε.Ι.	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ
1	1	0	13659	13659	0
ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ			ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ
1	1	0	13	13	0
ΔΗΜΟΤΙΚΑ	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ
2	2	0	61	61	0
ΕΝΙΑΙΑ ΜΟΝΑΔΑ	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ
0	0	0	0	0	0
ΓΥΜΝΑΣΙΑ	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ
0	0	0	0	0	0
ΛΥΚΕΙΑ	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ
0	0	0	0	0	0
Τ.Ε.Ε.Α.	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ
1	1	0	77	77	0
Ε.Ε.ΕΚ	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ	ΙΔΙΩΤΙΚΑ
1	1	0	53	53	0

Πίνακας 35: Αριθμός σχολικών μονάδων και μαθητών του Νομού Σερρών

Πηγή: ΕΛ. ΣΤΑΤ (στοιχεία λήξης σχολ. έτους 2013/2014), Επεξεργασίες Ομάδας Μελέτης

Τύπος Σχολικής Μονάδας	Σύνολο Σχολικών Μονάδων			Φορέας					
				Δημόσιες			Ιδιωτικές		
	Σύνολο	Ημερήσιες	Εσπερινές	Σύνολο	Ημερήσιες	Εσπερινές	Σύνολο	Ημερήσιες	Εσπερινές
ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ	11	10	1	11	10	1	0	0	0
ΕΠΑ.Λ. ΥΠΕΠΘ	8	7	1	8	7	1	0	0	0
ΕΠΑ.Σ. ΥΠΕΠΘ	1	1	0	1	1	0	0	0	0
ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας (ΟΑΕΔ)	1	1	0	1	1	0	0	0	0
ΕΠΑ. Σ. Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης	1	1	0	1	1	0	0	0	0

Πίνακας 36: Β/θμια επαγγελματική εκπαίδευση στο Νομό Σερρών

Πηγή: ΕΛ. ΣΤΑΤ (στοιχεία λήξης σχολ. έτους 2013/2014), Επεξεργασίες Ομάδας Μελέτης

Με τον Ν. 3852/2010 πολλές σχολικές μονάδες ανά την ελληνική επικράτεια συγχωνεύθηκαν. Οι υποδομές του Δήμου Σερρών τόσο στην πρωτοβάθμια όσο και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι :

- 58 νηπιαγωγεία
- 36 δημοτικά
- 10 γυμνάσια
- 8 Γ.Ε.Λ.
- 4 Δημόσια Τ.Ε.Ε. / ΕΠΑ. Λ
- 1 Ιδιωτικό Τ.Ε.Ε.
- 1 Τ.Ε.Ε. Ειδικής Αγωγής Α΄ Βαθμίδας & Ειδικό ΕΠΑ.Λ.
- 1 Μουσικό Σχολείο
- 1 ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας ΟΑΕΔ
- 1 Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας
- 1 Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης & Κατάρτισης Ν. Σερρών

Από το 2007 λειτουργεί και ο ιδιωτικός Εκπαιδευτικός Οργανισμός «Αριστοτέλειο Εκπαιδευτήριο» που αποτελείται από γυμνάσιο και λύκειο. Οι σχολικές αυτές δομές έχουν συμπεριληφθεί στην παραπάνω καταμέτρηση.

1.4.2.2. Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Η Ανώτερη Εκπαίδευση παρέχεται στο Νομό Σερρών από το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού Σερρών (Τ.Ε.Φ.Α.Α.) του Α.Π.Θ. και από το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Τ.Ε.Ι.) Κεντρικής Μακεδονίας.

Τ.Ε.Φ.Α.Α. Σερρών

Το Τ.Ε.Φ.Α.Α. Σερρών αποτελεί ένα σύγχρονο και άρτια εξοπλισμένο Πανεπιστημιακό Τμήμα που έχει σαν κύριο σκοπό την δημιουργία καταρτισμένων επιστημόνων στον χώρο της αθλητικής επιστήμης, ενώ παράλληλα με την διοργάνωση εκδηλώσεων όπως: συνέδρια, σεμινάρια, επιστημονικές συναντήσεις, αθλητικοί αγώνες, δίνει δυναμικά το παρόν στην αθλητική και πολιτιστική ζωή των Σερρών.

Το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού Σερρών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ιδρύθηκε το έτος 1985 και το τμήμα του Τ.Ε.Φ.Α.Α. Σερρών λειτούργησε ως παράρτημα αυτού μέχρι το 2005 οπότε έγινε ανεξάρτητο τμήμα. Στο Διδακτήριο στεγάζονται η διοίκηση, η γραμματεία, η βιβλιοθήκη, τα γραφεία των μελών Δ.Ε.Π. και συλλόγου φοιτητών/τριών και το γραφείο σπουδών. Επίσης γίνονται τα θεωρητικά μαθήματα, ορισμένα πρακτικά μαθήματα, τα μαθήματα του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, οι συνεδριάσεις και οι εκδηλώσεις του Τμήματος. Τα πρακτικά μαθήματα διεξάγονται στις εξωτερικές εγκαταστάσεις του Τ.Ε.Φ.Α.Α. δίπλα στο Δημοτικό Στάδιο της πόλης των Σερρών όπου υπάρχουν τα κλειστά γυμναστήρια ενόργανης γυμναστικής και αθλοπαιδιών, το Δημοτικό Στάδιο Σερρών και στο Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο (Δ.Α.Κ) Σερρών που βρίσκεται στην περιοχή Αγίων Αναργύρων. Η συγκοινωνία διεξάγεται με αστικά λεωφορεία προς Άγιο Ιωάννη και Οινούσα.

Όργανα διοίκησης του Τ.Ε.Φ.Α.Α. είναι η Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.) και ο Πρόεδρος. Η Γ.Σ. είναι το ανώτερο όργανο του Τμήματος και έχει τη γενική εποπτεία της λειτουργίας του. Αποφασίζει, ανάμεσα σε άλλα, για το πρόγραμμα σπουδών, την κατανομή των πιστώσεων, την προκήρυξη θέσεων ΔΕΠ και τη συγκρότηση εκλεκτορικών σωμάτων. Απαρτίζεται από το Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό (ΔΕΠ, 27 μέλη), εκπροσώπους των προπτυχιακών φοιτητών, και έναν εκπρόσωπο του Ειδικού Τεχνικού και Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ).

Πρόεδρος του Τμήματος είναι η κα. Ευαγγελινού Χριστίνα, Καθηγήτρια και αντιπρόεδρος ο κ. Βράμπας Ιωάννης, Καθηγητής. Από ιδρύσεως του έχουν εγγραφεί 3133 φοιτητές και φοιτήτριες και έχει δύναμη 785 φοιτητών/τριών, ενώ έχει χορηγήσει πτυχία σε 1350 φοιτητές και φοιτήτριες (καταμέτρηση 19/1/2012).

Το Τ.Ε.Φ.Α.Α. Σερρών είναι το μοναδικό Πανεπιστημιακό Τμήμα στην πόλη των Σερρών και εμφανίζει μια συνεχώς έντονη δυναμική στο χώρο της ανάπτυξης της αθλητικής επιστήμης με τη διοργάνωση εκδηλώσεων όπως συνεδρίων, σεμιναρίων, συμποσίων, συναντήσεων αθλητικών αγώνων, εκθέσεων κτλ.

Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας - Σερρών

Το Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας στην έδρα του, στις Σέρρες, διαθέτει μία ενιαία έκταση 40.648 τ.μ., στην οποία αναπτύσσονται όλες οι λειτουργίες του. Πιο συγκεκριμένα διαθέτει κτίρια αιθουσών διδασκαλίας, εργαστηρίων, κτίριο Βιβλιοθήκης, κτίριο συγκροτήματος αμφιθεάτρων, ανοικτό αμφιθέατρο, κτίριο διοίκησης, κτίριο πολλαπλών χρήσεων, κτίριο Σπουδαστικής Λέσχης, Κυλικείο, χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων και χώρους πρασίνου.

Το Τ.Ε.Ι Σερρών ιδρύθηκε το 1983 με τον νόμο 1404/83. Ανήκει στην ανώτατη εκπαίδευση και είναι αυτοδιοικούμενο ίδρυμα νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ). Ξεκίνησε τη δραστηριότητά του ως ΚΑΤΕΕ (Κέντρο Ανωτέρας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαιδύσεως) το 1979, ενώ το 1983 εξελίχθηκε σε Τ.Ε.Ι. με το νόμο 1404/83.

Τον Σεπτέμβριο του 1993 το Τ.Ε.Ι. μεταφέρθηκε στον χώρο που βρίσκεται σήμερα σε ένα ανεξάρτητο campus, έκτασης 250 στρεμμάτων νοτιοανατολικά της πόλης των Σερρών σε σύγχρονες κτηριακές εγκαταστάσεις και έναν πανέμορφο περιβάλλοντα χώρο. Το 1986 ο Δήμος Σερρών κάνει δωρεά στο ΤΕΙ Σερρών έκταση 82 στρ. περίπου, 500 μ. μόλις από το κέντρο της πόλης και ξεκινά ο σχεδιασμός των ιδιόκτητων πλέον εγκαταστάσεων από ομάδα μηχανικών του Ιδρύματος και της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών Ν. Σερρών. Σταδιακά το ίδρυμα αγοράζει όμορες εκτάσεις και σήμερα αναπτύσσεται σε έκταση 250 στρ. περίπου.

Το ΤΕΙ Σερρών παρέχει θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση για την εφαρμογή επιστημονικών, τεχνολογικών και καλλιτεχνικών γνώσεων και αποτελεί ένα σημαντικό παράγοντα ανάπτυξης της πόλης. Η ύπαρξη του είναι δυνατόν να συντελέσει αποτελεσματικά τόσο στην αύξηση της ποιότητας της εκπαίδευσης και εξειδίκευσης του ανθρώπινου δυναμικού, όσο και στην ανταγωνιστικότητα της πόλης των Σερρών σε σχέση με άλλες πόλεις. Το Τ.Ε.Ι. Σερρών αποτελείται από 2 Σχολές και ένα αυτόνομο τμήμα και παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα:

ΣΧΟΛΗ	ΤΜΗΜΑΤΑ			
Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών (Σ.Τ.ΕΦ.)	Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ	Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ & Μηχανικών Τοπογραφίας και Γεωπληροφορικής ΤΕ	Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ	Τμήμα Σχεδιασμού & Τεχνολογίας Ένδυσης
Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας (Σ.Δ.Ο.)	Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής	Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων	Τμήμα Διοίκησης Συστημάτων Εφοδιασμού	
	Τμήμα Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων (Ε.Α.Δ.Σ.Α.)			

Το Τ.Ε.Ι. Σερρών διαθέτει άρτια υποδομή για την υποδοχή, εξυπηρέτηση και εκπαίδευση των σπουδαστών. Οι εγκαταστάσεις του αποτελούνται από:

- Δύο κτίρια με συνολικό αριθμό 40 αιθουσών διδασκαλίας και 6 αμφιθέατρα.
- Τέσσερα κτίρια όπου στεγάζονται τα εργαστήρια, δύο αμφιθέατρα και τα γραφεία καθηγητών
- Το κτίριο της Διοίκησης του Τ.Ε.Ι όπου στεγάζονται οι γραμματείες των σχολών καθώς και οι λοιπές υπηρεσίες
- Το κτίριο βιβλιοθήκης
- Γυμναστήριο εξοπλισμένο με όργανα για την άθληση των σπουδαστών
- Συνεδριακό Κέντρο με δύο αμφιθέατρα και μία αίθουσα συνεδριάσεων για την εξυπηρέτηση διεθνών και πανελληνίων συνεδρίων, καλλιτεχνικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Πρόσφατα ολοκληρώθηκε η κατασκευή ενός ανοιχτού αμφιθεάτρου και τεσσάρων κτιρίων που χρηματοδοτήθηκε από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους και περιλαμβάνουν:

- Φοιτητικό εστιατόριο – Φοιτητική λέσχη
- Κτίριο αιθουσών διδασκαλίας – εργαστηρίων νέων τμημάτων
- Κτίριο πολλαπλών χρήσεων όπου στεγάζονται το κέντρο λειτουργίας και διαχείρισης δικτύου, το κέντρο ηλεκτρονικών υπολογιστών και θα στεγαστολυν άμεσα το κέντρο ξένων γλωσσών και το ινστιτούτο δια βίου εκπαίδευσης
- Κυλικείο

Η Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος, από το 2000, στεγάζεται σε νεόκτιστο τριώροφο κτίριο, συνολικού εμβαδού 2.500μ². Η συλλογή της αποτελείται από 350 τίτλους περιοδικών και από περίπου 38.000 ελληνόγλωσσα και ξενόγλωσσα βιβλία που καλύπτουν τις θεματικές ενότητες των σχολών που λειτουργούν στο Τ.Ε.Ι./Σ, ενώ υπάρχει και έντυπο υλικό γενικότερου ενδιαφέροντος (λογοτεχνία, ψυχολογία, φιλοσοφία, θρησκεία κλπ). Στη συλλογή της περιλαμβάνονται επίσης 750 τίτλοι ηλεκτρονικού υλικού (cd-roms, βιντεοκασέτες, δισκέτες), ενώ από το 1999 αποστέλλονται δωρεάν 3 τίτλοι καθημερινών εφημερίδων από το Σερραϊκό Τύπο.

Με τη συμμετοχή της στην Κοινοπραξία των Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (HealLink) απέκτησε δικαιώματα στις υπηρεσίες online πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών που ευρετηριάζονται ή εκδίδονται από οίκους του εξωτερικού. Συγκεκριμένα δίνει τη δυνατότητα πρόσβασης σε περισσότερους από 15 αναγνωρισμένους εκδότες επιστημονικών περιοδικών και ηλεκτρονικών πηγών πληροφόρησης και ανάκτησης της περίληψης και του πλήρους κειμένου από περίπου 7.193 τίτλους επιστημονικών περιοδικών εκδόσεων.

Επαγγελματική Κατάρτιση – Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση

Στην πόλη των Σερρών λειτουργούν τέσσερα πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης :

- Κ.Ε.Κ. Περιφερειακής Εμβέλειας- Κ.Ε.Δ.Η.Σ.
- ΚΕΚ Π. Κεντρικής Μακεδονίας- Π.Ε. Σερρών
- ΚΕΚ «ΓΗ» ΠΑΝΤΑΖΗΣ Ο.Ε.
- ΚΕΚ «ΕΥΒΟΥΛΟΣ»
- ΚΕΚ Φίλιππος
- ΚΕΚ INV
- ΚΕΚ Αναπτυξιακή Μακεδονίας
- Ο.Γ.Ε.Ε.Κ.Α. «ΔΗΜΗΤΡΑ» ΣΕΡΡΩΝ (Π.Ε. ΣΕΡΡΩΝ)
- Ι.Ε.Κ. Σερρών

Φορείς Καινοτομιών

Το ΤΕΙ Σερρών ανήκει στην ανώτατη εκπαίδευση της χώρας και ειδικότερα στον τεχνολογικό της τομέα, σύμφωνα με τις τελευταίες νομικές διατάξεις του Ν. 2916/2001. Είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και αυτοδιοικείται στα πλαίσια του ιδρυτικού νόμου και του εσωτερικού κανονισμού. Λειτουργεί με διακριτή φυσιογνωμία και με ρόλο, σκοπό και αποστολή στην εκπαίδευση στελεχών εφαρμογών υψηλής ποιοτικής στάθμης, τα οποία με τη θεωρητική και εφαρμοσμένη επιστημονική κατάρτιση αποτελούν συνδετικό κρίκο μεταξύ γνώσης και εφαρμογής, αναπτύσσοντας την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών και των τεχνών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία και μετατρέπουν, χρησιμοποιούν και προάγουν σύγχρονη τεχνολογία, καθώς επίσης και μεθόδους πρακτικές και τεχνικές στο χώρο των εφαρμογών. Συνδυάζει την ανάπτυξη του κατάλληλου θεωρητικού υπόβαθρου σπουδών με υψηλού επιπέδου εργαστηριακή και πρακτική άσκηση, ενώ παράλληλα διεξάγει τεχνολογική έρευνα και αναπτύσσει τεχνογνωσία και καινοτομίες στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία. Η διάρκεια σπουδών των τμημάτων ανέρχεται σε οκτώ (8) εξάμηνα συμπεριλαμβανομένης και της εξάμηνης πρακτικής άσκησης στο επάγγελμα.

Ως πλεονέκτημα του Δήμου Σερρών θα πρέπει να θεωρηθούν οι αξιόλογες και αναπτυσσόμενες υποδομές έρευνας και εκπαίδευσης. Τα πολυάριθμα ερευνητικά εργαστήρια του Α.Τ.Ε.Ι. Σερρών μπορούν να υποστηρίξουν με υπηρεσίες την διοίκηση και την οικονομία της πόλης. Τα Τμήματα του καθώς και ο μεγάλος αριθμός εργαστηρίων του στους τομείς των τεχνολογικών εφαρμογών, της διοίκησης και οικονομίας, των γραφικών τεχνών και καλλιτεχνικών σπουδών και φυσικής αγωγής αποτελούν σημαντικό μοχλό ανάπτυξης της περιοχής.

1.4.3 Υποδομές Πολιτισμού

Ο Δήμος Σερρών είναι πλούσιος σε ιστορία, που ξεκινά από τους Μυθικούς χρόνους και μέσα από μια μακράιωνη διαδρομή, η οποία αριθμεί τις περιόδους: Αρχαϊκή, Ελληνιστική, Ρωμαϊκή, Βυζαντινή, Τουρκοκρατία, Επανάσταση του 1821, Μακεδονικός Αγώνας, Βαλκανικοί Πόλεμοι , Α' και Β' Παγκόσμιος Πόλεμος, φθάνει μέχρι σήμερα αποτελώντας ένα από τα βασικούς πυρήνες της οικονομικής, πολιτιστικής, τουριστικής ανάπτυξης της χώρας μας αλλά και την είσοδο της Ελλάδας για τα βόρεια και ανατολικά κράτη της Ευρώπης.

Η φήμη των μνημείων, αξιοθέατων και των περιοχών με ιδιαίτερη ομορφιά έχουν ξεπεράσει τα όρια του Νομού και είναι γνωστά σε όλη την Ελλάδα αλλά και διεθνώς.

Γενικότερα η πολιτιστική ζωή των Σερρών προάγει τις καλές τέχνες σε όλους του τομείς (ζωγραφική, μουσική, θέατρο, κ.λ.π.), διαπιστώνεται δε μια μακρά παράδοση πολιτιστικών δρώμενων από τον προηγούμενο αιώνα τα οποία συνεχώς ανανεώνονται.

1.4.3.1. Αρχαιολογικοί χώροι, μνημεία

Ακρόπολη Σερρών (Κουλάς)

Ο κατάφυτος λόφος της Αρχαίας & Βυζαντινής Ακρόπολης Σερρών (κηρυγμένος ιστορικός / αρχαιολογικός χώρος, ΦΕΚ 112Β'/2.3.1984) ή «Κουλάς» είναι κατ' εξοχήν σημείο αναφοράς για τους κατοίκους και επισκέπτες της πόλης. Έχει ανακηρυχθεί ως περιοχή ειδικής προστασίας αρχαιολογικών χώρων (ΠΕΠ ΑΧ).

Το σπουδαιότερο σήμερα σωζόμενο κτίσμα του κάστρου είναι ο πύργος που υψώνεται στο δυτικό άκρο του πευκόφυτου λόφου και είναι γνωστός ως "Πύργος του Ορέστη". Ο ισχυρότατος αυτός πύργος κτίστηκε σε αρχαίο φρούριο που υπεράσπιζε την πόλη τον Ζ' και ΣΤ' π.χ αιώνα. Η ίδρυση της βυζαντινής Ακρόπολης ανάγεται στον 9ο μ.χ αιώνα , όπου πηγές αναφέρουν ότι ο αυτοκράτορας Νικηφόρος Φωκάς κατασκεύασε οχυρωματικά έργα στην πόλη των Σερρών. Μετά την κατάκτηση των Φράγκων επικράτησε η ονομασία «Καστέλι» που διατηρήθηκε έως τα χρόνια της τουρκοκρατίας. Οι τούρκοι ονόμαζαν την Ακρόπολη «Μπας Κουλέ» και από αυτό το όνομα προήλθε και η ονομασία "Κουλάς" που ισχύει έως σήμερα.

Την περίοδο των βυζαντινών χρόνων η ακρόπολη περιβαλλόταν από ισχυρό τείχος με ατρακτοειδές σχήμα. Στο εσωτερικό του περιέκλειε τις κατοικίες των εκάστοτε διοικητών και αξιωματούχων του κράτους. Το τείχος της Ακρόπολης, σύμφωνα με τον Τούρκο περιηγητή Εβλιά Τσελεμπή, είχε δύο πύλες στην ανατολική και δυτική πλευρά, τα ίχνη της οποίας (δεύτερης) διασώζονται έως και σήμερα.

Μεγαλόπρεποι πύργοι αποτελούσαν μέρος του τείχους. Ο ακριβής αριθμός αυτών δεν είναι γνωστός, διότι υπάρχει διαφωνία μεταξύ περιηγητών και ερευνητών. Ο Γάλλος ROBERT DE DREUX αναφέρει τέσσερις πύργους, ενώ ο Π. Παπαγεωργίου κάνει λόγο για έξι. Σήμερα έχει διασωθεί «ο πύργος του Βασιλέως» στη δυτική πλευρά, το ψηλότερο μέρος του οποίου είναι κατεστραμμένο. Μια δεύτερη εκδοχή για το χρόνο κτισίματος του κάστρου της Ακρόπολης, παραπέμπει στην επιγραφή που βρίσκεται στο δεξιό άκρο του πύργου του Βασιλέως, για την ερμηνεία της οποίας εκφράστηκαν πολλές απόψεις. Η επικρατέστερη είναι ως «Πύργος του Ανδρονίκου Βασιλέως ον έκτισεν Ορέστης». Πρόκειται για τον αυτοκράτορα Ανδρόνικο τον Γ', που στα 1341 μ.χ. ετείχισε την Αμφίπολη και το Δεμίρ Ισάρ (Σιδηρόκαστρο) και πιθανότατα και την πόλη των Σερρών.

Ο επιβλητικός λόφος του Κουλά, στους πρόποδες του οποίου απλώνεται η πόλη των Σερρών, αποτελεί χρόνια τώρα πόλο έλξης όχι μόνο για τους Σερραίους, αλλά και για κάθε εθνικότητας επισκέπτες που στο Κάστρο, όσο και στα εναπομείναντα τείχη θα νιώσουν να ξεπηδούν ήρωες της ιστορίας και να ξεφυλλίζουν τις σελίδες της.

Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Σερρών

Η Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου καθώς και κάποια εξωμοναστικά κτίσματα είναι κηρυγμένα μνημεία (ΦΕΚ 36/Β/3-2-1962, ΦΕΚ 169Β'/18-3-1993, ΦΕΚ 743Β'/17-9-1991). Για την Ι.Μ. Τιμίου Προδρόμου ορίζεται «ζώνη προστασίας σε ακτίνα 2 χλμ. εκατέρωθεν της κυρίας και μοναδικής πρόσβασης που οδηγεί στη Μονή και καθ' όλο το μήκος της» (ΦΕΚ 169Β'/1993).

Για τα εξωμοναστικά κτίσματα της Ι.Μ. Τιμίου Προδρόμου ορίζεται ζώνη προστασίας 50 μ. γύρω από το καθένα (ΦΕΚ 743Β'/1991). Επιπλέον, η Ι.Μ. Τιμίου Προδρόμου ανήκει στις 149 Ιερές Μονές της Εκκλησίας της Ελλάδος και η Ι.Μ. Βύσσιανης, στη Δ.Ε. Λευκώνα, σε μικρή απόσταση από το Κ. Μετόχι, που έχουν παραχωρήσει στο Δημόσιο την αγροτολιβαδική και δασική περιουσία τους σύμφωνα με τον Ν.1811 (ΦΕΚ 231Α'/13.10.1988).

Η Μονή κτίσθηκε το 1270 μ.Χ. και παρά τις αλλεπάλληλες καταστροφές αποτελεί σήμερα εκπληκτικής ομορφιάς μνημείο και Μουσείο Βυζαντινής Τέχνης. Πρώτος κτήτωρ της Μονής ήταν ο Ιωαννίκιος ο οποίος διετέλεσε και επίσκοπος Εζεβών.

Την περίοδο εκείνη η Μονή αναδείχθηκε με αυτοκρατορικό διάταγμα Σαυροπηγιακή και πατριαρχική. Το 1345 η Μονή υπέστη μεγάλες καταστροφές από την επιδρομή των Σέρβων και χάριν της Ελένης, συζύγου του Σέρβου Κράλη Στέφανου Δουσάν διέφυγε την ολοκληρωτική καταστροφή. Το 1353 με δική της ενέργεια έγινε η προσάρτηση στη Μονή του Μονυδρίου της Αγίας Αναστασίας και της Παναγίας Οστρινής.

Από το 1457 ως το 1462 στη Μονή μόνασε ο πρώτος μετά την άλωση της Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχης Γεννάδιος ο Σχολάριος όπου και έμεινε έως το θάνατό του τάφηκε στο Μεσονυκτικό κοντά στους τάφους των δύο Κτιτόρων. Το 1854 έγινε η ανακομιδή των λειψάνων του τα οποία φυλάσσονται σε ειδική κιβωτό έως σήμερα. Στα μέσα του 18ου αιώνα λόγω έλλειψης οικονομικών πόρων οι μοναχοί εγκατέλειψαν την κοινοβιακή ζωή και υιοθέτησαν το ιδιόρρυθμο σύστημα.

Σοβαρότατο πλήγμα για τη Μονή αποτέλεσε η λεηλάτιση της βιβλιοθήκης της τον Ιούλιο του 1917 από τους Βουλγάρους, οι οποίοι μαζί με τους αιχμαλώτους μοναχούς έστειλαν στη Βουλγαρία 24 Ευαγγέλια, 200 σπάνια χειρόγραφα σε χαρτί, 1500 παλιά βιβλία, 100 τόμους χειρογράφων σε μεμβράνη, τέσσερα χρυσόβουλα Βυζαντινών Αυτοκρατόρων, πέντε πατριαρχικά σιγίλλια και πολλά άλλα πολύτιμα ιερά αντικείμενα. Με τη συνθήκη του Neuilly, ορισμένα χειρόγραφα επιστράφηκαν και πιθανότατα βρίσκονται στην Εθνική Βιβλιοθήκη της Αθήνας, ενώ ο μεγαλύτερος αριθμός αυτών παραμένει στη Σόφια.

Ο κεντρικός ναός της Μονής διατηρείται λιθόκτιστος και αποτελείται από την Ενάτη, το Μεσονυκτικό και από το Καθολικό μαζί με το Ιερό Βήμα. ο Ναός αποτελεί μνημείο Βυζαντινής Αγιογραφίας, οι τοιχογραφίες του οποίου στο Μεσονυκτικό αποδίδονται στον Μακεδόνα Αγιογράφο Πανσέληνο. Οι παλαιότερες είναι αυτές που έγιναν κατά τη διάρκεια της Ηγουμενίας του δεύτερου κτήτορα Ιωακείμ και διακρίνονται για την εκφραστικότητα, το ρεαλισμό και την παθητικότητα.

Χιλιάδες άνθρωποι επισκέπτονται τη Μονή που αποτελεί θησαυρό αμύθητης καλλιτεχνικής και ιστορικής αξίας. Από το 1986 εγκαταστήθηκε γυναικεία αδελφότητα που σε συνεργασία με τη 12η Εφορία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Καβάλας έχει αναλάβει το έργο της συντήρησης και της αναστήλωσης.

Ιερά Μονή Παναγίας Βύσσιανης

Δέκα (10) χλμ. βόρεια της πόλης των Σερρών και δύο (2) από τον οικισμό του Μετοχίου, μέσα σ' ένα καταπράσινο τοπίο, στο βάθος μιας χαράδρας, βρίσκεται η γυναικεία Ι.Μ. Παναγίας της Βύσσιανης. Ιδρύθηκε το έτος 1972 με πρωτοβουλία Σερραίων πιστών. Τη σημερινή της μορφή (καθολικό, παρεκκλήσι, τραπεζαρία, έκθεση εργοχειρων, κελιά Μοναχών) απέκτησε έπειτα από προσπάθειες ετών.

Η μονή αυτή πήρε το όνομά της από ένα χωριό που βρίσκεται κοντά της και ονομάζεται Βύσσιανη. Δεν διασώζονται παλιά λατρευτικά σκεύη και βιβλία. Τις πρώτες πληροφορίες γι' αυτό το χωριό τις παίρνουμε από ένα έγγραφο γραμμένο το έτος 1320. Περισσότερες πληροφορίες όμως έχουμε από άλλα έγγραφα που γράφτηκαν λίγα χρόνια αργότερα (1328-1344). Το χωριό αυτό καταστράφηκε το 1916 από τον βουλγαρικό στρατό και σήμερα σώζονται μόνο τα ερείπιά του.

Η μονή κατά τη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα χρησιμοποιήθηκε ως καταφύγιο Μακεδόνων και ως κρύπτη όπλων και πυρομαχικών. Υπέστη ζημιές την περίοδο των Βαλκανικών Πολέμων 1912-1913 και ερημώθηκε. Για τη διόρθωση των ζημιών της οργανώθηκε μία αδελφότητα που ονομαζόταν «Αγαθοεργός Αδελφότης "Η Κοίμησις της Θεοτόκου Βύσσιανης"». Πρώτη μέριμνα της Αδελφότητας ήταν η ανακατασκευή του παλαιού ναού της μονής. Τα έργα της ανακατασκευής ξεκίνησαν τον Ιούλιο του 1925 και τελείωσαν το 1928, ενώ τα εγκαίνια έγιναν στις 17 Σεπτεμβρίου του 1925. Τη θέση αυτής της Αδελφότητας παίρνει ένα άλλο σωματείο που ιδρύεται την ίδια εποχή. Το σωματείο αυτό ονομάζεται «Σύλλογος Κυριών και Δεσποινίδων Βησσάνης».

Στη μονή αυτή βρίσκεται και η θαυματουργική εικόνα της Παναγίας. Η λαϊκή παράδοση λέει ότι αυτήν την εικόνα τη βρήκε ένας γεωργός στο μέρος όπου χτίστηκε ο ναός. Ο γεωργός έβλεπε ότι επί τέσσερις νύχτες ανάβλυζε από αυτό το μέρος μυστηριακό φως. Σε θαύμα επίσης αιτιολογούν την ύπαρξη άφθονου νερού. Το Αγίασμα, επί σειρά ετών αποξηραμένο, σαν από θαύμα της Παναγίας, την παραμονή της γιορτής της (14 Αυγούστου 1996), άρχισε να αναβλύζει ασταμάτητα μέχρι και σήμερα.

Η μονή σήμερα αποτελεί Ιερά Γυναικεία Κοινοβιακή Μονή. Η πρώτη μοναχή που εγκαταστάθηκε στη μονή ήταν η Πελαγία από τη μονή του Αγίου Μηνά Δράμας το έτος 1972. Μόνο όμως το έτος 1984 ο μητροπολίτης Σερρών και Νιγρίτης Μάξιμος στελέχωσε τη Μονή με γυναικεία Αδελφότητα.

Η εργατικότητα και φιλοκαλία των μοναχών διακόσμησε τους χώρους της αυλής με λουλούδια. Έτσι καθαρή και όμορφη υποδέχεται τους πιστούς μέσα σε ένα φιλόξενο και ευλαβικό περιβάλλον, όπου κυριαρχεί απαλή και εκστατική γαλήνη.

Ναός Παλαιάς Μητρόπολης Σερρών

Ο ναός των Αγίων Θεοδώρων, γνωστός και ως "Παλαιά Μητρόπολη", είναι το σημαντικότερο σωζόμενο βυζαντινό μνημείο της πόλης των Σερρών, που λειτούργησε ως μητροπολιτικός ναός από τα βυζαντινά μέχρι τα νεότερα χρόνια. Η πρώτη έμμεση πληροφορία για το μνημείο προέρχεται από μολυβδόβουλλο του 12ου αιώνα.

Σύμφωνα με την επικρατούσα άποψη, ο ναός θεωρείται παλαιοχριστιανικός και η οικοδόμησή του τοποθετείται χρονολογικά στον 5ο-6ο αιώνα. Υπέστη επανειλημμένες επισκευές και μετασκευές κατά τη μεσοβυζαντινή περίοδο (10ος-11ος αιώνες) και στους επόμενους αιώνες, όπως υποδεικνύουν οι οικοδομικές φάσεις που διακρίνονται στο μνημείο και οι σχετικές γραπτές μαρτυρίες.

Το κτήριο ανήκει στον τύπο της βασιλικής. Στα ανατολικά εξέχει η ημικυκλική αψίδα του ιερού βήματος, ενώ ο κυρίως ναός διαιρείται με δύο κιονοστοιχίες σε τρία κλίτη.

Σήμερα σώζεται μόνο η μορφή του Αποστόλου Ανδρέα, που εκτίθεται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Σερρών. Η χαμένη σύνθεση μάς είναι γνωστή από τις περιγραφές των μελετητών των αρχών του 20ού αιώνα. Χρονολογείται στον 11ο αιώνα και κατατάσσεται στα αριστουργήματα της μεσοβυζαντινής εποχής, από τα ελάχιστα σωζόμενα στο βορειοελλαδικό χώρο. Το μνημείο παρέμεινε κλειστό και μη επισκέψιμο μέχρι το 1991-1993, οπότε εκτελέστηκαν εργασίες από την Ιερά Μητρόπολη σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού και ο ναός αποδόθηκε και πάλι στη λατρεία ως προσκυνηματικός.

Ναός Αγίου Νικολάου - Τοπική Κοινότητα Ελαιώνα

Ο Ναός του Αγίου Νικολάου βρίσκεται στον Ελαιώνα Σερρών και ανήκει στον τύπο του εγγεγραμμένου σταυροειδούς ναού. Χρονολογείται στον 12ο αιώνα. Ο νάρθηκας του ναού οικοδομήθηκε το 1851.

Το μνημείο είχε ανέκαθεν στατικά προβλήματα. Η κατάσταση του επιδεινώθηκε από τη σεισμική δραστηριότητα που σημειώθηκε στην περιοχή το 1985. Παρουσίασε μεγάλες ρηγματώσεις και απόκλιση των κίωνων από την κατακόρυφο. Το 1986 έγιναν κατεπείγουσες εργασίες υποσύλωσης του ναού. Το 1990 εγκρίθηκε μελέτη για την προσωρινή στερέωσή του. Το 1990-1991 οι εργασίες που έγιναν στο μνημείο (παρακολούθηση των παραμορφώσεων, αφαίρεση επιχρισμάτων, εφαρμογή τσιμεντονεμάτων, διάτρηση και τοποθέτηση κοχλίων στο ύψος των ελκυστήρων, τοποθέτηση μεταλλικού σκελετού που παραλαμβάνει τα φορτία της ανωδομής αντί για τους μαρμαρίνους κίονες) εξασφάλισαν τη στατική του επάρκεια και επέτρεψαν την επαναλειτουργία του.

Οι εργασίες οδήγησαν, επίσης, στην αποκάλυψη σημαντικών βυζαντινών τοιχογραφιών, κάτω από νεώτερο στρώμα τοιχογραφιών του περασμένου αιώνα. Προβλέπεται συντήρηση και αποκόλληση του πρώτου στρώματος των τοιχογραφιών και συμπληρωματικές εργασίες έμφραξης των ρωγμών.

Τζαμί Αχμέτ Πασά

Τα Ισλαμικά μνημεία των Σερρών είναι από τα αρχαιότερα της Ευρώπης, από τα σημαντικότερα στο είδος τους στην ιστορία της Αρχιτεκτονικής και σχεδόν μοναδικά στον ελληνικό χώρο επειδή είναι από τα τελευταία της πρώιμης Οθωμανικής περιόδου, από την οποία έχουν σωθεί ελάχιστα.

Στην ανατολική πλευρά της πόλης κοντά στο ρέμα Αγίων Αναργύρων βρίσκεται το Τζαμί Αχμέτ Πασά που χτίσθηκε το 1492 από τον Μεχμέτ Μπέη, που ήταν γιος Μεγάλου Βεζύρη και διάσημου Τούρκου στρατηγού Αχμέτ Πασά Κεδίκ, όπως αναφέρεται σε επιγραφή σε σημείο της κυρίας εισόδου του Τζαμιού.

Λόγω της ομοιότητάς του με χριστιανικούς ναούς, οι Σερραίοι το ονομάζουν «Αγιά Σοφιά». Είναι ένα από τα ωραιότερα μουσουλμανικά τεμένη της Ευρωπαϊκής Τουρκίας που συντηρούνταν για 291 χρόνια από τα εισοδήματα των Τουρκικών κατακτήσεων στην Κριμαία. Τα εισοδήματα αυτά σταμάτησαν όταν ο Ρώσος στρατηγός Ποτέμκιν ανέκτησε την Κριμαία στο 1783, οπότε και άρχισε η παρακμή του.

Κοντά στο Τζαμί βρίσκονται τα «Μαυσωλεία» των νικητών («Κατακτητών»), καθώς και ο τάφος της οικογένειας Ισμαήλ Μπέη (διοικητή των Σερρών), που χτίστηκε το 1814 από τον γιό του Ισμαήλ Γιουσούφ Σέρρεσλη.

Τζαμί Τζιντζιρλί

Ένα από τα τουρκικά μνημεία στην πόλη των Σερρών που παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον είναι το Τζιντζιρλή Τζαμί, λόγω της ορατής επίδρασης του από τη Βυζαντινή αρχιτεκτονική. Ο καλλιμάρμαρος άμβωνας που διασώζεται έως και σήμερα παρουσιάζει μεγάλες ομοιότητες με τους παλαιοχριστιανικούς άμβωνες των Βυζαντινών ναών.

Τζαμί Κοτζά Μουσταφά Πασά

Το τζαμί Κοτζά Μουσταφά, χτίστηκε περίπου το 1519 μ.Χ., από τον Βεζύρη του Σουλτάνου Κοτζά Μουσταφά. Ήταν μεγάλο καλλιτεχνικό τέμενος με ιμαρέτια, ιεροδιδασκτήρια σχολή και ήταν καλυμμένο όλο με μόλυβδο. Στην κύρια πύλη, αν και με πολλά λάθη, υπήρχε χρονόγραμμα με χρυσά γράμματα που έλεγε: «Ο Μουσταφά βέης, ου ωρισμένη ώρα (του θανάτου) πιστός εις τους ιστορημένους λόγους της ιστορίας, έκτισεν δι αγάπην του Θεού φέρων των φωνήν της σωτηρίας και της ευτυχίας έτει...».

Σήμερα στο τζαμί Κοτζά Μουσταφά απομένει μόνο ο θόλος και ενώ με βασιλικό διάταγμα κηρύχθηκε διατηρητέο μνημείο, αγοράσθηκε ως ανταλλάξιμη περιουσία από τον Ηλία Λαυρεντίδη. Ο χώρος σήμερα χρησιμοποιείται ως ξυλουργείο.

Κηρυγμένα μνημεία εντός της πόλης των Σερρών

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα κηρυγμένα μνημεία εντός της πόλης των Σερρών, αρμοδιότητας 12^{ης} ΕΒΑ και Εφορείας Νεωτέρων Μνημείων ΚΜ.

1	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΤΟ ΟΙΚΟΠ. 386 ΑΝΑΤ. ΠΑΛΙΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ	ΦΕΚ 114/Β/1973
2	ΟΙΚΙΑ ΙΛΑΡΙΩΝΑ ΔΟΡΦΑΝΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΙΩΑΝΝΙΔΗ-ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΑΡΑΚΑΤΣΑΝΑΙΩΝ	ΦΕΚ 690/Β/1980
3	ΔΙΑΤΗΡ. ΜΝΗΜΕΙΟ - ΛΟΦΟΣ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ	ΦΕΚ 112/Β/2-3-1984
4	ΔΙΑΤΗΡ. ΜΝΗΜΕΙΟ - ΠΑΛΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ	ΦΕΚ 190/Β/2-6-1962, ΦΕΚ 112/Β/2-3-1984
5	ΔΙΑΤΗΡ. ΜΝΗΜΕΙΟ - ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΡΥΟΝΕΡΙΤΗΣ	ΦΕΚ 36/Β/3-2-1961, ΦΕΚ 112/Β/2-3-1984
6	ΔΙΑΤΗΡ. ΜΝΗΜΕΙΟ - ΤΖΙΝΤΖΙΡΛΙ ΤΖΑΜΙ	ΦΕΚ 36/Β/3-2-1961, ΦΕΚ 112/Β/2-3-1984, ΦΕΚ 179/Β/20-5-1962
7	ΔΙΑΤΗΡ. ΜΝΗΜΕΙΟ - ΤΖΑΜΙ ΑΓ. ΣΟΦΙΑΣ	ΦΕΚ 492/7-11-1936, ΦΕΚ 112/Β/2-3-1984
8	ΔΙΑΤΗΡ. ΜΝΗΜΕΙΟ - ΤΖΑΜΙ ΜΟΥΣΤΑΦΑ ΜΠΕΗ	ΦΕΚ 36/Β/3-2-1961, ΦΕΚ 112/Β/1984
9	ΔΙΑΤΗΡ. ΜΝΗΜΕΙΟ - ΤΟΥΡΚΙΚΟ ΥΔΡΑΓΩΓΕΙΟ	ΦΕΚ 36/Β/3-2-1961, ΦΕΚ 112/Β/1984
10	ΚΤΙΡΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ (ΤΡΙΩΡΟΦΟ ΚΤΙΡΙΟ)	ΦΕΚ 70/Δ/1989
11	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ	ΦΕΚ 422/Δ/1990
12	Ι. ΝΑΟΣ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ	ΦΕΚ 616/Β/27-9-1990
13	Ι. ΝΑΟΣ ΑΓ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΚΑΙ ΑΓ. ΜΑΡΙΝΑΣ	ΦΕΚ 616/Β/27-9-1990
14	Ι. ΝΑΟΣ ΑΓ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ	ΦΕΚ 616/Β/27-9-1990
15	Ι. ΝΑΟΣ ΑΓ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ	ΦΕΚ 616/Β/27-9-1990
16	ΚΤΙΡΙΟ ΚΛΗΡ. Γ. ΜΑΛΛΙΟΥ	ΦΕΚ 97/Δ/1990
17	ΚΤΙΡΙΟ ΚΛΗΡ. ΜΟΥΣΤΑΡΔΑ	ΦΕΚ 97/Δ/1990
18	ΚΤΙΡΙΟ ΚΛΗΡ. ΚΑΝΑΚΗ	ΦΕΚ 97/Δ/1990
19	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜ. ΠΑΤΣΙΩΚΑ	ΦΕΚ 97/Δ/1990
20	ΚΤΙΡΙΟ ΚΛΗΡ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	ΦΕΚ 505/Δ/1990
21	ΚΤΙΡΙΟ ΚΛΗΡ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ	ΦΕΚ 505/Δ/1990
22	ΚΤΙΡΙΟ Ν. ΝΙΚΟΛΕΛΗ	ΦΕΚ 505/Δ/1990
23	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΚΤΙΡΙΟΥ ΩΣ ΑΡΧΑΙΟΥ (ΥΠΕΡΟΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΤΟΥ 14ου ΑΙ.) - ΟΔΟΣ ΒΟΣΠΟΡΟΥ 14	ΦΕΚ 43/Β/1991
24	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΥ ΛΟΥΤΡΟΥ - ΧΑΜΑΜ	ΦΕΚ 1189/Β/18-11-1998
25	ΟΙΚΙΑ ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΖΗΣΙΟΥ - ΠΡΩΗΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟ ΛΟΥΤΡΟ	ΦΕΚ 142/Β/1991
26	11ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΦΕΚ 1102/Δ/1993
27	ΚΤΙΡΙΟ ΕΥΣΤΡ. ΤΖΙΤΖΙΑΝΝΗ (ΠΡΩΗΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΜΑΤΣΕΣΤΙΚ)	ΦΕΚ 1296/Δ/1993
28	ΟΙΚΙΑ ΚΛΗΡ. ΣΧΟΙΝΑ	ΦΕΚ 689/Β/14-9-1994
29	ΚΤΙΡΙΟ ΟΜΙΛΟΥ ΟΡΦΕΑ	ΦΕΚ 698/Β/1994
30	ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΑΠΟΘΗΚΩΝ ΙΔΙΟΚΤ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΙΩΑΝΝΙΔΗ	ΦΕΚ 594/Β/7-7-1995
31	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΕΡΡΩΝ - ΜΠΕΖΕΣΤΕΝΙ	ΦΕΚ 158/Β/1939
32	ΔΙΩΡΟΦΟ ΚΤΙΡΙΟ ΜΑΤΣΕΡΗ - ΤΖΙΤΖΗ	ΦΕΚ 532/Β/2005
33	ΚΤΙΡΙΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ	ΦΕΚ 637/Δ/1997
34	ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ	ΦΕΚ 637/Δ/1997
35	ΑΠΟΘΗΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ	ΦΕΚ 637/Δ/1997
36	ΔΙΟΙΚΗΤΗΡΙΟ (ΝΟΜΑΡΧΙΑ)	ΦΕΚ 637/Δ/1997
37	ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟ ΑΡΡΕΩΝ	ΦΕΚ 637/Δ/1997
38	ΚΤΙΡΙΟ ΓΡΑΦΕΙΩΝ Δ.Ε.Η.	ΦΕΚ 637/Δ/1997
39	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΘΗΚΩΝ Σ.Ε.Κ.Ε.	ΦΕΚ 637/Δ/1997
40	ΚΑΠΝΑΠΟΘΗΚΕΣ Σ.Ε.Κ.Ε.	ΦΕΚ 637/Δ/1997
41	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	ΦΕΚ 637/Δ/1997
42	ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΦΕΚ 637/Δ/1997
43	Α' ΛΥΚΕΙΟ	ΦΕΚ 637/Δ/1997
44	Γ' ΛΥΚΕΙΟ	ΦΕΚ 637/Δ/1997
45	ΚΙΝΗΜΑΤΟΘΕΑΤΡΟ ΚΡΩΝΙΟ - ΣΤΕΓΗ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ (ΟΦΕΙΣ)	ΦΕΚ 337/ΑΑΠ/2007
46	ΓΡΑΦΕΙΑ Σ.Ε.Κ.Ε.	ΦΕΚ 637/Δ/1997
47	ΔΕΚΑΤΡΙΑ ΚΤΙΡΙΑ ΤΟΥ ΠΡΩΗΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΥ "ΠΑΠΑΛΟΥΚΑ"	ΦΕΚ 120/ΑΑΠ/17-04-2012

Πίνακας 37: Κηρυγμένα μνημεία της πόλης των Σερρών
Πηγή: Νέο Γ.Π.Σ. Δημοτικής Ενότητας Σερρών

1.4.3.2. Μουσεία

Αρχαιολογικό Μουσείο Μπεζεστένι

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Σερρών στεγάζεται από το 1970 στο Μπεζεστένι, κλειστή στεγασμένη αγορά του β' μισού του 15ου αι.

Η σημερινή χρήση του κτιρίου ήρθε να καλύψει την επιτακτική ανάγκη αρχικά της συγκέντρωσης και, κατά δεύτερο λόγο, της έκθεσης των αρχαιολογικών ευρημάτων της πόλης και της περιφέρειας του νομού. Τον αρχικό πυρήνα της συλλογής του μουσείου αποτέλεσαν δύο μικρές συλλογές. Η μία, την οποία φιλοξενούσε στα υπόγεια του το παλιό Α' Γυμνάσιο Αρρένων Σερρών, συνίστατο κυρίως από ανάγλυφα και επιγραφές, ενώ η δεύτερη παραχωρήθηκε από τον Γεώργιο Καφταντζή. Στα χρόνια που ακολούθησαν το ενδιαφέρον για την περιοχή της Μακεδονίας και η συνεπαγόμενη ανάπτυξη της αρχαιολογικής έρευνας εμπλούτισε τη συλλογή του Μουσείου με ευρήματα αντιπροσωπευτικά για όλες τις χρονικές περιόδους και από όλη σχεδόν την έκταση του νομού.

Οι πρώτες πληροφορίες για την προϊστορία της περιοχής προήλθαν από τις παρατηρήσεις και τις έρευνες, επιφανειακές και ανασκαφικές, των επιστημόνων που συνόδευσαν τα συμμαχικά στρατεύματα στη Μακεδονία κατά τη διάρκεια του Α' παγκοσμίου πολέμου. Μέσα στις δεκαετίες του 1970 και του 1980 συμπεράσματα όσον αφορά στην οικιστική, στην ιδεολογία, στην καθημερινότητα του προϊστορικού ανθρώπου προσέθεσε η επιφανειακή έρευνα του Μιχάλη Φωτιάδη στην πεδιάδα Χρυσού Πενταπόλεως, και οι ανασκαφές - σωστικού χαρακτήρα - σε προϊστορικούς οικισμούς της Δήμητρας, Μέσης και Ύστερης Νεολιθικής, της Πεντάπολης, Πρώιμης Εποχής Χαλκού και του Σ. Σ. Αγγίστας, Ύστερης Εποχής Χαλκού.

Από το 1993 ανασκάπτεται συστηματικά ο προϊστορικός οικισμός Προμαχών Topolnica στα ελληνοβουλγαρικά σύνορα. Από την ανασκαφή του οικισμού προέρχεται ένα πλήθος ευρημάτων, εντυπωσιακό σε αριθμό και ποικιλία: πήλινα αγγεία και ειδώλια, λίθινα και οστέινα εργαλεία, κοσμήματα από πηλό, όστρεα και οστά, διάφορα αντικείμενα καθημερινής χρήσης, όλα αντιπροσωπευτικά για την Ύστερη Νεολιθική στην περιοχή της Ανατολικής Μακεδονίας.

Από τις πόλεις που άκμασαν στην ευρύτερη περιφέρεια των Σερρών κατά τους ιστορικούς χρόνους λίγες μόνο αναφέρονται στις γραπτές πηγές. Η ανασκαφική έρευνα έδωσε πολύτιμες πληροφορίες για την πορεία τους στο χρόνο, την οικονομία, τη θρησκεία, την καθημερινή ζωή.

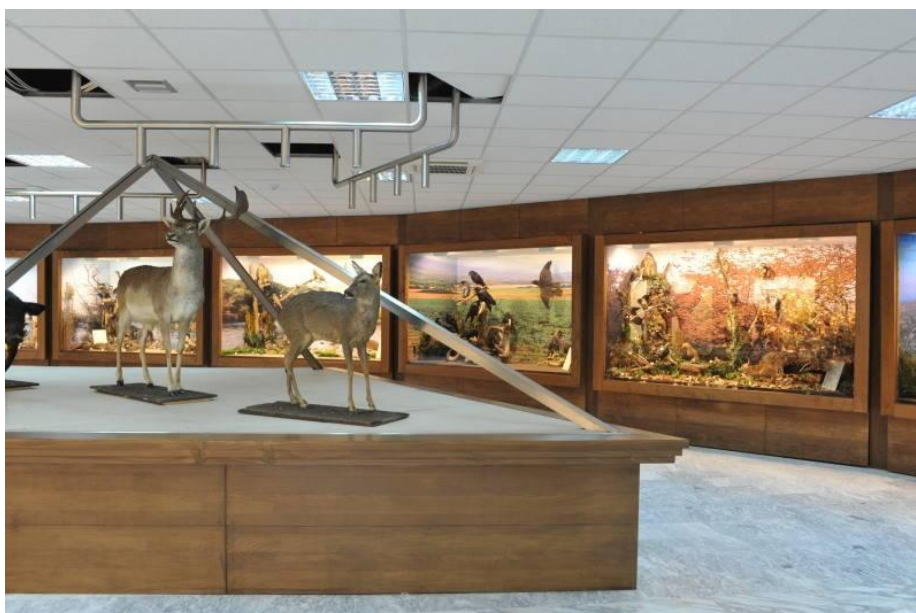
Η Σίρις ή Σίρρα, πόλη που επιβίωσε χωρίς διακοπή από τους αρχαίους χρόνους έως σήμερα, διατηρώντας και το όνομα της, αντιπροσωπεύεται με ευρήματα κυρίως ρωμαϊκών και βυζαντινών χρόνων, εποχές μεγάλης ακμής γι' αυτήν. Ενδεικτικά αναφέρονται επιγραφές του 1ου-2ου αι. μ.Χ., γυάλινα και πήλινα αγγεία από υστερορωμαϊκό τάφο, ενεπίγραφες επιτύμβιες στήλες με ανάγλυφες παραστάσεις από εργαστήριο που άκμασε στην περιοχή κατά τους ρωμαϊκούς χρόνους. Από τον μητροπολιτικό ναό των Αγίων Θεοδώρων προέρχονται οι ξεχωριστές ανάγλυφες μαρμαρίνες εικόνες του Χριστού Ευεργέτη και της Παναγίας και το εντοιχίο ψηφιδωτό του Απόστολου Ανδρέα, από τα χαρακτηριστικότερα εκθέματα του Μουσείου.

Η ανασκαφική έρευνα σε νεκροπόλεις δυτικά του Στρυμόνα αποκάλυψε πλούσια ευρήματα που υποδεικνύουν πυκνές σχέσεις, εμπορικού μάλλον χαρακτήρα, με πόλεις της Νότιας Ελλάδας από τα τέλη του 6ου αιώνα. Συχνή είναι η παρουσία αττικών ερυθρόμορφων αγγείων του 4ου αι. Ξεχωρίζουν πλαστική οινόχνη με μορφή κεφαλής γυναίκας και μικρός καλυκτώς κρατήρας με παράσταση Έρωτα που καταδιώκει γυναίκες από τη Βέργη, ο κρατήρας με παράσταση του Διονύσου και της συνοδείας του από το Καλόκαστρο και η υδρία με διονυσιακή παράσταση από το Ζερβοχώρι.

Μουσείο Φυσικής Ιστορίας

Το 1996 ο Δήμος Σερρών ίδρυσε το κέντρο Προστασίας Φυσικού Περιβάλλοντος - Μουσείο Φυσικής Ιστορίας. Ο Κυνηγετικός Σύλλογος Σερρών ανέλαβε τη συγκέντρωση των εκθεμάτων του φυτικού και του ζωικού βασιλείου. Το Κέντρο Προστασίας μετεξελίχθηκε σε Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, το οποίο άρχισε να λειτουργεί το 2007 σε ειδικά διαμορφωμένο κτίριο ιδιοκτησίας του Κυνηγετικού Συλλόγου Σερρών.

Σκοπός της λειτουργίας του μουσείου είναι η ευαισθητοποίηση του κοινού και η συνεργασία με συλλόγους, φορείς, και την εκπαίδευση για την προστασία της χλωρίδας και της πανίδας.

Τα εκθέματα είναι χωρισμένα σύμφωνα με τις κατηγορίες σε ζώα, πουλιά, φυτά, έντομα και πετρώματα. Η έκθεση για τα έντομα περιλαμβάνει το σύνολο των εντόμων της μέρας και της νύχτας που απαντώνται στο νομό Σερρών, όπως τα κουνούπια, τη λιβελούλα, το νεχρόπτερο, το αλογάκι της Παναγίας, τις ακρίδες, το χμενόπτερο και την ψαλλίδα.

Το μουσείο διαθέτει και εκθέτει πολλά ορυκτά και πετρώματα που αποτελούν δωρεά της Ένωσης Φυσικών, από την Ελλάδα και από άλλες χώρες. Μεταξύ άλλων βλέπει κανείς σιδηροπυρίτη (Χαλκιδικής), οψιδιανό (Μήλου), αζουρίτη-μαλαχία (Λαυρίου), χαλαζία (Βραζιλίας), μαγνητίτη, ασβεστίτη, είδη μαρμάρων, κι αμέθυστο.

Όμως τα περισσότερα εκθέματα αφορούν τη βλάστηση, τα ζώα και τα πουλιά του νομού Σερρών, κυρίως των περιοχών Κερκίνης και Στρυμώνα. Στην ενότητα λίμνη Κερκίνη εκτίθενται ο κορμοράνος, η αλκυόνη, το κικίρι, η λαγγόνα, οι ερωδιοί. Στην αντίστοιχη ενότητα του Στρυμώνα βλέπει κανείς τη βίδρα, το νερόφιδο, την πάπια καπακλί, τον πελαργό, το μελισσοφάγο, το αηδόνι, τη χαλκοκουρούνα, το διπλοσάινο, τα μπεκατσίνια. Στην ενότητα κάμπος-χωράφια εκτίθεται η σταχτοκουρούνα, το κοράκι, η καρακάξα, ο τσαλαπετεινός, ο φασιανός, η καλημάννα, ο νανόμπουφος, τα ορτύκια, ο τυφλίτης και η πέρδικα. Στην ενότητα βουνό-κορφοβούνι δεσπόζουν ο λύκος, ο κόρακας, η αετογερακίνα, η νησιώτικη πέρδικα, στην ενότητα δάσος η αλεπού, ο δρυοκολάπτης, ο σκαντζόχοιρος, το βραχοκούναβο, η καλιμάννα, ο τσαλαπετεινός, ο ασβός, οι σταυραετοί. Τέλος στην ενότητα θάλασσα θαυμάζει κανείς την τουρλίδα, τον ασημόγλαρο, τον στρειδοφάγο, τον καρατζά, το λαμπροβούτι, τη βαρβάρα, το θαλασσοκόρακα.

Το μουσείο προσφέρει εκπαιδευτικά προγράμματα. Μετέχει στο πρόγραμμα Καλλιστώ και στον φορέα Αστροπύλη.

Λαογραφικό Μουσείο Βλάχων «Γεωργάκης Ολύμπιος»

Το Λαογραφικό Μουσείο ανήκει στο Σύλλογο Βλάχων νομού Σερρών Γεωργάκης Ολύμπιος. Τα μέλη, ταυτόχρονα με την ίδρυση του συλλόγου, είχαν αρχίσει τη συλλογή υλικού προκειμένου να δημιουργήσουν μια λαογραφική θεματική συλλογή. Η προσπάθεια εντατικοποιήθηκε μετά το 1995. Τελικά δημιουργήθηκε ένα λαογραφικό μουσείο στις εγκαταστάσεις του συλλόγου και το οποίο άρχισε να λειτουργεί τον Απρίλιο του 2008.

Σκοπός του μουσείου είναι η διατήρηση, η ανάδειξη και η διάδοση του λαϊκού πολιτισμού των Βλάχων της ευρύτερης περιοχής Σερρών.

Σύμφωνα με τη μουσειολογική μελέτη το εκτιθέμενο υλικό χωρίζεται σε ενότητες. Η πρώτη ενότητα έχει θέμα τη γέννηση του παιδιού και τη συμμετοχή σε οικιακές ασχολίες. Η δεύτερη, νέος στο κοπάδι, έφηβος στην κτηνοτροφία. Η τρίτη έχει θέμα τη νέα κοπέλα στον αργαλειό αλλά και τα πολλά υφαντά. Η τέταρτη, εντυπωσιακή πραγματικά κατηγορία, αφορά το νυφικό της Βλάχας νύφης. Στη διπλανή ενότητα, που αποτελεί συνέχεια της προηγούμενης το θέμα είναι η γαμήλια πομπή με τις παραδοσιακές φορεσιές και μάλιστα υπάρχουν μερικές από μετάξι και βελούδο. Στην έκτη ενότητα εκτίθενται τα ρούχα του γαμπρού και της προίκας. Τέλος η έβδομη ενότητα έχει ως θέμα το δείπνο στο σοφρά. Παράλληλα εκτίθενται σκεύη μεταλλικά οικιακής χρήσης, πινακωτή για την παρασκευή ψωμιού, κ.α. Τέλος σε μια βιτρίνα εκτίθενται παραδοσιακά χειροποίητα κοσμήματα.

Μουσείο Ιεράς Μονής Τιμίου Προδρόμου

Σε μια ανακαινισμένη πτέρυγα της Μονής, που λειτουργεί ως εκθεσιακός χώρος, εκτίθενται παλαιά εργαλεία τα οποία χρησιμοποιούσαν οι μοναχοί για την επεξεργασία της ελιάς και την παραγωγή διαφόρων άλλων προϊόντων.

Εκκλησιαστικό Μουσείο Σερρών

Από τους ναούς των Σερρών και της Βισαλτίας έχει περισυλλεγεί ένα εξάίρετο και ενδιαφέρον σύνολο 80 φορητών εικόνων και εκκλησιαστικών κειμηλίων, που εκτίθεται στο δεύτερο όροφο του Μητροπολιτικού Μεγάρου της πόλης, συνιστώντας με αυτόν τον τρόπο το Εκκλησιαστικό Μουσείο της Ιεράς Μητροπόλεως.

Την αξιόλογη αυτή συλλογή συμπληρώνει σημαντικός αριθμός 51 εικόνων από την ιστορική Μονή του Τιμίου Προδρόμου Σερρών, της οποίας τόσο η ισχυρή πνευματική της παρουσία όσο και η λαμπρή καλλιτεχνική της δραστηριότητα συνέβαλε, με ουσιαστικό τρόπο, στην πολιτιστική άνθηση της περιοχής των Σερρών από το 14ο αιώνα έως και τα τελευταία μεταβυζαντινά χρόνια. Τον κυριότερο πυρήνα της συλλογής αυτής αποτελούν 130 περίπου φορητές εικόνες μαζί με ξυλόγλυπτα τμήματα τέμπλων εκκλησιών, που συντηρήθηκαν από τον συντηρητή κ. Ιωάννη Γκερέκο και χρόνια καλύπτουν ένα μεγάλο διάστημα 6 αιώνων από το τέλος του 14ου αι. έως και τον 19ο και τα πρώτα χρόνια του 20ου αιώνα .

Αντιπροσωπεύουν ποικίλα εικονογραφικά θέματα που ανταποκρίνονται στο εορτολόγιο της εκκλησίας, αλλά και στις λατρευτικές ανάγκες προσκύνησης, κυρίως και λειτουργικής χρήσης. Περισσότερο οι εικόνες εκφράζουν κυρίαρχες καλλιτεχνικές τάσεις των μεγάλων κέντρων της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, τόσο της Κωνσταντινούπολης όσο και της Θεσσαλονίκης, ενώ άλλες προσφέρουν πολύτιμες μαρτυρίες για τα έργα παραγωγής τοπικών εργαστηρίων από τα οποία έχουν εντοπιστεί, προς το παρόν, δύο τουλάχιστον στην Ι.Μ. Τιμίου Προδρόμου Σερρών και άλλα δύο στην περιοχή Νιγρίτας , χρονολογημένα στους 17ο και 18ο αιώνες, αντίστοιχα.

Η συλλογή αυτή φορητών εικόνων και ξυλόγλυπτων τμημάτων τέμπλων του Εκκλησιαστικού Μουσείου της Ιεράς Μητροπόλεως Σερρών και Νιγρίτης είναι πολύ σημαντική για την ιστορία της θρησκευτικής και καλλιτεχνικής ζωής των Σερρών, της Νιγρίτας και του περιγύρου. Αντιπροσωπεύονται, εδώ, αρκετά ικανοποιητικά, ποικίλες τεχνοτροπίες τάσεις και ρεύματα της μεταβυζαντινής, κυρίως, τέχνης που χαρακτηρίζει τη ζωγραφική της φορητής εικόνας και του ξυλόγλυπτου τέμπλου και εμπλουτίζει τη συνολική γνώση μας για τη μορφή και τα χαρακτηριστικά της στην περιοχή αυτή της Ανατολικής Μακεδονίας. Με τον τρόπο αυτό, η άγνωστη, μέχρι πρόσφατα, ζωγραφική των φορητών εικόνων στην περιοχή Σερρών, αλλά και ευρύτερα της Ανατολικής Μακεδονίας παίρνει πραγματική υπόσταση και δικά της χαρακτηριστικά γνωρίσματα.

Λαογραφικό Μουσείο Σαρακατσάνων

Το Λαογραφικό Μουσείο των Σαρακατσάνων στη σημερινή του μορφή είναι αποτέλεσμα συνεχών 25χρονων αγώνων, στη διάρκεια των οποίων πέρασε από διάφορες φάσεις αλλά και πέτυχε τιμητικές διακρίσεις. Τα πρώτα του εγκαίνια έγιναν το 1979, στον πρώτο όροφο ενός παλαιού κτιρίου των Σερρών. Τέσσερα χρόνια αργότερα, το 1983, η έκθεση επεκτάθηκε και στον β' όροφο και τα εγκαίνια αυτή τη φορά συνδυάστηκαν με την οργάνωση του α' επιστημονικού συμποσίου με θέμα «Σαρακατσάνοι, ένας ελληνικός νομαδικός κτηνοτροφικός πληθυσμός».

Το 1984 το Λαογραφικό Μουσείο των Σαρακατσάνων τιμήθηκε με το χρυσό μετάλλιο του Ροταριανού Ομίλου Θεσσαλονίκης και το 1987 το «Ευρωπαϊκό Βραβείο του Μουσείου της χρονιάς (Prix du Musée de l'Année) το συμπεριέλαβε και του απένειμε ειδική διάκριση μεταξύ δεκαοκτώ ευρωπαϊκών Μουσείων, που εκρίθησαν ως τα καλύτερα της Ευρώπης, ανάμεσα σε 146 που είχαν διαγωνισθεί.

Καθώς αύξανε όχι μόνο το ελληνικό αλλά και το διεθνές ενδιαφέρον γι' αυτό το εξειδικευμένο (μονογραφικό θα το χαρακτήριζε η σύγχρονη Μουσειολογία) ελληνικό λαογραφικό Μουσείο, ενώ παράλληλα πλήθαινε και ο αριθμός του υλικού του, άρχισε ένας νέος κύκλος αγώνων και προσπαθειών, ώστε να αποκτηθεί καινούργιο, ιδιόκτητο κτίριο για τη μεταστέγαση του.

Ο αγώνας χάρη στην κατανόηση, το ενδιαφέρον και την ενίσχυση εκ μέρους πολλών παραγόντων και ιδιαίτερα του Υπουργείου Πολιτισμού ευοδώθηκε το 1991 άρχισε η ανέγερση του σημερινού κτιρίου σε οικοπέδο που παραχωρήθηκε από το Ελληνικό Δημόσιο και το 1997 εγκαινιάστηκε το Λαογραφικό Μουσείο των Σαρακατσάνων με νέα εντελώς μορφή.

Το νέο κτίριο αποτελείται από τρία επίπεδα: υπόγειο, ισόγειο και όροφο σε μορφή υπερώου. Στο υπόγειο έχουν διαμορφωθεί χώροι αποθήκευσης του μουσειακού υλικού, βιβλιοθήκη και μικρή αίθουσα εκδηλώσεων και διδασκαλίας σαρακατσάνικων χορών και μουσικής. στο ισόγειο και τον όροφο κατεβλήθη προσπάθεια να δοθεί, έστω σημειολογικά, η ζωή και η τέχνη των Σαρακατσάνων κατά την τελευταία φάση της νομαδικής ζωής τους, δηλαδή κατά την εποχή του μεσοπολέμου και ως το τέλος της δεκαετίας του '40, οπότε ο πόλεμος, η κατοχή και ο εμφύλιος σπαραγμός εξαφάνισαν τα τσελιγκάτα.

Ο χώρος, μικρός σε σχέση με το συγκεντρωμένο υλικό, δεν επέτρεπε να δοθεί σε όλες της τις πτυχές η σαρακατσάνικη τέχνη και ζωή. Έτσι η έκθεση περιορίστηκε κυριότερες κι επισημότερες μορφές τους.

Στο ισόγειο τα χορτόπλεκτα καλύβια, με τις διάφορες μορφές και τις ποικίλες χρήσεις, δίνουν μια συμπυκνωμένη εικόνα της ζωής στο τσελιγκάτο. Η λαμπροφορεμένη Σαρακατσάνα με το καταστόλιστο άλογο της, που στέκει πλάι στην «τσιατούρα», παραπέμπει στην ετήσια ανοιξιάτικη πορεία των Σαρακατσάνων, από τα χειμαδιά στα ορεινά. Πλάι το σχολειό με τον δανεισμένο από κάποιο γειτονικό χωριό εξοπλισμό (πού το φθινόπωρο επιστρεφόταν στους ιδιοκτήτες του) επισημαίνει την ανάγκη των Σαρακατσάνων για μια έστω στοιχειώδη μάθηση, αφού για να γίνει κάποιος τσέλιγκας, δηλαδή αρχηγός του τσελιγκάτου, έπρεπε να ξέρει γράμματα και αριθμητική. Σε τέτοια σχολεία πήραν τις πρώτες γνώσεις Σαρακατσάνοι πού, αργότερα, μετά τη διάλυση των τσελιγκάτων, έγιναν έμποροι, επιχειρηματίες, επιστήμονες και πολιτικοί.

Στο κέντρο της αίθουσας υψώνεται η «μεγάλη καλύβα», ο χώρος της διαμονής, όλη ντυμένη με πολύχρωμα ολοπλούμιστα υφαντά, όπως γινόταν στους γάμους, τα «κουρμπάνια» και γενικά στις γιορτές. Σε μια γωνιά η καλύβα του βοσκού που στήνόταν στο χώρο της βοσκής και ο «μπαντζός», δηλαδή το τυροκομείο, μαζί με φωτογραφίες, σχέδια και κείμενα, συμπληρώνουν τη συνοπτική εικόνα μιας ζωής που χάθηκε ανεπιστρεπті.

Στον όροφο η έκθεση περιλαμβάνει την τέχνη - κατεχοχήν γυναικεία - των Σαρακατσάνων, δηλαδή την υφαντική, τη φορεσιά και την κεντητική. Η μεγάλη προθήκη της «διαδικασίας της κλωστής», με φωτογραφίες, όργανα, κείμενα κτλ., εικονίζει τις φάσεις της δουλειάς από τον «κούρο» ως τον αργαλειό και το αποτέλεσμα, που είναι κάθε λογής υφαντά, βαμβακερά υφάσματα για διάφορες χρήσεις και λαμπρές πολύχρωμες μάλλινες βελόντζες. Ακολουθούν προθήκες με εξαρτήματα και κοσμήματα της γυναικείας φορεσιάς, καθώς και σύνολα, ανδρικά και γυναικεία, από διάφορες, τοπικές σαρακατσάνικες ενδυματολογικές παραλλαγές η ποικιλίες. Εντυπωσιακή είναι η αναπαράσταση της φορεσιάς του Σαρακατσάνου κλέφτη η αρματολού του 1821.

Τέλος, στις προθήκες τις ενσωματωμένες στο κιγκλίδωμα του ορόφου έχουν εκτεθεί δείγματα της κεντητικής και της πλεκτικής, όπως «παναούλες», κάλτσες και «καπλιές», όλα εξαιρετα δείγματα της αξιόσύνης των Σαρακατσάνων γυναικών

Λαογραφικό Μουσείο Λυκείου Ελληνίδων

Η αναζωπύρωση των Ελληνικών εθίμων, η διατήρηση των παραδοσιακών χορών και τραγουδιών της Ελληνικής φορεσιάς, της μουσικής, για να διατηρηθεί, όσο γίνεται αναλλοίωτη στο πέρασμα του χρόνου, η Ελληνική παράδοση, είναι μία προσπάθεια δύσκολη όσο και ευχάριστη. Το έργο αυτό έχει αναλάβει το Λύκειο Ελληνίδων, ένα σωματείο που σε πανελλήνια κλίμακα αριθμεί 43 παραρτήματα και 9 στο εξωτερικό.

Το Λύκειο Ελληνίδων Σερρών ιδρύθηκε το 1957. Επιτελώντας με απόλυτο σεβασμό και πλήρη συνέπεια στο έργο του, διατηρεί σήμερα τμήματα χορού, τμήματα εκμάθησης παραδοσιακής μουσικής και οργάνων, καθώς και μια θαυμάσια ιματιοθήκη που καλύπτει όλο σχεδόν το φάσμα της παραδοσιακής φορεσιάς.

Λαογραφικό Πολεμικό Μουσείο

Το πολεμικό μουσείο των Σερρών στεγάζεται στην αίθουσα του "Κωνσταντίνου Καραμανλή" που βρίσκεται στο κτήριο της Π.Ε. Σερρών.

Μουσείο Ελιάς - Τοπική Κοινότητα Ελαιώνα

Το έτος 2009 άνοιξε για πρώτη φορά «τις πύλες» του στο κοινό το παλαιό ελαιοτριβείο του Ελαιώνα μετά από τις εργασίες αποκατάστασης και ανάδειξής του με συνχρηματοδότηση από την Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER plus, με αφορμή το γεγονός της δράσης «ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΙΑΣ».

Το λιθόκτιστο ελαιοτριβείο βρίσκεται στην κεντρική πλατεία της τοπικής κοινότητας Ελαιώνα και η χρήση του πλέον είναι μουσειακή. Το ελαιοτριβείο αυτό κατασκευάσθηκε το έτος 1870 από την Εκκλησιαστική Επιτροπή της εκκλησίας του χωριού, Αγίου Νικολάου και του τότε Μητροπολίτη Σερρών. Κατά το έτος 1930, η διαχείρισή του παραχωρήθηκε στο Δημοτικό Σχολείο του χωριού, όπου την ευθύνη την είχε ο δάσκαλος μαζί με τη σχολική επιτροπή. Εξυπηρετούσε τις ανάγκες των ελαιοπαραγωγών του Ελαιώνα (υπολογίζονται σε 18.000 ελαιόδενδρα στην περιοχή του χωριού) αλλά και των γύρω περιοχών (Ορεινή, Βροντού, Μετόχι, Ι.Μ. Τιμίου Προδρόμου) και επεξεργάζονταν ετησίως 100 τόνους ελιάς. Λειτουργούσε με τη βοήθεια του νερού των άφθονων πηγών που υπάρχουν στην περιοχή. Για το λόγο αυτό το προτιμούσαν πολλές οικογένειες αφού το κόστος εξαγωγής του λαδιού ήταν φθηνό και οι συνθήκες επεξεργασίας ήταν υγιεινές. Ο χρόνος της συγκομιδής κρατούσε από το τέλος Νοεμβρίου μέχρι τις αρχές Ιανουαρίου. Γύρω στα 1975, δημιουργήθηκε καινούργιο ηλεκτροκίνητο ελαιοτριβείο από ιδιώτη με αποτέλεσμα το παραδοσιακό υδροκίνητο ελαιοτριβείο να έλθει σε αχρησία.

Σήμερα στο εσωτερικό του βρίσκεται όλος ο εξοπλισμός που απαιτούνταν για τη λειτουργία του (μυλόπετρες, δεξαμενές, πιεστήριο ή αλλιώς “μέγγενη”) ενώ στο εξωτερικό του μέρος βρίσκεται η φτερωτή του νερόμυλου. Έτσι σχεδιάστηκε ώστε μέσα στο χώρο του ελαιοτριβείου στα 143,52 τ.μ. να υπάρχουν τρεις ενότητες, η ενότητα με το παλαιό και νέο φωτογραφικό υλικό, η αναπαράσταση της διαδικασίας με τη βοήθεια του υπάρχοντος εξοπλισμού και τέλος, η γνωριμία με τα ίδια τα προϊόντα.

Στον εξωτερικό χώρο του κτίσματος έχει διαμορφωθεί ένα φιλόξενο περιβάλλον με παγκάκια και φυτεύσεις για την ξεκούραση των επισκεπτών.

1.4.3.3. Άλλες Πολιτιστικές Υποδομές

Δημόσια Βιβλιοθήκη

Η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Σερρών ιδρύθηκε το 1952 με κοινή Υπουργική απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών που δημοσιεύθηκε στο Β' τεύχος της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως με αριθ. 72/27-3-1952. Η λειτουργία της διέπεται από τις διατάξεις του Ν. 3149/2003 (ΦΕΚ/Α/141/10.6.2003).

Η νομική της μορφή είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου και υπάγεται στο Υπουργείο Παιδείας Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων από το οποίο εποπτεύεται και χρηματοδοτείται. Διοικείται από Εφορευτικό Συμβούλιο με τριετή θητεία το οποίο διορίζεται από τον Υπουργό Παιδείας Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

Ο πυρήνας της πρώτης συλλογής των βιβλίων δημιουργήθηκε με δωρεές από διάφορους φορείς όπως το Υπουργείο Παιδείας Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, το Γαλλικό Προξενείο, το Υπουργείο Εξωτερικών, καθώς και από μεμονωμένους δωρητές φίλους της Βιβλιοθήκης. Σήμερα η συμπλήρωση των συλλογών γίνεται με αγορές του έντυπου και οπτικοακουστικού υλικού, διαδικασία που αποτελεί τον κύριο τρόπο ενημέρωσης και εμπλουτισμού των.

Την τελευταία δεκαετία η Βιβλιοθήκη πραγματοποίησε μια αλματώδη αναβάθμιση των προσφερομένων υπηρεσιών στο αναγνωστικό κοινό. Οι συλλογές της περιλαμβάνουν σήμερα 70.000 τόμους βιβλίων και μεγάλο αριθμό οπτικοακουστικού υλικού. Τα μέλη της ανέρχονται σε 22.000 τα οποία καλύπτουν όλες τις ηλικίες συμπεριλαμβανομένων και νηπίων.

Παράλληλα η Βιβλιοθήκη συμμετέχει στα πολιτιστικά δρώμενα της πόλης με διάφορες εκδηλώσεις και δραστηριότητες. Διοργανώνει ομιλίες, παρουσιάσεις βιβλίων, θεματικές εκθέσεις, υλοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα, διοργανώνει λογοτεχνικά σεμινάρια, κινηματογραφική λήσχη, προβολές κλασικού μπαλέτου και εκδίδει βιβλία στο πλαίσιο της σειράς «Εκδόσεις για την πόλη και το νομό Σερρών».

Η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Σερρών ανταποκρίνεται στις νέες ανάγκες του ανθρώπου στον 21ο αιώνα με την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών όλων των πολιτών ανεξάρτητα από ηλικία, φύλο, οικονομική και κοινωνική κατάσταση.

Η Βιβλιοθήκη με την ολοκλήρωση της αναδρομικής καταλογογράφησης της συλλογής της διαθέτει τον κατάλογο των βιβλίων αλλά και τα υπόλοιπα τεκμήρια των συλλογών της σε πλήρη αυτοματοποιημένη μορφή. Για την ηλεκτρονική επεξεργασία και καταχώρηση του υλικού της χρησιμοποιεί το πρόγραμμα ABEKT 5.6 του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών.

Ήδη ο κατάλογός της είναι στη διάθεση του κοινού και μέσω του διαδικτύου με τη χρήση μιας εύχρηστης φόρμας αναζήτησης μέσα από την πλούσια ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης μας στη διεύθυνση www.serrelib.gr. Την τεχνική υποστήριξη του συστήματος παρέχει στη Βιβλιοθήκη η επιστημονική ομάδα του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης που διέθεσε και το ανάλογο λογισμικό.

Οι συλλογές της Βιβλιοθήκης καλύπτουν αντιπροσωπευτικά όλο το φάσμα της γνώσης. Εμπλουτίζονται καθημερινά με νέες εκδόσεις με αποτέλεσμα να είναι σε θέση να καλύψει τις ανάγκες και του πλέον απαιτητικού αναγνώστη ή μελετητή

Η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Σερρών διαθέτει τα εξής τμήματα :

- Κεντρικό βιβλιοστάσιο
- Τμήμα λογοτεχνίας
- Παιδική Βιβλιοθήκη
- Αναγνωστήριο
- Κινητή Βιβλιοθήκη
- Δημόσιο Κέντρο πληροφόρησης
- Εξοπλισμό για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες

Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Σερρών (ΔΗ.Κ.Ε.ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ)

Η ΔΗ.Κ.Ε. ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Σερρών είναι ένα από τα πρώτα ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. που δημιουργήθηκαν από το Υπουργείο Πολιτισμού και εντάχθηκαν στον ευρύτερο σχεδιασμό του για την θεατρική ανάπτυξη και την πολιτιστική επανένταξη της, εκτός των τειχών, άλλης Ελλάδας.

Έκτοτε και με την πνευματική του δραστηριότητα παρεμβαίνει θετικά στα πολιτιστικά δρώμενα της τοπικής κοινωνίας, συμβάλλοντας με το έργο του στην διαμόρφωση ποιοτικών όρων ανάπτυξης της θεατρικής παιδείας στο ευαίσθητο ιστορικά & πολιτιστικά τοπίο της ακριτικής μας περιφέρειας.

Η πολιτιστική του φιλοσοφία που καθορίζει τους στόχους και τις βασικές του αρχές, προσδιορίζεται από τις πνευματικές ανάγκες του κοινωνικού του περιβάλλοντος και εστιάζεται στην ουσιαστική προσέγγιση της εκπαιδευτικής κοινότητας, των νέων και των μαζικών χώρων μέσα από ένα πρόγραμμα εξωστρεφούς θεατρικού προσανατολισμού, που πέρα από τις παραγωγές της Κεντρικής του Σκηνής, ανταποκρίνεται στο κοινωνικό αίτημα της πόλης και της περιφέρειας για γνώση, συμμετοχή και δημιουργία.

Κατά την διάρκεια της πολυετούς θεατρικής του διαδρομής το Θέατρο των Σερρών ανέβασε μέχρι σήμερα 55 θεατρικές παραγωγές από την Κεντρική του Σκηνή, 14 από την Παιδική του Σκηνή, 3 από την Λυόμενη Σκηνή του και 2 από την Ερασιτεχνική του Σκηνή. Εκτός των πολυπληθών του πολιτιστικών εκδηλώσεων και στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του για την προσέγγιση της τοπικής κοινωνίας, διοργάνωσε κύκλους μαθημάτων θεατρικής παιδείας, θεατρικά σεμινάρια, ενώ κατ'έτος οργανώνει θεατροπαιχνίδια και την Πανελλήνια Πανεπιστημιάδα Θεάτρου.

Όμιλος Ορφέα

Ο όμιλος ΟΡΦΕΑΣ Σερρών ιδρύθηκε στην πόλη των Σερρών την 1η Αυγούστου 1905 ως Μουσικογυμναστικός Σύλλογος, αλλά στην πραγματικότητα ως μουσική και ένοπλη οργάνωση. Συγχρόνως με την εθνική του δράση καλλιεργούσε την μουσική, το θέατρο και τον αθλητισμό, πραγματοποιώντας πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις τόσο στο ιδιόκτητό του κτίριο όσο και στο ιδιόκτητό του γυμναστήριο. Σχεδόν αμέσως με την ίδρυση του ΟΡΦΕΑ το 1905 έκτισε και το ιστορικό του κτίριο, μια αίθουσα πολλαπλών χρήσεων.

Το κτίριο αυτό αρχικά ήταν η στέγη και το ορμητήριο των αγωνιστών του Μακεδονικού Αγώνα και το οποίο επί πολλά χρόνια φιλοξενούσε όλες τις πολιτιστικές εκδηλώσεις του ΟΡΦΕΑ αλλά και όλων των πολιτιστικών σωματείων της πόλης, διότι ήταν το μοναδικό κτίριο στην πόλη μας που διέθετε μεγάλη αίθουσα για την πραγματοποίηση τέτοιων εκδηλώσεων.

Το ιστορικό κτίριο του ΟΡΦΕΑ δια της υπ' αριθμ. ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/2246/43011 από 5.8.1994 του Υπουργείου Πολιτισμού χαρακτηρίστηκε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο διότι είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την κοινωνική και πολιτιστική ζωή της πόλης και τις μνήμες των κατοίκων. Σήμερα ο ΟΡΦΕΑΣ συνεχίζει την λειτουργία του με στόχους τους οποίους είχε και από της ιδρύσεώς του. Συγκεκριμένα στόχοι του είναι :

- Η μελέτη προστασίας και προαγωγής της μουσικής, των γραμμάτων, των καλών τεχνών, των επιστημών και του αθλητισμού και η ανύψωση του πολιτιστικού επιπέδου της πόλης και του νομού.
- Η προβολή και η αξιοποίηση των πολιτιστικών στοιχείων του τόπου και η ηθική και υλική συμπαράσταση και ενθάρρυνση προσώπων και φορέων για έργα που έχουν σχέση με τους σκοπούς του ομίλου.

Για την υλοποίηση των παραπάνω στόχων λειτουργούν σήμερα τα εξής τμήματα :

- Μικτή χορωδία με 45 χορωδούς
- Θεατρική ερασιτεχνική σκηνή
- Ερασιτεχνική σκηνή κουκλοθεάτρου
- Τμήμα εκδόσεων και λογοτεχνίας
- Τμήμα πολιτιστικών εκδηλώσεων
- Τμήμα κινηματογραφικής λήσχης
- Αθλητικό παλαιστικό τμήμα

Οι εκδηλώσεις σήμερα πραγματοποιούνται στην νέα ιδιόκτητη αίθουσα στο κέντρο της πόλης η οποία διατίθεται και για πολιτιστικές εκδηλώσεις άλλων σωματείων και φορέων της πόλης. Από της ιδρύσεώς του το 1905 και μέχρι σήμερα ο ΟΡΦΕΑΣ πραγματοποίησε πάμπολες πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Μαξίμειο

Το Μαξίμειο Πνευματικό και Πολιτιστικό Κέντρο της Ιεράς Μητροπόλεως Σερρών Νιγρίτας λειτουργεί σε πλήρη ανάπτυξη από τον Σεπτέμβριο του 1998. Ονομάστηκε «Μαξίμειο Ίδρυμα» και φέρει επάξια το όνομα του ιδρυτή του, του πρώην μακαριστού Μητροπολίτου κυρίου Μάξιμου, ο οποίος εκοιμήθη στις 5 Μαρτίου 2003. Η πρωτοβουλία και οι δαπάνες για την ανέγερση του Πολιτιστικού Κέντρου είναι του ιδίου, προκειμένου να στεγαστούν σ' αυτό οι ποικίλες δραστηριότητες της Μητρόπολης, όπως :

- Η Σχολή Βυζαντινής Μουσικής
- Η Σχολή Βυζαντινής Αγιογραφίας
- Η παιδική Ορχήστρα – Χορωδία
- Η Σχολή Γονέων
- Μαθήματα Κλασσικής Παιδείας

Το 2008 με πρωτοβουλία του Σεβασμιότατου Μακαρίου κ. Θεολόγου ανεγέρθηκαν δύο ακόμη όροφοι οι οποίοι στεγάζουν την Εκκλησιαστική Βιβλιοθήκη «Μυριόβιβλος».

Κινηματογράφος – Ραδιόφωνο

Στην πόλη των Σερρών λειτουργούν ο κινηματογράφος «Το Κρόνιο» που διαθέτει χειμερινή αίθουσα στο κέντρο της πόλης απέναντι από τη ΔΗ.Κ.Ε. ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Σερρών και θερινές εγκαταστάσεις στην κοιλάδα των Αγ. Αναργύρων.

Επίσης, πέραν των τηλεοπτικών σταθμών πανελλήνιας μετάδοσης της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, εκπέμπουν τέσσερις Τηλεοπτικοί Σταθμοί της περιοχής που είναι: TVS (6ο χλμ. Σερρών - Δράμας, Σέρρες), ΔΙΚΤΥΟ Τηλεόραση (Αίνου 13, Σέρρες), Τηλεόραση Επιλογές (Τσακάλωφ 6, Σέρρες) και Νέα Τηλεόραση ΝΕ.Τ. (Μεραρχίας 80, Σέρρες). Τέλος, στην πόλη λειτουργούν 24 ραδιοφωνικοί σταθμοί.

Πολιτιστικές Εκδηλώσεις

Έντονη είναι η παρουσία των εθνικοτοπικών συλλόγων (Θρακών, Ποντίων, Μικρασιατών, Σαρακατσάνων, Βλάχων κ.α.) η δράση των οποίων εναρμονίζεται με το χαρακτήρα, τις συνήθειες και τα έθιμα διαφόρων γεωγραφικών περιοχών. Επίσης μακρά είναι και η παρουσία του Λυκείου Ελληνίδων Σερρών. Από το 1957 μέχρι σήμερα η δραστηριότητα του είναι αδιάλειπτη και καλύπτει τη λαϊκή παράδοση όχι μόνο της περιοχής αλλά και όλης της Ελλάδας. Στις Σέρρες λειτουργεί Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη η οποία ιδρύθηκε στις αρχές της δεκαετίας του '50 και συμμετέχει ενεργά στα πολιτιστικά δρώμενα της πόλης (ομιλίες, εκθέσεις, παρουσιάσεις βιβλίων, λογοτεχνικά αφιερώματα, σεμινάρια), ενώ συγχρόνως έχει πλούσια εκδοτική δραστηριότητα στα πλαίσια της σειράς "Εκδόσεις για την πόλη και το νομό των Σερρών".

Λαϊκός Πολιτισμός Δήμου Σερρών

Μοναδικές πρωτογονικές τελετουργίες και πανάρχαια δρώμενα τελούνται κάθε χρόνο σε αρκετά χωριά των Σερρών. Μάλιστα πολλά από αυτά παρουσιάζουν δίχως υπερβολή παγκόσμιο ενδιαφέρον. Οι κάτοικοί τους διατηρούν τις προγονικές τους παραδόσεις με σεβασμό και κατάνυξη, ενώ το γλέντι και το κέφι αποτελεί τον αυτονόητο κοινό τόπο.

Αναστενάρια ή Νεστενάρια

Τα αναστενάρια ξεκίνησαν στις αρχές του αιώνα και τελείται σήμερα στο χωριό Αγία Ελένη της Δημοτικής Ενότητας Σκουτάρεως. Η «Πυροβασία» αποτελεί το χαρακτηριστικό του εθίμου που διανθίζεται από διάφορες μυσταγωγίες και ιεροπραξίες όπως η τελετουργική θυσία των ζώων και η έκσταση των πιστών, με την αδιάλειπτη παρουσία της μουσικής από λαϊκούς οργανοπαίχτες. Η λαϊκή θρακική λατρεία των αναστεναριών έχει διασωθεί από την αρχαιότητα και εκτός από την βακχεία των αναστεναρήδων, διασώζει πολλά κατάλοιπα της Διονυσιακής λατρείας.

Γυναικοκρατία – Μπάμπω – «Βρεξούδια»

Η γιορτή της μπάμπως ή της μαμής είναι ένα πανάρχαιο έθιμο με τα δρώμενα του οποίου τιμάται η αναπαραγωγή, η γέννηση των παιδιών και η γυναίκα που τα φέρνει στον κόσμο. Αποτελεί μια μακρινή ανάμνηση του Μητριαρχικού Πνεύματος. αναβιώνει κάθε χρόνο στις 8 Ιανουαρίου στα χωριά Μονοκκλησιά και Άνω Καμήλα της Δημοτικής Ενότητας Μητρουσίου.

Παραδοσιακή Πάλη

Η παραδοσιακή πάλη είναι άμεσα συνδεδεμένη με τα πανηγύρια. Το συναντάμε σαν έθιμο στη Δημοτική Ενότητα Σκουτάρεως, όπου μπορεί κανείς να δει τους τελευταίους παραδοσιακούς παλαιστές, τους «πεχλιβάνηδες».

Χελιδονίσματα

Τα χελιδονίσματα είναι η συνήθεια των παιδιών να τραγουδούν την πρώτη Μαρτίου την άφιξη των χελιδονιών κρατώντας ένα ξύλινο ομοίωμά τους. Ως τραγούδι και ως εθιμοτυπικό εντάσσεται σε έναν ευρύτερο εθμικό κύκλο της ημέρας αυτής, της Πρωτομαρτίας, η οποία ως πρώτη ημέρα του χρόνου παλαιότερα, συνδέεται με πολλά δρώμενα μαντικού, μαγικού και λατρευτικού περιεχομένου. Τα χελιδονίσματα αναβιώνουν τα τελευταία χρόνια στην πόλη των Σερρών χάρη στις προσπάθειες του «Λυκείου Ελληνίδων Σερρών».

Διάφορα Πολιτιστικά Φεστιβάλ

Πέρα από τις πλούσιες παραδοσιακές εκδηλώσεις, έχουν αναπτυχθεί πολιτιστικά δρώμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις ενός σύγχρονου και καλλιεργημένου τόπου.

Το **Βαλκανικό Μουσικό Φεστιβάλ** οργανώνεται κάθε χρόνο από την Πολιτιστική Εταιρεία ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ Σερρών. Οι ιδρυτές της Πολιτιστικής Εταιρείας ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ συνέλαβαν την ιδέα του Βαλκανικού Φεστιβάλ ως γέφυρας Πολιτισμού των λαών των Βαλκανίων, λαμβάνοντας υπόψη και τα οικονομικά και Πολιτιστικά οφέλη της περιοχής

Τα **Ελευθέρια** αποτελούν την πιο οργανωμένη πολιτιστική κίνηση του Δήμου Σερρών. Διοργανώνεται κάθε χρόνο τους θερινούς μήνες και στα πλαίσια των εκδηλώσεων της φιλοξενούνται μουσικοχορευτικοί σύλλογοι από όλη την Ελλάδα, σημαντικές θεατρικές παραστάσεις και μουσικές παραστάσεις (συναυλίες) της εκάστοτε χρονιάς. Επιπλέον στηρίζει και προωθεί τις πολιτιστικές κινήσεις που λαμβάνουν χώρα στα πλαίσια του Δήμου από τοπικούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων παραστάσεων τοπικών θεατρικών ομάδων, εκθέσεις ζωγραφικής και φωτογραφίας κ.ά.

Στις **29 Ιουνίου** γίνονται εκδηλώσεις για την απελευθέρωση της πόλης από τους Βούλγαρους, με ομιλίες και χορευτικά και παρέλαση στον κεντρικό δρόμο της πόλης.

1.4.4 Υποδομές Αθλητισμού και Τουρισμού

1.4.4.1. Υποδομές Αθλητισμού

Αθλητικές Υποδομές & Δραστηριότητες			
Αθλητικοί Χώροι			
	Πλήθος	Έκταση (τ.μ)	
Δημοτικά Γήπεδα	1	7786,54	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΓΗΠΕΔΟ
Κλειστά Γυμναστήρια	1	2258,96	ΑΠΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ
Κλειστά Γυμναστήρια	1	1024,62	ΟΜΟΝΟΙΑΣ
Κολυμβητήρια	1	1879	ΕΘΝΙΚΟ ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΣΕΡΡΩΝ
Εθνικά Στάδια	1	8261,5	ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ ΣΕΡΡΩΝ
Αθλητικά Κέντρα	2	840	ΕΞ.ΓΗΠΕΔΑ ΜΠΑΣΚΕΤ ΟΜΟΝΟΙΑΣ (2)
Λοιποί αθλητικοί Χώροι	1	1092	ΕΞ.ΓΗΠΕΔΑ ΜΠΑΣΚΕΤ ΚΟΙΛΑΔΑΣ
Λοιποί αθλητικοί Χώροι	1	324	ΕΞ.ΓΗΠΕΔΑ ΒΟΛΕΙ (ΚΟΙΛΑΔΑ ΑΠΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ)
Λοιποί αθλητικοί Χώροι	4	1056	ΓΗΠΕΔΑ ΤΕΝΙΣ (ΚΟΙΛΑΔΑ ΑΠΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ)
Λοιποί αθλητικοί Χώροι	2	500	ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ (ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ)
Περιφερειακά Γήπεδα	13		ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ, ΒΑΜΒΑΚΟΥΣΑΣ, ΠΕΠΟΝΙΑΣ, ΑΝΩ ΚΑΜΗΛΑΣ, ΚΩΝ/ΤΟΥ, ΠΡΟΒΑΤΑ, ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ, Κ.ΔΕΝΔΡΩΝ, Κ.ΚΑΜΗΛΑΣ, ΜΗΤΡΟΥΣΙΟΥ, ΟΙΝΟΥΣΑΣ, ΕΠΤΑΜΥΛΩΝ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΟΥ
Αυτοκινητοδρόμια	1	1000000	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΙΟ ΣΕΡΡΩΝ

Πίνακας 38: Αθλητικές Υποδομές του Δήμου Σερρών

Πηγή: Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δήμου Σερρών

Στο Δήμο Σερρών λειτουργεί από το 1993 ο Αθλητικός Οργανισμός Δήμου Σερρών με τη μορφή Νομικού Προσώπου Δημοσίου δικαίου, με σκοπό την ανάπτυξη του μαζικού αθλητισμού, την καλλιέργεια της αθλητικής άμιλλας αλλά και τη δημιουργία και λειτουργία των απαραίτητων αθλητικών χώρων (γυμναστήρια, χώροι αθλοπαιδιών, κλπ). Με την υπ' αριθμ 285/2011 απόφαση του Δ.Σ. ο Α.Ο.Δ.Σ. συγχωνεύτηκε μαζί με άλλα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου στον Οργανισμό Προσχολικής Αγωγής, Κοινωνικής, Πολιτικής και Αθλητισμού Δήμου Σερρών.

Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του το νέο Νομικό Πρόσωπο διεξάγει πρωταθλήματα και αγώνες σε διάφορα αθλήματα (ποδόσφαιρο, μπάσκετ, βόλεϊ, κολύμπι, ποδηλασία, τένις, κλπ), λειτουργούν Ακαδημίες ποδοσφαίρου και καλαθοσφαίρισης, σχολές εκμάθησης αθλημάτων, διοργανώνει ημερίδες και σεμινάρια.

Στην πόλη των Σερρών υπάρχει πληθώρα αθλητικών εγκαταστάσεων και αξιόλογη παράδοση αθλητικών σωματείων με ιδιαίτερη έμφαση να δίνεται στο αυτοκινητοδρόμιο Σερρών. Τα σημαντικότερα αθλητικά κέντρα της πόλης είναι τα εξής:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Άθλημα	Σύλλογος - Ένωση - Όμιλος
Στίβος	Αθλητικός Όμιλος Νέας Ζίχνης Αθλητικός Σύλλογος "Το Ρούπελ" Αθλητικός Σύλλογος "Ορφέας" Γυμναστικός Σύλλογος "Σέρρες '93" Γυμναστικός Σύλλογος "Δόξα" Γυμναστικός Σύλλογος "Ελπίδα" Όμιλος Φίλων Κλασσικού Αθλητισμού (Ο.Φ.Κ.Α.) Ο. Α. Νιγρίτας Σύνδεσμος Βετεράνων Αθλητών Στίβου Σερρών (Σ.Ε.Β.Α.Σ. Σερρών)
Ποδόσφαιρο	Π.Α.Ε. Πανσερραϊκός (Β' Εθνική) Α.Ε Νιγρίτας (Γ' Εθνική) Α.Ε Χρυσού (Δ' Εθνική) Εθνικός Σιδηροκάστρου (Δ' Εθνική) Μέγας Αλέξανδρος Ηράκλειας (Δ' Εθνική) Μέγας Αλέξανδρος Καρπερής (Δ' Εθνική) Σέρρες '85 (Δ' Εθνική) Ποδοσφαιρικός Όμιλος "Σέρρες" Ε.Π.Σ. Σερρών (παιδών)
Καλαθοσφαίριση	Αθλητική Ένωση "Σέρρες" (Α.Ε.Σ.) Αθλητικός Όμιλος Σερρών (Α.Ο.Σ.) Α.Ο.Κ. Ικαροι Σερρών Μουσικογυμναστικός Σύλλογος (Μ.Γ.Σ.) "Πανσερραϊκός" Αθλητικός Σύλλογος Μπάσκετ "Ελπίδες" Καλαθοσφαιρική Ακαδημία Σερρών (Κ.Α.Σ.)
Πετοσφαίριση	Αθλητικός Όμιλος Σερρών (Α.Ο.Σ.) Γυμναστική Ένωση "Σέρρες '94" Γυμναστικός Σύλλογος "Σίρις" "Σέρρες '94"
Άρση Βαρών	-
Αντισφαίριση	Σύλλογος Αντισφαίρισης Σερρών (Σ.Α.Σ.) Σύλλογος Τέννις Σερρών "Η Νέα Πνοή" Όμιλος Αντισφαίρισης Νιγρίτας Πρότυπος Αθλητικός Σύλλογος Αντισφαίρισης
Tae Kwon Do	Αθλητικός Σύλλογος ΤΑΕ KWON DO Αθλητικός Όμιλος ΤΑΕ KWON DO "Ηρακλής" Αθλητικός Σύλλογος ΤΑΕ KWON DO "Δίας" (Ι.Τ.Φ.) Αθλητικός Σύλλογος Καράτε Σερρών (Α.Σ.Κ.Σ.) Αθλητικός Σύλλογος Παραδοσιακού ΤΑΕ KWON DO
Κολύμβηση	Κολυμβητικός Όμιλος Σερρών (Κ.Ο.Σ.) Μουσικογυμναστικός Σύλλογος (Μ.Γ.Σ.) "Πανσερραϊκός" Κολυμβητικός Σύλλογος "Σέρρες 2005"
Συγχρονισμένη Κολύμβηση	Μουσικογυμναστικός Σύλλογος (Μ.Γ.Σ.) "Πανσερραϊκός"
Υδατοσφαίριση	Μουσικογυμναστικός Σύλλογος (Μ.Γ.Σ.) "Πανσερραϊκός"
Σκοποβολή	Σκοπευτικός Όμιλος Σερρών Σκοπευτικός Όμιλος Σωματείου Αστυνομικών Υπαλλήλων "Αρτεμις" Σκοπευτικός Σύλλογος Καλών Δένδρων
Πάλη	Παλαιστικός Όμιλος Σερρών "Ο Διογένης" Παλαιστικός Όμιλος "Ο Θησέας" Παλαιστικός Όμιλος Σκουτάρεως "Ο Σκουτάριος" Παλαιστικός Σύλλογος "Ο Δραβήσκος" Παλαιστικός Σύλλογος Καλών Δένδρων Παλαιστικός Σύλλογος "Άρης" Σύλλογος Πάλης Μαυροθάλασσας
Χειροσφαίριση	Α. Σ. Πετοσφαίρισης "Ο Ερμής" Σκουτάρεως Μουσικογυμναστικός Σύλλογος (Μ.Γ.Σ.) "Πανσερραϊκός"
Ενόργανη Γυμναστική	Γυμναστικός Σύλλογος "Σίρις"
Ιππασία	-
Καταδύσεις	Σύλλογος Υποβρύχιας Κολύμβησης & Καταδύσεων (Σ.Υ.Κ.Κ.)
Ρυθμική	-

Δημοτικό Γήπεδο Σερρών

Το Γήπεδο Σερρών έχει χωρητικότητα 9.500 θεατών και κατασκευάστηκε το 1926 με τελευταία ανακατασκευή το 1976. Ήταν η έδρα του Ηρακλή και του Απόλλωνα Σερρών, οι οποίοι συγχωνεύθηκαν το 1964 δημιουργώντας τον Πανσερραϊκό. Το 1976 το γήπεδο πήρε την σημερινή του μορφή, με την κατασκευή των δύο πετάλων πίσω από τις εστίες. Την ίδια χρονιά απέκτησε για πρώτη φορά και χλοοτάπητα. Το 2005 τοποθετήθηκαν προβολείς και καθίσματα σε όλες τις κερκίδες. Το νέο στέγαστρο πάνω από τη δυτική κερκίδα (θύρες 2-3-4) κατασκευάστηκε το 2008, οπότε και τα δημοσιογραφικά θεωρεία μεταφέρθηκαν στην απέναντι θύρα 1. Παρ'όλα αυτά τα έργα, το γήπεδο δείχνει την ηλικία του. Μάλιστα, ιδιαίτερως σημαντικά προβλήματα έχουν εντοπιστεί ως προς τη στατικότητα του νοτίου πετάλου, το οποίο χρήζει άμεσων παρεμβάσεων για την ασφάλεια των θεατών.

Αθλητικό Πάρκο Ομόνοιας

Πρόκειται για ένα αθλητικό πολυχώρο στη νότια πλευρά της πόλης με έκταση 300 στρεμμάτων πνιγμένο στο πράσινο. Οι υπάρχουσες εγκαταστάσεις συγκεντρώνουν πλήθος φίλων του αθλητισμού σε καθημερινή βάση και περιλαμβάνουν :

- Κλειστό γυμναστήριο
- 7 γήπεδα ποδοσφαίρου
- 3 ανοικτά γήπεδα μπάσκετ
- 2 γήπεδα τένις
- Αποδυτήρια αθλούμενων
- Αναψυκτήριο

Εθνικό Κολυμβητήριο Σερρών

Στην Κουλάδα των Αγ. Αναργύρων βρίσκεται το Εθνικό Κολυμβητήριο Σερρών ενταγμένο σε ένα σύμπλεγμα αθλητικών υποδομών με το κλειστό γυμναστήριο μπάσκετ της πόλης, ανοικτά γήπεδα μπάσκετ, ποδοσφαίρου, τένις και βόλεϊ.

Το κολυμβητήριο που λειτουργεί από το 1976 αποτελεί ένα κόσμημα αρχιτεκτονικής για την πόλη. Η σφηνοειδής μορφή του παραπέμπει σε αναδυόμενη από τη γη κατασκευή, πρωτοποριακό και πρωτοποριακό για την εποχή κατασκευής του, ενώ παράλληλα άριστα ενταγμένο στο πλούσιο φυσικό περιβάλλον της περιοχής. Φιλοξενεί καθημερινά τους αθλητές της κολύμβησης, του πόλο και της συγχρονισμένης κολύμβησης.

Διαθέτει μία δεξαμενή 25 μέτρων με πέντε διαδρομές. Η χωρητικότητα του κολυμβητηρίου δεν επαρκεί για την κάλυψη των αυξημένων αναγκών των κατοίκων των Σερρών λόγω της μεγάλης αύξησης του πληθυσμού της πόλης και του γενικότερου ενδιαφέροντος που υπάρχει γύρω από την άθληση στον υγρό στίβο από το ΤΕΙ και ΤΕΦΑΑ Σερρών.

Παρά τις προαναφερθείσες αντιξοότητες, οι Σερραίοι κολυμβητές παρουσιάζουν ιδιαίτερες επιδόσεις και δραστηριότητες στα αθλήματα της κολύμβησης. Υπάρχουν τρεις σύλλογοι κλασικής κολύμβησης: ο Μ.Γ.Σ. Πανσερραϊκός, ο Κ.Ο. Σερρών και ο Σ.Υ.Κ.Κ. Σερρών. Ο Σ.Υ.Κ.Κ. Σερρών καλλιεργεί και τα αθλήματα Τεχνικής Κολύμβησης Επιφανείας, Υποβρύχιας κολύμβησης και Αυτόνομης Κατάδυσης. Ο Μ.Γ.Σ. Πανσερραϊκός είναι η πρώτη Ελληνική ομάδα που δημιούργησε τμήμα Συγχρονισμένης Κολύμβησης με πολλές επιτυχίες σε αγώνες πανελλήνιους και διεθνείς, ενώ ακόμη καλλιεργεί και το άθλημα της Υδατοσφαίρισης για άνδρες και γυναίκες.

Αυτοκινητοδρόμιο Σερρών

Το Αυτοκινητοδρόμιο των Σερρών πληροί τις κατασκευαστικές προδιαγραφές της Διεθνούς Ομοσπονδίας Αυτοκινήτου και της Διεθνούς Ομοσπονδίας Μοτοσικλέτας για διεξαγωγή αγώνων κατηγορίας Μοτοσικλέτας και Αυτοκινήτου μέχρι του επιπέδου Φόρμουλα 3000.

Κατασκευάστηκε από τον Δήμο Σερρών στην περιοχή του αθλητικού πάρκου Ομονοίας και λειτουργεί από το Μάιο του 1998. Στα δέκα πρώτα χρόνια της λειτουργίας του έχει φιλοξενήσει πλήθος αγώνων αυτοκινήτου και μοτοσικλέτας, καθώς και δραστηριότητες με αυτοκινητιστικό ενδιαφέρον, μη αγωνιστικού χαρακτήρα, αναδεικνύοντας την περιοχή σε πανελλήνιο κόμβο μηχανοκίνητου αθλητισμού.

Φορέας διαχείρισης του αυτοκινητοδρομίου είναι ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία «Αυτοκινητοδρόμιο Σερρών Α.Ε.» που ιδρύθηκε το Φεβρουάριο του 1998 με πρωτοβουλία του Δήμου Σερρών, με κύριο στόχο την αξιοποίηση και διαχείριση του αυτοκινητοδρομίου με ιδιωτικοοικονομικά επιχειρηματικά κριτήρια.

Το Αυτοκινητοδρόμιο βρίσκεται νοτιοδυτικά της πόλης των Σερρών εντός ιδιόκτητου δημοτικού χώρου έκτασης 1.000 στρεμμάτων. Οι χώροι του αυτοκινητοδρομίου καταλαμβάνουν έκταση 500 περίπου στρεμμάτων, ενώ στον περιβάλλοντα χώρο λειτουργούν δημοτικές αθλητικές εγκαταστάσεις συμπεριλαμβανομένων γηπέδων ποδοσφαίρου, μπάσκετ, βόλεϊ, τένις και κλειστού γυμναστηρίου. Επίσης σε όμορο ειδικά διαμορφωμένο χώρο λειτουργεί πίστα αγώνων καρτ, ευρωπαϊκών προδιαγραφών.

Η πρόσβαση στο χώρο γίνεται κυρίως από το βορειοανατολικό τμήμα του μέσω υπόγειας διάβασης. Σημειώνεται ότι υπάρχουν άλλες 10 προσβάσεις-περιμετρικά του αυτοκινητοδρομίου-για την επικοινωνία με τον περιβάλλοντα χώρο και για τη διέλευση θεατών και οχημάτων. Το συνολικό μήκος της πίστας είναι 3.186 μέτρα και το συνολικό εμβαδόν που περικλείει είναι 195 στρέμματα περίπου. Στο εσωτερικό της πίστας είναι εγκατεστημένος ο χώρος στάθμευσης και προετοιμασίας των αγωνιζομένων. Καταλαμβάνει έκταση 4.900 τ.μ. και η προσέγγισή του γίνεται μέσω της υπόγειας διάβασης, η οποία βρίσκεται στο ύψος περίπου της εκκίνησης στην ευθυγραμμία. Επίσης στο χώρο προετοιμασίας των αγωνιζομένων έχουν κατασκευαστεί σύγχρονες κτιριακές εγκαταστάσεις ευρωπαϊκών προδιαγραφών (PITS), οι οποίες περιλαμβάνουν:

- Χώρους φύλαξης και επισκευής οχημάτων
- Χώρο τεχνικού ελέγχου οχημάτων
- Αίθουσα χρονομέτρησης με πλήρη εξοπλισμό
- Αίθουσες συνεδριάσεων Αλυτάρχη και Αγωνοδικών
- Χώρους φιλοξενίας τηλεοπτικών συνεργειών για ζωντανή αναμετάδοση αγώνων
- Αίθουσα Τύπου
- Εγκαταστάσεις ενσύρματου δικτύου και ασύρματου Internet σε όλο το χώρο και
- Αίθουσες επίσημων προσκεκλημένων

Στο Αυτοκινητοδρόμιο υπάρχουν ακόμη:

- Δύο (2) χώροι εστίασης.
- Πίστα Moto-cross σύμφωνα με τις κατασκευαστικές προδιαγραφές της Διεθνούς Ομοσπονδίας Μοτοσικλέτας (FIM).
- Χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων 500 θέσεων και
- υπερσύγχρονο Κάμπινγκ διαμονής αγωνιζομένων.

Οι τεχνικές και κατασκευαστικές προδιαγραφές του αυτοκινητοδρομίου παρέχουν τη δυνατότητα διοργάνωσης αγώνων εθνικού και διεθνούς επιπέδου. Συγκεκριμένα για το αυτοκίνητο:

- Αγώνες Formula 3000
- Ευρωπαϊκά και Παγκόσμια πρωταθλήματα Touring
- Αγώνες αυτοκινήτου κατηγορίας Grand Tourism
- Αγώνες Ενιαίου Πρωταθλήματος
- Αγώνες Κλασσικού αυτοκινήτου και
- Αγώνες αντοχής

Όσον αφορά στην μοτοσικλέτα:

- Αγώνες πρωταθλήματος κατηγορίας Super Bike
- Αγώνες πρωταθλήματος Dragster και
- Αγώνες αντοχής

Δραστηριότητες - εκδηλώσεις στο αυτοκινητοδρόμιο

Στα δέκα χρόνια της λειτουργίας το αυτοκινητοδρόμιο, λόγω των μοναδικών προδιαγραφών του έχει συγκεντρώσει το ενδιαφέρον του μηχανοκίνητου αθλητισμού της χώρας, των γειτονικών Βαλκανικών χωρών (Βουλγαρία, Σερβία, Ρουμανία, Τουρκία) του Ισραήλ καθώς και αγωνιστικών ομάδων από την κεντρική Ευρώπη για προπονήσεις, λόγω κλιματολογικών συνθηκών (Αυστρία, Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία). Πλήθος αγωνιστικών δραστηριοτήτων έχουν φιλοξενηθεί στους χώρους του αυτοκινητοδρομίου, προγραμματισμένων από την Εθνική Επιτροπή Αγώνων (Ε.Θ.Ε.Α.) της Ε.Λ.Π.Α., καθώς και ανεξάρτητων αγώνων ειδικών κατηγοριών, αγώνων επίδειξης και αντοχής, όπως:

- Εξαήμερο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Enduro (I.S.D.E.)
- Παγκόσμιο πρωτάθλημα Enduro
- Πανερωπαϊκό πρωτάθλημα Motard
- Πανελλήνιο πρωτάθλημα αυτοκινήτου, μοτοσικλέτας, Formula3
- Πανελλήνιο πρωτάθλημα Dragster
- Κύπελλο Βορ. Ελλάδος αγώνων ταχύτητας αυτοκινήτου και μοτοσικλέτας
- Κύπελλο Ισραηλινών αγώνων ταχύτητας μοτοσικλέτας
- Κύπελλο Τούρκικων αγώνων ταχύτητας αυτοκινήτου

Εκτός του μηχανοκίνητου αθλητισμού στα δέκα χρόνια λειτουργίας του, το Αυτοκινητοδρόμιο έχει συγκεντρώσει το ενδιαφέρον και των εταιριών. Μέχρι σήμερα έχουν φιλοξενηθεί δραστηριότητες πολυεθνικών και ελληνικών εταιριών, καθώς και ιδιωτών μη αγωνιστικού ενδιαφέροντος. Ειδικότερα, έχουν διοργανωθεί και πραγματοποιηθεί:

- Εκθέσεις αυτοκινήτων
- Σχολές γρήγορης και ασφαλούς οδήγησης
- Παρουσιάσεις νέων μοντέλων αυτοκινήτων και μοτοσικλετών
- Παρουσιάσεις και δοκιμές προϊόντων σχετικών με την μηχανοκίνηση
- Ημερίδες σχολών ασφαλούς οδήγησης και
- Συγκριτικές δοκιμές αυτοκινήτων και μοτοσικλετών από τον ειδικό Τύπο.

Μεγάλος είναι επίσης και ο αριθμός των αθλητικών φορέων - σωματείων που δραστηριοποιούνται στον Δήμο. Ειδικότερα, σε σύνολο 53 αθλητικών σωματείων στο Νομό Σερρών, στην πόλη των Σερρών λειτουργούν τα περισσότερα και μάλιστα δραστηριοποιούνται σε πληθώρα αθλημάτων.

1.4.4.2 Υποδομές Τουρισμού

Ξενοδοχειακές Μονάδες –Καταλύματα

Η πόλη των Σερρών καταλαμβάνει το Ανατολικό τμήμα της Κεντρικής Μακεδονίας. Αποτελεί οικονομικό, διοικητικό και επιστημονικό κέντρο και διαθέτει αξιόλογα αξιοθέατα, μνημεία και εκδηλώσεις. Η Σέρρες έχει φιλοξενήσει κατά καιρούς εκθέσεις, αθλητικές εκδηλώσεις και συνέδρια. Διαθέτει επίσης ισχυρό επιχειρηματικό δυναμικό και υπηρεσίες. Πέρα από την ανάπτυξη ορισμένων μορφών τουρισμού που συνδέονται με επαγγελματικές δραστηριότητες (όπως είναι πχ τουρισμός πόλης, επιχειρηματικός, συνεδριακός) και αθλητικές δραστηριότητες (π.χ. αγώνες, εκθέσεις μηχανοκίνητου αθλητισμού) δεν αποτελεί τουριστικό προορισμό αλλά λειτουργεί περισσότερο ως «πέρασμα» για διάφορες τουριστικές περιοχές του Νομού. Η ανάπτυξη ενός σύγχρονου συνεδριακού κέντρου και άλλων οργανωμένων χώρων που θα μπορούν να φιλοξενήσουν εκθέσεις, θα ενισχύσει την ανάπτυξη ορισμένων μορφών τουρισμού. Οι διαθέσιμες κλίνες σε ξενοδοχεία και άλλα καταλύματα διαμονής (2010) είναι 1924. Η ξενοδοχειακή υποδομή στην πόλη καταγράφεται παρακάτω:

Ξενοδοχεία 4* Αστέρων	Ξενοδοχεία 3* Αστέρων	Ξενοδοχεία 2* Αστέρων
Acropol Hotel & Spa	Hotel Alexander	Hotel Metropolis
Philippos Xenia	Hotel Elena	Hotel Galaxy
Siris Hotel	Hotel Elpida City	Park Hotel
Hotel Elpida Resort & Spa		

Χιονοδρομικό κέντρο

Στα βόρεια της κορυφής του Αλή Μπαμπά (Λαϊλιάς), σε υψόμετρο 1.600 μέτρων βρίσκεται το **χιονοδρομικό κέντρο του Λαϊλιά**, το οποίο απέχει από την πόλη των Σερρών 27 χλμ. Ο δρόμος που το συνδέει με την πόλη είναι ασφαλτοστρωμένος και εκχιονίζεται καθημερινά στις περιόδους των χιονοπτώσεων. Χαρακτηρίζεται από πολύ καλή χιόνωση (διάρκειας 3 1/2 με 4 μήνες- τέλος Νοεμβρίου με μέσα Μαρτίου), η οποία σε συνδυασμό με την πολύ καλή κατάσταση των πιστών και την κατάφυτη περιοχή στην οποία βρίσκονται, δημιουργεί άριστες προϋποθέσεις προσέλκυσης του κόσμου, το οποίο ενισχύεται και από την εύκολη πρόσβαση, λόγω του πολύ καλού και σύντομου οδικού δικτύου.

Διαθέτει μια βασική χιονοδρομική πίστα συνολικού μήκους χιλίων (1000)μ. και πλάτους 60μ. η οποία εξυπηρετείται από ένα συρόμενο χιονοδρομικό αναβατήρα, μήκους 1.050μ, που μπορεί να μεταφέρει επτακόσια (700) άτομα την ώρα, η οποία φθάνει μέχρι την κορυφή του βουνού (υψόμετρο 1850 μ.). Υπάρχει ένας ακόμη μικρός συρόμενος αναβατήρας, μήκους 200μ για αρχάριους. Πιο συγκεκριμένα υπάρχει:

- Μια πίστα καταβάσεων 1200 μέτρων, μπλε-κόκκινο-μαύρο
- Μια πίστα δρόμων αντοχής διάθλου
- Χώρο εκμάθησης αρχαρίων πράσινο μπλε με baby lift
- 2 Συρόμενους αναβατήρες
- Σαλέ Bar
- Πάρκινγκ

Στην αφετηρία της πίστας σκι γίνεται ενοικίαση εξοπλισμού για όσους δεν έχουν τα δικά τους σύνεργα. Για τους αρχάριους επισκέπτες, πραγματοποιούνται μαθήματα στην ιδιωτική σχολή του χιονοδρομικού, στην οποία διδάσκουν έμπειροι καθηγητές. Επίσης, υπάρχει κατάλληλος φωτισμός που επιτρέπει και το νυχτερινό σκι. Είναι ένα από τα αξιολογότερα χιονοδρομικά κέντρα της Ελλάδας, το οποίο κάθε Σαββατοκύριακο, συγκεντρώνει πάρα πολλούς λάτρεις του σκι, τόσο ερασιτέχνες όσο και αθλητές, όχι μόνο Σερραίους αλλά και από όμορους Νομούς, κυρίως της Θεσσαλονίκης.

Η μαζική εξυπηρέτηση διανυκτερεύσεων, αν εξαιρέσουμε τους λίγους κοιτώνες του Σαλέ, που εξυπηρετεί κυρίως αθλητές, και τις λίγες κλίνες για ογδόντα (80) άτομα του ορειβατικού καταφυγίου του ΕΟΣ, το οποίο είναι ένα τριώροφο κτίριο, σε άριστη κατάσταση με κεντρική θέρμανση, γίνεται από τα ξενοδοχεία της πόλης των Σερρών. Το καταφύγιο απέχει από την πίστα περίπου τρία (3) χιλιόμετρα.

Στο χιονοδρομικό κέντρο του Λαϊλιά πραγματοποιούνται κάθε χρόνο αγώνες καταβάσεων και δρόμου αντοχής, περιφερειακά πρωταθλήματα, πανελλήνιοι, τοπικοί, διεθνείς και άλλοι χιονοδρομικοί αγώνες.

ΕΝΟΤΗΤΑ 5: ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ & ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

1.5.1 Επίπεδο Οικονομίας

1.5.1.1. Επίπεδο Ανάπτυξης και οικονομικής ευημερίας

Η κατάσταση της οικονομίας γενικότερα καθώς και του επιπέδου απασχόλησης του Δήμου Σερρών σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να παρατηρηθεί σε μικρο-οικονομικό επίπεδο, αλλά μόνο σε μακρο-οικονομικό, σε σχέση δηλαδή με την Περιφέρεια στην οποία ανήκει αλλά και του συνόλου της χώρας, καθώς η οικονομία του Δήμου Σερρών δεν είναι κλειστή ούτε αποκομμένη από την υπόλοιπη Ελλάδα.

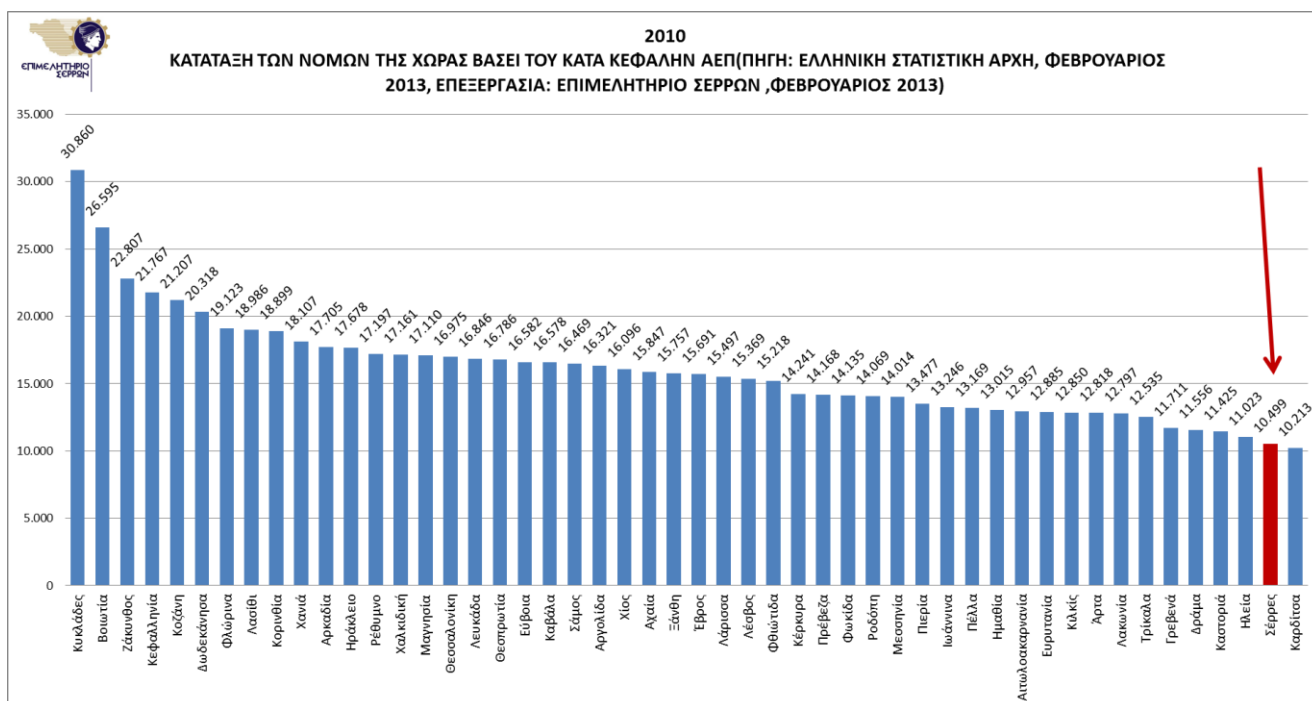
Στο πλαίσιο αυτό, λοιπόν, η ελληνική οικονομία κλυδωνίζεται έντονα από τη σημαντικότερη οικονομική κρίση των τελευταίων δεκαετιών ενώ εκφράζονται ανησυχίες σχετικά με τις άμεσες και απώτερες μελλοντικές επιπτώσεις της. Η κρίση αποκάλυψε την αδυναμία του γενικότερου μοντέλου ανάπτυξης που επικράτησε εδώ και δεκαετίες, αδυναμία η οποία επιβεβαιώνεται και από την μακροχρόνια απώλεια της ανταγωνιστικότητάς της. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι με βάση τον Δείκτη Παγκόσμιας Ανταγωνιστικότητας του WEF από την 35η θέση το 2003 η χώρα μας υποχωρεί συνεχώς χάνοντας θέσεις ανταγωνιστικότητας και καταλήγει στην 83η θέση το 2010.

Βασικές διαπιστώσεις οι οποίες συνάδουν με το συμπέρασμα περί αδυναμίας του τρέχοντος αναπτυξιακού μοντέλου είναι η χρόνια δημοσιονομική αστάθεια και το συνεχώς διευρυνόμενο έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου. Ήταν λοιπόν θέμα χρόνου να φτάσουμε στην τρέχουσα κρίση, η οποία εκδηλώθηκε ως κρίση δανεισμού και οδήγησε στην ένταξη της χώρας στο μηχανισμό διάσωσης. Ωστόσο, η δημοσιονομική εξυγίανση είναι η μία όψη του νομίσματος. Η άλλη όψη είναι η ανάπτυξη, καθώς είναι πια φανερό και γενικά αποδεκτό ότι εν πολλοίς η χώρα οδηγήθηκε στη σημερινή κατάσταση γιατί πολύ απλά “δεν παράγουμε τίποτα”. Αν και η τελευταία διαπίστωση ούτε αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα ακριβώς αλλά επιδέχεται μάλιστα και πολλές κριτικές.

Η οικονομία του Ν. Σερρών είναι κατ’ εξοχήν αγροτική. Η εύφορη πεδιάδα του καλλιεργείται με καπνό, βαμβάκι, ρύζι, όσπρια και δημητριακά. Αναπτυγμένη είναι επίσης και η κτηνοτροφία, κυρίως αυτή των γαλακτοφόρων ζώων. Το υπέδαφος του νομού είναι πλούσιο, γι’ αυτό λειτουργούν μικρές εξορυκτικές μονάδες. Το σημαντικότερο από τα ορυκτά είναι ο λιγνίτης, που βρίσκεται στην περιοχή Σερρών και Παγγαίου. Υπάρχουν ακόμη κοιτάσματα χρωμίτη στη Νιγρίτα και μαγγανίου στα σύνορα με το Ν. Δράμας.

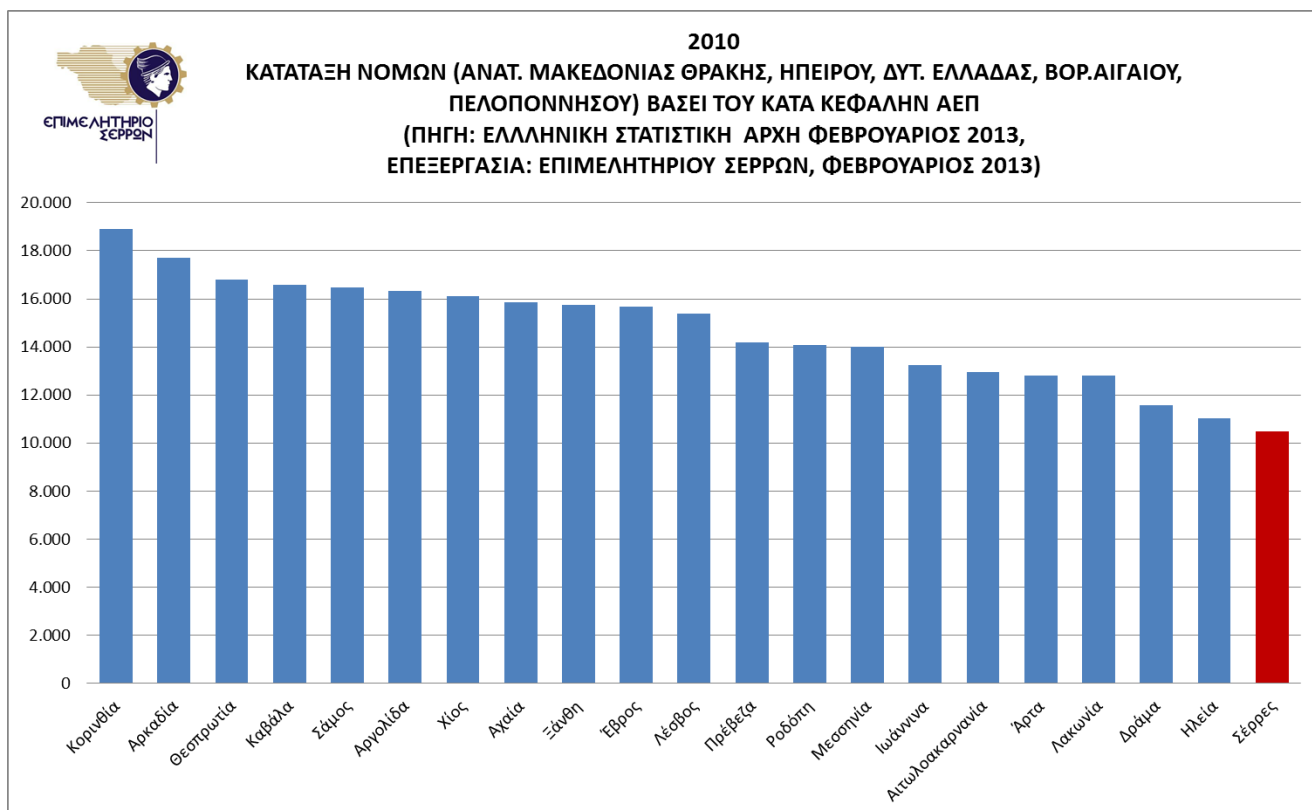
Παρατίθεται παρακάτω το κατά κεφαλή Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (κ.κ. ΑΕΠ) ανά Περιφέρεια και Νομό. Η σκοπιμότητα του δείκτη έγκειται στο γεγονός ότι το κατά κεφαλή ΑΕΠ προσμετράται ως βασική συνιστώσα του επιπέδου ανάπτυξης και ευημερίας μιας περιοχής, ενώ η σύγκριση με το μέσο κ.κ. ΑΕΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί βασική παράμετρο για την εκτίμηση της οικονομικής και κοινωνικής σύγκλισης. Η μείωση του κόστους μεταφοράς και η αύξηση της κινητικότητας των συντελεστών παραγωγής και των προϊόντων μπορεί να συμβάλλουν στην κατεύθυνση αυτή.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

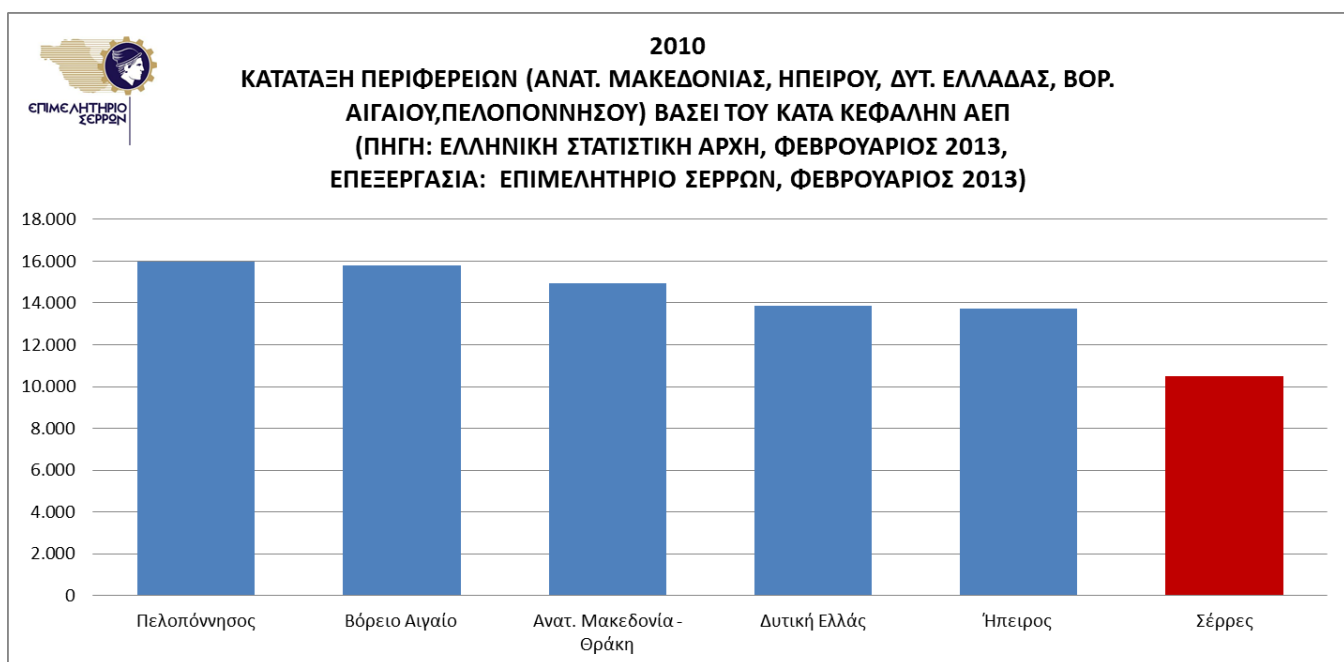
Πίνακας 39

Πηγή: Ε.Β.Ε. Σερρών

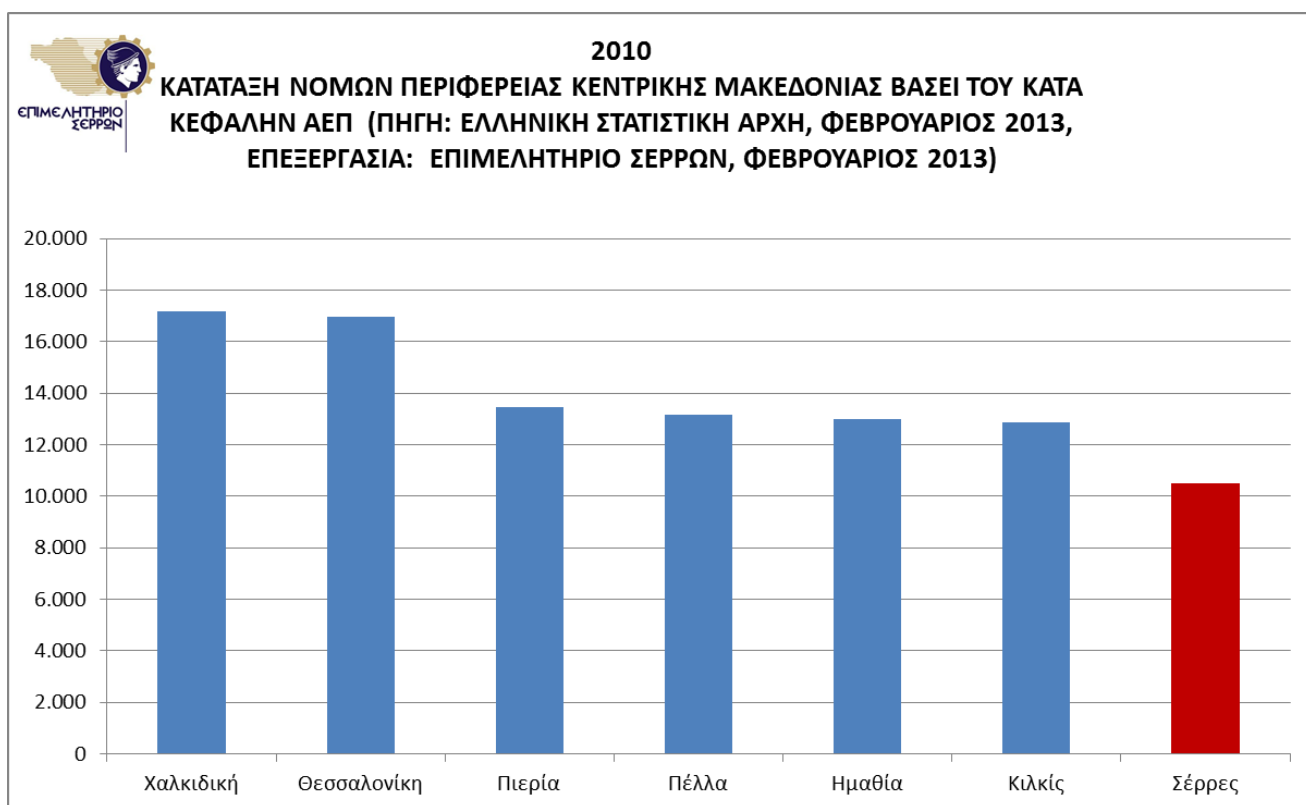
Πίνακας 40

Πηγή: Ε.Β.Ε. Σερρών

Πίνακας 41

Πηγή: Ε.Β.Ε. Σερρών

Πίνακας 42

Πηγή: Ε.Β.Ε. Σερρών

NUTS	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΜΑΔ	Ευρώ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ Μ.Ο. ΕΕ28 (ΜΑΔ)
EL11	Ανατολική Μακεδονία, Θράκη	14.200	13.100	52,00%
EL12	Κεντρική Μακεδονία	15.600	14.400	57,00%
EL13	Δυτική Μακεδονία	20.000	18.500	74,00%
EL14	Θεσσαλία	14.200	13.000	52,00%
EL21	Ήπειρος	13.800	12.800	51,00%
Zn-IV	Ζώνη Επιρροής IV	15.441	14.230	56,69%
EL22	Ιόνια Νησιά	18.900	17.400	69,00%
EL23	Δυτική Ελλάδα	14.900	13.700	55,00%
EL24	Στερεά Ελλάδα	18.100	16.600	66,00%
EL25	Πελοπόννησος	16.200	14.900	60,00%
EL30	Αττική	26.900	24.800	99,00%
EL41	Βόρειο Αιγαίο	15.800	14.500	58,00%
EL42	Νότιο Αιγαίο	22.300	20.600	82,00%
EL43	Κρήτη	17.300	16.000	64,00%
EL	Σύνολο Χώρας	20.000	18.500	74,00%
EU28	Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ28)	25.100	25.100	100,00%

Πίνακας 43: Επίπεδο ανάπτυξης και ευημερίας Περιφερειών, 2011- ΑΕΠ ανά κάτοικο σε ΜΑΔ (Μονάδες αγοραστικής δύναμης και €.

Πηγή: Παρατηρητήριο Εγνατίας Οδού (Eurostat 3/2014)

Το 2011, το ΑΕΠ ανά κάτοικο της Ζώνης IV1 (η οποία αποτελείται από τις 5 Περιφέρειες: Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Δυτική Μακεδονία, Θεσσαλία και Ήπειρος) ήταν 14.230€, χαμηλότερο κατά 4.270€ από το μέσο κ.κ. ΑΕΠ της Χώρας (18.500€). Σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης (ΜΑΔ) το ΑΕΠ της Ζώνης IV αντιστοιχούσε στο 56,69% του μέσου κ.κ. ΑΕΠ της ΕΕ28.

Σε επίπεδο Περιφέρειας της Ζώνης IV, το μεγαλύτερο κ.κ. ΑΕΠ εμφανίζει η Δυτική Μακεδονία (18.500€) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, Θεσσαλίας και Ηπείρου, η οποία παρουσιάζει και τη μικρότερη τιμή της τάξης των 12.800€, τιμή η οποία είναι η μικρότερη και σε επίπεδο Χώρας.

Αναφορικά με τον βαθμό σύγκλισης με την Ευρώπη των 28, οι τέσσερις Περιφέρειες της Ζώνης IV παρουσιάζουν μικρά ποσοστά σύγκλισης, της τάξης του 51-57%, ενώ η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας μεγαλύτερο ποσοστό της τάξης του 74% και ίσο με το ποσοστό σύγκλισης της Χώρας (74%). Συγκριτικά με τις υπόλοιπες Περιφέρειες της Χώρας, αυτές της Ζώνης IV, με εξαίρεση τη Δυτική Μακεδονία, εμφανίζονται να είναι ανάμεσα στις πέντε πιο φτωχές σε εθνικό επίπεδο, σύμφωνα πάντα με το κ.κ. ΑΕΠ 2011.

NUTS	ΝΟΜΟΣ	ΜΑΔ	Ευρώ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ Μ.Ο. ΕΕ28 (ΜΑΔ)
EL111	Έβρου	15.700	14.500	58,00%
EL112	Ξάνθης	13.300	12.200	49,00%
EL113	Ροδόπης	13.500	12.500	50,00%
EL114	Δράμας	11.600	10.700	43,00%
EL115	Καβάλας	15.900	14.700	58,00%
EL121	Ημαθίας	13.300	12.200	49,00%
EL122	Θεσσαλονίκης	17.200	15.900	63,00%
EL123	Κιλκίς	13.000	12.000	48,00%
EL124	Πέλλας	13.500	12.500	50,00%
EL125	Πιερίας	13.600	12.500	50,00%
EL126	Σερρών	11.100	10.200	41,00%
EL127	Χαλκιδικής	16.200	15.000	60,00%
EL131	Γρεβενών	12.600	11.600	46,00%
EL132	Καστοριάς	12.100	11.200	45,00%
EL133	Κοζάνης	23.500	21.700	86,00%
EL134	Φλώρινας	22.200	20.500	82,00%
EL141	Καρδίτσας	9.900	9.100	36,00%
EL142	Λάρισας	15.100	13.900	56,00%
EL143	Μαγνησίας	16.500	15.200	61,00%
EL144	Τρικάλων	12.000	11.100	44,00%
EL211	Άρτας	12.500	11.500	46,00%
EL212	Θεσπρωτίας	15.200	14.000	56,00%
EL213	Ιωαννίνων	14.100	13.000	52,00%
EL214	Πρέβεζας	13.400	12.400	49,00%
Zn-IV	ΖΩΝΗ IV	15.441	14.230	56,69%
EL	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	20.000	18.500	74,00%

Πίνακας 44: Επίπεδο ανάπτυξης και ευημερίας Νομών, 2011- ΑΕΠ ανά κάτοικο σε ΜΑΔ (Μονάδες αγοραστικής δύναμης και €.

Πηγή: Παρατηρητήριο Εγνατίας Οδού (Eurostat 3/2014)

Παρακάτω παρατίθενται πίνακες με τον ετήσιο ρυθμό μεταβολής του κ.κ. ΑΕΠ (σε €) σε σταθερές τιμές του 2000 ανά περιφέρεια και νομό.

NUTS	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	ΕΤΗΣΙΟΣ ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ (%)			
									2005-2007	2007-2009	2009-2011	2005-2011
EL11	Ανατολική Μακεδονία, Θράκη	11.063	11.310	11.934	11.871	11.444	11.094	9.850	3,86%	-2,08%	-7,23%	-1,92%
EL12	Κεντρική Μακεδονία	12.195	12.755	13.333	13.129	12.442	11.702	10.827	4,56%	-3,40%	-6,72%	-1,96%
EL13	Δυτική Μακεδονία	13.763	14.371	14.897	15.094	14.363	13.754	13.910	4,04%	-1,81%	-1,59%	0,18%
EL14	Θεσσαλία	11.760	12.330	12.346	12.186	11.521	10.790	9.774	2,46%	-3,40%	-7,89%	-3,03%
EL21	Ήπειρος	10.976	11.310	11.687	11.399	11.060	10.562	9.624	3,19%	-2,72%	-6,72%	-2,17%
zn-IV	Ζώνη Επιρροής IV	11.972	12.529	12.977	12.831	12.246	11.557	10.699	4,11%	-2,86%	-6,53%	-1,86%
EL22	Ιόνια Ιησαία	15.941	16.497	17.037	16.667	15.591	14.438	13.083	3,38%	-4,34%	-8,40%	-3,24%
EL23	Δυτική Ελλάδα	12.108	12.585	12.675	12.343	11.674	11.170	10.301	2,31%	-4,03%	-6,07%	-2,66%
EL24	Στερεά Ελλάδα	14.808	14.881	15.062	14.780	13.748	13.450	12.481	0,85%	-4,46%	-4,72%	-2,81%
EL25	Πελοπόννησος	12.544	13.350	13.663	13.129	12.673	12.006	11.203	4,37%	-3,69%	-5,98%	-1,87%
EL30	Αττική	19.338	20.578	21.317	21.384	20.891	19.909	18.647	4,99%	-1,00%	-5,52%	-0,60%
EL41	Βόρειο Αιγαίο	12.021	12.755	13.333	13.365	12.903	11.778	10.902	5,32%	-1,63%	-8,08%	-1,61%
EL42	Νότιο Αιγαίο	17.509	18.027	18.519	18.711	18.126	16.793	15.489	2,84%	-1,07%	-7,56%	-2,02%
EL43	Κρήτη	13.937	14.541	14.568	14.387	13.902	12.994	12.030	2,24%	-2,31%	-6,97%	-2,42%
EL	Σύνολο Χώρας	15.157	15.901	16.379	16.352	15.745	14.894	13.910	3,95%	-1,95%	-6,01%	-1,42%
EU28	Ευρωπαϊκή Ένωση (EE28)	20.438	21.053	21.633	21.664	20.562	20.962	21.271	2,88%	-2,51%	1,71%	0,67%

Πίνακας 45: Επίπεδο ανάπτυξης και ευημερίας Περιφερειών, 2011- Ετήσιος ρυθμός μεταβολής ΑΕΠ/ κάτοικο (€) σε σταθερές τιμές του 2000

Πηγή: Παρατηρητήριο Εγνατίας Οδού (Eurostat 3/2014)

Την περίοδο 2005-2007, όλες οι Περιφέρειες της Ζώνης IV παρουσίαζαν αύξηση του μέσου ετήσιου ρυθμού μεταβολής του κ.κ. ΑΕΠ με τη μεγαλύτερη να εντοπίζεται στην Κεντρική Μακεδονία με ποσοστό 4,56%, περίοδο που η Χώρα παρουσίασε αύξηση κατά 3,95%. Αξίζει να σημειωθεί πως μόνο η Κεντρική Μακεδονία και η Δυτική Μακεδονία (4,04%) εμφανίζουν αυτή την περίοδο αύξηση μεγαλύτερη από το σύνολο της Χώρας, με την Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας να έχει το τρίτο υψηλότερο ποσοστό αύξησης της Ελλάδας για αυτήν την περίοδο.

Από το 2008 και έπειτα η Κεντρική Μακεδονία παρουσιάζει έναν συνεχώς μειούμενο ετήσιο ρυθμό μεταβολής του κ.κ. ΑΕΠ. Το διάστημα 2009-2011 η μείωση του μέσου ετήσιου ρυθμού μεταβολής του κ.κ. ΑΕΠ που καταγράφεται στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας είναι πολύ μεγάλη (-6,72%)

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

Σε επίπεδο Νομών της Ζώνης IV, το 2011 μεγαλύτερο κκαΕΠ εμφανίζει ο Νομός Κοζάνης (16.316€), ξεπερνώντας τόσο το μέσο της Ζώνης IV (10.699€) όσο και της Χώρας (13.910€). Ακολουθούν οι Νομοί Φλώρινας (15.414€), Θεσσαλονίκης (11.955€), Μαγνησίας (11.429€), Χαλκιδικής (11.278€), Καβάλας (11.053€) και Έβρου (10.902€), ενώ οι υπόλοιποι Νομοί είχαν κκαΕΠ κάτω από το μέσο της Ζώνης IV. Το μικρότερο κκαΕΠ το 2011 είχαν κατά σειρά οι Νομοί Καρδίτσας (6.842€), Σερρών (7.669€) και Δράμας (8.045€).

NUTS	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	ΕΤΗΣΙΟΣ ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ (%)			
									2005-2007	2007-2009	2009-2011	2005-2011
EL111	ΕΒΡΟΥ	11.237	11.054	12.016	12.028	12.058	11.854	10.902	3,41%	0,17%	-4,91%	-0,50%
EL112	ΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	11.150	11.820	11.276	11.714	11.214	11.322	9.173	0,56%	-0,28%	-9,56%	-3,20%
EL113	ΡΟΔΟΠΗΣ	10.453	10.884	11.687	11.714	10.983	10.334	9.398	5,74%	-3,06%	-7,49%	-1,76%
EL114	ΔΡΑΜΑΣ	9.233	9.439	9.794	9.198	8.909	8.663	8.045	2,99%	-4,62%	-4,97%	-2,27%
EL115	ΚΑΒΑΛΑΣ	12.718	13.010	14.156	13.836	13.210	12.310	11.053	5,50%	-3,40%	-8,53%	-2,31%
EL121	ΗΜΑΘΙΑΣ	10.889	11.224	11.852	11.242	10.753	9.802	9.173	4,33%	-4,75%	-7,64%	-2,82%
EL122	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	13.328	14.371	14.733	14.701	13.978	12.994	11.955	5,14%	-2,59%	-7,52%	-1,80%
EL123	ΚΙΛΙΚΙΑΣ	12.544	12.245	13.745	12.814	11.060	10.106	9.023	4,68%	-10,30%	-9,68%	-5,34%
EL124	ΠΕΛΛΑΣ	9.756	9.779	10.700	10.692	10.061	9.878	9.398	4,72%	-3,03%	-3,35%	-0,62%
EL125	ΠΙΕΡΙΑΣ	10.453	10.204	10.700	10.770	10.676	10.030	9.398	1,17%	-0,11%	-6,17%	-1,76%
EL126	ΣΕΡΡΩΝ	8.537	8.333	9.053	8.569	8.295	7.979	7.669	2,98%	-4,28%	-3,85%	-1,77%
EL127	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	13.066	13.265	13.333	12.972	12.366	11.930	11.278	1,02%	-3,70%	-4,50%	-2,42%
EL131	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	9.146	9.609	10.041	10.849	9.447	8.587	8.722	4,78%	-3,00%	-3,91%	-0,79%
EL132	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	8.885	9.354	9.630	9.906	9.524	8.967	8.421	4,11%	-0,55%	-5,97%	-0,89%
EL133	ΚΟΖΑΝΗΣ	15.418	16.241	17.037	17.060	16.513	16.109	16.316	5,12%	-1,55%	-0,60%	0,95%
EL134	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	16.376	16.837	16.872	16.745	15.899	14.894	15.414	1,50%	-2,93%	-1,54%	-1,00%
EL141	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	8.537	8.163	8.477	8.726	8.372	7.523	6.842	-0,35%	-0,62%	-9,60%	-3,62%
EL142	ΛΑΡΙΣΣΑΣ	12.369	12.755	12.922	12.814	12.058	11.474	10.451	2,21%	-3,40%	-6,90%	-2,77%
EL143	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	13.937	15.901	15.226	14.858	13.978	12.690	11.429	4,52%	-4,19%	-9,58%	-3,25%
EL144	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	9.843	9.609	10.288	9.827	9.524	9.043	8.346	2,23%	-3,79%	-6,39%	-2,71%
EL211	ΑΡΤΑΣ	9.059	9.524	9.630	9.591	9.447	9.498	8.647	3,10%	-0,95%	-4,33%	-0,77%
EL212	ΘΕΣΠΡΟΤΙΑΣ	11.760	12.245	12.757	13.836	11.598	11.778	10.526	4,16%	-4,65%	-4,73%	-1,83%
EL213	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	11.672	12.075	12.593	11.714	11.674	10.790	9.774	3,87%	-3,71%	-8,50%	-2,91%
EL214	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	10.627	10.629	11.029	10.928	10.829	10.258	9.323	1,87%	-0,91%	-7,21%	-2,16%
Zn-IV	ΖΩΝΗ IV	11.972	12.529	12.977	12.831	12.246	11.557	10.699	4,11%	-2,86%	-6,53%	-1,86%
EL	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	15.157	15.901	16.379	16.352	15.745	14.894	13.910	3,95%	-1,95%	-6,01%	-1,42%

Πίνακας 46: Επίπεδο ανάπτυξης και ευημερίας Νομών, 2011- Ετήσιος ρυθμός μεταβολής ΑΕΠ/ κάτοικο (€) σε σταθερές τιμές του 2000

Πηγή: Παρατηρητήριο Εγνατίας Οδού (Eurostat 3/2014)

1.5.2 Διάρθρωση απασχόλησης/Ανεργίας

1.5.2.1. Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός, Εργαζόμενοι, Άνεργοι, Μεταβολές Ποσοστών Ανεργίας –Απασχόλησης

Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, μεταξύ του 2007 και του 2011, το εργατικό δυναμικό της χώρας (στο οποίο περιλαμβάνονται οι απασχολούμενοι και οι άνεργοι, εκείνοι δηλαδή που είτε εργάζονται είτε αναζητούν εργασία) αυξήθηκε ελαφρά (κατά 43 χιλιάδες περίπου άτομα). Ωστόσο η αναλογία ή μερίδιό του στον συνολικό πληθυσμό πάνω από 15 ετών, φαίνεται να μειώθηκε ελαφρά (κατά 0,3%).

Αναφορικά με την τάση στις περιφέρειες της χώρας, το 2011 το ποσοστό συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό έχει αυξηθεί, σε σχέση με το 2007, σε έξι εξ αυτών, έχει μειωθεί επίσης σε έξι, ενώ παραμένει το ίδιο σε μία περιφέρεια (Δυτική Ελλάδα). Η πιο σημαντική άνοδος της συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό εντοπίζεται σε τρεις νησιωτικές περιφέρειες (Ιόνια Νησιά +1,7%, Νότιο Αιγαίο +1,7% και Βόρειο Αιγαίο +1,3%), ενώ η πιο σημαντική μείωση παρατηρείται στην Πελοπόννησο (-3,4%), τη Θεσσαλία (-1,4%), τη Στερεά Ελλάδα (-1,3%) και την Κεντρική Μακεδονία (-1,1%).

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι το 2011 παρουσιάζεται στην Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας μείωση της ποσοστιαίας συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό σε σχέση με τον αμέσως προηγούμενο χρόνο (2010), ενώ έχει μειωθεί και ο απόλυτος αριθμός των συμμετεχόντων στο εργατικό δυναμικό, κάτι που συνάδει με την εικόνα για το σύνολο της χώρας και που θα πρέπει να συνδυαστεί και με την αύξηση της ανεργίας.

	2007	2008	2009	2010	2011	Σχέση- μεταβολή 2011/2007
Αν. Μακεδονία & Θράκη	261.300 52,3%	257.478 51,5%	262.495 52,5%	266.693 53,2%	258.693 51,6%	-2.607 -0,7%
Κεντρική Μακεδονία	833.775 52,2%	835.525 52,2%	825.762 51,4%	837.307 51,9%	829.463 51,1%	-4.312 -1,1%
Δυτική Μακεδονία	117.578 48%	123.170 50,3%	122.388 49,9%	122.252 49,7%	119.991 48,7%	+2.413 +0,7%
Ήπειρος	147.651 50,1%	150.026 50,5%	156.642 52,1%	154.771 51,1%	152.477 49,6%	+4.826 -0,5%
Θεσσαλία	322.816 52,3%	325.678 52,8%	330.949 53,6%	322.656 52,2%	314.632 50,9%	-8.184 -1,4%
Ιόνια Νησιά	95.528 51,1%	102.216 54,1%	106.859 55,7%	103.555 53,8%	103.938 52,8%	+8.410 +1,7%
Δυτική Ελλάδα	308.419 50,6%	308.574 50,4%	315.190 51,2%	320.722 51,8%	315.478 50,6%	+7.059 -
Στερεά Ελλάδα	246.254 52%	239.102 50,6%	237.547 50,3%	243.798 51,5%	239.601 50,7%	-6.653 -1,3%
Αττική	1.829.405 55,5%	1.849.758 55,8%	1.868.543 56%	1.877.401 56%	1.879.971 55,8%	+50.566 +0,3%
Πελοπόννησος	277.638 54,8%	277.009 54,9%	272.990 54,1%	270.300 53,5%	258.320 51,4%	-19.318 -3,4%
Βόρειο Αιγαίο	76.371 46,2%	73.705 44,5%	77.695 46,9%	80.062 48,2%	78.480 47,5%	+2.109 +1,3%
Νότιο Αιγαίο	129.799 54,5%	128.850 53,8%	134.750 56,1%	132.031 54,8%	136.196 56,2%	+6.397 +1,7%
Κρήτη	269.090 55,5%	275.198 56,7%	279.400 57,4%	279.561 57,3%	272.442 55,7%	+3.352 +0,2%
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	4.915.624 53,3%	4.946.289 53,5%	4.991.210 53,8%	5.011.109 53,8%	4.958.667 53%	+43.043 -0,3%

Πίνακας 47: Εργατικό Δυναμικό στο σύνολο της χώρας και κατά Περιφέρεια (των άνω των 15 ετών) στα έτη 2007-2011 (δ' τρίμηνο), αριθμητικά και ποσοστιαία

Πηγή: Έρευνα Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού, 2013

Στον παρακάτω πίνακα παρακολουθείται η αριθμητική εξέλιξη του απασχολούμενου μέρους του εργατικού δυναμικού την πενταετία 2007-2011. Στο σύνολο της χώρας η απασχόληση το 2011 φαίνεται να έχει υποχωρήσει κατά 586.332 άτομα ή κατά 13% σε σχέση με το 2007. Στον πίνακα αντανακλάται το δεδομένο ότι η κύρια επίδραση της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα ξεκινά από τα τέλη του 2008 και έκτοτε επιταχύνεται διαρκώς. Πράγματι, το 2008 παρατηρείται αύξηση της απασχόλησης κατά 34.500 περίπου άτομα (ή +0,8%), αλλά το 2009 η τάση αντιστρέφεται δραματικά. Το 2009 η απασχόληση μειώνεται κατά 76.815 άτομα (-1,7%), το 2010 κατά 177.763 άτομα (-4%) και το 2011 κατά 366.252 άτομα (-8,5%). Η συρρίκνωση, δηλαδή, της απασχόλησης επιταχύνεται κατά πολύ χρόνο με χρόνο από το 2009 και μετά, στην πραγματικότητα υπερδιπλασιάζεται κάθε χρόνο. Όλα τα στοιχεία πάντως δείχνουν ότι η μείωση της απασχόλησης συνεχίζεται και μάλιστα με ραγδαίους ρυθμούς.

	2007	2008	2009	2010	2011	Σχέση- Μεταβολή 2011/2007
Αν. Μακεδονία & Θράκη	237.098	234.755	230.545	224.980	203.998	-33.100 (-14%)
Κεντρική Μακεδονία	759.602	767.972	739.280	709.434	640.246	-119.356 (-15,7%)
Δυτική Μακεδονία	103.555	107.683	107.735	100.932	89.935	-13.620 (-13,2%)
Ήπειρος	133.114	134.200	138.116	133.361	123.189	-9.925 (-7,5%)
Θεσσαλία	294.818	295.475	297.724	279.712	253.719	-41.099 (-13,9%)
Ιόνια Νησιά	86.655	92.714	94.689	84.766	89.525	+2.870 (+3,3%)
Δυτική Ελλάδα	277.292	278.353	287.737	277.021	253.529	-23.763 (-8,6%)
Στερεά Ελλάδα	222.859	218.373	212.088	208.898	182.574	-40.285 (-18,1%)
Αττική	1.703.045	1.723.947	1.677.958	1.613.110	1.472.830	-230.215 (-13,5%)
Πελοπόννησος	256.277	257.622	249.291	241.396	215.050	-41.227 (-16,1%)
Βόρειο Αιγαίο	71.673	70.297	73.591	71.633	65.314	-6.359 (-8,9%)
Νότιο Αιγαίο	118.413	119.528	116.931	110.606	119.056	+643 (+0,5%)
Κρήτη	254.723	252.703	251.122	243.195	223.827	-30.896 (-12,1%)
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	4.519.124	4.553.622	4.476.807	4.299.044	3.932.792	-586.332 (-13%)

Πίνακας 48: Εξέλιξη του αριθμού των απασχολούμενων στο σύνολο της χώρας και ανά Περιφέρεια στα έτη 2007-2011 (δ' τρίμηνο), αριθμητικά και ποσοστιαία

Πηγή: Έρευνα Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού, 2013

Υψηλότερη του εθνικού μέσου όρου είναι η μείωση της απασχόλησης στην Κεντρική Μακεδονία. Σημαντική πάντως διάσταση της απασχόλησης συνιστά η κατανομή της με βάση το φύλο, γεγονός που καταδεικνύεται από τους αμέσως επόμενους δύο πίνακες.

Μεγαλύτερη του εθνικού μέσου όρου μείωση παρουσιάζει η απασχόληση των αν-δρών στη Στερεά Ελλάδα (-20,4%), την Κεντρική Μακεδονία (-18,1%), την Αττική (-16,7%) και το Βόρειο Αιγαίο (-16,4%). Οι τρεις από τις περιφέρειες (Αττική, Κεντρική Μακεδονία, Στερεά Ελλάδα) αυτές συγκεντρώνουν καταρχήν τις περισσότερες και μεγαλύτερες βιομηχανικές επιχειρήσεις, αλλά και συνολικά τις μεγάλες σε απασχόληση επιχειρησιακές μονάδες, τις κεντρικότερες εστίες συγκέντρωσης μισθωτής απασχόλησης στη χώρα. Είναι σαφές, λοιπόν, ότι η κρίση –ιδιαίτερα μέσα στο 2011, όπως φαίνεται από την παράθεση στον πίνακα– έφτασε πια για τα καλά στην καρδιά της οικονομικής δραστηριότητας και της απασχόλησης στη χώρα.

	2007	2008	2009	2010	2011	Σχέση- Μεταβολή 2011/2007
Αν. Μακεδονία & Θράκη	144.235	144.996	139.470	136.474	122.005	-22.230 (-15,4%)
Κεντρική Μακεδονία	466.101	468.670	450.002	431.003	381.908	-84.193 (-18,1%)
Δυτική Μακεδονία	65.982	69.258	67.082	62.217	55.988	-9.994 (-15,1%)
Ήπειρος	81.690	83.012	83.733	79.404	74.238	-7.452 (-9,1%)
Θεσσαλία	181.877	180.995	180.758	169.598	156.482	-25.395 (-14%)
Ιόνια Νησιά	53.706	54.944	57.595	50.866	53.924	+218 (+0,4%)
Δυτική Ελλάδα	177.337	180.357	181.630	176.264	160.074	-17.263 (-9,7%)
Στερεά Ελλάδα	146.554	145.005	139.234	131.487	116.672	-29.882 (-20,4%)
Αττική	1.004.859	996.334	964.624	922.044	837.065	-167.794 (-16,7%)
Πελοπόννησος	156.306	158.152	154.415	145.928	132.249	-24.057 (-15,4%)
Βόρειο Αιγαίο	49.388	48.188	49.901	47.919	41.293	-8.095 (16,4%)
Νότιο Αιγαίο	79.693	77.145	76.903	73.698	74.067	-5.626 (-7%)
Κρήτη	156.118	156.731	149.127	143.758	133.264	-22.854 (-14,6%)
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	2.763.846	2.763.787	2.694.474	2.570.660	2.339.229	-424.617 (-15,4%)

Πίνακας 49: Η απασχόληση των ανδρών στα έτη 2007-2011 (δ' τρίμηνο), αριθμητικά και ποσοστιαία
Πηγή: Έρευνα Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού, 2013

Σε κάθε περίπτωση, η εικόνα που παρουσιάζει η εξέλιξη της απασχόλησης των ανδρών στο δοσμένο διάστημα είναι εντελώς αποκαρδιωτική για τις μεσο-μακροπρόθεσμες προοπτικές της απασχόλησης γενικά στη χώρα.

Στον παρακάτω πίνακα εξετάζεται η εξέλιξη της γυναικείας απασχόλησης στο ίδιο διάστημα. Και αναφορικά με τις γυναίκες παρατηρείται πολύ μεγάλη μείωση της απασχόλησης, αν και αισθητά μικρότερη από αυτή των ανδρών, με αποτέλεσμα το γυναικείο μερίδιο στην απασχόληση να αυξάνεται (ενώ βεβαίως η συνολική απασχόληση γενικά μειώνεται σημαντικά). Μέσα στα πέντε χρόνια η γυναικεία απασχόληση έχει μειωθεί κατά 162.000 περίπου θέσεις εργασίας ή κατά 9,2%. Η μείωση είναι πολύ μεγάλη και στην Κεντρική Μακεδονία.

	2007	2008	2009	2010	2011	Σχέση- Μεταβολή 2011/2007
Αν. Μακεδονία & Θράκη	92.863	89.759	91.075	88.506	81.992	-10.871 (-11,7%)
Κεντρική Μακεδονία	293.501	299.302	289.278	278.431	258.337	-35.164 (-12%)
Δυτική Μακεδονία	37.573	38.425	40.652	38.715	33.947	-3.626 (-9,7%)
Ήπειρος	51.424	51.189	54.383	53.957	48.951	-2.473 (-4,8%)
Θεσσαλία	112.941	114.480	116.966	110.115	97.237	-15.704 (-13,9%)
Ιόνια Νησιά	32.949	37.770	37.094	33.900	35.601	+2.652 (+8%)
Δυτική Ελλάδα	99.956	97.996	106.107	100.757	93.455	-6.501 (-6,5%)
Στερεά Ελλάδα	76.305	73.368	72.854	77.411	65.902	-10.403 (-13,6%)
Αττική	698.186	727.613	713.334	691.066	635.764	-62.422 (-8,9%)
Πελοπόννησος	99.971	99.470	94.876	95.467	82.801	-17.170 (-17,2%)
Βόρειο Αιγαίο	22.285	22.109	23.689	23.714	24.021	+1.736 (+7,8%)
Νότιο Αιγαίο	38.720	42.383	40.028	36.908	44.989	+6.269 (+16,2%)
Κρήτη	98.605	95.973	101.996	99.438	90.564	-8.041 (-8,2%)
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	1.755.279	1.789.837	1.782.332	1.728.388	1.593.561	-161.718 (-9,2%)

Πίνακας 50: Η γυναικεία απασχόληση στα έτη 2007-2011 (δ' τρίμηνο), αριθμητικά και ποσοστιαία
Πηγή: Έρευνα Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού, 2013

Χρήσιμη για την κατανόηση των τάσεων της απασχόλησης θα ήταν και η εξέταση της και από τη σκοπιά της εσωτερικής της διαφοροποίησης, σε «πλήρη» και «μερική» απασχόληση. Έτσι θα δοθεί μια πιο συνολική και με ποιοτικά χαρακτηριστικά εικόνα για την εξέλιξή της στη διάρκεια της κρίσης.

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται η εξέλιξη της πλήρους και μερικής απασχόλησης ανά περιφέρεια στην πενταετία 2007-2011.

Στο σύνολο χώρας βλέπουμε ότι η μείωση της πλήρους απασχόλησης είναι μεγαλύτερη από τη μείωση της απασχόλησης γενικά (14,6% έναντι 13%), πράγμα που σημαίνει ότι ενισχύθηκε συγκριτικά η μερική απασχόληση σε βάρος της πλήρους. Οι θέσεις πλήρους εργασίας μειώνονται σε όλες τις περιφέρειες της χώρας, ωστόσο, υπάρχουν αισθητές διαφορές μεταξύ αυτών. Η μεγαλύτερη μείωση θέσεων πλήρους εργασίας, πάνω από τον εθνικό μέσο όρο, παρατηρείται στη Στερεά Ελλάδα (-17,5%) και στην Κεντρική Μακεδονία (-16,8%).

	2007	2008	2009	2010	2011	Σχέση 2011/2007
Αν. Μακεδονία & Θράκη	222.301 (93,8%)	220.541 (93,9%)	216.236 (93,8%)	210.909 (93,7%)	189.221 (92,8%)	-33.080 [-14,9%]
Κεντρική Μακεδονία	716.227 (94,3%)	717.048 (93,4%)	692.126 (93,6%)	661.246 (93,2%)	596.258 (93,1%)	-119.969 [-16,8%]
Δυτική Μακεδονία	93.100 (89,9%)	96.959 (90%)	97.111 (90,1%)	91.087 (90,2%)	80.938 (90%)	-12.162 [-13,1%]
Ήπειρος	124.720 (93,7%)	123.673 (92,2%)	125.212 (90,7%)	119.626 (89,7%)	112.827 (91,6%)	-11.893 [-9,5%]
Θεσσαλία	275.978 (93,6%)	272.231 (92,1%)	272.454 (91,5%)	257.228 (92%)	231.019 (91,1%)	-44.959 [-16,3%]
Ιόνια Νησιά	82.531 (95,2%)	87.814 (94,7%)	89.769 (94,8%)	80.721 (95,2%)	78.288 (87,4%)	-4.243 [-5,1%]
Δυτική Ελλάδα	265.121 (95,6%)	260.095 (93,4%)	272.047 (94,5%)	261.449 (94,4%)	238.697 (94,1%)	-26.424 [-10%]
Στερεά Ελλάδα	206.014 (92,4%)	201.356 (92,2%)	198.442 (93,6%)	193.749 (92,7%)	169.899 (93,1%)	-36.115 [-17,5%]
Αττική	1.635.600 (96%)	1.651.868 (95,8%)	1.587.280 (94,6%)	1.523.869 (94,5%)	1.378.060 (93,6%)	-257.540 [-15,7%]
Πελοπόννησος	240.072 (93,7%)	241.928 (93,9%)	236.254 (94,8%)	223.955 (92,8%)	202.205 (94%)	-37.867 [-15,8%]
Βόρειο Αιγαίο	69.234 (96,6%)	68.152 (96,9%)	69.799 (94,8%)	68.232 (95,3%)	62.097 (95,1%)	-7.137 [-10,3%]
Νότιο Αιγαίο	111.369 (94,1%)	114.270 (95,6%)	110.043 (94,1%)	104.038 (94,1%)	110.324 (92,7%)	-1.045 [-0,9%]
Κρήτη	235.244 (92,4%)	237.185 (93,9%)	233.318 (92,9%)	221.940 (91,3%)	203.300 (90,8%)	-31.944 [-13,6%]

Πίνακας 51: Η εξέλιξη της πλήρους απασχόλησης 2007-2011

Πηγή: Έρευνα Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού, 2013

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

	2007	2008	2009	2010	2011	Σχέση 2011/2007
Αν. Μακεδονία & Θράκη	14.796 (6,2%)	14.213 (6,1%)	14.309 (6,2%)	14.071 (6,3%)	14.778 (7,2%)	-18 [-]
Κεντρική Μακεδονία	43.375 (5,7%)	50.923 (6,6%)	47.154 (6,4%)	48.188 (6,8%)	43.988 (6,9%)	+613 [+1,4%]
Δυτική Μακεδονία	10.455 (10,1%)	10.723 (10%)	10.624 (9,9%)	9.845 (9,8%)	8.997 (10%)	-1458 [-13,9%]
Ήπειρος	8.394 (6,3%)	10.529 (7,8%)	12.904 (9,3%)	13.735 (10,3%)	10.361 (8,4%)	+1967 [+23,4%]
Θεσσαλία	18.840 (5,4%)	23.244 (7,9%)	25.270 (8,5%)	22.484 (8%)	22.700 (8,9%)	+3.860 [+20,5%]
Ιόνια Νησιά	4.124 (4,8%)	4.901 (5,3%)	4.921 (5,2%)	4.045 (4,8%)	11.237 (12,6%)	+7.113 [+172,5%]
Δυτική Ελλάδα	12.172 (4,4%)	18.259 (6,6%)	15.691 (5,5%)	15.572 (5,6%)	14.832 (5,9%)	+2.660 [+21,9%]
Στερεά Ελλάδα	16.844 (7,6%)	17.018 (7,8%)	13.645 (6,4%)	15.149 (7,3%)	12.674 (6,9%)	-4.170 [-24,8%]
Αττική	67.445 (4%)	72.079 (4,2%)	90.678 (5,4%)	89.241 (5,5%)	94.769 (6,4%)	+27.324 [+40,6%]
Πελοπόννησος	16.206 (6,3%)	15.694 (6,1%)	13.037 (5,2%)	17.441 (7,2%)	12.846 (6%)	-3.360 [-20,7%]
Βόρειο Αιγαίο	2.438 (3,4%)	2.146 (3,1%)	3.791 (5,2%)	3.401 (4,7%)	3.217 (4,9%)	+779 [+32%]
Νότιο Αιγαίο	7.044 (4,9%)	5.257 (4,4%)	6.888 (5,9%)	6.569 (5,9%)	8.731 (7,3%)	+1.687 [+23,9%]
Κρήτη	19.480 (7,6%)	15.520 (6,1%)	17.805 (7,1%)	21.255 (8,7%)	20.527 (9,2%)	+1.047 [+5,3%]
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	241.613 (5,3%)	260.506 (5,7%)	276.717 (6,2%)	280.996 (6,5%)	279.627 (7,1%)	+38.014 [+15,7%]

Πίνακας 52: Η εξέλιξη της μερικής απασχόλησης 2007-2011

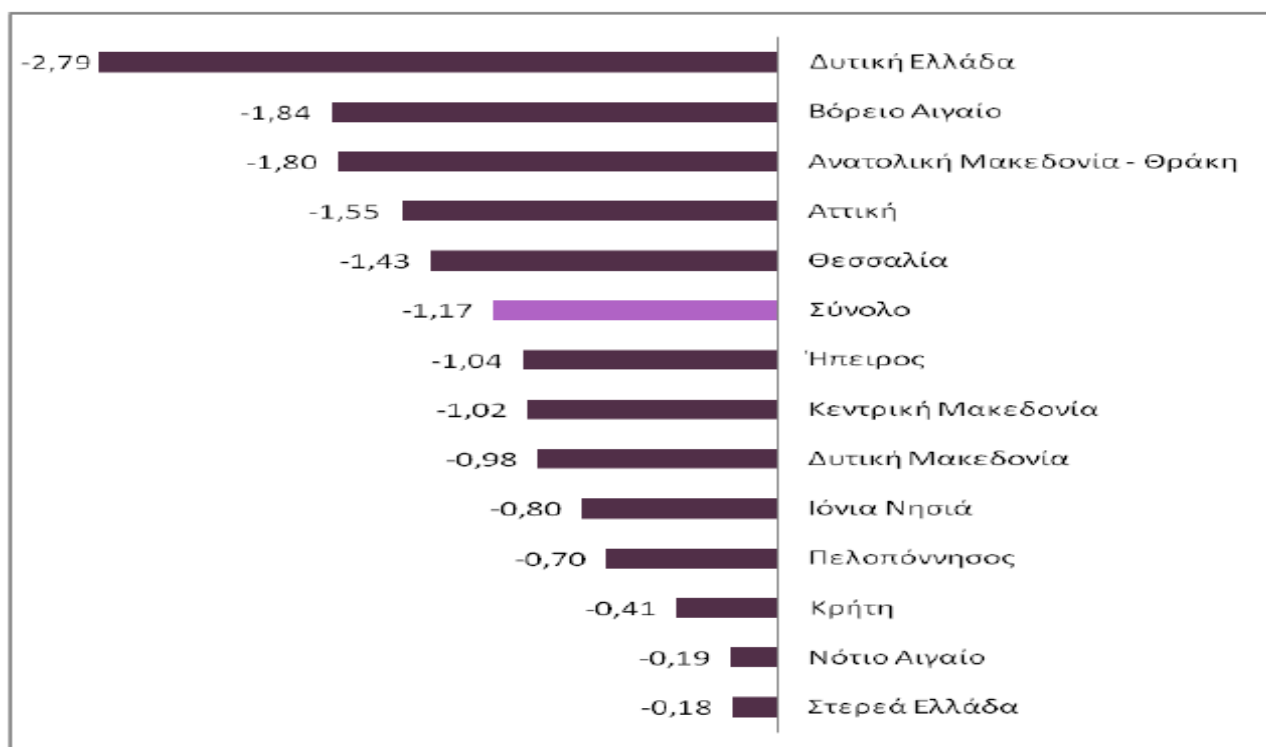
Πηγή: Έρευνα Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού, 2013

Σύμφωνα πάντα με τα στοιχεία του 2011, η καθαρή ροή μισθωτής απασχόλησης είναι αρνητική σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας, καθώς οι απολύσεις υπερβαίνουν τις προσλήψεις.

	Καταγγελίες συμβάσεων αορίστου χρόνου	Λήξεις συμβάσεων ορισμένου χρόνου	Οικειοθελείς αποχωρήσεις	Αναγγελίες πρόσληψης	Καθαρή ροή μισθωτής απασχόλησης	Πληθυσμός	Δείκτης ροής ανά κάτοικο
Ανατ. Μακεδονία - Θράκη	13.868	24.648	9.938	37.513	-10.941	606.170	-1,80
Κεντρική Μακεδονία	49.200	62.920	38.777	131.743	-19.154	1.874.590	-1,02
Δυτική Μακεδονία	6.797	9.931	3.907	17.867	-2.768	282.120	-0,98
Ήπειρος	6.343	8.188	6.121	17.135	-3.517	336.650	-1,04
Θεσσαλία	14.832	18.057	12.119	34.595	-10.413	730.730	-1,43
Ιόνια Νησιά	8.557	23.675	3.691	34.270	-1.653	206.470	-0,80
Δυτική Ελλάδα	14.365	12.324	24.640	32.329	-19.000	680.190	-2,79
Στερεά Ελλάδα	10.261	9.492	8.768	27.510	-1.011	546.870	-0,18
Αττική	139.741	100.913	122.576	304.266	-58.964	3.812.330	-1,55
Πελοπόννησος	14.416	20.686	11.420	42.425	-4.097	581.980	-0,70
Βόρειο Αιγαίο	2.890	8.490	3.576	11.326	-3.630	197.810	-1,84
Νότιο Αιγαίο	11.182	44.624	13.016	68.246	-576	308.610	-0,19
Κρήτη	15.507	49.664	17.159	79.787	-2.543	621.340	-0,41
Σύνολο	307.959	393.612	263.388	839.015	-125.944	10.787.690	-1,17

Πίνακας 53: Καθαρή ροή μισθωτής απασχόλησης σε επίπεδο Περιφέρειας το 2011

Πηγή: Έρευνα Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού, 2013

Διάγραμμα 5: Δείκτης καθαρής ροής μισθωτής απασχόλησης ανά κάτοικο σε επίπεδο Περιφέρειας το 2011

Πηγή: Έρευνα Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού, 2013

Αξίζει στο σημείο αυτό να αναφερθεί ότι κατά την Απογραφή Πληθυσμού-Κατοικιών έτους 2011, ο Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός της Χώρας ανήλθε σε 4.586.636 άτομα (42,4% του συνόλου του Μόνιμου Πληθυσμού) ενώ ο Οικονομικά μη Ενεργός Πληθυσμός ανήλθε σε 6.229.650 άτομα (57,6% του συνόλου του Μόνιμου Πληθυσμού). Από το σύνολο του Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού, 3.727.633 άτομα δήλωσαν «απασχολούμενοι» και 859.003 άτομα δήλωσαν «άνεργοι».

Το μεγαλύτερο ποσοστό του Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού (59,0%) είναι άντρες, ενώ οι γυναίκες αποτελούν το υπόλοιπο 41,0%. Ειδικότερα τώρα η ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας και κατά Περιφέρεια για το 2011, αντικατοπτρίζεται στον παρακάτω πίνακα.

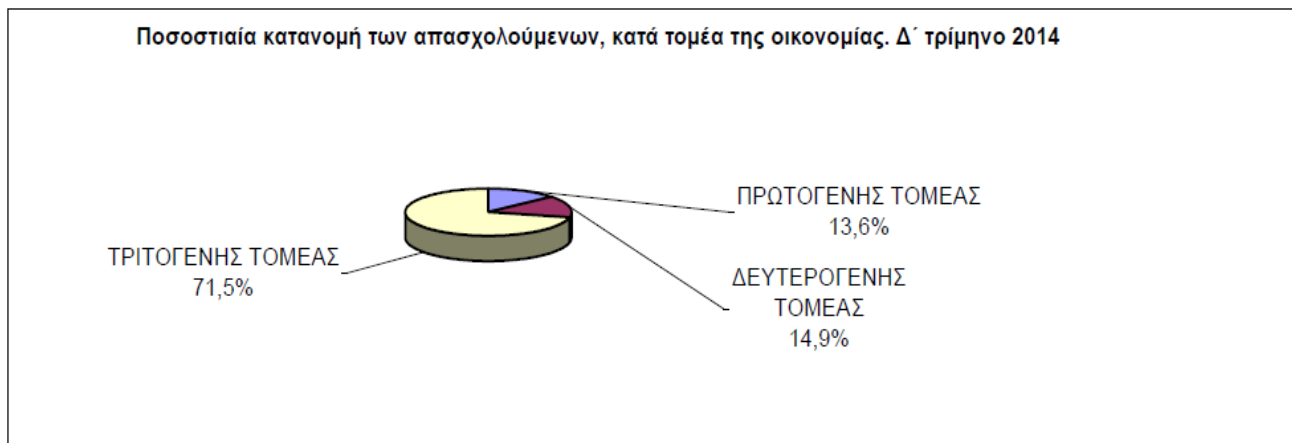
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ"																						
	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΕΙΑ	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	ΜΕΤΑΛΛΟΓΝΗΣΗ	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ, ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΞΕΝΙΣΤΗΣ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΩΝ	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤ'ΑΛΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΧΡΗΜΑΤΟΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΛΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΙΩΓΙΑ	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΙΔΙΑ ΧΡΗΣΗ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΓΓΡΑΦΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	ΟΛΟΙ ΟΙ ΚΛΑΔΟΙ
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΟΣ	10,0	0,2	9,2	0,8	0,5	6,8	17,5	5,2	7,8	2,4	2,7	0,2	5,4	2,7	9,7	7,9	6,4	1,3	1,9	1,4	0,0	100	
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	20,7	0,7	9,5	0,5	0,5	5,3	14,8	3,1	6,2	1,0	1,4	0,1	3,7	1,9	13,9	8,0	5,7	0,8	1,7	0,4	0,0	100	
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	11,5	0,2	11,8	0,5	0,5	5,7	19,4	4,3	6,8	1,7	1,9	0,3	5,3	2,4	8,1	9,0	6,6	1,3	1,9	0,8	0,0	100	
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	14,1	1,7	8,9	7,4	0,6	7,4	14,9	3,0	5,9	0,9	1,4	0,1	4,0	1,5	10,1	9,9	5,3	0,9	1,8	0,3	0,0	100	
ΗΠΕΙΡΟΥ	15,1	0,2	7,6	0,6	0,5	8,9	15,7	3,5	8,3	0,9	1,5	0,1	4,4	1,8	9,7	9,7	7,9	1,0	1,9	0,6	0,0	100	
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	18,2	0,2	9,3	0,5	0,6	7,0	16,1	3,4	6,9	0,9	1,5	0,1	4,5	1,7	10,1	9,4	6,3	0,9	1,8	0,6	0,0	100	
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	17,3	0,6	13,9	0,9	0,7	8,1	15,7	4,6	6,6	1,1	1,6	0,1	3,7	2,0	8,6	6,9	4,4	0,8	1,7	0,9	0,0	100	
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	9,4	0,1	4,1	0,4	0,5	9,3	16,4	5,1	21,8	0,9	1,4	0,2	4,0	3,4	7,2	7,1	4,7	1,1	1,8	1,1	0,0	100	
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	19,5	0,1	7,0	0,7	0,5	8,1	16,2	4,6	6,6	1,3	1,8	0,1	4,1	1,9	8,7	8,9	6,0	1,0	2,0	0,9	0,0	100	
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	25,6	0,2	6,6	1,4	0,5	8,5	14,5	3,8	7,5	1,0	1,6	0,2	3,7	1,8	7,7	6,4	4,7	1,4	1,8	1,2	0,0	100	
ΑΤΤΙΚΗΣ	1,2	0,1	9,6	0,7	0,5	6,1	18,8	6,9	5,8	4,4	4,5	0,3	7,0	3,6	10,3	7,3	7,2	1,6	2,0	2,3	0,0	100	
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	13,7	0,2	4,4	0,8	0,4	8,9	14,9	5,5	9,2	1,0	1,4	0,1	3,5	1,7	17,1	8,4	5,5	0,8	1,8	0,9	0,0	100	
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	5,2	0,4	4,5	0,9	0,7	10,6	16,5	4,9	23,9	0,9	1,4	0,1	3,6	3,4	9,6	6,0	4,0	1,2	1,7	0,7	0,0	100	
ΚΡΗΤΗΣ	14,7	0,1	5,9	0,6	0,4	7,4	16,0	3,9	15,1	1,2	1,8	0,2	4,2	2,9	7,7	7,9	6,1	1,0	1,9	1,0	0,1	100	

Πίνακας 54: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας και κατά Περιφέρεια, 2011

Πηγή: ΕΛ. ΣΤΑΤ, Απογραφή Πληθυσμού, Οικονομικά χαρακτηριστικά του Μόνιμου Πληθυσμού της Χώρας (9/2014)

Εξετάζοντας την εξέλιξη του αριθμού των απασχολούμενων, ανά τομέα της οικονομίας, στον πρωτογενή τομέα παρατηρείται αύξηση 0,3% στον αριθμό των απασχολούμενων σε σχέση με το Δ' τρίμηνο 2013. Στον δευτερογενή παρατηρείται μείωση 1,3% στον αριθμό των απασχολούμενων και στον τριτογενή αύξηση 2,5%. Στο Διάγραμμα 6 παρουσιάζεται η ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων κατά τομέα της οικονομίας για το Δ' Τρίμηνο του 2014.

Διάγραμμα 6: Διάγραμμα % κατανομής των απασχολούμενων κατά τομέα της οικονομίας για το Δ' Τρίμηνο 2014

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού για το Δ' τρίμηνο 2014 (3/2015)

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα ποσοστά των απασχολούμενων κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας ανά περιφέρεια, συμπεριλαμβανομένου και της Κεντρικής Μακεδονίας, και ως προς το σύνολο της χώρας για το Δ' τρίμηνο του 2014.

Η Κεντρική Μακεδονία, σε σχέση με τις 13 Περιφέρειες της χώρας, παρουσιάζει το δεύτερο μικρότερο ποσοστό απασχολούμενων στον κλάδο της Γεωργίας-Δασοκομίας- Αλιείας (15,5%), το τέταρτο μικρότερο στον κλάδο των Κατασκευών, και το έκτο μικρότερο ποσοστό απασχολούμενων στον κλάδο της παροχής καταλύματος και εστίασης (8%).

Στον αντίποδα αυτών, η Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας, στο σύνολο των 13 περιφερειών της χώρας, παρουσιάζει το τέταρτο μεγαλύτερο ποσοστό απασχολούμενων στον κλάδο της Μεταποίησης (10,4%) και στον κλάδο του Χονδρικού - Λιανικού Εμπορίου, επισκευής μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών (18,4%) μαζί με την Περιφέρεια των Ιονίων Νήσων, το τρίτο μεγαλύτερο ποσοστό απασχολούμενων στον κλάδο «Άλλες Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών» (2,3%) μαζί με την Περιφέρεια Αττικής και το δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό απασχολούμενων στον κλάδο της «Διαχείρισης ακίνητης Περιουσίας» (0,2%) μετά την Περιφέρεια Κρήτης (0,3%) στον κλάδο «Τέχνες, Διασκέδαση και ψυχαγωγία» (0,2%) μετά την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (0,3%).

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

Κλάδος οικονομικής δραστηριότητας	Δ' Τρίμηνο 2014						
	Σύνολο Χώρας	Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	Κεντρική Μακεδονία	Δυτική Μακεδονία	Ήπειρος	Θεσσαλία	Ιόνιοι Νήσοι
Σύνολο	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία	13,6	30,7	15,5	19,2	22,5	26,0	16,1
Ορυχεία και Λατομεία	0,3	0,0	0,3	6,1	0,0	0,2	0,0
Μεταποίηση	9,0	10,7	10,4	6,5	8,9	10,6	6,5
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	0,7	0,1	0,4	2,9	0,4	0,3	1,5
Παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης	0,5	0,3	0,3	0,5	0,7	0,9	0,6
Κατασκευές	4,3	3,4	3,6	7,2	6,0	3,3	4,6
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	17,7	14,6	18,4	14,9	14,4	13,8	18,4
Μεταφορά και αποθήκευση	4,8	1,9	4,6	2,2	3,3	4,5	1,8
Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης	8,5	7,2	8,0	7,1	9,5	6,1	18,9
Ενημέρωση και επικοινωνία	2,2	0,8	1,4	0,7	0,7	0,7	0,0
Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	2,4	0,7	1,9	0,6	1,2	1,1	0,5
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	0,1	0,2	0,2	0,0	0,1	0,1	0,0
Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	5,8	3,7	5,1	4,3	4,1	3,7	4,2
Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	2,4	0,8	2,2	1,8	1,3	0,9	2,2
Δημόσια διοίκηση και άμυνα. Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	8,4	10,4	7,0	8,9	8,1	7,9	6,9
Εκπαίδευση	8,3	8,1	9,7	9,0	8,8	9,8	9,0
Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής μέριμνας	6,0	4,1	5,7	4,7	7,6	4,8	4,5
Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία	1,4	0,5	1,9	2,4	1,0	1,3	1,3
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	2,1	1,1	2,3	0,7	1,3	2,0	2,8
Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών	1,4	0,6	1,0	0,3	0,4	1,9	0,0
Δραστηριότητες ετερόδοικων οργανισμών και φορέων	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0

Πίνακας 55: Ποσοστιαία αναλογία Απασχολουμένων ηλικίας 15 ετών και άνω σε επίπεδο Περιφέρειας, κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού για το Δ' τρίμηνο 2014 (3/2015)

Ειδικότερα για τον τομέα της γεωργίας – κτηνοτροφίας, δεδομένου ότι ο Ν. Σερρών είναι κατεχορήν γεωργικός, παραθέτουμε τα παρακάτω αναλυτικά στοιχεία (2009) ανά κατηγορία απασχολούμενων στο σύνολο των εκμεταλλεύσεων.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟΣ			Κάτοχοι και μέλη της οικογένειάς τους, που εργάστηκαν στην εκμετάλλευση		Μόνιμοι εργάτες (τακτικά απασχολούμενοι)		Εποχικοί εργάτες		Λοιποί (Αλληλοβοήθεια και κατ'αποκοπή)	
			Απασχο- λούμενοι	Ημέρες εργασίας	Απασχο- λούμενοι	Ημέρες εργασίας	Απασχο- λούμενοι	Ημέρες εργασίας	Απασχο- λούμενοι	Ημέρες εργασίας
00	00	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	1191006	102823559	26207	5464108	1036524	14658407	1019653	2175954
12	00	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	166678	15654517	6419	1298624	134323	2861925	204555	293293,2
12	53	ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ	23560	2139931	1320	198191	27346	717494	23895	34506
12	54	ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	29295	2494019	1457	342948	10283	218659	37791	69575
12	57	ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΙΚΙΑΣ	15332	1152184	418	89019	4824	64835	23570	34795
12	59	ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΗΣ	31556	3245278	1231	236266	31892	910044	20919	36905
12	61	ΝΟΜΟΣ ΠΙΕΡΙΑΣ	17156	1786307	539	110265	14216	379340	20842	37730
12	62	ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ	31287	3604630	729	168148	17576	264208	63694	51777
12	64	ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ ⁽¹⁾	18492	1232168	725	153787	28186	307345	13844	28005

Πίνακας 56: Αριθμός απασχολούμενων στο σύνολο των εκμεταλλεύσεων, κατά κατηγορία, ημέρες απασχόλησης, περιφέρεια και νομό

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Απογραφή Γεωργίας - Κτηνοτροφίας, έτους 2009

Τα ποσοστά ανεργίας στην Ελλάδα διαφοροποιούνται σημαντικά σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Το β' τρίμηνο του 2012 το ποσοστό ανεργίας στο σύνολο της χώρας ανερχόταν στο 23,6%. Το υψηλότερο ποσοστό καταγράφηκε στην περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (30%) και το χαμηλότερο στα Ιόνια Νησιά (14,3%). Οι περιφέρειες που χαρακτηρίζονται από ποσοστά ανεργίας άνω του μέσου όρου είναι, εκτός από τη Δυτική Μακεδονία, η Ανατολική Μακεδονία – Θράκη, η Κεντρική Μακεδονία, η Δυτική Ελλάδα, η Στερεά Ελλάδα και η Αττική. Εξετάζοντας τα ποσοστά ανεργίας κατά νομό, παρατηρούμε ότι οι νομοί με τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας το 2011 είναι οι νομοί Φλωρίνης (26,8%), Ευβοίας (24,8%), Καστοριάς (24,3%), Ξάνθης (23,3%) και Μαγνησίας (22,9%). Οι νομοί με τα χαμηλότερα ποσοστά ανεργίας είναι οι νομοί Ζακύνθου (7,6%), Λασιθίου (10,1%), Καρδίτσας (10,6%), Σερρών (10,7%) και Φωκίδος και Λακωνίας (11,3%)

	Νομός	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Όρια 95% διαστήματος εμπιστοσύνης για την εκτίμηση του ποσοστού ανεργίας
Κεντρική Μακεδονία	ΗΜΑΘΙΑΣ	20,6	15,1	12,9	9,2	7,9	11,3	14,5	[10,5 - 18,5]
	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	10,6	8,9	8,8	8,5	11,3	14,9	21,8	[20,2 - 23,5]
	ΚΙΛΙΚΙΑΣ	14,6	15,7	15,1	11,9	8,8	12,8	15,6	[10,1 - 21,1]
	ΠΕΛΛΗΣ	11	9,3	8,9	6,2	6,7	8,9	15,0	[11 - 19]
	ΠΙΕΡΙΑΣ	8,2	8,1	9,2	10	9,4	13,6	22,7	[18,6 - 26,8]
	ΣΕΡΡΩΝ	9,2	6,5	5	5,8	5,1	7,8	10,7	[6,3 - 15,2]
	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	5,1	5,8	6	5,8	6,7	13,4	14,7	[8,9 - 20,4]

Πίνακας 57: Μέσο ετήσιο ποσοστό ανεργίας κατά νομό της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

Πηγή: Έρευνα Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού, 2013

Οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις είναι οι «χαμηλότερες» γεωγραφικά περιοχές για τις οποίες δημοσιεύει πλέον (από το 2012 και μετά) αποτελέσματα η Έρευνα Εργατικού Δυναμικού. Αποτελέσματα σε μικρότερες γεωγραφικές περιοχές (Περιφέρειες ή Νομούς) δε δημοσιεύονται διότι, λόγω μικρού πληθυσμού και μεγέθους δείγματος, οι εκτιμήσεις σε αυτές τις περιοχές συνοδεύονται από ιδιαίτερα μεγάλα δειγματοληπτικά σφάλματα. Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι ακόμα και στο επίπεδο των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων υπάρχουν περιπτώσεις όπου λόγω μικρού μεγέθους δείγματος και πληθυσμού, οι εκτιμήσεις συνοδεύονται από ιδιαίτερα μεγάλα δειγματοληπτικά σφάλματα.

Αποκεντρωμένη Διοίκηση	Περίοδος												
	2013	2014											
	12 ^{ος}	1ος	2ος	3ος	4ος	5ος	6ος	7ος	8ος	9ος	10ος	11ος	12ος
Μακεδονίας - Θράκης	29,2	28,3	28,2	28,5	28,5	27,5	27,3	27,1	27,3	27,2	27,3	26,7	27,3
Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας	29,8	27,9	28,6	28,2	28,0	27,5	27,2	27,0	26,4	25,9	25,8	26,4	26,8
Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας	26,4	26,3	26,3	26,5	26,2	26,5	25,8	25,9	25,0	26,0	25,9	26,1	26,2
Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίων Νήσων	26,4	25,6	25,8	25,6	25,9	26,0	26,2	25,9	25,3	24,1	25,0	25,1	25,5
Αττικής	28,3	28,1	28,1	27,9	28,2	27,3	27,2	27,0	27,3	27,0	27,2	27,0	27,3
Αιγαίου	21,8	25,7	23,9	22,2	23,8	21,1	17,0	19,8	20,2	20,4	18,8	19,8	19,0
Κρήτης	23,8	23,5	23,4	24,3	21,9	23,2	25,8	23,9	23,0	24,8	22,1	25,0	24,3
Σύνολο Ελλάδος	27,3	27,2	27,2	27,1	27,1	26,8	26,7	26,4	26,2	26,0	25,9	25,9	26,0

Πίνακας 58: Ποσοστό ανεργίας τον 12/2014 και τους τελευταίους 12 μήνες, κατά Αποκεντρωμένη Διοίκηση
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού για τον 12/2014 (3/2015)

Σύμφωνα πάντως με την έρευνα του Εργατικού Δυναμικού για το Δ' τρίμηνο του 2014 ο αριθμός των απασχολούμενων ανήλθε πανελλαδικά σε 3.535.274 άτομα και των ανέργων σε 1.245.854. Το ποσοστό ανεργίας ήταν 26,1%, έναντι 25,5% του προηγούμενου τριμήνου και 27,8% του αντίστοιχου τριμήνου 2013. Η απασχόληση μειώθηκε κατά 1,4% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο ενώ αυξήθηκε κατά 1,6% σε σχέση με το Δ' Τρίμηνο του 2013. Ο αριθμός των ανέργων αυξήθηκε κατά 1,3% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και μειώθηκε κατά 6,8% σε σχέση με το Δ' Τρίμηνο του 2013.

Σε επίπεδο Περιφέρειας το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας παρατηρείται στην Κεντρική Μακεδονία και τη Δυτική Μακεδονία με 27,9%. Στον αντίποδα, το μικρότερο ποσοστό ανεργίας παρατηρείται στο Νότιο Αιγαίο με 16,9% και στο Βόρειο Αιγαίο με 20,5%.

Περιφέρειες	Δ' Τρίμηνο	
	2013	2014
Σύνολο Χώρας	27,8	26,1
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	25,9	24,4
Κεντρική Μακεδονία	30,5	27,9
Δυτική Μακεδονία	29,4	27,9
Ήπειρος	28,0	24,5
Θεσσαλία	25,2	25,8
Ιόνιοι Νήσοι	20,4	21,2
Δυτική Ελλάδα	29,0	27,8
Στερεά Ελλάδα	29,1	27,0
Αττική	28,8	26,8
Πελοπόννησος	23,1	23,4
Βόρειο Αιγαίο	20,7	20,5
Νότιο Αιγαίο	23,4	16,9
Κρήτη	25,8	25,3

Πίνακας 59: Ποσοστό Ανεργίας κατά Περιφέρεια

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού για το Δ' τρίμηνο 2014 (3/2015)

Σε επίπεδο Νομού ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων για τα έτη 2011, 2012, 2013 και 2014 ανά ΚΠΑ ΟΑΕΔ αποτυπώνεται στους πίνακες που ακολουθούν. Αυτό που παρατηρούμε είναι ότι η κατάσταση στο Νομό ακολουθεί τις τάσεις ανεργίας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Ειδικότερα, η ανεργία στο γενικό σύνολο, αυξήθηκε κατά 9,10% μεταξύ των ετών 2011-2014. Ιδιαίτερα αξιοσημείωτο είναι το ποσοστό της γυναικείας απασχόλησης, το οποίο αυξήθηκε κατά 15,73% μεταξύ των ετών 2011-2014, δηλαδή πολύ περισσότερο από αυτό του γενικού συνόλου, ενώ την ίδια στιγμή το αντίστοιχο ποσοστό για τους άνδρες αυξήθηκε κατά 3,05%.

Μια ακόμη πολύ σημαντική παρατήρηση είναι ότι το ποσοστό των ανέργων ανδρών του Νομού Σερρών μειώθηκε μεταξύ των ετών 2013-2014 κατά 1,24%, την ίδια στιγμή που το αντίστοιχο ποσοστό για την γυναικεία απασχόληση αυξάνεται κατά 4,59% και μάλιστα η αύξηση αυτή ξεπερνάει κατά πολύ την αύξηση μεταξύ των ετών 2011-2012, οι οποίες, ως γνωστόν, αποτέλεσαν την κορύφωση της οικονομικής ύφεσης.

ΚΠΑ	Με ανεργία άνω των 12 μηνών-Αναζητούντες εργασία			Με ανεργία άνω των 12 μηνών - Λοιποί			Με ανεργία κάτω των 12 μηνών –Αναζητούντες εργασία			Με ανεργία κάτω των 12 μηνών –Λοιποί			ΕΤΑ κοινοί και λοιποί		
	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες
Σερρών	4.750	1.365	3.385	426	143	283	5.113	2.781	2.332	531	353	178	1.140	709	431
Νιγρίτας	431	162	269	0	0	0	498	306	192	10	5	5	151	92	59
Σιδηροκάστρου	661	262	299	4	1	3	890	513	377	21	16	5	292	177	115

Πίνακας 60: Αριθμός Εγγεγραμμένων Ανέργων Νομού Σερρών 2011 κατά ΚΠΑ

Πηγή: ΟΑΕΔ, ΚΠΑ 2 Σερρών

ΚΠΑ	Με ανεργία άνω των 12 μηνών-Αναζητούντες εργασία			Με ανεργία άνω των 12 μηνών - Λοιποί			Με ανεργία κάτω των 12 μηνών –Αναζητούντες εργασία			Με ανεργία κάτω των 12 μηνών –Λοιποί			ΕΤΑ κοινοί και λοιποί		
	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες
Σερρών	4.622	1.562	3.060	401	154	247	5.497	2.779	2.718	444	253	191	1.285	743	542
Νιγρίτας	446	180	266	4	2	2	612	328	284	25	13	12	115	75	40
Σιδηροκάστρου	740	309	431	7	3	4	828	448	380	1	1	0	182	112	70

Πίνακας 61: Αριθμός Εγγεγραμμένων Ανέργων Νομού Σερρών 2012 κατά ΚΠΑ

Πηγή: ΟΑΕΔ, ΚΠΑ 2 Σερρών

ΚΠΑ	Με ανεργία άνω των 12 μηνών-Αναζητούντες εργασία			Με ανεργία άνω των 12 μηνών - Λοιποί			Με ανεργία κάτω των 12 μηνών –Αναζητούντες εργασία			Με ανεργία κάτω των 12 μηνών –Λοιποί			ΕΤΑ κοινοί και λοιποί		
	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες
Σερρών	5.380	1.883	3.497	369	133	236	5.894	2.951	2.943	40	21	19	1.064	609	455
Νιγρίτας	602	260	342	4	3	1	615	339	276	16	14	12	103	61	42
Σιδηροκάστρου	859	358	501	7	3	4	873	465	408	0	0	0	126	84	42

Πίνακας 62: Αριθμός Εγγεγραμμένων Ανέργων Νομού Σερρών 2013 κατά ΚΠΑ

Πηγή: ΟΑΕΔ, ΚΠΑ 2 Σερρών

ΚΠΑ	Με ανεργία άνω των 12 μηνών-Αναζητούντες εργασία			Με ανεργία άνω των 12 μηνών - Λοιποί			Με ανεργία κάτω των 12 μηνών –Αναζητούντες εργασία			Με ανεργία κάτω των 12 μηνών –Λοιποί			ΕΤΑ κοινοί και λοιποί		
	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες
Σερρών	6.182	2.190	3.992	263	90	173	5.426	2.681	2.745	79	45	34	940	517	423
Νιγρίτας	702	295	407	6	2	4	618	299	319	16	9	7	81	50	31
Σιδηροκάστρου	1.040	439	601	6	1	5	788	405	383	11	6	5	118	66	52

Πίνακας 63: Αριθμός Εγγεγραμμένων Ανέργων Νομού Σερρών 2014 κατά ΚΠΑ

Πηγή: ΟΑΕΔ, ΚΠΑ 2 Σερρών

1.5.3. Η συμμετοχή του αγροτικού τομέα στην οικονομία

Η οικονομία του Ν. Σερρών είναι κατ' εξοχήν αγροτική. Η εύφορη πεδιάδα του καλλιεργείται με καπνό, βαμβάκι, ρύζι, όσπρια και δημητριακά. Αναπτυγμένη είναι επίσης και η κτηνοτροφία, κυρίως αυτή των γαλακτοφόρων ζώων.

Ο αγροτικός τομέας ανέκαθεν αποτελούσε ένα δομικό χαρακτηριστικό του νομού Σερρών καθώς και ένα συστατικό παράγοντα της οικονομίας και της ανάπτυξης του Νομού. Σε γενικές γραμμές, μπορούμε να πούμε ότι ο βαθμός εντατικής εκμετάλλευσης του αγροτικού τομέα του Νομού Σερρών είναι σχετικά περιορισμένος και χαρακτηρίζεται από μικρά και διασκορπισμένα αγροτεμάχια.

Η γεωργική γη του Νομού καλλιεργείται, κατά κύριο λόγο, με αροτραίες καλλιέργειες, οι οποίες σύμφωνα με στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε. για το έτος 2013 αφορούν στο 55% της συνολικής χρησιμοποιούμενης γεωργικής γης. Μικρότερο ποσοστό της χρησιμοποιούμενης γεωργικής γης αφορά στις δενδρώδεις καλλιέργειες (27%) ενώ 3% αφορά εκτάσεις καλυμμένες με αμπέλια.

1.5.3.1. Γεωργία

Παρακάτω παρουσιάζονται συγκριτικά στοιχεία για τις φυτικές καλλιέργειες του Νομού για τα έτη 2011-2013. Συγκεκριμένα παρουσιάζονται η έκταση, η παραγωγή και η απόδοση ανά καλλιέργεια την τελευταία τριετία, διευκολύνοντας την διεξαγωγή συγκρίσεων.

Π.Ε. Σερρών	2011					2012					2013				
	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)
	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ		ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ		ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	
Σιτηρά															
Σίτος μαλακός (ξ.β.)	87.000		30.450		0,35	109.354		25.150		0,23	120.585		36.175		0,30
Σίτος σκληρός(ξ.β.)	336.000		100.800		0,30	343.722		61.870		0,18	330.620		82.655		0,25
Σίκαλη και Σμιγός (ξ.β.)	2.100		420		0,20	2.437		439		0,18	3.500		630		0,18
Κριθάρι (ξ.β.)	65.000		22.750		0,35	80.680		20.170		0,25	79.300		26.169		0,33
Βρώμη (ξ.β.)	1.300		260		0,20	1.820		328		0,18	2.014		362		0,18
Αραβόσιτος (καρπός) (ξ.β.)		222.000		277.500	1,25		222.015		222.015	1,00		238.613		262.474	1,10
Σόργο (ξ.β.)	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	
Triticale (ξ.β.)	1.000		250		0,25	1.534		307		0,20	3.096		620		0,20
Κεχρί (ξ.β.)	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	
Σύνολο ρυζιού (ξ.β.)	0	48.000	0	28.800	0,60	0	38.033	0	17.115	0,45	0	30.178	0	18.107	0,60
Ρύζι Indica (ξ.β.)	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	
Ρύζι Japonica (ξ.β.)		48.000		28.800	0,60		38.033		17.115	0,45		30.178		18.107	0,60
Σύνολο Σιτηρών	492.400	270.000	154.930	306.300	3,50	539.547	260.048	108.264	239.130	2,67	539.115	268.791	146.611	280.581	3,14

Πίνακας 64: Παραγωγή σιτηρών ανά κατηγορία στην Π.Ε. Σερρών
Πηγή: Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Σερρών

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

Π.Ε. Σερρών	2011					2012					2013				
	ΕΚΤΑΣΗ		ΠΑΡΑΓΩΓΗ		ΑΠΟΔΟΣΗ	ΕΚΤΑΣΗ		ΠΑΡΑΓΩΓΗ		ΑΠΟΔΟΣΗ	ΕΚΤΑΣΗ		ΠΑΡΑΓΩΓΗ		ΑΠΟΔΟΣΗ
	(στρ.)		(tn)			(στρ.)		(tn)			(στρ.)		(tn)		
	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	(tn/στρ.)	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	(tn/στρ.)	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	(tn/στρ.)
Ξηρά όσπρια για καρπό															
Μπιζέλια κτηνοτροφικά (ξ.β.)		45		90	2,00		430		215	0,50		0		0	
Κουκιά, Λαθούρια (ξ.β.)		0		0			1.165		350	0,30		0		0	
Λούπινα (ξ.β.)		0		0			0		0			0		0	
Βίκος (ξ.β.)		1.300		325	0,25		814		122	0,15		200		30	0,15
Ρόβη (ξ.β.)		0		0			0		0			0		0	
Μπιζέλια Αρακάς (ξ.β.)		0		0			0		0			0		0	
Φακές (ξ.β.)		400		60	0,15		335		44	0,13		520		73	0,14
Ρεβύθια (ξ.β.)		630		126	0,20		1.770		266	0,15		1.724		276	0,16
Αραχίδα (ξ.β.)		2.000		560	0,28		3.100		806	0,26		3.587		1.148	0,32
Φασόλια ξηρά (ξ.β.)		1.570		471	0,30		1.995		380	0,19		2.027		405	0,20
Φασόλια μαυρομάτικα (ξ.β.)		0		0			0		0			0		0	
Φάβα Θήρας (ξ.β.)		0		0			0		0			0		0	
Σύνολο ξηρών οσπρίων για καρπό	0	5.945	0	1.632	3	0	9.609	0	2.183	2	0	8.058	0	1.932	1

Πίνακας 65: Παραγωγή ξηρών οσπρίων για καρπό ανά κατηγορία στην Π.Ε. Σερρών

Πηγή: Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Σερρών

Π.Ε. Σερρών	2011					2012					2013				
	ΕΚΤΑΣΗ		ΠΑΡΑΓΩΓΗ		ΑΠΟΔΟΣΗ	ΕΚΤΑΣΗ		ΠΑΡΑΓΩΓΗ		ΑΠΟΔΟΣΗ	ΕΚΤΑΣΗ		ΠΑΡΑΓΩΓΗ		ΑΠΟΔΟΣΗ
	(στρ.)		(tn)			(στρ.)		(tn)			(στρ.)		(tn)		
	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	(tn/στρ.)	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	(tn/στρ.)	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	(tn/στρ.)
Κονδυλώδη															
Πατάτες Σύνολο	0	6.300	0	24.350	3,87	0	4.932	0	11.778	2,39	0	4.467	0	11.959	2,68
Πατάτες Ανοιξιότικες (ξ.β.)	0	2.300	0	10.350	4,50	0	1.914	0	5.742	3,00	0	1.442	0	2.884	2,00
Πατάτες Θερινές (ξ.β.)	0	4.000	0	14.000	3,50	0	3.018	0	6.036	2,00	0	3.025	0	9.075	3,00
Πατάτες Φθινοπωρινές (ξ.β.)	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	
Σακχαρότευτλα (ξ.β.)	0	15.000	0	85.500	5,70	0	16.480	0	79.140	4,80	0	5.773	0	32.330	5,60
Σύνολο κονδυλωδών	0	21.300	0	109.850	9,57	0	21.412	0	90.918	7,19	0	10.240	0	44.289	8,28

Πίνακας 66: Παραγωγή κονδυλωδών ανά κατηγορία στην Π.Ε. Σερρών

Πηγή: Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Σερρών

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

Π.Ε. Σερρών	2011					2012					2013				
	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)
	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ		ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ		ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	
Βιομηχανικά, Ελαιοδοτικά φυτά															
Ελαιοκράμβη (ξ.β.)		960		144	0,15		900		170	0,19		0		0	
Στέβια (ξ.β.)		0		0			0		0			0		0	
Ηλίανθος (ξ.β.)		3.170		634	0,20		3.674		1.290	0,35		0		0	
Λινάρι για λάδι (ξ.β.)		0		0			0		0			0		0	
Λινάρι για φυτικές ίνες (ξ.β.)		0		0			0		0			0		0	
Σόγια για καρπό (ξ.β.)		510		128	0,25		87		34	0,39		183		58	0,32
Βαμβάκι σύσπορο (ξ.β.)		202.983		54.805	0,27		195.336		41.997	0,21		147.177		47.097	0,32
Κάναβις (ξ.β.)		0		0			0		0			0		0	
Σησάμι (ξ.β.)		50		8	0,15		150		22	0,15		0		0	
Πιπεριές (για πιπέρι) (ξ.β.)		0		0			0		0			0		0	
Ατρακυλίσ (ξ.β.)		0		0			0		0			0		0	
Σόργο σκούπας (χόρτο) (ξ.β.)		0		0			0		0			0		0	
Καπνός (ξ.β.)		15.930		2.708	0,17		17.754		2.140	0,12		21.838		2.511	0,11
Σύνολο βιομηχανικών, ελαιοδοτικών φυτών		223.603		58.427	1,19		217.901		45.653	1,41		169.198		49.666	0,75

Πίνακας 67: Παραγωγή βιομηχανικών-ελαιοδοτικών φυτών ανά κατηγορία στην Π.Ε. Σερρών

Πηγή: Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Σερρών

Π.Ε. Σερρών	2011					2012					2013				
	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)
	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ		ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ		ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	
Αρωματικά-φαρμακευτικά φυτά															
Λυκίσκος (ξ.β.)	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	
Δενδρολίβανο (ξ.β.)	0	0	0	0		7	0	2	0	0,29	10	0	3	0	0,30
Κοριανδρος (ξ.β.)	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	
Τριαντάφυλλο (ξ.β.)	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	
Θυμάρι (ξ.β.)	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	
Στέβια	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	
Μαστιχόδενδρα (ξ.β.)	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	
Γλυκάνισο (ξ.β.)	55	0	4	0	0,07	45	0	4	0	0,09	0	0	0	0	
Ρίγανη (ξ.β.)	285	0	43	0	0,15	390	0	59	0	0,15	320	0	48	0	0,15
Ιλποφαές	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	
Κάπαρι	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	
Χαμομήλι (ξ.β.)	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	
Αρωνία	0	4	0	6	1,50	0	7	0	6	0,86	0	15	0	13	0,87
Αλόη	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	
Μάραθος (ξ.β.)	0	40	0	7	0,18	0	40	0	7	0,18	0	0	0	0	
Λεβάντα (ξ.β.)	0	40	0	12	0,30	0	40	0	12	0,30	9	0	3	0	0,30
Βασιλικός (ξ.β.)	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	
Μέντα (ξ.β.)	0	40	0	10	0,25	0	40	0	10	0,25	10	0	3	0	0,25
Μαντζουράνα (ξ.β.)	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	
Φασκόμηλο (ξ.β.)	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	
Δίκταμος (ξ.β.)	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	
Κρόκος (ξ.β.)	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	
Τσάι του βουνού (ξ.β.)	0	40		6	0,15	0	40	0	6	0,15	0	0	0	0	
Μελισσόχορτο (ξ.β.)	0	0	0	0		35	0	12	0	0,34	38	0	13	0	0,34
Δυόσμος (ν.β.)	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	
Αλάδανο (ξ.β.)	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	
Λουίζα (ξ.β.)	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	
Γκότζι μπερι	0	0	0	0		0	0	0	0		0	14	0	2	0,14
Σύνολο αρωματικών-φαρμακευτικών φυτών	340	164	47	41	3	477	167	77	41	3	387	29	69	15	2

Πίνακας 68: Παραγωγή αρωματικών –φαρμακευτικών φυτών ανά κατηγορία στην Π.Ε. Σερρών

Πηγή: Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Σερρών

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

Π.Ε. Σερρών	2011					2012					2013				
	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)
	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ		ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ		ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	
Ενεργειακές καλλιέργειες -διάφορα															
Ελαιοκράμβη (ξ.β.)		45.750		6.863	0,15		20.451		3.920	0,19	20.127		5.434		0,27
Ηλίανθος (ξ.β.)		78.870		15.774	0,20		70.743		24.760	0,35		108.570		32.570	0,30
Αγγινάρα (ξ.β.)		0		0			0		0			0		0	
Σόγια (ξ.β.)		2.780		695	0,25		1.330		520	0,39		543		174	0,32
Σύνολο ενεργειακών καλλιεργειών	0	127.400	0	23.332	0,60	0	0	0	29.200	0,93	20.127	109.113	5.434	32.744	0,89

Πίνακας 69: Παραγωγή ενεργειακών καλλιεργειών ανά κατηγορία στην Π.Ε. Σερρών

Πηγή: Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Σερρών

Π.Ε. Σερρών	2011					2012					2013				
	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)
	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ		ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ		ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	
i.Σανοδοτικά, Χορτοδοτικά ετήσια	52.500	3.210	21.000	10.140	0,56	38.754	4.295	16.150	9.100	0,59	16.403	1.830	10.144	9.150	1,06
Αραβόσιτος (ξ.β.)		2.130		8.520	4,00		1.338		5.500	4,11		1.830		9.150	5,00
Σιτηρά, Μείγμα σιτηρών (ξ.β.)	52.500		21.000		0,40	38.754		16.150		0,42	11.925		4.770		0,40
Ψυχανθή (ξ.β.)		1.080	0	1.620	1,50		2.957		3.600	1,22	4.478		5.374		1,20
ii.Σανοδοτικά, Χορτοδοτικά πολυετή	0	30.000	0	4.500	0,15	0	99.076			0,00	0	102.761	0	154.141	1,50
Τριφύλλια, Μηδική (ξ.β.)		30.000		4.500	0,15		99.076		148.600	1,50		102.761		154.141	1,50
iii.Λειμώνες - καλλιεργούμενοι βοσκότοποι (ξ.β.)			0	0											
iv.Μόνιμοι Βοσκότοποι (ξ.β.)	1.050.000		0	0	0,00	1.069.320				0,00	899.492				0,00
Συνολο i + ii + iii + iv	1.102.500	33.210	21.000	14.640	0,71	1.108.074	103.371	16.150	9.100		915.895	104.591			

Πίνακας 70: Παραγωγή σανοδοτικών-χορτοδοτικών ανά κατηγορία στην Π.Ε. Σερρών

Πηγή: Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Σερρών

Π.Ε. Σερρών	2011					2012					2013				
	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)
	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ		ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ		ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	
Αμπέλια															
Σταφύλια κοινών κρασάμπελων		5.580		6.696	1,20		5.580		5.600	1,00		5.456		6.274	1,15
Επιτραπέζια σταφύλια		1.650		3.300	2,00		1.770		3.710	2,10		1.608		4.020	2,50
Σύνολο αμπελιών	0	7.230	0	9.996	3	0	7.350	0	9.310	3	0	7.064	0	10.294	4

Πίνακας 71: Παραγωγή αμπέλων ανά κατηγορία στην Π.Ε. Σερρών

Πηγή: Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Σερρών

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

Π.Ε. Σερρών	2011					2012					2013				
	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)
	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ		ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ		ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	
Οπώρες															
Μηλοειδή															
Μήλα		160		288	1,80		160		296	1,85		160		200	1,25
Αχλάδια		170		255	1,50		192		308	1,60		192		65	0,34
Κυδώνια		14		21	1,50		17		26	1,53		17		24	1,41
Σύνολο μηλοειδών	0	344		564	4,80	0	369	0	630	4,98	0	369	0	289	3,00
Πυρηνόκαρπα															
Ροδάκινα εκπύρηννα (γιαρμάδες)		100		170	1,70		150		255	1,70		150		255	1,70
Ροδάκινα συμπύρηννα		70		84	1,20		20		24	1,20		24		29	1,21
Βερίκοκα		30		21	0,70		30		21	0,70		30		21	0,70
Κεράσια		990		1.188	1,20		1.152		1.150	1,00		1.152		1.270	1,10
Δαμάσκηνα νωπά		28		21	0,75		28		21	0,75		28		21	0,75
Νεκταρίνια		8		10	1,20		13		16	1,23		20		24	1,20
Σύνολο πυρηνοκάρπων	0	1.226	0	1.494	7	0	1.393	0	1.487	7	0	1.404	0	1.620	7
Ακρόδρυα															
Καρύδια		1.700		680	0,40		1.700		385	0,23		1.828		360	0,20
Φουντούκια		27		16	0,60		27		16	0,60		27		16	0,59
Αμύγδαλα	14.540	2.000	5.089	840	0,36	15.000	2.000	3.450	600	0,24	15.470	2.000	1.550	270	0,10
Κάστανα		97		29	0,30		116		35	0,30		129		39	0,30
Φιστίκια		37		6	0,15		37		6	0,15	13		1		0,11
Σύνολο ακροδρύων	14.540	3.861	5.089	1.571	2	15.000	3.880	3.450	1.042	2	15.483	3.984	1.551	685	1
Διάφορες οπώρες															
Βατόμουρα		21		15	0,70		53		37	0,70		21		15	0,71
Μύρτιλο												8		1	0,13
Ακτινίδια		211		359	1,70		220		550	2,50		270		324	1,20
Μουριές (φύλλα)							24		96	4,00					
Ρόδια		870		305	0,35		870		480	0,55		870		652	0,75
Λωτοί							30		51	1,70					
Σύνολο διαφόρων οπωρών	0	1.102	0	678	3	0	1.197	0	1.214	9	0	1.169	0	992	3
Σύνολο οπωρών	14.540	6.533	5.089	4.306	16	15.000	6.839	3.450	4.373	23	15.483	6.926	1.551	3.586	14

Πίνακας 72: Παραγωγή οπωρών ανά κατηγορία στην Π.Ε. Σερρών
Πηγή: Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Σερρών

Π.Ε. Σερρών	2011					2012					2013				
	ΕΚΤΑΣΗ		ΠΑΡΑΓΩΓΗ		ΑΠΟΔΟΣΗ	ΕΚΤΑΣΗ		ΠΑΡΑΓΩΓΗ		ΑΠΟΔΟΣΗ	ΕΚΤΑΣΗ		ΠΑΡΑΓΩΓΗ		ΑΠΟΔΟΣΗ
	(στρ.)		(tn)			(tn/στρ.)	(στρ.)		(tn)			(tn/στρ.)	(στρ.)		
	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ		ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ		ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	
Ελαιόδενδρα															
Ελιές για λάδι	43.000	4.000	10.750	1.400	0,26	43.000	4.000	9.460	1.000	0,22	43.100	4.000	6.465	720	0,15
Ελιές βρώσιμες	3.750	1.250	1.313	563	0,38	4.000	1.500	2.488	1.020	0,64	4.000	1.500	1.600	675	0,41
Σύνολο ελαιοδένδρων	46.750	5.250	12.063	1.963	1	47.000	5.500	11.948	2.020	1	47.100	5.500	8.065	1.395	1

Πίνακας 73: Παραγωγή ελαιοδένδρων ανά κατηγορία στην Π.Ε. Σερρών
Πηγή: Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Σερρών

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

Π.Ε. Σερρών	2011					2012					2013				
	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)
	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ		ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ		ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	
Φυτοπολλαπλασιαστικό υλικό															
Σπόρος σποράς σίτου μαλακού		122		61	0,50		304		92	0,30		1.425			
Σπόρος σποράς σίτου σκληρού		8.297		3.319	0,40		10.470		2.400	0,23		8.217			
Ρύζι							337		220	0,65		174		122	0,70
Κοκκάρι							5		8	1,60		11		17	1,50
Σύνολο Φυτοπολλαπλασιαστικού	0	8.419	0	3.380	1	0	11.116	0	2.720	3	0	9.827	0	139	2

Πίνακας 74: Παραγωγή φυτοπολλαπλασιαστικού υλικού ανά κατηγορία στην Π.Ε. Σερρών

Πηγή: Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Σερρών

Π.Ε. Σερρών	2011					2012					2013				
	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)
	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ		ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ		ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	
Ανθοκομία															
Δρεπτά άνθη υπο κάλυψη (τεμ.)		17		1.650.000	97.058,82		17		1.650.000	97.058,82		17		2.170.000	127.647,06
Γλαστρικά μονοετή υπο κάλυψη (τεμ.)		65		5.000.000	76.923,08		70		5.350.000	76.428,57		67		5.100.000	76.119,40
Φυτά κηποτεχνίας (τεμ.)		60		120.000	2.000,00		60		120.000	2.000,00		60		120.000	2.000,00
Σύνολο ανθοκομίας	0	142	0	6.770.000	175.982	0	147	0	7.120.000	175.487	0	144	0	7.390.000	205.766

Πίνακας 75: Παραγωγή ανθοκομικών ανά κατηγορία στην Π.Ε. Σερρών

Πηγή: Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Σερρών

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

Π.Ε. Σερρών	2011					2012					2013				
	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)		ΠΑΡΑΓΩΓΗ (tn)		ΑΠΟΔΟΣΗ (tn/στρ.)
	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ		ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ		ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	ΞΗΡΙΚΗ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΗ	
Νωπά κηπευτικά															
Κουνουπίδι, Μπρόκολο		340		544	1,60		340		544	1,60		360		648	1,80
Λάχανο		470		1.504	3,20		378		1.400	3,70		480		1.776	3,70
Σέλινο		14		14	1,00		14		20	1,48		22		33	1,50
Πράσσα		230		1.150	5,00		208		835	4,01		247		988	4,00
Μαρούλια υπαίθρου		300		900	3,00		332		1.000	3,01		231		578	2,50
Μαρούλια υπό κάλυψη		8		32	4,00		12		48	4,00		12		36	3,00
Ραδίκια		20		30	1,50		13		20	1,54					
Σπανάκι		450		540	1,20		433		610	1,41		387		464	1,20
Σπαράγγι		360		252	0,70		308		245	0,80		272		218	0,80
Αντίδια		145		174	1,20		126		189	1,50		105		158	1,50
Αγκινάρες		0		0	0,00		0		0	0,00		0		0	0,00
Τομάτες βιομηχανικές		570		3.990	7,00		266		1.870	7,03		346		2.422	7,00
Τομάτες νωπές υπαίθρου		500		2.000	4,00		489		2.700	5,52		650		3.900	6,00
Τομάτες νωπές υπό κάλυψη		60		480	8,00		72		648	9,00		93		791	8,51
Αγγούρια υπαίθρου		25		125	5,00		25		125	5,00		24		132	5,50
Αγγούρια υπό κάλυψη		15		150	10,00		21		210	10,00		24		240	10,00
Πεπόνια υπαίθρου		630		630	1,00		590		885	1,50		512		768	1,50
Καρπούζια		1.900		9.120	4,80		1.566		7.550	4,82		1.858		8.910	4,80
Καρπούζια υπο κάλυψη							16		96	6,00		32		192	6,00
Μελιτζάνες		130		650	5,00		133		665	5,00		152		684	4,50
Μελιτζάνες υπο κάλυψη		8		48	6,00		9		54	6,00		8		48	6,00
Κολοκύθια υπαίθρου		110		440	4,00		112		450	4,02		144		576	4,00
Κολοκύθια υπο κάλυψη		4		22	5,50		5		25	5,00		5		25	5,00
Κολοκύθες		5		40	8,00		24		192	8,00		18		144	8,00
Πυτεριές υπαίθρου		620		2.108	3,40										
Πυτεριές υπό κάλυψη		23		92	4,00		456		320	0,70		257		154	0,60
Καρότα		64		115	1,80		97		196	2,02		53		80	1,51
Σκόρδα		16		18	1,10		8		9	1,13		25		33	1,32
Κρεμμύδια νωπά		21		36	1,70		35		28	0,80		40		32	0,80
Κρεμμύδια ξηρά		1.160		4.060	3,50		65		130	2,00		82		123	1,50
Σελινόριζα							1.098		4.010	3,65		672		3.024	4,50
Μπιζέλια, Αρακάς νωπός		57		114	2,00		12		9	0,75		17		13	0,76
Φασολάκια νωπά υπαίθρου		1.000		1.500	1,50		146		102	0,70		122		85	0,70
Φασολάκια νωπά υπο κάλυψη		70		140	2,00		2.994		3.600	1,20		2.594		3.890	1,50
Αμπελοφάσολα νωπά							72		144	2,00		111		222	2,00
Παντζάρια															
Σέσκουλα							94		190	2,02		74		148	2,00
Βλίτα															
Κουκιά νωπά															
Μπάμιες		146		102	0,70										
Ανιθος															
Μαϊντανός		7		7	1,00		11		12	1,09		10		10	1,00
Τρούφες		42		0	0,00		44								
Μανιτάρια καλλιεργούμενα										0,00					
Πυτεριές υπαίθρου							380		1.150	3,03		250		625	2,50
Πυτεριές κοινές υπό κάλυψη							25		100	4,00		33		99	3,00
Πυτεριές κέρατο υπό κάλυψη															
Πυτεριές τ. Φλωρίνης υπό κάλυψη															
Σύνολο νωπών κηπευτικών	0	9.520	0	31.126	113	0	11.029	0	30.381	125	0	10.322	0	32.269	120

Πίνακας 76: Παραγωγή νωπών κηπευτικών ανά κατηγορία στην Π.Ε. Σερρών

Πηγή: Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Σερρών

Ειδικά για την παραγωγή κρασιού, τα παρακάτω στοιχεία αναφέρονται στην τελευταία τριετία και σε επίπεδο Δήμου Σερρών.

ΔΗΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ									
Έτη									
	2012			2013			2014		
Κατηγορία	ποσότητα σε 100-λίτρα								
	λευκό	κόκκινο	ροζε	λευκό	κόκκινο	ροζε	λευκό	κόκκινο	ροζε
Οίνος ΠΓΕ Μακεδονία	60	0	0	0	0	0	438	238	0
Οίνος χωρίς ΠΓΕ	0	0	0	120	60	0	25	42	0

Πίνακας 77: Οινοπαραγωγή σε 100-λίτρα ανά κατηγορία οίνου Δ. Σερρών

Πηγή: Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Σερρών

1.5.3.2. Κτηνοτροφία

Στην Κεντρική Μακεδονία απαντώνται όλοι οι κλάδοι της ζωικής παραγωγής υπό μορφή οργανωμένων εκμεταλλεύσεων των αντίστοιχων τύπων. Επειδή όμως η κτηνοτροφία υπόκειται στον ανταγωνισμό της φυτικής παραγωγής ως προς τη χρησιμοποίηση του εδάφους και της εργασίας έχει αναπτυχθεί σε συγκεκριμένες περιοχές της Περιφέρειας στις οποίες οι διαθρωτικές συνθήκες (αναλογία αρδευόμενου εδάφους, μέγεθος εκμεταλλεύσεων, διαθέσιμη εργασία, πεδινές και ημιορεινές περιοχές, ύπαρξη βοσκοτόπων κ.λ.π.) συνεπάγονται μεγαλύτερες προσόδους για τους διαθέσιμους συντελεστές (έδαφος και εργασία) από τις προσδοκώμενες με τη χρησιμοποίησή τους στη φυτική παραγωγή. Στις περιοχές αυτές η κτηνοτροφία έχει δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης με την βελτίωση κυρίως της υποδομής εμπορίας.

Η ζωική παραγωγή και ιδιαίτερα η παραγωγή γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων υπήρξε πάντα μια από τις βασικές δραστηριότητες του πληθυσμού της υπαίθρου της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, έχοντας προσφέρει προϊόντα μοναδικά από άποψη ποιότητας και γεύσης. Η άριστη ποιότητα των πρώτων υλών που είναι προσεχτικά επιλεγμένες, δίνει στα προϊόντα ποιοτικά χαρακτηριστικά που κάνουν τη δοκιμή τους μία μοναδική γευστική εμπειρία.

Κύριοι κλάδοι ζωικής παραγωγής είναι η βοοτροφία, που περιλαμβάνει τη γαλακτοπαραγωγό βοοτροφία, τις θηλάζουσες αγελάδες και την κρεοπαραγωγό αγελαδοτροφία, η προβατοτροφία, η αιγοτροφία και η χοιροτροφία. Στην Κ. Μακεδονία υπάρχουν δύο καθαρές φυλές αγελάδων: Η φυλή «Συκιάς» που εκτρέφεται σε μικρό αριθμό ζώων στη Σιθωνία (Ν. Χαλκιδικής) και η φυλή «Κατερίνης» με μικρό αριθμό ζώων. Όσον αφορά τα πρόβατα στην Κ. Μακεδονία εκτρέφονται οι φυλές «Χιώτικη» και «Σερραϊκή» σε σχετικά μεγάλο αριθμό.

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αναγνωρίζει ότι ο κλάδος της κτηνοτροφίας και εκείνος της μεταποίησης των κτηνοτροφικών προϊόντων είναι σημαντικός για την οικονομία μας, τόσο σε επίπεδο Περιφέρειας όσο και σε Εθνικό επίπεδο κατέχοντας ένα σεβαστό μερίδιο του ΑΕΠ, επηρεάζοντας έτσι τη βιωσιμότητα και κατ' επέκταση την ευημερία μεγάλου και σημαντικού τμήματος του πληθυσμού της.

Στις μέρες μας που οι αγορές κλυδωνίζονται και επικρατεί αστάθεια και αβεβαιότητα σε όλα τα επίπεδα επηρεάζοντας και τον κλάδο των γαλακτοκομικών, μοναδικός τρόπος για να ξεπεραστούν οι δυσκολίες είναι ο μακροχρόνιος στρατηγικός σχεδιασμός με κινήσεις οι οποίες θα συμβάλλουν στην κατάκτηση των αγορών από τα προϊόντα αυτά, προσδίδοντας τους την προστιθέμενη αξία που δικαιωματικά τους ανήκει.

Κεντρική Στρατηγική της Περιφέρειας είναι η δημιουργία σύγχρονων, ανταγωνιστικών αγροτικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, με βάση τα νέα εσωτερικά και διεθνή δεδομένα, στην κατεύθυνση της παραγωγής προϊόντων υψηλής ποιότητας που να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των καταναλωτών. Η βελτίωση του εισοδήματος των αγροτών, μπορεί να προέλθει από την αύξηση της παραγωγικότητας και τη διάθεση στον καταναλωτή αγροτικών προϊόντων υψηλής ποιότητας.

Επιδίωξη και στόχος της στρατηγικής αυτής είναι τα αγροτικά και κτηνοτροφικά προϊόντα να διατίθενται στην αγορά και να εξάγονται τυποποιημένα, πιστοποιημένα, με υψηλή προστιθέμενη αξία και όπου είναι δυνατόν, με ονομασία προέλευσης.

Για τον λόγο αυτό η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας στηρίζει έμπρακτα με στοχευμένες δράσεις τα προϊόντα αυτά, έχοντας προγραμματίσει πλήρες σχέδιο υποστήριξής τους, με κύρια μέριμνα την προώθησή τους και γνώμονα την ασφάλεια των προϊόντων, την προστασία του καταναλωτή και του περιβάλλοντος.

Η Κεντρική Μακεδονία αποτελεί περιφέρεια με αξιόλογη κτηνοτροφική παραγωγή και είναι το κύριο κέντρο της βοοτροφίας της χώρας. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας κατέχει πρωτεύουσα θέση πανελλαδικά στην παραγωγή γάλακτος, καθώς αντιπροσωπεύει, σύμφωνα με στοιχεία του ΕΛΟΓΑΚ (2010):

- ➡ το 47,5% της συνολικής παραγωγής του αγελαδινού γάλακτος (320 χιλ. τόνοι ετησίως, αξίας 116 εκ €.)
- ➡ 16% της συνολικής παραγωγής του πρόβειου γάλακτος (88,5 χιλ. τόνοι ετησίως, αξίας 82 εκ €)
- ➡ 25% της συνολικής παραγωγής του αιγείου γάλακτος (37 χιλ. τόνοι ετησίως, αξίας 21 εκ €)

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

Ειδικότερα, τώρα, για το Νομό Σερρών η παραγωγή των εκτρεφόμενων κεφαλών ζώων για το έτος 2011, παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΕΚΤΡΕΦΟΜΕΝΟ ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΕΦΑΛΩΝ
ΑΙΓΟΕΙΔΗ ΑΒΕΛΤΙΩΤΑ	99.975
ΑΙΓΟΕΙΔΗ ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΑ	22.705
ΒΟΟΕΙΔΗ ΓΑΛΑΚΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΑ	4.853
ΒΟΟΕΙΔΗ ΚΡΕΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ <400KG	23.258
ΒΟΟΕΙΔΗ ΚΡΕΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ >400KG	3.688
ΒΟΟΕΙΔΗ ΑΥΤΟΧΘΟΝΩΝ ΣΠΑΝΙΩΝ ΦΥΛΩΝ	154
ΒΟΟΕΙΔΗ ΓΑΛΑΚΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ Ή ΚΡΕΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΘΑΡΟΑΙΜΑ	4.241
ΒΟΟΕΙΔΗ ΓΑΛΑΚΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΛΟΙΠΑ ΚΑΙ ΜΙΚΤΗΣ	14.067
ΓΑΛΟΠΟΥΛΕΣ	20
ΗΜΙΟΝΟΙ	309
ΙΠΠΟΙ	2.569
ΚΟΥΝΕΛΙΑ	3.634
ΜΕΛΛΙΣΟΣΜΗΝΗ	11.512
ΟΝΟΙ	262
ΠΑΧΥΝΟΜΕΝΑ ΧΟΙΡΙΔΙΑ	4.498
ΠΡΟΒΑΤΟΕΙΔΗ ΑΒΕΛΤΙΩΤΑ	228.062
ΠΡΟΒΑΤΟΕΙΔΗ ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΑ	25.566
ΧΟΙΡΟΙ	1.221

Πίνακας 78: Ζωική Παραγωγή (2011) Δ. Σερρών

Πηγή: Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Σερρών

Ενώ παρακάτω παρουσιάζεται τόσο η εξέλιξη των εκτρεφόμενων κεφαλών όσο και των αριθμού κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων για τα έτη 2012-2014.

		2012	2013	2014
ΒΟΟΕΙΔΗ	Αριθ εκμεταλλεύσεων	252	254	243
	Αγελάδες	6.049	6.140	6.427
	Μοσχίδες	1.108	1.161	1.183
	Αρσενικά	2.279	2.280	2.160
ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΑ	Αριθ εκμεταλλεύσεων	415	419	473
	Προβάτα	42.538	51.454	52.133
	Αίγες	28.190	29.289	27.564
ΧΟΙΡΙΝΑ	Αριθ εκμεταλλεύσεων	52	46	48
	Χοιρομητέρες	1.290	970	1.164
	Κάπροι	88	65	67
	Λοιπά	4.475	3.798	4.093
ΙΠΠΟΕΙΔΗ	Αριθ εκμεταλλεύσεων	106	104	122
	Ίπποι	270	367	320
	Όνοι	10	10	15
	Ημίονοι	82	80	77
ΟΡΝΙΘΕΣ ΩΠΑΡΑ ΓΩΓΗΣ	Αριθ εκμεταλλεύσεων	8	8	8
	Αριθ. ορνθών	15.000	15.000	15.000

Πίνακας 79: Ζωικό Κεφάλαιο (2012-2014) Δ. Σερρών

Πηγή: Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Σερρών -Τμήμα Κτηνιατρικής

1.5.4. Η συμμετοχή του τουρισμού στην οικονομία

Σε πανελλαδικό επίπεδο, σημαντική ήταν η αύξηση που παρουσίασε ο εισερχόμενος τουρισμός προς τη χώρα μας την τελευταία διετία (2013-2014), καθώς οι αφίξεις των αλλοδαπών τουριστών εκτιμάται ότι ξεπέρασαν το επίπεδο ρεκόρ των 21 εκατ. το 2014. Ως εκ τούτου, η συνεισφορά του ξενοδοχειακού κλάδου στην εθνική οικονομία είναι σημαντική, καθώς το συνολικό μέγεθος της αγοράς των ξενοδοχείων πέντε, τεσσάρων και τριών αστέρων εκτιμάται σε πάνω από €3 δισ. αυξημένο, κατά το ποσοστό της τάξης του 12% το 2014 σε σχέση με το 2013.

Σε επίπεδο Περιφέρειας, η μέση ετήσια πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων για την διετία 2011-2013 απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα.

Μέση ετήσια πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων (2011-2013)			
Περιφέρειες	2011	2012	2013
Νότιο Αιγαίο	61,8%	54,2%	53,8%
Αττική	40,3%	33,6%	37,4%
Κρήτη	61,1%	57,3%	60,7%
Κεντρική Μακεδονία	44,8%	42,2%	43,4%
Ιόνιοι Νήσοι	58,9%	53,9%	57,6%
Πελοπόννησος	30,2%	23,2%	25,3%
Στερεά Ελλάδα	26,5%	20,7%	21,1%
Θεσσαλία	29,3%	25,3%	26,6%
Δυτική Ελλάδα	33,1%	27,7%	29,1%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	30,4%	29,8%	27,5%
Βόρειο Αιγαίο	37,8%	29,9%	32,9%
Ήπειρος	30,3%	25,2%	26,4%
Δυτική Μακεδονία	20,1%	17,2%	18,7%
Σύνολο	48,3%	43,2%	45,2%

Πίνακας 80: Μέση ετήσια πληρότητα ξενοδ. Καταλυμάτων ανά Περιφέρεια

Πηγή: Δελτίο Τύπου για τον τουρισμό, ICAP (3/2015- ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

Αναφορικά με την εξέλιξη των τουριστικών εσόδων, πανελλαδικά, αυτά παρουσίασαν αύξηση 14,9% το 2013 σε σχέση με το 2012, ενώ για το 10μηνο του 2014 ανήλθαν σε περίπου €13 δισ.

Εξέλιξη τουριστικών εσόδων (2007-2014)		
Έτος	Τουριστικές Εισπράξεις (€εκατ.)	Ρυθμός Μεταβολής
2007	11.319,2	-
2008	11.635,9	2,8%
2009	10.400,3	-10,6%
2010	9.611,3	-7,6%
2011	10.504,7	9,3%
2012	10.442,5	-4,6%
2013	11.994,8	14,9%
2014 (10μηνο)	12.995,0	-

Πίνακας 81: Μέση ετήσια πληρότητα ελληνικών ξενοδ. καταλυμάτων

Πηγή: Δελτίο Τύπου για τον τουρισμό, ICAP (3/2015- Τράπεζα της Ελλάδος)

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται το ξενοδοχειακό δυναμικό της χώρας (μονάδες, δωμάτια, κλίνες). Έτσι στην Μακεδονία λειτουργούν 1.586 ξενοδοχειακές μονάδες συνολικής δυναμικότητα 54.233 δωματίων και 106.408 κλινών.

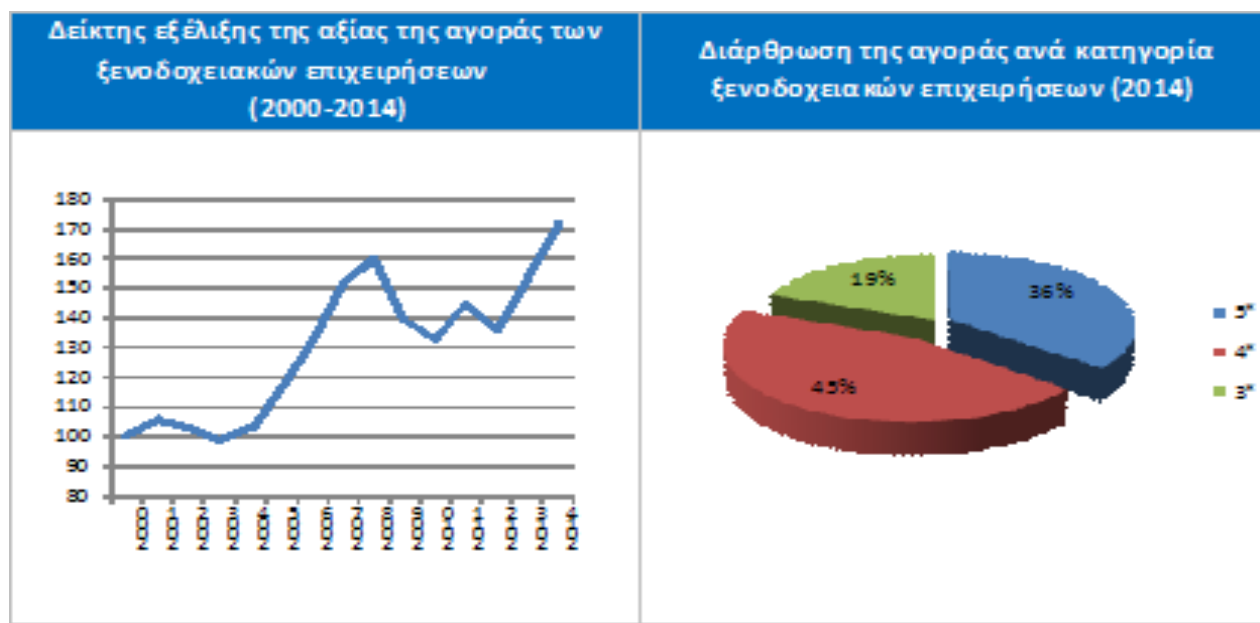
Ξενοδοχειακό δυναμικό Ελλάδας (2013)			
Περιφέρεια	Μονάδες	Δωμάτια	Κλίνες
Κεντρική Ελλάδα	1.267	48.980	91.815
Πελ/σος	840	27.113	53.129
Ιόνιο	916	46.819	89.917
Ήπειρος	380	7.723	15.228
Αιγαίο	395	11.766	22.273
Κρήτη	1.540	87.551	166.370
Δωδεκάνησα	1.040	73.702	143.864
Κυκλάδες	1.033	25.240	48.962
Θεσσαλία	573	14.619	28.523
Μακεδονία	1.586	54.233	106.408
Θράκη	107	3.586	6.956
Σύνολο	9.677	401.332	773.445

Πίνακας 82: Ξενοδοχειακό Δυναμικό Ελλάδος

Πηγή: Δελτίο Τύπου για τον τουρισμό, ICAP (3/2015- ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

Αξίζει δε να σημειωθεί ότι, μέσα στο διάστημα των τελευταίων 10 ετών το ξενοδοχειακό δυναμικό της Ελλάδας αυξήθηκε κατά περίπου 800 μονάδες, ενώ μόνον για την περίοδο 2010-2013 ο αριθμός των ξενοδοχειακών κλινών αυξήθηκε κατά 10.000 περίπου.

Σχετικά με την κατανομή του ξενοδοχειακού δυναμικού ανά κατηγορία και ανά γεωγραφική περιφέρεια, τα ξενοδοχεία πέντε και τεσσάρων αστέρων αντιπροσωπεύουν το 40% περίπου του συνόλου των εν λειτουργία κλινών, ενώ έντονη είναι η γεωγραφική συγκέντρωση, καθώς στην Κρήτη, τα Δωδεκάνησα και το Ιόνιο είναι συγκεντρωμένο περίπου το ήμισυ των κλινών της χώρας.

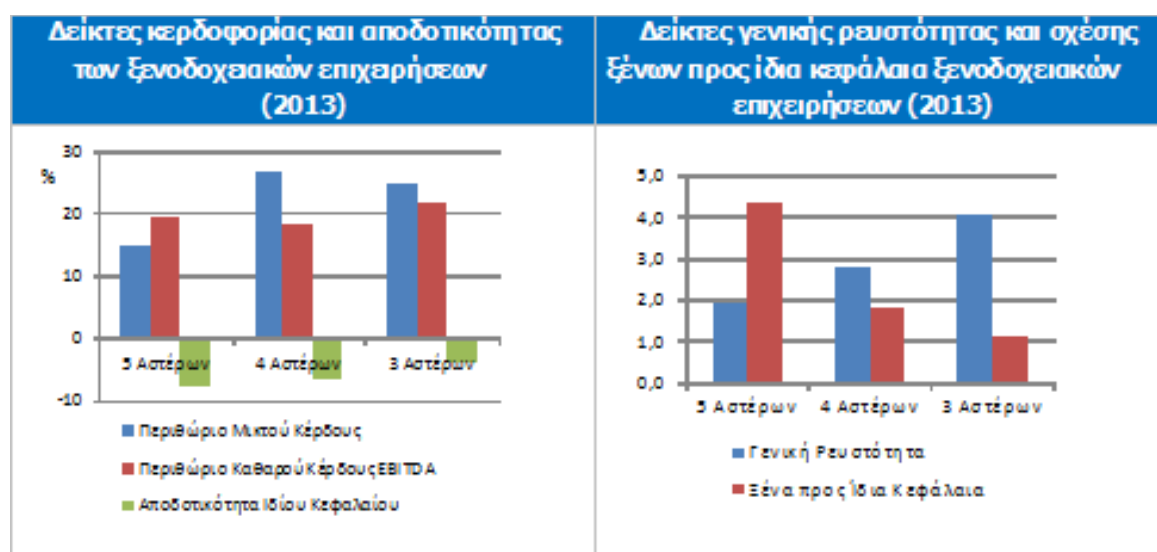

Διάγραμμα 7:Εξέλιξη της αξίας της αγοράς των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων (2000-2014)&Διάρθρωση της αγοράς

Πηγή: Δελτίο Τύπου για τον τουρισμό, ICAP (3/2015- Τράπεζα της Ελλάδος)

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της χρηματοοικονομικής ανάλυσης των ισολογισμών των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, η οποία πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια εκπόνησης της εν λόγω μελέτης αξιοποιώντας ένα δείγμα από 803 ισολογισμούς εταιρειών που εκμεταλλεύονται ξενοδοχεία πέντε, τεσσάρων και τριών αστέρων σε ολόκληρη την επικράτεια.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της κλαδικής μελέτης της ICAP, η οποία καλύπτει χρονικά την 5ετία 2009-2013, το υψηλότερο περιθώριο μικτού κέρδους (μέσος όρος 5ετίας) εμφανίζουν τα ξενοδοχεία τεσσάρων αστέρων (26,66%) και το μικρότερο τα ξενοδοχεία πέντε αστέρων (14,72%). Όσον αφορά το περιθώριο καθαρού κέρδους EBITDA, τα ξενοδοχεία τριών αστέρων εμφανίζουν τον υψηλότερο μέσο δείκτη πενταετίας (21,76%).

Διάγραμμα 8: Δείκτες Κερδοφορίας, Αποδοτικότητας, Ρευστότητας, Σχέση Ξένων/ Ιδίων κεφαλαίων ξενοδοχειακών επιχειρήσεων (2013)

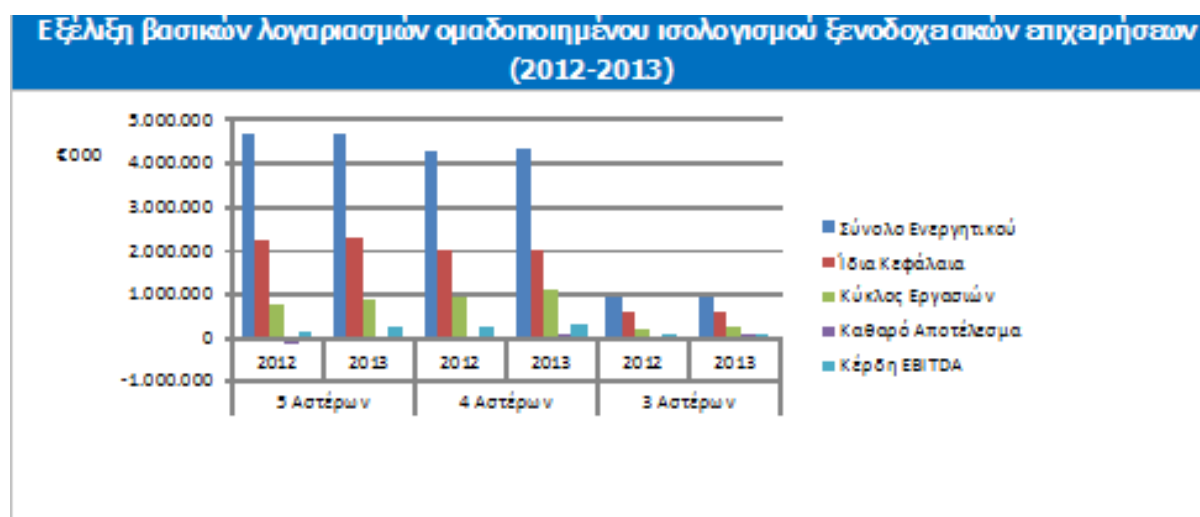
Πηγή: Δελτίο Τύπου για τον τουρισμό, ICAP (3/2015- Τράπεζα της Ελλάδος)

Σύμφωνα με τον ομαδοποιημένο ισολογισμό όπως αυτός προέκυψε από 112 εταιρείες που εκμεταλλεύονται ξενοδοχεία πέντε αστέρων για την περίοδο 2012-2013, το σύνολο του ενεργητικού των επιχειρήσεων του δείγματος παρουσίασε οριακή μείωση 0,5% το 2013 σε σχέση με το 2012. Στα ίδια επίπεδα κυμάνθηκε η μείωση των ιδίων κεφαλαίων (-0,9%) την ίδια περίοδο.

Οι συνολικές πωλήσεις των εταιρειών του δείγματος κατέγραψαν αύξηση 16,7% το 2013/12, ενώ τα μικτά κέρδη διπλασιάστηκαν την ίδια περίοδο. Σε σχέση με το καθαρό αποτέλεσμα, ζημιές εμφανίζονται τη διετία 2012-2013 οι οποίες όμως κατέγραψαν σημαντική μείωση (74,7%) το 2013, λόγω κυρίως της μείωσης των μη λειτουργικών εξόδων (50%). Αυξημένα κατά 53,8% εμφανίζονται τα κέρδη EBITDA των εταιρειών της συγκεκριμένης κατηγορίας.

Με βάση τον ομαδοποιημένο ισολογισμό από 368 εταιρείες εκμετάλλευσης ξενοδοχείων τεσσάρων αστέρων για την περίοδο 2012-2013, το σύνολο του ενεργητικού των επιχειρήσεων του δείγματος παρουσίασε αύξηση μόλις 1,7% το 2013 σε σχέση με το 2012, ενώ στα ίδια επίπεδα διατηρήθηκαν τα ίδια κεφάλαια το ίδιο διάστημα (αύξηση 0,7%). Οι πωλήσεις των εταιρειών του δείγματος διαμορφώθηκαν σε €1.079 εκατ. το 2013, καταγράφοντας ποσοστιαία αύξηση 13,8%, ενώ αρκετά μεγαλύτερη ήταν η αύξηση για το μικτό κέρδος την ίδια περίοδο (76,6%), γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα την βελτίωση του λειτουργικού αποτελέσματος το 2013. Αναφορικά με το καθαρό αποτέλεσμα, κέρδη εμφανίζονται το 2013 έναντι σημαντικών ζημιών το 2012. Επίσης, τα κέρδη EBITDA κατέγραψαν αύξηση 39,2% την ίδια περίοδο.

Όπως προκύπτει από τον ομαδοποιημένο ισολογισμό 317 εταιρειών εκμετάλλευσης ξενοδοχείων τριών αστέρων για την περίοδο 2012-2013, το σύνολο του ενεργητικού των επιχειρήσεων του δείγματος παρουσιάζει αύξηση 1,5% το 2013 σε σχέση με το 2012. Το ίδιο ισχύει και για το ύψος των ιδίων κεφαλαίων την εξεταζόμενη περίοδο (αύξηση 1,6%). Οι πωλήσεις των εταιρειών του δείγματος αυξήθηκαν κατά 9,8% το 2013/12 και διαμορφώθηκαν σε €220,6 εκατ., ενώ μεγαλύτερη ήταν η αύξηση στα μικτά κέρδη (42,1%) γεγονός που επέδρασε στη βελτίωση των συνολικών λειτουργικών αποτελεσμάτων, τα οποία από αρνητικά το 2012 έγιναν θετικά το 2013. Το τελικό καθαρό αποτέλεσμα ήταν κερδοφόρο το 2013 από ζημιολόγο το 2012. Αύξηση κατέγραψαν τα κέρδη EBITDA (κατά 30,1%) την ίδια περίοδο.

Διάγραμμα 9:Εξέλιξη βασικών λογαριασμών ομαδοποιημένου ισολογισμού ξενοδοχειακών επιχειρήσεων (2012-2013)

Πηγή: Δελτίο Τύπου για τον τουρισμό, ICAP (3/2015- Τράπεζα της Ελλάδος)

1.5.5. Αναπτυξιακά χαρακτηριστικά του Δήμου Σερρών

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΥΠΑΓΕΤΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ Ο ΔΗΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ:	
ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ:	Ευρώ
ΑΕΠ κατά κεφαλή σε ευρώ (2012-τελευταία διαθέσιμα)	9.851,00
ΑΕΠ (% σύνολο της χώρας-2010 - τελευταία διαθέσιμα)	0,90%
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ:	%
ΑΕΠ % ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ (2010 -τελευταία διαθέσιμα)	10,8
ΑΕΠ % ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ (2010 -τελευταία διαθέσιμα)	15,7
ΑΕΠ % ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ (2010 -τελευταία διαθέσιμα)	73,6
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ:	%
ΖΩΝΗ	
Επιχορήγηση επενδυτικών σχεδίων για μεγάλες επιχειρήσεις	30
Επιχορήγηση επενδυτικών σχεδίων για μεσαίες επιχειρήσεις	40
Επιχορήγηση επενδυτικών σχεδίων για μικρές επιχειρήσεις	50
ΥΠΟΔΟΜΕΣ	
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ:	Πλήθος
ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ (Περιγραφή ή Τίτλος)	0
Δεν υπάρχει αεροδρόμιο στον Δήμο Σερρών.	
ΛΙΜΑΝΙΑ (Περιγραφή ή Τίτλος)	0
Δεν υπάρχει λιμάνι στον Δήμο Σερρών.	
ΟΔΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ (Περιγραφή ή Τίτλος)	
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ (Περιγραφή ή Τίτλος)	
Γραμμή Θεσσαλονίκης - Ορμενίου	
ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ (Περιγραφή ή Τίτλος)	
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ/ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ (Περιγραφή ή Τίτλος):	
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ	
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΠΟΛΕΙΣ (Περιγραφή ή Τίτλος):	
Δεν υπάρχουν.	
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΕΚΤΟΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ (Περιγραφή ή Τίτλος):	
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΚΑ:	Πλήθος
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (Περιγραφή ή Τίτλος)	1
ΒΙ. ΠΕ. ΛΕΥΚΩΝΑ	
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ (Περιγραφή ή Τίτλος)	1
ΒΙΟ.ΠΑ ΣΕΡΡΩΝ	
ΆΛΛΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ (εκτός ΒΙ.ΠΕ. και ΒΙΟ.ΠΑ.)	0
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ:	Πλήθος
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ	3
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ:	Πλήθος
ΚΛΙΝΕΣ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ - ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ (2010)	1924
ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ	1

1.5.6. Αναπτυξιακά χαρακτηριστικά του Νομού Σερρών όπου ανήκει ο Δήμος Σερρών

Σημαντικό ρόλο προς την κατεύθυνση της επαλήθευσης της αναπτυξιακής φυσιογνωμίας του Ν. Σερρών κατά τα τελευταία έτη, διαδραματίζουν οι εγγραφές και διαγραφές των επιχειρήσεων του Νομού.

Παρατίθενται παρακάτω στοιχεία των εγγραφών και διαγραφών των επιχειρήσεων για τα έτη από 01/01/2009 - 31/12/2014 συνολικά, από τα οποία το ισοζύγιο εγγραφών – διαγραφών είναι αρνητικό.

ΜΟΡΦΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΕΣ		ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ		ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ		ΣΥΝΟΛΟ	
	ΕΓΓΡΑΦΕΣ	ΔΙΑΓΡΑΦΕΣ	ΕΓΓΡΑΦΕΣ	ΔΙΑΓΡΑΦΕΣ	ΕΓΓΡΑΦΕΣ	ΔΙΑΓΡΑΦΕΣ	ΕΓΓΡΑΦΕΣ	ΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
ΑΕ	9	9	9	10	20	13	38	32
ΕΠΕ	28	7	15	22	17	16	60	45
Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης	0	0	3	3	0	1	3	4
ΕΕ	21	13	17	21	20	21	58	55
ΟΕ	39	112	63	207	93	155	195	474
Φυσικό Πρόσωπο (ατομική επιχείρηση)	254	707	931	1760	1474	2491	2659	4958
Κοινωνία	0	0	2	2	4	6	6	8
Ευρωπαϊκός Όμιλος Οικονομικού Σκοπού	0	0	0	0	0	0	0	0
Συνεταιρισμός	0	0	0	0	0	0	0	0
Ευρωπαϊκή Εταιρεία (SE)	0	0	0	0	0	0	0	0
Ευρωπαϊκή Συνεταιριστική Εταιρία (SCE)	0	0	0	0	0	0	0	0
Κοινοπραξία	0	0	0	0	0	0	0	0
Ένωση Προσώπων	0	0	0	0	0	0	0	0
Αστική Εταιρεία 784Α.Κ.	0	0	0	0	0	0	0	0
Λοιπών υποχρέων	0	0	0	0	0	0	0	0
IKE (Private Company)	16	2	18	1	43	1	77	4
							0	0
ΣΥΝΟΛΟ	367	850	1058	2026	1671	2704	3096	5580

Πίνακας 83: Εγγραφές –διαγραφές επιχειρήσεων Ν. Σερρών ανά είδος επιχείρησης των ετών 2009-2014

Πηγή: Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Σερρών

Προς την κατεύθυνση όμως ασφαλών συμπερασμάτων, πρέπει να παρατηρήσουμε και την διαχρονική εξέλιξη των εγγραφών και διαγραφών των μελών του Ε.Β.Ε.Σ. μεταξύ των κρίσιμων ετών 2009-2014, ανεξαρτήτως μορφής επιχείρησης.

ΕΤΗ	ΣΥΝΟΛΟ	
	ΕΓΓΡΑΦΕΣ	ΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
2009	510	1.067
2010	651	1.210
2011	600	1.251
2012	613	1.099
2013	358	504
2014	364	449
ΣΥΝΟΛΟ	3.096	5.580

Πίνακας 84: Σύνολα Εγγραφών –διαγραφών επιχειρήσεων Ν. Σερρών κατ' έτος για τα έτη 2009-2014

Πηγή: Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Σερρών (Επεξεργασίες Ομάδας μελέτης)

Από τους παραπάνω πίνακες εξάγονται τα εξής συμπεράσματα:

- Το συνολικό ισοζύγιο εγγραφών – διαγραφών είναι αρνητικό, που σημαίνει ότι πολύ περισσότερες επιχειρήσεις έκλεισαν παρά άνοιξαν κατά την 5ετία 2009-2014.
- Ρεκόρ διαγραφών σημειώθηκε κατά το έτος 2011, που ομολογουμένως ήταν και ένα από τα δυσκολότερα έτη για όλη την ελληνική οικονομία, γεγονός που καταδεικνύει ότι οι επιχειρήσεις του Ν. Σερρών δείχνουν να μην αντέχουν στις οικονομικές και πολιτικές πιέσεις, το οποίο αυτομάτως παραπέμπει στην ύπαρξη μεγάλης μερίδας μη υγιών επιχειρήσεων στο Νομό.
- Οι εγγραφές μειώθηκαν αισθητά κατά τα έτη 2013 και 2014. Αυτό σε συνδυασμό με το γεγονός ότι κατά τα έτη αυτά δημιουργήθηκε πανελλαδικά μια τάση αύξησης της επιχειρηματικότητας, δείχνει τα αργά αντανakλαστικά των επιχειρήσεων του Νομού στις γενικές τάσεις ή ακόμα και την μεγαλύτερη αβεβαιότητα που διακρίνει τους Σερραίους επιχειρηματίες.
- Η σταθεροποίηση των διαγραφών σε πολύ μικρότερα επίπεδα κατά τα έτη 2013 και 2014, αφήνει να διαφανεί μια πιθανή επερχόμενη θετική εξέλιξη. Πάντως τα πρώτα δείγματα του 2015 (α' τρίμηνο) είναι πολύ ενθαρρυντικά, καθώς οι εγγραφές ξεπερνούν τις διαγραφές, επιβεβαιώνοντας την προηγούμενη υπόθεση.

1.5.7. Αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της Περιφέρειας όπου ανήκει ο Δήμος Σερρών

Η γεωγραφική θέση της ΠΚΜ είναι σαφώς έκκεντρη σε σχέση με τον πυρήνα αλλά και με τους αναδυόμενους άξονες της ΕΕ27, συμπεριλαμβανομένου του «Μεσογειακού τόξου». Από την άλλη πλευρά, βρίσκεται σε άμεση επαφή με τα Βαλκάνια και, σε δεύτερο επίπεδο, με τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, μακρο-περιοχή που έχει υπάρξει ιστορικά ενδοχώρα της Θεσσαλονίκης. Σε μέση απόσταση βρίσκεται η ΠΚΜ από την Τουρκία, και σε σχετικά μεγάλες αποστάσεις από τις μη Ευρωπαϊκές Μεσογειακές χώρες. Τα δεδομένα αυτά υποδεικνύουν ως προνομιακό χώρο πιθανής ανάπτυξης του διεθνούς ρόλου της Θεσσαλονίκης και της ΠΚΜ τα Βαλκάνια, αλλά πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η γεωγραφία μόνο μερικώς λειτουργεί ως προσδιοριστικός παράγοντας στο ζήτημα αυτό.

Οι απορρέουσες από το προηγούμενο σημείο δυσκολίες διεθνούς προσπελασιμότητας προς/από την ΠΚΜ θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν σε κάποιο βαθμό μέσω της ανάπτυξης κατάλληλων χερσαίων υπερτοπικών δικτύων μεταφοράς αλλά στην πράξη αυτό δεν έχει συμβεί, μέχρι σήμερα, παρά μόνο σε περιορισμένο βαθμό. Σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα δεν υπάρχουν προοπτικές ουσιαστικής αλλαγής αυτής της κατάστασης μέσω νέων υποδομών, λαμβανομένης υπόψη και της καθυστέρησης στην προώθηση των Διευρωπαϊκών Δικτύων στην Ελλάδα και τα Βαλκάνια, με εξαίρεση την πιθανότητα βελτίωσης των άμεσων οδικών συνδέσεων της Εγνατίας Οδού με τις Βαλκανικές χώρες. Όσον αφορά τις μη χερσαίες μεταφορές, το αεροδρόμιο και το λιμάνι της Θεσσαλονίκης έχουν σχετικά υψηλές προδιαγραφές και η διεθνής προσπελασιμότητα από την άποψη αυτή είναι καλύτερη.

Δραστηριότητες που λειτουργούν σε σημαντικό βαθμό δυναμικά σε σχέση με το διεθνή χώρο είναι οι μεταφορές, οι υπηρεσίες διαμετακόμισης και χονδρεμπορίου, η μεταποίηση, και ο τουρισμός. Στο λιανικό εμπόριο και τις υπηρεσίες, οι σχέσεις της ΠΚΜ με τις όμορες χώρες έχουν διπλό, θετικό και αρνητικό, πρόσημο, ενώ σημειώνεται και έξοδος επιχειρηματικών μονάδων από την ΠΚΜ προς τις τελευταίες.

Εκτιμήσεις για πολύ ισχυρό διεθνή ρόλο της Θεσσαλονίκης που υπήρξαν σε προηγούμενα προγραμματικά κείμενα, κατά βάση δεν έχουν επαληθευθεί. Αυτό οφείλεται εν μέρει σε αντικειμενικούς (γεωγραφικούς και γεωπολιτικούς) περιοριστικούς παράγοντες που έθεσαν όρια στις δυνατότητες ενός τέτοιου ρόλου, εν μέρει στο χρόνιο έλλειμμα ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας που περιόρισε τη δυνατότητα της χώρας και της ΠΚΜ να επωφεληθούν από τη αύξηση της απορροφητικότητας της Βαλκανικής αγοράς κατά την προηγούμενη δεκαετία (τόσο σε επίπεδο εμπορίου όσο και επενδύσεων, και εν μέρει σε ελλείμματα πολιτικής (καθυστέρηση υποδομών, χαμηλή αποτελεσματικότητα κοινοτικών πόρων κ.λ.π.. Οι πρώτοι σημαίνουν ότι η στόχευση πρέπει να είναι ρεαλιστική, ενώ οι άλλοι δύο ότι επιβάλλεται πολύ σημαντική βελτίωση της αποτελεσματικότητας των ασκούμενων πολιτικών.

Το επίπεδο ανάπτυξης της ΠΚΜ την τοποθετεί, σύμφωνα με τα κριτήρια της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 των διαρθρωτικών Ταμείων της ΕΕ, στην χαμηλότερη κατηγορία («λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες»). Στην ίδια κατηγορία τοποθετούνται οι όμορες ΑΜΘ και Θεσσαλία, ενώ στην ενδιάμεση κατηγορία («μεταβατικής στήριξης») η Δυτική Μακεδονία. Η κατάταξη αυτή βασίστηκε στα προ του 2009 δεδομένα, αλλά ήδη από το 2010 άρχισε περαιτέρω καθοδική πορεία, και συνεπώς το αναπτυξιακό επίπεδο της Περιφέρειας στον ευρωπαϊκό χώρο έχει επιδεινωθεί περαιτέρω, τουλάχιστον μέχρι και το τρέχον έτος.

Στα σημαντικότερα αδύνατα σημεία της Περιφέρειας συγκαταλέγονται η ύπαρξη τεχνολογιών δεύτερης γενιάς με χαμηλότερες ταχύτητες (3G αντί 4G Mobile broadband, και ADSL αντί VDSL), η κατακόρυφη μείωση ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων και η κυριαρχία παραδοσιακών κλάδων έντασης εργασίας χαμηλής ανταγωνιστικότητας και χαμηλής εξειδίκευσης, η καθυστέρηση του πρωτογενούς τομέα ως προς την τεχνολογία, την κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού, την υποδομή μεταποίησης, και κυρίως εμπορίας και διακίνησης των προϊόντων, το υψηλό κόστος παραγωγής αγροτικών προϊόντων σε σχέση με άλλους ευρωπαϊκούς εταίρους, η χαμηλή επιχειρηματικότητα «υψηλής προστιθέμενης αξίας», η καθυστέρηση στην αναδιάρθρωση του αγροτικού τομέα και στην αξιοποίηση των πρώτων υλών, καθώς και ο χαμηλός βαθμός απασχόλησης του οικονομικά ενεργού πληθυσμού σε συνδυασμό με τα πολύ υψηλά ποσοστά ανεργίας, ιδιαίτερα των νέων και γυναικών.

Στα δυνατά σημεία της Περιφέρειας συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων, η γεωμορφολογία της περιοχής και οι ήπιες κλιματολογικές συνθήκες, το σημαντικό μέγεθος του δευτερογενούς τομέα, με ισχυρή αλλά παραδοσιακή βάση (τρόφιμα - ποτά, μεταλλικά προϊόντα, έπιπλα, μηχανήματα - εξοπλισμός, επεξεργασμένα ορυκτά, ένδυση), που την καθιστά δεύτερο βιομηχανικό κέντρο της χώρας, μετά την Αττική, οι σημαντικοί φυσικοί εδαφικοί και υδατικοί πόροι (μεγαλύτερες πεδιάδες στη χώρα, σημαντικά ποτάμια και λίμνες, ορυκτός και μεταλλευτικός πλούτος, δάση, σημαντικοί ιχθυότοποι), το γεγονός ότι αποτελεί δυναμικό παραγωγικό πόλο και κέντρο παραγωγής βασικών αγροτικών προϊόντων με ισχυρές τοπικές αγροτικές εξειδικεύσεις και υψηλή ποιότητα καθώς και η ύπαρξη ενός συνεκτικού δικτύου αστικών κέντρων μεσαίου μεγέθους που μπορούν να δράσουν συμπληρωματικά με το μητροπολιτικό κέντρο.

Η πόλη των Σερρών αποτελεί ένα τέτοιο αστικό κέντρο. Στο σύνολο του Δήμου Σερρών, όμως, είναι άμεσα αναγκαία η ανάπτυξη και προώθηση των κάτωθι:

- Η κάλυψη με ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ, του συνόλου του Δήμου, δηλ. και οι υπόλοιπες 6 ΔΕ, σε συντονισμό με το υπάρχον ΓΠΣ της πόλης των Σερρών.
- Η τυχόν ανάγκη επεκτάσεων πρέπει να στοιχειοθετηθεί με ενδεχόμενη υψηλή πυκνότητα. Οι αρνητικές πληθυσμιακές τάσεις (εκτός της ΔΕ Σερρών) και η αδύναμη οικοδομική δραστηριότητα (και προ κρίσης) αποτελούν αρνητικό πρόκριμα. Το μέγεθος και ο σημαντικός ρόλος των Σερρών στο οικιστικό δίκτυο της Περιφέρειας επιβάλλουν να δοθεί βάρος στην αναγέννηση του υφιστάμενου οικιστικού ιστού.
- Το μέγεθος της πόλης των Σερρών και η υψηλή, σχετικά, θέση της στο οικιστικό δίκτυο, επιβάλλουν την προώθηση οργανωμένων υποδοχών.

Σε μακροοικονομικούς όρους, στρατηγικός στόχος είναι η ανάκτηση επιπέδου ανάπτυξης της ΠΚΜ σαφώς άνω του 75% του μ.ό. της ΕΕ, στόχος δύσκολος γιατί ισοδυναμεί με ανατροπή των τάσεων, αλλά που αποτελεί βασική πολιτική επιλογή.

Στρατηγικός στόχος σε επίπεδο χωρικής ανάπτυξης είναι η ουσιαστική ενίσχυση της γεωοικονομικής θέσης της ΠΚΜ στα Βαλκάνια και στις Παρευξείνιες χώρες. Η ανάληψη από τη Θεσσαλονίκη (σε επίπεδο συνολικού Μητροπολιτικού Κέντρου) ρόλου σημαντικού πόλου στην ανώτερη βαθμίδα του αστικού δικτύου της, πρώτης, ιδίως, μακροπεριοχής, και η διαμόρφωση ενός ενεργού άξονα ανάπτυξης προς αυτήν την περιοχή, αποτελούν βασικό στοιχείο και παράγοντα επίτευξης του στόχου αυτού. Η ανάληψη ενεργότερου ρόλου με επίπεδο αναφοράς τις κεντρικές περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι μεσοπρόθεσμα σαφώς δυσκολότερη. Αναγκαία αλλά όχι ικανή προϋπόθεση την επίτευξη των στρατηγικών στόχων είναι η ολοκλήρωση σημαντικών διεθνών δικτύων μεταφορών και ενέργειας, μεταξύ των οποίων των χερσαίων Διευρωπαϊκών Δικτύων (TEN-T, της Εγνατίας μέσω των καθέτων αξόνων, και του σχεδιασμού του αγωγού φυσικού αερίου TAP, καθώς και των τηλεπικοινωνιακών δικτύων.

Το αναπτυξιακό πρότυπο της Περιφέρειας, οπότε και καθολικά των Π.Ε. που την απαρτίζουν, πρέπει να υπακούει στις ακόλουθες στρατηγικές προτεραιότητες:

- Ανασυγκρότηση του παραγωγικού ιστού μέσα από στοχευμένες επενδύσεις που αξιοποιούν τα συγκριτικά και ανταγωνιστικά της πλεονεκτήματα, με υιοθέτηση και αξιοποίηση καινοτομίας και με αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού της.
- Ολοκλήρωση και εκσυγχρονισμός των επιχειρηματικών υποδομών και αξιοποίηση όλων των μεγάλων έργων υποδομής που υλοποιούνται, για να αναπτυχθούν συμπληρωματικές δραστηριότητες και να ενεργοποιηθούν τα πλεονεκτήματα που αναμένονται από την κατασκευή των έργων.
- Ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και διασύνδεση των επιχειρήσεων της Περιφέρειας με ολοκληρωμένα διεθνή συστήματα παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών, σε κάθε τομέα, έτσι ώστε να προωθείται η προσέλκυση εκείνων των ξένων άμεσων επενδύσεων και οικονομικών δραστηριοτήτων που μπορούν να οδηγήσουν σε κλαδική και τεχνολογική ολοκλήρωση και σε αναβάθμιση του παραγωγικού συστήματος της Περιφέρειας.

- Απεξάρτηση του αγροτικού τομέα από τις ενισχύσεις των ευρωπαϊκών πολιτικών και αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Περιφέρειας και των δυνατοτήτων που παρέχει η νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική, για την παραγωγή νέων προϊόντων που θα συμβάλουν στην αναδιάρθρωση του αγροτικού χώρου και στην ένταξή του σε ευρύτερους παραγωγικούς σχηματισμούς περιφερειακής εμβέλειας, έτσι ώστε να λειτουργούν μόνιμοι και σταθεροί παράγοντες δημιουργίας αγροτικού εισοδήματος και να αντιμετωπίζεται σε μόνιμη βάση η απειλή μείωσης των συνθηκών ευημερίας στις αγροτικές περιοχές.
- Ανάδυση τομέων και δικτύων αριστείας στη βιομηχανία και αντιστροφή της αποβιομηχάνισης, μέσα από αναβάθμισή της προς κλάδους υψηλότερης προστιθέμενης αξίας, αναβάθμιση των «παραδοσιακών» κλάδων προς υψηλότερη προστιθέμενη αξία

Γενικότερες προϋποθέσεις για την επίτευξη του στρατηγικού στόχου είναι η σημαντική βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, και η ενίσχυση της εξωστρέφειας σε επίπεδο τόσο εξαγωγών προϊόντων όσο και προσέλκυσης άμεσων ξένων επενδύσεων, καθώς και παροχή υπηρεσιών προς τη διεθνή αγορά.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ ΚΑΙ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

1.6.1 Ανάλυση SWOT

Τα παραπάνω ζητήματα έχουν ιδιαίτερη σημασία ως προς το υποκείμενο επίπεδο σχεδιασμού. Πιθανότατα είχαν υπερεκτιμηθεί και το μέγεθος και η χρονική διάρκεια των έως τότε θετικών τάσεων, με αποτέλεσμα να εντοπίζεται σήμερα κατά περιοχές υπερπροσφορά γης και χωρητικότητας σε ορισμένες κατηγορίες χρήσεων.

Η αξιολόγηση της κατάστασης του Δήμου Σερρών αλλά και της περιοχής παρέμβασης, θα πραγματοποιηθεί με την μέθοδο ανάλυσης εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος SWOT. Η συγκεκριμένη μέθοδος βοηθά στην καλύτερη αντίληψη της υφιστάμενης κατάστασης και στη λήψη ορθολογικών αποφάσεων για την υλοποίηση ολοκληρωμένων αναπτυξιακών σχεδίων, καθώς εντοπίζει και καταγράφει τα εσωτερικά αδύνατα και δυνατά σημεία του εξεταζόμενου «αντικειμένου» (οργανισμός, γεωγραφική περιοχή, κλπ). Ο εντοπισμός των δυνατών και των αδύνατων σημείων, των ευκαιριών και των απειλών αποτελεί βασικό εργαλείο για τον στρατηγικό σχεδιασμό ανάπτυξης του «αντικειμένου», καθώς προσδιορίζει κατηγορίες πιθανών στόχων :

- Αξιοποίηση των δυνατών σημείων και των ευκαιριών για την δημιουργία συγκριτικού πλεονεκτήματος,
- Αντιμετώπιση των αδυναμιών και των απειλών (κινδύνων) για την αποφυγή συγκριτικού μειονεκτήματος.

Το βασικότερο στοιχείο που αναδεικνύει κάθε ανάλυση SWOT είναι ότι η διαδικασία λήψης αποφάσεων πρέπει να εδράζεται σε πραγματικά δεδομένα που η προβολή τους στο μέλλον με επιστημονικό τρόπο μας δίνει το αύριο της περιοχής αναφοράς. Με τον τρόπο αυτό οι προβλεπόμενες παρεμβάσεις στηρίζονται σε υπαρκτά πλεονεκτήματα, αξιοποιούν ευκαιρίες, ελαχιστοποιούν αδυναμίες και επιδιώκουν την εξάλειψη απειλών.

Βάσει των στοιχείων της υφιστάμενης κατάστασης του Δήμου Σερρών προκύπτει η αναγνώριση των πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων και η εξέταση των προοπτικών και των απειλών, όπως παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες αναφορικά με τις εξής **Θεματικές Ενότητες** :

1. **Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής**, που αφορά κυρίως την προστασία του περιβάλλοντος και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής,
2. **Κοινωνική Πολιτική-Παιδεία-Πολιτισμός & Αθλητισμός**, που αφορά κυρίως την ενίσχυση της κοινωνικής μέριμνας και των μέτρων για την υγεία, την παιδεία, τον πολιτισμό και τον αθλητισμό,
3. **Τοπική Οικονομία & Απασχόληση**, που αφορά κυρίως την οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση (επιχειρηματικότητα και εργασία).

Κάθε Θεματική Ενότητα περιλαμβάνει θέματα τοπικής ανάπτυξης που αντιστοιχούν στις αρμοδιότητες των ΟΤΑ, στα οποία εντοπίζονται προβλήματα και περιορισμοί, δυνατότητες και ευκαιρίες και αναδεικνύονται τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης.

Αρχικά παρουσιάζονται τα Ισχυρά και Αδύνατα σημεία που έχουν σχέση με την εύρυθμη λειτουργία των Υπηρεσιών του Δήμου και την εξυπηρέτηση των Δημοτών, σύμφωνα με τις εισηγήσεις των υπηρεσιακών παραγόντων του Δήμου που συμμετείχαν ενεργά στην διαδικασία της ανάλυσης SWOT. Ακολουθούν τα Ισχυρά και Αδύνατα σημεία, καθώς και οι Ευκαιρίες και οι Κίνδυνοι, που έχουν σχέση με την αναπτυξιακή πορεία του Δήμου.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται με τη μορφή ανάλυσης SWOT, ανά θεματικό τομέα, οι κυριότερες δυνατότητες, προβλήματα, ευκαιρίες και περιορισμοί, οι οποίες επηρεάζουν την ανάπτυξη του Δήμου Σερρών, η αξιολόγηση των οποίων θα συνεισφέρει στην επίλυση κρίσιμων ζητημάτων και στο σχεδιασμό νέων πολιτικών δράσης. Γενικά, κατά την εφαρμογή της ανάλυσης επιχειρείται να απαντηθούν, με όσο το δυνατόν πιο ποσοτικοποιημένο τρόπο, ερωτήματα για την περιοχή όπως:

<p><u>Δυνάμεις:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ποια είναι τα πλεονεκτήματα; • Ποιο είναι το πλέον ανταγωνιστικό προϊόν / υπηρεσία; • Ποιοι είναι οι διαθέσιμοι πόροι που είναι μοναδικοί ή έχουν το μικρότερο συγκριτικά κόστος; • Τι θεωρούν οι τοπικοί οικονομικοί παράγοντες ως ενδογενή δύναμη της περιοχής; 	<p><u>Ευκαιρίες:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ποιες είναι οι καλές ευκαιρίες που προβάλλουν; • Ποιες είναι οι ενδιαφέρουσες τάσεις που αφορούν την περιοχή;
<p><u>Αδυναμίες:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Τι θα μπορούσε να βελτιωθεί; • Τι θα έπρεπε να αποφευχθεί; • Τι θεωρούν οι τοπικοί οικονομικοί παράγοντες ως ενδογενή αδυναμία; 	<p><u>Απειλές:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ποια εμπόδια εμφανίζονται συνήθως; • Τι κάνουν οι ανταγωνιστές; • Εμφανίζονται αλλαγές στις προδιαγραφές για τα ήδη παρεχόμενα προϊόντα ή υπηρεσίες; • Οι τεχνολογικές αλλαγές απειλούν ή ακυρώνουν τη υφιστάμενη οικονομία της περιοχής; • Υπάρχουν χρηματοδοτικά ή χρηματοοικονομικά προβλήματα; • Αποτελεί κάποια από τις Αδυναμίες πραγματική απειλή για την οικονομία της περιοχής;

Μια συνήθης προσέγγιση εντοπισμού των ευκαιριών έγκειται στην ανασκόπηση των Δυνάμεων και τη διερεύνηση της δυναμικής τους για άνοιγμα ευκαιριών. Εναλλακτικά, ανασκοπούνται οι Αδυναμίες και διερευνάται η δυνατότητα αξιοποίησης ευκαιρίας μέσω της εξάλειψης των. Για παράδειγμα, η μείωση του τεχνολογικού κόστους σε έναν τομέα, αποτελεί ευκαιρία για μια περιοχή η οικονομία της οποίας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον τομέα αυτό.

A. Θεματική Ενότητα : Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής

Οι ενότητες που εξετάζονται είναι το Φυσικό Περιβάλλον, το Οικιστικό περιβάλλον, και οι Τεχνικές Υποδομές του Δήμου, όπου εδώ περιλαμβάνονται οι Υποδομές Μεταφορών, οι Υποδομές Διαχείρισης Υδάτινων Πόρων, οι Περιβαλλοντικές Υποδομές (Υποδομές Διαχείρισης Υγρών και Στερεών Αποβλήτων) καθώς και οι Υποδομές Ενέργειας, οι Τηλεπικοινωνιακές Υποδομές και η Πολιτική Προστασία.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
1. Ευνοϊκή γεωγραφική θέση	1. Αξιοποίηση των φυσικών πόρων του Δήμου, με στόχο την δημιουργία νέων εστιών ανάπτυξης και την προσέλκυση επισκεπτών	1. Δυσκολία επίλυσης του κυκλοφοριακού	1. Παρουσία χώρων ανεξέλεγκτης απόθεσης αποβλήτων και εκτεταμένη χρήση φυτοφαρμάκων στην περιοχή του Δήμου
2. Ευνοϊκές κλιματολογικές συνθήκες, που επιτρέπουν την παραγωγή γεωργικών προϊόντων και την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας	2. Υλοποίηση νέων συγκοινωνιακών έργων και ανάλογων ρυθμίσεων	2. Δυσκολία εύρεσης διαθέσιμων πόρων για δημιουργία χώρων πρασίνου	2. Κίνδυνος ρύπανσης όλων των υδάτινων αποδεκτών από την απορροή ακατέργαστων αστικών και παραγωγικών λυμάτων
3. Υλοποίηση δράσεων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και συνείδησης	3. Στα πλαίσια αξιοποίησης ΑΠΕ, σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης επιφέρει ο υδροηλεκτρικός σταθμός στην Οινούσα και η επέκταση του δικτύου φυσικού αερίου	3. Μη συντονισμένη διαχείριση και ελλιπής διακρατική συνεργασία στον τομέα της ολοκληρωμένης διαχείρισης, συλλογής, επεξεργασίας και διάθεσης λυμάτων που καταλήγουν στους υδάτινους αποδέκτες	3. Ανάγκη περαιτέρω συντήρησης και εκσυγχρονισμού των δικτύων ενέργειας και επικοινωνίας, για την κάλυψη μελλοντικών αναγκών
4. Διαθέσιμοι προς αξιοποίηση χώροι	4. Αυξανόμενη ευαισθητοποίηση πολιτών και φορέων σε θέματα περιβάλλοντος και κλιματικής αλλαγής	4. Οι εντατικές κτηνοτροφικές δραστηριότητες στους οικισμούς του Ελαιώνα, Μετοχίου, Ξηρότοπου και Χιονοχωρίου, προκαλούν πιέσεις στο φυσικό περιβάλλον και επιφέρουν το φαινόμενο της υπερβόσκησης, η οποία δύναται να οδηγήσει σε ερημοποίηση	4. Μεγάλο μέρος των δρόμων και πεζοδρομίων χρήζουν ασφαλτόστρωσης και επισκευής αντίστοιχα
5. Αναβάθμιση ελεύθερων χώρων και χώρων πρασίνου	5. Αξιοποίηση διαθέσιμων πόρων για δημιουργία και εκσυγχρονισμό περιβ/κών υποδομών, καθώς και εφαρμογή συστημάτων περιβ/κής διαχείρισης από τις επιχειρήσεις	5. Πίεση για οικιστική ανάπτυξη στην Χρυσοπηγή και κατά μήκος του δρόμου που οδηγεί σε αυτή απ'την πόλη των Σερρών	5. Ανάγκη επέκτασης του δικτύου ποδηλατόδρομων
6. Πλούσια φυσική & πολιτιστική κληρονομιά με σημαντικό θρησκευτικό απόθεμα	6. Ολοκλήρωση των νέων ενεργειακών δικτύων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο		6. Έλλειψη ευαισθητοποίησης πολιτών σε θέματα κυκλοφορίας, σωστής χρήσης Ι.Χ.
7. Το ΤΕΙ Κ.Μ. αποτελεί σημαντικό παράγοντα ανάπτυξης της περιοχής τόσο από την παρουσία εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού όσο και από την παρουσία σπουδαστών οι οποίοι αποτελούν επιπλέον καταναλωτή στην τοπική κοινωνία αυξάνοντας το εισόδημα της περιοχής			

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
8. Αποτελεί Κέντρο Διασυννοριακής συνεργασίας	7. Αναβάθμιση και γενικότερη συντήρηση του οδικού δικτύου, βελτίωσης πεζοδρομίων, δημιουργία διευρυμένου δικτύου ποδηλατόδρομων	6. Δυσκολία επίλυσης του κυκλοφοριακού	7. Υπάρχει έλλειμμα συγκεκριμένων αστικών υποδομών με συνακόλουθη δυσλειτουργία του αστικού περιβάλλοντος
9. Αποτελεί κέντρο ενός δυναμικού βιομηχανικού συστήματος με πολλές επιχειρήσεις στους τομείς τροφίμων και ποτών, κλωστοϋφαντουργίας, επίπλων, κ.τ.λ.	8. Αναβάθμιση συστήματος ελεγχόμενης στάθμευσης και ηλεκτρονική παρακολούθηση των παραβάσεων Κ.Ο.Κ.	7. Πίεση ασκείται στον υδροφόρο ορίζοντα της αγροτικής ζώνης του Δήμου Σερρών λόγω της ύπαρξης εντατικών καλλιεργειών	8. Υπάρχουν κάποιες αδυναμίες στην ποιότητα του αστικού περιβάλλοντος
10. Συνδέεται με υπεραστικές και αστικές γραμμές ΚΤΕΛ με όλες τις περιοχές της Ελλάδας	9. Υλοποίηση και εφαρμογή νέων κυκλοφοριακών ρυθμίσεων και έργων	8. Αυξημένοι κίνδυνοι περαιτέρω υποβάθμισης της ποιότητας των υδάτων από την διάθεση ανεπεξέργαστων λυμάτων στους επιφανειακούς και υπόγειους υδροφορείς	9. Παρουσιάζονται κάποιες αδυναμίες αναφορικά με την πολεοδομική οργάνωση της πόλης
11. Ικανοποιητική κάλυψη των υφιστάμενων αναγκών από τα δίκτυα ενέργειας και επικοινωνίας	10. Ανασχεδιασμός δρομολογίων αστικής συγκοινωνίας	9. Αύξηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης λόγω συγκέντρωσης πληθυσμού και παραγωγικών δραστηριοτήτων	10. Ανυπαρξία αρκετών χώρων πρασίνου, πλατειών, πάρκων και παιδικών χαρών
12. Ικανοποιητικό επίπεδο αποκομιδής και διαχείρισης οικιακών απορριμμάτων	11. Αισθητική και οικολογική βελτίωση του φωτισμού στο σύνολο του Δήμου - υπογειοποίηση δικτύων ΔΕΗ	10. Απουσία ολοκληρωμένου χωροταξικού και αναπτυξιακού σχεδιασμού	11. Καθυστερεί ο εκσυγχρονισμός του φωτισμού των κοινόχρηστων χώρων με χρήση λαμπτήρων χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης
13. Ικανοποιητικά επίπεδα οδοκαθαρισμού	12. Αξιοποίηση μη πόσιμου νερού για άρδευση πρασίνου	11. Καθυστέρηση στην υλοποίηση ενεργειακών συμφωνιών και στην υιοθέτηση πολιτικής σε παγκόσμιο επίπεδο	12. Συγκρούσεις χρήσεων γης στις πεδινές περιοχές
14. Ικανοποιητική λειτουργία της Διεύθυνσης Καθαριότητας	13. Αναβάθμιση Εγκατάστασης Επεξεργασίας Λυμάτων		13. Πυκνότητα λειτουργιών στο εμπορικό κέντρο της πόλης των Σερρών
15. Ικανοποιητικά επίπεδα συντήρησης χώρων πρασίνου	14. Ιχθυοπονία ορεινών υδάτων		14. Χαμηλή προσφορά σύγχρονων χώρων και τεχνολογικών υποδομών εντός της πόλης, δυσχεραίνει την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών λειτουργιών
16. Καλό επίπεδο δικτύου ηλεκτροφωτισμού σε όλο το Δήμο			

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ			
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
17. Πολύ καλό επίπεδο δικτύου ύδρευσης και λειτουργία Δ.Ε.Υ.Α.Σ.	15. Λειτουργία Δικτύου οπτικών ινών	12. Πιθανή μελλοντική αύξηση εγκληματικότητας στο Δήμο	15. Προβλήματα ασυμβίβαστων χρήσεων γης στο κέντρο της πόλης καθώς πολλές βιοτεχνίες παραμένουν εγκατεστημένες στο «παραδοσιακό» εμπορικό κέντρο
18. Ικανοποιητικό επίπεδο συστημάτων άρδευσης	16. Εφαρμογή προγραμμάτων εξοικονόμησης ενέργειας στα νοικοκυριά και στις υπηρεσίες του Δήμου και διεύρυνση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας	13. Κίνδυνοι πυρκαγιάς και βανδαλισμών σε κοινόχρηστους χώρους	16. Αυθαίρετη δόμηση περιμετρικά του Δήμου
19. Βιολογικός καθαρισμός (δίκτυο ακαθάρτων-λυμάτων)	17. Φωτοβολταϊκά συστήματα ή πράσινες στέγες σε κτίρια του Δήμου και ευαισθητοποίηση κατοίκων για ιδιωτικές επενδύσεις και εφαρμογές	14. Ο κάθετος άξονας της Εγνατίας οδού ασκεί πιέσεις στις χρήσεις γης, κατά μήκος του διαδρόμου διέλευσης τους. Οι πιέσεις αυτές είναι ανομοιόμορφες και ασκούνται κυρίως στους κόμβους. Στους κλάδους του δικτύου, όπου οι δρόμοι δεν είναι κλειστοί αυτοκινητόδρομο, υπάρχει ο κίνδυνος να αναπτυχθούν γραμμικά παρόδιες χρήσεις με τυχαίο τρόπο	17. Χαμηλή περιβαλλοντική συνείδηση πολιτών καθώς επίσης και σε θέματα εναλλακτικών μορφών ενέργειας
20. Σημαντικό οικιστικό απόθεμα με πολλά κηρυγμένα μνημεία, διατηρητέα κτίρια και αρχοντικές κατοικίες	18. Υλοποίηση και αξιοποίηση μελέτης διαχείρισης πρασίνου, περιαστικής ζώνης πρασίνου καθώς και ανάπτυξη νέων περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων	15. Πολεοδόμηση των πρώην στρατοπέδων	18. Ανάγκη εκπαίδευσης υφιστάμενου προσωπικού αλλά και απορρόφηση νέου ανθρώπινου δυναμικού της Υπηρεσίας Καθαριότητας
21. Σημαντικό οικιστικό απόθεμα με πολλά κηρυγμένα μνημεία, διατηρητέα κτίρια και αρχοντικές κατοικίες	19. Επέκταση Γ.Π.Σ. για όλο τον Δήμο	16. Κίνδυνος Πλημμυρών	19. Ανάγκη ανανέωσης του εξοπλισμού της Υπηρεσίας Καθαριότητας
22. Πλούσιος ορυκτός πλούτος της περιοχής (ουράνιο, λιγνίτες, χρυσός, γεωθερμικό πεδίο, μεταλλικό νερό)	20. Ηλεκτρονική καταγραφή και παρακολούθηση αστικού πρασίνου, περιλαμβανομένων και των δενδροστοιχιών		20. Έλλειψη διαθέσιμων πόρων για την δημιουργία νέων κοινόχρηστων χώρων πρασίνου
23. Εθελοντική δράση	21. Χωροθέτηση - δημιουργία κτηνοτροφικών πάρκων		21. Δυσκολία εφαρμογής Σχεδίου Πόλης
24. Υλοποίηση κοινωνικών προγραμμάτων – δράσεων			22. Ύπαρξη εκτεταμένων ζημιών κοινόχρηστων χώρων από κακή χρήση και βανδαλισμούς
25. Ύπαρξη εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων			23. Δεν έχει υλοποιηθεί η υπογειοποίηση δικτύου ΔΕΗ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ			
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
26.Πλούσιο φυσικό περιβάλλον με πληθώρα ρεμάτων και προστατευόμενες περιοχές	22. Ενίσχυση περιβαλλοντικής συνείδησης πολιτών μέσω προγραμμάτων ευαισθητοποίησης – πληροφόρησης	17.Η κατάργηση της Δημοτικής Αστυνομίας δημιούργησε ανεξέλεγκτα προβλήματα αστυνόμευσης της παράνομης στάθμευσης	24.Ανάγκη δημιουργίας ασφαλών συνθηκών για ΑΜΕΑ στα πεζοδρόμια
27.Αναγνωρίσιμος τουριστικός προορισμός	23. Υλοποίηση νέων έργων πρασίνου, αναπλάσεων και νέων κοινόχρηστων χώρων		25.Υπάρχουν προβλήματα στην κυκλοφοριακή ρύθμιση και οργάνωση, λόγω του μεγάλου αριθμητικά πληθυσμού και της ακόλουθης αύξησης του ποσοστού αυτοκινήτων ανά κάτοικο
28.Χαμηλός δείκτης εγκληματικότητας συγκριτικά με αντίστοιχους Δήμους	24. Εκπαίδευση του προσωπικού καθαριότητας σε θέματα περιβάλλοντος, ανακύκλωσης, υγιεινής-ασφάλειας και επικινδυνότητας υλικών		26.Ανάγκη επέκτασης και συντήρηση υφιστάμενου αποχετευτικού δικτύου σε όλες τις συνοικίες της πόλης
29. Σχετικά καλή αντισεισμική επάρκεια κτιριακών υποδομών	25. Έμφαση του ΕΣΠΑ στην δημιουργία και ενίσχυση περιβαλλοντικών υποδομών		27.Απουσία συγκεκριμένων προγραμμάτων ή ομάδας διαχείρισης κινδύνων
	26. Νέα ευρωπαϊκά προγράμματα για την ανάπτυξη των αστικών κέντρων		28.Έλλειμμα στην γνώση του αντικειμένου της ανακύκλωσης από τους δημότες και από το Υπαλληλικό προσωπικό
	27. Κίνητρα για να μεταφερθούν οι βιοτεχνικές επιχειρήσεις στο ΒΙΟ.ΠΑ.		29.Υπάρχει θέμα με τις έγκαιρες προμήθειες των ανταλλακτικών αυτοκινήτων/ Προμήθεια κάδων απορριμμάτων και απορριμματοφόρων
	28. Ολοκλήρωση του δασικού κτηματολογίου και ταξινόμησης των γαιών		

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ			
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
	<p>29. Ανάδειξη του ΤΕΙ Σερρών ως κοινωνικού εταίρου για την εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων έρευνας, τεχνολογίας, καινοτομίας και πληροφορίας με στόχο την ανάπτυξη σε τομείς όπως η ανάπτυξη ασύρματων δικτύων ανταλλαγής πληροφοριών, η εκμετάλλευση των δυνατοτήτων της γεωπληροφορικής, η ίδρυση ινστιτούτου έρευνας και τεχνολογίας αυτοκινήτου σε συνεργασία με το αυτοκινητοδρόμιο κλπ.</p> <p>30. Παύση αποψιλωτικών υλοτομιών του βουνού και αποφυγή υλοτομίας την Άνοιξη</p> <p>31. Καταγραφή φυσικών τοπίων και οριοθέτηση σε όλα τα εδαφικά συμπλέγματα</p> <p>32. Ανάδειξη φυσικού δρόμου και αξιοποίηση χιονοδρομικού κέντρου Λαϊλιά</p> <p>33. Βελτίωση λειτουργίας της υπάρχουσας πίστας του Λαϊλιά</p>		

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ			
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
	34. Αξιοποίηση των εγκαταστάσεων του Λαϊλιά καθ' όλη την διάρκεια του έτους		
	35. Ανάπτυξη προγραμμάτων ορεινού τουρισμού & περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων		
	36. Δημιουργία φορέα διαχείρισης γεωθερμικού ρευστού		
	37. Ολοκλήρωση Σχεδίου Δράσης Αειφόρου Ενέργειας του Δήμου Σερρών		
	38. Δημιουργία προγραμμάτων διαχείρισης κινδύνων		
	39. Αύξηση της ζήτησης για τοπικά και οικολογικά προϊόντα		
	40. Έλεγχος, συντήρηση, βελτίωση και ανάπτυξη του συστήματος πυρασφάλειας αλσών και κοινόχρηστων χώρων, καθώς και βελτίωση του φωτισμού του Δήμου		
	41. Ενίσχυση πυροπροστασίας		
	42. Αύξηση των πιστώσεων		

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης τα οποία πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο βραχυπρόθεσμου ή/και μακροπρόθεσμου σχεδιασμού είναι τα ακόλουθα:

- Ανάγκη εκμετάλλευσης των πλεονεκτημάτων της γεωγραφικής θέσης του Δήμου και αντιμετώπιση των προβλημάτων
- Υλοποίηση σημαντικών παρεμβάσεων των αγροτικών οικισμών του Δήμου για την προαγωγή και βελτίωση της ποιότητας ζωής τους
- Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις οι οποίες θα προάγουν και θα βελτιώνουν την ποιότητα ζωής των ασθενέστερων ομάδων πολιτών
- Αξιοποίηση των δυνατοτήτων του νέου ΕΣΠΑ 2014-2020 και των νέων χρηματοδοτικών εργαλείων
- Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για την περιβαλλοντική αναβάθμιση του τόπου
- Γόνιμη αξιοποίηση των φυσικών πόρων του Δήμου σε όλη την έκταση
- Ανάγκη αναβάθμισης αστικής συγκοινωνίας
- Διαχείριση κυκλοφοριακού προβλήματος και των χώρων στάθμευσης
- Ανάγκη επισκευής και συντήρησης των κατεστραμμένων τμημάτων του οδικού δικτύου του Δήμου
- Ανάγκη δημιουργίας ασφαλών συνθηκών για ΑΜΕΑ στα πεζοδρόμια
- Ανάγκη ενίσχυσης του εξοπλισμού της υπηρεσίας Καθαριότητας
- Ανάγκη ευαισθητοποίησης πολιτών σε θέματα περιβάλλοντος και αύξηση του ποσοστού και του όγκου των ανακυκλούμενων οικιακών και δημοτικών απορριμμάτων
- Ανάγκη δημιουργίας νέων κοινόχρηστων χώρων, ενίσχυση και βελτίωση των υφιστάμενων αλλά και νέες αναπλάσεις σε όλους τους οικισμούς
- Αξιοποίηση μη πόσιμου νερού για άρδευση πρασίνου
- Ανάπτυξη νέων περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων με ταυτόχρονη ενίσχυση της περιβαλλοντικής συνείδησης των πολιτών
- Αξιοποίηση δημοτικής περιουσίας με στόχο τη διεύρυνση των προσφερόμενων τουριστικών υπηρεσιών, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης
- Ανάγκη υπογειοποίησης δικτύου ΔΕΗ
- Λειτουργία Δικτύου Οπτικών Ινών
- Προώθηση ενεργειών για την βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και της ποιότητας ζωής των Δημωτών
- Ανάπτυξη διαδημοτικών συνεργασιών και διαμόρφωση διαδημοτικών σχεδίων δράσης για την επίτευξη αναπτυξιακών σκοπών και στόχων

Β. Θεματική Ενότητα : Κοινωνική Πολιτική – Παιδεία - Πολιτισμός & Αθλητισμός

Οι ενότητες που εξετάζονται είναι τα Δημογραφικά χαρακτηριστικά, οι Κοινωνικές Υποδομές (Δομές Υγείας - Πρόνοιας, Υποδομές Εκπαίδευσης, Πολιτιστικές Υποδομές, Αθλητικές Υποδομές).

Κοινωνική Πολιτική – Παιδεία - Πολιτισμός & Αθλητισμός

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
1. Διαχρονική αύξηση του πληθυσμού κατά τα τελευταία 40 έτη	1. Λειτουργία εντός των ορίων του Δήμου του παραρτήματος του Κέντρου	1. Ανεπαρκείς διαδικασίες συντονισμού πολιτικών και μέτρων απασχόλησης-κοινωνικής πολιτικής σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο	1. Συγκέντρωση του περίπου του 80% του πληθυσμού του Δήμου στην Δ.Ε. Σερρών
2. Τάση συγκέντρωσης του πληθυσμού μεταξύ των ομάδων ηλικιών 15-54 ετών	2. Αποκατάστασης-αποθεραπείας «ΟΚΑΝΑ»	2. Περιορισμένοι πόροι και μέσα για την υποστήριξη υπερτοπικών πρωτοβουλιών	2. Μη ικανοποιητική ηλικιακή σύνθεση μεταξύ των Δ.Ε. του Δήμου
3. Αύξηση της οικονομικώς ενεργούς ηλικιακής ομάδας 15-64 κατά 5,38%	3. Σημαντική προτεραιότητα του ΕΣΠΑ η ενίσχυση των λειτουργιών και της ποιότητας ζωής των αστικών κέντρων	3. Περιορισμένη δυνατότητα συνέχισης και βελτίωσης των προγραμμάτων κοινωνικής παρέμβασης χωρίς κρατική και κοινοτική χρηματοδότηση	3. Υψηλή πληθυσμιακή πυκνότητα
4. Καλή αναλογία ανδρών και γυναικών	4. Εστίαση των προσπαθειών του ΟΤΑ στην αναβάθμιση των αστικών και ημιαστικών περιοχών και στην ανάδειξη και προστασία της φυσιογνωμίας των οικισμών	4. Ανεπαρκής χρηματοδότηση των αρμοδιοτήτων στους τομείς πρόνοιας, εκπαίδευσης και απασχόλησης	4. Υποβαθμισμένη λειτουργία των ΚΑΠΗ
5. Σταδιακή ενσωμάτωση των οικονομικών μεταναστών	5. Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση	5. Υψηλά κόστη απαλλοτριώσεων, κατασκευής αλλά και συντήρησης των σχολικών κτιρίων	5. Τα προγράμματα κοινωνικής μέριμνας (φτώχειας, ΑΜΕΑ, ναρκωτικών, AIDS, μεταναστών και μονογονεϊκών οικογενειών) εμφανίζονται υποβαθμισμένα
6. Σημαντική αύξηση του μορφωτικού επιπέδου των κατοίκων του Δήμου κατά την τελευταία 20ετία	6. Έμφαση του Νέου ΕΣΠΑ 2014-2020 σε ζητήματα απασχόλησης και κοινωνικής ενσωμάτωσης		6. Οι υπάρχοντες παιδικοί σταθμοί δεν επαρκούν για όλο το Δήμο
7. Δήμος με σχετικά υψηλό κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο πολιτών			7. Ανάγκη ενίσχυσης των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του Δήμου
8. Ικανοποιητικές υποδομές εκπαίδευσης και αθλητισμού			8. Ανάγκη συντήρησης, επισκευής και επέκτασης των σχολικών υποδομών
9. Λειτουργία εντός των ορίων του Δήμου του ΑΤΕΙ Σερρών			9. Απουσία σύγχρονου κολυμβητηρίου
			10. Απουσία σύγχρονου εξοπλισμού των αθλητικών χώρων

Κοινωνική Πολιτική – Παιδεία - Πολιτισμός & Αθλητισμός

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
10. Ικανοποιητικό και εκτεταμένο δίκτυο υποδομών του Δήμου για τη κάλυψη των κοινωνικών αναγκών	7. Διατήρηση και ενίσχυση προγραμμάτων κοινωνικής μέριμνας	6. Δυσκολία εύρεσης διαθέσιμων πόρων για δημιουργία έργων σχετικά με την εκπαίδευση και τις νέες τεχνολογίες	11. Περιορισμένοι οικονομικοί πόροι αναφορικά με την υγεία και την κοινωνική πρόνοια – μη αποσαφηνισμένο νομικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων
11. Ανάπτυξη εθελοντισμού	8. Δημιουργία νέων σύγχρονων σχολικών κτιρίων, νηπιαγωγείων και βρεφονηπιακών σταθμών και αναβάθμιση υφιστάμενων	7. Βανδαλισμοί εγκαταστάσεων σχολικών μονάδων	12. Ελλείψεις σε εξειδικευμένο ιατρικό προσωπικό-Κενές οργανικές θέσεις σε μεγάλο βαθμό
12. Ικανοποιητικές υποδομές υγείας και πρόνοιας	9. Εξοπλισμός σχολικών μονάδων με σύγχρονα εποπτικά μέσα και ενίσχυση του υλικοτεχνικού τους εξοπλισμού	8. Δυσκολία εύρεσης διαθέσιμων πόρων για δημιουργία-ανακαίνιση πολιτιστικών υποδομών	13. Κενές οργανικές θέσεις σε μεγάλο βαθμό
13. Ύπαρξη ΚΑΠΗ και λειτουργία κοινωνικών δομών «Βοήθεια στο Σπίτι»	10. Ανάπτυξη και αξιοποίηση νέων τεχνολογιών και ευρυζωνικών δικτύων για όλους τους πολίτες με προτεραιότητα στους νέους	9. Υψηλό κόστος επέκτασης και ανάπτυξης των πολιτιστικών προγραμμάτων	14. Ανάγκη βελτίωσης του συντονισμού μεταξύ των διαφόρων τμημάτων που συμμετέχουν στην υλοποίηση προγραμμάτων
14. Λειτουργία δομών βρεφικών – βρεφονηπιακών - παιδικών σταθμών - ΚΔΑΠ και ΚΔΑΠ ΜΕΑ	11. Δήμος με πλούσια πολιτιστική δραστηριότητα	10. Δυσκολία εύρεσης διαθέσιμων πόρων για δημιουργία αθλητικών υποδομών	15. Ανάγκη επιμόρφωσης του προσωπικού
15. Λειτουργία Μονάδων Κοινωνικής Μέριμνας	12. Δημιουργία Δημοτικού Γηροκομείου, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες του Δήμου Σερρών	11. Υψηλό κόστος επέκτασης και ανάπτυξης των αθλητικών προγραμμάτων	16. Ανάγκη ηλεκτρονικής παρακολούθησης έργων μέσω εύχρηστου λογισμικού
16. Λειτουργία Γηροκομείων	13. Ύπαρξη ικανοποιητικών πολιτιστικών υποδομών		17. Ανάγκη ανανέωσης της πιστοποίησης του Δήμου κατά ISO
17. Συμμετοχή του Δήμου στο Διαδημοτικό Δίκτυο Υγείας			
18. Ικανοποιητικό επίπεδο δομών και προγραμμάτων κοινωνικής μέριμνας			
19. Λειτουργία Κέντρου πρόληψης της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών Ν. Σερρών ΟΑΣΙΣ εντός των ορίων του Δήμου			

Κοινωνική Πολιτική – Παιδεία - Πολιτισμός & Αθλητισμός

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
20.Λειτουργία Κέντρου Αποκατάστασης Ατόμων Με Ειδικές Ανάγκες (Κ.Α.Α.Μ.Ε.Α.) εντός των ορίων του Δήμου	14. Ύπαρξη σχετικών νομικών προσώπων με ικανοποιητική λειτουργία		
21.Ικανοποιητικό επίπεδο λειτουργίας των σχολείων και παιδικών σταθμών	15. Δραστηριοποίηση στην περιοχή διάφορων συλλόγων και ιδρυμάτων που σχετίζονται με τον πολιτισμό		
22.Καλό επίπεδο υποδομών σχολικών κτιρίων και σχετικά ικανοποιητικό επίπεδο συντήρησης αυτών	16. Ύπαρξη πληθώρας πολιτιστικών προγραμμάτων		
23.Ύπαρξη Δημόσιας και Δημοτικής βιβλιοθήκης	17. Ύπαρξη πλήθους πολιτιστικών και ψυχαγωγικών εκδηλώσεων		
24.Ύπαρξη Δημοτικού Πολυχώρου Τέχνης (‘Αρτιο)-εικαστικό εργαστήριο	18. Ενίσχυση των δραστηριοτήτων του Δημοτικού Πολυχώρου Τέχνης (‘Αρτιο)-εικαστικό εργαστήριο		
25.Λειτουργία εντός του Δήμου Σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	19. Αναβάθμιση υφιστάμενων και δημιουργία νέων εγκαταστάσεων άθλησης (π.χ. Κολυμβητήριο Σερρών)		
26.Δήμος με πλούσια εκπαιδευτική δραστηριότητα	20. Επέκταση και ενίσχυση των προγραμμάτων μαζικού αθλητισμού		
27.Σχετικά υψηλό μορφωτικό επίπεδο Δημοτών	21. Αξιοποίηση δράσεων εθελοντισμού για την υλοποίηση των στόχων		
28.Μεγάλο ενδιαφέρον για ανάπτυξη νέων τεχνολογιών	22. Δυνατότητα ανάπτυξης νέων δομών και δράσεων		

Κοινωνική Πολιτική – Παιδεία - Πολιτισμός & Αθλητισμός			
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
29. Δήμος με πλούσια δραστηριότητα στον τομέα του αθλητισμού και με ποικίλη δράση σε αθλητικά προγράμματα	23. Ενίσχυση του Δήμου με σύγχρονα πολυμηχανήματα		
30. Υπαρξη τμημάτων μαζικού αθλητισμού	24. Στελέχωση του Δήμου Σερρών με εξειδικευμένο προσωπικό		
31. Ανάπτυξη ειδικών προγραμμάτων για την άθληση των ατόμων με αναπηρία			
32. Δραστηριοποίηση διαφόρων αθλητικών οργανισμών και ακαδημιών σε ολόκληρο το Δήμο			
33. Σχετική επάρκεια σε αθλητικούς χώρους και ικανοποιητική συντήρηση αυτών			
34. Ικανοποιητική οργάνωση και λειτουργία του Αθλητικού Οργανισμού Δήμου Σερρών			
35. Παρουσία αυτοκινητοδρόμιου			
36. Παρουσία χώρων μηχανοκίνητου Αθλητισμού			

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης τα οποία πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο βραχυπρόθεσμου ή/και μακροπρόθεσμου σχεδιασμού είναι τα ακόλουθα:

- Αντιμετώπιση προβλημάτων κοινωνικής συνοχής
- Υποστήριξη των ευαίσθητων κοινωνικά ομάδων του πληθυσμού
- Ενίσχυση της εξωστρέφειας των τοπικών πολιτιστικών φορέων
- Ανάγκη διατήρησης και ενίσχυσης προγραμμάτων κοινωνικής μέριμνας
- Ανάγκη δημιουργίας νέων ημερήσιων βρεφονηπιακών σταθμών και νηπιαγωγείων
- Δημιουργία νέων υποδομών σχολικών κτιρίων και περαιτέρω βελτίωση των υφιστάμενων
- Ανάγκη αναβάθμισης υφιστάμενων εγκαταστάσεων
- Ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης των προγραμμάτων μαζικού αθλητισμού

Γ. Θεματική Ενότητα : Τοπική Οικονομία & Απασχόληση

Οι ενότητες που εξετάζονται είναι η Απασχόληση – Ανεργία καθώς και οι Παραγωγικές Δραστηριότητες.

Τοπική Οικονομία & Απασχόληση			
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Δήμος με δυναμικό αγροτικό εισόδημα 2. Οι ισχυρές αγροτικές εξειδικεύσεις κατά περιοχές: ζώνες οπωροκαλλιεργειών, βιομηχανικών καλλιεργειών, κλπ. 3. Αξιόλογοι τουριστικοί πόροι: φυσικό και ιστορικό περιβάλλον, πολιτιστική υποδομή, ζώνη ορεινού τουρισμού 4. Ο Ν. Σερρών είναι η 2η παραγωγός περιοχή ρυζιού και η 3η παραγωγός περιοχή βαμβακιού 5. Ο Ν. Σερρών σημειώνει σημαντική παραγωγή δασικών προϊόντων. Η σημαντική παραγωγή σε ξυλώδη επιτρέπει την διάθεση της μισής ποσότητας στο εμπόριο 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η ανάδειξη του Δήμου Σερρών σε κέντρο παροχής υπηρεσιών γνώσης και τεχνολογίας για την ΝΑ Ευρώπη 2. Οι επενδυτικές δυνατότητες στον ευρύτερο βαλκανικό χώρο μέσω της ενίσχυσης της διαβαλκανικής συνεργασίας μέσω εθνικών και κοινοτικών προγραμμάτων 3. Η ανάπτυξη διασυνοριακής επιχειρηματικής συνεργασίας με στόχο το άνοιγμα των αγορών προς αυτές της ΝΑ Ευρώπης 4. Η ενσωμάτωση των μεταναστών για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας 5. Η προσέλκυση ξένων επιχειρήσεων στις Σέρρες 6. Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις με μελέτες για την ανάδειξη και προβολή του τόπου και την τουριστική του ανάπτυξη 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η δυσχερής οικονομική συγκυρία που αντιμετωπίζει η χώρα συνολικά 2. Συνέπειες της διεθνούς οικονομικής κρίσης και τα συγκεκριμένα εφαρμοζόμενα περιοριστικά μέτρα οικονομικής πολιτικής 3. Αύξηση της ανεργίας 4. Μείωση του αγροτικού εισοδήματος λόγω μεταβολών στην ΚΑΠ 5. Ενίσχυση συγκεντρωτισμού στην οικονομία και αύξηση των περιφερειακών ανισοτήτων 6. Η πολιτική και οικονομική αστάθεια που συνεχίζεται σε διάφορες Βαλκανικές χώρες στα βόρεια σύνορα του Νομού 7. Εκροή οικονομικών δραστηριοτήτων (ιδίως ειδών ένδυσης) στην Βουλγαρία 8. Συνεχιζόμενη μείωση της ανταγωνιστικότητας της ΠΚΜ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Το φθινό εργατικό κόστος των χωρών στα βόρεια σύνορα (Βουλγαρία, FYROM) ευνοεί την μετεγκατάσταση των βιομηχανικών επιχειρήσεων εντάσεως εργασίας του Δήμου 2. Χαμηλό ποσοστό των επιχειρήσεων που διαθέτουν ενδο-επιχειρησιακή Έρευνα & Ανάπτυξη 3. Καθυστέρηση στην αναδιάρθρωση του αγροτικού τομέα και την αξιοποίηση των πρώτων υλών 4. Σημαντική μείωση του επιπέδου απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα παραγωγής κατά τις τελευταίες τρεις δεκαετίες 5. Μείωση του αριθμού των απασχολούμενων με άμεση συσχέτιση του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων. 6. Σταδιακή αύξηση της καταγεγραμμένης ανεργίας σε όλες τις Δ.Ε. του Δήμου κατά τις τελευταίες δύο δεκαετίες 7. Διακυμάνσεις στην διάρθρωση της απασχόλησης μεταξύ των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας ανάμεσα στις Δημοτικές Ενότητες 8. Η ελλιπής τουριστική εκμετάλλευση του Δήμου (π.χ. σε μορφές εναλλακτικού τουρισμού) 9. Μονοσήμαντη ανάπτυξη του τουρισμού 10. Μη ικανοποιητική δραστηριότητα στον κλάδο του τουρισμού

Τοπική Οικονομία & Απασχόληση

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
6. Η πόλη των Σερρών είναι η 3η σε παραγωγή κοσμημάτων αργυροχρυσοχοΐας πόλη σε όλη της Ελλάδα	7. Αναπροσανατολισμός των προϋποθέσεων/κατευθύνσεων ανάπτυξης σε τοπικό και ευρύτερο επίπεδο	9. Περιορισμός επιχορηγήσεων στους ΟΤΑ από την Κεντρική Κυβέρνηση	11.Ο δευτερογενής τομέας του Νομού χαρακτηρίζεται από μακρόχρονη στασιμότητα και πολύ περιορισμένη συμμετοχή στο τοπικό παραγόμενο προϊόν
7. Το 65% του συνολικού προϊόντος του Ν. Σερρών προέρχεται από τον τριτογενή τομέα	8. Το «δίδυμο» της ΒΙΟ.ΠΑ και της ΒΙ.ΠΕ. αναμένεται να δημιουργήσει ένα δυναμικό υπόβαθρο παραγωγικών δραστηριοτήτων που θα ενισχυθεί με ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα με την υποστήριξη του ΤΕΙ Σερρών αλλά και των άλλων Πανεπιστημιακών και Ερευνητικών Ινστιτούτων	10.Απελευθέρωση των αγορών και των διεθνών ανταλλαγών, η οποία δημιουργεί οξύμμενο ανταγωνισμό σε μικρότερη του κράτους κλίμακα. Ανταγωνισμός πόλεων	12.Σημαντική διαρθρωτική αδυναμία του τριτογενή τομέα είναι ότι το παραγόμενο Α.Ε.Π. προέρχεται από πολύ υψηλή συγκέντρωση μικρών- οικογενειακών επιχειρήσεων στον κλάδο του εμπορίου με εξαιρετικά περιορισμένους κλάδους εργασιών και πολύ μικρό αριθμό απασχολούμενων /επιχείρηση
8. Το μεγαλύτερο ποσοστό απασχολούμενων συγκεντρώνεται στον τριτογενή τομέα παραγωγής και κυρίως στον κλάδο του χονδρικού και λιανικού εμπορίου	9. Ο τριτογενής τομέας βρίσκεται σε φάση αξιοποίησης νέων ευκαιριών δυναμικής ανάπτυξης. Κρίσιμο στοιχείο αποτελεί η ανάπτυξη μιας στρατηγικής για την τεχνολογική Ανάπτυξη και την Καινοτομία.	11.Χαμηλή ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ του Δήμου Σερρών και της τοπικής οικονομίας και καθυστέρηση στην χρήση ΤΠΕ	13.Έλλειψη συγκεκριμένων παραγωγικών υποδομών
9. Αύξηση της τάξης του 62,93% του αριθμού των τουριστικών καταλυμάτων του Ν. Σερρών μεταξύ 1996-2005	10.Η σύνδεση «περιμέτρου» - «κέντρου» θα λειτουργήσει σαν κινητήριο μοχλός για την προώθηση προϊόντων προς νέες αγορές αλλά και για την τουριστική ανάπτυξη στην περιφέρεια του Δήμου Σερρών	12.Περιορισμένες δυνατότητες παρακολούθησης και αξιοποίησης των τεχνολογικών εξελίξεων	14.Έλλειψη μηχανισμών υποστήριξης της επιχειρηματικής και αναπτυξιακής δραστηριότητας
10. Αναπτυσσόμενη τουριστική κίνηση της περιοχής	11.Η δημιουργία ενός διαδημοτικού δικτύου παραδοσιακών και ενδιαφερόντων οικισμών μπορεί να αποτελέσει μία θετική προοπτική για τουριστική ανάπτυξη	13.Περιορισμένη διασύνδεση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας	15.Ο ρυθμός δημιουργίας νέων επιχειρήσεων στο Ν. Σερρών είναι χαμηλότερος από τον μ.ό. της χώρας
11.Σταδιακή αύξηση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατά τις τελευταίες δύο δεκαετίες		14.Διαρροή εργατικού δυναμικού από τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα προς τον τριτογενή	

Τοπική Οικονομία & Απασχόληση

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
12.Υπάρχει μεγάλος πληθυσμός επιστημονικού και ερευνητικού δυναμικού και πραγματοποιούνται αξιόλογες επενδύσεις και δραστηριότητες E&TA	12.Σύνδεση των Σερρών μέσω της Θεσσαλονίκης με Διευρωπαϊκά Δίκτυα διακίνησης προϊόντων		
13.Πρωταρχική θέση του Δήμου Σερρών σε αριθμό επιχειρήσεων και κύκλου εργασιών στο σύνολο των Δήμων του Νομού Σερρών	13.Στις ΒΕ.ΠΕ οι επιχειρήσεις εκμεταλλεύονται από κοινού τις υπάρχουσες υποδομές έχουν αναπτύξει δικτυώσεις μεταξύ τους αλλά και με επιστημονικά ιδρύματα		
	14.Αξιοποίηση των πόρων της προγραμματικής περιόδου 2014-2020		
	15.Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ του Δ. Σερρών με την εισαγωγή καινοτομιών		
	16.Σύσταση κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης αγροτών – προώθησης αγροτικών προϊόντων		
	17.Δημιουργία μονάδων παραγωγής βιολογικής κοπριάς		
	18.Στήριξη μη παραδοσιακών καλλιεργειών		

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης τα οποία πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο βραχυπρόθεσμου ή/και μακροπρόθεσμου σχεδιασμού είναι τα ακόλουθα:

- Ενέργειες ενίσχυσης της τοπικής απασχόλησης, ιδιαίτερα για τις ευαίσθητες ομάδες πληθυσμού (γυναίκες, νέοι)
- Στήριξη και προώθηση της τοπικής επιχειρηματικότητας
- Προώθηση καινοτομικών δράσεων και των ΤΠΕ και διασύνδεσή τους με τις παραγωγικές δραστηριότητες της περιοχής
- Αναπροσανατολισμός δραστηριοτήτων και παραγωγικών κατευθύνσεων / αναπτυξιακών αναζητήσεων
- Ανάπτυξη τουριστικής κίνησης στην περιοχή
- Αξιοποίηση διαθέσιμων πόρων για έρευνα και τεχνολογία
- Ανάπτυξη διαδημοτικών συνεργασιών και διαμόρφωση διαδημοτικών σχεδίων δράσης για την επίτευξη αναπτυξιακών σκοπών και στόχων

1.6.2 ΣΥΝΘΕΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟ ΣΕΡΡΩΝ – ΤΟ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑ, ΟΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

1.6.2.1. Δυνατά σημεία του Δήμου

Γεωγραφική θέση και μέγεθος της πόλης

Ο Δήμος Σερρών καταλαμβάνει, από γεωγραφικής απόψεως, μια κεντρική θέση τόσο στον Βορειοελλαδικό χώρο όσο και στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Η γεωγραφική κεντροβαρικότητα προσδιορίζει σε μεγάλο βαθμό μια σειρά λειτουργιών της πόλης και κυρίως στους τομείς της οικονομίας, της διοίκησης και της ανάπτυξης δικτύων μεταφορών.

Επίσης, η πόλη ευρισκόμενη στα σύνορα των προς Βορρά χωρών και του αναπτυξιακού άξονα Μακεδονίας - Θράκης, δύναται να επωφεληθεί από την οικονομική ανάπτυξη των δύο Περιφερειών της χώρας και να αναδειχθεί σε δυναμικό πόλο εγκατάστασης οικονομικών δραστηριοτήτων με στόχο την εξυπηρέτηση ευρύτερων χωρικών οικονομικών ενοτήτων. Τόσο η έρευνα στις επιχειρήσεις όσο και στους κατοίκους παρουσιάζει με πολύ υψηλά ποσοστά τη γεωγραφική θέση του Δήμου Σερρών ως ένα 'ισχυρό πλεονέκτημα'. Η άμεση εγγύτητα με την Θεσσαλονίκη, προσδίδει σε ολόκληρο το Δήμο την δυνατότητα συνεργασίας. Άλλωστε η πόλη των Σερρών είναι μια σύγχρονη πόλη και αποτελεί ένα σημαντικό εμπορικό και πνευματικό κέντρο του Νομού Σερρών

Ο Δήμος Σερρών, ευρισκόμενος σε απόσταση μόλις 90 χλμ περίπου από το λιμάνι της Θεσσαλονίκης και της Καβάλας, 60 χλμ. από την Εγνατία και όντας η οδική αρτηρία σύνδεσης με την υπόλοιπη Ευρώπη, αποτελεί ένα σταυρό επικοινωνίας και διασύνδεσης. Το γεγονός μάλιστα ότι γίνονται μεγάλες επενδύσεις στους οδικούς άξονες της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας, οδηγεί στην σκέψη ότι σύντομα θα επιτευχθεί μείωση του οδικού κόστους μεταφοράς, κάτι που αναμένεται να ευνοήσει την διέλευση των προϊόντων μέσω του νομού. Εξάλλου, ήδη η μικρή χιλιομετρική απόσταση του Δήμου Σερρών από τις Βαλκανικές χώρες αυξάνει την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων του σε σύγκριση με άλλους νομούς της Ελλάδος και με τις Ευρωπαϊκές χώρες, αναφορικά με τη σχέση κόστους μεταφοράς.

Η εγγύτητα με μια σειρά σημαντικές πόλεις όπως η Θεσσαλονίκη, το Κιλκίς, η Δράμα και η Καβάλα δημιουργούν ευκαιρίες για μια ανάπτυξη που θα στηρίζεται σε έντονες ενδοπεριφερειακές και διαπεριφερειακές σχέσεις.

Ο συνδυασμός κεντρικής θέσης στον βορειοελλαδικό χώρο, άμεσης εγγύτητας με την Θεσσαλονίκη και εγγύτητας με μια σειρά από σημαντικές πόλεις τόσο της ευρύτερης περιφέρειας όσο και άλλων περιφερειών, ευνοεί την υιοθέτηση μιας στρατηγικής ενδογενούς ανάπτυξης που να στηρίζεται στην οικονομική ολοκλήρωση σε περιφερειακό και διαπεριφερειακό επίπεδο. Αυτό σημαίνει, ότι η πόλη δεν χρειάζεται να επιδιώξει μια στρατηγική δορυφορικής ανάπτυξης σε σχέση με την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, η οποία ενέχει τον κίνδυνο της εξάρτησης από οικονομικές διακυμάνσεις στις εν λόγω περιοχές καθώς και τον κίνδυνο αφαίμαξης σημαντικών οικονομικών δραστηριοτήτων. Ορισμένες συμπληρωματικές δραστηριότητες και δομές ως προς τα δύο μητροπολιτικά κέντρα, λόγω της ολοκλήρωσης των εθνικών αγορών, είναι τόσο αναπόφευκτες, όσο και επιθυμητές. Η πόλη όμως δύναται και πρέπει να αναπτύξει μια αυτοτελή στρατηγική ανάπτυξης του παραγωγικού συστήματός της με διεθνή, εθνικό και περιφερειακό προσανατολισμό. Οι Σέρρες σε συνεργασία με την Θεσσαλονίκη και τις άλλες Μακεδονικές πόλεις έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν ανταγωνιστικές λειτουργίες και δομές με τα δύο

μητροπολιτικά κέντρα και όχι μόνο συμπληρωματικές ή εξ υπολοίπου. Έχουν την δυνατότητα σχεδιασμού μιας κοινής στρατηγικής για την ανάπτυξη της Βόρειας Ελλάδας.

Επιπλέον, το μεγάλο μέγεθος της πόλης σε σχέση με τις άλλες πόλεις της περιφέρειας, αλλά και του Ελλαδικού χώρου συνολικά αποτελεί σημαντικό πλεονέκτημα. Το μέγεθος του τοπικού πληθυσμού είναι καθοριστικό τόσο για την ανάπτυξη της τοπικής αγοράς και ζήτησης αγαθών και υπηρεσιών όσο και για την προσφορά εργασίας. Η πόλη των Σερρών διαθέτει, συγκριτικά, ένα ικανοποιητικό μέγεθος, γεγονός το οποίο εκτιμάται κατά κύριο λόγο ως 'ισχυρό πλεονέκτημα'. Μετά τον Καλλικράτη υπήρξε σχετικά μικρή αύξηση των πληθυσμιακών μεγεθών της πόλης, σημαντική ωστόσο – αν και όχι όσο η προσδοκώμενη – αύξηση του γεωγραφικού της μεγέθους

Η δομή και το μέγεθος της τοπικής αγοράς εκτιμάται επίσης ως 'ισχυρό πλεονέκτημα', γεγονός που μπορεί να ενισχύσει την τοπική ανάπτυξη και να συμβάλλει στην αξιοποίηση οικονομιών κλίμακας στην παραγωγή και διάθεση αγαθών και υπηρεσιών καθώς και στη συγκέντρωση και προσέλκυση νέων οικονομικών δραστηριοτήτων, προσφέροντας έτσι δυνατότητες προσέλκυσης ιδιωτικών επενδύσεων. Επίσης, το μέγεθος της πόλης καθιστά δυνατή τη σκοπιμότητα και βιωσιμότητα μιας σειράς δημόσιου χαρακτήρα επενδύσεων στις υποδομές και στην παροχή υπηρεσιών.

Υποδομές έρευνας και εκπαίδευσης

Το ΤΕΙ Σερρών ανήκει στην ανώτατη εκπαίδευση της χώρας και ειδικότερα στον τεχνολογικό της τομέα. Είναι Ν.Π.Δ.Δ. και αυτοδιοικείται στα πλαίσια του ιδρυτικού του νόμου και του εσωτερικού του κανονισμού. Λειτουργεί με διακριτή φυσιογνωμία και με ρόλο, σκοπό και αποστολή στην εκπαίδευση στελεχών εφαρμογών υψηλής ποιοτικής στάθμης, τα οποία με την θεωρητική και εφαρμοσμένη επιστημονική κατάρτιση αποτελούν συνδετικό κρίκο μεταξύ γνώσης και εφαρμογής, αναπτύσσοντας την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών και των τεχνών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία και μετατρέπουν, χρησιμοποιούν και προάγουν σύγχρονη τεχνολογία, καθώς επίσης και μεθόδους πρακτικές και τεχνικές στον χώρο των εφαρμογών. Συνδυάζει την ανάπτυξη του κατάλληλου θεωρητικού υποβάθρου σπουδών με υψηλού επιπέδου εργαστηριακή και πρακτική άσκηση, ενώ παράλληλα διεξάγει τεχνολογική έρευνα και αναπτύσσει τεχνογνωσία και καινοτομίες στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Ως πλεονέκτημα του Δήμου Σερρών θα πρέπει να θεωρηθούν οι αξιόλογες και αναπτυσσόμενες υποδομές έρευνας και εκπαίδευσης. Έτσι, η πόλη διαθέτει το Α.Τ.Ε.Ι. Σερρών στο οποίο λειτουργούν τρεις σχολές με οκτώ σημαντικά τμήματα καθώς και το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Α.Π.Θ., ενώ η λειτουργία όλων των τμημάτων υποστηρίζεται από το Τμήμα Ξένων Γλωσσών και Φυσικής Αγωγής. Τα πολυάριθμα ερευνητικά εργαστήρια του Α.Τ.Ε.Ι. Σερρών μπορούν να υποστηρίξουν με υπηρεσίες την διοίκηση και την οικονομία της πόλης. Τα Τμήματα του καθώς και ο μεγάλος αριθμός εργαστηρίων του στους τομείς των τεχνολογικών εφαρμογών, της διοίκησης και οικονομίας, των γραφικών τεχνών και καλλιτεχνικών σπουδών και φυσικής αγωγής αποτελούν σημαντικό μοχλό ανάπτυξης της περιοχής.

Να σημειωθεί ότι πέραν της στήριξης της τοπικής οικονομίας και διοίκησης το ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της πόλης προσφέρει σημαντικό αριθμό θέσεων εργασίας σε επιστήμονες, ερευνητές, διοικητικά στελέχη και άλλους εργαζόμενους καθώς και δυνατότητες συνεχούς εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και διοργάνωσης μεγάλων συνεδρίων με θετικές επιπτώσεις στο συνεδριακό τουρισμό. Επίσης, ο μεγάλος αριθμός φοιτητών διευρύνει και ενισχύει την ζήτηση στην τοπική αγορά.

Τέλος, η πόλη διαθέτει αξιόλογες ερευνητικές μονάδες (Κέντρο Τεχνολογικής Έρευνας, Ινστιτούτο Διά Βίου Εκπαίδευσης και ΙΔΑΣΜΕ) καθώς και μεγάλο αριθμό Ι.Ε.Κ. και Κ.Ε.Κ.. Τα ερευνητικά και εκπαιδευτικά αυτά ιδρύματα αποτελούν μέρος των ισχυρών πλεονεκτημάτων της πόλης.

Κοινωνικές Υποδομές και Υπηρεσίες Υγείας

Ο Δήμος Σερρών διαθέτει σήμερα υψηλό επίπεδο υποδομών και υπηρεσιών υγείας. Το Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο με το υψηλό επιπέδου προσωπικό του και τις συνεχώς αυξανόμενες κλινικές και εργαστήρια του, η ιδιωτική κλινική και τα διάφορα ιατρεία προσφέρουν στους κατοίκους, όχι μόνο του Δήμου αλλά και ολόκληρου του νομού, τις αναγκαίες υπηρεσίες υγείας, διασφαλίζοντας τους ταυτόχρονα ένα σημαντικό στοιχείο της ποιότητας ζωής και καθιστούν την πόλη των Σερρών περισσότερο ελκυστική.

Περιβαλλοντικές και Ενεργειακές Υποδομές Παραγωγικές Υποδομές

Ο Δήμος Σερρών διαθέτει τις βασικές υποδομές περιβαλλοντικής διαχείρισης, όπως δίκτυο αποχέτευσης και μονάδα βιολογικού καθαρισμού λυμάτων, χώρο υγειονομικής ταφής απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) καθώς και Μονάδα Ανάκτησης Υλικών για την ανακύκλωση γυαλιού, χαρτιού και μετάλλων. Με τον τρόπο αυτό η πόλη έχει διασφαλίσει σε μεγάλο βαθμό την περιβαλλοντική προστασία και την ποιότητα ζωής των κατοίκων της όσον αφορά την διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων. Επίσης, η επέκταση του δικτύου του φυσικού αερίου και η αναμενόμενη αύξηση του αριθμού των συνδέσεων και της χρήσης του αναμένεται να μειώσει αισθητά τους αέριους ρύπους. Παρόλα αυτά, προβλήματα εξακολουθούν να υπάρχουν από τη χρήση του αυτοκινήτου και από τη ρύπανση των υδάτων.

Αποτελεί σημαντικό ζήτημα μετά την ενσωμάτωση των νέων οικισμών λόγω Καλλικράτη, η διασφάλιση αντιστοίχου επιπέδου εξυπηρέτησεων και σε αυτές τις περιοχές αναλόγως βεβαίως της φύσης και των ιδιαιτεροτήτων που ισχύουν κατά περίπτωση.

Παραγωγικές υποδομές

Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (ΒΕ. ΠΕ) χαρακτηρίζονται οι εδαφικές εκτάσεις, οι οποίες χωροθετήθηκαν, πολεοδομήθηκαν και διαμορφώθηκαν με τα κατάλληλα έργα υποδομής, ώστε να είναι κατάλληλες για την προσέλκυση και οργανωμένη εγκατάσταση επιχειρήσεων του δευτερογενή τομέα, οι οποίες μπορούν να υποστηρίξονται από επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών.

Η εγκατάσταση των επιχειρήσεων σε οργανωμένους χώρους δημιουργεί για τις επιχειρήσεις σημαντικές οικονομίες κλίμακας λόγω της εκμετάλλευσης των κοινόχρηστων υποδομών: δίκτυα οδοποιίας, ομβρίων ακαθάρτων, ηλεκτροφωτισμού, επικοινωνιών κ.λ.π., ενώ ταυτόχρονα συμβάλει σημαντικά στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη λειτουργία των επιχειρήσεων αυτών αφού με τη δημιουργία και λειτουργία κοινών υποδομών και το κόστος εγκατάστασης και λειτουργίας μειώνεται και ο έλεγχος καθίσταται ευχερέστερος. Περαιτέρω, όπως έχει αποδείξει η διεθνής εμπειρία, σε τέτοιους χώρους αναπτύσσονται δικτυώσεις μεταξύ των επιχειρήσεων αλλά και με επιστημονικά ιδρύματα, προάγεται η καινοτομία και γενικά αποτελούν ισχυρούς πόλους ανάπτυξης.

Παράλληλα σύμφωνα με το Νόμο 1337/1983 οι Δήμοι είχαν την αρμοδιότητα δημιουργίας Βιοτεχνικών Πάρκων στα όρια της έκτασής τους στις ήδη χωροθετημένες περιοχές με χρήση ΒΙΠΑ-ΒΙΟΠΑ. Πλην όμως τα κίνητρα του Νόμου δεν δημιούργησαν τις κατάλληλες προϋποθέσεις για την ανάληψη σχετικών πρωτοβουλιών από τους Δήμους.

Με το Ν. 2545/97 καταργείται το αποκλειστικό προνόμιο της ΕΤΒΑ να ιδρύει Βιομηχανικές Περιοχές (ΒΙ.ΠΕ) και πλέον Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές μπορούν να δημιουργούνται από ιδιωτικούς ή άλλους φορείς που ιδρύουν προς τούτο Α.Ε. (Φορείς ΒΕ. ΠΕ).

Η ΒΙ.ΠΕ. Σερρών καταλαμβάνει μια έκταση 1.200 στρ., εκ των οποίων, τα 710 στρέμματα είναι χαρακτηρισμένα ως βιομηχανικά γήπεδα και τα 171 στρέμματα ως βιοτεχνικά. Με πλήρες δίκτυο υποδομών, απόσταση μόλις 7 χλμ από την πόλη των Σερρών, πλησίον του κάθετου άξονα της Εγνατίας οδού και κόστος οικοπέδου μόλις 12.000€/ στρέμμα είναι σήμερα η πλέον συμφέρουσα επιλογή εγκατάστασης μιας βιομηχανικής μονάδας.

Ακόμη, σε μια έκταση 250 στρεμμάτων που βρίσκεται στον οδικό άξονα Σερρών - Νεοχωρίου, πλησίον της περιφερειακής οδού της πόλης, βρίσκεται ο χώρος του Βιοτεχνικού Πάρκου. Η έκταση του ΒΙΟ.ΠΑ είναι 250 στρέμματα. Η πρώτη φάση του έργου έχει ήδη ολοκληρωθεί, σε έκταση 122,5 στρέμματα, τα οποία μπορούν να φιλοξενήσουν έως 75 επιχειρήσεις χαμηλής όχλησης και να δημιουργήσουν 200 νέες θέσεις εργασίας. Η πρώτη φάση -προϋπολογισμού 2,277 εκατ. ευρώ- εντάχθηκε στο πλαίσιο του μέτρου 3.4 του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας. Στο πλαίσιο του έργου κατασκευάστηκαν 2,8 χλμ. οδοποιίας, 1,8 χλμ. περίφραξης, 3,2 χλμ. δικτύου ύδρευσης, 3,3 χλμ. δικτύου αποχέτευσης ομβρίων υδάτων, 3,8 χλμ. δικτύου ακαθάρτων, 2,5 χλμ. δικτύου ηλεκτροφωτισμού και 3 χλμ. δικτύου ΟΤΕ. Επίσης, προβλέφθηκε χώρος για την ανέγερση κτιρίου διοίκησης και για τρεις χώρους στάθμευσης οχημάτων. Τέλος, μία περιμετρική ζώνη πρασίνου ολοκληρώνει τις υποδομές του έργου. Σημειώνεται ότι στο μετοχικό κεφάλαιο της ΒΙΟΠΑΣ ΑΕ συμμετέχουν με ποσοστό 51% ιδιώτες και με ποσοστό 49% ο δήμος των Σερρών. Η τιμή πώλησης ανέρχεται σε 25.000 ευρώ το στρέμμα, το οποίο είναι άρτιο και οικοδομήσιμο, έχει 60% κάλυψη και συντελεστή δόμησης 1,2.

Στον οργανωμένο χωροταξικά και λειτουργικά χώρο του ΒΙΟ.ΠΑ. υπάρχουν όλες οι υποδομές και οι υποστηρικτικές υπηρεσίες, που είναι απαραίτητες για τις μεταποιητικές μονάδες μέσης και χαμηλής όχλησης παρέχοντας τους έτσι νέες προοπτικές ανάπτυξης.

Στο Βιοτεχνικό Πάρκο πρόκειται να εγκατασταθεί και η Σχολή Επιχειρηματία. Η σημαντική πρωτοβουλία του Επιμελητηρίου, αφενός να δημιουργήσει τη Σχολή Επιχειρηματία και να την αναπτύξει μέχρι σήμερα, αφετέρου να συνεργαστεί με το ΤΕΙ, προκειμένου να εξελιχθεί η Σχολή Επιχειρηματία σε Βαλκανικό Κέντρο Εκπαίδευσης Επιχειρηματιών, κινείται προς την κατεύθυνση της ανάδειξης του Δήμου σε εκπαιδευτικό και επιχειρηματικό τουριστικό προορισμό. Στον ίδιο χώρο υπάρχει μελέτη δημιουργίας και εγκατάστασης Θερμοκοιτίδας χαμηλής τεχνολογίας, η οποία θα βρίσκεται σε διαρκή δικτύωση με τις Θερμοκοιτίδες της εταιρείας Ευρωσύμβουλοι Α.Ε. και αυτή του Ινστιτούτου Χημικών Διεργασιών του ΑΠΘ.

Συνεπώς, η πόλη διαθέτει μια ιδιαίτερα σημαντική παραγωγική υποδομή για την προσέλκυση μεταποιητικών επιχειρήσεων και για τη χωροθέτηση οχλουσών δραστηριοτήτων μακριά από τον πολεοδομικό ιστό. Για την υποστήριξη της παραγωγικής δραστηριότητας ενεργοποιούνται μια σειρά από επαγγελματικές ενώσεις (π.χ. Επιμελητήριο, Εμπορικός Σύλλογος, Σύνδεσμοι Βιομηχανιών, κλπ.). Επίσης, στην πόλη λειτουργεί σημαντικός αριθμός γραφείων συμβούλων επιχειρήσεων και ενίσχυσης των ψηφιακών τεχνολογιών.

Η σχέση του Δήμου με τον Μακεδονικό κάμπο

Τα όρια του νομού καθορίζονται από ορεινούς όγκους, ενώ ανάμεσά τους εκτείνεται ο κάμπος των Σερρών, ο οποίος διασχίζεται από τον ποταμό Στρυμόνα. Στο δέλτα του Στρυμόνα υπάρχει μικρός υδροβιότοπος αποδημητικών και ενδημικών υδρόβιων και παρυδάτιων πουλιών.

Στο βορειοδυτικό τμήμα της πεδιάδας βρίσκεται η τεχνητή λίμνη Κερκίνη, η οποία δημιουργήθηκε το 1932 με την κατασκευή φράγματος για τη διαχείριση των υδάτων του ποταμού Στρυμόνα. Σήμερα, η επιφάνεια της λίμνης Κερκίνης κυμαίνεται εποχικά ανάμεσα στα 54.000 και 72.000 στρέμματα, ενώ γύρω από αυτήν έχει δημιουργηθεί ένας από τους σημαντικότερους υδροβιότοπους της Ελλάδας.

Ο μεγάλος και εύφορος κάμπος και οι επιδοτήσεις της ΚΑΠ δημιούργησαν εισοδήματα τα οποία βοήθησαν στην ανάπτυξη της πόλης, κυρίως τον κατασκευαστικό τομέα και τον τομέα παροχής υπηρεσιών (π.χ. εμπόριο, ψυχαγωγία, εκπαίδευση, συμβουλές), αλλά και στην μεταποίηση αγροτικών προϊόντων (π.χ. εκκοκκιστήρια, μονάδες παραγωγής τροφίμων και ποτών, συσκευαστήρια, παραγωγή γεωργικών μηχανημάτων και εισροών στην αγροτική παραγωγή). Γενικά, η πόλη επωφελείται από τον περιβάλλοντα εύφορο κάμπο με τέσσερις τρόπους:

- (α) επειδή κάτοικοι της πόλης έχουν αγροτικές ιδιοκτησίες και εισοδήματα,
- (β) επειδή οι κάτοικοι των αγροτικών περιοχών επενδύουν στην πόλη τις οικονομίες τους,
- (γ) επειδή οι αγροτικοί οικισμοί χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες και το εμπόριο της πόλης για την κάλυψη των αναγκών τους,
- (δ) επειδή η γεωργική δραστηριότητα ενθαρρύνει επενδύσεις στην επεξεργασία και μεταποίηση αγροτικών προϊόντων καθώς και επενδύσεις εφοδιασμού της αγροτικής παραγωγής.

Η σχέση αυτή θα πρέπει να συνεχισθεί, ενδεχομένως σε νέες βάσεις, εφόσον υπάρξουν σημαντικές αλλαγές στην πολιτική επιδοτήσεων της ΕΕ. Το συγκριτικό πλεονέκτημα του Μακεδονικού κάμπου θα πρέπει να μετατραπεί σε ένα πλεονέκτημα στην καθετοποίηση αγροτικών προϊόντων, όχι μόνο, ούτε κατ' ανάγκη επιδοτούμενων, αλλά αυτών που απευθύνονται στην αγορά των 500 εκατομμυρίων Ευρωπαίων καταναλωτών και έχουν υψηλή ζήτηση.

Συνεπώς, όπως προκύπτει και από την έρευνα πεδίου - ο Μακεδονικός κάμπος αποτελεί μεν ένα συγκριτικό πλεονέκτημα για τις Σέρρες και την ευρύτερη περιοχή, από την άλλη όμως εξελίσσεται σε μειονέκτημα η τυχόν εστίαση και προσανατολισμός στις κλασικές μονοκαλλιέργειες (βαμβάκι, σιτάρι) στις οποίες βασίστηκε κατά καιρούς σχεδόν το σύνολο της αγροτικής οικονομίας. Το γεγονός αυτό αναμφίβολα αποτελεί ζήτημα καίριο για την μελλοντική οικονομική ανάπτυξη του Δήμου αλλά και του Νομού γενικότερα σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Ο Στρυμόνας και οι δυνατότητες αξιοποίησης του

Η εκκρεμότητα της διαχείρισης των υδάτινων πόρων του Στρυμόνα αποτελεί ανοικτή σχεδιαστική παράμετρο την οποία το Μακροχρόνιο Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης αντιμετωπίζει ώστε να διαμορφωθούν οι κατευθύνσεις ρυθμίσεων στα πλαίσια του διακρατικού διαλόγου για τις όμορες χώρες.

Οι επιλογές για τον Στρυμόνα είναι διαχειριστικές με ρύθμιση της ροής του μέσω συστήματος ταμιευτήρων. Το νερό και η διαχείρισή του για τον Νομό Σερρών αποτελούν κεντρικά ζητήματα για την διαμόρφωση του Μακροχρόνιου Προτύπου Χωροταξίας.

Ο νομός Σερρών είναι ενταγμένος στο 11ο Υδατικό Διαμέρισμα. Στην απορροή του Στρυμόνα περιλαμβάνονται οι πηγαίες απορροές των πηγών Δράμας, Νικήσιανης, Αντιφιλίππων, κλπ (περίπου 0,350 Km³ το χρόνο). Πρέπει να προστεθούν στο μετρημένο υδατικό δυναμικό 0,150 Km³ νερό από τις πηγές Αγ. Ιωάννου και 0,252 Km³/χρόνο, υπόγεια νερά (0,240 Km³ στην κοιλάδα του Στρυμόνα, κλπ).

Ολόκληρος ο νομός Σερρών αποτελεί τμήμα της υδρολογικής λεκάνης του Στρυμόνα, η οποία καλύπτει 6.400 Km² στο Ελληνικό έδαφος. Τα κύρια επιφανειακά υδάτινα συστήματα αυτής της λεκάνης στο νομό Σερρών είναι ο ποταμός Στρυμόνας, η τεχνητή λίμνη Κερκίνη (η οποία τροφοδοτείται από τον Στρυμόνα), ο ποταμός Αγγίτης και ο ποταμός Κρουσοβίτης, οι οποίοι και αυτοί με την σειρά τους χύνονται στον Στρυμόνα.

Ο Στρυμόνας ποταμός διασχίζει την πεδιάδα των Σερρών και εκβάλλει στον Στρυμονικό κόλπο, όπου και σχηματίζει δέλτα με πλούσια βιοποικιλότητα και οικολογική αξία. Στο Στρυμονικό κόλπο εκτείνεται η περιορισμένου μήκους ακτή των Κερδυλλίων, η οποία έχει αξιόλογη τουριστική και αλιευτική σημασία.

Τα τελευταία χρόνια έχουν αναληφθεί πρωτοβουλίες συνεργασίας για τον έλεγχο τόσο της ποιότητας των υδάτων του ποταμού όσο και της ενίσχυσης της φιλοπεριβαλλοντικής συνείδησης του πληθυσμού των δύο περιοχών ώστε να προστατευθεί το οικοσύστημα του Στρυμόνα ως ιδιαίτερος πόρος οικονομικής και κοινωνικής αξίας.

Το ποτάμι προσφέρει δυνατότητες για δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου, αναψυχής και αναβάθμισης της ποιότητας ζωής. Επίσης, ισχύει ως σύμβολο της πόλης και ως σημαντικό στοιχείο του φυσικού περιβάλλοντος που επιτρέπει την προστασία και διαφύλαξη μεγάλων ελεύθερων χώρων.

Ο δυναμισμός της βιομηχανίας

Πλεονέκτημα θα μπορούσε να θεωρηθεί η συγκέντρωση σημαντικού αριθμού βιομηχανικών και εμπορικών μονάδων στην περιοχή γύρω από την πόλη.

Το γεγονός, όμως, ότι στον κλάδο των μεταποιητικών επιχειρήσεων παρατηρείται μείωση, αφού το ισοζύγιο εγγραφών – διαγραφών, για το έτος 2014, είναι αρνητικό, υποκρύπτει την ανυπαρξία δυναμισμού της τοπικής οικονομίας. Από την άλλη βέβαια, η μεγάλη βιομηχανία της περιοχής δίνει ένα σχετικά αισιόδοξο μήνυμα καθώς προχωρά σε σημαντικές επενδύσεις εκσυγχρονισμού και αντιμετωπίζει τις προκλήσεις της ενιαίας αγοράς με μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στις δυνάμεις της.

Ωστόσο, οι νέες επιχειρήσεις που δημιουργούνται στο Ν. Σερρών είναι λίγες σε αριθμό (ως ποσοστό) τόσο σε επίπεδο Περιφέρειας όσο και σε επίπεδο χώρας. Το ιδρυτικό κεφάλαιο ανά επιχείρηση είναι ιδιαίτερα υψηλό, γεγονός που δυσχεραίνει την δημιουργία συνθηκών ανάπτυξης και συνθηκών αύξησης της απασχόλησης.

Ιστορικά, τα πάσης φύσεως φορολογικά και οικονομικά κίνητρα ήταν χαμηλής ενίσχυσης, με εξαίρεση τον τελευταίο αναπτυξιακό νόμο και δεν συνέβαλαν στην ανάπτυξη της Βιοτεχνίας και της Βιομηχανίας. Η Βιοτεχνία και Βιομηχανία του Ν. Σερρών χαρακτηρίζεται από μακροχρόνια ύφεση και υστέρηση και, συνεπώς, έχει ανάγκη ειδικών παρεμβάσεων από την πολιτεία με την θέσπιση ειδικών ενισχύσεων.

Το μέλλον της Βιοτεχνίας και Βιομηχανίας του Ν. Σερρών είναι οι κλάδοι εκείνοι που συγκεντρώνουν το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της εξειδίκευσης και της εξωστρέφειας. Άλλωστε, η τοπική βιομηχανία θα πρέπει να αποτελέσει κύριο μοχλό επανεκκίνησης της τοπικής οικονομίας, και ιδιαίτερα εν μέσω της τρέχουσας μείζονος κρίσης.

Το ανθρώπινο δυναμικό

Η ύπαρξη και ανάπτυξη σημαντικού αριθμού εκπαιδευτικών και ερευνητικών μονάδων στην πόλη των Σερρών υποδηλώνει καταρχήν την ύπαρξη ανθρώπινου δυναμικού ικανοποιητικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Υποδηλώνει επίσης την δυνατότητα ενίσχυσης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του ανθρώπινου δυναμικού μέσω των διαθέσιμων δομών εκπαίδευσης και κατάρτισης. Από την εμπειρική έρευνα προέκυψε ότι περισσότεροι είναι εκείνοι οι κάτοικοι που θεωρούν ότι το ανθρώπινο δυναμικό είναι πλεονέκτημα για την πόλη από εκείνους που πιστεύουν ότι είναι μειονέκτημα.

Από την άλλη όμως θα πρέπει να τονιστεί η διαπίστωση ότι, όπως στο σύνολο της χώρας έτσι και στο Δήμο Σερρών, παρατηρείται απουσία εξειδικευμένου προσωπικού για τεχνικά επαγγέλματα και ειδικές εργασίες. Η αξιολόγηση του ανθρώπινου δυναμικού από τις επιχειρήσεις αναδεικνύει τόσο πλεονεκτήματα, όσο και μειονεκτήματα. Συνολικά, η πόλη έχει την δυνατότητα να αναπτύξει εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό μέσω των δομών εκπαίδευσης και κατάρτισης που διαθέτει, εφόσον υιοθετήσει μια συνολική στρατηγική που να καταγράφει τις πραγματικές και μελλοντικές ανάγκες της οικονομίας.

1.6.2.2. Οι περιορισμοί, οι δυσκολίες και τα αδύνατα σημεία της πόλης

Οι αδυναμίες οργάνωσης του πολεοδομικού ιστού

Κύριο χαρακτηριστικό της λειτουργικής διάρθρωσης της πόλης θεωρείται η ανισομερής κατανομή των αστικών λειτουργιών σε όλη της την έκταση. Η άνιση κατανομή καθημερινών, κοινωνικών, διοικητικών και επιχειρηματικών λειτουργιών προκύπτει ως αποτέλεσμα της πολεοδομικής οργάνωσής της και έχει οδηγήσει σε έναν σαφή κατ' αρχάς διαχωρισμό της κεντρικής εμπορικής περιοχής από τις περιοχές κατοικίας, οι οποίες όμως δεν είναι αμιγείς τόποι κατοικίας.

Έτσι, τα κυριότερα προβλήματα της πόλης των Σερρών προκύπτουν από την κατανομή των χρήσεων γης και των δημόσιων και κοινωφελών λειτουργιών, την ποιοτική και ποσοτική επάρκεια των χώρων των διαφόρων δικτύων και έργων υποδομής της πόλης, τις συνθήκες στέγασης των κατοίκων κλπ. Επιπλέον, σημειώνεται η ανάδειξη και άλλης φύσεως προβλημάτων, κυρίως οικονομικής, τεχνικής, κοινωνικής και νομικής / διοικητικής μορφής.

Το «φυσικό ανάγλυφο» της πόλης χαρακτηρίζεται από ήπιες και ομαλά προς νότο μεταβαλλόμενες κλίσεις. Οι Σέρρες παρουσιάζουν ένα εκτεταμένο παραδοσιακό εμπορικό κέντρο που καταλαμβάνει μέρος του κεντρικού και σχεδόν όλο το βορειοανατολικό τμήμα της πόλης.

Η συνολική έκταση του εμπορικού κέντρου είναι 102 Ha και, σε αυτό συγκεντρώνονται οι «κεντρικές» αστικές λειτουργίες όπως το λιανικό εμπόριο, οι υπηρεσίες (δημόσιας και ιδιωτικής μορφής), η αστικού τύπου αναψυχή, κ.λ.π.. Η περιοχή παρουσίασε έντονη ανοικοδόμηση στη δεκαετία του 1970 (συνεχές οικοδομικό σύστημα και πολυώροφα κτίρια) για να ανταπεξέλθει στη ζήτηση. Ως αποτέλεσμα, χαρακτηρίζεται από μεγάλη συγκέντρωση και πυκνότητα λειτουργιών ιδιαίτερα στα ισόγεια και στους πρώτους ορόφους. Η ανοικοδόμηση αυτή συνεχίζεται ως σήμερα και ότι η παρουσία της κατοικίας είναι ιδιαίτερα αισθητή κατά τόπους σε τμήματα του εμπορικού κέντρου και ιδιαίτερα στους υψηλούς ορόφους των κτιρίων. Η δομή αυτού του κέντρου με χαμηλή την προσφορά σύγχρονων χώρων και τεχνολογικών υποδομών, δεν ωθεί την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών λειτουργιών, ενώ δημιουργεί προβλήματα ασυμβίβαστων χρήσεων, αφού πολλές βιοτεχνίες παραμένουν εγκατεστημένες στο «παραδοσιακό» εμπορικό κέντρο. Έτσι, οι μεταφορές και το χονδρικό εμπόριο, η στάθμευση και οι αγορές σε ένα άνετο και σύγχρονο περιβάλλον, αποτελούν αρνητικά φαινόμενα, παρά τις όποιες θετικές παρεμβάσεις της Δημοτικής Αρχής.

Οι βιοτεχνίες που είναι εγκατεστημένες μέσα στον οικιστικό ιστό της πόλης των Σερρών ανέρχονται σε 52. Το μέσο εμβαδόν των χρησιμοποιούμενων κτιριακών εγκαταστάσεων ανέρχεται περίπου στα 280 τ.μ. από τα οποία κατά μέσο όρο τα 80 τ.μ. περίπου αποτελούν αποθηκευτικούς χώρους. Πολλές από τις επιχειρήσεις έχουν τις εγκαταστάσεις τους σε πολυκατοικίες (συνήθως σε ισόγεια καταστήματα), με αποτέλεσμα να μην διαθέτουν τους απαιτούμενους υπαίθριους χώρους. Με εξαίρεση ορισμένες επιχειρήσεις που διαθέτουν μεγάλα οικοπέδα στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Σερρών, οι υπόλοιπες είναι εγκατεστημένες σε οικοπεδικές εκτάσεις επιφάνειας κατά μέσο όρο 900 τ.μ..

Η πλειοψηφία των επιχειρήσεων (61,5%) που είναι εγκατεστημένες στο Δήμο Σερρών, λειτουργεί σε ενοικιαζόμενους χώρους, και ειδικότερα σε κτιριακές εγκαταστάσεις 220 τ.μ. κατά μέσο όρο, καταβάλλοντας μέσο μηνιαίο μίσθωμα 350 ευρώ περίπου. Η δραστηριότητα των βιοτεχνικών επιχειρήσεων εντός του οικιστικού ιστού, χαρακτηρίζεται ως προβληματική, δεδομένου ότι, οι δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις (οσμές, στερεά απόβλητα, υγρά απόβλητα, αέριοι ρύποι) που προκύπτουν από αυτήν έχουν ως συνέπεια την αδυναμία ανανέωσης της άδειας λειτουργίας τους.

Η εγκατάσταση τέτοιων δραστηριοτήτων στον οικιστικό ιστό δημιουργεί και άλλα προβλήματα στην καθημερινή λειτουργία των επιχειρήσεων. Πιο συγκεκριμένα, από τα κυριότερα προβλήματα και δυσχέρειες που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις είναι η στενότητα των βασικών κτιριακών τους εγκαταστάσεων και των αποθηκευτικών τους χώρων σε συσχέτιση με την αδυναμία επέκτασής τους. Τα βασικά «αστικά χαρακτηριστικά» της πόλης εντοπίζονται:

- στην μη ορθολογική διάρθρωση των χρήσεων γης, η οποία οφείλεται είτε στην συνύπαρξη ασυμβίβαστων λειτουργιών, είτε στην κακή κατανομή τους. Χαρακτηριστικά αναφέρεται η συγκέντρωση διαφόρων μικρών βιοτεχνιών στο εμπορικό κέντρο, η διασπορά των διαφόρων δημόσιων λειτουργιών (κυρίως σε ενοικιαζόμενα κτίρια) και τα ακατάλληλα από άποψη εγκαταστάσεων, μεγέθους και θέσεων σχολικά κτίρια (συνήθως ενοικιαζόμενα).
- στην αντιπαραγωγική οργάνωση του οδικού δικτύου το οποίο δεν ανταποκρίνεται στις σύγχρονες απαιτήσεις μεταφορών και αποθήκευσης-χειρισμού προϊόντων (logistics) και, ιδίως σε σχέση με την εξυπηρέτηση των διαφόρων λειτουργιών της πόλης και των κινούμενων οχημάτων προς άλλα κέντρα του Νομού, τη Δράμα και τη Θεσσαλονίκη διαμέσου των Σερρών,
- στην ανάδειξη σημαντικών προβλημάτων στέγασης των νοικοκυριών, το 50% των οποίων διαβιεί σε παλιά κτίρια τα οποία χρίζουν αντικατάστασης. Σε ιδιαίτερα κακή κατάσταση βρίσκονται και οι διάφοροι συνοικισμοί προσφύγων που δημιουργήθηκαν την περίοδο 1923-1932.
- στην έλλειψη οργανωμένων χώρων πρασίνου και αθλοπαιδιών εντός των διαφόρων περιοχών κατοικίας (με εξαίρεση ίσως την πλατεία Ελευθερίας).
- Στην διασπορά και κακή ποιοτική κατάσταση των κτιρίων δημόσιας διοίκησης της πόλης και του Νομού.
- Στην ύπαρξη χώρων-νησίδων στρατιωτικών εγκαταστάσεων στην περίμετρο της πόλης που συνιστούν σοβαρά εμπόδια στη χάραξη και εφαρμογή οργανωμένων και ολοκληρωμένων σχεδίων πόλης.

Ακατάλληλες συνθήκες μετεγκατάστασης των επιχειρήσεων σε ΒΙ.ΠΕ., ΒΙΟ.ΠΑ.

Εντός των ορίων του νέου Δήμου Σερρών υπάρχουν παραγωγικές υποδομές (ΒΙ.ΠΕ., ΒΙΟ.ΠΑ). Παρόλα αυτά, το Βιοτεχνικό Πάρκο Σερρών και παρά το γεγονός ότι εδώ και ένα χρόνο έχει ολοκληρώσει τη δημιουργία των απαιτούμενων υποδομών και περιμένει την εγκατάσταση των επιχειρήσεων, παραμένει έρημο και ακατοίκητο. Η οικονομική κρίση, η κλειστή στρόφιγγα της χρηματοδότησης των τραπεζών, η κατάργηση του προγράμματος του ΕΣΠΑ “Μετεγκατάσταση επιχειρήσεων σε ΒΙΠΕ, ΒΙΠΑ, ΒΙΟΠΑ, Τεχνοπόλεις ή άλλες μορφές ΒΕΠΕ”, αλλά και η διετής αναμονή νέου, αποθάρρυναν τους επενδυτές και πάγωσαν τα σχέδιά τους. Στο μεταξύ, η κρίση αποτελεί καθοριστικής σημασίας παράγοντα για την απόφαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων να αλλάξουν έδρα. Δεν το τολμάνε, με δεδομένο ότι θα πρέπει να καλύψουν το 100% της επένδυσης με ίδια κεφάλαια, με αποτέλεσμα να επέρχεται ταχύτερη φθορά του ΒΙΟΠΑ και των υποδομών της επειδή δεν χρησιμοποιούνται.

Επίσης, η έλλειψη ενός οργανωμένου εκθεσιακού και συνεδριακού κέντρου δεν επιτρέπει την αποτελεσματική προβολή του παραγωγικού δυναμικού της πόλης και την προσέλκυση εκδηλώσεων (συνέδρια, εκθέσεις, ημερίδες, κ.λ.π.) από την ευρύτερη περιοχή. Τέλος, η πόλη χαρακτηρίζεται από έλλειψη παραγωγικών υποδομών στις νέες τεχνολογίες όπως τεχνολογικό πάρκο, παραγωγικές θερμοκοιτίδες, κέντρα μεταφοράς τεχνολογίας και τεχνογνωσίας κ.α.

Έλλειψη τουριστικών υποδομών και πόρων

Ιδιαίτερη αδυναμία των Σερρών είναι η έλλειψη σημαντικών τουριστικών πόρων (π.χ. κλασσικά ή νεότερα μνημεία, ιστορικά κτίρια, αρχιτεκτονική κληρονομιά, φυσικό περιβάλλον, ανταγωνιστικές αθλητικές υποδομές, σύγχρονες πολιτιστικές υποδομές). Αυτό συνεπάγεται μειωμένες δυνατότητες ανάπτυξης αστικού τουρισμού.

Χαμηλός βαθμός ανάπτυξης περιφερειακών & διαπεριφερειακών οικονομικών σχέσεων

Παρά την κεντροβαρή θέση της πόλης στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας παρατηρείται έλλειψη περιφερειακών διεπιχειρησιακών σχέσεων και περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης (local integration). Οι περισσότερες επιχειρήσεις κινούνται μόνο στην τοπική αγορά και δεν είναι συνδεδεμένες με άλλες επιχειρήσεις της περιφερειακής οικονομίας.

Στην προμήθεια πρώτων υλών και ενδιάμεσων υλικών ή υπηρεσιών δεν υπάρχει τάση προτίμησης στις επιχειρήσεις της του νομού, με αποτέλεσμα να υπάρχει εκροή εισοδημάτων προς τα μεγάλα μητροπολιτικά κέντρα και χαμηλός περιφερειακός πολλαπλασιαστής δαπανών. Η μελέτη των περιφερειακών επιπτώσεων έδειξε ότι η ανάπτυξη της μιας πόλης ευνοεί και τις υπόλοιπες. Στο βαθμό που οι επιχειρηματικοί δεσμοί βελτιωθούν, οι πολλαπλασιαστικές αυτές επιδράσεις θα γίνουν πιο έντονες.

Επίσης, χαμηλό βαθμό ολοκλήρωσης εμφανίζουν ορισμένες βασικές υποδομές όπως είναι οι οδικοί άξονες, γεγονός που επιδρά αρνητικά στην περιφερειακή οικονομική ολοκλήρωση της πόλης, αλλά και στην ανάπτυξη σχέσεων με άλλες γειτονικές πόλεις της ευρύτερης περιφέρειας (π.χ. Θεσσαλονίκη, Κιλκίς). Η έλλειψη συνολικού και συνεκτικού σχεδιασμού της περιφερειακής πολιτικής δυσχεραίνουν την περιφερειακή συνεργασία και ολοκλήρωση.

Έλλειψη στην παραγωγική συγκρότηση της πόλης

Όπως εντόπισε η ανάλυση των κοινωνικοοικονομικών χαρακτηριστικών της πόλης, πολλές ΜΜΕ εμφανίζουν διαρθρωτικές και τεχνολογικές αδυναμίες καθώς και αδυναμία δημιουργίας θέσεων εργασίας (π.χ. η ανεργία αυξάνεται και η παραγωγικότητα μειώνεται).

Μια σειρά από ενδογενείς, σε μεγάλο βαθμό, παράγοντες, οι οποίοι προέρχονται από τους εσωτερικούς περιορισμούς της τοπικής οικονομίας, επηρεάζουν αρνητικά ή περιορίζουν τις προοπτικές και το εύρος της ανάπτυξης. Σχετική έρευνα κατέδειξε ότι ο δυναμισμός της τοπικής οικονομίας στηρίζεται κυρίως στις μεγάλες μονάδες, αφού οι μικρές αντιμετωπίζουν έντονα διαρθρωτικά προβλήματα που σχετίζονται άμεσα με το μέγεθός τους. Το πρόβλημα αυτό εντείνεται από την χαμηλή ποιότητα ή ανυπαρξία τοπικών μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας, ειδικά για τις μικρές μονάδες. Η ανάλυση επεσήμανε, επίσης, ότι ο χαμηλός βαθμός σύνδεσης της μεγάλης βιομηχανίας με την τοπική οικονομία περιορίζει τις θετικές της επιπτώσεις, κυρίως, στην αύξηση της απασχόλησης, κρατώντας συχνά στο ελάχιστο τις αναμενόμενες πολλαπλασιαστικές επιδράσεις και τις επιπτώσεις στην τοπική ανάπτυξη.

Ειδικά, στο όλο και πιο σοβαρό ζήτημα της ανεργίας, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι οι μεγάλες επενδύσεις είναι πλέον έντασης τεχνολογίας με λιγότερες απαιτήσεις σε ανειδίκευτη εργασία και περισσότερες απαιτήσεις σε εξειδικευμένο και υψηλής κατάρτισης προσωπικό. Επίσης, τόσο τα στοιχεία, όσο και η εμπειρία δείχνουν ότι διαχρονικά ο ρόλος του δευτερογενή τομέα παραγωγής (και της βιομηχανίας) στην απορρόφηση της απασχόλησης και της ανάπτυξης θα είναι όλο και πιο περιορισμένος. Λαμβάνοντας υπόψη ότι και οι παραδοσιακοί τομείς του τριτογενή τομέα παραγωγής (λιανικό εμπόριο, κλπ.) φαίνεται να έχουν κορεσθεί (το ίδιο ισχύει και για τον δημόσιο τομέα), διαπιστώνουμε ότι οι εξελίξεις θέτουν σημαντικούς περιορισμούς στις αναπτυξιακές επιλογές και ουσιαστικά επιβάλλουν πολιτικές ανάδειξης ενός νέου τριτογενή τομέα της οικονομίας, ο οποίος διατηρεί την ικανότητα δημιουργίας σημαντικού αριθμού νέων θέσεων εργασίας.

Έλλειψη μηχανισμών υποστήριξης επιχειρηματικής – αναπτυξιακής δραστηριότητας

Παρά την ύπαρξη σημαντικού αριθμού μονάδων επιχειρηματικής στήριξης (π.χ. επιμελητήρια, σύνδεσμοι, ενώσεις, σύλλογοι, αναπτυξιακές εταιρείες, εταιρείες συμβούλων κλπ.) διαπιστώθηκε από την εμπειρική έρευνα ότι υπάρχει έλλειψη αποτελεσματικής στήριξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας (π.χ. ενημέρωση, συμβουλές, συνεργασίες, καινοτομίες, τεχνολογικός εκσυγχρονισμός, θερμοκοιτίδες νέων επιχειρήσεων). Το Κ.Ε.Τ.Α. Κεντρικής Μακεδονίας καθώς και η αξιοποίηση του Προγράμματος "Ανταγωνιστικότητα" του ΥΠΑΝ, το ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας καθώς και οι πρωτοβουλίες σε τοπικό επίπεδο θα πρέπει να αξιοποιηθούν στο έπακρο ώστε να αμβλύνουν ή να άρουν την εν λόγω αδυναμία. Επίσης, θα πρέπει να αρθεί η παρατηρούμενη περιορισμένη σύνδεση επιχειρήσεων και δημόσιου τομέα με ΑΕΙ και ΑΤΕΙ της περιοχής μέσω της διοργάνωσης κοινών εκδηλώσεων, ανοικτών εβδομάδων, ηλεκτρονικής σύνδεσης, κοινών βάσεων δεδομένων, κοινών εφαρμοσμένων ερευνών, κλπ.

1.6.2.3. Οι ευκαιρίες που προκύπτουν από το νέο οικονομικό περιβάλλον

Παρουσία παραγωγικών υποδομών (ΒΙ.ΠΕ., ΒΙΟ.ΠΑ.)

Η παρουσία ΒΙ.ΠΕ. και ΒΙΟ.ΠΑ στον Δήμο Σερρών μπορεί να δημιουργήσει συνθήκες ανάπτυξης στην περιοχή. Το οργανωμένο ΒΙΟ.ΠΑ, επιτρέπει την απομάκρυνση όλων των οχλουσών χρήσεων από τον αστικό ιστό και την ορθολογική οργάνωση της βιοτεχνικής παραγωγής σε σύγχρονες βάσεις και υποδομές που να στηρίζονται στην γειτνίαση και συνεργασία ομοειδών μονάδων. Ήδη 46 εταιρίες μικρής και μεσαίας όχλησης αγόρασαν οικόπεδα στη ΒΙΟ.ΠΑ, αλλά ακόμη βρίσκονται σε στάδιο αδειοδότησης και έγκρισης μέσω του ΕΣΠΑ της χρηματοδότησης των επενδύσεων που προγραμματίζουν. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, το ΒΙΟΠΑΣ μπορεί να φιλοξενήσει άλλες 40 επιχειρήσεις, συνολικά δηλαδή περίπου 85 εταιρίες.

Το ΒΙΟ. ΠΑ. σε περίοδο κρίσης προσφέρει μια ευκαιρία στις μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις για αναδιοργάνωση και θωράκιση, προκειμένου να αντιμετωπίζουν τις αρνητικές επιπτώσεις της. Ένα εκ των βασικότερων πλεονεκτημάτων εγκατάστασης μιας επιχείρησης στο ΒΙΟ.ΠΑ. είναι ότι η αυτή μαζί με τη γη αγοράζει και τις υποδομές, το κόστος κατασκευής των οποίων είναι πολύ υψηλό για όποιον θέλει να τις κατασκευάσει μόνος του. Επίσης, η συγκέντρωση επιχειρήσεων σε έναν χώρο αυξάνει τις δυνατότητες πρόσβασής τους στην αγορά. Ομοειδείς και συμπληρωματικές επιχειρήσεις, λειτουργώντας στον ίδιο χώρο, μπορούν να συνεργάζονται ευκολότερα. Ακόμη, η αδειοδότηση για την κατασκευή μονάδας είναι πολύ ευκολότερη όταν αυτή εντάσσεται σε ΒΙΟ.ΠΑ το οποίο έχει ήδη λάβει τις απαιτούμενες εγκρίσεις για λογαριασμό των επιχειρήσεων. Πλεονέκτημα, τέλος, του ΒΙΟ.ΠΑ Σερρών αποτελεί και η εγγύτητά του με την πόλη. Τα κίνητρα, επομένως, είναι σημαντικά, όπως και η τιμή πώλησης του στρέμματος, που ανέρχεται σε 25.000 ευρώ το στρέμμα, το οποίο είναι άρτιο και οικοδομήσιμο, έχει 60% κάλυψη και συντελεστή δόμησης 1,2. Η τιμή αυτή είναι πολύ ελκυστική και αποτελεί μεγάλη ευκαιρία για κάθε μικρομεσαία και μικρή βιοτεχνική εταιρία για μετεγκατάσταση.

Φιλοδοξία της διοίκησης του πάρκου είναι να γίνει φωλιά βιοτεχνιών, να δώσει ώθηση στην οικονομία ολόκληρου του νομού Σερρών και να αποτελέσει λόγο προσέλκυσης επενδύσεων. Γιατί αν και λειτουργεί βιομηχανική περιοχή στον νομό, αυτή φιλοξενεί βιομηχανίες και μεγάλες επιχειρήσεις εν γένει, ενώ στο ΒΙΟ.ΠΑ μπορούν να φιλοξενηθούν βιοτεχνίες χαμηλής όχλησης, όπως εταιρείες επεξεργασίας μαρμάρου, ξυλουργεία, συσκευαστήρια αγροτικών προϊόντων κτλ. Ταυτόχρονα στις προθέσεις της διοίκησης του ΒΙΟ.ΠΑ. είναι και η δυνατότητα εγκατάστασης σε αυτό και σε εμπορικές εταιρίες.

Οι αναδυόμενες αγορές στα Βαλκάνια και την Ανατολική Ευρώπη

Το άνοιγμα και η ανάπτυξη των αγορών στις χώρες της Νοτιοανατολικής, Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης προσφέρουν στις ελληνικές επιχειρήσεις νέες δυνατότητες αύξησης των εξαγωγών τους, αλλά και της εύρεσης νέων πηγών προμήθειας και επενδυτικών τόπων. Η ραγδαία αύξηση των Ελληνικών εξαγωγών στα Βαλκάνια σε μια σειρά από προϊόντα τα οποία δύσκολα εξάγονται στις αγορές της Δυτικής Ευρώπης αναμένεται, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας του οικονομικού και πολιτικού μετασχηματισμού αλλά και τη σταθεροποίηση της περιοχής, να συνεχιστεί.

Αυτές οι νέες αγορές αποτελούν μια θετική πρόκληση για τις επιχειρήσεις της περιοχής, η οποία μάλιστα αποτελεί την κύρια έξοδο της περιφέρειας προς τις χώρες αυτές. Να σημειωθεί ότι η απόσταση των Σερρών από πολλές αγορές της Βαλκανικής είναι η μικρότερη δυνατή συγκριτικά με πολλές περιοχές της χώρας μας.

Πάντως το φαινόμενο της μετεγκατάστασης ελληνικών επιχειρήσεων στις Βαλκανικές χώρες έχει ήδη δείξει και αρνητικές επιπτώσεις κυρίως στα θέματα της ανεργίας αλλά και σε θέματα παράπλευρων απωλειών τζίρου βοηθητικών επιχειρήσεων.

Η Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και η διεθνοποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων

Η εμβάθυνση της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης με τη δημιουργία μιας πραγματικά ενιαίας αγοράς και με την υιοθέτηση ενός κοινού νομίσματος δημιουργεί μια τεράστια, σταθερή και αναπτυγμένη αγορά ικανή να απορροφήσει επιπλέον εξαγωγές από τη χώρα μας και συνεπώς και από την οικονομία των Σερρών.

Πέραν τούτου, η ολοκλήρωση της τοπικής οικονομίας στην Ευρωπαϊκή δύναται να σημάνει περισσότερες επιχειρηματικές συνεργασίες, συγχωνεύσεις, άμεσες ξένες επενδύσεις, περισσότερη διάχυση γνώσης, πρακτικών και τεχνολογίας με θετικά αποτελέσματα για την ανάπτυξη της περιοχής αναφοράς. Το ίδιο ισχύει και από την όλο και εντεινόμενη διεθνοποίηση (παγκοσμιοποίηση) των οικονομικών δραστηριοτήτων με τη συμμετοχή σχεδόν του συνόλου των χωρών του κόσμου.

Πηγές Χρηματοδότησης

Εκτός από την κρατική χρηματοδότηση, οι ΟΤΑ μπορούν να αξιοποιήσουν μια σειρά από αναπτυξιακά εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα και εργαλεία, αλλά και ν' αξιοποιήσουν δυνατότητες συνεργασιών. Παρακάτω παραθέτουμε το σύνολο των διαθέσιμων προγραμμάτων. Η επιλογή των χρηματοδοτικών εργαλείων που θ' αξιοποιηθούν συνδέεται με το στρατηγικό σχέδιο, την ετοιμότητα των υπηρεσιών, καθώς και την πολιτική βούληση των οργάνων λήψης των αποφάσεων.

Η στρατηγική του Επιχειρησιακού Προγράμματος, διαμορφώθηκε λαμβάνοντας υπόψη τον αναπτυξιακό σχεδιασμό της Κεντρικής Μακεδονίας, τις προτεραιότητες της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020», τις διατάξεις του Κοινού Στρατηγικού Πλαισίου (ΚΣΠ), το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΕΣΠΑ 2014-2020), το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ) και την εθνική στρατηγική για την κοινωνική ένταξη. Παρουσιάζει υψηλό βαθμό συσχέτισης με τους γενικούς και ειδικούς στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και ειδικότερα με τις παρεμβάσεις:

- στο επίπεδο της οικονομίας, τόσο με το στόχο της «Εξυπνης Ανάπτυξης» (smart growth) όσο και με τον στόχο της «Βιώσιμης Ανάπτυξης» (sustainable growth).
- στο επίπεδο των υποδομών και περιβάλλοντος, με τον στόχο της «Βιώσιμης Ανάπτυξης» (sustainable growth).
- στο επίπεδο του κοινωνικού τομέα, με το στόχο της «Ανάπτυξης χωρίς Αποκλεισμούς» (inclusive growth).

Οι πηγές χρηματοδότησης μπορούν να διακριθούν σε δύο κατηγορίες:

Α) Πηγές που χρηματοδοτούν συγκεκριμένες δράσεις, πχ Εθνικές και Κοινοτικές Πρωτοβουλίες. Παραδείγματα αυτών αποτελούν τα προγράμματα ΕΕΤΑΑ, JESSICA, CIP PROGRAMME, MED PROGRAMME, ICT PROGRAMME, URBACTIII, ESPON, ΟΣΑΑ, ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ 2020, Πρόληψη και καταπολέμηση της εγκληματικότητας, COST, Ειδικό πρόγραμμα "Συνεργασία" του 7ου προγράμματος-πλαισίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, CIP, INTERREG IVC, κτλ.

Β) Πηγές χρηματοδότησης που μπορούν να χρηματοδοτούν πολλαπλές δράσεις, πχ ΚΑΠ, τέλη, δάνεια κλπ. Αυτές τις πηγές εσόδων τις ορίζει ο Δήμος και αποτελούν συνήθως τους ίδιους πόρους του Δήμου ή τις γενικές κρατικές επιχορηγήσεις.

Σκοπός του οικονομικού προγραμματισμού είναι ο εντοπισμός των δράσεων που θα χρηματοδοτηθούν από τη δεύτερη κατηγορία πηγών χρηματοδότησης. Σε περίπτωση που τα έσοδα δεν θα επαρκούν για τη κάλυψη των δαπανών όλων των δράσεων, θα ιεραρχηθούν οι δράσεις από την ομάδα έργου σε συνεργασία με το Δήμο.

Με σκοπό την αξιοποίηση των νέων χρηματοδοτικών εργαλείων των ΟΤΑ της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 προτείνονται, σε αυτό το αρχικό στάδιο, οι ομαδοποιήσεις έργων – δράσεων σε τρεις κύριες κατηγορίες:

➤ **Εθνικά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020**

❖ **Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα**

1. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και καινοτομία»
2. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη»,
3. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού - Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»,
4. «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα»
5. «Τεχνική Βοήθεια»
6. «Αγροτική Ανάπτυξη»
7. «Αλιεία και Θάλασσα»

❖ **Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα**

Τα 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ), ένα για κάθε μια από τις ελληνικές Περιφέρειες, έχουν συνολικό προϋπολογισμό 5.278.614.122 ευρώ. Οι Περιφέρειες θα διαχειριστούν το 35 % των πόρων του νέου ΕΣΠΑ.

- **Ε.Π. Κεντρικής Μακεδονίας – παρουσίαση κύριων σημείων**

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας με την αξιοποίηση των πόρων των ΕΔΕΤ τη προγραμματική περίοδο 2014-2020 στοχεύει στην αντιμετώπιση της κρίσης κι επανεκκίνηση της ανάπτυξης της, καθώς και στην εξασφάλιση των όρων για μακροπρόθεσμη βιώσιμη ανάπτυξη στην Περιφέρεια στο πλαίσιο και των στόχων της Στρατηγικής Ευρώπη 2020. Για την οικονομική ανάπτυξη και την ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητάς της, η ΠΚΜ έθεσε πέντε περιφερειακές προτεραιότητες, οι οποίες ισχύουν για όλα τα ΕΔΕΤ:

- (1) Καινοτομία, ανταγωνιστικότητα, εξωστρέφεια,
- (2) Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού και απασχόληση,
- (3) Προστασία του περιβάλλοντος και «έξυπνη» διαχείριση των πόρων,
- (4) Κοινωνική συνοχή,
- (5) Χωρική συνοχή

Το ΕΠ της ΠΚΜ ευθυγραμμίζεται με τις ευρωπαϊκές, εθνικές και περιφερειακές στρατηγικές και προτεραιότητες, υπηρετώντας τις υπερκείμενες στοχεύσεις. Ταυτοχρόνως, βασίζεται στην ανάλυση της συγκεκριμένης περιφερειακής, οικονομικής, κοινωνικής και οικολογικής κατάστασης της ΠΚΜ και καταπιάνεται με τις προκλήσεις και τα αναπτυξιακά προβλήματα και κενά.

Κατά το σχεδιασμό και προγραμματισμό του ΕΠ ελήφθησαν υπόψη τα αποτελέσματα και οι εμπειρίες των προηγούμενων προγραμματικών περιόδων, καθώς και οι αξιολογήσεις του ΕΠ της περιόδου 2007-2013. Το ΕΠ θέτει σαφείς προτεραιότητες και δράσεις, οι οποίες προσανατολίζονται σε απτά αποτελέσματα και εκροές και συνεισφέρουν ορατά στην επίτευξη των στόχων. Οι στόχοι και οι προτεραιότητες της περιφερειακής πολιτικής (τομεακοί και οριζόντιοι) είναι απολύτως συναφείς με τους στόχους της Στρατηγικής Ευρώπη 2020, του ΚΣΠ (CSF) και του ΕΠΜ. Παράλληλα, αποτελούν μία περιφερειακή συνιστώσα του νέου ΕΣΠΑ.

Ο αναπτυξιακός σχεδιασμός της ΠΚΜ, η οποία, στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου 2014-2020, ανήκει στις «Λιγότερο Αναπτυγμένες» Περιφέρειες, λαμβάνει υπόψη τους ευρωπαϊκούς και εθνικούς στόχους και προτεραιότητες και βασίζεται στις πραγματικές ανάγκες και δυνατότητες της περιφερειακής οικονομίας και κοινωνίας, όπως αυτές αναδεικνύονται από την ανάλυση της υφιστάμενης κοινωνικοοικονομικής κατάστασης, την ανάλυση SWOT και τη διαμόρφωση του οράματος και των στόχων της συνολικής αναπτυξιακής στρατηγικής.

Επίσης, αναγνωρίζει τις ιδιαιτερότητες της οικονομικής συγκυρίας, όπως είναι ο βαθύς και εκτεταμένος διαρθρωτικός μετασχηματισμός που βρίσκεται σε εξέλιξη στη χώρα και στην Περιφέρεια, λόγω της κρίσης ανταγωνιστικότητας, αλλά και τους περιορισμούς που θέτει η δημοσιονομική προσαρμογή. Λόγω της παρατεταμένης οικονομικής ύφεσης, το ζητούμενο της αναπτυξιακής στρατηγικής δεν περιορίζεται μόνον στην ανάδειξη και ενίσχυση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής, αλλά και στην αντιμετώπιση προβλημάτων όπως είναι η συρρίκνωση του παραγωγικού ιστού, η αποβιομηχάνιση, η αποχωροθέτηση δραστηριοτήτων, η ανεργία, ο κοινωνικός αποκλεισμός και η νέα φτώχεια.

Επίσης, λόγω της μείωσης των δημοσίων και ιδιωτικών επενδύσεων, αλλά και της μείωσης των συνολικών πόρων των ΕΔΕΤ, η αναπτυξιακή στρατηγική της ΠΚΜ εστιάζει σε πολιτικές και δράσεις με τη μέγιστη πολλαπλασιαστική επίδραση για την περιφερειακή οικονομία, καθώς και με τη μέγιστη δυνατή μόχλευση πόρων από τον ιδιωτικό τομέα και από άλλους δημόσιους και Κοινοτικούς οργανισμούς.

Με άλλα λόγια, η συνολική στρατηγική της ΠΚΜ προωθείται μέσω του ΕΠ της ΠΚΜ, όπως και μέσω των πόρων των τομεακών ΕΠ, των κατανεμημένων στις περιφέρειες πόρων του Ταμείου Συνοχής (ΤΣ), των ΕΠ της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας και άλλων ειδικών πρωτοβουλιών.

Παρακάτω παρατίθενται οι στρατηγικές επιλογές της ΠΚΜ ανά Θεματικό Στόχο και η τεκμηρίωση της επιλογής των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων.

➡ **ΘΣ 1: Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία (ΕΤΑΚ) στην ΠΚΜ**

Μέσω των επενδυτικών προτεραιοτήτων 1α και 1β του ΘΣ1, το ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας, συμπληρωματικά με τις αντίστοιχες δράσεις του ΕΠΑΝΕΚ, υποστηρίζει κατ' αποκλειστικότητα τους στόχους της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης της ΠΚΜ, ιδιαίτερα όσον αφορά την Παραγωγή και Διάχυση Γνώσης και συνεισφέρει στην επίτευξη του στόχου «έξυπνη ανάπτυξη» της Στρατηγικής Ευρώπη 2020. Η στρατηγική της ΠΚΜ για την καινοτομία προσανατολίζεται σε ένα ολοκληρωμένο πλέγμα παρεμβάσεων, τόσο στο σκέλος της προσφοράς όσο και στο σκέλος της ζήτησης, που παράγουν τη μέγιστη δυνατή προστιθέμενη αξία. Η βασική επιδίωξη της ΠΚΜ είναι η σημαντική, στο μέτρο των συνθηκών του περιβάλλοντος, αύξηση των συνολικών δαπανών για Ε&Α από το 0,68% το 2011 στο 1% το 2020 με διπλασιασμό του τμήματος που αφορά τον τομέα των επιχειρήσεων.

Πέραν τούτου, οι παρεμβάσεις είναι εναρμονισμένες με τους στόχους του ΕΣΠΑ 2014- 2020, του ΕΠΜ, της στρατηγικής «Greece 2021», καθώς και με τις συστάσεις των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ελλάδα, ενώ παράλληλα θα υποστηρίξει το τοπικό ερευνητικό και παραγωγικό σύστημα να αξιοποιήσει τα προγράμματα του HORIZON.

➡ **ΘΣ 2: Ανάπτυξη και διάδοση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην ΠΚΜ**

Δεδομένου ότι η προσεχής εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, αλλά και του Εθνικού Σχεδίου Ευρυζωνικότητας, θα καλύψουν, σε σημαντικό βαθμό, τις σχετικές ανάγκες και της ΠΚΜ, η περιφερειακή στρατηγική στο πλαίσιο του ΕΠ εστιάζει, κυρίως, στην ενίσχυση της ζήτησης για εφαρμογές ΤΠΕ, με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ και τη βελτίωση των ψηφιακών υπηρεσιών του δημόσιου τομέα. Με δεδομένους του διαθέσιμους πόρους και την κατανομή των δράσεων μεταξύ τομεακών και επιχειρησιακών προγραμμάτων, το ΕΠ της ΠΚΜ θέτει τις εξής προτεραιότητες:

- Ενίσχυση της προσφοράς και ζήτησης προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, με έμφαση σε καινοτόμες εφαρμογές και για την οριζόντια υποστήριξη των επιλεγμένων κλάδων της RIS3, όπως και του συνόλου της οικονομίας.
- Προώθηση των εφαρμογών ΤΠΕ για την ενίσχυση της παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.
- Άνοιγμα των δημόσιων δεδομένων προς επαναξιοποίηση και αξιοποίηση των ΤΠΕ από τους δημόσιους φορείς της Κεντρικής Μακεδονίας για υποστήριξη των πολιτικών τους.

- Τη διεύρυνση των εφαρμογών ΤΠΕ από ΜΜΕ σε τομείς όπως e-commerce, ebusiness, ICT start ups, living labs, web entrepreneurs κ.α.
- Την προώθηση των εφαρμογών ΤΠΕ στην υλοποίηση επενδυτικών προτεραιοτήτων και άλλων Θεματικών Στόχων, όπως π.χ. των ΘΣ 3, 4 και 7.

Τις παραπάνω παρεμβάσεις αναμένεται να συμπληρώσουν τα τομεακά προγράμματα, ιδίως για θέματα δικτύων νέας γενιάς και ψηφιακών υπηρεσιών της Δημόσιας Διοίκησης στο πλαίσιο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Για την κάλυψη των αναγκών και την προώθηση των προτεραιοτήτων, το ΠΕΠ ΚΜ υιοθετεί το ΘΣ 2 και επιλέγει τις επενδυτικές προτεραιότητες: 2b και 2c.

➡ **ΘΣ 3: Ανταγωνιστικότητα και εξωστρέφεια της περιφερειακής οικονομίας**

Οι ΜΜΕ χρειάζονται υποστήριξη προκειμένου να αυξήσουν τις επενδύσεις τους, τις δραστηριότητες ΕΤΑΚ και την εξωστρέφειά τους και να αναπτύξουν νέες μορφές συνεργασίας και δικτύωσης σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, προκειμένου να δομήσουν και αξιοποιήσουν οικονομίες κλίμακας. Το European Cluster Observatory εντοπίζει τους κλάδους στους οποίους μπορούν να αναπτυχθούν πετυχημένα μοντέλα συνεργατικών σχηματισμών, όπως: ο αγροδιατροφικός, η ένδυση, ο καπνός και οι κατασκευές. Ασφαλώς, υπάρχουν περιθώρια συνεργασιών μεταξύ ΜΜΕ και από διαφορετικούς κλάδους της οικονομίας (π.χ. μεταξύ τουριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων άλλων κλάδων).

Συμπερασματικά, η ενίσχυση των επενδύσεων στην κατεύθυνση της καινοτομίας, του τεχνολογικού εκσυγχρονισμού, των συνεργασιών και των εξαγωγών θα συμβάλλει στην αύξηση της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης της ΠΚΜ. Για την αντιμετώπιση της συγκεκριμένης ανάγκης (και λόγω περιορισμένων πόρων του ΠΕΠ ΚΜ) θα απαιτηθούν δράσεις χρηματοδοτούμενες από το ΕΠΑΝΕΚ, καθώς και από το ΓΤΑΑ και το ΤΘΑ για τον αγροδιατροφικό τομέα.

Συνοψίζοντας, οι προτεραιότητες για την κάλυψη των αναπτυξιακών κενών στον τομέα της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων είναι:

- Η ενδυνάμωση της περιφερειακής επιχειρηματικότητας με τη στήριξη της ίδρυσης νέων καινοτομικών επιχειρήσεων
- Η αύξηση του ρυθμού παραγωγής και εισόδου στην αγορά νέων καινοτομικών προϊόντων/υπηρεσιών από τις ΜΜΕ
- Η προώθηση βιώσιμων συνεργατικών σχηματισμών (clusters) των ΜΜΕ, είτε οριζόντιων είτε κάθετων κατά μήκος επιλεγμένων αλυσίδων αξίας, με έμφαση στην παραγωγή και διάθεση καινοτόμων προϊόντων/υπηρεσιών και τη συμμετοχή σε διεθνείς αλυσίδες αξίας με συνεπακόλουθι τη βελτίωση των εξαγωγικών επιδόσεων της περιφερειακής οικονομίας
- Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και παραγωγικότητας των ΜΜΕ μέσω του τεχνολογικού τους εκσυγχρονισμού αλλά και μέσω της αναβάθμισης της διοικητικής τους ικανότητας και του προσωπικού τους
- Η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και των επενδύσεων στον τουριστικό κλάδο με στόχο τη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος, τη χωρική διάχυσή του και τη διασύνδεσή του με άλλους κλάδους του τουριστικού συμπλέγματος.

Κατά συνέπεια, το ΠΕΠ ΚΜ ευθυγραμμίζεται με τις επενδυτικές προτεραιότητες του ΘΣ 3: 3a, 3c και 3d. Συμπληρωματικά με τις παραπάνω επενδυτικές προτεραιότητες θα αξιοποιηθούν οι πόροι των τομεακών ΕΠ, καθώς και οι πόροι του COSME και του ειδικού ταμείου «Institution for Growth».

➡ **ΘΣ 4: Ενεργειακή αναδιάρθρωση για μια οικονομία χαμηλών ρύπων**

Η ΠΚΜ δεν διαθέτει σημαντικές μονάδες παραγωγής ενέργειας. Κύρια πηγή εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου (GHGs) αποτελεί η κατανάλωση ορυκτών καυσίμων για την θέρμανση δημόσιων και ιδιωτικών κτηρίων και τις μεταφορές κύρια στην Θεσσαλονίκη και δευτερευόντως στα άλλα αστικά κέντρα, όπου εμφανίζεται ατμοσφαιρική ρύπανση. Συνεπώς, υπάρχουν σημαντικά περιθώρια για μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, αύξηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και πιο αποδοτική χρήση της ενέργειας σε κτίρια, στις αστικές μεταφορές, στο φωτισμό των οδών και των πόλεων, σε μεγάλες αθλητικές και πολιτιστικές υποδομές κ.α.

Για την κάλυψη των κενών και την περαιτέρω αξιοποίηση της αποκτηθείσας εμπειρίας στο τομέα των ΑΠΕ και της εξοικονόμησης ενέργειας, η ΠΚΜ θέτει ως προτεραιότητες:

- Τη μείωση της κατανάλωσης συμβατικής ενέργειας μέσω της εφαρμογής προγραμμάτων μείωσης της κατανάλωσης και αύξησης της ενεργειακής απόδοσης, της αξιοποίησης των ΑΠΕ και της προώθησης σχεδίων συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας
- Την προώθηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για την αστική κινητικότητα με απώτερο στόχο τη μείωση των εκπομπών CO₂, αλλά και άλλων ρυπογόνων παραγόντων όπως τα PM₁₀, SO₂ και NO₂, στο μητροπολιτικό συγκρότημα Θεσσαλονίκης και σε άλλα μεσαία αστικά κέντρα.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, το ΕΠ της ΠΚΜ υιοθετεί το ΘΣ 4 και ευθυγραμμίζεται με τις επενδυτικές προτεραιότητες: 4c και 4e. Συμπληρωματικά με τις παραπάνω δράσεις, θα αξιοποιηθούν οι πόροι του τομεακού ΕΠ, καθώς και οι πόροι των ΕΠ για την αγροτική ανάπτυξη και την αλιεία για τον ύπαιθρο χώρο, καθώς και οι δράσεις του προγράμματος LIFE (Δράση για το Κλίμα).

➡ **ΘΣ 5: Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή**

Η ΠΚΜ βρίσκεται σε μια βιοκλιματική ζώνη (Μεσογειακή), η οποία χαρακτηρίζεται ως υψηλής πιθανότητα τρωτότητας στην κλιματική αλλαγή. Σχεδόν το σύνολο των πεδινών περιοχών, μεγάλο μέρος της Θεσσαλονίκης καθώς και άλλα σημαντικά αστικά κέντρα όπως οι Σέρρες, η Βέροια, η Κατερίνη κ.α. χαρτογραφούνται εντός των Ζωνών Υψηλού Δυνητικού Κινδύνου Πλημμύρας σύμφωνα με τα κριτήρια της Οδηγίας 2007/60/ΕΕ. Αντίστοιχα, οι δασικές πυρκαγιές αποτελούν κατά τους θερινούς μήνες έναν συνεχή κίνδυνο, κυρίως για τις ξηρότερες πεδινές και παράκτιες περιοχές στις οποίες καταγράφονται στο πρόσφατο παρελθόν σημαντικά γεγονότα. Περαιτέρω απειλές είναι η διάβρωση των ακτών και η ερημοποίηση ως συνδυασμός των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής (άνοδος ύψους της θάλασσας, επιμήκυνση θερμής περιόδου) με τη μη βιώσιμη διαχείριση των υδατικών πόρων. Τα προβλήματα και οι ανάγκες στους τομείς αυτούς έχουν αναδειχθεί και τεκμηριωθεί επαρκώς στο πλαίσιο των Σχεδίων Διαχείρισης Υδάτων Λεκάνης Απορροής Ποταμών των τεσσάρων Υδατικών Διαμερισμάτων στα οποία κατανέμονται οι εκτάσεις της ΠΚΜ. Επίσης, θα πρέπει να αναφερθεί ότι η περιοχή ανήκει σε μια από τις ζώνες με την υψηλότερη σεισμικότητα στην Ευρώπη, με καταγεγραμμένους υψηλούς σεισμούς κατά την τελευταία 20ετία. Στο πλαίσιο αυτό αναγκαία κρίνεται και η αναβάθμιση των συστημάτων διαχείρισης των καταστροφών (π.χ. πολιτική προστασία, οχήματα, εξοπλισμοί, ΤΠΕ κ.α.), αλλά και της σχετικής εφαρμοσμένης έρευνας. Συμπερασματικά, η δομή του χώρου, τα κλιματολογικά και γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της ΠΚΜ την καθιστούν ιδιαίτερα ευάλωτη και εκτεθειμένη στις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.

Με βάση τις καταγεγραμμένες ανάγκες, οι προτεραιότητες που θέτει η ΠΚΜ για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής είναι:

- Η εξασφάλιση της ανθεκτικότητας του δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος
- Η προώθηση των επενδύσεων για την πρόληψη και αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων (π.χ. πλημμυρών, διάβρωσης ακτών, πυρκαγιών, σεισμών κ.α.)
- Η ενίσχυση των φορέων πολιτικής προστασίας.

Οι παραπάνω προτεραιότητες είναι πλήρως εντεταγμένες στη λογική και στόχευση του ΘΣ 5 και προωθούνται με την αξιοποίηση της επενδυτικής προτεραιότητας: 5a.

➡ **ΘΣ 6: Προστασία του περιβάλλοντος και αποδοτική χρήση των πόρων**

Ο στόχος της βιώσιμης ανάπτυξης της Στρατηγικής Ευρώπη 2020 περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την προστασία του περιβάλλοντος, την αποτροπή της απώλειας της βιοποικιλότητας. Στον τομέα αυτό, η ΠΚΜ έχει να επιδείξει ένα υψηλής ποιότητας & πολυποίκιλο φυσικό περιβάλλον. Η ιδιαίτερα υψηλή ποικιλότητα των οικοσυστημάτων αποτυπώνεται στο μεγάλο αριθμό προστατευόμενων περιοχών, στο πλαίσιο διεθνών, εθνικών & ευρωπαϊκών ρυθμίσεων (π.χ. μεγάλος αριθμός περιοχών NATURA & περιοχών ειδικής προστασίας, που καλύπτει το 33,8% της συνολικής έκτασης της ΠΚΜ). Ωστόσο, από το σύνολο των περιοχών που εντάσσονται στον εθνικό κατάλογο του δικτύου NATURA 2000, μόνο το 49% διαθέτει Φορέα ή Σχέδιο διαχείρισης που θα εξασφαλίζει ένα ικανό & εξειδικευμένο πλαίσιο προστασίας της βιοποικιλότητας, έναντι κινδύνων ρύπανσης, υποβάθμισης των οικοτόπων, προστασίας ή θα προωθήσει αποδοτικά μέτρα για την αναβάθμιση των οικολογικών πόρων, βάσει των προτεραιοτήτων που έχουν καθοριστεί σε εθνικό επίπεδο από το Πλαισίου Δράσεων Προτεραιότητας 2014-2020 για τις Natura.

Επίσης, η ΠΚΜ εμφανίζει καθυστερήσεις στην εφαρμογή της Κοινοτικής νομοθεσίας & στην ολοκλήρωση του περιφερειακού σχεδιασμού για τη διαχείριση των αποβλήτων. Προβλήματα εντοπίζονται και στη διαχείριση ειδικών αποβλήτων, ενώ μεγάλα περιθώρια υπάρχουν στην ανάπτυξη του τομέα της ανακύκλωσης, επανάχρησης και της μηχανικής επεξεργασίας των αποβλήτων. Επιπροσθέτως, προβλήματα & καθυστερήσεις απαντώνται στην ολοκληρωμένη διαχείριση υδάτινων πόρων, σύμφωνα με τις Κοινοτικές Οδηγίες. Στον τομέα του αστικού περιβάλλοντος, υπάρχουν υποβαθμισμένες περιοχές εντός των πόλεων (κυρίως στην περιοχή της Θεσ/νίκης), με έντονα περιβαλλοντικά, πολεοδομικά & κοινωνικά προβλήματα. Μέσω ολοκληρωμένων παρεμβάσεων θα μπορούσε να υπάρξει αναζωογόνηση των περιοχών αυτών, με μέτρα για τη βελτίωση του ατμοσφαιρικού αέρα & διαχείρισης του θορύβου, επανάκτηση & ανάδειξη του δημόσιου χώρου, καθώς και αποκατάσταση (με αξιοποίηση) εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών χώρων. Τέλος, η ΠΚΜ διαθέτει μοναδικό οικοπολιτιστικό απόθεμα (π.χ. αρχαιότητες & μνημεία από όλες τις ιστορικές περιόδους, αρχιτεκτονική & βιομηχανική κληρονομιά, αισθητικά δάση & τοπία, δρυμούς κα), η διατήρηση & ανάδειξη των οποίων είναι σημαντική για την ποιότητα ζωής, αλλά και για την τουριστική ανάπτυξη. Με βάση τις καταγεγραμμένες ανάγκες οι προτεραιότητες της ΠΚΜ είναι:

- Ολοκλήρωση και εκσυγχρονισμός των υποδομών διαχείρισης στερεών & υγρών αποβλήτων και εφαρμογή των δεσμεύσεων που απορρέουν από την ευρωπαϊκή & εθνική νομοθεσία (ΥΜΠΕΡΑΑ), σύμφωνα και με τα κριτήρια της Αιρεσιμότητας 6.2 & την ιεραρχία στον τομέα των αποβλήτων
- Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος & ειδικά της βιοποικιλότητας, προστασία του εδάφους & προώθηση υπηρεσιών οικοσυστήματος, που περιλαμβάνουν και τους τόπους NATURA 2000

- Η ολοκληρωμένη διαχείριση των λεκανών απορροής ποταμών της ΠΚΜ & η βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων, των δασών & των θαλασσών
- Προστασία και αποκατάσταση του αστικού περιβάλλοντος & του ατμοσφαιρικού αέρα στα μεγάλα αστικά κέντρα
- Μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στη χρήση & αποθήκευση νερού
- Προστασία της ποιότητας των εσωτερικών υδάτων, του παράκτιου & θαλάσσιου περιβάλλοντος (ειδικά της Θεσσαλονίκης, της Ημαθίας, της Πιερίας και της Χαλκιδικής)
- Προώθηση της οικο-καινοτομίας & προώθηση των «πράσινων» επενδύσεων
- Προστασία & ανάδειξη και για τουριστικούς σκοπούς της οικοπολιτιστικής κληρονομιάς, ειδικά των αρχαιολογικών χώρων & μνημείων της ιστορικής & θρησκευτικής κληρονομιάς, καθώς και αναβάθμιση των μουσείων
- Η ολοκλήρωση του χωροταξικού & πολεοδομικού σχεδιασμού, με παράλληλη προώθηση της χωροταξίας του παράκτιου χώρου της.

Στο πλαίσιο του παρόντος ΕΠ της ΠΚΜ θα επιδιωχθεί η αξιοποίηση των επενδυτικών προτεραιοτήτων του ΘΣ 6: 6b, 6c, 6d, 6e, 6f. Λόγω των πολλαπλών αναγκών και στοχεύσεων, είναι αναγκαία η προώθηση όλων των παραπάνω επενδυτικών προτεραιοτήτων, οι οποίες θα υλοποιηθούν συμπληρωματικά με τις αντίστοιχες δράσεις των τομεακών ΕΠ και θα εστιάζουν περισσότερο σε έργα και δράσεις τοπικής κλίμακας, με σημαντική, όμως, πολλαπλασιαστική επίδραση.

➡ **ΘΣ 7: Βελτίωση της προσπελασιμότητας με την ανάπτυξη βιώσιμων μεταφορών**

Στο πλαίσιο της Στρατηγικής Ευρώπη 2020, για την επίτευξη του στόχου της βιώσιμης ανάπτυξης προωθείται η αναβάθμιση/επέκταση των μεταφορικών δικτύων και η προώθηση των βιώσιμων μεταφορών. Απώτερος στόχος είναι η συνεισφορά των μεταφορικών δικτύων στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και στην προστασία του περιβάλλοντος. Η αναπτυξιακή στρατηγική της ΠΚΜ θέτει ως κεντρικό στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη των μεταφορικών της δικτύων για τη βελτίωση της διεθνούς και ενδοπεριφερειακής κινητικότητας και προσπελασιμότητας. Ο στόχος αυτός είναι απολύτως συναφής με το στόχο των βιώσιμων μεταφορών της ευρωπαϊκής στρατηγικής.

Με βάση τις ανάγκες, οι προτεραιότητες της περιφερειακής στρατηγικής στον τομέα των βιώσιμων μεταφορών είναι:

- Η ολοκλήρωση των μεγάλων οδικών και σιδηροδρομικών αξόνων, που είναι ενταγμένα στα ΔΕΔ-Μ, καθώς και των λιμενικών και αεροπορικών υποδομών ευρωπαϊκού και εθνικού ενδιαφέροντος (κυρίως μέσω του σχετικού τομεακού ΕΠ)
- Η βελτίωση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ
- Η προώθηση υποδομών για την ανάδειξη της Θεσσαλονίκης σε διεθνές διαμετακομιστικό κέντρο και η ενίσχυση των συνδυασμένων μεταφορών
- Η αναβάθμιση της οδικής ασφάλειας μέσω της εφαρμογής ολοκληρωμένου σχεδίου
- Η περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου διανομής φυσικού αερίου στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

Για την προώθηση των προτεραιοτήτων του ΕΠ της ΠΚΜ επιλέγονται συμπληρωματικά με το τομεακό ΕΠ - οι επενδυτικές προτεραιότητες του ΘΣ 7: 7a, 7b και 7e.

➡ **ΘΣ 8: Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης**

Η πρόσβαση στην απασχόληση συνιστά ένα από τα κρίσιμότερα κοινωνικά και οικονομικά ζητήματα της ΠΚΜ. Ο παραδοσιακά χαμηλός βαθμός απασχόλησης του ενεργού εργατικού δυναμικού της μειώθηκε δραστικά, λόγω της παρατεταμένης ύφεσης της χώρας. Η ΠΚΜ εμφανίζει δείκτη απασχόλησης γύρω στο 50% (2013), ενώ ο αντίστοιχος δείκτης της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» ανέρχεται στο 75%. Παράλληλα αυξήθηκε το ποσοστό της μερικής απασχόλησης και της άτυπης εργασίας. Εντονότερα αποκλεισμένοι από τον κόσμο της εργασίας είναι οι μακροχρόνια άνεργοι, το ποσοστό των οποίων στη συνολική ανεργία (πάνω από το 30% το 2013) ανέρχεται περ. στο 70%. Χαμηλό βαθμό πρόσβασης στην απασχόληση εμφανίζουν ορισμένες κατηγορίες του πληθυσμού, όπως οι γυναίκες, οι έχοντες χαμηλή εκπαίδευση, άστεγοι, ρομά, ανήμπορα άτομα, μετανάστες κ.α. Τέλος, ένας άλλος παράγοντας που δυσχεραίνει την πρόσβαση στην απασχόληση σχετίζεται με την αναντιστοιχία μεταξύ του εκπαιδευτικού συστήματος και της ζήτησης στην αγορά εργασίας. Αναμφισβήτητα, το μεγαλύτερο πρόβλημα απασχόλησης στην ΠΚΜ το αντιμετωπίζουν οι νέοι, που βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης ή κατάρτισης. Η ανεργία των νέων (15-24 ετών) ανήλθε το 2012 σε 60,4%. Για όλους τους παραπάνω λόγους η ΠΚΜ θέτει τις προτεραιότητες:

- Αύξηση των ποσοστών απασχόλησης και μείωση της ανεργίας, ειδικά των νέων και των γυναικών
- Ενίσχυση των επενδύσεων για την αυτοαπασχόληση, τις μικρο-επιχειρήσεις και τη δημιουργία επιχειρήσεων
- Στήριξη της επιχειρηματικότητας και ειδικά της επιχειρηματικότητας των νέων και των γυναικών
- Συνεχής βελτίωση του ανθρώπινου δυναμικού
- Βελτίωση των υπηρεσιών και των προγραμμάτων για την πρόσβαση στην αγορά εργασίας
- Προώθηση προγραμμάτων ενεργητικής απασχόλησης, κοινωφελούς εργασίας, τοπικών πρωτοβουλιών απασχόλησης και απόκτησης εργασιακής εμπειρίας
- Δημιουργία περιφερειακού μηχανισμού, σε σύνδεση με τον εθνικό, για την παρακολούθηση της αγοράς εργασίας.

Για την προώθησή τους θα αξιοποιηθούν, κυρίως, οι δράσεις των σχετικών τομεακών ΕΠ. Με βάση τους διαθέσιμους πόρους στο πλαίσιο του παρόντος ΕΠ προτάσσονται οι επενδυτικές προτεραιότητες του ΘΣ 8 (ΕΚΤ): 8iii και 8v.

➡ **ΘΣ 9: Προώθηση της κοινωνικής συνοχής**

Στην ΠΚΜ, λόγω της οικονομικής κρίσης, αυξήθηκε ο αριθμός των ατόμων αλλά και των υπο-περιοχών της που ζει κάτω από το όριο της φτώχειας (περ. 30% του πληθυσμού της ΠΚΜ). Ειδικότερα, σε επίπεδο ΠΚΜ, παρατηρείται σημαντική αύξηση του αριθμού των περιοχών που βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας μεταξύ των ετών 2009 και 2012. Το 2012, όλες οι ΠΕ περιλαμβάνουν περιοχές με αυξανόμενη φτωχοποίηση. Επιπροσθέτως, η ΠΚΜ χαρακτηρίζεται από μία άνιση κατανομή των υποδομών υγείας, όπως και της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα. Περισσότερο θιγόμενες είναι οι υποβαθμισμένες αστικές περιοχές, οι ορεινές και οι απομακρυσμένες περιοχές. Συνεπώς, υπάρχει ανάγκη για την περαιτέρω ανάπτυξη και βελτίωση των υποδομών και εξοπλισμών στα νοσοκομεία και για την προώθηση νέων μοντέλων, όπως είναι οι «εξειδικευμένες» δομές υγείας. Παράλληλα, λόγω της οικονομικής κρίσης και της διεύρυνσης των ομάδων που πλήττονται από τη φτώχεια αυξήθηκε ο αριθμός των ατόμων χωρίς ιατροφαρμακευτική ασφάλιση.

Όσον αφορά στον κοινωνικό αποκλεισμό και διαχωρισμό, στην ΠΚΜ εντοπίζονται περιθωριοποιημένες κοινωνικές ομάδες όπως οι ρομά, οι μετανάστες και οι άστεγοι. Η ΠΚΜ είναι μία εκ των τεσσάρων περιφερειών της χώρας με τη μεγαλύτερη πληθυσμιακή συγκέντρωση οικογενειών ρομά. Η κοινωνική ενσωμάτωση των περιθωριοποιημένων ομάδων θα συνέβαλλε στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των εν λόγω ομάδων, όπως και στην κοινωνική συνοχή και σταθερότητα. Τα άτομα αυτών των ομάδων θίγονται, συχνά, και από πρακτικές διακρίσεων και άνιση μεταχείρισης.

Στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων δύναται να συμβάλει, μεταξύ άλλων, ο τρίτος τομέας της οικονομίας. Εκτιμάται ότι το 10% των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, με 11 εκ. θέσεις εργασίας και 5,9% του συνόλου των εργαζομένων, απασχολούνται στην Κοινωνική Οικονομία. Η ΠΚΜ υπολείπεται στα ποσοστά αυτά, υπάρχουν όμως σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης σε πολλούς τομείς.

Βασική φιλοσοφία της Στρατηγικής της ΠΚΜ για την Κοινωνική Ένταξη, την Καταπολέμηση της Φτώχειας και κάθε Μορφής Διακρίσεων είναι η ορθολογική ανάπτυξη ενός πλέγματος παρεμβάσεων που θα στοχεύουν αφενός στους πραγματικά φτωχότερους και μειονεκτούντες, αφετέρου στη μεγέθυνση του αντικτύπου στην αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Ειδικότερα, η Στρατηγική αυτή επιδιώκει την αντιμετώπιση των περιφερειακών αναγκών ως έχουν διαγνωσθεί και καταγραφεί και αλληλεπιδρά με τους Πυλώνες της Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης που αφορούν την Πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και την Πρόσβαση σε υπηρεσίες ενεργοποίησης των ευάλωτων ομάδων και θέτει ως στόχους:

- Τη βελτίωση των ευκαιριών απασχόλησης μέσω ενεργών πολιτικών ένταξης
- Την ενσωμάτωση των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων
- Την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού
- Τη βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.
- Με βάση τα παραπάνω και για την κάλυψη των κενών και των αναγκών της, η ΠΚΜ επιλέγει, μεταξύ άλλων, τα εξής πεδία δράσης και προτεραιοτήτων:
- Ενίσχυση των δυνατοτήτων προώθησης στην απασχόληση των ομάδων υψηλού κινδύνου φτώχειας μέσω ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης και βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση, μέσω ποιοτικών υπηρεσιών υποστήριξης
- Επαγγελματική και επιχειρηματική συμβουλευτική και κατάρτιση
- Ενίσχυση της απασχόλησης μέσω της κοινωφελούς εργασίας και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας
- Βελτίωση της πρόσβασης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων στην εκπαίδευση, στην απασχόληση και στην τοπική ζωή
- Περιορισμός των διακρίσεων που υφίστανται οι ευάλωτες ομάδες πληθυσμού στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην καθημερινή τους διαβίωση
- Βελτίωση υποδομών και υπηρεσιών υγείας και κοινωνικών υποδομών σε αστικές και μειονεκτικές περιοχές και προαγωγή της πρόσβασης μειονεκτούντων ατόμων σε υπηρεσίες υγείας/πρόνοιας/κοινωνικής φροντίδας.

Όλες οι παραπάνω προτεραιότητες και δράσεις είναι απολύτως εναρμονισμένες με το στόχο της ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς της Στρατηγικής Ευρώπη 2020, καθώς και τους στόχους του ΕΠΜ. Κατά συνέπεια, επιλέγονται επενδυτικές προτεραιότητες του ΘΣ 9 για το ΕΤΠΑ: 9a και 9c και για το ΕΚΤ: 9i, 9ii, 9iii, 9iv, 9v και 9vi. Σε περιφερειακό επίπεδο, οι συγκεκριμένες παρεμβάσεις θα συνδέονται με τη Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και με τη Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά. Ειδικότερα, όσον αφορά τους νέους που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού θα υπάρξει συνέργεια και συμπληρωματικότητα με τις δράσεις του τομεακού ΕΠ, στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας 8ii.

➡ **ΘΣ 10: Βελτίωση των εκπαιδευτικών υποδομών για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού**

Για τη βελτίωση του επιπέδου της εκπαίδευσης, η Στρατηγική Ευρώπη 2020 επιδιώκει την μείωση του ποσοστού πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου σε ποσοστό κατώτερο του 10% και την αύξηση, σε τουλάχιστον 40%, του ποσοστού των ατόμων ηλικίας 30-34 ετών που ολοκληρώνουν την τριτοβάθμια ή ισοδύναμη εκπαίδευση. Στόχος της χώρας είναι να προσεγγίσει τους δείκτες εκπαίδευσης της στρατηγικής Ευρώπη 2020 (πρόωρη εγκατάλειψη της σχολικής εκπαίδευσης 9,7%, τριτοβάθμια εκπαίδευσης 32%). Οι επιδόσεις της ΠΚΜ υπολείπονται των στόχων αυτών. Σε γενικές γραμμές, το επίπεδο εκπαίδευσης και οι σχετικές υποδομές της ΠΚΜ κρίνονται, σε σύγκριση με το μ.ο. της χώρας ως ικανοποιητικές. Παρόλα αυτά, διαπιστώνονται προβλήματα όπως, για παράδειγμα, η πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου, σημαντικά ποσοστά αναλφάβητων, χαμηλή συμμετοχή στην επαγγελματική και τεχνική εκπαίδευση, μειωμένη συμμετοχή στη δια βίου εκπαίδευση, προβληματική πρόσβαση στο σχολείο παιδιών από απομακρυσμένες περιοχές, κ.α. Η οικονομική κρίση προκάλεσε το πρόβλημα του υποσιτισμού πολλών μαθητών στο σχολείο, η δε μεγάλη μείωση των λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών των εκπαιδευτικών μονάδων θέτει σε κίνδυνο την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Επιπλέον, η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού αποτελεί βασικό στόχο για την έξοδο από την κρίση και την αλλαγή του παραγωγικού προτύπου της ΠΚΜ. Υψηλής ποιότητας υποδομές εκπαίδευσης είναι η βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, ιδιαίτερα στους τομείς των εργαστηρίων βιβλιοθηκών, εξοπλισμών για την ανάπτυξη τεχνικών δεξιοτήτων, των ΤΠΕ και της ψηφιακής μάθησης, εργαστηρίων κ.α.

Η ΠΚΜ θεωρεί ότι, λόγω της στενότητας των πόρων, θα πρέπει να υπάρξει ιεράρχηση των δράσεων σε σχέση με τις ανάγκες (π.χ. ενίσχυση των υποδομών για νηπιαγωγεία σε όλη την ΠΚΜ και πρωτοβάθμια-δευτεροβάθμια εκπαίδευση για την εξάλειψη της διπλοβάρδιας, μικρή ενίσχυση στην τριτοβάθμια για εξοπλισμούς, επίλυση σημειακών προβλημάτων κτιριακών εγκαταστάσεων, ενίσχυση της παροχής υψηλού επιπέδου υπηρεσιών Γ' βάρδιας Εκπαίδευσης).

Με βάση τα παραπάνω το ΕΠ της ΠΚΜ ευθυγραμμίζεται με το ΘΣ 10 και τη βασική επενδυτική του προτεραιότητα: 'Επενδύσεις στην εκπαίδευση, την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών, κατάρτισης και εκπαίδευσης (ΕΤΠΑ)'.

• **ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία 2014-2020»**

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία» (ΕΠΑνΕΚ), είναι το μοναδικό από τα τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα του νέου ΕΣΠΑ, που παρουσιάζει στον προϋπολογισμό του ουσιαστική αύξηση, σε σχέση με τα αντίστοιχα ΕΠ των προηγούμενων προγραμματικών περιόδων. Οι βασικότεροι θεματικοί Στόχοι του (ΕΠΑνΕΚ) είναι:

- Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας.
- Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των πληροφοριών και των τεχνολογιών επικοινωνίας.
- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.
- Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποτελεσματικής αξιοποίησης των πόρων.
- Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και τον περιορισμό των προβλημάτων σε βασικές δικτυακές υποδομές.
- Προώθηση βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της εργασιακής κινητικότητας.
- Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση.
- Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερομένων μερών για μία αποτελεσματική δημόσια διοίκηση.

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω, οι δήμοι εμφανίζονται να έχουν πολύ περιορισμένο ρόλο στο σχεδιασμό του προγράμματος. Θα μπορούσαν να είναι άμεσα δικαιούχοι στις δράσεις που εντάσσονται στους Θεματικούς Στόχους: «Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για δεξιότητες» και «Διά βίου μάθηση και Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερομένων μερών για μία αποτελεσματική δημόσια διοίκηση».

Όπως αναφέρεται και στο ΕΠ, η χρηματοδότηση των δράσεων αυτών είναι περιορισμένη γιατί χρηματοδοτούνται κυρίως από το ΕΠ «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα 2014-2020». Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι στο τρέχον Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για τη διά βίου μάθησή 2007- 2014, υπάρχει ένας «άτυπος» καταμερισμός. Την επαγγελματική εκπαίδευση έχουν οι περιφέρειες και τη γενική διά βίου μάθηση οι δήμοι.

Οι δήμοι θα πρέπει να προετοιμαστούν με τη δημιουργία των νέων υποδομών. Θα πρέπει να συνεργαστούν και να προγραμματίσουν με τις αρμόδιες υπηρεσίες, τέτοιες παρεμβάσεις, ώστε ο πολεοδομικός ιστός να υποφέρει την μικρότερη δυνατή ενόχληση. Παράλληλα, θα πρέπει να επανατοποθετηθεί το ζήτημα της κάλυψης του κόστους των δήμων από τη δημιουργία και χρήση των υποδομών αυτών σε κοινόχρηστους δημοτικούς χώρους.

• **Ε.Π. «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα 2014-2020»**

Η αναβάθμιση της διοικητικής ικανότητας των δήμων αποτελεί μονόδρομο. Η προσπάθεια να προφέρουν περισσότερες και καλύτερες υπηρεσίες, με λιγότερους πόρους, οδηγεί εξ αντικειμένου, στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και παραγωγικότητας του μηχανισμού τους. Η βελτίωση αυτή θα κινηθεί προς δύο κατευθύνσεις: α) Στην αποτελεσματικότερη οργάνωση των υπηρεσιών των δήμων, με την εισαγωγή καινοτόμων και αποδοτικών διαδικασιών και μορφών διοίκησης και διαχείρισης, όπως επίσης, όπου είναι δυνατόν, με την αξιοποίηση οικονομιών κλίμακας, μέσω συνεργασιών ή συνολικότερων υποστηρικτικών μηχανισμών και β) με την αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού, η οποία περιλαμβάνει την ορθολογική διάταξη του, τη βελτίωση του εκπαιδευτικού του επίπεδου, την προσαρμογή του στα νέα δεδομένα και τις σύγχρονες απαιτήσεις.

Η χρηματοδότηση των απαραίτητων αυτών ενεργειών, μετά την υποβάθμιση των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ) και της Συλλογικής Απόφασης Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΣΑΤΑ), περιορίζεται στο νέο ΕΣΠΑ και κυρίως στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα 2014 - 2020». Οι δύο στρατηγικοί στόχοι του προγράμματος αποτελούν και τους βασικούς άξονες προτεραιότητας του:

- Διοικητική και οργανωτική μεταρρύθμιση για την αύξηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του Δημοσίου Τομέα
- Βελτίωση της διαχείρισης και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού του Δημοσίου Τομέα

Στο σύνολο σχεδόν του ΕΠ οι δήμοι παρουσιάζονται στην κατηγορία των ωφελουμένων. Στην κατηγορία των πιθανών δικαιούχων δεν εμφανίζονται άμεσα, αλλά καλύπτονται από τη γενική κατηγορία Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), η οποία εμφανίζεται, ως δικαιούχος, σε όλες τις δράσεις. Παρακάτω παρατίθενται ορισμένες ενδεικτικές δράσεις του προγράμματος που αφορούν και στους δήμους.

- Λειτουργία ενιαίου συστήματος ERP.
- Δράσεις για την ενίσχυση εσωτερικών συστημάτων κάθετων πολιτικών.
- Ανοικτή, διαφανής και ασφαλής διακίνηση δημοσίων εγγράφων.
- Διασφάλιση της διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών συστημάτων.
- Ανάπτυξη συστήματος μέτρησης, αξιολόγησης και συνεχούς βελτίωσης της απόδοσης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών.
- Δημιουργία κατάλληλων υποδομών αυθεντικοποίησης.
- Δράσεις αναβάθμισης, ανάπτυξης και λειτουργίας εργαλείων ΤΠΕ για την παροχή πολυκαναλικών ηλεκτρονικών υπηρεσιών στους πολίτες.
- Αναβάθμιση των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών.
- Λειτουργία συστήματος παροχής υπηρεσιών CRM (CRMS) και αναβάθμιση της κεντρικής διαδικτυακής πύλης ενιαίας πρόσβασης στις υπηρεσίες του Δημόσιου τομέα.
- Δράσεις κωδικοποίησης νομοθεσίας.
- Δράσεις αποτίμησης των κανονιστικών επιπτώσεων.
- Δράσεις ολοκλήρωσης της αξιολόγησης φορέων του δημόσιου τομέα.
- Δράσεις μείωσης των διοικητικών βαρών, απλούστευσης και προτυποποίησης των υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.
- Δράσεις ενίσχυσης της λειτουργίας των ελεγκτικών σωμάτων.
- Εξασφάλιση της πρόσβασης και της συμμετοχής στη διαμόρφωση και αξιολόγηση πολιτικών για το σύνολο των πολιτών.
- Μελέτες για τη διαχείριση του Ανθρώπινου Δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης.

- Η δημιουργία εξειδικευμένων προγραμμάτων που θα είναι σχεδιασμένα σε στενή συνεργασία με τους δημόσιους οργανισμούς που θα τα ζητούν προκειμένου να ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες ανάγκες και προτεραιότητες τους.
- Δράσεις κατάρτισης σε οριζόντιες δεξιότητες.
- Δράσεις κατάρτισης σε εξειδικευμένα θέματα κάθετων πολιτικών.
- Δράσεις κατάρτισης σε ΤΠΕ.
- Δράσεις ηλεκτρονικής κατάρτισης.
- Δράσεις κατάρτισης μεσαίων και υψηλόβαθμων στελεχών σε διοικητικές ικανότητες.
- Δράσεις ανάπτυξης προγραμμάτων τηλεεκπαίδευσης.

- **Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση»**

Το Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» στο νέο ΕΣΠΑ, αποτελεί ουσιαστικά τη συνένωση των τομεακών προγραμμάτων του Υπουργείου Εργασίας και Παιδείας, στο τρέχον ΕΣΠΑ. Είναι φανερό ότι από αυτό το πρόγραμμα θα χρηματοδοτηθεί το μεγαλύτερο μέρος των κοινωνικών δαπανών, γεγονός που έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Το Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» εντάσσεται στον αναπτυξιακό σχεδιασμό του νέου ΕΣΠΑ 2014-2020 και καλείται να αντιμετωπίσει τις πλέον αρνητικές επιπτώσεις της κρίσης και της ύφεσης, την ανεργία και τη φτώχεια. Στόχος του είναι η μείωση της ανεργίας και η δυναμική ανέλιξη της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας, με εστίαση στη δημιουργία ποιοτικών δυνατοτήτων εκπαίδευσης, αναβάθμισης δεξιοτήτων και βιώσιμης απασχόλησης για όλους και γνώμονα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Οι δήμοι προωθούνται, από το συγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, ως πιθανοί δικαιούχοι μόνο στην Πρωτοβουλία **«Πρόσβαση στην Απασχόληση για αναζητούντες θέση εργασίας και οικονομικά μη ενεργά άτομα, συμπεριλαμβανομένων και των μακροχρόνια ανέργων και των ατόμων που έχουν αποκοπεί επί μακρόν από την αγορά εργασίας, μέσω επίσης τοπικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων».**

Παρόμοια, **τα Κέντρα Διά Βίου Μάθησης των Δήμων** έχουν πιθανότητες να ενταχθούν στον ειδικό στόχο του Επιχειρησιακού Προγράμματος **«Αύξηση της ποιότητας και της ελκυστικότητας της δια βίου μάθησης και της συμμετοχής σε αυτή του πληθυσμού (16 - 66+ ετών), με πιστοποίηση προσόντων και διασύνδεση τυπικής, μη τυπικής και άτυπης μάθησης».**

Έμμεσα οι δήμοι, μέσω του ΥπΕς - ΕΕΤΑΑ, εμφανίζονται ως δικαιούχοι στην Προτεραιότητα **«Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών σε όλους τους τομείς, μεταξύ άλλων όσον αφορά στην πρόσβαση στην απασχόληση, την εξέλιξη της επαγγελματικής σταδιοδρομίας, τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και της ιδιωτικής ζωής και την προώθηση της ίσης αμοιβής για ίση εργασία».**

Έμμεσα θα μπορούσαν οι δήμοι να συμμετάσχουν και στην Επενδυτική Προτεραιότητα **«Προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας»**, αφού ουσιαστικά αποτελούν τους βασικούς εταίρους της κοινωνικής επιχειρηματικότητας.

• **ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη»**

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη (Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α.), οι δήμοι εμφανίζονται ως δυνητικοί δικαιούχοι στο τομέα του περιβάλλοντος και της αειφόρου ανάπτυξης. Στους περισσότερους μάλιστα άξονες συγκαταλέγονται, ως κύριοι δικαιούχοι τόσο οι ΔΕΥΑ όσο και οι ΦοΔΣΑ. Στον τομέα μεταφορών οι δυνατότητες συμμετοχής των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ είναι περιορισμένες, γιατί αυτός ο τομέας χρηματοδοτεί έργα κυρίως του κεντρικού κράτους (μεγάλα οδικά έργα, μετρό κλπ). Οι Στρατηγικοί Στόχοι του προγράμματος είναι τέσσερις και εξειδικεύονται στις ακόλουθες προτεραιότητες:

Α. Εκπλήρωση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της ΕΕ στους τομείς των απόβλητων και των υδάτων:

- Εφαρμογή σχεδίων πρόληψης παραγωγής αποβλήτων
- Ανάπτυξη συστημάτων χωριστής συλλογής και ανακύκλωσης βιοαποβλήτων και δικτύων οικιακής κομποστοποίησης
- Δημιουργία δικτύων «πράσινων σημείων»
- Υλοποίηση σύγχρονων εγκαταστάσεων επεξεργασίας και αξιοποίησης αποβλήτων Στοχευμένες δράσεις ολοκληρωμένης διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων σε νησιά και μικρούς απομακρυσμένους οικισμούς
- Ανάπτυξη υποδομών διάθεσης αδρανών αποβλήτων σε περιοχές με χαμηλή πρόσβαση των αντίστοιχων ΣΕΔ, κυρίως σε νησιά
- Υλοποίηση και επεξεργασία /αξιοποίηση ιλύος
- Ανάπτυξη υποδομών ασφαλούς διαχείρισης βιομηχανικών και υγειονομικών αποβλήτων
- Ενίσχυση επάρκειας θεσμικών φορέων.
- Πρότυπες περιβαλλοντικές αποκαταστάσεις ρυπασμένων από απόβλητα χώρων
- Κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις Οδηγίες 91/271 και 2000/60 (υγρά απόβλητα)
- Συμπλήρωση και σταδιακή ολοκλήρωση των υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων
- Στοχευμένη και ιεραρχημένη εφαρμογή των σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών απορροής
- Δράσεις για την αποδοτική και αειφόρο χρήση του νερού
- Δομικά έργα ύδρευσης και έργα αποκατάστασης υφιστάμενων υποδομών

Β. Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή - Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων. Πιο συγκεκριμένα οι προτεραιότητες σε αυτόν τον στόχο που μπορούν να ενδιαφέρουν άμεσα τους δήμους είναι:

- Δράσεις ενημέρωσης ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης σχετικά με την κλιματική αλλαγή. Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των περιοχών που έχει αναγνωριστεί ότι κινδυνεύουν περισσότερο, όπως παράκτιες και παραθαλάσσιες περιοχές και ευαίσθητα φυσικά οικοσυστήματα.
- Ενίσχυση των συστημάτων αντιμετώπισης και διαχείρισης φυσικών και περιβαλλοντικών καταστροφών.

Γ. Διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας. Στο πλαίσιο αυτού του στόχου οι προτεραιότητες που τίθενται και αφορούν τους δήμους είναι:

- Πιλοτικές εφαρμογές που αφορούν σε Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ)
- Διατήρηση, διαχείριση και αποκατάσταση των οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας και των υπηρεσιών που παρέχουν
- Στοχευμένη αποκατάσταση οικοσυστημάτων και προώθηση της χρήσης «πράσινων υποδομών»

Δ. Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη - Αστική Αναζωογόνηση. Οι βασικές προτεραιότητες του στρατηγικού αυτού στόχου, που αφορούν στους δήμους, είναι:

- Ολοκληρωμένες πολεοδομικές /αστικές παρεμβάσεις για προώθηση της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, της αστικής κινητικότητας, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές
- Πιλοτικές μελέτες αναβάθμισης πυκνοδομημένων περιοχών αστικών κέντρων. Αναγνώριση ορίων μικρών οικισμών ειδικού ιστορικού, αρχιτεκτονικού, πολιτιστικού κλπ ενδιαφέροντος
- Έργα - μελέτες αντιμετώπισης του θορύβου και της ηχορύπανσης
- Επικαιροποίηση και εφαρμογή επιχειρησιακών σχεδίων για την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

- **ΕΠ «Τεχνική Βοήθεια»**

Το **Ε.Π. «Τεχνική Βοήθεια»**, προϋπολογισμού 317.612.063 ευρώ, στοχεύει στην υποστήριξη της λειτουργίας και της εφαρμογής όλων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής. Ο στρατηγικός στόχος του Ε.Π. «Τεχνική Βοήθεια 2014-2020» συνοψίζεται στη διαμόρφωση και συνεχή εξασφάλιση των κατάλληλων οργανωτικών συνθηκών για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Η στρατηγική του προγράμματος επικεντρώνεται:

- Στην ενίσχυση των δομών συντονισμού, διαχείρισης και επιτελικών δομών των Υπουργείων και του συστήματος διοίκησης και συντονισμού της εφαρμογής του συνόλου των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ώστε να μπορούν να ανταπεξέλθουν απρόσκοπτα, αποτελεσματικά και αποδοτικά στις νέες αυξημένες υποχρεώσεις τους, μέσω της χρηματοδότησης δραστηριοτήτων προπαρασκευής, εφαρμογής και παρακολούθησης των ΕΠ, της διενέργειας ελέγχων, επιθεωρήσεων και πιστοποιήσεων, της εκπόνησης μελετών και αξιολογήσεων, του σχεδιασμού και εφαρμογής δράσεων πληροφόρησης και δημοσιότητας, καθώς και δραστηριοτήτων για την ενίσχυση της διοικητικής τους ικανότητας για την υλοποίηση των δράσεων που εμπίπτουν στους στόχους των Ταμείων.
- Στην ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας και της οργανωτικής, λειτουργικής και διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων φορέων των ΕΠ για την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων.

Για την εξυπηρέτηση της στρατηγικής και των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων που προαναφέρθηκαν, το ΕΠ «Τεχνική Βοήθεια 2014-2020» διαρθρώνεται σε επτά (7) Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ). Καθένας από τους παραπάνω ΑΠ εξειδικεύεται σε τρεις Ειδικούς Στόχους, ως εξής:

- Ειδικός Στόχος 1: Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και συντονισμού της εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
- Ειδικός Στόχος 2: Ενίσχυση της στελέχωσης, διοικητικής οργάνωσης και λειτουργίας των υποστηρικτικών δομών του συστήματος διαχείρισης, συντονισμού και διοίκησης της εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, καθώς επίσης και των επιτελικών δομών των Υπουργείων
- Ειδικός Στόχος 3: Ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων φορέων για την εφαρμογή συγχρηματοδοτούμενων παρεμβάσεων

- **ΕΠ «Αγροτική Ανάπτυξη»**

Το Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη», προϋπολογισμού **4.223.960.793 ευρώ**, εκ των οποίων περίπου 30% εκχωρείται προς διαχείριση στις Περιφέρειες, στοχεύει στην ανάπτυξη και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του αγροτικού χώρου, στη μετάβαση σε ένα ισχυρό, αειφόρο αγρο-διατροφικό σύστημα και στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας των αγροτικών περιοχών.

Η αναπτυξιακή στόχευση για την αγροτική ανάπτυξη, την περίοδο 2014-2020, βασίζεται και εξυπηρετεί το νέο Εθνικό Αναπτυξιακό πρότυπο που αποτυπώνεται στο Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014-2020, τις προτεραιότητες και τους στόχους του δεύτερου Πυλώνα της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής λαμβάνοντας υπόψη και αυτές του πρώτου Πυλώνα, τις προτεραιότητες του Προγράμματος Προσαρμογής που ενσωματώνουν και τις συστάσεις του Συμβουλίου για το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων.

Βασικές αρχές της αγροτικής ανάπτυξης την περίοδο 2014 -2020 αποτελούν η οικονομική και περιβαλλοντική αειφορία, η προώθηση της κοινωνίας της γνώσης ως δομικού στοιχείου της καινοτόμου επιχειρηματικότητας, η εξωστρέφεια, η απασχόληση και η κοινωνική συνοχή. Βάσει των ανωτέρω, το όραμα για την αγροτική ανάπτυξη, είναι «Ολοκληρωμένη ανάπτυξη και βιώσιμη ανταγωνιστικότητα του αγροτικού χώρου» με βασικό όχημα την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του αγροδιατροφικού συστήματος και την ανάδειξη του πολυ-λειτουργικού χαρακτήρα των αγροτικών περιοχών. Η επίτευξη του οράματος για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη και τη βιώσιμη ανταγωνιστικότητα του αγροτικού χώρου, συμβάλλει και στους τρεις στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, μέσω των τριών ενωσιακών στόχων της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.

Η στρατηγική διαρθρώνεται γύρω από δύο αλληλένδετους και συμπληρωματικούς στόχους, που στοχεύουν στην άμβλυνση των επιπτώσεων της μακροχρόνιας ύφεσης λόγω της υφιστάμενης οικονομικής, περιβαλλοντικής και κοινωνικής καθώς επίσης και των γενικότερων δεσμεύσεων που έχει αναλάβει η χώρα για την δημοσιονομική εξυγίανση και την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης. Οι στρατηγικοί στόχοι για την επίτευξη του οράματος είναι οι ακόλουθοι:

- Μετάβαση σε ένα ισχυρό, αειφόρο αγρο-διατροφικό σύστημα
- Αύξηση της «προστιθέμενης» αξίας των αγροτικών περιοχών

Οι δήμοι προωθούνται, από το συγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, ως δικαιούχοι σε διάφορα μέτρα και δράσεις π.χ. υποδομές εγγείων βελτιώσεων (μελέτες κατασκευές έργων ταμείωσης νερού με την αξιοποίηση χειμερινών απορροών, οργανωμένα αρδευτικά δίκτυα νέα - ανακαίνιση – εκσυγχρονισμός, εγκαταστάσεις υδρομετρητών, μελέτες η και κατασκευή έργων υδροληψίας, κατασκευή αντλιοστασίων δεξαμενών αναρρύθμισης, κτλ), αγροτική οδοποιία (μελέτη κατασκευή έργων αγροτικής οδοποιίας, χωματουργικές εργασίες, Τεχνικά έργα, στρώση οδοστρώματος – ασφαλοτισιμεντόστρωση)

- **ΕΠ «Αλιεία και Θάλασσα»**

Το Ε.Π. «Αλιεία και Θάλασσα», προϋπολογισμού **388.777.914 ευρώ**, αποσκοπεί στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, στη διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και στην προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων.

Ο τομέας της Αλιείας θεωρείται σημαντικός για την ευρωπαϊκή και εθνική οικονομία κυρίως επειδή συμμετέχει ουσιαστικά στην εξασφάλιση ζωικών πρωτεϊνών υψηλής βιολογικής αξίας, αξιοποιεί τοπικούς πλουτοπαραγωγικούς πόρους, εξασφαλίζει θέσεις εργασίας και απασχολεί σημαντικό αριθμό ατόμων παράκτιων περιοχών, συμβάλλοντας στη διατήρηση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής μεγάλων παράκτιων και νησιωτικών περιοχών.

Το ΕΠΑΛΘ 2014-2020 αξιοποιώντας τους πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), θα συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», στην επίτευξη των στόχων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΛΠ) και της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής (ΟΘΠ). Οι βασικές στρατηγικές επιλογές της χώρας για την ενίσχυση του τομέα της αλιείας στοχεύουν:

- στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης των προϊόντων τους
- στην προστασία του περιβάλλοντος και στην προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων.

Το αναπτυξιακό όραμα που τίθεται για την αλιεία στην προγραμματική περίοδο 2014-2020 είναι: «Η βιώσιμη ανάπτυξη του τομέα της αλιείας στην κατεύθυνση ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας, προστασίας του περιβάλλοντος και διατήρησης της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής».

Η δομή του ΕΠΑΛΘ 2014-2020 αναπροσαρμόζεται γύρω από τις έξι βασικές προτεραιότητες της Ένωσης για την ανάπτυξη της αλιείας, γεγονός που συνεπάγεται αύξηση της συγκέντρωσης των εθνικών και κοινοτικών πόρων γύρω από προτεραιότητες που ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες προκλήσεις και προβλήματα. Οι έξι ενωσιακές προτεραιότητες για την ανάπτυξη της αλιείας είναι οι ακόλουθες:

- Προώθηση περιβαλλοντικά βιώσιμης, αποδοτικής ως προς τους πόρους, καινοτόμου, ανταγωνιστικής και βασιζόμενης στην γνώση αλιείας
- Προώθηση περιβαλλοντικά βιώσιμης, αποδοτικής ως προς τους πόρους, καινοτόμου, ανταγωνιστικής και βασιζόμενης στη γνώση υδατοκαλλιέργειας
- Ενίσχυση της εφαρμογής της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής
- Ενίσχυση της εφαρμογής της Ολοκληρωμένης θαλάσσιας Πολιτικής
- Ενίσχυση της εμπορίας και μεταποίησης
- Αύξηση της απασχόλησης και της εδαφικής συνοχής

Ανάμεσα στους δυνητικούς Δικαιούχους θα περιλαμβάνονται και οι Δημόσιοι Φορείς.

Το νέο ΕΣΠΑ έχει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που το διαφοροποιούν από το προηγούμενο. Ένα από αυτά είναι ο έντονα ανταγωνιστικός του χαρακτήρας. Το κάθε έργο που θα επιλεγεί θα πρέπει, όχι μόνο να εντάσσεται στο πλαίσιο των προτεραιοτήτων και προδιαγραφών του, αλλά να είναι επεξεργασμένο και ώριμο ώστε να αντιμετωπίσει τον ανταγωνισμό. Για τον λόγο αυτό, η δημοτική αρχή καλείται να συνδυάσει το όραμά της με τις δυνατότητες χρηματοδότησης που παρέχονται μέσω των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και παράλληλα να προετοιμάζει δράσεις, έτσι ώστε όταν προκηρυχθούν τα προγράμματα, να είναι έτοιμη να τα «διεκδικήσει».

- **Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (Community Lead Local Development - CLLD)**

Η CLLD αναπτύσσεται με πρωτοβουλία κοινοτήτων, από ομάδες τοπικής δράσης που απαρτίζονται από εκπροσώπους των τοπικών δημόσιων και ιδιωτικών κοινωνικοοικονομικών συμφερόντων. Οι στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης χρειάζεται να είναι συνεκτικές με τα σχετικά προγράμματα των Ταμείων του ΚΣΠ, μέσω των οποίων υποστηρίζονται. Θα πρέπει να καθορίζουν την περιοχή και τον πληθυσμό που καλύπτει η στρατηγική, να περιλαμβάνουν ανάλυση των αναπτυξιακών αναγκών και της δυναμικής της περιοχής, μαζί με μια ανάλυση SWOT (δυνατά σημεία, αδυναμίες, ευκαιρίες, απειλές), και περιγραφή των στόχων, καθώς και του ολοκληρωμένου και καινοτόμου χαρακτήρα της στρατηγικής, συμπεριλαμβανομένων των στόχων απόδοσης και αποτελεσμάτων. Οι στρατηγικές πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν ένα σχέδιο δράσης, όπου θα καταδεικνύεται ο τρόπος με τον οποίο οι στόχοι μεταφράζονται σε συγκεκριμένα έργα, ρυθμίσεις διαχείρισης και παρακολούθησης, καθώς και ένα χρηματοοικονομικό σχέδιο.

- **Ολοκληρωμένη Εδαφική Επένδυση (ΟΕΕ)**

Η ΟΕΕ είναι ένα εργαλείο υλοποίησης εδαφικών στρατηγικών με ολοκληρωμένο τρόπο. Δεν αποτελεί λειτουργία, ούτε υπό-προτεραιότητα Επιχειρησιακού Προγράμματος. Αντίθετα, η ΟΕΕ επιτρέπει σε κράτη - μέλη να υλοποιήσουν επιχειρησιακά προγράμματα με οριζόντιο τρόπο και να αντλήσουν χρηματοδότηση από διάφορους άξονες προτεραιοτήτων ενός ή περισσότερων Επιχειρησιακών προγραμμάτων, προκειμένου να διασφαλιστεί η υλοποίηση μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για συγκεκριμένη περιοχή. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι οι ΟΕΕ μπορούν να αξιοποιηθούν αποδοτικά μόνο εάν η εν λόγω συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή διαθέτει μια ολοκληρωμένη, διατομεακή εδαφική στρατηγική. Τα βασικά στοιχεία μιας ΟΕΕ είναι τα εξής:

- καθορισμένη περιοχή και ολοκληρωμένη εδαφική στρατηγική ανάπτυξης
- δέσμη δράσεων προς υλοποίηση και
- ρυθμίσεις διακυβέρνησης για τη διαχείριση της ΟΕΕ.

Κάθε γεωγραφική περιοχή με ιδιαίτερα εδαφικά χαρακτηριστικά θα μπορεί να αποτελεί αντικείμενο μιας ΟΕΕ, ξεκινώντας από επιμέρους αστικές γειτονίες με πολλαπλές ελλείψεις έως το αστικό, μητροπολιτικό, αστικό-αγροτικό, υπό-περιφερειακό ή διαπεριφερειακό επίπεδο. Μια ΟΕΕ μπορεί επίσης να υλοποιήσει ολοκληρωμένες δράσεις σε αποσπασμένες γεωγραφικές μονάδες με παρεμφερή χαρακτηριστικά εντός μιας περιφέρειας (π.χ. ένα δίκτυο πόλεων μικρού ή μεσαίου μεγέθους). Δεν είναι υποχρεωτική, στο πλαίσιο της ΟΕΕ, η χωρική κάλυψη της έκτασης μιας διοικητικής μονάδας

Στα πλαίσια των ΟΕΕ ενθαρρύνεται ο συνδυασμός των ΕΤΠΑ και ΕΚΤ, καθώς η ολοκληρωμένη προσέγγιση απαιτεί τη σύνδεση κοινωνικών (soft) επενδύσεων, με τις επενδύσεις σε φυσικές υποδομές. Αυτό είναι ιδιαίτερα συναφές στην περίπτωση βιώσιμης αστικής ανάπτυξης.

- **Ολοκληρωμένη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη**

Οι προτάσεις για ολοκληρωμένη βιώσιμη αστική ανάπτυξη στοχεύουν στην καλλιέργεια ολοκληρωμένων αστικών πολιτικών που ενισχύουν τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, με σκοπό να ενισχυθεί ο ρόλος των πόλεων εντός του πλαισίου της πολιτικής συνοχής. Προτείνεται οι πόλεις να συνδυάσουν τις δράσεις που υποστηρίζονται από τομεακές επενδυτικές προτεραιότητες αστικού χαρακτήρα (προώθηση στρατηγικών μειωμένης χρήσης άνθρακα για αστικές περιοχές, βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και προώθηση της κοινωνικής ένταξης, μέσω της υποστήριξης της φυσικής και οικονομικής αναζωογόνησης υποβαθμισμένων αστικών περιοχών) και να τις ενσωματώσουν στην ολοκληρωμένη στρατηγική αστικής ανάπτυξης της πόλης για την υλοποίηση της αρχής της ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης. Μπορούν επίσης να συνδυάσουν αυτές τις δράσεις με άλλες που υποστηρίζονται από το ΕΚΤ, στο πλαίσιο των επενδυτικών του προτεραιοτήτων.

Με βάση έναν κατάλογο πόλεων που κατήρτισαν τα κράτη - μέλη στο πλαίσιο της Σύμβασης εταιρικής σχέσης, η Επιτροπή θα θεσπίσει μια "πλατφόρμα αστικής ανάπτυξης", η οποία περιλαμβάνει 300 πόλεις σε όλη την Ευρώπη, που θα τονώσει έναν πιο προσανατολισμένο στις πολιτικές διάλογο για την αστική ανάπτυξη μεταξύ των πόλεων, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, και την Επιτροπή. Δεν πρόκειται για χρηματοδοτικό εργαλείο, αλλά περισσότερο για έναν μηχανισμό που κάνει πιο ορατή τη συμβολή των πόλεων στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής προς τη στρατηγική "Ευρώπη 2020", διευκολύνοντας ολοκληρωμένες και καινοτόμες δράσεις για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη και κεφαλαιοποιώντας τα αποτελέσματα.

Οι καινοτόμες αστικές δράσεις θα είναι πιλοτικά έργα, έργα επίδειξης και σχετικές μελέτες ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος. Το πεδίο εφαρμογής τους μπορεί να καλύπτει όλους τους θεματικούς στόχους και επενδυτικές προτεραιότητες. Είναι επίσης ευρέως αναμενόμενη η επιδίωξη της στενής σύνδεσης αυτής της προσέγγισης αστικής ανάπτυξης με την ολοκληρωμένη προσέγγιση που αντιμετωπίζει τις επιμέρους ανάγκες των γεωγραφικών περιοχών, οι οποίες επηρεάζονται πιο έντονα από τη φτώχεια, ή ομάδων-στόχων με υψηλότερο κίνδυνο διακρίσεων ή αποκλεισμού – όπως περιγράφεται στη Σύμβαση εταιρικής σχέσης και τα επιχειρησιακά προγράμματα.

➤ **Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας 2014-2020**

• **Ευρώπη για τους Πολίτες**

Βασικό χρηματοδοτικό εργαλείο για τις διεθνείς συνεργασίες των ΟΤΑ συνιστά το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα **'Ευρώπη για τους Πολίτες, 2014-2020'**, το οποίο, μεταξύ άλλων, χρηματοδοτεί αδελφοποιήσεις και δίκτυα πόλεων και συνιστά, ιδιαίτερα για εκείνους τους ΟΤΑ που δεν διαθέτουν ευρείες εταιρικές σχέσεις με αντίστοιχους οργανισμούς της αλλοδαπής, σημαντικό μέσο για την ευρωπαϊκή τους δικτύωση.

Το πρόγραμμα αυτό έχει στόχο την ευαισθητοποίηση του κοινού για την κοινή ιστορία και αξίες για την προώθηση της ειρήνης, των κοινοτικών ιδεωδών και της ευημερίας των λαών μέσω συζητήσεων, αναστοχασμού και δημιουργίας δικτύων (Ευρωπαϊκή Μνήμη και Ευρωπαϊκή Ιδιότητα του Πολίτη) καθώς επίσης και την ενθάρρυνση της δημοκρατικής συμμετοχής των πολιτών σε κοινοτικό επίπεδο (Δημοκρατική συμμετοχή).

Το ευρωπαϊκό ανταγωνιστικό πρόγραμμα «Ευρώπη για τους Πολίτες 2014 - 2020», που θεσπίστηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 390/2014 του Συμβουλίου της 14 της Απριλίου 2014, είναι ένα σημαντικό μέσο που αποσκοπεί να ενθαρρύνει τα 500 εκατομμύρια κατοίκους της Ένωσης να διαδραματίσουν μεγαλύτερο ρόλο στην ανάπτυξη της Ένωσης. Με τη χρηματοδότηση προγραμμάτων και δραστηριοτήτων στις οποίες μπορούν να συμμετάσχουν οι πολίτες, το πρόγραμμα προωθεί την κοινή ιστορία και τις αξίες της Ευρώπης και ενθαρρύνει μια αίσθηση κυριότητας για τον τρόπο με τον οποίον αναπτύσσεται η Ένωση.

Στο πλαίσιο του γενικού στόχου της στενότερης επαφής της Ένωσης με τους Πολίτες, οι γενικοί στόχοι του προγράμματος είναι οι εξής:

- να βοηθήσει τους πολίτες να κατανοήσουν την Ένωση, την ιστορία και την πολυμορφία της,
- να προωθήσει την ευρωπαϊκή ιθαγένεια και να βελτιώσει τις συνθήκες για τη συμμετοχή των πολιτών στις δημοκρατικές διαδικασίες και στα κοινά, σε επίπεδο Ένωσης.

Το πρόγραμμα υλοποιείται σε δύο σκέλη και σε μία οριζόντια δράση:

- Σκέλος 1, Ευρωπαϊκή μνήμη: Αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τη μνήμη, την κοινή ιστορία, καθώς και τις αξίες και το στόχο της Ένωσης.
- Σκέλος 2, Συμμετοχή στις δημοκρατικές διαδικασίες και στα κοινά : Ενθάρρυνση της συμμετοχής των πολιτών στις δημοκρατικές διαδικασίες και στα κοινά σε ενωσιακό επίπεδο.

Τα μέτρα σε αυτό το σκέλος είναι τα εξής:

- Αδελφοποίηση πόλεων
- Δίκτυα πόλεων
- Έργα της κοινωνίας των πολιτών

Τα κυριότερα ανταγωνιστικά ευρωπαϊκά προγράμματα της ΕΕ για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2014-2020 συνίστανται στα εξής:

- **Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων και των ΜΜΕ (COSME)**

Το πρόγραμμα αυτό θεσπίστηκε για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων της ΕΕ καθώς και για την ενθάρρυνση της επιχειρηματικής νοοτροπίας και την προώθηση της ίδρυσης και της ανάπτυξης ΜΜΕ. Προτεραιότητες του προγράμματος COSME είναι η έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Οι τέσσερις συγκεκριμένοι στόχοι του είναι:

- βελτίωση της πρόσβασης των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση υπό μορφή μετοχικού κεφαλαίου και δανείων
- βελτίωση της πρόσβασης στις αγορές, κυρίως εντός της Ένωσης αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο
- βελτίωση του πλαισίου προϋποθέσεων για την ανταγωνιστικότητα και τη βιωσιμότητα των Επιχειρήσεων της Ένωσης, ιδίως των ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένου του τομέα του τουρισμού
- προώθηση της επιχειρηματικότητας και του επιχειρηματικού πνεύματος

- **Erasmus for All (Εκπαίδευση, Κατάρτιση, Νεολαία και Αθλητισμός)**

το οποίο θα συγκεντρώσει όλα τα υπάρχοντα ενωσιακά και διεθνή προγράμματα στον τομέα της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού, υποκαθιστώντας επτά υπάρχοντα προγράμματα (π.χ. Δια βίου Μάθηση, Νεολαία σε Δράση).

- **Ορίζοντας 2020**

Το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την χρηματοδότηση δράσεων **έρευνας και καινοτομίας** για την επταετία 2014-2020 ("**Ορίζοντας 2020**"), συνολικού ύψους 79,4 δισ. ευρώ, υπερψηφίστηκε από την Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ως μέρος του προϋπολογισμού της ΕΕ για την επερχόμενη προγραμματική περίοδο.

Ο "Ορίζοντας 2020" αποτελεί το **μεγαλύτερο ενιαίο πρόγραμμα χρηματοδότησης της έρευνας παγκοσμίως** και ως εκ τούτου εκτιμάται ότι θέτει σε μεγάλο βαθμό την ατζέντα της έρευνας στην Ευρώπη και διεθνώς για την επόμενη επταετία. Σημειώνεται ωστόσο ότι η χρηματοδότηση της ΕΕ είναι **κατά πολύ μικρότερη από τους πόρους που δαπανούν τα κράτη-μέλη μέσω των εθνικών προϋπολογισμών για έρευνα και καινοτομία**. Ενδεικτικά, μόνο η Γερμανία για το 2011 δαπάνησε περίπου 75 δισ. ευρώ - σε δημόσιες και ιδιωτικές δαπάνες, όσα περίπου θα δαπανήσει η ΕΕ για ολόκληρη την επταετία 2014-2020.

Βασικοί στόχοι του προγράμματος "Ορίζοντας 2020" είναι:

- Να δώσει απάντηση στην οικονομική κρίση, επενδύοντας στη δημιουργία θέσεων εργασίας και ανάπτυξης
- Να δώσει λύσεις στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ και στις ανησυχίες των ευρωπαίων πολιτών για τη διαβίωσή τους, την ασφάλεια, την ποιότητα ζωής τους και το περιβάλλον
- Να ενισχύσει την παγκόσμια θέση της ΕΕ στους τομείς της έρευνας, της καινοτομίας και της τεχνολογίας

Η κύρια αλλαγή που φέρνει ο "Ορίζοντας 2020" σε σχέση με τα προηγούμενα αντίστοιχα προγράμματα είναι ότι **για πρώτη φορά συνδέεται η έρευνα με την καινοτομία**, σε μια προσπάθεια να μετατραπεί η εξαιρετικής ποιότητας επιστημονική έρευνα που διεξάγεται στα εργαστήρια σε καινοτόμες υπηρεσίες και προϊόντα που θα αλλάξουν προς το καλύτερο τις ζωές των Ευρωπαίων πολιτών. Ταυτόχρονα, προβλέπεται η **απλοποίηση των διαδικασιών συμμετοχής** στα διάφορα προγράμματα για επιχειρήσεις, πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα και δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη **συμμετοχή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων**, οι οποίες αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ευρωπαϊκής οικονομίας και στις οποίες αναμένεται να δοθούν πάνω από **3 δισ. ευρώ**.

Η δομή του προγράμματος "Ορίζοντας 2020" στηρίζεται στο τρίπτυχο:

- "**Επιστημονική αριστεία**", δηλαδή επιστημονική έρευνα παγκόσμιου επιπέδου που θα οδηγήσει στις τεχνολογίες του μέλλοντος και προσέλκυση στην ΕΕ των καλύτερων επιστημόνων στον κόσμο.
- "**Βιομηχανική Υπεροχή**", δηλαδή στρατηγική επένδυση σε τεχνολογίες-κλειδιά όπως η νανοτεχνολογία και η μικροηλεκτρονική, συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα και δημιουργία καινοτόμων μικρομεσαίων επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας που θα στηρίξουν την ανάπτυξη της ΕΕ.
- "**Κοινωνικές προκλήσεις**", δηλαδή στράτευση της επιστημονικής έρευνας πίσω από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ, όπως είναι η γήρανση του πληθυσμού, η εξάντληση των ενεργειακών πόρων, η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, και η μετατροπή της επιστημονικής γνώσης σε εφαρμοσμένες λύσεις για τα καθημερινά προβλήματα των πολιτών.

- **Απασχόληση και Κοινωνική Καινοτομία (EaSI)**

Το πρόγραμμα για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία (EaSI) είναι ένα χρηματοδοτικό μέσο σε επίπεδο ΕΕ για την προώθηση ενός υψηλού επιπέδου ποιότητας και βιώσιμης απασχόλησης, τη διασφάλιση επαρκούς και αξιοπρεπούς κοινωνικής προστασίας, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και της φτώχειας και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας.

Το πρόγραμμα EaSI στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2014-2020 συγκεντρώνει τρία προγράμματα της ΕΕ που διαχειριζόταν ξεχωριστά μεταξύ κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο 2007-2013 (PROGRESS, EURES και Progress Microfinance). Αυτά τα προγράμματα αποτελούν και τους τρεις θεμέλιους άξονες του νέου προγράμματος 'Απασχόληση και Κοινωνική Καινοτομία' και υποστηρίζουν:

- τον εκσυγχρονισμό της απασχόλησης και της κοινωνικής πολιτικής με τον άξονα Progress (61% του συνολικού προϋπολογισμού)
- την επαγγελματική κινητικότητα με τον άξονα EURES (18% του συνολικού προϋπολογισμού)
- την πρόσβαση στη μικροχρηματοδότηση και την κοινωνική επιχειρηματικότητα με τον άξονα Microfinance and social entrepreneurship (21% του συνολικού προϋπολογισμού).

- **Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή (Life)**

Το πρόγραμμα LIFE αποτελεί χρηματοδοτικό μέσο της ΕΕ για το περιβάλλον και το κλίμα. Ο γενικός στόχος του LIFE είναι να συμβάλει στην εφαρμογή, την ενημέρωση και την ανάπτυξη της περιβαλλοντικής και κλιματικής πολιτικής και νομοθεσίας της ΕΕ μέσω της συγχρηματοδότησης έργων με ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία.

Το πρόγραμμα LIFE για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 βασίζεται στην επιτυχία του τρέχοντος προγράμματος LIFE+ αλλά έχει τροποποιηθεί έτσι ώστε να έχει ουσιαστικότερα αποτελέσματα, να είναι απλούστερο και πιο ευέλικτο και να έχει έναν σημαντικά μεγαλύτερο προϋπολογισμό. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει επίσης μια νέα κατηγορία έργων, που χρηματοδοτούνται από κοινού, τα οποία θα λειτουργούν σε εκτεταμένη εδαφική κλίμακα. Τα έργα αυτά θα έχουν ως στόχο την εφαρμογή της περιβαλλοντικής και κλιματικής πολιτικής καθώς και την καλύτερη ενσωμάτωση αυτών των σκοπών πολιτικής σε άλλους τομείς πολιτικής.

Το Υποπρόγραμμα «Περιβάλλον» του νέου προγράμματος καλύπτει τρεις τομείς προτεραιότητας:

- Περιβάλλον και αποδοτικότητα των πόρων
- τη φύση και τη βιοποικιλότητα και
- την περιβαλλοντική διακυβέρνηση και ενημέρωση.

Το Υποπρόγραμμα της «Δράση για το κλίμα» καλύπτει:

- τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής
- την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και
- την Κλιματική διακυβέρνηση και ενημέρωση.

- **Ταμείο για το Άσυλο, τη Μετανάστευση και την Ένταξη (TAME)**

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης συστάθηκε στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου 2014-2020 **στον τομέα των Εσωτερικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (DG Migration and Home Affairs).**

Στόχος του Ταμείου είναι η υποστήριξη των προσπαθειών των κρατών-μελών για την υιοθέτηση και ανάπτυξη:

- ενός κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου και μετανάστευσης (Common European Asylum System, CEAS),
- μιας κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής ένταξης νομίμων μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας καθώς και
- μιας αποτελεσματικής πολιτικής επιστροφών, τηρώντας τις αρχές της αξιοπρέπειας και της διασφάλισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

- **Ταμείο για την Εσωτερική Ασφάλεια (ΤΕΑ)**

Το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας θα στηρίξει την εφαρμογή της στρατηγικής εσωτερικής ασφάλειας και την προσέγγιση της ΕΕ όσον αφορά τη συνεργασία στον τομέα της επιβολής του νόμου.

- **Ταμείο αλληλεγγύης της ευρωπαϊκής ένωσης (ΤΑΕΕ)**

Το ΤΑΕΕ παρέχει οικονομική ενίσχυση στις δημόσιες επενδύσεις των κρατών μελών για την αντιμετώπιση καταστροφών, όπως, άμεση αποκατάσταση υποδομών, ενίσχυση εξοπλισμού, αποκατάσταση αποχετευτικών δικτύων και δικτύων ενέργειας καθαρισμός πλεινήσων περιοχών. Όλα τα κράτη μέλη καθώς και οι υπό ένταξη χώρες είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το ΤΑΕΕ σε περίπτωση μεγάλης φυσικής καταστροφής και υπό ορισμένες συνθήκες σε περίπτωση περιφερειακής καταστροφής.

- **Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας 2014-2020**

Η δομή του βασίζεται στους τέσσερις κύριους πυλώνες της πολιτικής που εφαρμόζεται στον τομέα της πολιτικής προστασίας: πρόληψη, ετοιμότητα, απόκριση και εξωτερική διάσταση. Οι στόχοι του είναι:

- Επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», στην ενίσχυση της ασφάλειας των πολιτών της Ε.Ε. και στην αύξηση της ανθεκτικότητας ενόπιων φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών.
- Υποστήριξη, συντονισμός και συμπλήρωση των δράσεων των κρατών μελών στον τομέα της πολιτικής προστασίας.

Ειδικοί στόχοι είναι:

- η επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας από καταστροφές μέσω της πρόληψης ή της μείωσης των επιπτώσεών τους, καθώς και μέσω της καλλιέργειας νοοτροπίας πρόληψης,
- η ενίσχυση της κατάστασης ετοιμότητας της Ε.Ε. για την αντιμετώπιση καταστροφών και
- η διευκόλυνση της ταχείας και αποτελεσματικής αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης σε περίπτωση μειζόνων καταστροφών.

- **3ο Πρόγραμμα για την Υγεία**

Η ΕΕ, βάσει της ιδρυτικής της συνθήκης, υποχρεούται να εξασφαλίζει την προστασία της υγείας στο πλαίσιο όλων των πολιτικών της, και να συνεργάζεται με τα κράτη μέλη για τη βελτίωση της δημόσιας υγείας, την πρόληψη της ανθρώπινης ασθένειας και την αποτροπή των πηγών κινδύνου για τη σωματική και ψυχική υγεία.

Η στρατηγική της ΕΕ "Μαζί για την Υγεία" στηρίζει την ευρύτερη στρατηγική "Ευρώπη 2020". Η "Ευρώπη 2020" σκοπό έχει να μετατρέψει την ΕΕ σε μια έξυπνη και βιώσιμη οικονομία χωρίς αποκλεισμούς, η οποία θα προάγει την ανάπτυξη για όλους. Απαραίτητη προϋπόθεση γι' αυτό είναι η καλή υγεία του πληθυσμού.

Το πρόγραμμα έχει 4 βασικούς στόχους :

- Προαγωγή της υγείας, πρόληψη των νόσων και καλλιέργεια συνθηκών για την υιοθέτηση υγιεινού τρόπου ζωής, με βάση την αρχή "η υγεία σε όλες τις πολιτικές"
- Προστασία των πολιτών της Ένωσης από σοβαρές διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας
- Συμβολή σε καινοτόμα, αποδοτικά και βιώσιμα συστήματα υγείας
- Διευκόλυνση της πρόσβασης των πολιτών της Ένωσης σε καλύτερη και ασφαλέστερη υγειονομική περίθαλψη.

Το 3^ο πρόγραμμα της ΕΕ για την υγεία είναι το βασικό εργαλείο που χρησιμοποιεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την υλοποίηση της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την υγεία.

• Πρόγραμμα 'Υγεία για την Ανάπτυξη'

Το πρόγραμμα αυτό στοχεύει στην προώθηση μιας Ευρώπης με υγιείς, ενεργούς, ενημερωμένους και υπεύθυνους πολίτες, οι οποίοι μπορούν να συμβάλουν στην οικονομική ανάπτυξη.

Η 'Υγεία για την ανάπτυξη' έχει ως στόχο να υποστηρίξει και να συμπληρώσει το έργο των κρατών μελών στην επίτευξη των ακόλουθων τεσσάρων στόχων:

- Ανάπτυξη καινοτόμων και βιώσιμων συστημάτων υγείας
- Βελτίωση της πρόσβασης σε καλύτερη και ασφαλέστερη υγειονομική περίθαλψη για τους πολίτες
- Η προαγωγή της καλής υγείας και η πρόληψη των ασθενειών και
- Η προστασία των πολιτών από διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας.

Έμφαση θα δοθεί σε συγκεκριμένες δράσεις που προσφέρουν σαφή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία.

• Πρόγραμμα για τους καταναλωτές

Το «Πρόγραμμα για τους Καταναλωτές»: επικέντρωση της ενιαίας αγοράς στους καταναλωτές και η διαμόρφωση δυνατοτήτων ενεργητικής συμμετοχής τους στην αγορά.

Το 'Πρόγραμμα για τους καταναλωτές' θα στηρίξει την πολιτική της ΕΕ για τους καταναλωτές στα χρόνια που έρχονται. Στόχος του είναι να τοποθετήσει τους καταναλωτές στο επίκεντρο της ενιαίας αγοράς και να τους ενδυναμώσει ώστε να συμμετέχουν ενεργά στην αγορά και να την κάνουν να λειτουργήσει για αυτούς, ιδίως με την:

- Ενίσχυση της ασφάλειας των προϊόντων μέσω της αποτελεσματικής εποπτείας της αγοράς
- Βελτίωση της πληροφόρησης των καταναλωτών, της εκπαίδευσης τους και της επίγνωσης των δικαιωμάτων τους,
- Εδραίωση των δικαιωμάτων των καταναλωτών και την ενίσχυση της αποτελεσματικής έννομης προστασίας, ιδίως μέσω της εναλλακτικής επίλυσης διαφορών
- Ενίσχυση της επιβολής των δικαιωμάτων διασυνοριακής.

- **Δημιουργική Ευρώπη (Πολιτισμός)**

Το Πρόγραμμα **‘Δημιουργική Ευρώπη’** στοχεύει στην προώθηση της ευρωπαϊκής πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των πολιτιστικών και δημιουργικών τομέων για την προώθηση της έξυπνης, αειφόρου και περιεκτικής ανάπτυξης.

Το πρόγραμμα Δημιουργική Ευρώπη θα βασιστεί στην εμπειρία και την επιτυχία των προγραμμάτων Πολιτισμός και MEDIA. Ο νέος αυτός χρηματοδοτικός μηχανισμός θα δώσει τη δυνατότητα σε μικρούς φορείς να αποκτήσουν πρόσβαση σε ποσό έως 1 δις ευρώ με τη μορφή τραπεζικών δανείων, καθώς και σε περίπου 60 εκατ. Ευρώ ως υποστήριξη για τη συνεργασία σε επίπεδο πολιτικής και για καινοτόμες προσεγγίσεις όσον αφορά τη δημιουργία ακροατηρίου και την κατάρτιση νέων επιχειρηματικών μοντέλων.

- **Δικαιοσύνη**

Στόχος του προγράμματος **‘Δικαιοσύνη’** είναι να διασφαλισθεί η αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ε.Ε. στον τομέα της αστικής και ποινικής δικαιοσύνης και πιο συγκεκριμένα η καλύτερη διασφάλιση της απρόσκοπτης πρόσβασης στη δικαιοσύνη για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις που εμπλέκονται σε διασυνοριακές νομικές υποθέσεις στην Ευρώπη και υποστήριξη των δράσεων της ΕΕ για την καταπολέμηση των ναρκωτικών και της εγκληματικότητας.

Το νέο Πρόγραμμα **‘Δικαιοσύνη’**, ενώνει 3 προ-υπάρχοντα προγράμματα (Αστική Δικαιοσύνη, Ποινική Δικαιοσύνη, Πρόληψη των ναρκωτικών και σχετική ενημέρωση)

- **Δικαιώματα και Ιθαγένεια**

Οι κύριοι στόχοι του νέου προγράμματος **‘Δικαιώματα και Ιθαγένεια 2014-2020’**, που διαδέχεται τα προγράμματα για την Καταπολέμηση της Βίας (Daphne), για τα Θεμελιώδη Δικαιώματα και την Ιθαγένεια και τα υποπρογράμματα του PROGRESS (Κατά των διακρίσεων και πολυμορφία & Ισότητα Φύλων), είναι οι εξής:

- Ενίσχυση της άσκησης των δικαιωμάτων που απορρέουν από την ευρωπαϊκή ιδιότητα του πολίτη
- Προώθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής της αρχής κατά των διακρίσεων
- Σεβασμός των δικαιωμάτων των παιδιών
- Υποστήριξη των δικαιωμάτων των καταναλωτών και των επιχειρήσεων

Η συμβολή του εστιάζεται στο να καταστούν αποτελεσματικά στην πράξη τα δικαιώματα και οι ελευθερίες των πολιτών, χάρη στην καλύτερη ενημέρωση των πολιτών επ’ αυτών και στη συνεκτικότερη εφαρμογή τους σε ολόκληρη την ΕΕ. Επίσης, θα προάγει τα δικαιώματα του παιδιού, τις αρχές της απαγόρευσης των διακρίσεων (με βάση τη φυλετική ή εθνική καταγωγή, τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις, την αναπηρία, την ηλικία ή τον γενετήσιο προσανατολισμό) και την ισότητα των φύλων (περιλαμβανομένων σχεδίων για την καταπολέμηση της βίας εις βάρος γυναικών και παιδιών).

- **Ευρωπαϊκός Όμιλος Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ)**

Με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 2006 για τον Ευρωπαϊκό Όμιλο Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ), όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΕ) 1302/2013 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 για τον ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ), θεσπίστηκαν οι Ευρωπαϊκοί Όμιλοι Εδαφικής Συνεργασίας, δυνάμει του άρθρου 175 εδαφ.γ της ΣΛΕΕ, το οποίο προβλέπει ειδικές δράσεις προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της κοινωνικής, οικονομικής και εδαφικής συνοχής. Μέλη του ΕΟΕΣ μπορούν να γίνουν οι ακόλουθες νομικές οντότητες που βρίσκονται στο έδαφος τουλάχιστον δύο (2) κρατών-μελών :

- Κράτη μέλη ή αρχές σε εθνικό επίπεδο
- Περιφέρειες
- Δήμοι
- Δημόσιες Επιχειρήσεις ιδιωτικού δικαίου (της οδηγίας 2004/17/ΕΚ)
- Επιχειρήσεις στις οποίες έχει ανατεθεί η παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος
- Εθνικές, περιφερειακές, τοπικές αρχές ή οργανισμοί ή δημόσιες επιχειρήσεις Τρίτων χωρών.

Η συμμετοχή των φορέων της προηγούμενης παραγράφου σε ΕΟΕΣ εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής για τις διεθνείς συνεργασίες των ΟΤΑ. Οι καταστατικοί σκοποί του ΕΟΕΣ συνίστανται στην προαγωγή της εδαφικής συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης μίας ή περισσότερων συνιστωσών της διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας μεταξύ των μελών του, για την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην άρση των εμποδίων στην εσωτερική αγορά με την υποστήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής.

- **Διευκόλυνση ‘Συνδέοντας την Ευρώπη’**

Η διευκόλυνση ‘Συνδέοντας την Ευρώπη’ αφορά επενδύσεις με σκοπό τη βελτίωση των ευρωπαϊκών δικτύων στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και της ψηφιακής τεχνολογίας. Οι στοχοθετημένες επενδύσεις σε βασικές υποδομές θα συμβάλουν στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και θα τονώσουν την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης σε μια στιγμή που το χρειάζεται ιδιαίτερα.

Η διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΔΣΕ) θα χρηματοδοτήσει έργα που συμπληρώνουν τους ελλείποντες κρίκους στη σπονδυλική στήλη της Ευρώπης στους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών και της ψηφιακής τεχνολογίας. Επίσης, θα καταστήσει την οικονομία της Ευρώπης περισσότερο οικολογική, προωθώντας καθαρότερους τρόπους μεταφοράς και ευρυζωνικές συνδέσεις υψηλής ταχύτητας και διευκολύνοντας τη χρήση ανανεώσιμης ενέργειας σύμφωνα με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020». Εξάλλου, η χρηματοδότηση των ενεργειακών δικτύων θα ενισχύσει την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς ενέργειας, θα μειώσει την ενεργειακή εξάρτηση της ΕΕ και θα ενισχύσει την ασφάλεια εφοδιασμού.

Εστιάζοντας σε ευφυή, βιώσιμα και πλήρως συνδεδεμένα δίκτυα μεταφορών, ενέργειας και ψηφιακής τεχνολογίας, η διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» θα συμβάλει στην ολοκλήρωση της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς. Ειδικότερα, αναμένεται ότι οι επενδύσεις της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» θα δράσουν ως καταλύτης για περαιτέρω χρηματοδότηση από τον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα, προσδίδοντας αξιοπιστία στα έργα υποδομών και μειώνοντας το προφίλ κινδύνου τους. Η διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» θα κινητοποιήσει αποτελεσματικότερα την ιδιωτική χρηματοδότηση και θα επιτρέψει σε καινοτόμα χρηματοοικονομικά μέσα, όπως εγγυήσεις και ομόλογα έργου, να αποκτήσουν το μέγιστο αποτέλεσμα μόχλευσης από αυτή την ενωσιακή χρηματοδότηση.

Συνδέοντας την Ευρώπη: Μεταφορές

Η διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» προβλέπει επενδύσεις 31,7 δισεκατ. ευρώ για την αναβάθμιση των ευρωπαϊκών υποδομών μεταφορών, την κατασκευή των ελλειπόντων κρίκων και την εξάλειψη των σημείων συμφόρησης. Τούτο περιλαμβάνει 10 δισεκατ. ευρώ του Ταμείου Συνοχής που προορίζονται για έργα στον τομέα των μεταφορών στις χώρες συνοχής, ενώ τα υπόλοιπα 21,7 δισεκατ. τίθενται στη διάθεση όλων των κρατών μελών για επενδύσεις στις υποδομές στον τομέα των μεταφορών. Η ιδέα είναι να αναπτυχθούν διασυνδέσεις μεταξύ των διαφόρων σημείων της ΕΕ, να διευκολυνθούν οι ανταλλαγές προϊόντων και η κυκλοφορία προσώπων μεταξύ των διαφόρων χωρών.

Εστιαζόμενη στα λιγότερα ρυπογόνα μέσα μεταφοράς, η διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» θα βοηθήσει να καταστεί περισσότερο βιώσιμο το σύστημα μεταφορών μας. Επίσης, θα προσφέρει στους καταναλωτές μεγαλύτερο φάσμα επιλογών σχετικά με το πώς θέλουν να ταξιδεύουν.

Συνδέοντας την Ευρώπη: Ενέργεια

Ο τομέας της ενέργειας μπορεί να ελπίζει σε επένδυση ύψους 9,1 δισεκατ. ευρώ σε διευρωπαϊκά έργα υποδομής, πράγμα που θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων που καθορίστηκαν από την ΕΕ για το 2020 στους τομείς του κλίματος και της ενέργειας. Η ΔΣΕ θα βοηθήσει επίσης να καλυφθούν οι οικονομικές ανάγκες και να εξαλειφθούν τα σημεία συμφόρησης. Η εσωτερική αγορά ενέργειας θα αναπτυχθεί περαιτέρω μέσω της βελτίωσης των διασυνδέσεων, πράγμα το οποίο θα βελτιώσει την ασφάλεια του εφοδιασμού και τη δυνατότητα μεταφοράς ανανεώσιμης ενέργειας με αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο σε όλη την ΕΕ. Τόσο οι πολίτες, όσο και οι εταιρείες πρέπει να μπορούν να στηρίζονται στη διαθεσιμότητα της ενέργειας ανά πάσα στιγμή και σε προσιτή τιμή. Η χρηματοδότηση από την ΔΣΕ θα λειτουργήσει ως μοχλός για την προσέλκυση περισσότερης χρηματοδότησης από άλλους επενδυτές του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα.

Συνδέοντας την Ευρώπη: Τηλεπικοινωνίες και ΤΠΕ

Η διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» προβλέπει σχεδόν 9,2 δισεκατ. ευρώ για τη στήριξη επενδύσεων σε ταχεία και υπερταχεία ευρυζωνικά δίκτυα και πανευρωπαϊκές ψηφιακές υπηρεσίες.

Η χρηματοδότηση από την ΔΣΕ θα λειτουργήσει ως μοχλός και για άλλη χρηματοδότηση από τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα προσδίδοντας αξιοπιστία στα έργα υποδομών και μειώνοντας το προφίλ κινδύνου τους. Βάσει συντηρητικών εκτιμήσεων, η Επιτροπή θεωρεί ότι η χρηματοδότηση της υποδομής του δικτύου θα προωθήσει επενδύσεις ύψους άνω των 50 δισεκατ. ευρώ. Το Ψηφιακό Θεματολόγιο για την Ευρώπη καθορίζει για το 2020 στόχους ευρυζωνικής πρόσβασης για όλους με ταχύτητες τουλάχιστον 30 Mbps, ενώ για τα μισά ευρωπαϊκά νοικοκυριά με ταχύτητες πάνω από 100Mbps.

Όσον αφορά τις ψηφιακές υπηρεσίες, τα κεφάλαια θα αφιερωθούν σε επιχορηγήσεις για την κατασκευή των υποδομών που χρειάζονται για την ανάπτυξη ηλεκτρονικού δελτίου ταυτότητας, ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων, ηλεκτρονικών αρχείων υγειονομικής περίθαλψης, Europeana, ηλεκτρονικής δικαιοσύνης και συναφών με τα τελωνεία υπηρεσιών. Τα κεφάλαια θα χρησιμεύσουν για να διασφαλίσουν τη διαλειτουργικότητα και να καλύψουν τις δαπάνες της λειτουργίας των υποδομών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, συνδέοντας τις υποδομές των κρατών μελών.

Καινοτόμος χρηματοδότηση και η πρωτοβουλία ομολόγων έργου

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ αποτελεί καθοριστικό στοιχείο για τη στήριξη του θεματολογίου για την ανάπτυξη και για την επίτευξη των στόχων πολιτικής της Ευρώπης 2020. Είναι αναγκαία η εντονότερη χρήση καινοτόμων χρηματοδοτικών μέσων για να πολλαπλασιαστεί η εμβέλεια του ενωσιακού προϋπολογισμού. Η πρωτοβουλία για τα ομόλογα έργου στο πλαίσιο της Ευρώπης 2020, η οποία σχεδιάστηκε γι' αυτό το σκοπό, έχει διττό στόχο. Να αναζωογονήσει τις αγορές ομολόγων έργου και να βοηθήσει τους υπευθύνους μεμονωμένων έργων υποδομών να προσελκύσουν μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση του χρέους από τον ιδιωτικό τομέα. Η πρωτοβουλία ομολόγων έργου θα δημιουργήσει ένα μέσο για τη μείωση του κινδύνου των τρίτων επενδυτών που αναζητούν ευκαιρίες για μακροπρόθεσμες επενδύσεις. Θα λειτουργήσει έτσι ως καταλύτης για να ανοίξουν εκ νέου οι αγορές ομολογιακών κεφαλαίων (οι οποίες σήμερα παραμένουν σε μεγάλο βαθμό ανεκμετάλλετες για επενδύσεις σε έργα υποδομής λόγω της χρηματοπιστωτικής κρίσης) ως σημαντική πηγή χρηματοδότησης στον τομέα των υποδομών.

❖ Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΕΣ)

1. Διασυνοριακά Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας 2014-2020

• Πρόγραμμα Διασυνοριακής Εδαφικής Συνεργασίας Ελλάδα - ΠΓΔΜ 2014-2020

Στρατηγικός στόχος του επιχειρησιακού προγράμματος είναι η ενίσχυση της συνοχής στην περιοχή προγραμματισμού μέσω της προώθησης της βιώσιμης περιφερειακής ανάπτυξης. Οι Άξονες προτεραιότητας του προγράμματος είναι τρεις:

- Ενίσχυση διασυνοριακής οικονομικής ανάπτυξης με τα κάτωθι μέτρα :
 - Οικονομική ανάπτυξη
 - Αναβάθμιση ανθρώπινου δυναμικού
 - Προώθηση αειφόρου τουρισμού
 - Προστασία ανθρώπινης ζωής
- Αναβάθμιση των περιβαλλοντικών αποθεμάτων και της πολιτιστικής κληρονομιάς με τα κάτωθι μέτρα :
 - Προώθηση και προστασία περιβαλλοντικών αποθεμάτων
 - Προώθηση και προστασία φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Τεχνική Βοήθεια

- **Πρόγραμμα Διασυνοριακής Εδαφικής Συνεργασίας Ελλάδα - Βουλγαρία 2014-2020**

Στρατηγικοί στόχοι του Προγράμματος είναι:

- η ομογενοποίηση και αειφορία του κοινωνικού και οικονομικού περιβάλλοντος στη διασυνοριακή ζώνη,
- η προστασία, διατήρηση και ανάδειξη του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος, και
- η βελτίωση των όρων διαβίωσης και της εν γένει ποιότητας ζωής των πολιτών.
- Συνοπτικά σαν γενικός στόχος του προγράμματος θεωρείται «η ανάδειξη της διασυνοριακής περιοχής σε πυρήνα και κομβικό σημείο της ειρήνης, της αναπτυξιακής διαδικασίας και της επέκτασης του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου στην ενδοχώρα των Βαλκανίων, την Παρευξείνια Ζώνη και την Ανατολική Μεσόγειο». Ο επιχειρησιακός στόχος του προγράμματος είναι «η ενίσχυση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής και της ανταγωνιστικότητας της διασυνοριακής περιοχής». Με βάση τους στόχους αυτούς οι τακτικοί στόχοι (ειδικοί στόχοι) του προγράμματος που συμβάλλουν στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων είναι οι εξής:
- Άρση της γεωγραφικής και επικοινωνιακής απομόνωσης της περιοχής.
- Οικονομική ανάπτυξη της περιοχής και προώθηση της απασχόλησης.
- Λειτουργική αναβάθμιση της περιοχής με σκοπό την αντιμετώπιση των κοινωνικών, πολιτιστικών, περιβαλλοντικών επιδράσεων / επιπτώσεων.

2. Διακρατικά Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας 2014-2020

- **Πρόγραμμα Διακρατικής Συνεργασίας Μεσογειακού Χώρου MED**

Το διακρατικό πρόγραμμα συνεργασίας MED υποστηρίζει την ανταλλαγή εμπειριών, γνώσεων και τη βελτίωση των δημόσιων πολιτικών μεταξύ των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών και άλλων τοπικών φορέων των επιλέξιμων περιοχών του προγράμματος.

Ο κύριος σκοπός του είναι να συμβάλει στη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της περιοχής της Μεσογείου και την ενίσχυση της διακρατικής συνεργασίας μεταξύ των περιφερειών και των συμμετεχουσών χωρών.

Ο γενικός στόχος του προγράμματος MED είναι η προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης στην περιοχή της Μεσογείου μέσω της προώθησης καινοτόμων ιδεών και πρακτικών (τεχνολογίες, διακυβέρνηση, καινοτόμες υπηρεσίες), λογική χρήση των πόρων (ενέργεια, νερό, θαλάσσιων πόρων) και υποστήριξη της κοινωνικής ενσωμάτωσης μέσω ολοκληρωμένης και εδαφικής προσέγγισης βασισμένη στη συνεργασία.

- **Πρόγραμμα Διακρατικής Συνεργασίας ENI CBC “Mediterranean Sea Basin” (Ευρωπαϊκό Μέσο γειτνίασης)**

Το νέο πρόγραμμα είναι δομημένο σε δύο πρωταρχικούς στόχους, τέσσερις θεματικούς στόχους και έντεκα προτεραιότητες.

Μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις της περιοχής συνεργασίας είναι να δημιουργήσει οικονομικές ευκαιρίες και θέσεις εργασίας για τη μείωση των υψηλών ποσοστών της ανεργίας: ο θεματικός στόχος, με τίτλο ‘Ανάπτυξη Επιχειρήσεων και ΜΜΕ’ επιδιώκει να συμβάλει θετικά σε αυτή την κατάσταση μέσω της στήριξης επιχειρήσεων σε επίπεδο start-up και στην ενίσχυση Ευρω-μεσογειακών αλυσίδων προστιθέμενης αξίας και δικτύων. Η διαφοροποίηση του τουριστικού τομέα σε νέα τμήματα της αγοράς και θέσεις είναι επίσης μέρος αυτού του πρώτου στόχου.

Η ‘**Καινοτομία**’ αποτελεί σημαντική κινητήρια δύναμη για την ανταγωνιστικότητα και την παραγωγικότητα των μεσογειακών οικονομιών. Ο στόχος που αναφέρεται στην «Στήριξη της εκπαίδευσης, της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας» εστιάζει στη μεταφορά της τεχνολογίας, την εμπορευματοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας και των δεσμών μεταξύ βιομηχανίας και έρευνας.

Η ‘**Πρώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας**’ αντιπροσωπεύει ένα νέο θέμα με το οποίο θα ασχοληθεί το πρόγραμμα στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2014-2020. Ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν αφορούν στην υποστήριξη της μείωσης της κατηγορίας των NEETs (νέοι εκτός εργασίας, εκπαίδευσης ή κατάρτισης) καθώς και των φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας.

Η ‘**Προστασία του περιβάλλοντος, ο μετριασμός των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και η προσαρμογή σε αυτήν**’ εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό πεδίο παρέμβασης του προγράμματος. Η αποδοτική διαχείριση του νερού, των αποβλήτων και της ενέργειας, καθώς και η διατήρηση των παράκτιων περιοχών πρόκειται να συμβάλουν σε μια πιο βιώσιμη περιοχή της Μεσογείου.

Η ‘**Διαπροσωπική συνεργασία μεταξύ των ανθρώπων**’ θα πρέπει να θεωρείται ως μέθοδος για την επίτευξη των τεσσάρων θεματικών στόχων που αναφέρθηκαν παραπάνω, ενώ η ‘ενίσχυση της θεσμικής ανάπτυξης’ θα λειτουργήσει ως εγκάρσια προτεραιότητα.

- **Πρόγραμμα Διακρατικής Συνεργασίας Balkan – Mediterranean**

Το νέο Πρόγραμμα προωθεί την οικονομική, κοινωνική, περιβαλλοντική και θεσμική συνοχή μέσω της βελτίωσης της κοινωνικο-οικονομικής ανταγωνιστικότητας και τις θεσμικής επάρκειας στην ευρύτερη περιοχή. Οι άξονες γύρω από τους οποίους κινείται είναι η προσβασιμότητα, η επιχειρηματικότητα και το περιβάλλον.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, από κοινού με τις χώρες τις Νοτιοανατολικής Ευρώπης, αποφάσισαν τη δημιουργία του νέου αυτού διακρατικού Προγράμματος, βασιζόμενοι στην ανάγκη να διατηρήσουν τις ήδη υπάρχουσες δομές συνεργασίας, στην πολυδιάσπαση της περιοχής (αγορές, μεταφορές κτλ.), στο εύθραυστο θαλάσσιο περιβάλλον, με παράλληλο γνώμονα την καλύτερη διαχείριση των υδάτων, καθώς και τις αναπτυξιακές πολιτικές της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας στην περιοχή.

Στο νέο αυτό πρόγραμμα συμμετέχουν η Αλβανία, η Βουλγαρία, η Κύπρος, η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας και η Ελλάδα.

- **Πρόγραμμα Διακρατικής Συνεργασίας ENI CBC Black Sea Basin**

Ο γενικός στόχος του προγράμματος είναι η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ανθρώπων στις περιοχές της λεκάνης της Μαύρης Θάλασσας μέσω της βιώσιμης ανάπτυξης και την από κοινού προστασία του περιβάλλοντος. Οι ειδικοί στόχοι του προγράμματος είναι οι κάτωθι :

- Προώθηση των επιχειρήσεων και της επιχειρηματικότητας μέσα στη λεκάνη της Μαύρης Θάλασσας,
- Προώθηση του συντονισμού της προστασίας του περιβάλλοντος και την από κοινού μείωση των θαλάσσιων απορριμμάτων στη λεκάνη της Μαύρης Θάλασσας

- **Πρόγραμμα Διακρατικής Συνεργασίας Αδριατικής-Ιονίου**

Το πρόγραμμα ADRION (2014-2020) είναι χτισμένο γύρω από τέσσερις θεματικούς άξονες προτεραιότητας:

- Καινοτόμες και έξυπνες περιοχή

Ειδικός στόχος του άξονα αυτού είναι να υποστηρίξει την ανάπτυξη ενός περιφερειακού συστήματος καινοτομίας για την περιοχή Αδριατικής-Ιονίου.

- Βιώσιμη περιοχή

Ειδικός στόχος του θεματικού άξονα είναι η προώθηση της βιώσιμης αξιοποίησης και η διατήρηση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων ως περιουσιακά στοιχεία ανάπτυξης της Αδριατικής-Ιονίου καθώς επίσης και η ενίσχυση της ικανότητας της διαχείρισης σε διακρατικό επίπεδο των περιβαλλοντικών ευπαθειών, του κατακερματισμού και της διαφύλαξης των υπηρεσιών οικοσυστήματος στην περιοχή Αδριατικής-Ιονίου.

- Συνδεδεμένη περιοχή

Ειδικός στόχος είναι η βελτίωση της ικανότητας για ολοκληρωμένες υπηρεσίες μεταφορών και μετακίνησης και η πολυτροπικότητα στην περιοχή Αδριατικής-Ιονίου.

- Υποστήριξη της διακυβέρνηση της Στρατηγικής της ΕΕ για την Αδριατική και την Περιφέρεια του Ιονίου.

Ειδικός στόχος αυτού του θεματικού άξονα είναι να διευκολύνει το συντονισμό και την υλοποίηση του EUSAIR με την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων διοικήσεων και των βασικών ενδιαφερομένων και με την παροχή βοήθειας για την πρόοδο της υλοποίησης των κοινών προτεραιοτήτων.

3. Διαπεριφερειακά Προγράμματα Ευρωπαϊκής Συνεργασίας 2014-2020

- **Πρόγραμμα Διαπεριφερειακής Συνεργασίας INTERREG EUROPE**

Ο γενικός στόχος του προγράμματος είναι η βελτίωση της εφαρμογής των πολιτικών και προγραμμάτων για την περιφερειακή ανάπτυξη, κυρίως των προγραμμάτων για τις επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση και, κατά περίπτωση, των προγραμμάτων στο πλαίσιο του στόχου της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας, με την προώθηση της ανταλλαγής εμπειριών και της πολιτικής μάθησης μεταξύ των φορέων περιφερειακής σημασίας.

Η στρατηγική του προγράμματος έχει δύο σκέλη. Από τη μία πλευρά, βασιζόμενο στην εμπειρία της διαπεριφερειακής συνεργασίας, το πρόγραμμα ανταποκρίνεται στην αξιοποίηση της περιφερειακής πολιτικής καλών πρακτικών σε συνεχή βάση, ώστε οι διάφοροι φορείς σε περιφερειακό επίπεδο από ολόκληρη την ΕΕ να αξιοποιήσουν τις σχετικές εμπειρίες και τις πρακτικές και να ενισχύσουν τις πολιτικές τους.

- **Πρόγραμμα Διαπεριφερειακής Συνεργασίας INTERACT III 2014-2020**

Το πρόγραμμα INTERACT 2014-2020 προσφέρει βοήθεια στους ενδιαφερόμενους που υλοποιούν προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ στο πλαίσιο του στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία» της πολιτικής συνοχής.

Το INTERACT παρέχει συμβουλές σε θέματα διαχείρισης και υλοποίησης, στηρίζει τη διοργάνωση θεματικών σεμιναρίων και προβάλλει παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών. Επίσης, βοηθά οργανισμούς και φορείς σε όλη την Ευρώπη που διαχειρίζονται προγράμματα περιφερειακής συνεργασίας. Αυτά περιλαμβάνουν αρχές διαχείρισης, κοινές τεχνικές υπηρεσίες, εθνικές υπηρεσίες επικοινωνίας και αρχές πιστοποίησης και ελέγχου. Το πρόγραμμα καλύπτει όλα τα Κράτη Μέλη της ΕΕ, καθώς επίσης τη Νορβηγία και την Ελβετία.

Κύριος στόχος του προγράμματος είναι να:

- δημιουργεί και να διαχέει τη γνώση μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών
- συμβάλει στη βελτίωση των διαδικασιών και εργαλείων που θα βοηθήσει στην επίτευξη υψηλής ποιότητας υλοποίησης του προγράμματος
- διαχέει τις πολιτικές καλής διακυβέρνησης σε ενδιαφερόμενες ομάδες-στόχους

Το INTERACT είναι ένα πρόγραμμα τεχνικής υποστήριξης που στοχεύει στην ενίσχυση της εφαρμογής και υλοποίησης των προγραμμάτων που εμπίπτουν στο πλαίσιο του στόχου της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας. Κύρια αποστολή του είναι να εντοπίζει, περιγράφει και να διαδίδει αποτελεσματικές προσεγγίσεις καλής διακυβέρνησης που έχουν σχέση με τη διαχείριση της διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας.

- **Πρόγραμμα Διαπεριφερειακής Συνεργασίας URBACT (Αειφόρος Αστική Ανάπτυξη)**

Το Πρόγραμμα URBACT είναι ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα ανταλλαγής γνώσεων και εκμάθησης με στόχο τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Αποστολή του είναι η συνεργασία των πόλεων με σκοπό την ανάπτυξη ολοκληρωμένων λύσεων σε κοινά αστικές προκλήσεις, με τη δημιουργία δικτύων, μαθαίνοντας ο ένας από τις εμπειρίες του άλλου, αντλώντας διδάγματα και μέσω του εντοπισμού καλών πρακτικών για τη βελτίωση των αστικών πολιτικών.

Το URBACT αφενός παρέχει τη δυνατότητα συνεργασίας μεταξύ των πόλεων για την εξεύρεση λύσεων σε μείζονα αστικά θέματα, επιβεβαιώνοντας τον πρωταρχικό ρόλο που κατέχουν οι πόλεις στην αντιμετώπιση ολοένα και πιο σύνθετων κοινωνικών αλλαγών και αφετέρου βοηθά τις πόλεις στη διαμόρφωση ρεαλιστικών, πρωτοποριακών και βιώσιμων λύσεων, οι οποίες ενσωματώνουν την οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική διάσταση της αστικής ανάπτυξης.

Το Πρόγραμμα URBACT III, θα οργανωθεί γύρω από τέσσερις βασικούς στόχους:

- Τη βελτίωση της ικανότητας των πόλεων για τη διαχείριση βιώσιμων αστικών πολιτικών και πρακτικών με έναν ολοκληρωμένο και συμμετοχικό τρόπο.
- Τη βελτίωση του σχεδιασμού των βιώσιμων αστικών πολιτικών και πρακτικών στις πόλεις.
- Τη βελτίωση της εφαρμογής των ολοκληρωμένων και βιώσιμων αστικών στρατηγικών και δράσεων στις πόλεις.
- Την ανταλλαγή απόψεων έτσι ώστε φορείς λήψης αποφάσεων να έχουν πρόσβαση στη γνώση και την τεχνογνωσία για όλες τις πτυχές της αειφόρου αστικής ανάπτυξης, προκειμένου να βελτιώσουν τις πολιτικές αστικής ανάπτυξης.

Για την επίτευξη αυτών των στόχων, το URBACT III θα αναπτύξει τρεις τύπους παρεμβάσεων: α. τις διακρατικές ανταλλαγές, β. την ανάπτυξη ικανοτήτων, γ. την κεφαλαιοποίηση και τη διάδοση.

- **Πρόγραμμα Διαπεριφερειακής Συνεργασίας ESPON (Δίκτυο Παρακολούθησης Χωρικού Σχεδιασμού)**

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει την κοινοτική στήριξη σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας. Τα επιλέξιμα κράτη μέλη είναι: Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Κύπρος, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Ολλανδία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Ισπανία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο.

Ο βασικός Στρατηγικός Στόχος του προγράμματος καθορίζεται ως:

- Η Υποστήριξη της ανάπτυξης πολιτικής σε σχέση με το στόχο της εδαφικής συνοχής και αρμονική ανάπτυξη του ευρωπαϊκού εδάφους με την παροχή συγκρίσιμων πληροφοριών, στοιχείων, αναλύσεων και σεναρίων για την εδαφική δυναμική και την εμφάνιση του εδαφικού κεφαλαίου και δυνατότητες για την ανάπτυξη των περιφερειών και των ευρύτερων περιοχών συμβάλλοντας στην ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα, την εδαφική συνεργασία και τη βιώσιμη και ισόρροπη ανάπτυξη.

Ειδικοί Στρατηγικοί Στόχοι είναι οι:

- Μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα της περιφερειακής πολιτικής, με δράσεις όπως μελέτες, συλλογή δεδομένων, ανάπτυξη δεικτών, παρακολούθηση και ανάλυση των εδαφικών τάσεων ανάπτυξης και βελτίωση των συνεργιών και της προστιθέμενης αξίας από την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για την εδαφική ανάπτυξη και τον συντονισμό μεταξύ των τομεακών πολιτικών.
- Χρήση αποδεικτικών στοιχείων σχετικών με τα θέματα της ζήτησης της πολιτικής που σχετίζεται με την ευρωπαϊκή στρατηγική καθοδήγηση για την ανάπτυξη και την εδαφική συνοχή και την αστική διάσταση.

➤ **Πρωτοβουλίες (Χρηματοδοτικά εργαλεία)**

- Η Πρωτοβουλία **JASPERS** (Κοινή βοήθεια για τη στήριξη σχεδίων στις ευρωπαϊκές περιφέρειες) είναι μια νέα εταιρική σχέση τεχνικής βοήθειας μεταξύ της Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας προς τα κράτη μέλη προκειμένου να προετοιμάσουν μεγάλα αναπτυξιακά προγράμματα, με υψηλό προϋπολογισμό (όχι μικρότερο από 25 εκατ. ευρώ στον τομέα του περιβάλλοντος και 50 εκατ. ευρώ στον τομέα των μεταφορών ή σε άλλους τομείς). Ενδεικτικοί τομείς προγραμμάτων που μπορούν να λάβουν στήριξη είναι το περιβάλλον, οι μεταφορές, η αστική ανάπτυξη, ο τουρισμός, η υγεία, εκπαίδευση κ.α.
- Η Πρωτοβουλία **JEREMIE** (Κοινοί Ευρωπαϊκοί Πόροι για τις Μικρο - Μεσαίες Επιχειρήσεις) απευθύνεται στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ) της ΕΕ και σαν κύριο στόχο έχει να διευκολύνει την πρόσβαση τους στη χρηματοδότηση, και ειδικότερα σε κεφάλαια μέσω δανείων (loans), επιχειρηματικών συμμετοχών (venture capital), εγγυήσεων, μικροπιστώσεων κ.τ.λ., ώστε να υποστηριχθεί η επιχειρηματικότητα και κατ' επέκταση η ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση.
- Η πρωτοβουλία **JESSICA** (Κοινοί Ευρωπαϊκοί Πόροι για Αειφόρες Επενδύσεις στα Αστικά Κέντρα - Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas) έχει σαν στόχο να παρέχει ολοκληρωμένες λύσεις για τη χρηματοδότηση σχεδίων βιώσιμης αστικής ανάπτυξης συνδυάζοντας επιχορηγήσεις και δάνεια. Ειδικότερα, η JESSICA στοχεύει στην κινητοποίηση κεφαλαίων για τη χρηματοδότηση Ολοκληρωμένων δράσεων αστικής ανάπτυξης με πιλοτικά προγράμματα (Ολοκληρωμένα Σχέδια Αστικής Ανάπτυξης). Απώτερος στόχος είναι η ανάπτυξη των αστικών κέντρων και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Οι ανωτέρω στόχοι αναμένεται να επιτευχθούν μέσω δράσεων συλλογής στατιστικών στοιχείων, δράσεων κατάρτισης και υποστήριξης δικτύων τοπικών/περιφερειακών αρχών.

- Η πρωτοβουλία **ELENA** καλύπτει έως και το 90% του κόστους τεχνικής υποστήριξης που απαιτείται για την προετοιμασία, την υλοποίηση και τη χρηματοδότηση του επενδυτικού προγράμματος. Ένα τέτοιο πρόγραμμα μπορεί να περιλαμβάνει μελέτες σκοπιμότητας και αγοράς, ενεργειακούς ελέγχους και τη διαδικασία προετοιμασίας υποβολής προσφορών. Έτσι, είτε πρόκειται για την αναπαλαίωση δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων, την δημιουργία αειφόρων κτιρίων, την ενεργειακά αποδοτική θέρμανση, τις φιλικές προς το περιβάλλον μεταφορές, κλπ. το Πρόγραμμα ELENA αποτελεί ένα χρήσιμο εργαλείο για τις τοπικές αρχές:
 - Ενεργειακή απόδοση σε δημόσια κτίρια
 - Ανάπτυξη της χρήσης ηλιακής ενέργειας σε δημόσια κτήρια
 - Καθαρές και ενεργειακά αποδοτικές αστικές μεταφορές

- **Προγράμματα του Τ.Π. & Δανείων.** Οι σκοποί και οι αρμοδιότητες του Τ.Π. & Δανείων συνοπτικά είναι η ενίσχυση της περιφερειακής ανάπτυξης με χρηματοπιστωτική και τεχνική υποστήριξη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των επιχειρήσεων τους, καθώς και άλλων Νομικών Προσώπων και Οργανισμών Δημόσιου και Ιδιωτικού Δικαίου. Συγκεκριμένα χορηγεί δάνεια σε Ο.Τ.Α. , σε Δ.Ε.Υ.Α., σε άλλες Δημοτικές και Κοινοτικές Επιχειρήσεις εκτός Δ.Ε.Υ.Α.
- **Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και του Τ.Π.& Δανείων.** Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕ) ανήκει από κοινού στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι στόχοι της συνίστανται στα εξής:
 - τόνωση του δυναμικού της Ευρώπης σε θέσεις εργασίας και ανάπτυξη
 - στήριξη δράσεων για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής
 - προώθηση των ευρωπαϊκών πολιτικών και εκτός των συνόρων της Ένωσης

Ο τρόπος χρηματοδότησης του έργου, εφόσον αυτό είναι επιλέξιμο από την Ευρωπαϊκή τράπεζα Επενδύσεων, πραγματοποιείται μέχρι 50% του συνολικού κόστους του έργου από τους πόρους της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων ενώ το υπόλοιπο 50% του συνολικού κόστους του έργου από ιδίους πόρους ή από δάνειο από το Τ.Π. & Δανείων. Σημειώνεται ότι το συνολικό κόστος των κοινοτικών κονδυλίων και του τραπεζικού δανεισμού από την ΕΤΕπ δεν θα υπερβαίνει το 90% του συνολικού κόστους του έργου.

Ο τύπος των έργων που είναι επιλέξιμοι και δύναται να δανειοδοτηθούν από πόρους της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και από πόρους του Τ.Π. & Δανείων καθώς τα έργα που χρηματοδοτούνται από την Τράπεζα περιλαμβάνουν επενδύσεις στους τομείς των μεταφορών, της αποκατάστασης δρόμων / οδών και της βελτίωσης της ασφάλειας της κυκλοφορίας, της βελτίωσης του περιβάλλοντος, της ενεργειακής απόδοσης και των τουριστικών υποδομών. Ενδεικτικά, τύπος έργων που είναι στόχος της χρηματοδότησης της ΕΤΕπ είναι:

- Οδικό δίκτυο, μεταφορές: Νέες πλακοστρώσεις, ενίσχυση δρόμου, ποδηλατόδρομοι και πεζόδρομοι, χώροι στάθμευσης για την ενθάρρυνση διασύνδεσης με/από τα μέσα μαζικής μεταφοράς, λεωφορειολωρίδες, κυκλικοί κόμβοι, άλλες παρεμβάσεις που στοχεύουν στη βιώσιμη κινητικότητα.
- Αναβάθμιση δημόσιων κτιρίων και εγκαταστάσεων και εκσυγχρονισμός κτιρίων δημόσιας διοίκησης.
- Αναβάθμιση/αποκατάσταση δημόσιων κτιρίων: βελτίωση ασφάλειας, εξοπλισμός. Εκσυγχρονισμός και αποδοτικότητα κτιρίων δημόσιας διοίκησης, όπως υποστηρίζεται από ένα σχέδιο πολιτικής.
- Πολιτιστική, ιστορική και αρχιτεκτονική κληρονομιά: Αποκατάσταση κτιρίων αρχιτεκτονικής αξίας, επισκευή και αναβάθμιση μνημείων, μουσείων, ιστορικών ανακτόρων, δημόσιων κέντρων τέχνης κ.λπ.

- Χώροι πρασίνου και αποκατάσταση ανοιχτών δημόσιων χώρων: Κατασκευή/αποκατάσταση δημόσιων χώρων πρασίνου, Αποκατάσταση και αναβάθμιση τοπικών δημόσιων υπαίθριων αγορών.
 - Υγεία/Κοινωνική υποδομή: Δευτερεύοντα έργα που αποσκοπούν στη βελτίωση της παροχής υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής υποστήριξης (κατοικίες για τις ευάλωτες ομάδες, όπως οι ηλικιωμένοι, τα άτομα με αναπηρία, κ.λπ.)
 - Στέγαση: Αποκατάσταση των υφιστάμενων κατοικιών για να υποστηριχθεί η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και η ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο δομημένο περιβάλλον, κατασκευή κοινωνικών κατοικιών μηδενικής ενέργειας, αποκατάσταση και ανακαίνιση των κοινωνικών κατοικιών προς ενοικίαση, κατασκευή, κατεδάφιση και ανοικοδόμηση νέων κοινωνικών κατοικιών προς ενοικίαση.
 - Εκπαιδευτικές/ Αθλητικές εγκαταστάσεις: Δευτερεύοντα έργα που αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας και της λειτουργικότητας των σχολικών κτιρίων και άλλων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έρευνας (εργαστήρια, κ.λπ.) και των συναφών πρόσθετων υποδομών, όπως οι δημόσιες αθλητικές εγκαταστάσεις (γυμναστήρια, ανοιχτά γήπεδα κ.λπ.)
 - Βελτίωση του περιβάλλοντος: Απορρύπανση του εδάφους, εξορθολογισμός της χρήσης των υδάτινων πόρων, προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της αύξησης της ενεργειακής απόδοσης και άλλες επενδύσεις που αφορούν τη βελτίωση του περιβάλλοντος κ.λπ.
- Με την ψήφιση του Ν 4316/2014 (ΦΕΚ 270/Α/24-12-2014) και σύμφωνα με το άρθρο 81, επιτρέπεται η **συνομολόγηση δανείων από δήμους** με αναγνωρισμένα πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς της Ελλάδας και του εξωτερικού, **με αποκλειστικό σκοπό την αναχρηματοδότηση ήδη συναφθέντων δανείων τους** με έναν εκ των ως άνω φορέων, χωρίς τις προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 264 του ν. 3852/2010 (Α' 87). Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, μέσω του δεσμευμένου τομέα δύναται να χρηματοδοτεί τα δάνεια αυτής της περίπτωσης με ευνοικούς όρους για τους Δήμους και τα ΝΠΔΔ (Έως 25 έτη περίοδο αποπληρωμής, σταθερό ή κυμαινόμενο επιτόκιο, δυνατότητα χρήσης περιόδου χάριτος).
 - **Προγράμματα ΣΔΙΤ** και οι συνδυασμοί τους, τα οποία, υπό προϋποθέσεις, είναι ένα μέσο που εξασφαλίζει πρόσθετους πόρους, απελευθερώνει πόρους για μη ανταποδοτικά έργα, συμβάλλει στην ταχύτερη ολοκλήρωση των έργων, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα τον επιθυμητό επιμερισμό κινδύνου και τη βελτιστοποίηση του λόγου κόστους-ωφέλειας.
 - **Πρόγραμμα 'Εξοικονομώ'** για δημόσια και δημοτικά κτίρια, για την προώθηση ενεργειακών έργων στην διοικητική περιοχή του Δήμου Σερρών.
 - **Προγράμματα Πράσινου Ταμείου.** Σκοπός του Πράσινου Ταμείου είναι η ενίσχυση της ανάπτυξης μέσω της προστασίας του περιβάλλοντος με την διαχειριστική, οικονομική, τεχνική και χρηματοπιστωτική υποστήριξη προγραμμάτων, μέτρων, παρεμβάσεων και ενεργειών που αποβλέπουν στην ανάδειξη και αποκατάσταση του περιβάλλοντος, η στήριξη της περιβαλλοντικής πολιτικής της χώρας και η εξυπηρέτηση του δημόσιου και κοινωνικού συμφέροντος.

Το Πράσινο Ταμείο μπορεί να χρηματοδοτεί προγράμματα που καταρτίζονται από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, τα οποία στοχεύουν σύμφωνα με τους καταστατικούς τους σκοπούς στην προστασία, αναβάθμιση και αποκατάσταση του περιβάλλοντος.

- **Εθνικά, ευρωπαϊκά και διεθνή δίκτυα πόλεων.** Σύμφωνα με το άρθρο 101 του Καλλικράτη δύο ή περισσότεροι δήμοι ή δήμοι και περιφέρειες, με κοινά χαρακτηριστικά, μπορούν να συνιστούν δίκτυα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 219 και 220 του Κ.Δ.Κ., με τη μορφή αστικής εταιρείας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του άρθρου 741 του Α.Κ. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 219 παρ.1 του ν.3463/2006 και τις όμοιες διατάξεις των άρθρων 101, 202 και 203 παρ.1 και 2 του ν.3852/2010, οι δήμοι και οι περιφέρειες της χώρας συνεργάζονται με αντίστοιχους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης της αλλοδαπής για τη συμμετοχή τους σε ευρωπαϊκά και διεθνή δίκτυα τοπικών και περιφερειακών αρχών με σκοπό την προαγωγή και διευκόλυνση της διακρατικής, διαπεριφερειακής, διασυνοριακής και εδαφικής συνεργασίας και τη συμμετοχή τους σε ευρωπαϊκά προγράμματα.

Σε πρώτη προτεραιότητα θα τεθούν οι δράσεις που ο Δήμος κρίνει πως είναι μεγάλης βαρύτητας και ανάγκης, μέχρι όμως το όριο χρηματοδότησης, δηλ. το ύψος των εσόδων που έχει προϋπολογιστεί από την πηγή χρηματοδότησης στο προηγούμενο στάδιο. Σε κάθε περίπτωση οι περιορισμένοι οικονομικοί πόροι θα κατανεμηθούν σε όλα τα σχέδια δράσης, δεδομένου ότι αυτά αντιστοιχούν σε προτεραιότητες του στρατηγικού σχεδίου τις οποίες ο Δήμος οφείλει να αντιμετωπίσει.

Η αναβάθμιση του ΤΕΙ Σερρών

Το ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έρευνας της περιοχής βρίσκεται σε φάση ανάπτυξης. Το Α.Τ.Ε.Ι. Σερρών, διαρκώς αναπτυσσόμενο, καταλαμβάνει ήδη σημαντική θέση στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε Πανελλαδικό επίπεδο, ενώ αναπτύσσει παράλληλα ολοένα και περισσότερο διεθνείς σχέσεις και συνεργασίες. Οι περισσότεροι από τους 250 διδάσκοντες, οι ερευνητές και μεταπτυχιακοί φοιτητές, οι 500 εργαζόμενοι, οι 12.000 περίπου φοιτητές και τα εργαστήριά του αναμένεται στο μέλλον να αυξηθούν.

Το Α.Τ.Ε.Ι. Σερρών αποτελεί βασικό πλεονέκτημα της περιοχής και με τις τρεις σημαντικές σχολές του και τα οκτώ τμήματα, αποτελεί εξαιρετικό πλεονέκτημα ειδικά της πόλης συμβάλλοντας στην απασχόληση, στην αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής, στην επίλυση προβλημάτων, στην μεταφορά και διάχυση γνώσεων, διαδικασιών και τεχνολογιών, στην υποστήριξη της διοίκησης και των επιχειρήσεων, στην τοπική ζήτηση υπηρεσιών και προϊόντων κ.α.

Συνεπώς, η πόλη έχει κάθε λόγο να αναπτύξει στενή συνεργασία μαζί του και να στηρίξει με τη σειρά της την περαιτέρω ανάπτυξή του. Η πρόσφατη αναβάθμιση των ΤΕΙ σε θεσμικό επίπεδο αναμένεται να συνοδευτεί από την αναβάθμιση του προσωπικού και των ερευνητικών υποδομών του, με θετικά αποτελέσματα για την τοπική οικονομία και κοινωνία.

1.6.2.4. Οι κίνδυνοι που ενδεχομένως θα πρέπει να αντιμετωπιστούν

Η μείωση του αγροτικού εισοδήματος

Οι μεταρρυθμίσεις της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ), αλλά και οι συμφωνίες για τα αγροτικά στο πλαίσιο της GATT (ΠΟΕ) προκαλούν συνεχείς μειώσεις της στήριξης των τιμών των αγροτικών προϊόντων, των ενισχύσεων των παραγωγών, των εξαγωγικών επιδοτήσεων καθώς και της εξωτερικής προστασίας. Αυτό, σε πολλές περιπτώσεις, όπως στην περίπτωση των βαμβακοπαραγωγών, σε συνδυασμό με την αύξηση του κόστους παραγωγής συνεπάγεται μείωση του καθαρού αγροτικού εισοδήματος. Η μείωση αυτή δεν αφήνει ανεπηρέαστη την οικονομία της πόλης.

Πρώτον, μειώνει τη ζήτηση για αγαθά και υπηρεσίες και συνεπώς την οικονομική δραστηριότητα της αστικής οικονομίας.

Δεύτερον, μειώνει τη ζήτηση τοπικών αγροτικών μηχανημάτων και εισροών.

Τρίτον, μείωση του διαθέσιμου αγροτικού εισοδήματος σημαίνει και μείωση των επενδύσεων των αγροτών σε ακίνητα ή συμμετοχές σε άλλες τοπικές δραστηριότητες.

Η αντιμετώπιση της πρόκλησης αυτής αλλά και της επερχόμενης με τις νέες προτάσεις της Επιτροπής για περαιτέρω περικοπές αλλά και της διεύρυνσης της ΕΕ προς νέα κράτη μέλη με μεγάλο αγροτικό πληθυσμό δεν είναι εύκολο εγχείρημα. Όμως δεν υπάρχει αμφιβολία ότι στο μέλλον απαιτείται αναδιάρθρωση των καλλιεργειών προς νέες δυναμικές καλλιέργειες και νέους τρόπους παραγωγής, πιστοποίησης και διάθεσης των αγροτικών προϊόντων, μεγαλύτερη καθετοποίηση της παραγωγής, και αξιοποίηση του νέου δόγματος της ΕΕ και των νέων μέσων για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου. Ως αποτέλεσμα της αναδιάρθρωσης, είναι πολύ πιθανό να καταγραφεί στο άμεσο μέλλον μια έξοδος του αγροτικού πληθυσμού από τις γύρω περιοχές και αύξηση των πληθυσμιακών ροών προς στην πόλη των Σερρών. Νεότερες επίσης εξελίξεις αναμένονται και στα ζητήματα ανάπτυξης νέων καλλιεργειών βιοκαυσίμων, φαρμακευτικών φυτών κ.λ.π..

Ενίσχυση του Ευρωπαϊκού και διεθνούς ανταγωνισμού

Το νέο Ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον χαρακτηρίζεται από την άρση των εμποδίων στην κίνηση εμπορευμάτων, υπηρεσιών, κεφαλαίων και εργασίας και συνεπώς από αντίστοιχη αύξηση του ανταγωνισμού. Η αύξηση αυτή επεκτείνεται σήμερα σ' όλα τα επίπεδα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής: στο εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών, στις επενδύσεις, στην εργασία, στην ανάληψη διεθνών εκδηλώσεων, στην προσέλκυση της έδρας πολυεθνικών ή οργανισμών κ.α. Σήμερα, ο διεθνής ανταγωνισμός δεν αναφέρεται στον ανταγωνισμό εθνικών οικονομιών, αλλά στον ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρήσεων καθώς και στον ανταγωνισμό των τόπων (π.χ. περιφερειών, πόλεων) για τη διατήρηση και προσέλκυση νέων δραστηριοτήτων. Συνεπώς, η τοπική ανάπτυξη προϋποθέτει τη διεθνή ανταγωνιστικότητα των τοπικών επιχειρήσεων και του τοπικού περιβάλλοντος. Εκεί πρέπει να στραφεί μια τοπική στρατηγική ανάπτυξης, δηλαδή στη στήριξη της ανταγωνιστικότητας των τοπικών επιχειρήσεων και στη διαμόρφωση ευνοϊκών συνθηκών για την εγκατάσταση νέων επιχειρήσεων. Επίσης, απαιτείται ο σχεδιασμός και συνεπής εφαρμογή μιας σαφούς πολιτικής μάρκετινγκ της πόλης (city marketing) που θα εστιάζει στη βελτίωση της περιοχής και της εξωτερικής της εικόνας.

Αναλυτικότερα, στους εξωγενείς παράγοντες οι οποίοι ενδεχομένως ασκούν μια δυσμενή επίδραση και μια πίεση στο παραγωγικό σύστημα της πόλης θα πρέπει κατ' αρχήν να συμπεριληφθούν ορισμένοι από αυτούς που συνθέτουν το νέο διεθνές περιβάλλον της χώρας μας. Σίγουρα η εποχή μας χαρακτηρίζεται από μια αυξανόμενη απελευθέρωση των διεθνών ανταλλαγών και της διεθνούς κινητικότητας του κεφαλαίου και μια συνεχή υποβάθμιση και συρρίκνωση των εθνικών πολιτικών προστασίας ευάλωτων ή στρατηγικών κλάδων παραγωγής. Η κοινή πλέον πεποίθηση ότι οι χώρες (και οι επιχειρήσεις) θα πρέπει να εξειδικεύονται σε προϊόντα που στηρίζονται σε υπαρκτά ή εν δυνάμει συγκριτικά πλεονεκτήματα και όχι στην εύνοια ή την υποστήριξη του κράτους, έχει δημιουργήσει ένα περιβάλλον που δεν είναι ιδιαίτερα ευνοϊκό για περιοχές με παραδοσιακή, εσωστρεφή και ανελαστική οργάνωση της βιομηχανίας.

Για τη χώρα μας το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα σοβαρό καθώς συνοδεύεται από μια δυσκολία προσαρμογής σε ένα από τα δύο κυρίαρχα πρότυπα βιομηχανικής οργάνωσης, δηλαδή των ανεπτυγμένων και των αναπτυσσόμενων χωρών. Το μεν πρότυπο των ανεπτυγμένων χωρών στηρίζεται στην υψηλή τεχνολογία, την υψηλή παραγωγικότητα και τη συνεχή καινοτομία για την αντιστάθμιση του υψηλού κόστους εργασίας και την εξασφάλιση ανταγωνιστικής θέσης σε μια σειρά κλάδους στις διεθνείς αγορές, το δε πρότυπο των αναπτυσσόμενων χωρών στηρίζεται στο χαμηλό κόστος εργασίας, την απομίμηση και την τυποποίηση για τη βελτίωση της θέσης τους διεθνώς.

Η χώρα μας βρίσκεται σε μια ενδιάμεση κατάσταση με κόστος εργασίας που, αν και χαμηλό, δεν μπορεί να ανταγωνιστεί αυτό των αναπτυσσόμενων χωρών και τεχνολογική υποδομή που δεν συγκρίνεται με αυτή των ανεπτυγμένων χωρών. Έχει συνεπώς ένα σοβαρό πρόβλημα επιλογής της κατάλληλης μακροχρόνιας στρατηγικής σε σχέση με το συγκριτικό πλεονέκτημα το οποίο θέλει να αναπτύξει και στο οποίο θα στηρίξει την ανταγωνιστικότητά της διεθνώς.

Είναι περίπου βέβαιο ότι ελάχιστοι αναλυτές θα υποστήριζαν σήμερα ότι η χώρα μας και ειδικότερα η πόλη των Σερρών θα πρέπει να στηρίξει την διεθνή της ανταγωνιστικότητα στο χαμηλό κόστος εργασίας. Αυτό πέρα από τις σοβαρές κοινωνικές εντάσεις που θα δημιουργούσε από την καθήλωση ή συμπίεση των εργατικών εισοδημάτων και του μεριδίου της εργασίας στο συνολικό προϊόν, είναι σίγουρο ότι ούτε την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας θα βελτίωνε, αφού οι χώρες του φθηνού κόστους εργασίας παρέχουν αμοιβές εργασίας που αποτελούν μικρό κλάσμα των ήδη χαμηλών Ελληνικών, ούτε την μακροχρόνια ανάπτυξη της Χώρας θα εξασφάλιζε, αφού η επιλογή αυτή αυτομάτως αποκλείει μια σειρά κλάδους - κλειδιά στη διαδικασία του παραγωγικού μετασχηματισμού της οικονομίας.

Αναπόφευκτα, η χώρα, και παράλληλα η πόλη των Σερρών, θα πρέπει να επιλέξει ένα πρότυπο ανάπτυξης που να πλησιάζει αυτό των ανεπτυγμένων χωρών, να ενθαρρύνει την εφαρμογή νέων τεχνολογιών, να ισορροπεί μεταξύ παραγωγικής εξειδίκευσης και παραγωγικής διαφοροποίησης σε ένα περιβάλλον που μεταβάλλεται με ταχείς ρυθμούς και να στηρίζεται στην ανάπτυξη της τεχνολογίας, της τεχνογνωσίας και των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού, παρά στην συμπίεση του επιπέδου διαβίωσής του. Με δεδομένη την διάρθρωση της οικονομίας μας, οι δυσχέρειες που συνεπάγεται η συνεπής επιλογή και στήριξη ενός τέτοιου αναπτυξιακού προτύπου, θα έχουν αναπόφευκτα μια διάρκεια και μια ένταση που καθιστούν άκρως πιεστική την επίδραση του διεθνούς περιβάλλοντος στις τοπικές αναπτυξιακές πρωτοβουλίες.

Ενίσχυση συγκεντρωτισμού στην οικονομία και αύξηση περιφερειακών ανισοτήτων

Στους εξωγενείς παράγοντες που, κάποιες τουλάχιστον πτυχές τους, ασκούν μια πιθανά δυσμενή επίδραση στις χωρικές ισορροπίες στην Ελλάδα θα πρέπει να συμπεριληφθούν η αυξανόμενη "τριτογενοποίηση" των οικονομιών διεθνώς, ο οικονομικός μετασχηματισμός και το άνοιγμα των Βαλκανικών χωρών και των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης στις διεθνείς ανταλλαγές.

Ο πρώτος παράγοντας που συνδέεται με την ανάδειξη μιας σειράς νέων κλάδων του τριτογενή τομέα όπως των τραπεζικών και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, των πάσης φύσεως παραγωγικών υπηρεσιών συμβούλων αλλά και των υπηρεσιών πολιτισμού και αναψυχής σε σημαντικούς και δυναμικούς κλάδους της οικονομίας, ενισχύει ουσιαστικά το ειδικό βάρος της Αθήνας αφού ο "νέος" τριτογενής τομέας χαρακτηρίζεται από σημαντικές οικονομίες αστικής κλίμακας και συγκέντρωσης και απαιτεί την ύπαρξη μεγάλων πόλεων για την ανάπτυξή του. Έτσι, τουλάχιστον στο επίπεδο των προβλέψεων, φαίνεται ότι ο εκσυγχρονισμός του τριτογενή τομέα της οικονομίας, ενισχύει το Π.Σ. της Αθήνας (και με απόσταση αυτόν της Θεσσαλονίκης), η οποία επιπλέον αποτελεί -μέσω του αεροδρομίου - τη μόνη ουσιαστικά πύλη άμεσης επικοινωνίας της Χώρας με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο δεύτερος παράγοντας συνδέεται με το νέο ρόλο της Θεσσαλονίκης ως βιομηχανικό, εμπορικό, διαμετακομιστικό (και ενδεχομένως χρηματιστηριακό) κέντρο των Βαλκανίων, ο οποίος αυξάνει τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα και την ελκυστικότητά της τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρύτερο επίπεδο. Οι δύο λοιπόν αυτοί παράγοντες, η τριτογενοποίηση της οικονομίας και το άνοιγμα των Βαλκανικών αγορών, φαίνεται να ενισχύουν του δύο ισχυρούς πόλους συγκέντρωσης της Ελλάδας, αφήνοντας τον υπόλοιπο ελλαδικό χώρο χωρίς "ταυτότητα" και σε αναζήτηση αναπτυξιακής στρατηγικής.

Οι σημαντικότερες δραστηριότητες στον νέο τριτογενή τομέα κατευθύνονται στην Αθήνα και το ίδιο ισχύει για τον κύριο όγκο των ξένων επενδύσεων (που αφορούν τον τριτογενή κυρίως τομέα). Στο νέο τοπίο της ανάπτυξης φαίνεται ότι τα μητροπολιτικά κέντρα έχουν ένα πλεονέκτημα. Η Αθήνα λόγω τριτογενοποίησης, και κεντρικής διοίκησης, η Θεσσαλονίκη λόγω της θέσης της στις νέες αγορές των Βαλκανίων και του ρόλου της ως περιφερειακής μητρόπολης. Η αύξηση των ανισοτήτων οφείλεται στη δυνατότητα των μητροπολιτικών και τουριστικών περιοχών της χώρας (Κρήτη, Νότιο Αιγαίο) να αυξάνουν το εισόδημά τους ταχύτερα από το μέσο όρο.

Συμπερασματικά, η στρατηγική για την ανάπτυξη της πόλης των Σερρών θα πρέπει να αντιλαμβάνεται την ως άνω πρόκληση και να επιδιώκει αφενός την ενδογενή της ανάπτυξη (με αξιοποίηση του περιφερειακού της ρόλου) και αφετέρου τη συμμετοχή στα οφέλη που συνεπάγεται η τριτογενοποίηση της οικονομίας και η συνεργασία κυρίως με τον δεύτερο αναπτυξιακό πόλο της χώρας, αυτόν της Θεσσαλονίκης.

Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι

Παρόλο που η πόλη διαθέτει τις βασικές περιβαλλοντικές υποδομές θα εξακολουθήσει και στο μέλλον να υπόκειται σε περιβαλλοντικές πιέσεις και κινδύνους. Όπως ήδη αναφέρθηκε, το αστικό περιβάλλον εξακολουθεί να υποβαθμίζεται από τη χρήση του αυτοκινήτου, από την ύπαρξη οχλουσών δραστηριοτήτων και αντιφατικών χρήσεων στον αστικό ιστό καθώς και από τη λειτουργία των νοικοκυριών (π.χ. καυστήρες, κλιματισμός, οικιακές συσκευές).

Οι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι που οφείλονται σε παγκόσμια περιβαλλοντικά προβλήματα όπως είναι η ατμοσφαιρική ρύπανση και οι κλιματολογικές αλλαγές, δυστυχώς, αναμένεται να εντατικοποιηθούν. Για το λόγο αυτό απαιτούνται προληπτικά έργα και μέτρα πολιτικής, επέκταση και βελτίωση του δικτύου όμβριων κ.α. Επίσης, ιδιαίτερα έντονο εξακολουθεί να είναι το πρόβλημα της ρύπανσης των υδάτων (επιφανειακών και υπόγειων), κυρίως λόγω της υπερβολικής χρήσης λιπασμάτων και φαρμάκων στη γεωργία. Το πρόγραμμα καταπολέμησης της νιτρορύπανσης θα πρέπει να συνεχιστεί και να επεκταθεί στο σύνολο του Μακεδονικού κάμπου καθώς και η εφαρμογή ενός προγράμματος για την προστασία των υδάτων του Στρυμόνα.

Αξιολόγηση

Αν και η αναζήτηση της "καθαρής" επίδρασης των θετικών και δυσμενών παραγόντων (ενδογενών και εξωγενών) στις προοπτικές του Δήμου Σερρών είναι μια επίπονη εργασία, καθώς η ποσοτικοποίηση και η άθροιση - σύγκριση ετερογενών επιδράσεων με διαφορετική προέλευση, χρονική διάρκεια και σύνθεση δεν είναι καθόλου απλή, θα πρέπει να πούμε ότι η προηγούμενη ανάλυση αναμφίβολα κατατάσσει την πόλη στις πλέον ευνοημένες της Ελληνικής περιφέρειας.

Αν και οι δυσμενείς παράγοντες είναι πολλοί και σημαντικοί, αφορούν στις περισσότερες περιπτώσεις το σύνολο της Ελληνικής περιφέρειας και όχι μόνο την πόλη των Σερρών. Η αναφορά τους αποσκοπεί κυρίως στην κατανόηση των διαρθρωτικών αδυναμιών της οικονομίας και του νέου περιβάλλοντος (κυρίως του διεθνούς) και των περιορισμών (αλλά και δυνατοτήτων) που προκύπτουν από αυτό για τη χάραξη μιας ρεαλιστικής και ταυτόχρονα αποτελεσματικής στρατηγικής ανάπτυξης.

Από την άλλη πλευρά τα περισσότερα πλεονεκτήματα, που δεν είναι γενικά αλλά πολύ ειδικά, αφορούν την ίδια την περιοχή και θα πρέπει να αξιοποιηθούν με το καλύτερο δυνατό τρόπο. Σε τελική ανάλυση, αυτός ακριβώς πρέπει να είναι ο ρόλος μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής: λαμβάνοντας υπ' όψη τις δυσκολίες, τους περιορισμούς και τις νέες τάσεις του ευρύτερου (εθνικού και διεθνούς) περιβάλλοντος, να αξιοποιεί με τον καλύτερο τρόπο τα υπάρχοντα και να δημιουργεί συνεχώς νέα τοπικά συγκριτικά πλεονεκτήματα για την ανάπτυξη της περιοχής.

ΕΝΟΤΗΤΑ 7: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Στην παρούσα ενότητα αναλύονται και παρουσιάζονται τα συμπεράσματα που ανέδειξε η έρευνα των πρωτογενών στοιχείων για τη διάγνωση της υφιστάμενης κατάστασης στο εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου Σερρών. Τα συμπεράσματα, αφορούν σειρά αναπτυξιακών τομέων, όπως η εσωτερική λειτουργία του Δήμου, η οργάνωση των Υπηρεσιών – Διευθύνσεων – Τμημάτων, τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα, το ανθρώπινο δυναμικό του Δήμου Σερρών, η εκπαίδευσή του, οι επιμέρους οικονομικές δραστηριότητες του Δήμου, η κατάσταση των Δημοτικών Επιχειρήσεων και Νομικών Προσώπων, οι υφιστάμενες τεχνικές υποδομές κ.λ.π.

1.7.1 Οργάνωση και Συνεργασίες Δήμου Σερρών

Η οργανωτική δομή των δήμων της χώρας μας προσδιορίζεται σχεδόν αποκλειστικά από το εκάστοτε ισχύον Θεσμικό Πλαίσιο και τις αρμοδιότητες που η κεντρική διοίκηση αποδίδει στην τοπική αυτοδιοίκηση πρώτου βαθμού. Παρόλα αυτά η αποτελεσματικότητα της λειτουργίας ενός Δήμου στην εκπλήρωση της αποστολής του εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις ικανότητες της εκάστοτε δημοτικής αρχής να προγραμματίζει, να οργανώνει και να διεκδικεί κεντρικούς πόρους και προγράμματα, να αξιοποιεί και να ενεργοποιεί το σύνολο του στελεχικού δυναμικού που διαθέτει, να συνεργάζεται με τις άλλες δημόσιες υπηρεσίες και τους φορείς της περιοχής, να ευαισθητοποιεί και παρακινεί τους πολίτες προς συγκεκριμένες συμπεριφορές και δράσεις, να αναδεικνύει και να προβάλλει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της πόλης κλπ.

1.7.1.1. Οργάνωση του Δήμου Σερρών

Όργανα Διοίκησης του Δήμου

Δήμαρχος : Αγγελίδης Πέτρος

Στο πλαίσιο των οριζομένων στο Άρθρο 86 του νέου Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Ν. 3463/2006 - ΦΕΚ Α' 114), ο Δήμαρχος προασπίζει τα τοπικά συμφέροντα και ασκεί τα καθήκοντά του με γνώμονα τη διασφάλιση της ενότητας της τοπικής κοινωνίας.

Στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης των υπηρεσιών του Δήμου εξ' αιτίας των ευρύτερων αλλαγών που επιφέρει η εφαρμογή του Ν.3852/2010, ήταν απολύτως απαραίτητη η αναδιάρθρωση του Οργανισμού Εσωτερικών Υπηρεσιών του Δήμου Σερρών ο οποίος τροποποιεί τον υφιστάμενο (ΦΕΚ 1305 Τεύχος Β' 02/07/2009).

Η αναδιάρθρωση αυτή έχει σαν κύριο στόχο την ανακατανομή του έμψυχου δυναμικού του Δήμου μέσα σε νέα Διοικητικά και Οργανωτικά σχήματα, με σκοπό την κάλυψη σε καθημερινό επίπεδο του συνόλου των εργασιακών του υποχρεώσεων.

Η διάρθρωση των εσωτερικών υπηρεσιών του Δήμου είναι η εξής :

Υπηρεσία Δημοτικής Πολιτικής και Οργάνωσης

Η Υπηρεσία Δημοτικής Πολιτικής και Οργάνωσης συγκροτείται από τις κατωτέρω οργανωτικές μονάδες υπαγόμενες απευθείας στο Δήμαρχο:

- Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου
- Γραφείο Αντιδημάρχων
- Γραφείο Προέδρου Δημοτικού Συμβουλίου
- Γραφείο Γενικού Γραμματέως
- Γραφείο Ειδικών Συμβούλων, Επιστημονικών Συνεργατών, Ειδικών Συνεργατών
- Γραφείο Νομικής Υπηρεσίας
- Γραφείο Τύπου -Δημοσίων σχέσεων - Ενημέρωσης του πολίτη
- Αυτοτελής Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας
- Γραφείο Συμπαραστάτη του Δημότη και Επιχείρησης
- Γραφείο Υποδοχής Πολιτών-Εξυπηρέτησης Δημοτών και Διοικητικής Βοήθειας
- Γραφείο Διαφάνειας
- Τμήμα Πολιτικής Προστασίας και Παλλαϊκής Άμυνας.
- Γραφείο Καθημερινότητας και Ποιότητας Ζωής.

Γενική Διεύθυνση

Η Γενική Διεύθυνση του Δήμου, διαρθρώνεται από:

Α) Το Γραφείο του Γενικού Δ/ντή και

Β) Το Γραφείο Διοικητικής - Γραμματειακής Υποστήριξης της Γενικής Διεύθυνσης.

Στη γενική Διεύθυνση υπάγονται και εποπτεύονται από αυτή όλες οι Δ/νσεις καθώς και τα Ν.Π.Δ.Δ, οι Επιχειρήσεις, Οργανισμοί και Ιδρύματα του Δήμου.

Διάρθρωση Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών

Η Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών διαρθρώνεται ως εξής:

- Γραφείο Διευθυντή Διοικητικών Υπηρεσιών
- Τμήμα Διοικητικών Διαδικασιών
- Τμήμα Προσωπικού, στο οποίο λειτουργούν:
 - Γραφείο Προσωπικού

- Γραφείο Αξιολόγησης και Ανάπτυξης Προσωπικού
- Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών και Συλλογικών Οργάνων
- Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης και Ληξιαρχείου, στο οποίο λειτουργούν:
 - Γραφείο Ληξιαρχείου
 - Γραφείο Αλλοδαπών και Μετανάστευσης
- Τμήμα Πρωτοκόλλου, Διεκπεραίωσης και Αρχείου

Διάρθρωση Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών

Η Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών διαρθρώνεται ως εξής:

- Γραφείο Διοικητικής - Γραμματειακής Υποστήριξης
- Τμήμα Λογιστηρίου, στο οποίο λειτουργούν τα γραφεία:
 - Προϋπολογισμών και Οικονομικής Πληροφόρησης
 - Γραφείο Δαπανών και Ενταλμάτων
 - Γραφείο Διπλογραφικού
 - Γραφείο Μισθοδοσίας
- Τμήμα Ειδικής Ταμιακής Υπηρεσίας
- Τμήμα Προσόδων και Δημόσιας Περιουσίας, στο οποίο λειτουργούν τα γραφεία:
 - Γραφείο Διαχείρισης Δημοτικής Περιουσίας
 - Γραφείο Βεβαίωση Εσόδων και Διοικητικής εκτέλεσης.
- Τμήμα Προμηθειών, στο οποίο λειτουργούν τα γραφεία:
 - Γραφείο Γενικών Προμηθειών
 - Γραφείο Προμηθειών Τεχνικών Έργων
 - Γραφείο Διαγωνισμών και Συμβάσεων
- Τμήμα Διαχείρισης Αποθηκών
- Τμήμα Δημοτικών Κοιμητηρίων

Διάρθρωση Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών

Η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών διαρθρώνεται ως εξής:

- Γραφείο Αλληλογραφίας - Διεκπεραίωσης και Αρχείου
- Γραφείο Διευθυντή Τεχνικών Υπηρεσιών
- Τμήμα Οικοδομικών έργων, Έργων οδοποιίας, Υδραυλικών έργων & υπηρεσιών, στο οποίο λειτουργούν τα γραφεία:
 - Γραφείο Αλληλογραφίας-Διεκπεραίωσης & Αρχείου
 - Γραφείο Μελετών και Επιβλέψεων
 - Γραφείο Έργων αυτεπιστασίας και εργασιών
- Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών έργων και ενεργειακών εφαρμογών & υπηρεσιών, στο οποίο λειτουργούν τα γραφεία:
 - Γραφείο Αλληλογραφίας-Διεκπεραίωσης & Αρχείου
 - Γραφείο Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων
 - Γραφείο Ενεργειακών εφαρμογών και ενεργειακής διαχείρισης
 - Γραφείο Δημοτικού Ηλ/φωτισμού, Συντήρησης Η/Μ εγκ/στάσεων, Έργων Αυτεπιστασίας.
- Τμήμα Πρασίνου, στο οποίο λειτουργούν τα γραφεία:
 - Γραφείο Αλληλογραφίας-Διεκπεραίωσης & Αρχείου
 - Γραφείο Μελετών και επιβλέψεων
 - Γραφείο συντήρησης κοινοχρήστων χώρων πρασίνου και εγκαταστάσεων
 - Γραφείο Δασών, Δασοτεχνικών μελετών και Έργων
- Τμήμα Κυκλοφοριακού Σχεδιασμού & Συγκοινωνίας, στο οποίο λειτουργούν τα γραφεία:
 - Γραφείο Αδειών μεταφορών και ονοματοθεσίας οδών.(γραμματεία τμήματος)
 - Γραφείο συντηρήσεων εγκαταστάσεων οδικής ασφάλειας και φωτεινής σηματοδότησης.
 - Γραφείο κυκλοφοριακού σχεδιασμού, συγκοινωνιών και κυκλοφορίας
 - Γραφείο προσβασιμότητας και οδικής ασφάλειας.

- Τμήμα Περιβάλλοντος, στο οποίο λειτουργούν τα γραφεία:
 - Γραφείο Αλληλογραφίας - Διεκπεραίωσης & Αρχείου
 - Γραφείο Μελετών
 - Γραφείο Θεμάτων Δημόσιας Υγείας
- Γραφείου Αδειών Εγκαταστάσεων και Μεταφορών
- Τμήμα Διαχείρισης ακίνητης περιουσίας, στο οποίο λειτουργούν τα γραφεία:
 - Γραφείο Αλληλογραφίας - Διεκπεραίωσης και Αρχείου
 - Γραφείο Κτηματολόγησης - Κτηματογράφησης
 - Γραφείο Διαχείρισης Γης

Διάρθρωση Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Αγροτικής οικονομίας

Η Διεύθυνση Ανάπτυξης και Αγροτικής Οικονομίας διαρθρώνεται ως εξής:

- Γραφείο Διοικητικής - Γραμματειακής Υποστήριξης
- Τμήμα Αγροτικής και Κτηνοτροφικής Παραγωγής & Αλιείας, στο οποίο λειτουργεί :
 - Γραφείο Γεωργικής Ανάπτυξης - Γ.Γ.Α
- Τμήμα Αδειοδοτήσεων και ρύθμισης εμπορικών δραστηριοτήτων
- Τμήμα Τουρισμού
- Γραφείο Απασχόλησης

Διάρθρωση Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας, Παιδείας και Πολιτισμού

Η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας, Παιδείας και Πολιτισμού διαρθρώνεται ως εξής:

- Γραφείο Διοικητικής Υποστήριξης
- Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής & Προγραμμάτων
 - Γραφείο Ισότητας των φύλων
- Τμήμα Δημόσιας Υγείας (Τομέας Παιδείας και Πολιτισμού)
- Τμήμα Παιδείας
- Τμήμα Βίου Μάθησης
- Τμήμα Πολιτισμού –Αθλητισμού –Νέας Γενιάς

Διάρθρωση Διεύθυνσης Καθαριότητας

Η Διεύθυνση Καθαριότητας διαρθρώνεται ως εξής:

- Γραφείο Διοικητικής - Γραμματειακής Υποστήριξης
- Τμήμα Αποκομιδής Απορριμμάτων & Ανακύκλωσης
- Τμήμα Καθαριότητας Κοινοχρήστων χώρων & Ειδικών Συνεργείων
- Τμήμα Συντήρησης και Κίνησης Οχημάτων

Διάρθρωση Διεύθυνσης Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)

(Ν.3013/2003 άρθρο 31 και Α.Ν.Σ 67/02/ 18-7-2002 & ΥΑΠ/Φ.19.7/14/380/ 23-9-2010)

Όλων των ΚΕΠ του Δήμου προΐσταται ο Διευθυντής. Η Υπηρεσία των ΚΕΠ διαρθρώνεται ως εξής:

- Γραφείο Διεύθυνσης ΚΕΠ
- Γραφείο Γραμματείας και Διοικητικής Υποστήριξης της Διεύθυνσης
- ΚΕΠ-ΕΚΕ-0341 με έδρα τις Σέρρες, διαρθρωμένο ως εξής:
 - Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών
 - Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης
- ΚΕΠ -0470 με έδρα τις Σέρρες, διαρθρωμένο ως εξής:
 - Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών
 - Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης
- Αυτοτελές Γραφείο ΚΕΠ -747 Λευκώνα
- Αυτοτελές Γραφείο ΚΕΠ-846 Σκουτάρεως
- Αυτοτελές Γραφείο ΚΕΠ-973 Καπετάν Μητρούση (έδρα Προβατάς)
- Αυτοτελές Γραφείο ΚΕΠ-976 Καπετάν Ορεινής

Διάρθρωση Τμήματος Μηχανογράφησης, Τεχνολογιών, Πληροφορικής & Επικοινωνιών

Το Τμήμα Μηχανογράφησης, Τεχνολογιών, Πληροφορικής & Επικοινωνιών διαρθρώνεται ως εξής:

- Γραφείο Διαύγειας & Ηλεκτρονικών υπηρεσιών
- Γραφείο Υποστήριξης Χρηστών & Ανάπτυξης Λογισμικού (Software)
- Γραφείο Τηλεπικοινωνιών και Υποστήριξης Υλικού (Hardware)

Διάρθρωση Τμήματος Προγραμματισμού, Ανάπτυξης Ποιότητας και Αποδοτικότητας

Το Τμήμα Προγραμματισμού, Ανάπτυξης, Ποιότητας και Αποδοτικότητας διαρθρώνεται ως εξής:

- Γραφείο Προγραμματισμού και Ανάπτυξης
- Γραφείο Εσωτερικού Ελέγχου, Ποιότητας και Αποδοτικότητας

Διάρθρωση Τμήματος Πολεοδομίας

Το Τμήμα Πολεοδομίας διαρθρώνεται στα παρακάτω γραφεία:

- Γραφείο διοικητικών υποθέσεων
- Γραφείο Οικοδομικών αδειών
- Γραφείο ελέγχου κατασκευών
- Γραφείο Πολεοδομικού Σχεδιασμού και Εφαρμογών

Διάρθρωση Τμήματος Οργάνωσης και Τεχνικής Υποστήριξης ΟΤΑ

Το Τμήμα Οργάνωσης και Τεχνικής Υποστήριξης ΟΤΑ διαρθρώνεται στα παρακάτω γραφεία:

- Γραφείο Γραμματείας και Προσβασιμότητας
- Γραφείο Συγκοινωνιακών έργων
- Γραφείο Έργων και Δομών Περιβάλλοντος
- Γραφείο Ηλεκτρομηχανολογικών έργων και Γεωτεχνικών εφαρμογών

Διάρθρωση αποκεντρωμένων υπηρεσιών του Δήμου

Οι Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες του Δήμου είναι εγκατεστημένες στην έδρα δημοτικών ενότητων και εξυπηρετούν τις δημοτικές / τοπικές κοινότητες της ενότητας. Οι υπηρεσίες αυτές υπάγονται διοικητικά στις αντίστοιχες Διευθύνσεις ή Τμήματα των Κεντρικών Υπηρεσιών του Δήμου. Ειδικότερα, σε κάθε δημοτική ενότητα, λειτουργούν οι παρακάτω υπηρεσιακές μονάδες :

- Μονάδα διοικητικής εξυπηρέτησης δημοτών
- Γραφείο Υποστήριξης Αγροτών.
- Μονάδες ΚΕΠ :
 - ΚΕΠ-ΕΚΕ-0341 με έδρα τις Σέρρες.
 - ΚΕΠ -0470 με έδρα τις Σέρρες.
 - Αυτοτελές Γραφείο ΚΕΠ -747 Λευκώνα
 - Αυτοτελές Γραφείο ΚΕΠ-846 Σκουτάρεως
 - Αυτοτελές Γραφείο ΚΕΠ-973 Καπετάν Μητρούση (έδρα Προβατάς)
 - Αυτοτελές Γραφείο ΚΕΠ-976 Ορεινής

1.7.1.2. Δημοτική Αρχή

Με την **υπ. αριθ. 770 / 2014** απόφαση Δημάρχου ορίζονται οι Αντιδήμαρχοι του Δήμου Σερρών από τους Δημοτικούς Συμβούλους της πλειοψηφίας με θητεία από **01/09/2014 – 28/02/2017** εντός της τρέχουσας δημοτικής περιόδου και μεταβιβάζονται στον καθένα οι εξής αρμοδιότητες :

1. Αντιδημαρχία Έργων, Υποδομών και Καθημερινότητας : κ. Γκότση Ηλία, κατά τόπον Αντιδήμαρχο για τη Δημοτική Ενότητα Σερρών και του μεταβιβάζει τις παρακάτω τοπικές αρμοδιότητες καθώς και τις καθ' ύλην αρμοδιότητες του τομέα «ΕΡΓΩΝ -ΥΠΟΔΟΜΩΝ & Καθημερινότητας» για ολόκληρο το Δήμο Σερρών:

α) κατά τόπον αρμοδιότητες:

- Την ευθύνη της λειτουργίας των υπηρεσιών του Δήμου που εγκαθίστανται και λειτουργούν στα όρια της παραπάνω Δημοτικής Ενότητας.
- Την παρακολούθηση της εξέλιξης των έργων, εργασιών και δραστηριοτήτων του δήμου στα όρια στα όρια της παραπάνω Δημοτικής Ενότητας.
- Τη συνεργασία με τους προέδρους των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων για την καταγραφή και επίλυση των τοπικών προβλημάτων.
- Την μέριμνα για την καλή κατάσταση και λειτουργία του εξοπλισμού που βρίσκεται στην δημοτική κοινότητα.

- Την μέριμνα, σε συνεργασία με τον αντίστοιχο πρόεδρο δημοτικής ή τοπικής κοινότητας, για τη σύγκλιση της προβλεπόμενης από τον νόμο ετήσια συνέλευσης των κατοίκων και φορέων της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας στην οποία συζητούνται τα τοπικά προβλήματα και οι προτεραιότητες και την επίλυση των προβλημάτων.
- Την υπογραφή, με εξουσιοδότηση του Δημάρχου, βεβαιώσεων, πιστοποιητικών και λοιπών διοικητικών εγγράφων που εκδίδονται από τις δημοτικές υπηρεσίες που λειτουργούν στα όρια της δημοτικής ενότητας.

β) καθ' ύλην αρμοδιότητες:

Οι ασκούμενες αρμοδιότητές του όπως και η εποπτεία αυτών εκτείνονται στις παρακάτω υπηρεσίες του Δήμου Σερρών:

- Της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών, πλην του τμήματος Πρασίνου και του τμήματος Διαχείρισης Ακίνητης Περιουσίας του Δήμου Σερρών.
- Της Διεύθυνσης των ΚΕΠ Δήμου Σερρών.
- Του Γραφείου Υποδοχής και εξυπηρέτησης Δημοτών και Διοικητικής βοήθειας,

Ο αναφερόμενος Αντιδήμαρχος θα ασκεί και τις αρμοδιότητες του προέδρου της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής.

2. Αντιδημαρχία Διοικητικών – Οικονομικών Λειτουργιών – Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης & Διαφάνειας :
κ. Γαλάνη Στέργιο, Αντιδήμαρχο του τομέα «ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ- ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ & ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ» και του μεταβιβάζει τις παρακάτω καθ' ύλην αρμοδιότητες για ολόκληρο το Δήμο Σερρών. Οι ασκούμενες αρμοδιότητές του όπως και η εποπτεία αυτών εκτείνονται επί των κάτωθι υπηρεσιών του Δήμου Σερρών:

- Της Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών.
- Της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών.
- Του Αυτοτελούς Τμήματος Μηχανοργάνωσης Τεχνολογιών, Πληροφορικής και Επικοινωνιών.
- Την έκδοση (υπογραφή) χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής, σε βάρος των πιστώσεων που προβλέπονται στον προϋπολογισμό ή έχουν εγγραφεί σ' αυτόν ύστερα από αναμόρφωση και έχουν διατεθεί (ψηφιστεί) με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων, όπως επίσης και την υπογραφή των βεβαιωτικών καταλόγων.

Ο αναφερόμενος Αντιδήμαρχος θα ασκεί και τις αρμοδιότητες του προέδρου της Οικονομικής Επιτροπής.

3. Αντιδημαρχία Κοινωνικής Μέριμνας : κ. Αρβανίτη - Αγιαννίδου Σταυρούλα, Αντιδήμαρχο του τομέα «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ & ΥΓΕΙΑΣ» και τις μεταβιβάζει τις παρακάτω καθ' ύλην αρμοδιότητες για ολόκληρο το Δήμο Σερρών. Οι ασκούμενες αρμοδιότητές της όπως και η εποπτεία αυτών εκτείνονται επί των κάτωθι υπηρεσιών του Δήμου Σερρών:

- Του τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής και Προγραμμάτων.
- Του τμήματος Δημόσιας Υγείας.
- Του Κέντρου Συμβουλευτικής Υποστήριξης κακοποιημένων γυναικών.

Όλα τα προαναφερόμενα τμήματα ανήκουν στην ενιαία Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού του Δήμου Σερρών.

4. Αντιδημαρχία Πολεοδομίας (Υπηρεσία Δόμησης) και Διαχείρισης Ακίνητης Περιουσίας: κ. Μυστακίδη Παύλο, Αντιδήμαρχο του τομέα «Πολεοδομίας (Υπηρεσία Δόμησης) και Διαχείρισης Ακίνητης Περιουσίας» και του μεταβιβάζει τις παρακάτω καθ' ύλην αρμοδιότητες για ολόκληρο το Δήμο Σερρών. Οι ασκούμενες αρμοδιότητες του όπως και η εποπτεία αυτών εκτείνονται επί των κάτωθι υπηρεσιών του Δήμου Σερρών:

- Του Αυτοτελούς Τμήματος Δόμησης του Δήμου Σερρών.
- Του τμήματος Διαχείρισης Ακίνητης Περιουσίας της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Σερρών.

5. Αντιδημαρχία Ανάπτυξης - Αγροτικής οικονομίας και Τουρισμού: κ. Γρηγοριάδη Παναγιώτη, και του μεταβιβάζει τις παρακάτω καθ' ύλην αρμοδιότητες στον τομέα «Ανάπτυξης-Αγροτικής οικονομίας και Τουρισμού» για ολόκληρο το Δήμο Σερρών. Οι καθ' ύλην αρμοδιότητες:

- Της Διεύθυνσης Ανάπτυξης - Αγροτικής Οικονομίας και Τουρισμού του Δήμου Σερρών, δηλαδή επί όλων των τμημάτων και γραφείων που υπάγονται σ' αυτήν.

6. Αντιδημαρχία Πρασίνου: κ. Δούκα Γεώργιο, Αντιδήμαρχο του τομέα «Πρασίνου» κατά τόπον Αντιδήμαρχο για τη Δημοτική Ενότητα Σκουτάρεως και του μεταβιβάζει τις παρακάτω τοπικές αρμοδιότητες, καθώς και τις καθ' ύλην αρμοδιότητες των αντικειμένων του για ολόκληρο το Δήμο Σερρών:

α) κατά τόπον αρμοδιότητες:

- Την ευθύνη της λειτουργίας των υπηρεσιών του Δήμου που εγκαθίστανται και λειτουργούν στα όρια της παραπάνω Δημοτικής Ενότητας.
- Την παρακολούθηση της εξέλιξης των έργων, εργασιών και δραστηριοτήτων του Δήμου στα όρια της Δημοτικής Ενότητας.
- Τη συνεργασία με τους προέδρους των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων για την καταγραφή και επίλυση των τοπικών προβλημάτων.
- Να μεριμνά για την καλή κατάσταση και λειτουργία του εξοπλισμού που βρίσκεται στην δημοτική ενότητα.

- Την μέριμνα, σε συνεργασία με τον αντίστοιχο πρόεδρο Δ.Κ ή Τ.Κ., για τη σύγκλιση της προβλεπόμενης από τον νόμο ετήσιας συνέλευσης των κατοίκων και φορέων της Δ.Κ ή Τ.Κ., στην οποία συζητούνται τα τοπικά προβλήματα και οι προτεραιότητες και την επίλυση των προβλημάτων.
- Την υπογραφή με εξουσιοδότηση του δημάρχου, βεβαιώσεων, πιστοποιητικών και λοιπών διοικητικών έγγραφα που εκδίδονται από τις δημοτικές υπηρεσίες που λειτουργούν στα όρια της δημοτικής ενότητας.

β) καθ' ύλην αρμοδιότητες :

- Του τμήματος Πρασίνου της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Σερρών.

7. Αντιδημαρχία Πολιτισμού – Αθλητισμού – Νέας Γενιάς και Δια βίου Μάθησης : κ. Μπιτζίδου Σοφία, Αντιδήμαρχο του τομέα «Πολιτισμού – Αθλητισμού – Νέας Γενιάς και Δια βίου Μάθησης» και της μεταβιβάζει τις παρακάτω καθ' ύλην αρμοδιότητες των αντικειμένων της για ολόκληρο το Δήμο Σερρών. Οι καθ' ύλην αρμοδιότητες:

- Του τμήματος Πολιτισμού Αθλητισμού και Νέας Γενιάς.
- Του τμήματος Δια Βίου Μάθησης

τα οποία ανήκουν στην ενιαία Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού του Δήμου Σερρών.

1.7.1.3. Δημοτικό Συμβούλιο

Δημοτικό Συμβούλιο Δήμου Σερρών

Δήμαρχος	ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ ΠΕΤΡΟΣ
Αντιδήμαρχοι	<p>-Αντιδημαρχία Έργων, Υποδομών και Καθημερινότητας : Γκότσης Ηλίας</p> <p>-Αντιδημαρχία Διοικητικών – Οικονομικών Λειτουργιών – Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης & Διαφάνειας : Γαλάνης Στέργιος</p> <p>-Αντιδημαρχία Κοινωνικής Μέριμνας και Υγείας: Αγιαννίδου Σταυρούλα</p> <p>-Αντιδημαρχία Πολεοδομίας (Υπηρεσία Δόμησης) και Διαχείρισης Ακίνητης Περιουσίας : Μυστακίδης Παύλος</p> <p>- Αντιδημαρχία Ανάπτυξης - Αγροτικής Οικονομίας και Τουρισμού: Γρηγοριάδης Παναγιώτης</p> <p>- Αντιδημαρχία Πρασίνου : Δούκας Γεώργιος</p> <p>-Αντιδημαρχία Πολιτισμού – Αθλητισμού – Νέας Γενιάς και Διά Βίου Μάθησης : Μπιτζίδου Σοφία</p>

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Γενικός Γραμματέας	ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ ΣΟΦΟΚΛΗΣ
Πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου	ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
Δημοτικοί Σύμβουλοι	ΑΓΙΑΝΝΙΔΟΥ ΑΡΒΑΝΙΤΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ
	ΑΡΑΜΠΑΤΖΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
	ΓΑΛΑΝΗΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ
	ΓΑΤΣΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
	ΓΚΟΤΣΗΣ ΗΛΙΑΣ
	ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
	ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
	ΔΟΥΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
	ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΜΙΧΑΗΛ
	ΚΑΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
	ΚΑΡΠΟΥΧΤΣΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
	ΜΕΓΑΛΟΜΥΣΤΑΚΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ
	ΜΕΡΕΤΟΥΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
	ΜΠΙΤΖΙΔΟΥ ΣΑΡΑΚΕΝΙΔΟΥ ΣΟΦΙΑ
	ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ ΠΑΥΛΟΣ
	ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
	ΡΑΜΠΟΤΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ
	ΣΟΥΖΑΣ ΖΑΧΑΡΙΑΣ
	ΣΤΕΡΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
	ΤΕΡΖΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
	ΤΣΑΛΙΚΟΓΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
	ΧΑΡΙΤΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
	ΧΑΣΑΠΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
	ΧΑΤΖΗΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ
	ΧΡΑΠΑΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ
	ΦΩΤΙΑΔΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ
	ΓΑΤΣΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
	ΔΡΙΓΚΑ ΧΡΥΣΟΥΛΑ
	ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΑΛΑΧΤΗ
	ΙΛΑΝΙΔΟΥ - ΒΙΛΛΙΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
	ΚΑΛΑΙΤΖΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
	ΧΡΥΣΑΝΘΙΔΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

	ΜΗΛΙΔΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
	ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ
	ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ΗΛΙΑΣ
	ΚΑΛΩΤΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ
	ΜΟΣΧΟΛΙΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ
	ΚΟΤΡΩΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
	ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ ΣΟΥΛΤΑΝΑ
	ΓΙΑΝΝΑΚΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
	ΚΑΡΥΔΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Δημοτική Κοινότητα	Πρόεδρος
Σερρών	ΖΑΦΕΙΡΙΑΔΟΥ – ΜΠΟΥΡΒΑΝΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
Λευκώνα	ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
Σκουτάρεως	ΓΙΑΒΡΟΥΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Τοπική Κοινότητα	Πρόεδρος
Αναγέννησης	ΧΟΥΡΟΥΖΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
Άνω Καμήλας	ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ
Βαμβακιά	ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ ΘΩΜΑΣ
Μονοκλησσιά	ΑΛΕΠΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Προβατά	ΝΙΚΗΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Καλών Δένδρων	ΤΣΙΜΑΣ ΘΩΜΑΣ (ΜΑΚΗΣ)
Χριστού	ΜΕΤΑΛΛΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Ορεινής	ΔΕΡΜΕΝΤΖΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
Ελαιώνα	ΒΛΑΧΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Επταμύλων	ΖΑΡΑΦΙΔΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ
Οινούσας (Χιονοχωρίου)	ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Αγίας Ελένης	ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΚΛΕΙΩ
Κ. Καμήλας	ΠΑΝΤΣΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Κουμαριάς	ΤΑΥΛΑΡΙΔΗΣ ΖΑΦΕΙΡΙΟΣ
Κωνσταντινάτου	ΑΝΕΣΤΟΥΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Πεπονιάς	ΚΟΤΖΑΜΠΑΣΙΔΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
Μητρουσίου	ΓΚΑΙΝΤΑΤΖΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

Τοπική Κοινότητα	Εκπρόσωποι
Αδελφικού	ΤΟΥΤΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
Άνω Βροντούς	ΚΑΡΑΔΕΜΙΡΤΖΟΓΛΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΣ
Βαμβακούσας	ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
Κουβουκλίων	ΑΣΣΑΝΑΚΙΔΟΥ ΠΑΝΟΥΔΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ

1.7.1.4. Οικονομική Επιτροπή και Επιτροπή Ποιότητας ζωής

Οικονομική επιτροπή

Σύμφωνα με το άρθρο 72 του Ν. 3852/2010 συστήνεται η Οικονομική Επιτροπή που είναι το όργανο που παρακολουθεί και ελέγχει την οικονομική λειτουργία του Δήμου η οποία αποτελείται από οκτώ τακτικά μέλη και πέντε αναπληρωματικά.

Επιτροπή Ποιότητας ζωής

Η Επιτροπή ποιότητας ζωής συνίσταται σύμφωνα με το άρθρο 73 του Ν.3852/2010 σε δήμους με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων με κατοίκων, είναι αποφασιστικό και εισηγητικό όργανο άσκησης των σχετικών με την ποιότητα ζωής, τη χωροταξία, την πολεοδομία και την προστασία του περιβάλλοντος αρμοδιοτήτων του δήμου. Κατά την άσκηση των σχετικών αρμοδιοτήτων της λαμβάνει ειδική μέριμνα για το σχεδιασμό δράσεων που αποβλέπουν στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και εν γένει την εξυπηρέτηση των ατόμων με αναπηρίες.

Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής αποτελείται από οκτώ τακτικά μέλη και πέντε αναπληρωματικά.

1.7.1.5. Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) Δήμου Σερρών

Ιστορικό Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ) Δήμου Σερρών :

ΦΕΚ 982/τ. Β' / 27 Μαΐου 1999
ΦΕΚ 1813/τ. Β' / 05 Δεκεμβρίου 2003
ΦΕΚ 540/τ. Β' / 30 Μαρτίου 2004
ΦΕΚ 1685/τ. Β' / 02 Νοεμβρίου 2004
ΦΕΚ 2036/τ. Β' / 17 Οκτωβρίου 2007
ΦΕΚ 1305/τ. Β' / 02 Ιουλίου 2009
ΦΕΚ 2106/τ. Β' / 21 Σεπτεμβρίου 2011
ΦΕΚ 2711/τ. Β' / 15 Νοεμβρίου 2011
ΦΕΚ 3265/τ. Β' / 30 Δεκεμβρίου 2011
ΦΕΚ 3272/τ. Β' / 30 Δεκεμβρίου 2011
ΦΕΚ 3313/τ. Β' / 30 Δεκεμβρίου 2011
ΦΕΚ 1711/τ. Β' / 16 Μαΐου 2012
ΦΕΚ 951/τ. Β' / 19 Απριλίου 2013
ΦΕΚ 290/τ. Β' / 10 Φεβρουαρίου 2014

1.7.1.6. Οργάνωση και Στελέχωση του Δήμου Σερρών

Α) Περιορισμός προσλήψεων

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 37 του ν. 3986/2011 αναφέρεται ότι «Από την 1η Ιανουαρίου 2011 και μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2016, ο αριθμός των ετήσιων προσλήψεων και διορισμών του μόνιμου προσωπικού και του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στους φορείς της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3812/2009 δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος συνολικά από το λόγο ένα προς πέντε (μία πρόσληψη ανά πέντε αποχωρήσεις), στο σύνολο των φορέων». Επιπρόσθετα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου πρώτου περίπτ. 3 υποπαρ. ΣΤ1 του Ν. 4093/12 σύμφωνα με τις οποίες οι προσλήψεις και οι διορισμοί του μόνιμου προσωπικού και του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των κατηγοριών ΥΕ και ΔΕ, όλων των κλάδων και ειδικοτήτων, των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και των Ν.Π.Ι.Δ. αυτών αναστέλλονται έως την 31-12-2016. Συνεπώς καθίσταται αδύνατη η πρόσληψη νέου προσωπικού προς κάλυψη επιτακτικών αναγκών του Δήμου Σερρών.
2. Υπάρχει μείωση 28,3% του υπαλληλικού προσωπικού του Δήμου Σερρών από την σύσταση του Καλλικρατικού Δήμου ήτοι: από 516 υπαλλήλους στις 1-1-2011 σε 370 σήμερα (δηλαδή αποχώρησαν λόγω συνταξιοδότησης, διαθεσιμότητας – κινητικότητας – απολύσεων 146 υπάλληλοι).

Β) Κατάργηση κενών οργανικών θέσεων

1. Σε εφαρμογή της παρ. 1α άρθρου 33 του ν. 4024/2011 έγινε κατάργηση (127) κενών οργανικών θέσεων πολιτικού προσωπικού με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου με την αριθμ. 2996/16-11-2011 απόφαση Δημάρχου Σερρών η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 3313/τ. Β'/30-12-2011.

Με την αριθμ. 7533/104/10-2-2014 απόφαση του Δημάρχου Σερρών έγινε η τροποποίηση της αριθμ. 2996/16-11-2011 απόφασης του ως προς τον πίνακα Α' για τις θέσεις ΠΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 290/τ. Β'/10-2-2014 και με τελική κατάργηση (125) κενών οργανικών θέσεων πολιτικού προσωπικού με σχέση εργασίας Δημοσίου Δικαίου.

2. Σε εφαρμογή της παραγράφου 1α του άρθρου 33 του ν. 4024/2011 έγινε η διατήρηση (61) κενών οργανικών θέσεων μόνιμου προσωπικού και η κατάργηση (62) θέσεων με την αριθμ. 8124/16-5-2012 Κοινή Υπουργική Απόφαση του Υπουργείου Εσωτερικών και η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 1711/τ. Β'/16-5-2012

Με το αριθμ. 30839/10-9-2012 έγγραφο μας προς το Υπουργείο Εσωτερικών τους αναφέραμε ότι στην κατηγορία ΤΕ δεν έχουν συμπεριληφθεί στον Πίνακα Β' οι (3) θέσεις ΤΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών από τις οποίες διατηρούνται οι (2) θέσεις και καταργείτε η (1) θέση έτσι το σύνολο των διατηρούμενων κενών οργανικών θέσεων μόνιμου προσωπικού διαμορφώνεται στις (63) θέσεις και των καταργούμενων επίσης στις (63) θέσεις.

Γ) Κατάργηση προσωποπαγών θέσεων ΙΔΑΧ - ΔΕ Σχολικών Φυλάκων

Με την αριθμ. 47387/30-7-2013 Διαπιστωτική πράξη του Δημάρχου Σερρών έγινε αυτοδίκαιη κατάργηση (17) προσωποπαγών θέσεων ΙΔΑΧ ειδικότητας ΔΕ Σχολικών Φυλάκων από 23-7-2013 ημερομηνία δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του ν. 4172/2013 ΦΕΚ 167/τ. Β' / 23-7-2013 σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 80.

Δ) Κατάργηση θέσεων κλάδου Δημοτικής Αστυνομίας

Με την αριθμ. 61810/23-9-2013 Διαπιστωτική πράξη του Δημάρχου Σερρών έγινε αυτοδίκαιη κατάργηση συνολικά (16) θέσεων Δημοτικής Αστυνομίας από 23-7-2013 ημερομηνία δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του ν. 4172/2013 ΦΕΚ 167/τ. Β' / 23-7-2013 σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 81.

ΣΤ) Διαθεσιμότητα

1. Με διαπιστωτικές πράξεις του Δημάρχου Σερρών τέθηκαν σε διαθεσιμότητα (10) Δημοτικοί Αστυνομικοί και για (6) έγινε μετάταξη τους σε συνιστώμενη προσωποπαγή θέση κλάδου Διοικητικού σε εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 81 του ν. 4172/2013
2. Με διαπιστωτικές πράξεις του Δημάρχου Σερρών τέθηκαν σε διαθεσιμότητα (15) Σχολικοί Φύλακες και για (2) έγινε μετάταξή τους σε συνιστώμενη προσωποπαγή θέση ΙΔΑΧ ειδικότητας Διοικητικού σε εφαρμογή της περ. α' παρ.1 του άρθρου 80 του ν. 4172/2013

Ε) Εθελοντική ενδοαυτοδιοικητική κινητικότητα

Με τις αριθμ. οικ. 28409/16-7-2014 εγκύκλιο 39, οικ. 33961/10-9-2014 εγκύκλιο 50 και οικ. 47457/4-12-2014 εγκύκλιο 54 ήτοι με (3) αποφάσεις του Υπουργείου Εσωτερικών στα πλαίσια της εθελοντικής ενδοαυτοδιοικητικής κινητικότητας μετακινήθηκαν στον Δήμο μας (8) υπάλληλοι και αποχώρησαν επίσης (8) υπάλληλοι.

Ζ) Συγχώνευση οργανικών μονάδων

1. Με την αριθμ. 927α/2011 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου αποφασίσθηκε η έγκριση αιτήματος για την συγχώνευση των ΚΕΠ που λειτουργούσαν στην Δημοτική Κοινότητα Σερρών (ΚΕΠ 470 & ΚΕΠ341) και η συγχώνευσή τους έγινε με την αριθμ. ΔΟΛ ΚΕΠ/Φ.1/26/12357/25033 (ΠΕ) απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

1.7.1.7. Δραστηριότητες και Διαδικασίες του Δήμου Σερρών

Στο σημείο αυτό του Επιχειρησιακού Σχεδίου είναι συγκεντρωμένες όλες οι δραστηριότητες και οι διαδικασίες που παρέχει ο Δήμος ως Οργανισμός, σύμφωνα με την υφιστάμενη κατάσταση του εσωτερικού περιβάλλοντός του, οι οποίες έχουν ταξινομηθεί ανά θεματικό τομέα παρέμβασης σύμφωνα με τις υποδείξεις του Οδηγού.

Οι δραστηριότητες που υλοποιεί ο Δήμος Σερρών αναλύονται ως ακολούθως:

- Δραστηριότητες Περιβάλλοντος & Ποιότητας Ζωής
- Δραστηριότητες Κοινωνικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού
- Δραστηριότητες Υπηρεσιών Οικονομικής Ανάπτυξης και Απασχόλησης

1.7.1.7.1. Δραστηριότητες Περιβάλλοντος και Ποιότητας Ζωής

➤ **Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Σερρών** η οποία διαρθρώνεται ως εξής :

- Γραφείο Αλληλογραφίας - Διεκπεραίωσης και Αρχείου
- Γραφείο Διευθυντή Τεχνικών Υπηρεσιών
- Τμήμα Οικοδομικών έργων, Έργων οδοποιίας, Υδραυλικών έργων & υπηρεσιών
- Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών έργων και ενεργειακών εφαρμογών & υπηρεσιών
- Τμήμα Πρασίνου
- Τμήμα Κυκλοφοριακού Σχεδιασμού & Συγκοινωνίας
- Τμήμα Περιβάλλοντος
- Γραφείο Αδειών Εγκαταστάσεων και Μεταφορών
- Τμήμα Διαχείρισης ακίνητης περιουσίας

➤ **Αυτοτελές Τμήμα Πολεοδομίας Δήμου Σερρών**, το οποίο διαρθρώνεται ως εξής :

- Γραφείο διοικητικών υποθέσεων
- Γραφείο Οικοδομικών αδειών
- Γραφείο ελέγχου κατασκευών
- Γραφείο Πολεοδομικού Σχεδιασμού και Εφαρμογών

➤ **Διεύθυνση Καθαριότητας Δήμου Σερρών** η οποία διαρθρώνεται ως εξής :

- Γραφείο Διοικητικής - Γραμματειακής Υποστήριξης
- Τμήμα Αποκομιδής Απορριμμάτων & Ανακύκλωσης
- Τμήμα Καθαριότητας Κοινοχρήστων χώρων & Ειδικών Συνεργειών
- Τμήμα Συντήρησης και Κίνησης Οχημάτων

Οι αρμοδιότητες Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Σερρών ανά γραφείο είναι οι εξής :

1. Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Διευθυντή Τεχνικών Υπηρεσιών είναι :

- Ο Διευθυντής των Τεχνικών Υπηρεσιών είναι ο τεχνικός σύμβουλος του Δήμου και συνεργάζεται απ' ευθείας με το Δήμαρχο όταν είναι αναγκαίο.
- Διευθύνει, συντονίζει, δίνει κατευθύνσεις και εντολές και ελέγχει την εφαρμογή τους, καθώς και τη γενικότερη λειτουργία των τμημάτων της τεχνικής υπηρεσίας.
- Εισηγείται για τον προγραμματισμό βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων έργων του Δήμου.
- Παρακολουθεί και συντονίζει την πορεία των έργων και αναθέτει σε οποιοδήποτε τμήμα ή γραφείο της Τεχνικής Υπηρεσίας ανεξάρτητα από αρμοδιότητα τυχόν έκτακτης υπηρεσίας που είναι απαραίτητες για τη σωστή εκτέλεση των έργων.
- Παρακολουθεί την κανονική απορρόφηση των πιστώσεων και εισηγείται σε συνεργασία με τις οικονομικές υπηρεσίες τα ανάλογα έργα. Επίσης παρακολουθεί τις ανάγκες της Τεχνικής Υπηρεσίας σε προσωπικό.
- Ενημερώνεται για τα έργα του γενικότερου ενδιαφέροντος που εκτελούνται από κρατικές υπηρεσίες, Οργανισμούς Ν.Π.Δ.Δ. κ.λ.π. και εισηγείται σχετικά στη Δημοτική Αρχή για τις απαραίτητες ενέργειες του Δήμου (παρέμβαση του Δήμου στον προγραμματισμό αυτών των έργων, άδειες εκτέλεσης έργων στη Διοικητική περιοχή του δήμου κ.λ.π.).
- Έχει την τελική ευθύνη εισήγησης στο Γραφείο Δημοτικού Συμβουλίου για θέματα αρμοδιότητας Τεχνικής Υπηρεσίας.
- Φροντίζει για την επίλυση των αιτημάτων των πολιτών που έχουν σχέση με την Τεχνική Υπηρεσία.
- Συνεργάζεται με τον Δ/ντη Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών όταν είναι αναγκαίο.
- Παραλαμβάνει το σύνολο της αλληλογραφίας από το δ/ντη Διοικητικών Υπηρεσιών και την κατανέμει ανάλογα.
- Επιλαμβάνεται κάθε υπηρεσιακού προβλήματος της Τεχνικής Υπηρεσίας

2. Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Αλληλογραφίας-Διεκπεραίωσης και Αρχείου είναι :

- Διεκπεραιώνει την αλληλογραφία της Διευθύνσεως, παρέχει πληροφορίες, δακτυλογραφεί τα έγγραφα της διευθύνσεως και την επικουρεί.
- Τηρεί το αρχείο της Διεύθυνσης.
- Προωθεί τις διαδικασίες από την έγκριση της μελέτης του έργου ή προμήθειας μέχρι και του καθορισμού επιβλέποντος (διακήρυξη ή δημοσίευση περίληψης διακήρυξης – δημοπρασία – αποστολή για έγκριση πρακτικών δημοπρασίας – ορισμό επιτροπής διενέργειας δημοπρασίας και επιτροπής εισήγησης ανάθεσης – υπογραφή σύμβασης – ορισμό επιβλέποντος).
- Διεκπεραιώνει κάθε σχετική με τις δημοπρασίες και τους διαγωνισμούς διαδικασία.
- Εκδίδει τα αναγκαία αντίγραφα μελετών-συμβάσεων κ.λ.π., που είναι απαραίτητα για την πληρωμή των δαπανών έργων και προμηθειών και αποστέλλει αυτά στη Διεύθυνση Οικον. Υπηρεσιών για τις περαιτέρω ενέργειες.
- Τηρεί τους φακέλους των έργων και προμηθειών.
- Διεκπεραιώνει κάθε διοικητική διαδικασία εκκαθάρισης του έργου μέχρι της αποστολής του οικείου φακέλου από αρχείο.

- Δέχεται και απαντά σε ερωτήσεις και αιτήσεις που θα υποβάλλονται μέσω τηλεφώνου, ΦΑΞ, Ιντερνέτ στον συντομότερο δυνατό χρόνο.
- Εξυπηρετεί τους τεχνικούς σε αντίγραφα χαρτών, πράξεων, επεκτάσεων κ.λ.π.
- Ενημερώνει για τοπικής φύσεως διατάξεις, ΦΕΚ, εγκυκλίου κ.λ.π. σε θέματα που αφορούν τους τεχνικούς με τη χρήση τεχνικών μέσων που διαθέτει όπως είναι: τηλέφωνο, αυτόματος τηλεφωνητής, ΦΑΞ, ηλεκτρονικός υπολογιστής, ιντερνέτ κ.α.

3. Οι αρμοδιότητες του τμήματος Οικοδομικών έργων, έργων οδοποιίας και υδραυλικών έργων είναι :

➤ Το Γραφείο αλληλογραφίας – διεκπεραίωσης – αρχείου:

- Διεκπεραίωση αλληλογραφίας του τμήματος.
- Δακτυλογράφηση μελετών, εγγράφων, κειμένων, κ.λ.π. του Τμήματος
- Υποστήριξη διαδικασίας υλοποίησης υποχρεώσεων και διαδικασιών θεμάτων διοικητικής φύσης.
- Υποστήριξη διαδικασίας διεξαγωγή αυτοψιών για αντικείμενα του Τμήματος.
- Συμμετοχή σε επιτροπές διενέργειας διαγωνισμών, αξιολόγησης και παραλαβής έργων, προμηθειών και υπηρεσιών.
- Διαχείριση συμβατικών και ηλεκτρονικών αρχείων.
- Παρακολούθηση – τήρηση αρχείου τεχνικής νομοθεσίας και τεχνικών προδιαγραφών, όπως και υποστήριξη της κωδικοποίησης
- Συμμετοχή στην διερεύνηση δυνατοτήτων χρηματοδότησης και στην κατάθεση αντίστοιχων προτάσεων σε προκηρύξεις του ΕΣΠΑ και λοιπών χρηματοδοτικών προγραμμάτων.
- Υποστήριξη διαδικασίας διεξαγωγή δράσεων ενημέρωσης και επιμόρφωσης για αντικείμενα του τμήματος.
- Τήρηση αρχείου κοινών και επιτελικών υποθέσεων του Τμήματος για τον έλεγχο επίτευξης και ποιότητας αποτελέσματος

➤ Το Γραφείο Μελετών και Επιβλέψεων

- Συντάσσει τις προμελέτες και μελέτες δημοτικών έργων, υπηρεσιών και προμηθειών αρμοδιότητας του τμήματος.
- Φροντίζει για την εκτέλεση των συναφών έργων, υπηρεσιών και προμηθειών.
- Συντάσσει τα τεύχη δημοπράτησης και τα χρονοδιαγράμματα εκτέλεσης των έργων.
- Ενημερώνει το αρχείο των σχεδίων για τις τυχόν τροποποιήσεις και την κατασκευή των συναφών έργων.
- Προωθεί τα επιμετρικά στοιχεία προς διενέργεια παραλαβής των έργων.
- Συντάσσει τις μελέτες έργων σύμφωνα με το εγκεκριμένο τεχνικό πρόγραμμα.
- Συντάσσει τις μελέτες έργων συντήρησης των οδών και γεφυρών.
- Συντάσσει τα τεύχη δημοπράτησης, τις ειδικές προδιαγραφές και το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των έργων.
- Παρέχει πληροφορίες στους Οργανισμούς κοινής ωφέλειας σχετικά με το προγραμματισμό των έργων οδοποιίας.

- Φροντίζει για τη σύνταξη των πινάκων απολογισμού και χρεώσεως στους παρόδιους αντίστοιχων δαπανών κατασκευής κρασπεδορείθρων.
- Χορηγεί τις άδειες τομών οδοστρωμάτων και πεζοδρομίων για την εγκατάσταση δικτύων των οργανισμών κοινής ωφέλειας και ελέγχει το αποτέλεσμα.
- Συντάσσει υψομετρικές μελέτες για έργα πεζόδρομων.
- Γνωματεύει για την εγκατάσταση περιπτέρων επί των κοινοχρήστων δημοτικών χώρων.
- Εκτελεί τα έργα κατασκευής, ανακατασκευής και συντήρησης οδών, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί εκτελέσεως δημοτικών έργων.
- Εκτελεί τα έργα που αναφέρονται σε διανοίξεις οδών και σε κατεδαφίσεις ρυμοτομουμένων ακινήτων για την εφαρμογή του σχεδίου πόλης.
- Κατασκευάζει τα έργα πεζόδρομων.
- Κατασκευάζει και συντηρεί πεζοδρόμια και κινεί τη διαδικασία χρεώσεως στους παρόδιους των αντίστοιχων δαπανών κατασκευής πεζοδρομίων.
- Τηρεί το αρχείο μελετών οδών και το ενημερώνει για τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις κατά την κατασκευή.
- Παρακολουθεί λογιστικά το κάθε έργο.
- Παραδίδει τα επιμετρικά και άλλα στοιχεία προς διενέργεια παραλαβής του έργου.
- Φροντίζει για την μεταφορά της υλικοτεχνικής υποδομής για την κάλυψη των πάσης φύσεως εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται σε ανοικτό ή κλειστό χώρο.
- Συντάσσει τις αρχιτεκτονικές στατικές και ηλεκτρομηχανολογικές μελέτες των κτιρίων, καθώς επίσης και τις μελέτες εξοπλισμού και περιβάλλοντος χώρου αυτών.
- Συντάσσει τις μελέτες διαμόρφωσης πλατειών, παιδικών χαρών, αθλητικών χώρων και ελεύθερων χώρων της πόλεως.
- Συντάσσει τα τεύχη δημοπράτησης, τις ειδικές προδιαγραφές και το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των έργων.
- Κατασκευάζει, επισκευάζει, συντηρεί και εξοπλίζει τα δημοτικά κτίρια, πλατείες, παιδικές χαρές, και αθλητικούς χώρους σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί εκτελέσεως δημοτικών έργων.
- Κατασκευάζει επισκευάζει και συντηρεί σχολικά κτίρια.
- Κατασκευάζει, επισκευάζει και συντηρεί δημοτικά στάδια, γυμναστήρια και αθλητικά κέντρα.
- Κατασκευάζει και συντηρεί δημοτικά καταστήματα.
- Κατασκευάζει συστήματα άρδευσης, αντιπλημμυρικών και εγγειοβελτικών έργων.
- Φροντίζει για τη συντήρηση των εργαλείων και μηχανημάτων ευθύνης του.
- Ενεργεί για την ομαλή λειτουργία των παιδικών χαρών.
- Φροντίζει για την τοποθέτηση νέων οργάνων και τη δημιουργία νέων παιδικών χαρών.
- Παρατηρεί ή ενημερώνεται από τη δημοτική αστυνομία, τους πολίτες κ.λ.π για τυχόν προβλήματα του οδικού δικτύου και των πεζοδρομίων και επεμβαίνει για αποκατάστασή τους.

➤ Το Γραφείο Έργων αυτεπιστασίας και εργασιών

- Φροντίζει για την εκτέλεση των συναφών έργων, υπηρεσιών και προμηθειών.

- Συντάσσει τα χρονοδιαγράμματα εκτέλεσης των έργων.
- Ενημερώνει το αρχείο των σχεδίων για τις τυχόν τροποποιήσεις και την κατασκευή των συναφών έργων.
- Προωθεί τα επιμετρικά στοιχεία προς διενέργεια παραλαβής των έργων.
- Φροντίζει για τη σύνταξη των πινάκων απολογισμού και χρεώσεως στους παρόδους αντίστοιχων δαπανών κατασκευής κρασπεδορείθρων.
- Εκτελεί τα έργα συντήρησης οδών, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί εκτελέσεως δημοτικών έργων.
- Εκτελεί τα έργα που αναφέρονται σε διανοίξεις οδών και σε κατεδαφίσεις ρυμοτομουμένων ακινήτων για την εφαρμογή του σχεδίου πόλης.
- Κατασκευάζει και συντηρεί πεζοδρόμια και κινεί τη διαδικασία χρεώσεως στους παρόδους των αντίστοιχων δαπανών κατασκευής πεζοδρομίων.
- Τηρεί το αρχείο μελετών οδών και το ενημερώνει για τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις κατά την κατασκευή.
- Παρακολουθεί λογιστικά το κάθε έργο.
- Παραδίδει τα επιμετρικά και άλλα στοιχεία προς διενέργεια παραλαβής του έργου.
- Φροντίζει για την μεταφορά της υλικοτεχνικής υποδομής για την κάλυψη των πάσης φύσεως εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται σε ανοικτό ή κλειστό χώρο.
- Συντάσσει τις αρχιτεκτονικές στατικές και ηλεκτρομηχανολογικές μελέτες των κτιρίων, καθώς επίσης και τις μελέτες εξοπλισμού και περιβάλλοντος χώρου αυτών.
- Κατασκευάζει, επισκευάζει, συντηρεί και εξοπλίζει τα δημοτικά κτίρια, πλατείες, παιδικές χαρές, και αθλητικούς χώρους σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις «περί εκτελέσεως δημοτικών έργων».
- Κατασκευάζει επισκευάζει και συντηρεί σχολικά κτίρια. ν.
- Κατασκευάζει, επισκευάζει και συντηρεί δημοτικά στάδια, γυμναστήρια και αθλητικά κέντρα.
- Κατασκευάζει και συντηρεί δημοτικά καταστήματα.
- Παρακολουθεί τις πιστώσεις που διατίθενται για την εκτέλεση των παραπάνω έργων.
- Συντάσσει τις μελέτες έργων, υπηρεσιών και προμηθειών αρμοδιότητος του και έχει την αρμοδιότητα για την εκτέλεση αυτών.
- Φροντίζει για τη συντήρηση των εργαλείων και μηχανημάτων ευθύνης του.
- Ενεργεί για την ομαλή λειτουργία των παιδικών χαρών.
- Μεριμνά για τη συντήρηση και επισκευή των οργάνων των παιδικών χαρών για την πρόληψη τυχόν ατυχημάτων.
- Φροντίζει για την τοποθέτηση νέων οργάνων και τη δημιουργία νέων παιδικών χαρών.
- Διεκπεραιώνει όλες τις ξυλουργικές και σιδηρουργικές εργασίες του Δήμου και συναφείς κατασκευές.
- Φροντίζει για τη συντήρηση των εργαλείων και μηχανημάτων ευθύνης του.
- Φροντίζει για την ανάπτυξη στους χώρους πρασίνου και λοιπούς κοινόχρηστους χώρους πάγκων και τραπεζών.
- Επιμελείται τις τοποθετήσεις των εξεδρών και των λοιπών σιδηροκατασκευών και ξυλοκατασκευών που απαιτούνται στις διάφορες εκδηλώσεις.

4. Οι αρμοδιότητες του τμήματος ηλεκτρομηχανολογικών έργων και ενεργειακών εφαρμογών είναι :

➤ Το Γραφείο Αλληλογραφίας–Διεκπεραίωσης και Αρχείου:

- Διεκπεραίωση αλληλογραφίας του τμήματος.
- Δακτυλογράφηση μελετών, εγγράφων, κειμένων, κ.λ.π. του Τμήματος
- Υποστήριξη διαδικασίας υλοποίησης υποχρεώσεων και διαδικασιών θεμάτων διοικητικής φύσης.
- Υποστήριξη διαδικασίας διεξαγωγή αυτοψιών για αντικείμενα του Τμήματος.
- Συμμετοχή σε επιτροπές διενέργειας διαγωνισμών, αξιολόγησης και παραλαβής έργων, προμηθειών και υπηρεσιών.
- Διαχείριση συμβατικών και ηλεκτρονικών αρχείων.
- Παρακολούθηση – τήρηση αρχείου τεχνικής νομοθεσίας και τεχνικών προδιαγραφών, όπως και υποστήριξη της κωδικοποίησης Συμμετοχή στην διερεύνηση δυνατοτήτων χρηματοδότησης και στην κατάθεση αντίστοιχων προτάσεων σε προκηρύξεις του ΕΣΠΑ και λοιπών χρηματοδοτικών προγραμμάτων.
- Υποστήριξη διαδικασίας διεξαγωγή δράσεων ενημέρωσης και επιμόρφωσης για αντικείμενα του τμήματος.
- Τήρηση αρχείου κοινών και επιτελικών υποθέσεων του Τμήματος για τον έλεγχο επίτευξης και ποιότητας αποτελέσματος

➤ Το Γραφείο Ηλεκτρομηχανολογικών έργων

- Μεριμνά για την εκπόνηση των αναγκαίων μελετών δημοτικών έργων και υπηρεσιών αρμοδιότητας του Τμήματος. Πιο συγκεκριμένα, συντάσσει μελέτες ή επιβλέπει την εκπόνηση μελετών κατά περίπτωση και μεριμνά για τον προγραμματισμό την προετοιμασία και την υλοποίηση των αντίστοιχων έργων και υπηρεσιών και ειδικότερα τον σχεδιασμό, την ωρίμανση, την διαδικασία συμβασιοποίησης, την παρακολούθηση – επίβλεψη της υλοποίησης, την ολοκλήρωση και την παραλαβή τους.
- Κατασκευάζει, επιβλέπει, συντηρεί και παραλαμβάνει Η-Μ έργα που αφορούν οδούς, υπαίθριους χώρους, κοινόχρηστους χώρους, δημοτικά κτίρια και δημοτικές εγκαταστάσεις.
- Προβαίνει στην κατάρτιση των τευχών δημοπράτησης έργων και υπηρεσιών.
- Συμμετέχει στις διαδικασίες διενέργειας διαγωνισμών επιλογής αναδόχου.
- Προβαίνει στην κατάρτιση συμβάσεων σε συνεργασία με το νομικό τμήμα.
- Φροντίζει για την τήρηση των σχετικών φακέλων έργων και υπηρεσιών.
- Παρακολουθεί το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης έργων και υπηρεσιών.
- Καθορίζει και παρακολουθεί τους σχετικούς δείκτες υλοποίησης έργων.
- Μεριμνά για την εφαρμογή των διαδικασιών ελέγχου και πιστοποίησης του φυσικού αντικείμενου.
- Φροντίζει για την εφαρμογή των διατάξεων δημοσιοποίησης/ δημοσιότητας.
- Προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την εξασφάλιση των αναγκαίων πιστώσεων για την υλοποίηση των έργων του Τμήματος.
- Φροντίζει για την διασφάλιση της επιλεξιμότητας των δαπανών και για την τήρηση των τυχόν ειδικών απαιτήσεων στην περίπτωση της υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων έργων.

- Μεριμνά για την εναρμόνιση των διαδικασιών που εφαρμόζονται από το Τμήμα με την ισχύουσα σχετική νομοθεσία.
- Φροντίζει για την πραγματοποίηση των προβλεπόμενων εξωτερικών ελέγχων των έργων και για την εφαρμογή των αποτελεσμάτων τους.
- Συντάσσει μελέτες και τεχνικές προδιαγραφές και διενεργεί τεχνοοικονομικές αξιολογήσεις για την προμήθεια πάσης φύσης Η-Μ εξοπλισμού σε συνεργασία με το Τμήμα Προμηθειών.
- Εισηγείται και παρακολουθεί τις πιστώσεις που διατίθενται για την εκπόνηση μελετών και την υλοποίηση των έργων, προμηθειών και υπηρεσιών αρμοδιότητας του Τμήματος και συνεργάζεται με την Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών, για όλα τα αντίστοιχα θέματα του Τμήματος.
- Συνεργάζεται με την Νομική υπηρεσία για κάθε θέμα που αφορά το Τμήμα.
- Τηρεί τα αναγκαία τεχνικά αρχεία και όλα τα απαραίτητα στοιχεία από την εκτέλεση των έργων του Τμήματος.

➤ Το Γραφείο Ενεργειακών Εφαρμογών και Ενεργειακής Διαχείρισης (Ενεργειακές εφαρμογές)

- Φροντίζει για τον σχεδιασμό και την χάραξη ολοκληρωμένης ενεργειακής στρατηγικής, φιλικής προς το περιβάλλον, σε τοπικό επίπεδο.
- Φροντίζει για την μελέτη και καταγραφή των ενεργειακών πηγών, πόρων και καταναλώσεων του Δήμου Σερρών καθώς και για την προώθηση του περιφερειακού ενεργειακού προγραμματισμού, της ενεργειακής αξιοποίησης των Αναλωσίμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) του Φυσικού Αερίου, των αστικών απορριμμάτων και αποβλήτων καθώς και της εξοικονόμησης και ορθολογικής χρήσης της ενέργειας, σε συνεργασία με άλλους τοπικούς και περιφερειακούς φορείς και εκπαιδευτικά ιδρύματα καθώς και το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.).
- Προωθεί την εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας και προκαταρκτικών ενεργειακών μελετών και προβαίνει στην επίβλεψη μελετών και κατασκευών τοπικών ενεργειακών έργων φιλικών προς το περιβάλλον με την αξιοποίηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.), καθώς και εφαρμογών εξοικονόμησης και ορθολογικής χρήσης της ενέργειας.
- Υλοποιεί δράσεις ενθάρρυνσης της εξοικονόμησης και ορθολογικής χρήσης της ενέργειας, καθώς και προώθησης της πιο αποδοτικής χρήσης των εναλλακτικών πηγών ενέργειας.
- Συμβάλλει στην υποβοήθηση της έρευνας και της ανάπτυξης ενεργειακών τεχνολογιών και υπηρεσιών των επιχειρήσεων και δραστηριοτήτων του ιδιωτικού τομέα της περιοχής σε ενεργειακά θέματα.
- Υποστηρίζει δράσεις κατάρτισης και εκπαίδευσης στον ενεργειακό τομέα.
- Υλοποιεί δράσεις ενημέρωσης των καταναλωτών στην κατεύθυνση αλλαγής των προτύπων ενεργειακής κατανάλωσης.
- Συμμετέχει συμβουλευτικά σε όλα τα εκτελούμενα τεχνικά έργα του Δήμου με στόχο την βελτιστοποίηση της ενεργειακής αποδοτικότητάς τους. και επιμόρφωσης για θέματα ενεργειακής παραγωγής φιλικής προς το περιβάλλον με την αξιοποίηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), καθώς και εφαρμογών εξοικονόμησης και ορθολογικής χρήσης της ενέργειας με στόχο την ευαισθητοποίηση των δημοτών, καταναλωτών και χρηστών ενέργειας.
- Προετοιμάζει και υποβάλλει προτάσεις χρηματοδότησης ενεργειακών έργων και δράσεων από αντίστοιχα εθνικά και Ευρωπαϊκά προγράμματα.
- Παρακολουθεί και φροντίζει για την εφαρμογή της νομοθεσίας και των τεχνικών προδιαγραφών για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και των εγκαταστάσεων του Δήμου.

- Συνεργάζεται με εκπαιδευτικά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα στην υλοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων για την διερεύνηση καινοτόμων ενεργειακών εφαρμογών και δυνατοτήτων με στόχο την αειφόρο αποκεντρωμένη τοπική ανάπτυξη.
- Συμβάλλει στην ενίσχυση της απασχόλησης και της τοπικής οικονομικής δραστηριότητας με την εκτέλεση ενεργειακών έργων καθώς και την προώθηση καινοτόμων ενεργειακών δράσεων, τεχνολογιών και εφαρμογών.
- Προβαίνει στην συλλογή στοιχείων για τις ενεργειακές καταναλώσεις των δημοτικών κτιρίων και εγκαταστάσεων.
- Καθορίζει τις πρωτογενείς πληροφορίες που κρίνονται αναγκαίες να συλλέγονται ανά κτίριο και εγκατάσταση, από τον αντίστοιχο ενεργειακό υπεύθυνο και την διαδικασία συγκέντρωσης αυτών προς επεξεργασία από το Τμήμα.
- Τηρεί αρχεία δεδομένων για τις ενεργειακές καταναλώσεις και την ενεργειακή συμπεριφορά των δημοτικών κτιρίων και εγκαταστάσεων.
- Αξιολογεί τα προαναφερθέντα αρχεία για την εξαγωγή συγκριτικών συμπερασμάτων καθώς και για τον χρονικό και οικονομικό προγραμματισμό των αναγκών επεμβάσεων με στόχο την ορθολογική χρήση και την εξοικονόμηση ενέργειας.
- Προγραμματίζει την διενέργεια ενεργειακών επιθεωρήσεων ή ελέγχων, καθώς και την εκπόνηση αντίστοιχων ενεργειακών μελετών για την καταγραφή της ενεργειακής συμπεριφοράς των δημοτικών κτιρίων και εγκαταστάσεων.
- Επιβλέπει την εκτέλεση των αντίστοιχων ενεργειακών έργων και προγραμμάτων συντήρησης ή/και επισκευών για την βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των δημοτικών κτιρίων και εγκαταστάσεων.
- Παρακολουθεί την λειτουργία των εγκαταστάσεων θέρμανσης – ψύξης των δημοτικών κτιρίων και φροντίζει για την διενέργεια της περιοδικής συντήρησης των αντίστοιχων συστημάτων.
- Προτείνει τις δαπάνες των αναγκών επεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας στον ετήσιο προϋπολογισμό του Δήμου.
- Μεριμνά για την προώθηση παρεμβάσεων βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας των δημοτικών κτιρίων και εγκαταστάσεων με την αξιοποίηση αντίστοιχων εθνικών και Ευρωπαϊκών προγραμμάτων, καθώς και άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων και μηχανισμών (συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης κλπ).
- Συντονίζει τις αναγκαίες δράσεις και παρέχει οδηγίες προς τους ενεργειακούς υπεύθυνους των δημοτικών κτιρίων και εγκαταστάσεων.

➤ Το Γραφείο Δημοτικού Ηλεκτροφωτισμού, Συντήρησης Η-Μ εγκαταστάσεων, Έργων αυτεπιστασίας:

- Μεριμνά για καλή λειτουργία και την συντήρηση του δικτύου δημοτικού ηλεκτροφωτισμού των οδών, των πλατειών και των κοινοχρήστων χώρων.
- Προγραμματίζει και υλοποιεί τα έργα επέκτασης και βελτίωσης του δικτύου δημοτικού ηλεκτροφωτισμού σε συνεργασία με την ΔΕΗ.
- Φροντίζει για την καλή λειτουργία και την συντήρηση όλων των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων των δημοτικών κτιρίων και των σχολείων.
- Φροντίζει για την τεχνική κάλυψη των εκδηλώσεων που πραγματοποιεί ο Δήμος σε κλειστούς ή ανοιχτούς χώρους.

- Μεριμνά για την σωστή χρήση, αξιοποίηση και συντήρηση των μηχανημάτων και γενικά του τεχνικού εξοπλισμού που χρησιμοποιεί το Τμήμα.
- Συντάσσει τις σχετικές μελέτες έργων, προμηθειών και υπηρεσιών και φροντίζει για την υλοποίησή τους.
- Προσδιορίζει τις ανάγκες κάθε έργου ή υπηρεσίας σε υλικά, τεχνικό εξοπλισμό και ανθρώπινο δυναμικό και εισηγείται την μεθοδολογία και τον τρόπο εκτέλεσης.
- Παρακολουθεί σε συνεργασία με την Τροχαία και τη Δημοτική Αστυνομία, την καταστροφή εξοπλισμού της αρμοδιότητας του (ιστών, φωτιστικών σωμάτων, κλπ) και καταλογίζει την σχετική δαπάνη στους υπαίτιους.
- Τηρεί αρχείο υφιστάμενου δικτύου δημοτικού φωτισμού και Η-Μ εγκαταστάσεων των Δημοτικών κτιρίων.

➤ Λοιπές αρμοδιότητες του τμήματος:

- Συμμετοχή σε επιτροπές διενέργειας διαγωνισμών, αξιολόγησης και παραλαβής έργων, προμηθειών και υπηρεσιών.
- Συμμετοχή στην διερεύνηση δυνατοτήτων χρηματοδότησης και στην κατάθεση αντίστοιχων προτάσεων σε προκηρύξεις του ΕΣΠΑ και άλλων χρηματοδοτικών προγραμμάτων.
- Διεξαγωγή αυτοψιών για αντικείμενα του Τμήματος.
- Υλοποίηση υποχρεώσεων και διαδικασιών θεμάτων διοικητικής φύσης.
- Διεκπεραίωση αλληλογραφίας του τμήματος.
- Διαχείριση συμβατικών και ηλεκτρονικών αρχείων.
- Παρακολούθηση τεχνικής νομοθεσίας.
- Δράσεις ενημέρωσης και επιμόρφωσης για αντικείμενα του τμήματος.

5. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Πρασίνου είναι :

- Συντονίζει τα γραφεία που υπάγονται στο Τμήμα
- Παρέχει πληροφορίες σχετικά με τον προγραμματισμό των έργων που αφορούν το Τμήμα
- Παραλαμβάνει την αλληλογραφία του Τμήματος, τη διανέμει στα αρμόδια γραφεία, παρακολουθεί και συντονίζει την πορεία των αρμοδιοτήτων και αναθέτει σε οποιοδήποτε γραφείο ή υπάλληλο του Τμήματος ανεξάρτητα από αρμοδιότητα τυχόν έκτακτες υπηρεσίες που κρίνονται απαραίτητες και επείγουσες για την εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος
- Παρακολουθεί τις πιστώσεις που διατίθενται για την κατασκευή – συντήρηση των έργων του Τμήματος
- Συλλέγει, επεξεργάζεται, διαχειρίζεται, αναλύει και αποδίδει δεδομένα για την εξυπηρέτηση της οργάνωσης του Δήμου πάνω σε θέματα σχεδιασμού, προγραμματισμού, εκτέλεσης, διαχείρισης και λήψης αποφάσεων σχετικών με έργα και συμβάσεις που αφορούν σε κοινόχρηστους χώρους οικιστικού πρασίνου και σε χώρους δασικού χαρακτήρα
- Μεριμνά για την εφαρμογή – τήρηση των σχετικών διατάξεων και κανονιστικών αποφάσεων που αφορούν την προστασία, καθαριότητα και διαχείριση όλων των κοινόχρηστων χώρων πρασίνου, δενδροστοιχιών και αύλειων χώρων ιδρυμάτων με κηποτεχνική διαμόρφωση που υπάγονται στις αρμοδιότητες του Δήμου (πάρκα, πλατείες, πεζόδρομοι, νησίδες δρόμων δημοτικών οδών, πεζοδρόμια, προκήπια και αύλαιοι χώροι δημοτικών κτηρίων, παιδικών σταθμών)

- Φροντίζει για την επίλυση αιτημάτων των πολιτών σχετικών με το φυσικό ή εγκαταστημένο φυτικό κεφάλαιο του Δήμου
- Συνεργασία με Δ/ση Αγροτικής Ανάπτυξης και Αρμόδια Επιτροπή Φυτοπαθολογίας του Νομού για επίλυση προβλημάτων φυτοπαθολογίας, επίσης Συνεργασία με Δημοτική Αστυνομία, με Τμήματα έργων οδοποιίας, Κυκλοφοριακού σχεδιασμού, Κτηματολογίου, Δ/νση Παιδείας και Πολιτισμού και Αυτοτελές Τμήμα Πολεοδομίας, Υπηρεσία Πολιτικής Γης.

➤ Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Αλληλογραφίας-Διεκπεραίωσης και Αρχείου είναι :

- Διεκπεραίωση αλληλογραφίας του τμήματος.
- Δακτυλογράφηση μελετών, εγγράφων, κειμένων, κ.λ.π. του Τμήματος
- Υποστήριξη διαδικασίας υλοποίησης υποχρεώσεων και διαδικασιών θεμάτων διοικητικής φύσης.
- Υποστήριξη διαδικασίας διεξαγωγής αυτοψιών για αντικείμενα του Τμήματος.
- Συμμετοχή σε επιτροπές διενέργειας διαγωνισμών, αξιολόγησης και παραλαβής έργων, προμηθειών & υπηρεσιών.
- Διαχείριση συμβατικών και ηλεκτρονικών αρχείων.
- Παρακολούθηση – τήρηση αρχείου τεχνικής νομοθεσίας και τεχνικών προδιαγραφών, όπως και υποστήριξη της κωδικοποίησης
- Συμμετοχή στην διερεύνηση δυνατοτήτων χρηματοδότησης και στην κατάθεση αντίστοιχων προτάσεων σε προκηρύξεις του ΕΣΠΑ και λοιπών χρηματοδοτικών προγραμμάτων.
- Υποστήριξη διαδικασίας διεξαγωγή δράσεων ενημέρωσης και επιμόρφωσης για αντικείμενα του τμήματος.
- Τήρηση αρχείου κοινών και επιτελικών υποθέσεων του Τμήματος για τον έλεγχο επίτευξης και ποιότητας αποτελέσματος.

➤ Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Μελετών και Επιβλέψεων είναι :

- Εκπόνηση και επίβλεψη μελετών για τα πάσης φύσεως έργα πρασίνου και φυτοτεχνικής διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου, που ανατίθενται σε τρίτους,
- Επίβλεψη στο στάδιο της κατασκευής των παραπάνω έργων,
- Συμμετοχή στην πρόβλεψη και εκτίμηση της δαπάνης για τη σύνταξη των μελετών, όταν προβλέπονται και εργασίες πρασίνου και φυτοτεχνικής διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου και την ένταξη της δαπάνης στα τεχνικά δελτία για την χρηματοδότηση των έργων που αποτελούνται από εργασίες και άλλων κατηγοριών
- Συμμετοχή στην σύνταξη συμβατικών τευχών για την εκδήλωση ενδιαφέροντος σε μελέτες που περιλαμβάνουν και Έργα Πρασίνου και σύνταξη τεχνικών προδιαγραφών, διακηρύξεων των έργων και χρονοδιαγραμμάτων εκτέλεσης αυτών
- Συμμετοχή στην επίβλεψη ΜΠΕ για το κομμάτι που αναφέρεται στην υφισταμένη κατάσταση της χλωρίδας και στον τρόπο αποκατάστασης αυτής

➤ Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Συντήρησης & Προστασίας Αστικού Πρασίνου είναι :

α. Συντήρηση & Προστασία Κοινόχρηστων χώρων πρασίνου και εγκαταστάσεων:

- Προγραμματισμός - Οργάνωση εργασιών του εξωτερικού συνεργείου του Δήμου για τη συντήρηση των κοινόχρηστων χώρων πρασίνου (κοπή χλοοτάπητα, διαμόρφωση θάμνων, καταπολέμηση ζιζανίων και ασθενειών, λίπανση, άρδευση, καθαρισμός, απομάκρυνση κατεστραμμένων φυτών, εμπλουτισμός και ανανέωση βλάστησης, εμπλουτισμός και προστασία εδαφικού υποστρώματος)
- Επίβλεψη έργων, εργασιών και υπηρεσιών καθώς και παραλαβή αυτών (που αφορούν τη συντήρηση, ανανέωση, αποκατάσταση φυτών και επέκταση, βελτίωση αποκατάσταση αρδευτικών συστημάτων)
- Εφαρμογή βραχυπρόθεσμων προγραμμάτων φυτεύσεων, ποτίσματος, φυτοπροστασίας των αστικών χώρων πρασίνου του Δήμου
- Παραλαβή και διεκπεραίωση αιτημάτων δημοτών μέσω ΚΕΔ - τηλεφώνου-πρωτοκόλλου (αυτοψία – προγραμματισμός – προώθηση προς αρμόδιο συνεργείο ή άλλη μονάδα του Δήμου – έλεγχος διεκπεραίωσης) ή προώθηση τους προς Δημοτικό Συμβούλιο
- Μέριμνα για την άμεση αποκατάσταση βανδαλισμών του αρδευτικού δικτύου και φυτικού υλικού
- Κατάρτιση τεχνικών προδιαγραφών για την προμήθεια τεχνικού εξοπλισμού, μηχανημάτων και εργαλείων για τις ανάγκες των εργασιών συντήρησης από το συνεργείο του Δήμου
- Παρακολούθηση των ημερήσιων δελτίων παρουσίας του εξωτερικού συνεργείου σε συνεργασία με τη Δ/ση Προσωπικού.

β. Συντήρηση Μηχανημάτων & εργαλείων (κηποτεχνικών εφαρμογών & συντήρησης με αυτεπιστασία):

- Έλεγχος και συντήρηση για την καλή λειτουργία των μηχανημάτων και εργαλείων σε καθημερινή βάση
- Άμεση ενημέρωση βλαβών αυτών, μηχανημάτων και εργαλείων του συνεργείου και μέριμνα για αποκατάσταση αυτών ή για αντικατάσταση μη επιδιορθωτέων.
- Κατάρτιση τεχνικών προδιαγραφών για την προμήθεια τεχνικού εξοπλισμού, μηχανημάτων και εργαλείων για τις ανάγκες των εργασιών συντήρησης από το συνεργείο του Δήμου
- Καταγραφή και τήρηση αρχείου αποθήκης εργαλείων, μηχανημάτων και υλικών του Τμήματος και ετήσια απογραφή.

γ. Προστασία και διαχείριση δενδροστοιχιών της πόλης και των οικισμών:

- Προστασία και διαχείριση δενδροστοιχιών της πόλης και των οικισμών
- Προγραμματισμός ετήσιου κλαδέματος διαμόρφωσης κόμης σε χαμηλές δενδροστοιχίες της πόλης
- Μέριμνα, προγραμματισμός και οργάνωση για κλάδεμα ή κοπή μεγάλων δένδρων σε κοινόχρηστους χώρους του Δήμου, μετά από γνωμάτευση για επικινδυνότητα (λόγω μεγάλης κλίσης, ασθένειας, νέκρωσης, πιθανών αιτιών ατυχήματος από ανεπαρκή ορατότητα στο οδικό δίκτυο)
- Συνεργασία με ΔΕΗ, για κοπή και κλάδεμα δένδρων που ακουμπούν σε ηλεκτροφόρα δίκτυα και βρίσκονται σε κοινόχρηστους χώρους του Δήμου
- Προγραμματισμός δημιουργίας νέων δενδροστοιχιών σε συνεργασία με το Τμήμα έργων σε νέα πεζοδρόμια
- Χορηγεί άδειες κοπής και φύτευσης δένδρων επί των πεζοδρομίων της πόλης
- Γνωμοδοτεί επί αδειών κοπής δένδρων σε αιτήσεις ιδιοκτητών προς την Πολεοδομία (Ν. 1337/1983)

➤ Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Δασών, Δασοτεχνικών Μελετών & Έργων είναι:

- Διαχείριση Δασών και Δασικών εκτάσεων (σύνταξη, επίβλεψη Διαχειριστικών Μελετών, προγραμματισμός και εφαρμογή Διαχειριστών Μελετών), εκμετάλλευση δημοτικών Δασών και Δασικών εκτάσεων.
- Εκπόνηση, επίβλεψη, δασοπονικών μελετών και κατασκευή, επίβλεψη δασοτεχνικών έργων (οδοποιίες, αντιτυρικές, αντιπλημμυρικές, δασικής αναψυχής κ.λ.π. αφού εγκριθούν από τη Δασική Υπηρεσία).
- Συμβάλλει στην προστασία Δασών και Δασικών εκτάσεων. Προστασία δημοτικών χώρων πρασίνου (χαρακτηρισμένα Πάρκα, Άλση) εντός ορίων πόλεων και οικισμών που διέπονται από τη δασική νομοθεσία. Ειδικότερα, σε συνεργασία με τις μονάδες Πολιτικής Προστασίας, Δημοτικής Αστυνομίας, Προστασίας Προαγωγής Δημόσιας Υγείας, Τεχνικής Υπηρεσίας κ.α, παρέχει κάθε δυνατή υποστήριξη στα πλαίσια των εκ του νόμου αρμοδιοτήτων του, για τα παρακάτω:
- Πρόληψη των πυρκαγιών και λήψη των κατάλληλων προληπτικών μέτρων για την αποτροπή τους (προγραμματισμός εκπόνησης μελετών και διαγωνισμών, επίβλεψη, παραλαβή έργων).
- Προστασία από υλοτόμηση, εκχέρωση και κατάτμηση δασικών εκτάσεων, παράνομη βόσκηση, περιφράξεις και αυθαίρετη δόμηση στα δημοτικά δάση ή οποιαδήποτε άσκηση δραστηριοτήτων εντός δασικών εκτάσεων, σε συνεργασία με τις κατά λόγο αρμοδιότητας υπηρεσίες Κτηματολογίου, Δημοτικής Αστυνομίας, Δασικής υπηρεσίας, Αγροφυλακής. Ομοίως στα πλαίσια της προστασίας και διατήρησης των ειδών της αυτοφυούς χλωρίδας και άγριας πανίδας συνεισφέρει κατά λόγο αρμοδιότητας στην αντιμετώπιση της λαθροθηρίας και παράνομης αλιείας σε ποτάμια και λίμνες.
- Προστασία από πλημμυρικά φαινόμενα (προγραμματισμός για εκπόνηση μελετών και κατασκευή έργων) στις ορεινές κοίτες των χειμάρρων-ρεμάτων.
- Οργάνωση εθελοντικών δράσεων προστασίας δασών και αναδασώσεων
- Συμμετοχή σε δράσεις - προγράμματα χρηματοδοτούμενα για τη Δασοπονία
- Συμμετοχή και δράσεις Πολιτικής Προστασίας

6. Το Τμήμα Κυκλοφοριακού σχεδιασμού ρυθμίσεων αποτελείται από τα κάτωθι γραφεία :

- Γραφείο Αδειών μεταφορών και ονοματοθεσίας οδών (γραμματεία τμήματος)
- Γραφείο συντηρήσεων εγκαταστάσεων οδικής ασφάλειας και φωτεινής σηματοδότησης.
- Γραφείο κυκλοφοριακού σχεδιασμού, συγκοινωνιών και κυκλοφορίας
- Γραφείο προσβασιμότητας και οδικής ασφάλειας

Το Τμήμα δια των γραφείων του ασκεί τις παρακάτω αρμοδιότητες:

α) Κυκλοφοριακές μελέτες

- Συντάσσει τις κυκλοφοριακές μελέτες βάσει των πληροφοριών των στατιστικών δεδομένων για τα κυκλοφορικά μεγέθη.
- Επιμελείται της διαμόρφωσης προτάσεων για την εφαρμογή των κατάλληλων μέτρων επίλυσης των διαφόρων κυκλοφοριακών προβλημάτων.
- Εισηγείται προς τη γνωμοδοτική επιτροπή κυκλοφορίας τη λήψη αποφάσεων σχετικών με τα κυκλοφορικά μέτρα.
- Συντάσσει κυκλοφοριακές μελέτες διαμορφώσεως κόμβων και εγκαταστάσεων φωτεινών

σηματοδοτήσεων καθώς και κυκλοφοριακές μελέτες που αναφέρονται στην τροποποίηση των προγραμμάτων λειτουργίας των ήδη υπάρχουσών φωτεινών σηματοδοτήσεων.

- Συντάσσει μελέτες για τη διαμόρφωση χώρων στάθμευσης οχημάτων.
- Συλλέγει πληροφορίες κυκλοφοριακών παραμέτρων (κυκλοφοριακός φόρτος κυκλοφοριακή ικανότητα οδών, θέσεις στάθμευσης, αριθμός οχημάτων κ.λ.π.) σε τακτά χρονικά διαστήματα.
- Τηρεί το αρχείο το σχετικό με το αντικείμενο του.
- Τηρεί αρχείο ονομασίας οδών και πλατειών και αριθμώσεως οικιών.
- Εισηγείται την θέσπιση διατάξεων σχετικών με την κυκλοφορία και στάθμευση των οχημάτων.
- Εισηγείται τα της ρύθμισης της κυκλοφορίας, του καθορισμού πεζοδρόμων, μονοδρομήσεων και κατευθύνσεων της κυκλοφορίας, προσδιορίζει και εισηγείται και της λειτουργίας των χώρων στάθμευσης οχημάτων.

β) Κυκλοφοριακά Έργα

- Συντάσσει τις μελέτες και είναι αρμόδιο για την εκτέλεση έργων διαγραμμίσεως οδών και χώρων στάθμευσης.
- Είναι αρμόδιο για τη συντήρηση του υπάρχοντος συστήματος διαγραμμίσεων.
- Συντάσσει τις σχετικές μελέτες και είναι αρμόδιο για την τοποθέτηση πινακίδων καθέτου σημάνσεως των οδών σύμφωνα με τις αποφάσεις της αστυνομικής διεύθυνσης καθώς και για τη συντήρηση του υπάρχοντος δικτύου καθέτου σημάνσεως.
- Είναι αρμόδιο για τη σύνταξη μελετών και την εκτέλεση έργων τοποθέτησης πινακίδων ονοματοθεσίας οδών πλατειών και αριθμώσεως οικιών, καθώς και για τη συντήρηση του υπάρχοντος συστήματος πινακίδων.
- Εισηγείται την ονομασία οδών, πλατειών και την τοποθέτηση πινακίδων και την αρίθμηση των κτισμάτων.
- Φροντίζει για την συντήρηση και την καλή λειτουργία των φωτεινών σηματοδοτών και μεριμνά για την βελτίωση του συστήματος φωτεινής σηματοδότησης και την δημιουργία κέντρου ελέγχου οχημάτων.

γ) Οδική ασφάλεια

- Ενημερώνεται και επιμορφώνεται σε θέματα οδικής ασφάλειας.
- Μεριμνά και εισηγείται γενικώς μέτρα για την ασφάλεια της κυκλοφορίας και τη διευκόλυνση των μετακινήσεων, πεζών και οχημάτων.
- Μεριμνά για την απομάκρυνση εγκαταλελειμμένων οχημάτων, για την εφαρμογή από τα συνεργεία και τους εργολάβους των προβλεπόμενων μέτρων σήμανσης και ασφάλειας στους χώρους κατασκευής έργων και στους χώρους ανέγερσης οικοδομών από εναπόθεση υλικών και εργαλείων.
- Εκπονεί προγράμματα οδικής ασφάλειας σε συνεργασία με τα αρμόδια τμήματα της Αστυνομικής Διεύθυνσης και άλλων φορέων του Δήμου.
- Συνεργάζεται με τις Διευθύνσεις πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του Νομού στην κατάρτιση και υλοποίηση προγραμμάτων οδικής ασφάλειας και βιώσιμης κινητικότητας.
- Λειτουργεί σε συνεργασία με τις εκπαιδευτικές αρχές το Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής του Δήμου.
- Συμμετέχει σε Εθνικά και ΕΕ Προγράμματα κατάρτισης για θέματα οδικής ασφάλειας και βιώσιμης κινητικότητας.

δ) Μαζική μεταφορά

- Μεριμνά για την εξασφάλιση ικανοποιητικού δικτύου αστικών συγκοινωνιών στο Δήμο και τη ρύθμιση των σχετικών θεμάτων. Στο πλαίσιο αυτό:
- Συντάσσει κυκλοφοριακές μελέτες δικτύων μαζικής μεταφοράς.
- Καθορίζει, σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα αστικών μεταφορών, τις αστικές γραμμές λεωφορείων, την αφετηρία, τις διαδρομές, τις στάσεις και το τέρμα των αντίστοιχων γραμμών.
- Μελετά και εισηγείται τον καθορισμό κομίστρων των αστικών φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου.
- Προτείνει την εφαρμογή νέου συγκοινωνιακού έργου σε περιοχές που δεν εξυπηρετούνται από τις μόνιμες γραμμές του υφιστάμενου αστικού δικτύου μαζικής μεταφοράς. Στην περίπτωση αυτή εισηγείται ειδική πολιτική κινήτρων.
- Καθορίζει τις προδιαγραφές των στάσεων και των στεγάστρων αναμονής επιβατών των αστικών και υπεραστικών γραμμών.

ε) Βιώσιμη κινητικότητα – προσβασιμότητα

- Συντάσσει μελέτες βιώσιμης κινητικότητας και προσβασιμότητας στους κοινόχρηστους χώρους του Δήμου και είναι αρμόδιο για την προώθηση της ιδέας Βιώσιμων Πρακτικών Μετακίνησης.
- Φροντίζει για την προσβασιμότητα των ατόμων με κινητικά προβλήματα σε όλους τους κοινόχρηστους χώρους του Δήμου σε συνεργασία με τις τεχνικές υπηρεσίες του Δήμου.
- Προωθεί με όλους τους δυνατούς τρόπους την πεζή μετακίνηση των πολιτών.
- Προωθεί με όλους τους δυνατούς τρόπους την χρήση του ποδηλάτου στον Δήμο και προτείνει την κατασκευή ποδηλατοδρόμων.
- Προωθεί με όλους τους δυνατούς τρόπους την ασφαλή και βιώσιμη μετακίνηση των μαθητών προς και από τα σχολεία σχεδιάζοντας και προτείνοντας σχολικούς ασφαλής διαδρόμους μετακίνησης και άλλες πρακτικές.
- Προωθεί με όλους τους δυνατούς τρόπους την αλλαγή νοοτροπίας μετακίνησης για την λιγότερη χρήση του ιδιωτικού ΙΧ αυτοκινήτου.
- Προτρέπει τους πολίτες στην χρήση των μέσων μαζικής μεταφοράς και διευκολύνει στην κατεύθυνση της ενδυνάμωσης της μαζικής μεταφοράς.
- Φροντίζει στην καθιέρωση της σχεδίασης δρόμων ήπιας κυκλοφορίας εντός του αστικού ιστού της πόλης
- Διοργανώνει ημερίδες και συμμετέχει σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα για την προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας.

στ) χορήγηση αδειών

- στάθμευσης ατόμων με κινητικά προβλήματα
- εισόδου – εξόδου σε ιδιωτικούς και Δημόσιους χώρους στάθμευσης καθώς επίσης και σε καταστήματα με δραστηριότητα που χρήζουν πρόσβασης (συνεργεία αυτοκινήτων – αποθηκευτικοί χώροι – βιομηχανικοί και εμπορικοί χώροι).
- πρόσβασης σε πεζοδρόμους
- για εκδηλώσεις πολιτιστικού χαρακτήρα σε κοινόχρηστους χώρους και γενικότερα χρήσης οδοστρωμάτων για άλλες δραστηριότητες.

7. Οι αρμοδιότητες του τμήματος περιβάλλοντος είναι :

Οι αρμοδιότητες του τμήματος είναι ιδίως η δόμηση ενός ευαίσθητου περιβαλλοντικά, αξιόπιστου και άμεσου μηχανισμού συστηματικής παρακολούθησης των παραμέτρων της ποιότητας του ευρύτερου περιβάλλοντος του Δήμου Σερρών (αέρας, νερά, έδαφος), υποστηρίζοντας παράλληλα τις δράσεις που στοχεύουν στην προστασία και αναβάθμισή του. Στις αρμοδιότητές του ανήκει και ο ΧΥΤΑ του Δήμου καθώς και τα σχετικά θέματα με τους ΧΑΔΑ, ΧΥΤΑ. ΧΥΤΥ, κατά το μέρος που οι διατάξεις καθιστούν αρμόδιο στο Δήμο Σερρών.

➤ Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Αλληλογραφίας – Διεκπεραίωσης – Αρχείου είναι η:

- Διεκπεραίωση αλληλογραφίας του Τμήματος
- Δακτυλογράφηση μελετών, εγγράφων, κειμένων κ.λ.π. του Τμήματος
- Υποστήριξη διαδικασίας υλοποίησης υποχρεώσεων και διαδικασιών θεμάτων διοικητικής φύσης
- Υποστήριξη διαδικασίας διεξαγωγής αυτοψιών υπαλλήλων του Τμήματος
- Συμμετοχή σε επιτροπές διενέργειας διαγωνισμών, αξιολόγησης και παραλαβής έργων, υπηρεσιών και προμηθειών
- Διαχείριση συμβατικών και ηλεκτρονικών αρχείων
- Παρακολούθηση – τήρηση αρχείου νομοθεσίας και τεχνικών προδιαγραφών και υποστήριξη κωδικοποίησης
- Συμμετοχή στη διερεύνηση δυνατοτήτων χρηματοδότησης και υποστήριξη κατάθεσης προτάσεων, τεχνικών δελτίων κ.λ.π.
- Υποστήριξη διαδικασίας διεξαγωγής δράσεων ενημέρωσης και επιμόρφωσης σε αντικείμενα του Τμήματος
- Τήρηση αρχείου κοινών και επιτελικών υποθέσεων του Τμήματος για τον έλεγχο επίτευξης και ποιότητας του αποτελέσματος

➤ Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Μελετών είναι:

- Εκπόνηση περιβαλλοντικών μελετών.
- Επίβλεψη περιβαλλοντικών μελετών έργων ή δραστηριοτήτων.
- Συμμετοχή στην πρόβλεψη και εκτίμηση της δαπάνης για τη σύνταξη των περιβαλλοντικών μελετών σχεδίων, προγραμμάτων, έργων και δραστηριοτήτων του Δήμου και την ένταξη της δαπάνης στα τεχνικά δελτία για την χρηματοδότηση των πράξεων – έργων.
- Συμμετοχή στη σύνταξη συμβατικών τευχών για την εκδήλωση ενδιαφέροντος σε πρόδρομες μελέτες ωρίμανσης έργων και σύνταξη τεχνικών προδιαγραφών, διακηρύξεων των έργων, υπηρεσιών και προμηθειών καθώς και των χρονοδιαγραμμάτων εκτέλεσης – υλοποίησης αυτών.
- Ενημέρωση, παρακολούθηση και συστηματοποίηση της περιβαλλοντικής Εθνικής και Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας ιδίως σε θέματα ολοκληρωμένης πρόληψης και ελέγχου της ρύπανσης και του θορύβου.
- Παρακολούθηση των εθνικών προγραμμάτων και των προγραμμάτων της Ε.Ε. σε αντικείμενα συναφή με τα αντικείμενα του περιβάλλοντος και διατύπωση προτάσεων για την υλοποίησή τους
- Προώθηση και υλοποίηση προγραμμάτων περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης των πολιτών και δραστηριοποίηση στο χώρο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης των μαθητών της Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης του Δήμου Σερρών, σε συνεργασία με το Τμήμα Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης.

- Σύνταξη προτάσεων για την αποκατάσταση περιβαλλοντικά υποβαθμισμένων και ρυπασμένων χώρων. Συνεργασία με αντίστοιχου αντικειμένου τμήματα της Διεύθυνσης Καθαριότητας, κυρίως σε προγράμματα ανακύκλωσης, διαχείρισης αποβλήτων και γενικότερα βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος. Η αρμοδιότητα του Γραφείου καλύπτει και θέματα μελετών που αφορούν τους ΧΑΔΑ, ΧΥΤΑ, ΧΥΤΥ κατά το μέρος που οι διατάξεις καθιστούν αρμόδιο το Δήμο Σερρών. Συνεργασία για την προώθηση της εξοικονόμησης ενέργειας στις κινητές και ακίνητες εγκαταστάσεις του Δήμου (κτίρια, αυτοκίνητα κλπ) και την προώθηση των ήπιων μορφών ενέργειας, σε συνεργασία με αντίστοιχου αντικειμένου Τμήμα της Διεύθυνσης. Στο πλαίσιο αυτό μεριμνά για:

(α) τη μελέτη και σταδιακή εφαρμογή συστήματος ενεργειακής διαχείρισης, σύμφωνα με τους σχεδιασμούς της Πολιτείας, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται συστηματική και συνεχής βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.

(β) την εφαρμογή των μέτρων βελτίωσης και των ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης για τις προμήθειες του Δήμου, σύμφωνα με τις σχετικές ρυθμίσεις της Πολιτείας.

(γ) την εφαρμογή των μέτρων μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης των κτιρίων του Δήμου, καθώς και των δικτύων ηλεκτροφωτισμού των δημοσίων κοινόχρηστων χώρων που θεσπίζονται από την Πολιτεία.

(δ) την αξιοποίηση των ήπιων μορφών ενέργειας και τη χρησιμοποίηση, κατά το δυνατόν, καθαρών οχημάτων από το Δήμο.

➤ Ειδικότερες αρμοδιότητες του Γραφείου Θεμάτων Δημόσιας Υγείας είναι να:

- Μεριμνά για τη διατήρηση και δημιουργία καλύτερων συνθηκών ζωής στην πόλη. Φροντίζει και μέσα από τις δικαιοδοσίες του Δήμου και μέσω των αρμοδίων φορέων του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα, για τα προβλήματα ηχορύπανσης, ρύπανσης της ατμόσφαιρας (καυσαέρια κάθε είδους), βιομηχανικής ρύπανσης (λύματα, απόβλητα κ.λ.π.) και λοιπών κατά περίπτωση ρυπάνσεων.
- Αποτελεί τον συνδετικό κρίκο, ανάμεσα στο Δήμο και τους αρμοδίους φορείς, στην προσπάθεια για την προστασία του περιβάλλοντος.
- Δέχεται τις αναφορές των εξωτερικών υπηρεσιών του Δήμου και των πολιτών σε σχέση με το περιβάλλον και ενεργεί γρήγορα και μεθοδευμένα προς κάθε κατεύθυνση για τη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων.
- Μεριμνά για την εφαρμογή – τήρηση των προβλεπομένων υγειονομικών διατάξεων που αφορούν την ύδρευση, αποχέτευση, κοιμητήρια, δημοτικούς χώρους άθλησης, γυμναστήρια, κατασκηνώσεις, δημοτικές και λαϊκές αγορές, την καθαριότητα και την διαχείριση των απορριμμάτων, λουτρών και αποχωρητηρίων, παιδικούς, βρεφικούς, βρεφονηπιακούς σταθμούς και νηπιαγωγείων, κέντρων ψυχαγωγίας και αναψυχής ηλικιωμένων, την λειτουργία περιπτέρων και κυλικίων εντός κοινοχρήστων χώρων, την ηχορύπανση και την προστασία του περιβάλλοντος γενικότερα.
- Μεριμνά σε ζητήματα σχολικής υγιεινής – σχολικά κυλικεία.
- Αντιμετωπίζει τα προβλήματα των ανθυγιεινών εστιών
- Εφαρμόζει προγράμματα καταπολέμησης εντόμων και τρωκτικών υγειονομικής σημασίας (εντομοκτονίες – μυοκτονίες). Οργάνωση εθελοντικών προληπτικών δράσεων προστασίας της υγείας.
- Για την υλοποίηση των ζητημάτων προστασίας της υγείας, ως τεχνική υπηρεσία διεξαγωγής μετρήσεων, ελέγχων και κατασκευής έργων διασφάλισης της υγιεινής στα παραπάνω κτήρια, δίκτυα, εγκαταστάσεις, χώρους και περιβάλλον, συνεργάζεται με το τμήμα προστασίας και προαγωγής της δημόσιας υγείας της οικείας διεύθυνσης του Δήμου καθώς και με τις άλλες υπηρεσίες, όπου αυτό επιβάλλεται λόγω συναρμοδιότητας από τις κείμενες διατάξεις.
- Σχεδίαση, οργάνωση και συμμετοχή σε δράσεις Πολιτικής Προστασίας και Παλλαϊκής άμυνας του Δήμου.

8. Οι αρμοδιότητες του γραφείου αδειών εγκαταστάσεων και μεταφορών είναι:

- Ρυθμίζει κάθε θέμα το οποίο αφορά στην εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση ανελκυστήρων, καθώς, και στη χορήγηση των σχετικών τεχνικών επαγγελματικών αδειών, σύμφωνα με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας.
- Χορηγεί τις άδειες εγκατάστασης και τις άδειες λειτουργίας φωτοβόλων σωλήνων, φωτεινών επιγραφών και ηλεκτροκίνητων ανυψωτικών μηχανημάτων και ελέγχει τη λειτουργία τους.
- Χορηγεί τις άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας στεγνοκαθαριστηρίων, πλυντηρίων ρούχων, σιδερωτηρίων ρούχων και ταπήτων.
- Μερινά για την αδειοδότηση επιχειρήσεων και επαγγελματιών στον τομέα των μεταφορών. Στο πλαίσιο αυτό:
 - α) Χορηγεί τις άδειες άσκησης επαγγέλματος τεχνιτών επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων.
 - β) Χορηγεί τις άδειες άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα επιβατών και εμπορευμάτων.
 - γ) Χορηγεί, ανανεώνει, ανακαλεί και αφαιρεί τις άδειες εκγυμναστών, καθώς και ίδρυσης και λειτουργίας σχολών υποψηφίων οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών.
 - δ) Εκδίδει τις άδειες ίδρυσης συνεργείων επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων και λοιπών συναφών εγκαταστάσεων, και διενεργεί επιθεωρήσεις και ηλεκτρολογικούς ελέγχους.
 - ε) Χορηγεί εξουσιοδοτήσεις σε συνεργεία συντήρησης και επισκευής αυτοκινήτων για για τοποθέτηση συστημάτων περιορισμού ταχυτήτων καθώς και για διάθεση Κάρτας Ελέγχου Καυσασερίων (ΚΕΚ) και παρακολουθεί και ελέγχει τα Κέντρα Ελέγχου Καυσασερίων.
 - στ) Θεωρεί τις κάρτες επιθεώρησης και επισκευών των ενοικιαζόμενων οχημάτων.

9. Οι αρμοδιότητες του τμήματος διαχείρισης ακίνητης περιουσίας είναι :

➤ Γραφείο Αλληλογραφίας Διεκπεραίωσης και Αρχείου

- Διεκπεραιώνει την αλληλογραφία του τμήματος.
- Δακτυλογραφεί έγγραφα, κείμενα, κ.λ.π. του Τμήματος
- Υποστηρίζει τη διαδικασία υλοποίησης υποχρεώσεων και διαδικασιών θεμάτων διοικητικής φύσης.
- Υποστηρίζει την διαδικασία διεξαγωγής αυτοψιών για αντικείμενα του Τμήματος.
- Συμμετέχει σε επιτροπές: α) της παρ. 5 του άρθρου 186 του Ν. 3463/2006 (Φ.Ε.Κ. 114/8-6-2006 τ.Α') «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων» και β) διενέργειας δημοπρασιών (άρθρου 1 του Π.Δ. 270/11.3.1981).
- Τηρεί σε ηλεκτρονική μορφή αρχείο εισερχόμενων εγγράφων και προωθεί στους υπαλλήλους ανάλογα με την χρέωσή τους και ελέγχει την επίτευξη και ποιότητα του αποτελέσματος.

➤ Στις αρμοδιότητες του Γραφείου Κτηματολόγησης-Κτηματογράφησης είναι να:

- Φροντίζει για την κατάρτιση του κτηματολογίου των ακινήτων του δήμου με τα διαγράμματά τους.
- Εκτελεί τις τοπογραφικές εργασίες και συντάσσει τα τοπογραφικά διαγράμματα.
- Τηρεί αρχείο χαρτών σε σχεδιοθήκες

- Φροντίζει για το Δημοτικό Γεωγραφικό σύστημα πληροφοριών σε συνεργασία με το Τμήμα Πληροφορικής.
- Εκδίδει πιστοποιητικά περί: α) του ότι δεν θίγονται δημοτικά συμφέροντα, β) προϋφιστάμενων ορίων οικοπέδων και παλαιότητας κτιρίων.

➤ Το Γραφείο Διαχείρισης Γης:

- Τηρεί το αρχείο ακινήτων και φροντίζει για την ενημέρωση του και σε ηλεκτρονική μορφή.
- Μελετά κάθε ζήτημα που έχει σχέση με την ακίνητη ιδιοκτησία του δήμου.
- Εισηγείται την διαγραφή κτημάτων από το Κτηματολόγιο.
- Εισηγείται στον Δήμαρχο συμφέροντες περιπτώσεις για την αγορά ακινήτων με σκοπό την αύξηση της ακίνητης περιουσίας του δήμου.
- Εισηγείται στον Δήμαρχο τρόπους εκμετάλλευσης της ακίνητης περιουσίας του Δήμου και ενεργεί για την τήρηση και εφαρμογή των απαιτούμενων διαδικασιών, σε καταφατικές περιπτώσεις για την υλοποίηση των συναφών στόχων της δημοτικής αρχής.
- Εξετάζει τα αιτήματα δημοτών που ζητούν την εκποίηση κατεχόμενων καλλιεργούμενων δημοτικών εκτάσεων βάσει του Ν. 1080/80 και κατεχόμενων δημοτικών οικοπεδικών εκτάσεων για οικογενειακή ή επαγγελματική στέγαση βάσει του Ν. 127/75 και Ν.Δ. 221/74.
- Εισηγείται την δωρεάν παραχώρηση ή κατά χρήση, δημοτικών ακινήτων στο δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα που ασκούν κοινωφελή δραστηριότητα ή προάγουν τα τοπικά συμφέροντα.
- Εισηγείται την εκποίηση με δημοπρασία δημοτικών ακινήτων και καθορίζει το τίμημα των δημοτικών ακινήτων που εκμισθώνονται με δημοπρασία.
- Εφαρμόζει σύστημα παρακολούθησης των υπέρ Δήμου απαλλοτριώσεων κάθε μορφής. Φροντίζει για την έγκαιρη πραγματοποίηση μέσα στα χρονικά όρια που καθορίζονται από τις κείμενες διατάξεις των αναγκαίων ενεργειών του Δήμου σ' όλες τις φάσεις διαδικασίας των απαλλοτριώσεων μέχρι ολοκλήρωσής τους. Συλλέγει τα απαραίτητα στοιχεία για την εξακρίβωση της πραγματικής αξίας των απαλλοτριωμένων ακινήτων.
- Εξετάζει τους τίτλους κυριότητας ιδιοκτησιών προκειμένου να περιέλθουν στην περιουσία του Δήμου με εξαγορά, ανταλλαγή, απαλλοτρίωση, προσκύρωση κ.λ.π., καθώς επίσης και των ρυμοτομούμενων ακινήτων που ο Δήμος είναι υποχρεωμένος να αποζημιώσει είτε για λογαριασμό του, είτε για λογαριασμό τρίτων.
- Παρακολουθεί σε συνεργασία με τους νομικούς του Δήμου τους διεκδικητικούς – δικαστικούς αγώνες πάνω σε ακίνητα, συγκεντρώνει και παρέχει στοιχεία για κάθε περίπτωση, καθώς και όσα στοιχεία είναι απαραίτητα για τη διαδικασία των αναγκαστικών απαλλοτριώσεων.
- Λαμβάνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την προστασία της ακίνητης δημοτικής περιουσίας.

10. Οι αρμοδιότητες του τμήματος πολεοδομίας είναι:

Το Τμήμα Πολεοδομίας είναι αρμόδιο για την εφαρμογή του πολεοδομικού σχεδιασμού, την έκδοση και έλεγχο εφαρμογής των οικοδομικών αδειών και τον έλεγχο των αυθαίρετων κατασκευών. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες του Τμήματος στο πλαίσιο της αποστολής του, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων. Οι αρμοδιότητες των επί μέρους Γραφείων του Τμήματος Πολεοδομίας είναι οι εξής:

➤ Το Γραφείο Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών (Θέματα οικοδομικών αδειών)

- Ενεργεί προέλεγχο για την έκδοση οικοδομικών αδειών
- Παραλαμβάνει, ελέγχει την πληρότητα των υποβαλλόμενων φακέλων οικοδομικών αδειών, ελέγχει τις υποβαλλόμενες μελέτες, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και μετά τον έλεγχο των φορολογικών στοιχείων εκδίδει τις οικοδομικές άδειες.
- Παραλαμβάνει, ελέγχει την πληρότητα των υποβαλλόμενων φακέλων οικοδομικών αδειών βιομηχανικών κτιρίων, κατά τις ρυθμίσεις της σχετικής νομοθεσίας, ελέγχει τις υποβαλλόμενες μελέτες, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και μετά τον έλεγχο των φορολογικών στοιχείων εκδίδει τις οικοδομικές άδειες.
- Εκδίδει άδειες περιτοίχισης, κατεδάφισης, επιχωμάτωσης-εκσκαφών, κοπής δένδρων.
- Αναθεωρεί και ενημερώνει ή ακυρώνει εκδοθείσες οικοδομικές άδειες.
- Εγκρίνει εργασίες μικρής κλίμακας.
- Εγκρίνει εργασίες για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών.
- Χορηγεί άδεια εγκατάστασης δομικής ή μηχανικής κατασκευής προς εγκατάσταση κεραίας σταθμού στην ξηρά.
- Θεωρεί την εγκατάσταση ή επισκευή ή αντικατάσταση μέρους των μη δομικών στοιχείων-κατασκευών των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Εγκρίνει την κατασκευή κτηνοτροφικών στεγάστρων με σκελετό θερμοκηπίου και κινητών κτηνοτροφικών στεγάστρων.
- Εγκρίνει το νόμιμο περίγραμμα κατασκευών προ του 1955.
- Εκδίδει οικοδομικές άδειες, κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 22 του Ν. 1577/85, για νομιμοποίηση αυθαίρετων κατασκευών.
- Εκδίδει οικοδομικές άδειες για κατασκευές προ της 31/1/1983 που εξαιρέθηκαν από την κατεδάφιση, κατ' εφαρμογή της παρ. 8.5 του άρθρου 8 του Ν. 1512/95.
- Εισηγείται στο αρμόδιο όργανο την εξαίρεση ή όχι από την κατεδάφιση αυθαίρετων κατασκευών, αν πρόκειται για μικροπαραβάσεις, όπως ορίζει η παρ. 8 του άρθρου 9 του Ν. 1512/85.
- Εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο για αναστολή εκτέλεσης ή χορήγησης οικοδομικών αδειών
- Προωθεί στο αρμόδιο όργανο τα απαραίτητα δικαιολογητικά για τη διατήρηση ή μη κτιρίων
- Εκδίδει βεβαιώσεις για μη απαίτηση έκδοσης οικοδομικής άδειας.
- Απαντά σε αιτήματα πολιτών και δημόσιων Υπηρεσιών που αφορούν το αντικείμενο του Γραφείου
- Τηρεί αρχείο οικοδομικών αδειών

➤ Το Γραφείο Ελέγχου Κατασκευών:

- Ελέγχει το σύννομο εκδοθεισών αδειών και προβαίνει σε διακοπή εργασιών ή σε ανάκληση οικοδομικών αδειών
- Συντάσσει εκθέσεις αυτοψίας αυθαίρετων κατασκευών και κινεί τη σχετική διαδικασία,
- Ενεργεί τη διαδικασία επιβολής προστίμου αυθαιρέτων και εισφοράς.
- Παραλαμβάνει τις ενστάσεις κατά εκθέσεων αυτοψίας αυθαίρετων κατασκευών και ορίζει την ημερομηνία εκδίκασής τους
- Ενεργεί τις διαδικασίες για εξαίρεση από την κατεδάφιση αυθαίρετων κατασκευών, κατ' εφαρμογή της παρ. 8 του άρθρου 9 του Ν. 1512/85

- Ενεργεί τη διαδικασία επιβολής κυρώσεων σε περιπτώσεις αλλοίωσης αρχιτεκτονικών, καλλιτεχνικών κλπ στοιχείων διατηρητέων κτιρίων
- Θεωρεί τις οικοδομικές άδειες για σύνδεση των οικοδομών με τα δίκτυα παροχών κοινής ωφέλειας (με αυτοψία ή μη)
- Εκδίδει βεβαιώσεις ηλεκτροδότησης κτισμάτων, ανεγερθέντων προ του 1955
- Εξετάζει επικίνδυνες οικοδομές από απόψεως στατικής, δομικής, υγιεινής (ΠΔ 13-4-29) και τηρεί τη σχετική διαδικασία
- Επιλαμβάνεται κάθε θέματος σχετικού με τη στατική επάρκεια των οικοδομών
- Ελέγχει την τήρηση του κτιριολογικού κανονισμού και διαπιστώνει βλάβες λόγω υγρασίας, στατικής ανεπάρκειας φέροντος οργανισμού
- Τηρεί αρχείο αυθαίρετων κατασκευών

➤ Το Γραφείο Πολεοδομικού Σχεδιασμού και Πολεοδομικών Εφαρμογών:

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου ομαδοποιούνται ανά θεματικές ενότητες, ανάλογα με το αντικείμενο και αφορούν θέματα πολεοδομικού σχεδιασμού και πολεοδομικών εφαρμογών (τακτοποιήσεις, πράξεις εφαρμογής και εφαρμογή του σχεδίου στο έδαφος).

Θέματα Πολεοδομικού Σχεδιασμού:

- Εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο για τροποποιήσεις ρυμοτομικών σχεδίων πόλεων και οικισμών, τροποποιήσεις όρων δόμησης, για επέκταση, αναθεώρηση σχεδίων και καθορισμό όρων και περιορισμών δόμησης, για έγκριση ρυμοτομικού σχεδίου αγροτικών οικισμών, για έγκριση τοπικού ρυμοτομικού σε εκτός σχεδίου περιοχή σύμφωνα με το άρθρο 26 Ν. 1512/85, για καθορισμό ορίων οικισμών με πληθυσμό μικρότερο των 2.000 κατ., για διόρθωση ασυμφωνίας μεταξύ εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου και εφαρμοσθέντος στο έδαφος με τροποποίηση του ρυμοτομικού σχεδίου, για καθορισμό πλάτους πεζοδρομίου, για άρση απαλλοτρίωσης με τροποποίηση του ρυμοτομικού σχεδίου και για οποιοδήποτε άλλο θέμα πολεοδομικής φύσης, διεκπεραιώνει όλες τις συναφείς εργασίες και προωθεί το φάκελο στο αρμόδιο όργανο για έκδοση της σχετικής απόφασης ή Π.Δ/τος.
- ελέγχει αν τηρούνται οι προϋποθέσεις για χαρακτηρισμό δημοτικής οδού ως κύριας ή μοναδικής και προωθεί το φάκελο στο αρμόδιο όργανο για έκδοση της σχετικής απόφασης
- ελέγχει αν τηρούνται οι προϋποθέσεις για αναγνώριση οδού προ του 1923 και προωθεί το φάκελο στο αρμόδιο όργανο για έκδοση της σχετικής απόφασης
- επιβλέπει μελέτες Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΓΠΣ), Πολεοδομικές μελέτες α' και β' κατοικίας, μελέτες αναθεώρησης ρυμοτομικών σχεδίων και όρων δόμησης, εισηγείται το θέμα στο Δημοτικό Συμβούλιο, όπου απαιτείται η γνωμοδότησή του και προωθεί το φάκελο στο αρμόδιο όργανο για έκδοση της σχετικής απόφασης ή Π.Δ/τος ελέγχει τα τοπογραφικά διαγράμματα που υποβάλλονται και συνοδεύουν αιτήματα πολιτών για τροποποίηση ρυμοτομικού σχεδίου
- συντάσσει τα τοπογραφικά διαγράμματα που αφορούν τον καθορισμό κοινόχρηστων ή κοινωφελών χώρων, είτε με τροποποίηση σχεδίου είτε με έγκριση τοπικού ρυμοτομικού
- συντάσσει τοπογραφικά και κτηματολογικά διαγράμματα για τροποποίηση ρυμοτομικών σχεδίων που κρίνονται αναγκαίες από το Γραφείο.
- προβαίνει σ' όλες τις απαραίτητες ενέργειες, αρμοδιότητάς του, που αφορούν τις προκαταρκτικές προτάσεις ανάπτυξης ορισμένης περιοχής, σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 10 του Ν. 2508/97
- γνωμοδοτεί όταν πρόκειται να παραχωρηθούν, εκποιηθούν κλπ δημόσιες ή δημοτικές εκτάσεις
- γνωμοδοτεί για παρέκκλιση από τους όρους δόμησης κατασκευής κτιρίων που προορίζονται για γεωργοκτηνοτροφικές, γεωργοκτηνοτροφικές εγκαταστάσεις ή υδατοκαλλιεργητικές εγκαταστάσεις, καθώς και εγκαταστάσεις λιπασμάτων, φαρμάκων, ιχθυοτροφών, γεωργικών και αλιευτικών εφοδίων, γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων, στεγάστρων σφαγής ζώων και δεξαμενών από οποιοδήποτε υλικό

- τηρεί αρχείο χαρτών, τοπογραφικών διαγραμμάτων ρυμοτομικών σχεδίων, τροποποιήσεων ρυμοτομικών σχεδίων, οριοθετήσεων οικισμών, των σχετικών με τα παραπάνω διαταγμάτων ή αποφάσεων. Η εισήγηση των θεμάτων πολεοδομικού σχεδιασμού στο Δημοτικό Συμβούλιο θα γίνεται μετά από γνωμοδότηση αρμόδιας επιτροπής που συστήνεται με απόφαση Δημάρχου. Από την παραπάνω επιτροπή θα γίνεται και η επίβλεψη των μελετών Γ.Π.Σ –ΣΧΟΟΑΠ, Πολεοδομικών Μελετών, μελετών αναθεώρησης ρυμοτομικού σχεδίου, αναθεώρησης όρων δόμησης. Η σύνθεση της επιτροπής, ο τρόπος λειτουργίας τους και κάθε περαιτέρω λεπτομέρεια θα οριστούν στη σχετική απόφαση Δημάρχου.

Πράξεις Τακτοποίησης –Αναλογισμού

- γνωμοδοτεί σχετικά με την ανάγκη τακτοποίησης οικοπέδων.
- ελέγχει τα τοπογραφικά διαγράμματα που προορίζονται για σύνταξη πράξεων τακτοποίησης και αναλογισμού, όσον αφορά την ακρίβειά τους ως προς την υφιστάμενη κατάσταση, την ισχύουσα ρυμοτομία, τους όρους δόμησης.
- συντάσσει έγγραφα, προσκλήσεις και όλα τα σχετικά με τη σύνταξη πράξεων τακτοποίησης και αναλογισμού.
- συντάσσει πράξεις τακτοποίησης και αναλογισμού και τις κοινοποιεί στους ενδιαφερόμενους.
- γνωμοδοτεί επί των ενστάσεων κατά πράξεων τακτοποίησης και αναλογισμού και προωθεί το φάκελο στο αρμόδιο όργανο για έκδοση της σχετικής απόφασης.
- εκδίδει βεβαιώσεις τελεσιδικίας των πράξεων τακτοποίησης και αναλογισμού.
- ελέγχει αν τηρούνται οι προϋποθέσεις για αναγνώριση αποκεκλεισμένου οικοπέδου ως οικοδομήσιμου και προωθεί το φάκελο στο αρμόδιο όργανο.
- εξετάζει αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για άρση απαλλοτρίωσης.
- ελέγχει τα τοπογραφικά διαγράμματα των υπό έκδοση οικοδομικών αδειών, όσον αφορά την ορθότητά τους ως προς το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο, την εφαρμογή του σχεδίου στο έδαφος, την αρτιότητα και οικοδομησιμότητά τους, τους όρους και περιορισμούς δόμησης και τις προδιαγραφές σύνταξής τους και εκδίδει βεβαιώσεις χρήσεων γης σε εντός και εκτός σχεδίου περιοχές.
- εκδίδει βεβαιώσεις για την αρτιότητα και οικοδομησιμότητα οικοπέδων και γηπέδων.
- τηρεί αρχείο των πράξεων τακτοποίησης και αναλογισμού και παρέχει πληροφορίες.

Πράξεις Εφαρμογής

- επιβλέπει τοπογραφικές μελέτες
- ελέγχει τοπογραφικά διαγράμματα που προορίζονται για τη σύνταξη πράξεων εφαρμογής
- συντάσσει πράξεις εφαρμογής
- επιβλέπει τις μελέτες των πράξεων εφαρμογής
- συντάσσει τις πράξεις επιβολής εισφοράς σε χρήμα
- ελέγχει τα απαραίτητα δικαιολογητικά που αφορούν διορθωτικές πράξεις εφαρμογής και προωθεί το σχετικό στο αρμόδιο προς έγκριση όργανο
- εκδίδει βεβαιώσεις οικοδομησιμότητας σε νεοενταχθείσες περιοχές, όπου οι πράξεις εφαρμογής δεν έχουν ανατεθεί ή δεν έχουν κυρωθεί
- τηρεί αρχείο των πράξεων εφαρμογής και των διορθωτικών πράξεων και παρέχει πληροφορίες

Εφαρμογή Σχεδίων

- συντάσσει διαγράμματα εφαρμογής και διαμορφωμένης κατάστασης
- ελέγχει την εφαρμογή του ρυμοτομικού σχεδίου στο έδαφος πριν την έγκριση των πινακίδων εφαρμογής ελέγχει την εφαρμογή του ρυμοτομικού σχεδίου στο έδαφος και σε περίπτωση ασυμφωνίας κινεί τη διαδικασία διόρθωσής του
- ελέγχει και εγκρίνει την υψομετρική θέση των οδών, πλατειών και λοιπών Κ.Χ. και εκδίδει τις σχετικές βεβαιώσεις.
- τηρεί το σχετικό αρχείο και παρέχει πληροφορίες

- Στις αρμοδιότητες του Γραφείου Διοικητικών Υποθέσεων ανήκουν η γραμματειακή εξυπηρέτηση του Τμήματος Πολεοδομίας (πρωτόκολλο, διεκπεραίωση, τήρηση του αρχείου της Υπηρεσίας κλπ), η γραμματειακή υποστήριξη κατά τις συνεδριάσεις επιτροπών (ΕΠΑΕ, επιτροπή εξέτασης ενστάσεων κατά εκθέσεων αυτοψίας αυθαίρετων κατασκευών, ΣΧΟΠ.).

11. Οι αρμοδιότητες της διεύθυνσης καθαριότητας είναι :

Η Διεύθυνση Καθαριότητας είναι αρμόδια για την εξασφάλιση της αποκομιδής και της μεταφοράς των απορριμμάτων, της χωριστής αποκομιδής και μεταφοράς των ανακυκλώσιμων υλικών, την εξασφάλιση της καθαριότητας των κοινοχρήστων χώρων, καθώς και τη συντήρηση των οχημάτων του Δήμου. Είναι αρμόδια για την προστασία, υγιεινή και κατάρτιση του προσωπικού καθαριότητας και ειδικών συνεργείων. Στη Διεύθυνση υπάγονται διοικητικά και οι υπάλληλοι που υπηρετούν στις αποκεντρωμένες μονάδες υποστήριξης των δημοτών των δημοτικών ενοτήτων. Για την άσκηση του έργου της καθαριότητας συντάσσεται κανονισμός καθαριότητας από το Δημοτικό Συμβούλιο, τον οποίο η Διεύθυνση οφείλει να τηρεί κατά το μέρος που της αφορά. Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης καθαριότητας και των επί μέρους οργανωτικών μονάδων της, είναι ιδίως οι εξής:

- Το Γραφείο διοικητικής – γραμματειακής είναι αρμόδιο για τη παροχή διοικητικής και γραμματειακής υποστήριξης της Διεύθυνσης και των τμημάτων της. Διεκπεραιώνει αλληλογραφίες, τηρεί αρχείο αλληλογραφίας, εγγράφων, διατάξεων κ.α. Δακτυλογραφεί τις υπηρεσιακές ενέργειες που του αναθέτει ο διευθυντής. Αποτελεί το σύνδεσμο επικοινωνίας της υπηρεσίας καθαριότητας και ανακύκλωσης του Δήμου με τις άλλες υπηρεσίες και το κοινό και ασκεί έργο σχετικής ενημέρωσης. Υποδέχεται το κοινό και οργανώνει τις επαφές με τη Διεύθυνση και τα τμήματα. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα διοικητικής και γραμματειακής υποστήριξης που θα του ανατεθεί για την εύρυθμη λειτουργία της Διεύθυνσης και των τμημάτων της.
- Οι Αρμοδιότητες του τμήματος αποκομιδής απορριμμάτων και ανακυκλώσιμων υλικών είναι να:
 - Διαμορφώνει τα αναλυτικά περιοδικά προγράμματα και συγκροτεί τα συνεργεία για την αποκομιδή των αστικών απορριμμάτων και των ανακυκλούμενων υλικών και την μεταφορά τους στους ΧΥΤΑ ή τα εργοστάσια επεξεργασίας τους.
 - Διενεργεί με τα κατάλληλα συνεργεία και τεχνικά μέσα το έργο της αποκομιδής των αστικών απορριμμάτων και των ανακυκλούμενων υλικών και την μεταφορά τους στους ΧΥΤΑ ή τα εργοστάσια επεξεργασίας τους.
 - Μεριμνά για την χρήση σαρώθρων καθώς βυτίων και για το πλύσιμο των δρόμων και των κάδων από το προσωπικό του Δήμου.
 - Μεριμνά για τον σωστό χειρισμό και την διατήρηση σε καλή κατάσταση των οχημάτων και τεχνικών μέσων που χρησιμοποιούν τα συνεργεία καθαριότητας του Τμήματος.
 - Καταγράφει και συγκεντρώνει καθημερινά στοιχεία για την εκτέλεση των προγραμμάτων αποκομιδής των απορριμμάτων και των ανακυκλούμενων υλικών.
 - Μεριμνά για το πλύσιμο και την διατήρηση σε καλή κατάσταση των κάδων και των απορριμματοδοχείων συγκέντρωσης των απορριμμάτων και των ανακυκλούμενων υλικών.
 - Μελετά την οργάνωση και λειτουργία του συστήματος συλλογής και μεταφοράς και μεριμνά για την έκδοση της προβλεπόμενης άδειας συλλογής και μεταφοράς.
 - Μελετά, σχεδιάζει και εισηγείται για τη βελτίωση των συστημάτων και μέσων που είναι κατάλληλα για τη διασφάλιση της αποκομιδής και μεταφοράς των απορριμμάτων και των ανακυκλώσιμων υλικών, καθώς και της καθαριότητας των κοινοχρήστων χώρων του Δήμου.
 - Μελετά και εισηγείται για τις τεχνικές προδιαγραφές και τις αναγκαίες ποσότητες των κάθε είδους τεχνικών μέσων και υλικών που απαιτούνται για την αποτελεσματική και αποδοτική εκτέλεση των παραπάνω λειτουργιών (οχήματα, τεχνικά μέσα, κάδοι κλπ).

- Συγκεντρώνει, τηρεί και επεξεργάζεται στοιχεία από την εκτέλεση των λειτουργιών της καθαριότητας και διαμορφώνει και παρακολουθεί σχετικούς δείκτες αποδοτικότητας.
- Διαμορφώνει τα κατάλληλα προγράμματα για τη διενέργεια των εργασιών καθαριότητας (αποκομιδή απορριμμάτων, ανακυκλώσιμων υλικών, οδοκαθαρισμός, ειδικά συνεργεία κλπ).
- Μελετά, σχεδιάζει και εισηγείται την κατάλληλη συγκρότηση και στελέχωση των διαφόρων συνεργείων και εισηγείται προγράμματα αναγκών ανθρώπινου δυναμικού.
- Προσδιορίζει τα σημεία και μεριμνά για την τοποθέτηση κάδων απορριμμάτων και κάδων ανακύκλωσης.
- Παρακολουθεί την κανονική εφαρμογή των προγραμμάτων διενέργειας των εργασιών και εποπτεύει την ποιότητα των αποτελεσμάτων των σχετικών εργασιών.
- Παρακολουθεί την διαθεσιμότητα των τεχνικών μέσων που απαιτούνται για τη διενέργεια των εργασιών και συνεργάζεται με το Τμήμα Συντήρησης Οχημάτων για την καλύτερη αξιοποίηση των τεχνικών μέσων που διαθέτει ο Δήμος.
- Καταρτίζει και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων εκπαίδευσης του προσωπικού της Διεύθυνσης.
- Μεριμνά για τη σύσταση και την εύρυθμη λειτουργία των αποκεντρωμένων κλιμακίων ή Γραφείων Καθαριότητας και Ανακύκλωσης σε δημοτικές ενότητες του Δήμου.

➤ Οι αρμοδιότητες του τμήματος καθαρισμού κοινόχρηστων χώρων και ειδικών συνεργείων

- Διαμορφώνει τα αναλυτικά περιοδικά προγράμματα και συγκροτεί τα συνεργεία για τον καθαρισμό των οδών και των λοιπών κοινοχρήστων χώρων του Δήμου και τη συγκέντρωση των απορριμμάτων σε χώρους μεταφόρτωσης.
- Διενεργεί με τα κατάλληλα συνεργεία και τεχνικά μέσα το έργο του καθαρισμού των οδών και των λοιπών κοινοχρήστων χώρων του Δήμου και της συγκέντρωσης των απορριμμάτων σε χώρους μεταφόρτωσης.
- Μεριμνά για τον σωστό χειρισμό και την διατήρηση σε καλή κατάσταση των τεχνικών μέσων που χρησιμοποιούν τα συνεργεία καθαριότητας του Τμήματος.
- Συγκροτεί ειδικά συνεργεία και διενεργεί παρεμφερείς εργασίες όπως η περισυλλογή ογκωδών αντικειμένων, ο καθαρισμός από παράνομες αφίσες και διαφημίσεις, ο καθαρισμός κοινόχρηστων δημοτικών χώρων γύρω από εγκαταλελειμμένες οικίες, οικόπεδα κλπ.
- Καταγράφει και συγκεντρώνει καθημερινά στοιχεία για την εκτέλεση των προγραμμάτων καθαριότητας του Τμήματος.
- Μεριμνά για το πλύσιμο των οδών της πόλης και των χωριών.

➤ Οι αρμοδιότητες του τμήματος συντήρησης και κίνησης οχημάτων είναι :

- Διαχειρίζεται το στόλο των οχημάτων του Δήμου (απορριμματοφόρα, διάφορα αυτοκινούμενα μηχανήματα, φορτηγά και επιβατηγά οχήματα) μεριμνώντας για τη στελέχωσή τους, την ασφάλιση και την πυρασφάλειά τους και τον εφοδιασμό με όλα τα σχετικά με την κίνηση έγγραφα. (άδειες κυκλοφορίας, ΚΤΕΟ, ασφάλιση, κ.λ.π)
- Παρακολουθεί και εποπτεύει την κίνηση των οχημάτων του Δήμου, (σήμανση, διακριτικά πινακίδες κ.α) την κατανάλωση καυσίμων και την ανάγκη περιοδικής προληπτικής τους συντήρησης.
- Διερευνά τις συνθήκες τυχόν ατυχημάτων και μεριμνά για την αποκατάσταση βλαβών και αποτελεσμάτων ατυχημάτων.
- Σχεδιάζει και εφαρμόζει τα προγράμματα προληπτικής συντήρησης των κάθε είδους οχημάτων και κινητών μηχανημάτων του Δήμου τόσο στα δημοτικά όσο και στα ιδιωτικά συνεργεία.
- Μεριμνά για την αποκατάσταση κάθε είδους βλαβών και την επισκευή των οχημάτων και κινητών μηχανημάτων του Δήμου.
- Τηρεί αποθήκη ανταλλακτικών και λοιπών υλικών που είναι αναγκαία για τη συντήρηση και την αποκατάσταση βλαβών των οχημάτων και των κινητών μέσων καθαριότητας.

- Συγκεντρώνει, τηρεί και επεξεργάζεται στοιχεία από την εκτέλεση των λειτουργιών συντήρησης και αποκατάστασης βλαβών των οχημάτων του Δήμου και διαμορφώνει και παρακολουθεί σχετικούς δείκτες δαπανών και αποδοτικότητας.
- Είναι αρμόδιο για όλα τα θέματα προσωπικού του τμήματος (προσλήψεις, άδειες, προστασία, ωράρια εργασίας, υπερωρίες κ.α)
- Συντάσσει οδηγίες εργασίας για το προσωπικό και μεριμνά για την κατάρτισή του.
- Μεριμνά για την παράδοση στις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου κάθε άχρηστο όχημα και υλικό.
- Μεριμνά για την ασφάλεια και τήρηση των διατάξεων για τη στάθμευση και διανυκτέρευση οχημάτων εκτός αμαξοστασίου.
- Μεριμνά για τα θέματα αποθήκευσης και αποθεμάτων των καυσίμων και λιπαντικών και των πάσης φύσεως υλικών και εξαρτημάτων για τη συντήρηση των οχημάτων.

1.7.1.7.2. Δραστηριότητες Κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού

Η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού είναι αρμόδια για το σχεδιασμό και την εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής, των πολιτικών ισότητας των φύλων καθώς και για την προστασία και προαγωγή της δημόσιας υγείας στην περιοχή του Δήμου, με τη λήψη των καταλλήλων μέτρων και τη ρύθμιση των σχετικών δραστηριοτήτων. Συγχρόνως η Διεύθυνση είναι αρμόδια για την προώθηση και ρύθμιση ζητημάτων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, την προώθηση της Δια Βίου Μάθησης, καθώς και για το σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

Οι αρμοδιότητες διακρίνονται σε δύο τομείς. Στον:

- τομέα Κοινωνικής Πολιτικής και
- τομέα Παιδείας και Πολιτισμού.

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανικών μονάδων της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού ανά γραφείο είναι οι εξής:

1. Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Διοικητικής Υποστήριξης είναι:

- Παρέχει διοικητική – γραμματειακή υποστήριξη στη Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας, Παιδείας και Πολιτισμού και τα τμήματά της.
- Ενημερώνει το κοινό και παρέχει διευκόλυνση και πληροφορίες στους συναλλασσόμενους με τις επί μέρους υπηρεσίες της Διεύθυνσης.
- Διακινεί την εσωτερική αλληλογραφία της Διεύθυνσης, τηρεί αρχείο αλληλογραφίας, νόμων, εγκυκλίων, αποφάσεων και γενικότερα φακέλων με τις υποθέσεις όλων των τμημάτων της Διεύθυνσης.
- Διεκπεραιώνει την αλληλογραφία των τμημάτων και της Διεύθυνσης σε συνεργασία με το κεντρικό τμήμα Πρωτοκόλλου Διεκπεραίωσης και Αρχείου του Δήμου.
- Παρακολουθεί τα θέματα σχετικά με τις μεταβολές προσωπικού.
- Διεκπεραιώνει κάθε γραμματειακή εργασία που του αναθέτει ο Διευθυντής και που αφορά στην άσκηση αρμοδιοτήτων των τμημάτων της Διεύθυνσης.

2. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής και Προγραμμάτων είναι:

➤ Οι Αρμοδιότητες Σχεδιασμού/Συντονισμού/Παρακολούθησης Κοινωνικών Πολιτικών είναι να:

- Διεξάγει κοινωνικές έρευνες, σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή κοινωνικών πολιτικών ή συμμετέχει σε δράσεις που αποσκοπούν στην υποστήριξη και κοινωνική φροντίδα της βρεφικής και παιδικής ηλικίας και της τρίτης ηλικίας, με την ίδρυση και λειτουργία νομικών προσώπων, ιδρυμάτων και επιχειρήσεων (παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί, βρεφοκομεία, ορφανοτροφεία, κέντρα ανοικτής περίθαλψης και ημερήσιας φροντίδας, ψυχαγωγίας και αναψυχής ηλικιωμένων, γηροκομείων κλπ).
- Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων ή συμμετέχει σε προγράμματα και δράσεις για την ένταξη αθίγγανων, παλιννοστούντων ομογενών, μεταναστών, και προσφύγων στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας
- Διεξάγει κοινωνικές έρευνες, σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή κοινωνικών πολιτικών που αφορούν την κοινωνική φροντίδα της οικογένειας, του παιδιού, των εφήβων, των ηλικιωμένων, των ατόμων με αναπηρία καθώς και ευπαθών κοινωνικών ομάδων.
- Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή κοινωνικών πολιτικών ή συμμετέχει σε δράσεις που στοχεύουν στην υποστήριξη και φροντίδα της υγείας των δημοτών με την ίδρυση και λειτουργία εγκαταστάσεων για την παροχή υπηρεσιών υγείας και την προαγωγή της ψυχικής υγείας (με τη δημιουργία δημοτικών και κοινοτικών ιατρείων, κέντρων αγωγής υγείας, κέντρων υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με αναπηρία, κέντρων ψυχικής υγείας, κέντρων συμβουλευτικής στήριξης των θυμάτων της ενδοοικογενειακής βίας και βίας κατά συνοικούντων προσώπων και κέντρων πρόληψης κατά εξαρτησιογόνων ουσιών.
- Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων και πρωτοβουλιών που στοχεύουν στην πρόληψη της παραβατικότητας στην περιοχή του Δήμου, με τη δημιουργία Τοπικών Συμβουλίων Πρόληψης Παραβατικότητας.
- Μεριμνά για την προώθηση και ανάπτυξη του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης με τη δημιουργία τοπικών δικτύων κοινωνικής αλληλεγγύης, εθελοντικών οργανώσεων και ομάδων εθελοντών.
- Συντονίζει, παρακολουθεί και αξιολογεί την άσκηση Κοινωνικής Πολιτικής σε τοπικό επίπεδο (πχ μέσω της εκπόνησης και περιοδικής αναπροσαρμογής ενός «Τοπικού Συμφώνου Κοινωνικής Πολιτικής»)
- Οργανώνει, παρακολουθεί και αξιολογεί τη δικτύωση τοπικών φορέων Κοινωνικής Φροντίδας, όπως:
 1. οι κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου
 2. οι κοινωνικές υπηρεσίες των Νομικών Προσώπων του Δήμου
 3. οι Μ.Κ.Ο
 4. οι υπηρεσίες και δομές Κοινωνικής προστασίας της Περιφέρειας και του Κράτους
 5. τα αντιπροσωπευτικά σώματα των ομάδων-χρηστών

➤ Στις Αρμοδιότητες Εποπτείας και Ελέγχου είναι να:

- Χορηγεί άδεια ίδρυσης και λειτουργίας δημοτικών και ιδιωτικών παιδικών ή βρεφονηπιακών σταθμών.
- Ασκεί έλεγχο και εποπτεία στα ιδρύματα παιδικής προστασίας ιδιωτικού δικαίου (ιδιωτικοί παιδικοί σταθμοί) και ευθύνεται για τη λειτουργία των παιδικών εξοχών.
- Χορηγεί άδεια ίδρυσης και λειτουργίας ιδρυμάτων παιδικής πρόνοιας σε ιδιώτες,

- Ασκήει εποπτεία επί των φιλανθρωπικών σωματείων και ιδρυμάτων, εγκρίνει τον προϋπολογισμό τους και παρακολουθεί και ελέγχει τις επιχορηγήσεις, που δίδονται σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου με κοινωφελείς σκοπούς.
- Μεριμνά για τον διορισμό των μελών διοικητικών συμβουλίων και εποπτεύει και ρυθμίζει θέματα λειτουργίας ιδρυμάτων προστασίας και αγωγής οικογένειας του παιδιού, (όπως Κέντρων Παιδικής Μέριμνας, Παιδικών Σταθμών, Παιδικών Εξοχών, παραρτημάτων ΠΙΚΠΑ και ΚΕΠΕΠ), πλην εκείνων που ανήκουν στα αυτοδιοικούμενα Ν.Π του Δήμου
- Χορηγεί άδεια ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών επιχειρήσεων περίθαλψης ηλικιωμένων ή ατόμων, που πάσχουν ανίατα από κινητική αναπηρία.
- Μεριμνά για τον ορισμό μελών του Διοικητικού Συμβουλίου των Ταμείων Πρόνοιας και Προστασίας Πολυτέκνων, όταν η έδρα των Ταμείων είναι στο Δήμο.

➤ Στις αρμοδιότητες Εφαρμογής Κοινωνικών Πολιτικών και Προγραμμάτων είναι να:

- Υλοποιεί δράσεις και προγράμματα κοινωνικής πολιτικής συμπληρωματικά με τις δράσεις και τα προγράμματα κοινωνικής πολιτικής που υλοποιούνται από τα Νομικά πρόσωπα του Δήμου. Στο πλαίσιο αυτό:
 1. Διενεργεί κοινωνικές έρευνες για τη χορήγηση των επιδομάτων πρόνοιας, σε συνεργασία με το Τμήμα Εφαρμογής Προγραμμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας.
 2. Ασκήει κοινωνική εργασία με άτομα, οικογένειες και κοινωνικές ομάδες.
 3. Λειτουργεί μονάδες συμβουλευτικής, ψυχολογικής και κοινωνικής υποστήριξης.
 4. Συνεργάζεται με τα σχολεία της περιοχής για ενημέρωση σε κοινωνικά θέματα (AIDS, ναρκωτικά κλπ) και σε συνεργασία με τους συλλόγους γονέων διοργανώνει Σχολές Γονέων.
 5. Υλοποιεί προγράμματα πρόληψης και αντιμετώπισης ψυχοκοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων (προσφύγων, μεταναστών, παλιννοστούντων, φυλακισμένων, υπερηλίκων κ.λ.π.)
 6. Υλοποιεί δράσεις προστασίας περιθαλπομένων σε ιδρύματα κλειστής περίθαλψης.
 7. Υλοποιεί δράσεις προστασίας μονογονεϊκών οικογενειών.
- Μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων κοινωνικής πρόνοιας που στοχεύουν στη στήριξη αστέγων και οικονομικά αδυνάτων πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό και σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο από τις ισχύουσες διατάξεις:
 1. Μεριμνά για την παροχή οικονομικής ενίσχυσης των αυτοστεγαζομένων, για τη σχετική μίσθωση ακινήτων, τη ρύθμιση διαφόρων θεμάτων κοινωνικής κατοικίας και την επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις της οικείας νομοθεσίας.
 2. Εκδίδει πιστοποιητικά οικονομικής αδυναμίας.
 3. Μεριμνά για την καταβολή επιδομάτων σε τυφλούς, κωφάλαλους, ανασφάλιστους παραπληγικούς, τετραπληγικούς και ακρωτηριασμένους, διανοητικά καθυστερημένους, ανίκανους προς εργασία, υποφέροντες από εγκεφαλική παράλυση, απροστάτευτους ανήλικους, υποφέροντες από αιμολυτική αναιμία και βαριά ανάπηρους, καθώς και σε λοιπά άτομα δικαιούμενα παροχής κοινωνικής προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας, καθώς και των οικείων κανονιστικών ρυθμίσεων.
 4. Εισηγείται την δωρεάν παραχώρηση της χρήσης οικημάτων ένεκα απορίας ή για άλλους σοβαρούς λόγους.
 5. Προβαίνει στην αναγνώριση δικαιούχων στεγαστικής συνδρομής.
 6. Εισηγείται την έκδοση αποφάσεων παροχής κοινωνικής προστασίας.

7. Εισηγείται την χορήγηση αδειών διενέργειας λαχειοφόρων αγορών, εράνων και φιλανθρωπικών αγορών.

8. Χορηγεί κάρτες αναπηρίας έπειτα από γνωμάτευση της Επιτροπής Πιστοποίησης Αναπηρίας

➤ Στα πλαίσια του τμήματος αυτού λειτουργεί επί μέρους Γραφείο Ισότητας των Φύλων, με τις παρακάτω αρμοδιότητες:

- Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων και μέτρων που στοχεύουν στην ισότητα γυναικών και ανδρών σε όλους τους τομείς. Στο πλαίσιο αυτό μεριμνά ιδίως για:
 1. τη λήψη μέτρων για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών - παιδιών.
 2. την ανάπτυξη δράσεων για την καταπολέμηση των κοινωνικών στερεότυπων με βάση το φύλο.
 3. την ανάπτυξη ειδικών προγραμμάτων για ευπαθείς ομάδες γυναικών.
 4. την ανάπτυξη δράσεων για την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην απασχόληση.
 5. τη λήψη μέτρων για την εναρμόνιση επαγγελματικών και οικογενειακών υποχρεώσεων.
 6. την ανάπτυξη δράσεων για την κοινωνική και πολιτική συμμετοχή των γυναικών και την προώθησή τους στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

3. Οι αρμοδιότητες του τμήματος Δημόσιας Υγείας είναι:

- Σχεδιάζει, προγραμματίζει και μεριμνά για την εφαρμογή διοικητικών και οργανωτικών μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας. Στο πλαίσιο αυτό και σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις:
 1. Μεριμνά για τον υγειονομικό έλεγχο των δημοτικών δεξαμενών νερού.
 2. Μεριμνά για τον υγειονομικό έλεγχο των καταστημάτων και επιχειρήσεων.
 3. Μεριμνά για τον έλεγχο της ηχορύπανσης, της κοινής ησυχίας και της εκπομπής ρύπων, θορύβων και άλλων επιβαρύνσεων του περιβάλλοντος από τροχοφόρα.
 4. Χορηγεί βιβλιάρια υγείας στους εκδοροσφαγείς.
 5. Παρέχει συνδρομή στο έργο του Ε.Φ.Ε.Τ. και διενεργεί ελέγχους ή άλλες πράξεις, που ζητούν τα εντεταλμένα όργανα του Ε.Φ.Ε.Τ. και σύμφωνα με τις οδηγίες τους (Συνεργασία με τον τομέα ζωικής παραγωγής της υπηρεσίας αγροτικής παραγωγής, όταν απαιτείται).
 6. Μεριμνά για την τήρηση των κανόνων υγιεινής στα δημόσια και ιδιωτικά σχολεία της περιοχής.
 7. Συνεργάζεται με τις αντίστοιχες τεχνικές υπηρεσίες του Δήμου για την πραγματοποίηση των υγειονομικών ελέγχων στα δίκτυα και δεξαμενές νερού, στα σχολεία και καταστήματα επιχειρήσεων, στα οχήματα για εκπομπή ρύπων, και γενικότερα στην αποφυγή θορύβων, διαφύλαξη της κοινής ησυχίας κ.α.
- Σχεδιάζει, προγραμματίζει και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων μέτρων για την προαγωγή της δημόσιας υγείας. Στο πλαίσιο αυτό και σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο από τις ισχύουσες διατάξεις:
 1. Μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων εμβολιασμών.
 2. Μεριμνά για την υλοποίηση:
 - i) προγραμμάτων δημόσιας υγιεινής που οργανώνονται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ή από άλλα Υπουργεία, το κόστος των οποίων βαρύνει απευθείας τον προϋπολογισμό του αντίστοιχου Υπουργείου
 - ii) εκτάκτων προγραμμάτων δημόσιας υγείας, τα οποία εκτελούνται με έκτακτη χρηματοδότηση

iii) προγραμμάτων δημόσιας υγείας που χρηματοδοτούνται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3. Εκδίδει τοπικές υγειονομικές διατάξεις και λαμβάνει μέτρα σε θέματα δημόσιας υγιεινής.
4. Μεριμνά για την πληροφόρηση των δημοτών για θέματα δημόσιας υγείας.
5. Οργανώνει αυτοτελώς ή σε συνεργασία με τις αντίστοιχες περιφερειακές υπηρεσίες ειδικά προγράμματα για την προστασία και προαγωγή της Δημόσιας Υγείας στην περιοχή αρμοδιότητας του Δήμου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
6. Χορηγεί άδειες άσκησης κουρέα–κομμωτή και τεχνίτη περιποίησης χεριών και ποδιών και συγκροτεί σχετική εξεταστική επιτροπή καθώς και πειθαρχικό συμβούλιο.

- Ρυθμίζει διάφορα διοικητικά ζητήματα που σχετίζονται με τη δημόσια υγεία στην περιοχή του Δήμου. Στο πλαίσιο αυτό και σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις:

1. Εισηγείται τον ορισμό ιατρών προς εξέταση επαγγελματιών και εργαζομένων σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος για τη χορήγηση σε αυτούς βιβλιαρίων υγείας.
2. Εισηγείται την επιβολή κυρώσεων σε ιατρούς, οι οποίοι πωλούν φάρμακα χωρίς άδεια, καθώς και σε βάρος ιατρών και φαρμακοποιών για κατοχή ή πώληση δειγμάτων φαρμάκων.
3. Εισηγείται τον ορισμό ελεγκτή γιατρού ΟΓΑ για τα ν.π.δ.δ. της περιοχής του Δήμου.

4. Οι αρμοδιότητες του τμήματος Παιδείας είναι:

- Μεριμνά για την εξασφάλιση των κατάλληλων υλικοτεχνικών υποδομών για την προσχολική εκπαίδευση και για τα σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο αυτό και σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις:

1. Μεριμνά για την συντήρηση, τη βελτίωση, την καθαριότητα και την φύλαξη των υλικοτεχνικών υποδομών του εθνικού συστήματος της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων των Σχολικών Επιτροπών και παρέχει κάθε αναγκαία διοικητική υποστήριξη στις Σχολικές Επιτροπές για τη λειτουργία τους και για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους (Άρθρο 243 του ΔΚΚ).
2. Μεριμνά για τη συγκρότηση επιτροπής καταλληλότητας, επιλογής και εκτίμησης της αξίας οικοπέδου για την ανέγερση διδακτηρίου, καθώς και επιλογής οικοπέδου μετά κτιρίου κατάλληλου να χαρακτηριστεί ως διδακτήριο.
3. Συνεργάζεται με την τεχνική υπηρεσία, για την απαλλοτρίωση οικοπέδων για τις ανάγκες της σχολικής στέγης, καθώς και την ανέγερση σχολικών κτιρίων.
4. Μεριμνά για τη μίσθωση ακινήτων για τη στέγαση δημοσίων σχολικών μονάδων, τη στέγαση και συστέγαση αυτών και σε περίπτωση συστέγασης καθορίζει την αποκλειστική χρήση ορισμένων χώρων του διδακτηρίου, από κάθε σχολική μονάδα, καθώς και την κοινή χρήση των υπολοίπων χώρων και τις ώρες λειτουργίας της κάθε συστεγαζόμενης σχολικής μονάδας (Συνεργασία με την Οικονομική υπηρεσία για τη μίσθωση ακινήτων).
5. Συνεργάζεται με την Δημοτική Επιτροπή Παιδείας, την ενημερώνει για θέματα της αρμοδιότητάς της και της παρέχει κάθε αναγκαία διοικητική υποστήριξη για τη λειτουργία της.

- Σχεδιάζει και μεριμνά για την εφαρμογή πολιτικών, προγραμμάτων και δράσεων για την υποστήριξη των μαθητών της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αλλά και για τη γενική παιδεία των κατοίκων. Περιλαμβάνονται αρμοδιότητες όπως:

1. Η ίδρυση και λειτουργία βιβλιοθηκών
 2. Η ίδρυση και λειτουργία κέντρων δημιουργικής απασχόλησης παιδιών
 3. Η ίδρυση και λειτουργία πάρκων κυκλοφοριακής αγωγής, σε συνεργασία με το τμήμα κυκλοφοριακού σχεδιασμού του Δήμου.
- Μελετά και εισηγείται για τη ρύθμιση ζητημάτων εύρυθμης λειτουργίας της προσχολικής εκπαίδευσης και των σχολείων της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο αυτό και σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις:
 1. Εισηγείται τη διάθεση διδακτηρίου για άλλες χρήσεις κοινής ωφέλειας ή για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων κοινού ενδιαφέροντος, σε συνεργασία με τις Σχολικές Επιτροπές Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης.
 2. Μεριμνά για τη μεταφορά μαθητών από τον τόπο διαμονής στο σχολείο φοίτησης, περιλαμβανομένης της μεταφοράς των μαθητών σχολείων ειδικής αγωγής, καθώς και της μεταφοράς και σίτισης μαθητών μουσικών γυμνασίων και λυκείων (Συνεργασία με την Οικονομική υπηρεσία).
 3. Εποπτεύει και ελέγχει τους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων.
 4. Εγκρίνει την εγκατάσταση, μεταφορά ή επισκευή τηλεφωνικών συνδέσεων (κυρίων, δευτερευουσών, πρόσθετων και παράλληλων) στα σχολεία.
 5. Οργανώνει συναυλίες ή άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις για τους μαθητές, κατόπιν έγκρισης της Σχολικής Επιτροπής.
 6. Μεριμνά για το διορισμό και την αντικατάσταση διοικητών των ιδρυμάτων, που χορηγούν υποτροφίες, εφόσον έχουν τοπική σημασία.
 7. Εγκρίνει οποιαδήποτε μίσθωση ιδιωτικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης για μεταφορά προσώπων και υλικών προς κάλυψη σχολικών αναγκών.
 8. Εισηγείται τον καθορισμό κοινωφελούς χρήσης των σχολείων σε περίπτωση παύσης της λειτουργίας τους.
 9. Εισηγείται την κατανομή πιστώσεων στις Σχολικές Επιτροπές για την επισκευή και συντήρηση των σχολικών κτιρίων.
 10. Εισηγείται την επιβολή κυρώσεων, κατά τις ισχύουσες διατάξεις, στους γονείς και κηδεμόνες που δεν εγγράφουν τα παιδιά τους στο σχολείο και αμελούν για την τακτική φοίτησή τους.
 11. Εισηγείται τη διακοπή μαθημάτων, λόγων έκτακτων συνθηκών ή επιδημικής νόσου, εντός των διοικητικών ορίων του οικείου δήμου.

5. Οι αρμοδιότητες του τμήματος Δια Βίου Μάθησης είναι:

- Μεριμνά για το σχεδιασμό και την εκτέλεση προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης στο πλαίσιο του αντίστοιχου εθνικού και περιφερειακού προγραμματισμού, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Στο πλαίσιο αυτό και σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο από τις ισχύουσες διατάξεις:
 1. Καταρτίζει, στο πλαίσιο του τοπικού αναπτυξιακού προγράμματός του, το τοπικό πρόγραμμα δια βίου μάθησης, με βάση το Εθνικό Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης και το αντίστοιχο περιφερειακό πρόγραμμα δια βίου μάθησης (νόμος 3879/2010, άρθρο 8). Το τοπικό πρόγραμμα δια βίου μάθησης περιλαμβάνει, ιδίως, επενδύσεις, προγράμματα ή επί μέρους δράσεις γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων και γενικότερα δράσεις εφαρμογής της δημόσιας πολιτικής δια βίου μάθησης σε τοπικό επίπεδο.

2. Μεριμνά για την υποστήριξη των φορέων υλοποίησης προγράμματος δια βίου μάθησης και διαχειρίζεται την εφαρμογή των πολιτικών και των κανόνων που αφορούν τη γενική εκπαίδευση ενηλίκων στην περιφέρεια του Δήμου.
3. Εισηγείται την ίδρυση και μεριμνά για τη λειτουργία Κέντρων Δια Βίου Μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.) τα οποία εφαρμόζουν τοπικά προγράμματα δια βίου μάθησης είτε στα πλαίσια του Ν.Π.Δ.Δ ή της Κοινωφελούς Επιχείρησης είτε των δομών της Λαϊκής Επιμόρφωσης (πρώην ΝΕΛΕ) ή άλλου δημοτικού φορέα, σύμφωνα με τις διατάξεις.
4. Μεριμνά για τη λειτουργία και διαχείριση τοπικών δομών και την εφαρμογή προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης στο πλαίσιο προγραμματικών συμβάσεων.
5. Μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων των Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Κ.Π.Ε.) του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, στο πλαίσιο προγραμματικών συμβάσεων που συνάπτει ο Δήμος με το Υπουργείο.
6. Ασκή τις αρμοδιότητες λαϊκής επιμόρφωσης ή γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων του Δήμου, μέσω των Ν.Π, Κοινωφελών Επιχειρήσεων και άλλων Οργανισμών και μέσω των αποκεντρωμένων δομών της υπηρεσιακής μονάδας Λ.Ε (πρώην ΝΕΛΕ) η οποία περιήλθε στο Δήμο με το ν. 3879/2010, υποστηρίζοντας με αυτές, ως πρόσθετη αρμοδιότητα, και τους άλλους Δήμους του Νομού. Η υπηρεσία Λαϊκής Επιμόρφωσης (πρώην ΝΕΛΕ) υπάγεται διοικητικά στο Γραφείο Δια Βίου Μάθησης του τμήματος αυτού.
7. Το Τμήμα Παιδείας ασκεί κάθε άλλη σχετική αρμοδιότητα που δεν ανήκει στα Ν.Π, Επιχειρήσεις και Οργανισμούς του Δήμου ή δεν μπορούν να ασκηθούν από αυτά ή προβλέπεται η συμπληρωματική τους άσκηση από τις διατάξεις τόσο του Κ.Δ.Κ, των Υπουργικών αποφάσεων και των δομών συναφών προγραμμάτων.

6. Οι αρμοδιότητες του τμήματος Πολιτισμού –Αθλητισμού Νέας Γενιάς είναι ιδίως:

- Για την άσκηση ιδίως έργου διοικητικού, στατιστικού, ερευνητικού χαρακτήρα, συνολικού σχεδιασμού στρατηγικής και πολιτικής του Δήμου σε θέματα πολιτισμού και αθλητισμού καθώς και σε θέματα Νέας Γενιάς, σε συνεργασία με όλους τους πολιτιστικούς και αθλητικούς φορείς ιδιωτικούς και δημοτικούς.
- χορήγησης ή ανάκλησης πάσης φύσεως αδειών για δημιουργία και λειτουργία φορέων, δημοτικών και ιδιωτικών, πολιτιστικού και αθλητικού ενδιαφέροντος ή νέας γενιάς (ίδρυση κέντρων, μουσείων, πινακοθηκών, κινηματογράφων, θεάτρων, σχολών, κ.α) έπειτα από προτάσεις των αυτοδιοικούμενων Ν.Π.Δ.Δ και Κοινωφελών Επιχειρήσεων του Δήμου.
- Έχει την ευθύνη εκπόνησης μελετών και ένταξης έργων προστασίας και ανάπλασης των μνημείων, μουσείων, σπηλαίων, αρχαιολογικών – ιστορικών χώρων και περιοχών του Δήμου πολιτιστικού ενδιαφέροντος, χαρακτηρισμού ως διατηρητέα, περιοχών ή χώρων ή μνημείων.
- Εισηγείται αρμοδίως την επιχορήγηση από το Δήμο Ν.Π.Ι.Δ, σωματείων, συλλόγων, ιδρυμάτων κ.α. πολιτιστικού και αθλητικού ενδιαφέροντος.
- Συνεργάζεται με το Δημοτικό Συμβούλιο Νέων, και τηρεί σχετικό μητρώο, μελών και δράσεων για την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητά τους.
- Παρακολουθεί τη συνολική πολιτιστική – αθλητική – νεανική δραστηριότητα στο Δήμο από τις δομές και τους φορείς υλοποίησης για τη διαμόρφωση συνολικής γνώσης και ενημέρωσης των οργάνων διοίκησης του Δήμου.
- Εκπροσωπεί το Δήμο έναντι των κεντρικών και άλλων κρατικών υπηρεσιών Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς, σε ζητήματα διοικητικής επικοινωνίας, συνολικής πληροφόρησης για τις υποδομές, τις πολιτικές, τις δραστηριότητες, τα έργα κ.α. για το σύνολο του Δήμου.

- Ερευνά, σχεδιάζει, εισηγείται και υλοποιεί κάθε σχετικό με τα αντικείμενα του Γραφείου πρόγραμμα, δραστηριότητα ή εκδήλωση που δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Κοινωφελούς Επιχείρησης ή Ν.Π.Δ.Δ του Δήμου ή προβλέπεται να ασκηθεί παράλληλα ή συμπληρωματικά.
- Ασκεί κάθε άλλη σχετική πολιτιστική γενικά αρμοδιότητα που ορίζεται από διατάξεις είτε του Κ.Δ.Κ ιδίως του άρθρου 75 είτε άλλων διατάξεων και Υπουργικών αποφάσεων, οι οποίες δεν έχουν ανατεθεί στην Κοινωφελή Επιχείρηση και το Ν.Π.Δ.Δ του Δήμου ή δεν μπορούν να ασκηθούν από αυτά.

1.7.1.7.2.1. Άλλες πολιτιστικές δραστηριότητες του Δήμου

Πολιτιστικά Προγράμματα και άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου οργανώνονται και από την Κοινωφελή Επιχείρηση του Δήμου Σερρών (Κ.Ε.Δ.Η.Σ.). Ανάμεσα στις δραστηριότητες της περιλαμβάνονται και:

- Η ουσιαστική και ολοκληρωμένη πολιτιστική ανάπτυξη του Δήμου και της ευρύτερης περιοχής και η καλλιέργεια σε βάθος της καλλιτεχνικής ευαισθησίας και της αγάπης για τις τέχνες, η προστασία της εθνικής πολιτιστικής ταυτότητας, η αναγωγή των πολιτιστικών πνευματικών και καλλιτεχνικών αγαθών σε οργανικά στοιχεία της καθημερινής ζωής και η ενεργητική και συνειδητή συμμετοχή των πολιτών στην πολιτιστική ζωή του Δήμου.
- Η δημιουργία και συμπλήρωση της απαραίτητης πολιτιστικής υποδομής και η λειτουργία του Δημοτικού Ωδείου Σερρών, της Φιλαρμονικής, του Λαογραφικού Μουσείου, του Μουσείου Χερσονήσου Αίμου, Μουσικών σχολών, Θεατρικής ομάδας, χορωδίας, ορχήστρας και κάθε ομαδικής δραστηριότητας και έκφρασης.

1.7.1.7.2.2. Δημοτικός Αθλητισμός

Τα αθλητικά δρώμενα του Δήμου Σερρών σχεδιάζονται και υλοποιούνται από το ΝΠΔΔ «Οργανισμός Προσχολικής Αγωγής Κοινωνικής Πολιτικής και Αθλητισμού Δήμου Σερρών» που συμπεριλαμβάνει από το 2011 τις δραστηριότητες που ασκούσε ο ΑΟΔΣ ο οποίος και καταργήθηκε.

Όσον αφορά στις εγκαταστάσεις των Αθλητικών Κέντρων αρμόδιο είναι το Τμήμα Πολιτισμού – Αθλητισμού – Νέας Γενιάς που ανήκει στη Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας και Πολιτισμού. Αναλυτικά το Τμήμα Πολιτισμού – Αθλητισμού – Νέας Γενιάς είναι αρμόδιο για τις κάτωθι δραστηριότητες:

- Για την άσκηση ιδίως έργου διοικητικού, στατιστικού, ερευνητικού χαρακτήρα, συνολικού σχεδιασμού στρατηγικής και πολιτικής του Δήμου σε θέματα πολιτισμού και αθλητισμού καθώς και σε θέματα Νέας Γενιάς, σε συνεργασία με όλους τους πολιτιστικούς και αθλητικούς φορείς ιδιωτικούς και δημοτικούς.
- Επιμελείται διοικητικά την έκδοση αποφάσεων χορήγησης ή ανάκλησης πάσης φύσεως αδειών για δημιουργία και λειτουργία φορέων, δημοτικών και ιδιωτικών, πολιτιστικού και αθλητικού ενδιαφέροντος ή νέας γενιάς (ίδρυση κέντρων, μουσείων, πινακοθηκών, κινηματογράφων, θεάτρων, σχολών, κ.α) έπειτα από προτάσεις των αυτοδιοικούμενων Ν.Π.Δ.Δ και Κοινωφελών Επιχειρήσεων του Δήμου.
- Έχει την ευθύνη εκπόνησης μελετών και ένταξης έργων προστασίας και ανάπλασης των μνημείων, μουσείων, σπηλαίων, αρχαιολογικών-ιστορικών χώρων και περιοχών του Δήμου πολιτιστικού ενδιαφέροντος, χαρακτηρισμού ως διατηρητέα, περιοχών ή χώρων ή μνημείων.

- Εισηγείται αρμοδίως την επιχορήγηση από το Δήμο Ν.Π.Ι.Δ, σωματείων, συλλόγων, ιδρυμάτων κ.α πολιτιστικού και αθλητικού ενδιαφέροντος.
- Συνεργάζεται με το Δημοτικό Συμβούλιο Νέων, και τηρεί σχετικό μητρώο, μελών και δράσεων για την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητά τους.
- Παρακολουθεί τη συνολική πολιτιστική-αθλητική-νεανική δραστηριότητα στο Δήμο από τις δομές και τους φορείς υλοποίησης για τη διαμόρφωση συνολικής γνώσης και ενημέρωσης των οργάνων διοίκησης του Δήμου.
- Εκπροσωπεί το Δήμο έναντι των κεντρικών και άλλων κρατικών υπηρεσιών Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς, σε ζητήματα διοικητικής επικοινωνίας, συνολικής πληροφόρησης για τις υποδομές, τις πολιτικές, τις δραστηριότητες, τα έργα κ.α για το σύνολο του Δήμου.
- Ερευνά, σχεδιάζει, εισηγείται και υλοποιεί κάθε σχετικό με τα αντικείμενα του Γραφείου πρόγραμμα, δραστηριότητα ή εκδήλωση που δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Κοινωφελούς Επιχείρησης ή Ν.Π.Δ.Δ του Δήμου ή προβλέπεται να ασκηθεί παράλληλα ή συμπληρωματικά.
- Ασκεί κάθε άλλη σχετική πολιτιστική γενικά αρμοδιότητα που ορίζεται από διατάξεις είτε του Κ.Δ.Κ ιδίως του άρθρου 75 είτε άλλων διατάξεων και Υπουργικών αποφάσεων, οι οποίες δεν έχουν ανατεθεί στην Κοινωφελή Επιχείρηση και το Ν.Π.Δ.Δ του Δήμου ή δεν μπορούν να ασκηθούν από αυτά.

Αθλητικές Υποδομές

Εκτός του σχεδίου πόλης Σερρών λειτουργούν σε δημοτική έκταση 70 στρεμ. περίπου, το Αυτοκινητοδρόμιο Σερρών, το Αθλητικό Πάρκο Ομόνοιας και το Κέντρο Κυκλοφοριακής Αγωγής. Υπάρχουν επίσης αθλητικές εγκαταστάσεις (γήπεδο σε επαφή με το ΤΕΙ), το Εθνικό Στάδιο Σερρών (σε επαφή με το Στρατόπεδο Κλεισάρη) και ο Ιππικός Όμιλος (βορειώς της Ε.Ο. Σέρρες-Θεσσαλονίκη, προς τον Δ. Λευκώνα).

1.7.1.7.3. Δραστηριότητες Υπηρεσιών Οικονομικής Ανάπτυξης και Απασχόλησης

Η Διεύθυνση Ανάπτυξης και Αγροτικής Οικονομίας είναι αρμόδια για την προστασία και ανάπτυξη της φυτικής παραγωγής, της ζωικής παραγωγής και της αλιείας στην περιοχή του Δήμου, την υποστήριξη του αγροτικού κόσμου για την βελτίωση των μεθόδων εργασίας και την καλύτερη οργάνωση των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, την παρακολούθηση, αδειοδότηση και εποπτεία των εμπορικών δραστηριοτήτων στην περιοχή του Δήμου, την προστασία του καταναλωτή, την προώθηση της απασχόλησης και την εφαρμογή ενεργειών τουριστικής ανάπτυξης. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων, ιδίως στα άρθρα 75 του Ν. 3463/2006 Κ.Δ.Κ και άρθρο 94 του ν. 3852/2010 και κάθε άλλη σχετική διάταξη, μερικές από τις οποίες ο Δήμος αναλαμβάνει την αρμοδιότητα, σύμφωνα με το άρθρο 95 του Ν. 3852/2010 από 1-1-2013. Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανωτικών μονάδων της Διεύθυνσης Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης είναι οι εξής:

1. Στις αρμοδιότητες του Γραφείου Διοικητικής –Γραμματειακής Υποστήριξης είναι να:

- Παρέχει διοικητική - γραμματειακή υποστήριξη στη Διεύθυνση Οικονομικής Ανάπτυξης
- Ενημερώνει το κοινό και παρέχει διευκόλυνση και πληροφορίες στους συναλλασσόμενους με τις επί μέρους υπηρεσίες της Διεύθυνσης.

- Διακινεί την εσωτερική αλληλογραφία της Διεύθυνσης, τηρεί αρχείο νόμων, εγκυκλίων, αποφάσεων και γενικότερα φακέλων με τις υποθέσεις όλων των τμημάτων της Διεύθυνσης.
- Διεκπεραιώνει την αλληλογραφία των τμημάτων και της Διεύθυνσης σε συνεργασία με το κεντρικό τμήμα Πρωτοκόλλου Διεκπεραίωσης και Αρχείου του Δήμου.
- Διεκπεραιώνει κάθε γραμματειακή εργασία που του αναθέτει ο Διευθυντής και που αφορά στην άσκηση αρμοδιοτήτων των τμημάτων της Διεύθυνσης.

2. Αρμοδιότητες Τμήματος Αγροτικής, Κτηνοτροφικής Παραγωγής και Αλιείας

➤ Αρμοδιότητες του τμήματος στον τομέα της φυτικής παραγωγής

- Ερευνά και μελετά κάθε θέμα για την ανάπτυξη της γεωργίας, καθώς και τη διατήρηση του γεωργικού πληθυσμού στις εστίες του.
- Μεριμνά για την ανάπτυξη, προστασία, εκτίμηση και παρακολούθηση της φυτικής παραγωγής.
- Προωθεί προγράμματα εγκατάστασης νέων αγροτών και μεριμνά για τη σύνδεση αγροτικής παραγωγής και τουριστικής ανάπτυξης, σε συνεργασία με την υπηρεσία Τουρισμού.
- Εκτιμά και παρακολουθεί τη γεωργική παραγωγή, τις απολαμβανόμενες από τους παραγωγούς τιμές γεωργικών προϊόντων και την πορεία των αγορών των γεωργικών προϊόντων και μεριμνά για τη λήψη αντιπροσωπευτικών τιμών προϊόντων.
- Συνεργάζεται με την Τεχνική υπηρεσία για τη μελέτη και εκτέλεση έργων τεχνικής υποδομής, τοπικής σημασίας, που αφορούν στη γεωργία και ιδίως αυτών που σχετίζονται με την αγροτική οδοποιία, την κατασκευή λιμνοδεξαμενών, τα έργα βελτίωσης βοσκοτόπων και τα εγγειοβελτιωτικά έργα.
- Ασκεί εποπτεία επί των Τ.Ο.Ε.Β., των Προσωρινών Διοικουσών Επιτροπών (Π.Δ.Ε.) και των Τοπικών Επιτροπών Άρδευσης (Τ.Ε.Α.) σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
- Μεριμνά για τη σύσταση και την εύρυθμη λειτουργία του Γραφείου Γεωργικής Ανάπτυξης του Δήμου. Παρακολουθεί τη λειτουργία του Γραφείου αυτού παρέχοντας κατευθύνσεις και πρότυπα για τη δράση του.
- Συνεργάζεται με ιδρύματα έρευνας της αγροτικής παραγωγής, ενημερώνει τον αγροτικό πληθυσμό για τις βελτιωμένες μεθόδους παραγωγής και οργάνωσης των εκμεταλλεύσεων για την αντιμετώπιση τεχνικών, οικονομικών και διαρθρωτικών προβλημάτων, στο πλαίσιο των προγραμμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και μεριμνά για την ευρύτερη διάδοση στον αγροτικό κόσμο, μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων, γνώσεων για την εφαρμογή βελτιωμένων μεθόδων καλλιέργειας.
- Μεριμνά για την καλύτερη οργάνωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στο πλαίσιο σχεδίων βελτίωσης.
- Εισηγείται για την χορήγηση, ανανέωση, ανάκληση ή μεταβίβαση αδειών λειτουργίας καταστημάτων λιανικής πώλησης αγροτικών φαρμακευτικών προϊόντων.

Το σύνολο των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων του τμήματος στον τομέα της φυτικής παραγωγής καθορίζονται από τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων.

Στο πλαίσιο του Τμήματος Αγροτικής, Κτηνοτροφικής Παραγωγής και Αλιείας λειτουργεί **Γραφείο Γεωργικής Ανάπτυξης** με τις παρακάτω ιδίως αρμοδιότητες:

- Συνεργάζεται με τους αγρότες και τις συνεταιριστικές οργανώσεις τους για την διερεύνηση και επισήμανση των τεχνικών και οικονομικών προβλημάτων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.
- Παρέχει τεχνική βοήθεια για την εφαρμογή βελτιωμένων μεθόδων εργασίας, με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των παραγομένων προϊόντων και τη μείωση κόστους παραγωγής τους.

- Μεριμνά για την οργάνωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και την εν γένει αντιμετώπιση των προβλημάτων στα διάφορα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας, στα πλαίσια των εκάστοτε εφαρμοζόμενων προγραμμάτων γεωργικής και κτηνοτροφικής ανάπτυξης.
- Διενεργεί επιτόπιους ελέγχους με σκοπό την υλοποίηση κοινοτικών προγραμμάτων (οικονομικές ενισχύσεις στη φυτική και ζωική παραγωγή) και μεριμνά για την χορήγηση βεβαιώσεων (αγροτικά αυτοκίνητα, αγροτικές αποθήκες, λαϊκές αγορές, εκτίμηση ζημιών κ.λ.π.).
- Ενημερώνει το Τμήμα Αγροτικής Παραγωγής για τα ζητήματα της περιοχής που αφορούν τον αγροτικό κόσμο και λαμβάνει κατευθύνσεις και πρότυπα για την αντιμετώπισή τους.

➤ Αρμοδιότητες στον τομέα της ζωικής παραγωγής:

- Ερευνά και μελετά κάθε θέμα για την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας, καθώς και τη διατήρηση του κτηνοτροφικού πληθυσμού στις εστίες του.
- Μεριμνά για την ανάπτυξη, προστασία, εκτίμηση και παρακολούθηση της ζωικής παραγωγής.
- Συνεργάζεται με την Τεχνική υπηρεσία για τη μελέτη και την εκτέλεση έργων τεχνικής υποδομής, τοπικής σημασίας, που αφορούν τη κτηνοτροφία όπως π.χ τα έργα βελτίωσης βοσκοτόπων.
- Μεριμνά για τη διαχείριση των βοσκοτόπων.
- Συνεργάζεται με ιδρύματα έρευνας της κτηνοτροφικής παραγωγής, ενημερώνει τον αγροτικό πληθυσμό για τις βελτιωμένες μεθόδους παραγωγής και οργάνωσης των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων για την αντιμετώπιση τεχνικών, οικονομικών και διαρθρωτικών προβλημάτων, στο πλαίσιο των προγραμμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και μεριμνά για την ευρύτερη διάδοση στον αγροτικό κόσμο, μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων, γνώσεων για την εφαρμογή βελτιωμένων μεθόδων κτηνοτροφικής παραγωγής.
- Μεριμνά για την εφαρμογή και τον έλεγχο του συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής του ζωικού κεφαλαίου του Δήμου (ενώτια για την ατομική αναγνώριση των ζώων, ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, διαβατήρια ζώων, τήρηση ατομικών μητρώων).
- Μεριμνά για τα αδέσποτα ζώα (περισυλλογή, δημιουργία και λειτουργία καταφυγίων κλπ). Ειδικότερα, έχει την ευθύνη λειτουργίας του Δημοτικού κυνοκομείου.
- Εισηγείται για την χορήγηση αδειών λειτουργίας καταστημάτων και εγκαταστάσεων που σχετίζονται με το εμπόριο ή την αξιοποίηση ζώων (καταστήματα διατήρησης, εμπορίας και διακίνησης ζώων, καταστήματα πώλησης σκύλων ή γατών, κτηνοπτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, αυτοκίνητα που μεταφέρουν ζώα, ζωολογικοί κήποι).
- Εισηγείται για την χορήγηση, ανανέωση, ανάκληση ή μεταβίβαση αδειών λειτουργίας καταστημάτων λιανικής πώλησης κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων.
- Εφαρμόζει, οργανώνει και εποπτεύει την τεχνητή σπερματέγχυση και τον συγχρονισμό του οίστρου των ζώων.
- Γνωματεύει για την υγειονομική καταλληλότητα των ζώων, όταν πρόκειται για πλανόδια έκθεση ζώων.
- Εισηγείται για την χορήγηση άδειας για τη λειτουργία κτηνιατρικού γραφείου για τα παραγωγικά ζώα, ειδικής άδειας για την αποθήκευση φαρμακευτικών κτηνιατρικών προϊόντων και αδειών λειτουργίας ιδιωτικών κτηνιατρείων και κτηνιατρικών κλινικών τα οποία και εποπτεύει.
- Εφαρμόζει προγράμματα για την καταπολέμηση λοιμωδών και παρασιτικών νοσημάτων ζώων, σε συνεργασία με την υπηρεσία Δημ. Υγείας για τα νοσήματα που μεταδίδονται και στον άνθρωπο.
- Επιβάλλει ή αίρει υγειονομικά μέτρα, λόγω εμφάνισης βαριάς επιζωοτίας για την έκδοση πιστοποιητικών προς μεταφορά ζώων.

Το σύνολο των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων του τμήματος στον τομέα της ζωικής παραγωγής καθορίζονται από τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

➤ Αρμοδιότητες στον τομέα της Αλιείας:

- Διενεργεί όλες τις κατάλληλες δραστηριότητες για την άσκηση εποπτείας και ελέγχου στον τομέα της αλιείας στην περιοχή δικαιοδοσίας του Δήμου.
- Ερευνά και μελετά κάθε θέμα για την ανάπτυξη της αλιείας.
- Συνεργάζεται με την Τεχνική υπηρεσία για τη μελέτη και την εκτέλεση έργων τεχνικής υποδομής, τοπικής σημασίας, που αφορούν την αλιεία. Μεριμνά για την κατασκευή και λειτουργία αλιευτικών καταφυγίων, υποδομών και εξοπλισμών που εξυπηρετούν αλιευτικά σκάφη.
- Γνωμοδοτεί για την παραχώρηση, μίσθωση και αναμίσθωση υδάτινων εκτάσεων για την ίδρυση, επέκταση και μετεγκατάσταση μονάδων υδατοκαλλιέργειας εντατικής ή ημιεντατικής μορφής των ιχθυοτρόφων υδάτων, καθώς και για την χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας τους.
- Συγκεντρώνει και τηρεί στοιχεία των υδατοκαλλιεργειών και της αλιείας στα εσωτερικά ύδατα καθώς και στοιχεία των πάσης φύσεως αλιευτικών εκμεταλλεύσεων.
- Καταρτίζει μελέτες και συντάσσει εκλαϊκευμένα έντυπα που αφορούν δραστηριότητες ποτάμιας αλιείας, υδατοκαλλιεργειών και προστασίας των υδάτινων οικοσυστημάτων και διοργανώνει ενημερωτικές συναντήσεις με αλιείς, υδατοκαλλιεργητές και γενικά εργαζόμενους σε επιχειρήσεις του αλιευτικού τομέα.
- Εισηγείται τη λήψη αποφάσεων για την ανάπτυξη και ρύθμιση ζητημάτων του τομέα της αλιείας στην περιοχή του Δήμου, σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις.
- Εισηγείται την χορήγηση αδειών στον τομέα της αλιείας στην περιοχή του Δήμου, σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις.
- Αντιμετωπίζει θέματα και εισηγείται μέτρα που αφορούν τη διακίνηση, μεταποίηση, τυποποίηση, συντήρηση και εμπορία των αλιευτικών προϊόντων σε συνεργασία με αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς.

Το σύνολο των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων του τμήματος στον τομέα της αλιείας, καθορίζονται από τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

3. Οι Αρμοδιότητες του Τμήματος Αδειοδοτήσεων και ρύθμισης εμπορικών δραστηριοτήτων καθορίζονται από τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων. Οι αρμοδιότητες του τμήματος αφορούν ιδίως στα εξής:

➤ Αρμοδιότητες ρύθμισης εμπορικών δραστηριοτήτων:

- Μελετά και εισηγείται τη ρύθμιση θεμάτων εμπορικής δραστηριότητας που επηρεάζουν τις λειτουργίες και το περιβάλλον της πόλης και την ποιότητα ζωής των κατοίκων, σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις. Τα θέματα αυτά αφορούν ιδίως:
 1. Τον καθορισμό των χώρων και των όρων λειτουργίας των υπαίθριων εμπορικών δραστηριοτήτων (λαϊκές αγορές και εμποροπανηγύρεις).
 2. Τον καθορισμό των χώρων και των όρων για την προσωρινή διαμονή μετακινούμενων πληθυσμιακών ομάδων.
 3. Τον καθορισμό των προδιαγραφών και των όρων της υπαίθριας διαφήμισης.

4. Τον προσδιορισμό των ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων για την ίδρυση και εγκατάσταση καταστημάτων και επιχειρήσεων, στο βαθμό που επηρεάζουν το περιβάλλον και τις λειτουργίες της πόλης.
 5. Τον προσδιορισμό των όρων και των ωρών λειτουργίας μουσικής σε καταστήματα.
 6. Τον καθορισμό των ωρών έναρξης και λήξης της εργασίας των ναυτεργατών και των αρτεργατών.
 7. Τον καθορισμό των χρονικών ορίων λειτουργίας καταστημάτων και επιχειρήσεων.
 8. Τον καθορισμό των ανώτατου αριθμού των αδειών υπαίθριου πλανόδιου εμπορίου και τη συγκρότηση της Επιτροπής Υπαίθριου Πλανόδιου Εμπορίου.
 9. Την έγκριση της λειτουργίας Κυριακάτικων Αγορών.
 10. Την έκδοση αποφάσεων για την ίδρυση, τη διάλυση και τον καθορισμό του τρόπου της εν γένει λειτουργίας Λαϊκών Αγορών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία περιλαμβανομένης της χορήγησης επαγγελματικών και παραγωγικών αδειών καθώς και κάθε άλλου συναφούς αντικειμένου (Η αρμοδιότητα δεν αφορά έκδοση αδειών των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης).
 11. Την συγκρότηση Επιτροπών για τον έλεγχο των πωλητών, παραγωγών και επαγγελματιών των λαϊκών αγορών.
 12. Την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας για τη χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων.
 13. Τη λήψη απόφασης σχετικά με τον καθορισμό των ωρών ανοίγματος, μεσημβρινής διακοπής και κλεισίματος των φαρμακείων και φαρμακαποθηκών, καθώς και τον καθορισμό για κάθε έτος του αριθμού των φαρμακείων που διημερεύουν και διανυκτερεύουν.
- Παρακολουθεί και ελέγχει την εφαρμογή των αποφάσεων των σχετικών με τα προηγούμενα θέματα εμπορικής δραστηριότητας και εισηγείται τη λήψη μέτρων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
 - Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν τα ζώα συντροφιάς και την τήρηση των διατάξεων της τουριστικής νομοθεσίας από τις επιχειρήσεις τουριστικού ενδιαφέροντος κατά τις ειδικότερες προβλέψεις του νόμου.
- Αρμοδιότητες για την προστασία του καταναλωτή:
- Μεριμνά για την προστασία του καταναλωτή με τη δημιουργία και λειτουργία μηχανισμών ενημέρωσής του (π.χ. Γραφείο Ενημέρωσης Καταναλωτή κ.α.).
 - Εισηγείται για τη σύσταση της επιτροπής φιλικού διακανονισμού για την εξώδικη επίλυση των διαφορών ανάμεσα σε προμηθευτές και σε καταναλωτές ή ενώσεις καταναλωτών, τηρεί αρχεία των πορισμάτων της οικείας επιτροπής καθώς και μητρώο καταναλωτών.
- Αρμοδιότητες χορήγησης αδειών εμπορικών και γενικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων:
- Εισηγείται την χορήγηση αδειών για την άσκηση εμπορικών και γενικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις. Οι άδειες αυτές αφορούν ιδίως:
 1. Τις άδειες παραγωγών που διαθέτουν τα αγροτικά τους προϊόντα τους σε λαϊκές αγορές (εκτός από άδειες στους νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης).
 2. Την ίδρυση, λειτουργία και εγκατάσταση των καταστημάτων και επιχειρήσεων οι όροι λειτουργίας και εγκατάστασης των οποίων καθορίζονται από την νομοθεσία και τους αντίστοιχους υγειονομικούς κανονισμούς και διατάξεις
 3. Την ίδρυση και λειτουργία καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος (άρθρο 80 του ΚΔΚ).

4. Την εγκατάσταση και λειτουργία κινηματογράφων, θεάτρων και παρεμφερών επιχειρήσεων και τη διενέργεια των προβλεπομένων επιθεωρήσεων.
 5. Την ίδρυση και λειτουργίας παιδοτόπων, και διαφόρων ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων (λούνα πάρκ, τσίρκο, πίστες αυτοκινητιδίων, μουσικών συναυλιών και άλλων καλλιτεχνικών εκδηλώσεων, που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.
 6. Τα τεχνικά ψυχαγωγικά παίγνια και την παροχή υπηρεσιών διαδικτύου.
 7. Τη λειτουργία μουσικών οργάνων.
 8. Την άσκηση υπαίθριου στάσιμου εμπορίου, εμποροπανηγύρεων και υπαίθριων χριστουγεννιάτικων αγορών.
 9. Τα ζωήλατα οχήματα.
 10. Την εγκατάσταση και χρήση του οικήματος για την άσκηση δραστηριότητας από εκδιδόμενα πρόσωπα.
 11. Τη διενέργεια διαφήμισης, την τοποθέτηση πλαισίων υπαίθριας διαφήμισης, την τοποθέτηση επιγραφών προσδιορισμού επαγγελματικής δραστηριότητας σε φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και την παραχώρηση χώρων για την προβολή δραστηριοτήτων σε νομικά πρόσωπα που επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς.
 12. Τη λειτουργία καταστημάτων εκμίσθωσης μοτοποδηλάτων.
 13. Την ίδρυση υπεραγορών λιανικού εμπορίου.
 14. Την άσκηση υπαίθριου πλανόδιου εμπορίου.
 15. Την συμμετοχή σε Κυριακάτικες Αγορές.
 16. Την άσκηση επαγγέλματος κουρέα, κομμωτή, τεχνίτη περιποίησης χεριών και ποδιών, καθώς και τη συγκρότηση σχετικής εξεταστικής επιτροπής και Πειθαρχικού Συμβουλίου, σε συνεργασία με την υπηρεσία Δημ. Υγείας.
 17. Τη λειτουργία εκθέσεων βιβλίου.
 18. Την οργάνωση εκθέσεων (εκτός των Διεθνών), τη ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας τους και την εποπτεία αυτών.
 19. Την καταλληλότητα εκθεσιακών χώρων στεγασμένων μόνιμα ή προσωρινά ή υπαίθριων ή μικτών.
- Παρακολουθεί και ελέγχει την τήρηση των προϋποθέσεων υπό τις οποίες χορηγούνται οι ανωτέρω άδειες και εισηγείται τη λήψη μέτρων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις π.χ. ανάκληση άδειας, αφαίρεση άδειας, επιβολή προστίμων.
 - Ελέγχει την εφαρμογή των διατάξεων περί υπαίθριας διαφήμισης, των προδιαγραφών των διαφημιστικών πλαισίων και επιγραφών, προβαίνει στην αφαίρεση των παράνομων υπαίθριων διαφημίσεων και επιγραφών και εισηγείται την επιβολή των προβλεπόμενων προστίμων, με τις προϋποθέσεις και όρους που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία

4. Το **Τμήμα Τουρισμού** είναι αρμόδιο για κάθε θέμα σχετικά με την δημιουργία των προϋποθέσεων ανάπτυξης του τουρισμού στο Δήμο Σερρών. Σχεδιασμός, έρευνα, δημιουργία προϋποθέσεων ανάπτυξης, ενέργειες, προγράμματα, συνεργασίες, προβολή και προώθηση των πάσης φύσεως εναλλακτικών μορφών τουρισμού στο εσωτερικό και εξωτερικό. Ειδικότερα:

- Ερευνά, αξιολογεί και αξιοποιεί κάθε τουριστική δυνατότητα στην πόλη Σερρών και σε όλες τις δημοτικές ενότητες του Δήμου, που μπορεί να συμβάλλει στην ανάπτυξη του τουρισμού στο Δήμο.
- Συνεργάζεται για την υλοποίηση των σκοπών του με τους τοπικούς φορείς και υπηρεσίες (παραγωγικούς, επαγγελματικούς, πολιτιστικούς, πνευματικούς, εκπαιδευτικούς κ.α.) καθώς και με άλλους Ο.Τ.Α, τις αιρετές περιφέρειες και τις κεντρικές κρατικές υπηρεσίες.
- Τηρεί βάση δεδομένων με στοιχεία που αφορούν την υφιστάμενη κατάσταση του τουρισμού στην περιοχή του Δήμου (τουριστικά αξιοθέατα, τουριστικές επιχειρήσεις, τουριστικές υποδομές, στοιχεία απασχόλησης, οικονομικά στοιχεία κλπ).
- Σχεδιάζει και εισηγείται προγράμματα δράσεων παρέμβασης του Δήμου για την ανάπτυξη του τουρισμού στην περιοχή και την αναβάθμιση των παρεχομένων τουριστικών υπηρεσιών, σε συνεργασία με τους τουριστικούς επαγγελματικούς φορείς της περιοχής. Μεριμνά για την εφαρμογή των προγραμμάτων αυτών.
- Μεριμνά για το σχεδιασμό και την πραγματοποίηση προγραμμάτων τουριστικής προβολής της περιοχής του Δήμου (π.χ. παραγωγή έντυπου, ψηφιακού ή άλλου τουριστικού υλικού και εκδόσεις πρακτικών οδηγιών για τους ταξιδιώτες, συμμετοχή σε εκθέσεις τουρισμού, δημιουργία δικτύων επικοινωνίας και συνεργασίας με άλλες περιοχές εντός και εκτός της χώρας κλπ).
- Μεριμνά για την εφαρμογή μηχανισμών ενημέρωσης/ πληροφόρησης των επισκεπτών της περιοχής.

5. Οι αρμοδιότητες του Γραφείου Απασχόλησης είναι:

➤ Αρμοδιότητες σε θέματα Απασχόλησης (άρθρ. 85 Ν. 3463/2006 Δ.Κ.Κ.):

- Σχεδιάζει, εισηγείται την εφαρμογή και εφαρμόζει στη συνέχεια τοπικά προγράμματα δράσης και τοπικές πρωτοβουλίες ή συμμετέχει σε ανάλογες δράσεις και πρωτοβουλίες, για την προώθηση και διεύρυνση της απασχόλησης στην περιοχή του Δήμου.
- Μεριμνά για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής κατάρτισης προωθώντας και υποστηρίζοντας την ίδρυση και λειτουργία Κέντρων Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης εμπόρων, αγροτών, κτηνοτρόφων κ.α. σε συνεργασία με τις τοπικές και περιφερειακές υπηρεσίες, τους οργανισμούς, την κοινωφελή επιχείρηση, τις υπηρεσίες Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης, τη πρώην ΝΕΛΕ που περιήλθε στο Δήμο, τον ΟΑΕΔ κ.α. λαμβάνοντας υπόψη τις προγραμματικές επιλογές και ανάγκες κατάρτισης, δια βίου μάθησης και απασχόλησης.
- Μεριμνά για την απορρόφηση του εργατικού δυναμικού της περιοχής του Δήμου με την ανάπτυξη συμβουλευτικών δράσεων προς τους άνεργους και την προώθηση ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας.
- Μεριμνά για τη δημιουργία και λειτουργία μηχανισμών ενημέρωσης των ανέργων για τις ευκαιρίες απασχόλησης στην περιοχή

1.7.1.7.4 Δραστηριότητες Οριζόντιων και Υποστηρικτικών Υπηρεσιών

Ως οριζόντια υπηρεσία στον Δήμο Σερρών μπορεί να χαρακτηριστεί το Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ). Υποστηρικτικές υπηρεσίες του Δήμου Σερρών αποτελούν η Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών, η Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών καθώς και τα γραφεία Δημάρχου, Προγραμματισμού και Ανάπτυξης, Μηχανογράφησης και Νέων Τεχνολογιών. Οι δραστηριότητες που ασκούνται από τις οριζόντιες και υποστηρικτικές του Δήμου παρουσιάζονται στη συνέχεια:

1. Αρμοδιότητες Γραφείου Διεύθυνσης των ΚΕΠ

Η Διεύθυνση των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) είναι αρμόδια για την παροχή Διοικητικών πληροφοριών και τη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών από την υποβολή της αίτησης μέχρι την έκδοση της τελικής πράξης, σε συνεργασία με τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες και σύμφωνα με τον κεντρικό σχεδιασμό του Υπουργείου Εσωτερικών. Είναι επίσης αρμόδια για την οργάνωση, εκσυγχρονισμό και εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών των ΚΕΠ του Δήμου, την εποπτεία και το συντονισμό τους, τον προσδιορισμό των αναγκών σε προσωπικό, την διαχείριση προσωπικού, τη διαμόρφωση εισηγήσεων προς τις άλλες υπηρεσίες του Δήμου, την εκπαίδευση και ετήσια έκθεση αξιολόγησης του προσωπικού και γενικότερα την καλή εξυπηρέτηση του κοινού.

Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες των μονάδων ΚΕΠ καθορίζονται από το άρθρο 31 του Ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102/Α) καθώς και από τις επιμέρους εγκυκλίους. Στη Διεύθυνση υπάγονται διοικητικά όλα τα ΚΕΠ των κεντρικών και των αποκεντρωμένων στις επιμέρους δημοτικές ενότητες:

➤ Στις αρμοδιότητες του Γραφείου Γραμματείας και Διοικητικής Υποστήριξης της Διεύθυνσης είναι να:

- Παρέχει διοικητική – γραμματειακή υποστήριξη στη Διεύθυνση.
- Ενημερώνει το κοινό και παρέχει διευκόλυνση και πληροφορίες στους συναλλασσόμενους με τις επί μέρους υπηρεσίες της Διεύθυνσης.
- Διακινεί την εσωτερική αλληλογραφία της Διεύθυνσης, τηρεί αρχείο αλληλογραφίας, νόμων, εγκυκλίων, αποφάσεων.
- Διεκπεραιώνει την αλληλογραφία των τμημάτων και της Διεύθυνσης σε συνεργασία με το κεντρικό τμήμα Πρωτοκόλλου Διεκπεραίωσης και Αρχείου του Δήμου.
- Παρακολουθεί τα θέματα σχετικά με τις μεταβολές προσωπικού.
- Διεκπεραιώνει κάθε γραμματειακή εργασία που του αναθέτει ο Διευθυντής και που αφορά στην άσκηση αρμοδιοτήτων των τμημάτων της Διεύθυνσης.

➤ Οι Αρμοδιότητες των Τμημάτων Εξυπηρέτησης Πολιτών είναι να:

- Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις δημόσιες υπηρεσίες.
- Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για τη διεκπεραίωση υποθέσεων τους από τις υπηρεσίες του Δημοσίου, ελέγχει την πληρότητα τους και σε περίπτωση που για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης απαιτούνται δικαιολογητικά, που δεν υποβάλλονται μαζί με την αίτηση, τα αναζητά και τα παραλαμβάνει με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο από τις υπηρεσίες, μετά από σχετική εξουσιοδότηση των πολιτών.
- Διαβιβάζει πλήρης τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για τη διεκπεραίωσή τους υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.
- Παραλαμβάνει από τις αρμόδιες υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνά για την παράδοσή τους στους πολίτες, είτε με αποστολή, είτε μέσω του ΚΕΠ.

- Παρέχει διάφορες υπηρεσίες στους πολίτες σύμφωνα με τον γενικό σχεδιασμό των ΚΕΠ (επικύρωση αντιγράφων, θεώρηση γνησίου της υπογραφής, χορήγηση παράβολων, χορήγηση αποδεικτικών φορολογικής ενημερότητας κλπ.)
- Τηρεί αρχεία και επεξεργάζεται στατιστικά στοιχεία από την δράση των ΚΕΠ του Δήμου. Εκτός τούτων, το ΚΕΠ που λειτουργεί και ως ΕΚΕ έχει τις επιπλέον ακόλουθες αρμοδιότητες:
- Ενημέρωση των παρόχων και των αποδεκτών υπηρεσιών για τις πληροφορίες του άρθρου 8 του Ν. 3844/2010.
- Διεκπεραίωση ηλεκτρονικά και από απόσταση των διαδικασιών που αφορούν στην:
 1. Ηλεκτρονική υποδοχή αιτήσεων και διαβίβαση φακέλων υποθέσεων που αφορούν παρόχους και αποδέκτες υπηρεσιών στις αρμόδιες υπηρεσίες.
 2. Ηλεκτρονική υποδοχή ερωτημάτων επί συγκεκριμένων υποθέσεων και διαβίβαση τους στις αρμόδιες υπηρεσίες.
 3. Υποδοχή εγγράφων από τις αρμόδιες υπηρεσίες και την ηλεκτρονική αποστολή τους στους παρόχους ή αποδέκτες υπηρεσιών.

Για την εκτέλεση όλων των ανωτέρω αρμοδιοτήτων τους τα ΚΕΠ ως ΕΚΕ χρησιμοποιούν την Εθνική Πύλη Δημόσιας Διοίκησης «ΕΡΜΗΣ» στη διεύθυνση <https://www.ermis.gov.gr/portal/page/sd> και την ιστοσελίδα eu-go.gr.

➤ Στις αρμοδιότητες των Τμημάτων Εσωτερικής Ανταπόκρισης είναι να:

- Υποδέχεται από άλλα ΚΕΠ αιτήσεις πολιτών η διεκπεραίωση των οποίων εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Δήμου.
- Προωθεί τα παραπάνω αιτήματα στις αρμόδιες για την διεκπεραίωση τους υπηρεσίες και παρακολουθεί την διαδικασία της διεκπεραίωσης και την τήρηση των νόμιμων χρονικών προθεσμιών.
- Παραλαμβάνει τα σχετικά έγγραφα από τις υπηρεσίες και τα αποστέλλει στα ΚΕΠ της αρχικής υποβολής των αιτήσεων.
- Τηρεί τα σχετικά με τη διακίνηση των ανωτέρω αναφερομένων αιτήσεων πολιτών στατιστικά στοιχεία.
- Υποδέχεται και διαχειρίζεται τα παράπονα και τις προτάσεις των πολιτών για βελτιώσεις των διοικητικών διαδικασιών.

➤ Αρμοδιότητες των αυτοτελών Γραφείων ΚΕΠ (ΚΕΠ 747 Λευκώνα, 846 Σκουτάρως, 973 Καπετάν Μητρούση και 976 Ορεινής) :

Τα Γραφεία ΚΕΠ που δεν διαθέτουν οργανική τμηματοποίηση και εδρεύουν στις έδρες των δημοτικών και κοινοτικών ενοτήτων (πλην της ενότητας Σερρών) ασκούν όλες τις αρμοδιότητες των τμημάτων εξυπηρέτησης πολιτών και εσωτερικής ανταπόκρισης, όπως αυτές περιγράφηκαν στις ανωτέρω παραγράφους.

2. Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών

Αναλυτικότερα, οι δραστηριότητες της Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών περιλαμβάνουν:

- Τηρεί μητρώο προσώπων που διετέλεσαν Δήμαρχοι, Πρόεδροι, Δημοτικοί Σύμβουλοι και Πάρεδροι.
- Τηρεί βιβλίο και αρχείο επίτιμων δημοτών.
- Εκδίδει διοικητικές πράξεις, αποφάσεις και πιστοποιητικά για την έκδοση ή χορήγηση των οποίων δεν έχει αρμοδιότητα με τον οργανισμό αυτό άλλη υπηρεσία του Δήμου.

- Επιμελείται και παρακολουθεί την ορθή ενημέρωση και αρχειοθέτηση των κωδικοποιημένων εγκυκλίων.
- Διεκπεραιώνει θέματα γενικής διοικητικής φύσης.
- Επιμελείται της συνεργασίας με άλλους Δήμους και τηρεί το οικείο αρχείο.
- Διατηρεί βιβλίο καταγραφής όλων των βιβλίων που αγοράζονται ή δωρίζονται στο Δήμο και τα αριθμεί.
- Εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο την αγορά βιβλίων για τον εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης και την εγγραφή του δήμου ως συνδρομητή σε διάφορα έντυπα (περιοδικά και εφημερίδες).
- Φροντίζει για την περισυλλογή, διαφύλαξη και συντήρηση ενθυμημάτων και κάθε μορφής κειμηλίων, χαρακτηριστικών της δραστηριότητας του Δήμου.
- Συνεργάζεται με τους ειδικούς γραμματείς των νομικών προσώπων για την οργάνωση κι επιτυχία εκδηλώσεων, γενικότερου ενδιαφέροντος.
- Παρακολουθεί και επιμελείται την εισαγωγή σε όλα τα αρμόδια όργανα όλων των εισηγήσεων που υποβάλλονται σ' αυτά κατά λόγω αρμοδιότητας.
- Διεκπεραιώνει όλες τις απαραίτητες εργασίες για τη σύσταση Ν.Π. και Δημοτικών Επιχειρήσεων.
- Ενημερώνει τον κ. Δημάρχο και το δημοτικό συμβούλιο για όλα τα θέματα λειτουργίας του Ν.Π.Δ.Δ. και των επιχειρήσεων.
- Συνεργάζεται με τις οικονομικές υπηρεσίες του δήμου για θέματα διαχείρισης των Ν.Π.
- Συντάσσει προς το δημοτικό συμβούλιο εισηγήσεις για θέματα επιχορηγήσεων των νομικών προσώπων.
- Μεριμνά για την καθαριότητα του Δημαρχιακού καταστήματος καθώς και των γραφείων του δήμου που βρίσκονται σε χώρους εκτός του Δημαρχιακού Μεγάρου.
- Εκτελεί τα καθήκοντα του Δήμου που του ανατίθενται για τη διεξαγωγή εκλογών (Εθνικού κοινοβουλίου, Ευρωπαϊκού, Δημοτικών Συνοικιακών Συμβουλίων), όπως και τις υποχρεώσεις του και μέρος της κρατικής διοίκησης.
- Μεριμνά για τη σύσταση Ομάδων Διοίκησης Έργου για ενίσχυση της διαφάνειας και εφαρμογή του «προγράμματος ΔΙΑΥΓΕΙΑ» καθώς και για άλλα θέματα του δήμου.
- Ασκεί κάθε αρμοδιότητα διοικητικής μέριμνας του Δήμου, με την καθοδήγηση και εποπτεία του αντίστοιχου προσωπικού (καθαρίστριες, φύλακες δημοτικών χώρων, φύλακες σχολικών μονάδων, κλητήρες, θυρωρούς, βοηθητικό και εργατοτεχνικό προσωπικό, χειριστές φωτοαντιγραφικών μηχανημάτων κ.α). Ειδικά στους κλητήρες και θυρωρούς προϋσταται το Τμήμα Πρωτοκόλλου Διεκπεραίωσης και Αρχείου.

3. Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών

Αναλυτικότερα, οι δραστηριότητες της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών περιλαμβάνουν την :

- Καταχώρηση παραστατικών που αφορούν προμήθειες.
- Καταχώρηση άλλων παραστατικών (πχ τέλη κυκλοφορίας).
- Ενέργεια προμηθειών (διακηρύξεις, διαγωνισμοί).
- Διαχείριση αποθήκης υλικών, αναλώσιμων (αφορά το πρακτικό κομμάτι της ταξινόμησης).
- Εντάλματα και έλεγχο δαπανών.

- Αναμορφώσεις και σύνταξη προϋπολογισμού.
- Ισολογισμοί
- Είσπραξη όλων των εσόδων από επιχορηγήσεις, φόρους και τέλη.
- Πληρωμές μισθοδοσίας.
- Πληρωμές προμηθευτών με εντάλματα.

4. Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου

Αναλυτικότερα, οι δραστηριότητες του Ιδιαίτερου Γραφείου Δημάρχου περιλαμβάνουν την παροχή κάθε είδους διοικητικής και γραμματειακής υποστήριξης προς τον Δήμαρχο και ιδίως:

- Προγραμματίζει, οργανώνει και ρυθμίζει τις συναντήσεις του Δημάρχου.
- Ενημερώνει το κοινό για τις ημέρες και ώρες συναντήσεων με το Δήμαρχο.
- Διεξάγει και διεκπεραιώνει την προσωπική αλληλογραφία του Δημάρχου και τηρεί ξεχωριστό πρωτόκολλο και σχετικό αρχείο της προσωπικής αλληλογραφίας Δημάρχου.
- Τηρεί αρχείο των κάθε είδους αποφάσεων του Δήμου προς χρήση του Δημάρχου, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Δημάρχου.
- Παρέχει κάθε είδους διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς τους κατέχοντες θέσεις Ειδικών Συμβούλων ή Ειδικών Συνεργατών ή Επιστημονικών Συνεργατών του Δημάρχου.
- Διεκπεραιώνει κάθε εργασία που του αναθέτει ο Δήμαρχος και η οποία δεν ανήκει στις αρμοδιότητες άλλων Υπηρεσιών του Δήμου.

5. Τμήμα Προγραμματισμού, Ανάπτυξης Ποιότητας και Αποδοτικότητας

Το αυτοτελές Τμήμα Προγραμματισμού, Ανάπτυξης, Ποιότητας και Αποδοτικότητας, είναι αρμόδιο για την υποστήριξη των οργάνων διοίκησης, των υπηρεσιών και των νομικών προσώπων του Δήμου κατά τις διαδικασίες σύνταξης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των περιοδικών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και των Ετησίων Προγραμμάτων Δράσης, την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας και απόδοσης των υπηρεσιών του Δήμου κατά την επίτευξη των περιοδικών στόχων του και τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση της εφαρμογής των εσωτερικών οργανωτικών συστημάτων του Δήμου υπό συνθήκες διασφάλισης του επιθυμητού επιπέδου ποιότητας των παρεχόμενων κάθε είδους υπηρεσιών. Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανωτικών μονάδων του Τμήματος Προγραμματισμού, Ανάπτυξης, Ποιότητας και Αποδοτικότητας είναι οι εξής:

➤ Του Γραφείου Γραμματείας και Διοικητικής Υποστήριξης του τμήματος:

- Παρέχει διοικητική – γραμματειακή υποστήριξη στο Τμήμα, ιδίως στη διαμόρφωση των συνολικών πινάκων, ερευνών, προγραμμάτων, εισηγήσεων, δεικτών αποδοτικότητας κ.α.
- Συνεργάζεται με τους επικεφαλής υπηρεσιών του Δήμου σχετικά με την συλλογή των στοιχείων και εισηγήσεων για τη σύνταξη των συνολικών προτάσεων, προγραμμάτων κ.α.
- Διακινεί και διεκπεραιώνει την εσωτερική αλληλογραφία του Τμήματος σε συνεργασία με το κεντρικό πρωτόκολλο, τηρεί ψηφιακό ή άλλο αρχείο αλληλογραφίας, αποφάσεων, διατάξεων, προγραμμάτων, ερευνών κ.λ.π
- Διεκπεραιώνει κάθε γραμματειακή εργασία που του αναθέτει ο Διευθυντής και που αφορά στην άσκηση αρμοδιοτήτων των τμημάτων της Διεύθυνσης.

➤ Του Γραφείου Προγραμματισμού και Ανάπτυξης

Αρμοδιότητες μελετών και έρευνας

- Συγκεντρώνει, επεξεργάζεται, τεκμηριώνει και ενημερώνει συνεχώς τα γεωγραφικά, δημογραφικά, οικονομικά, κοινωνικά και άλλα στοιχεία που αφορούν στην ανάπτυξη του Δήμου, σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς και τις υπηρεσίες του Δήμου.
- Συγκεντρώνει και τεκμηριώνει την αναγκαία τεχνογνωσία και πληροφόρηση που είναι απαραίτητη για τη διαμόρφωση των προγραμμάτων ανάπτυξης του Δήμου (π.χ. κλαδικές και αναπτυξιακές μελέτες, μελέτες και θέματα της Αυτοδιοίκησης, νομοθεσία που αφορά την αυτοδιοίκηση, τις λειτουργίες και τους στόχους του Δήμου κλπ).
- Μεριμνά για τη διενέργεια ερευνών για τις ανάγκες των δημοτών και συγκεντρώνει και τεκμηριώνει προτάσεις για επεμβάσεις (έργα, ενέργειες, προγράμματα) που θα ικανοποιούν τις ανάγκες των δημοτών.
- Μεριμνά για την εκπόνηση ερευνών και μελετών για τη διάγνωση των αναγκών ανάπτυξης του Δήμου, τη διερεύνηση της σκοπιμότητας αναπτυξιακών προτάσεων και την ιεράρχηση προτεραιοτήτων έργων, δράσεων και μέτρων.
- Διερευνά για τις πηγές χρηματοδότησης και για τη διατύπωση προτάσεων για την εξεύρεση πόρων σχετικών με υλοποίηση όλων των δράσεων του Δήμου.

Αρμοδιότητες σχεδιασμού και παρακολούθησης προγραμμάτων

- Μελετά, σχεδιάζει και εισηγείται την εφαρμογή προγραμμάτων οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής του Δήμου, με την αξιοποίηση των τοπικών φυσικών πόρων, την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, την αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας και τη δημιουργία και διαχείριση υποδομών στήριξης της τοπικής οικονομίας.
- Μελετά, σχεδιάζει και εισηγείται την εφαρμογή προγραμμάτων και δράσεων, που ενσωματώνουν την ισότητα των φύλων και τη λήψη θετικών μέτρων υπέρ των γυναικών στις προτάσεις του Δήμου στα εθνικά και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.
- Συνεργάζεται με τις υπηρεσίες της Περιφέρειας στην οποία ανήκει ο Δήμος για την εναρμόνιση των προγραμμάτων οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής του Δήμου με τα ευρύτερα αντίστοιχα προγράμματα της Περιφέρειας.
- Συνεργάζεται με τις αρμόδιες υπηρεσίες και συντάσσει προτάσεις που αφορούν στην εφαρμογή προγραμμάτων για την εξασφάλιση και διαρκή βελτίωση των τεχνικών και κοινωνικών υποδομών (δομημένο περιβάλλον) στην περιοχή του Δήμου, με στόχο την εξασφάλιση ικανοποιητικών συνθηκών ποιότητας ζωής.
- Διερευνά και ενημερώνει τα όργανα και τις υπηρεσίες του Δήμου για τις πιθανές πηγές χρηματοδότησης των αναπτυξιακών προγραμμάτων του Δήμου (προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα από την ΕΕ, προγράμματα της ΕΕ, εθνικά προγράμματα, έργα ΣΔΙΤ, έργα αυτοχρηματοδοτούμενα κλπ).
- Υποστηρίζει τα όργανα διοίκησης και τις υπηρεσίες του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του και την ομάδα έργου που είναι δυνατόν να συγκροτείται για τη σύνταξη του 5ετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου, κατά τη διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης του επιχειρησιακού προγράμματος και των Ετήσιων Προγραμμάτων Δράσης, στα οποία εξειδικεύεται το επιχειρησιακό πρόγραμμα.
- Μεριμνά για τη διενέργεια των διαδικασιών ένταξης έργων και δράσεων του Δήμου σε αναπτυξιακά και άλλα προγράμματα, για την παρακολούθηση της υλοποίησής τους και τη σχετική ενημέρωση των αρμοδίων Αρχών, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου.

- Υποστηρίζει το Δήμαρχο για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος, συνεργάζεται με τις υπηρεσίες του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του και συντάσσει την ενδιάμεση και την τελική έκθεση αξιολόγησης, τις οποίες υποβάλλει στο Δήμαρχο. Εισηγείται την ενδεχόμενη αναθεώρηση των στόχων του Επιχειρησιακού Προγράμματος μετά την ενδιάμεση αξιολόγησή του.
- Με σκοπό την αντικειμενικότερη αξιολόγηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος, διαμορφώνει τους κατάλληλους δείκτες αποτελεσματικότητας, που επιτρέπουν να εκτιμηθεί ο βαθμός επίτευξης των στόχων σε σχέση με τα αποτελέσματα των δράσεων, καθώς και κατάλληλους δείκτες αποδοτικότητας, που συσχετίζουν το κόστος πραγματοποίησης με τις εκροές των δράσεων.
- Συντάσσει σχέδιο του Ετησίου Προγράμματος Δράσης του Δήμου, αφού λάβει υπόψη τις γραπτές εισηγήσεις των υπηρεσιών, και το υποβάλλει στην Εκτελεστική Επιτροπή.
- Υποστηρίζει την Εκτελεστική Επιτροπή για την παρακολούθηση και τον απολογισμό των Ετησίων Προγραμμάτων Δράσης του Δήμου. Ειδικότερα (α) κατά τη διάρκεια εφαρμογής του ετησίου προγράμματος δράσης του Δήμου, συντάσσει εκθέσεις παρακολούθησης σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες, ανά τακτά διαστήματα που ορίζονται με απόφαση του Δημάρχου και (β) πριν από τη σύνταξη του οικονομικού απολογισμού, υποβάλλει στη Εκτελεστική Επιτροπή έκθεση με τον απολογισμό δράσης του προηγούμενου έτους, αφού λάβει υπόψη τις απολογιστικές εκθέσεις των υπηρεσιών.
- Υποστηρίζει την σύναψη και παρακολουθεί την πρόοδο των προγραμματικών και άλλων συμβάσεων μεταξύ του Δήμου και άλλων φορέων για την υλοποίηση έργων, ενεργειών και προγραμμάτων. Υποστηρίζει τις σχέσεις διαδημοτικής συνεργασίας και συντονίζει τις σχέσεις του Δήμου με άλλους δημόσιους φορείς.
- Παρέχει γραμματειακή υποστήριξη προς τη Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής και τα Τμήματά της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).

➤ Του Γραφείου Εσωτερικού Ελέγχου, Ποιότητας και Αποδοτικότητας

Αρμοδιότητες αποτελεσματικότητας και απόδοσης

- Σχεδιάζει και εισηγείται συστήματα και μεθόδους μέτρησης της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων (διαδικασίες, δείκτες κλπ). Σχεδιάζει και εισηγείται τον Κανονισμό Μέτρησης και Αξιολόγησης της απόδοσης των δημοτικών υπηρεσιών κατά την ισχύουσα νομοθεσία.
- Διαμορφώνει και εισηγείται περιοδικούς στόχους για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων.
- Συγκεντρώνει στοιχεία και δεδομένα που αναφέρονται στην αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών και στην επίτευξη των σχετικών περιοδικών τους στόχων, παρακολουθεί την εξέλιξή τους, επεξεργάζεται τα στοιχεία και εκδίδει ενημερωτικές αναφορές.
- Διατυπώνει αναλυτικά ετησίως τις εκθέσεις αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών και των Νομικών Προσώπων.
- Εντοπίζει τις καλύτερες πρακτικές αποτελεσματικής και αποδοτικής λειτουργίας και προωθεί την εφαρμογή τους και σε άλλες υπηρεσίες.
- Παρακολουθεί την εφαρμογή των καλών πρακτικών και αξιολογεί τα αποτελέσματά τους.
- Εισηγείται, παρακολουθεί και αξιολογεί μέτρα για τη διαρκή βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών και της ανταπόκρισής τους στις ανάγκες των πολιτών.

- Σχεδιάζει, εισηγείται και συντονίζει την εφαρμογή συστημάτων διοίκησης ολικής ποιότητας και διαδικασιών αυτοαξιολόγησης.
- Εισηγείται και παρακολουθεί την υλοποίηση προγραμμάτων έργων και δράσεων για την βελτίωση της οργάνωσης του Δήμου με στόχο την βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητάς του.
- Συνεργάζεται με τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών για τη διαμόρφωση των καταλλήλων συστημάτων προϋπολογισμού και απολογιστικού ελέγχου των οικονομικών μεγεθών του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων, καθώς και των καταλλήλων συστημάτων παρακολούθησης του κόστους λειτουργίας των οργανωτικών μονάδων του Δήμου και του κόστους των παραγομένων και παρεχομένων υπηρεσιών του Δήμου προς τους πολίτες.
- Παρακολουθεί και ενημερώνει με συγκεκριμένες αναφορές τα όργανα του Δήμου σχετικά με την εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων, καθώς και την εξέλιξη του κόστους λειτουργίας των οργανωτικών μονάδων και του κόστους των παραγομένων και παρεχομένων υπηρεσιών προς τους πολίτες.

Αρμοδιότητες ποιότητας και οργάνωσης

- Μεριμνά για την εγκατάσταση και τήρηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας των επί μέρους λειτουργιών του Δήμου.
- Μεριμνά για την εγκατάσταση και τήρηση του συστήματος διασφάλισης της διαχειριστικής επάρκειας του Δήμου στον σχεδιασμό και παραγωγή έργων.
- Μεριμνά για την εκτέλεση των εγκεκριμένων προγραμμάτων έργων και δράσεων για την βελτίωση της οργάνωσης του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων. Ειδικότερα μεριμνά για τον σχεδιασμό/ανασχεδιασμό και την εφαρμογή βελτιωμένων οργανωτικών δομών, κατανομής αρμοδιοτήτων, κατανομής στελεχιακού δυναμικού, οργανωτικών συστημάτων, εσωτερικών διαδικασιών και εντύπων.
- Μεριμνά για την εκπόνηση των κάθε είδους εσωτερικών Κανονισμών του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων (Εσωτερικός Κανονισμός Υπηρεσιών, Εσωτερικοί Κανονισμοί Λειτουργίας, Κανονισμοί Παροχής Υπηρεσιών στους Δημότες κλπ) σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες.
- Παρακολουθεί την τήρηση και σχεδιάζει και εισηγείται τις τυχόν επικαιροποιήσεις της οργανωτικής δομής και γενικότερα των διατάξεων του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου.
- Μεριμνά για τον προσδιορισμό των αναγκαίων θέσεων εργασίας και τον προσδιορισμό του αριθμού του προσωπικού ανά θέση εργασίας και οργανωτική μονάδα του Δήμου, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες και συνεργάζεται με τη Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών για τον προγραμματισμό της κάλυψης των θέσεων (με νέα στελέχη ή ανακατανομή των υφισταμένων στελεχών)
- Σχεδιάζει και εισηγείται συστήματα και διαδικασίες για την παρακολούθηση της καλής εφαρμογής των εγκεκριμένων από τα αρμόδια όργανα εσωτερικών οργανωτικών συστημάτων, διαδικασιών και κανονισμών.
- Εφαρμόζει τα εγκεκριμένα συστήματα και διαδικασίες για την παρακολούθηση της καλής εφαρμογής των εσωτερικών οργανωτικών συστημάτων, διαδικασιών και κανονισμών και ενημερώνει τα αρμόδια όργανα του Δήμου στην περίπτωση που διαπιστώνονται αποκλίσεις.
- Μελετά και εισηγείται για τη σκοπιμότητα σύστασης, τροποποίησης του αντικειμένου ή κατάργησης των Νομικών Προσώπων του Δήμου.

6. Τμήμα Μηχανογράφησης, Τεχνολογιών, Πληροφορικής & Επικοινωνιών

Το Τμήμα Μηχανογράφησης – Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών του Δήμου είναι αρμόδιο για την υποστήριξη των υπηρεσιών του Δήμου στα θέματα σχεδιασμού, προγραμματισμού, ανάπτυξης, εφαρμογών και λειτουργίας, με χρήση των Τ.Π.Ε για τη βελτίωση της ποιότητας και αποδοτικότητας. Το τμήμα είναι επίσης αρμόδιο για την ανάπτυξη, εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση των συστημάτων ΤΠΕ του Δήμου, περιλαμβανομένης της ευθύνης εκπλήρωσης του έργου του ΚΟ.Σ.Ε. (Κομβικό Σημείο Επαφής) του Δήμου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19 του Ν. 3882/2010 (ΦΕΚ Α'166). Υποστηρίζει με τη χρήση και εφαρμογή των Τ.Π.Ε τη διασφάλιση της διαφάνειας και ψηφιακής δημοσιότητας των πράξεων του Δήμου, τη λειτουργία της ιστοσελίδας του Δήμου και την εφαρμογή των διαδικασιών του προγράμματος ΔΙΑΥΓΕΙΑ.

➤ Το Γραφείο Διαύγειας και Ηλεκτρονικών υπηρεσιών

- Έχει την ευθύνη εκπλήρωσης του έργου του ΚΟ.Σ.Ε. (Κομβικό Σημείο Επαφής) του Δήμου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19 του Ν. 3882/2010 (ΦΕΚ Α'166).
- Υποστηρίζει με τη χρήση και εφαρμογή των Τ.Π.Ε τη διασφάλιση της διαφάνειας και ψηφιακής δημοσιότητας των πράξεων του Δήμου, τη λειτουργία της ιστοσελίδας του Δήμου, τη εφαρμογή των διαδικασιών του προγράμματος ΔΙΑΥΓΕΙΑ και την λειτουργία του Γραφείου Διαφάνειας που λειτουργεί παρά του Δημάρχου.
- Μεριμνά για την τηλεφωνική και ηλεκτρονική δικτύωση όλων των υπηρεσιών του Δήμου, του εξοπλισμού και την εξυπηρέτηση των χρηστών – υπαλλήλων στα θέματα αυτά.

➤ Αρμοδιότητες Γραφείου Υποστήριξης Χρηστών και Ανάπτυξης Λογισμικού (Software)

Αρμοδιότητες στρατηγικής και μελετών ΤΠΕ

- Διαμορφώνει και εισηγείται τη στρατηγική του Δήμου σε ότι αφορά την ανάπτυξη, επέκταση και βελτίωση των συστημάτων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) και τα ζητήματα της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
- Συγκεντρώνει στοιχεία, προσδιορίζει τις ανάγκες και τις απαιτήσεις και εισηγείται για τα αναγκαία έργα ανάπτυξης και βελτίωσης των συστημάτων ΤΠΕ και λογισμικών προγραμμάτων που πρέπει να αξιοποιεί ο Δήμος για την υποστήριξη των λειτουργιών του.
- Προδιαγράφει και εισηγείται την μεθοδολογία ανάπτυξης των αναγκαίων συστημάτων ΤΠΕ και την υλοποίηση μηχανισμών επιχειρησιακής υποστήριξης των συστημάτων και των χρηστών των εφαρμογών.
- Μεριμνά για την μελέτη, ανάπτυξη και εγκατάσταση των συστημάτων ΤΠΕ με την αξιοποίηση και εξειδικευμένων τρίτων.
- Προδιαγράφει τα νέα συστήματα ή τις νέες λειτουργίες συστημάτων ΤΠΕ, παρακολουθεί την ανάπτυξή τους και παραλαμβάνει τα συστήματα.

➤ Το Γραφείο Τηλεπικοινωνιών και Υποστήριξης Υλικού (Hardware)

Αρμοδιότητες διαχείρισης συστημάτων ΤΠΕ

- Σχεδιάζει, εγκαθιστά και παρέχει υπηρεσίες συνεχούς συντήρησης δικτυακών τόπων και ιστοσελίδων καλύπτοντας τις σχετικές ανάγκες του Δήμου και ενημερώνει τους πολίτες μέσω του internet κάνοντας χρήση γεωγραφικών συστημάτων πληροφόρησης (G.I.S) ή άλλων συστημάτων.
- Παρακολουθεί την ποιότητα των δεδομένων που τηρούνται στα συστήματα ΤΠΕ του Δήμου
- Διαχειρίζεται και συντηρεί τις εφαρμογές και τις βάσεις δεδομένων που σχεδιάζει και εγκαθιστά ο Δήμος για τις ανάγκες του.
- Διαχειρίζεται το περιεχόμενο των συστημάτων και της ανάκτησης δεδομένων για τα συστήματα ΤΠΕ που λειτουργούν στο Δήμο.
- Μεριμνά για την αξιοποίηση τρίτων για την επεξεργασία δεδομένων σύμφωνα με σχετικές ανάγκες του Δήμου.
- Εκπαιδεύει τους χρήστες των συστημάτων ΤΠΕ του Δήμου και μεριμνά για την παροχή κάθε είδους υποστήριξης προς τους χρήστες ώστε να είναι σε θέση να λειτουργούν και να αξιοποιούν αποτελεσματικά τα συστήματα. Μεριμνά για τη λειτουργία σχετικών Helpdesk για τις ανάγκες των χρηστών.
- Μεριμνά για τη δημιουργία των κατάλληλων αναφορών επιτελικής πληροφόρησης με την αξιοποίηση των στοιχείων που τηρούνται στα πληροφορικά συστήματα του Δήμου.
- Μεριμνά για την τήρηση των βαθμών ασφαλείας της πρόσβασης στις πληροφορίες που τηρούνται στα πληροφοριακά συστήματα του Δήμου, ώστε να εξασφαλίζεται η εμπιστευτικότητά τους.
- Εξασφαλίζει την ασφάλεια των δεδομένων και την βελτίωση της χρηστικότητας των ιστοσελίδων και των βάσεων δεδομένων του Δήμου.

Αρμοδιότητες διαχείρισης εξοπλισμού ΤΠΕ

- Προσδιορίζει τις ανάγκες των δημοτικών υπηρεσιών σε εξοπλισμό πληροφορικής και επικοινωνιών, προσδιορίζει τις απαιτήσεις του εξοπλισμού αυτού σε αναβάθμιση και εισηγείται τα αναγκαία προγράμματα για την προμήθεια και εγκατάσταση του αναγκαίου εξοπλισμού.
- Προσδιορίζει τις τεχνικές προδιαγραφές και προδιαγράφει και εισηγείται την μεθοδολογία προμήθειας και εγκατάστασης του αναγκαίου εξοπλισμού πληροφορικής και επικοινωνιών.
- Μεριμνά για την παρακολούθηση της παραλαβής και την εγκατάσταση του αναγκαίου εξοπλισμού ΤΠΕ.
- Μεριμνά για την άρτια λειτουργία του δικτύου των κεντρικών και περιφερειακών συστημάτων.
- Εισηγείται για την θέσπιση κανόνων ασφαλούς χρήσης του δικτύου και των συστημάτων ΤΠΕ και παρακολουθεί και ελέγχει την τήρηση των κανόνων αυτών.
- Μεριμνά για την συνεχή συντήρηση και την αποκατάσταση βλαβών του εξοπλισμού ΤΠΕ του Δήμου.

1.7.1.8. Διαδικασίες Διοίκησης

Η λήψη αποφάσεων των οργάνων διοίκησης του Δήμου Σερρών και των Νομικών του Προσώπων γίνονται σύμφωνα είναι αυτές που προβλέπονται από το «Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα – ΔΚΚ (Ν. 3463/2006)» και το Πρόγραμμα Καλλικράτης (Ν.3852/2010). Οτιδήποτε δεν ορίζεται ρητά και κατανοητά ρυθμίζεται στις συστατικές πράξεις και στα καταστατικά των Ν.Π. του Δήμου και διέπονται από τους ανάλογους Κανονισμούς Λειτουργίας. Όσον αφορά στις διαδικασίες προγραμματισμού, παρακολούθησης, αξιολόγησης και αναθεώρησης των προγραμμάτων είναι στην αρμοδιότητα του Δημοτικού Συμβουλίου και των Διοικητικών Συμβουλίων των Νομικών Προσώπων. Τα εργαλεία που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τις διαδικασίες προγραμματισμού είναι:

- Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (Επιχειρησιακό Σχεδιασμό & Επιχειρησιακό Προγραμματισμό).
- Το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης, που αντικαθιστά το Ετήσιο Τεχνικό Πρόγραμμα.
- Η κατάρτιση Ετήσιου Προϋπολογισμού -Ετήσιου Ισολογισμού - Ετήσιου Απολογισμού.
- Η ετήσια Έκθεση των ορκωτών λογιστών.
- Η ετήσια έκθεση πεπραγμένων.
- Σύνταξη τριμηνιαίων εκθέσεων εκτέλεσης προϋπολογισμού.
- Μηνιαία έκθεση οικονομικών στοιχείων.

1.7.1.9. Διαδικασίες που βελτιώνουν τη σχέση του Δήμου με την κοινωνία και τον πολίτη

Σύμφωνα με τον οδηγό εκπόνησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ο.Τ.Α. στις διαδικασίες που βελτιώνουν τη σχέση του Δήμου με την κοινωνία και τον πολίτη συμπεριλαμβάνονται οι εξής:

- Διαδικασίες εκτίμησης των τοπικών αναγκών και του βαθμού της ικανοποίησης των πολιτών από τις παρεχόμενες υπηρεσίες

Ο Δήμος Σερρών, δε διαθέτει οργανωμένες διαδικασίες εκτίμησης των τοπικών αναγκών και του βαθμού ικανοποίησης των πολιτών, οι οποίες να καταλήγουν σε μετρήσιμους δείκτες. Η εκτίμηση γίνεται μέσω της καθημερινής λειτουργίας των υπηρεσιών και των νομικών προσώπων του Δήμου και της προφορικής επικοινωνίας με τους πολίτες. Επίσης, μέσω των αιτημάτων των πολιτών εκτιμώνται οι τοπικές ανάγκες και η ικανοποίησή τους σχετικά με τις υπηρεσίες που παρέχει ο Δήμος.

- Διαδικασίες διαχείρισης των αιτημάτων και των παραπόνων

Τα αιτήματα και τα παράπονα των πολιτών γίνονται προφορικά ή εγγράφως στις υπηρεσίες του Δήμου ή απευθείας στους Αιρετούς. Επίσης, τα αιτήματα και τα παράπονα διεκπεραιώνονται και μέσω του Γραφείου Καθημερινότητας και Ποιότητας Ζωής. Σχετικά με τα υποβληθέντα αιτήματα, ενημερώνεται ο Δήμαρχος και τα όργανα διοίκησης από τους οποίους τα αιτήματα ιεραρχούνται και μέσω των αρμόδιων αντιδημάρχων κατανέμονται στις υπηρεσίες με εντολή για την επίλυσή τους. Στην περίπτωση που ένα αίτημα δεν επιλύεται άμεσα ή δεν ανήκει στη δικαιοδοσία του Δήμου ή επίλυσή του, δεν αποστέλλεται πάντα έγγραφη απάντηση στον αιτούντα ώστε να ενημερωθεί για την πορεία του αιτήματός του. Σε κάποιες από τις περιπτώσεις ενημερώνεται προφορικά και σε άλλες καθόλου. Τα αιτήματα, είτε είναι προφορικά είτε έγγραφα, λαμβάνονται υπόψη κατά τις διαδικασίες σχεδιασμού και προγραμματισμού.

➤ Διαδικασίες επικοινωνίας/ πληροφόρησης

Στο Δήμο Σερρών υπάρχει οργανωμένη υπηρεσία για την ενημέρωση και την πληροφόρηση των πολιτών. Η γενική ενημέρωση γίνεται μέσω δελτίων τύπου στις ηλεκτρονικές εφημερίδες, ή μέσω ανάρτησης στο site του Δήμου ή μέσω τοιχοκόλλησης. Η ειδική ενημέρωση των πολιτών γίνεται μέσω αποστολής εγγράφων κι επιστολών, ανάρτηση στο site του Δήμου ή δελτίων τύπου και αφισκοκόλλησης. Σε εξειδικευμένες περιπτώσεις χρησιμοποιούνται πληροφοριακά φυλλάδια ή έντυπα.

➤ Διαδικασίες συμμετοχής στη λήψη των αποφάσεων και διασφάλιση της συναίνεσης των εμπλεκομένων

Τόσο στον ΚΔΚ, όσο και στον Καλλικράτη υπάρχουν αρκετοί θεσμικοί τρόποι με τους οποίους εξασφαλίζεται η συμμετοχή των πολιτών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Οι συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου και των Διοικητικών Συμβουλίων είναι δημόσιες, και μπορούν να συμμετέχουν όλοι οι πολίτες του Δήμου. Οι πολίτες δεν έχουν το δικαίωμα ψήφου, αλλά μπορούν να ζητήσουν διευκρινήσεις για κάποιο θέμα ή να εισηγηθούν προτάσεις. Η συμμετοχή των πολιτών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων εξασφαλίζεται, επίσης από τη συμμετοχή τους στα διοικητικά συμβούλια των νομικών προσώπων του Δήμου, όπως προβλέπεται από τις συστατικές πράξεις αυτών.

➤ Διαδικασίες λογοδοσίας και διαφάνειας στη δράση του Δήμου

Οι διαδικασίες λογοδοσίας και διαφάνειας του Δήμου Σερρών εξασφαλίζονται με τη ανάρτηση των ημερήσιων διατάξεων των Δημοτικών Συμβουλίων, την ανάρτηση των αποφάσεων που ορίζει ο νόμος στο πρόγραμμα Διαύγεια, την μαγνητοφώνηση των συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου και την ανάρτηση όσων αποφάσεων των Διοικητικών Οργάνων ορίζει ο νόμος.

➤ Μέτρα για τη δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση των πολιτών.

Όλες οι διοικητικές πράξεις και γενικότερα οι συνολικές δράσεις του Δήμου Σερρών λαμβάνουν υπόψη τη δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση μεταξύ των πολιτών σύμφωνα με το Σύνταγμα και τους Νόμους του Κράτους. Ο Δήμος Σερρών θεωρεί βασική αρχή της λειτουργίας τους την ισότιμη και δίκαιη μεταχείριση των πολιτών και δεν λαμβάνει ειδικά μέτρα γι' αυτό.

1.7.1.10. Ανθρώπινο Δυναμικό και Υλικοτεχνική Υποδομή του Δήμου Σερρών

Το προσωπικό που υπηρετεί στο Δήμο Σερρών, όπως αυτό κατανέμεται στις θεσμοθετημένες και λειτουργούσες διοικητικές ενότητες, καταγράφεται στον παρακάτω παρατιθέμενο πίνακα. Στον πίνακα αυτό το υπηρετούν προσωπικό διακρίνεται σε μόνιμο (με σχέση εργασίας Δημοσίου Δικαίου αλλά και με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου) αναλόγως του επιπέδου εκπαίδευσης.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ				ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
	Π.Ε.	Τ.Ε.	Δ.Ε.	Υ.Ε.	
ΔΕ ΟΔΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ			1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ					
ΠΕ4 ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΜΕ ΕΜΜΙΣΘΗ ΕΝΤΟΛΗ	2				ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ	1				ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ			1		ΙΔΑΧ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ-ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ-ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ					
ΔΕ1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ			1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ-ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΔΗΜΟΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ					
ΔΕ1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ			1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΛΛΑΪΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ					
ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ			1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ		1			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ					
ΥΕ ΕΡΓΑΤΗΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΘΛ. ΠΑΡΚΟΥ ΟΜΟΝΟΙΑΣ)				2	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΥΕ ΕΡΓΑΤΗΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΦΥΛΑΚΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ)				1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ			3		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ			1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ		1			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΔΕΝΔΡΟΚΗΠΟΥΡΩΝ-ΑΝΘΟΚΟΜΩΝ			1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ - ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ (ΤΟΜΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ)			1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ					
ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ			2		ΙΔΑΧ
ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ			3		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ			2		ΙΔΑΧ
ΔΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ Η/Υ				5	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ Η/Υ				1	ΙΔΑΧ
ΔΕ1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ			4		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ	1				ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	4				ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	1				ΙΔΑΧ
ΠΕ1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ	1				ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΩΝ		1			ΙΔΑΧ
ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ		2			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΥΕ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ				1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΥΕ ΕΡΓΑΤΗΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΘΛ. ΠΑΡΚΟΥ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ)				1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΥΕ ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΩΝ				1	ΙΔΑΧ
ΥΕ ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΩΝ ΜΕΙΩΜΕΝΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΙΣΗΣ				1	ΙΔΑΧ
ΥΕ ΚΛΗΤΗΡΩΝ				1	ΙΔΑΧ
ΥΕ16 ΕΡΓΑΤΩΝ ΓΕΝΙΚΑ				1	ΙΔΑΧ
ΥΕ16 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ)				1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ				
ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ			1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ			3	ΙΔΑΧ
ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ			2	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ Η/Υ			4	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ			2	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ	1			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	6			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	1			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ - ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	2			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ - ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ		1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ (ΙΔΑΧ)		1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ ΛΟΓΙΣΤΩΝ		1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ		1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ - ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ		1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ		1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ		1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΥΕ ΕΡΓΑΤΗΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ			2	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΥΕ ΕΡΓΑΤΗΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ			6	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ				
ΔΕ ΔΕΝΔΡΟΚΗΠΟΥΡΩΝ-ΑΝΘΟΚΟΜΩΝ			4	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ			1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ			2	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΟΔΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ			6	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΟΔΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ (ΙΔΑΧ)			1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΟΔΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ (ΣΕ ΑΡΓΙΑ)			1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ Η/Υ			1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΟΣ (ΕΛΑΙΟΧΡΩΜΑΤΙΣΤΗΣ)			1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ			1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ			3	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ			3	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΟΞΥΓΟΝΟΚΟΛΛΗΤΗΣ			1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ (ΨΥΚΤΙΚΩΝ-ΘΕΡΜΟΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ)			1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΞΥΛΟΥΡΓΩΝ			1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ			1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ24 ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ			1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ5 ΕΡΓΟΔΗΓΩΝ			1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ6 ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ			1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΓΕΩΛΟΓΩΝ	1			ΙΔΑΧ
ΠΕ ΓΕΩΠΟΝΩΝ	1			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ	1			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	1			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΛΟΓΩΝ	1			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	9			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	3			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	1			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ ΔΑΣΟΠΟΝΙΑΣ		1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ		1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ		1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ		1		ΙΔΑΧ
ΤΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ		1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ		1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ		2		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΥΕ ΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ			3	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΥΕ ΕΡΓΑΤΗΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΘΛ. ΠΑΡΚΟΥ ΟΜΟΝΟΙΑΣ			1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ			1	ΙΔΑΧ
ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ			1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΩΝ			2	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΥΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΩΣ ΥΔΡΟΝΟΜΕΙΣ			2	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ					
ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ			2		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ Η/Υ			1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ			3		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΓΕΩΠΟΝΩΝ	3				ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ (ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΥ)	1				ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	1				ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ17 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ – ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ		1			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΥΕ ΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΥΝΟΚΟΜΕΙΟ)				1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΥΓΕΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ					
ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ - ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ			1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ			2		ΙΔΑΧ
ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ			2		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΟΔΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΚΟΙΝ. ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ			1		ΙΔΑΧ
ΔΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ Η/Υ			1		ΙΔΑΧ
ΔΕ38 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Η/Υ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΤΗ Η/Υ			1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΓΥΜΝΑΣΤΩΝ	1				ΙΔΑΧ
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ	1				ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ (ΤΟΜΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ)	1				ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ	1				ΙΔΑΧ
ΠΕ ΠΑΙΔΑΓΩΓΩΝ	1				ΙΔΑΧ
ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ - ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ		1			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ		1			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ ΕΠΟΠΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ		1			ΙΔΑΧ
ΤΕ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ		1			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΥΕ ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΩΝ				39	ΙΔΑΧ
ΥΕ ΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ				2	ΙΔΑΧ
ΥΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΟΗΘΟΣ				2	ΙΔΑΧ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ					
ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ			1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΕΠΟΠΤΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ			4		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΟΔΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ			18		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΟΔΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ			2		ΙΔΑΧ
ΔΕ ΟΔΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ (ΦΟΡΤΗΓΩΝ - ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΟΦΟΡΩΝ)			1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ			1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΟΤΕΧΝΙΤΗΣ			3		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΝΤΗΡΗΤΗΣ ΚΑΔΩΝ			1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ			1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ	1				ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ		1			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ4 ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ		1			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΥΕ ΕΠΙΣΤΑΤΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ				2	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΥΕ ΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ				44	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΥΕ ΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΥΝΟΚΟΜΕΙΟ)				1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΥΕ ΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ				1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ (ΙΔΑΧ)				1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΩΝ				1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΥΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΥΔΡΟΝΟΜΕΑΣ)				1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΥΕ16 ΕΡΓΑΤΩΝ ΓΕΝΙΚΑ				1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΥΕ16 ΕΡΓΑΤΩΝ ΓΕΝΙΚΑ (ΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ)				1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΥΕ16 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ)				2	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΕΠ					
ΔΕ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ			1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ	14				ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	1				ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ		1			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ 17 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ - ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ		1			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΥΕ ΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ)				1	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΝΩΝΙΩΝ					
ΠΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	1				ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΓΕΩΠΟΝΩΝ	1				ΙΔΑΧ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ					
ΠΕ ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	1				ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	1				ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	1				ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ					
ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ			1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ Η/Υ			3		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΑΓΡΟΝΟΜΩΝ ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	1				ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ	1				ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ	1				ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	1				ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	3				ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	1				ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΩΝ		1			ΙΔΑΧ
ΤΕ ΕΡΓΟΔΗΓΩΝ (ΧΩΡΙΣ ΠΤΥΧΙΟ)		2			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ		3			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ		1			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ		1			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΥ					
ΔΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ Η/Υ			1		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ	1				ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΤΕ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΩΝ		1			ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ			3		ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ	78	38	126	128	

Επιμόρφωση –Κατάρτιση προσωπικού

Ο Δήμος Σερρών, στο πλαίσιο της πολιτικής επιμόρφωσης και ανάπτυξης του προσωπικού του, συμμετείχε σε επιμορφωτικά σεμινάρια του ΠΙΝΕΠΘ του Υπουργείου Εσωτερικών για το έτος 2014 σε 45 σεμινάρια και για το έτος 2015 σε 11 σεμινάρια. Ακόμη σε σεμινάριο που πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα του ΠΙΝΕΠΘ με την οργάνωση του Γραφείου Προσωπικού του Δήμου και πραγματοποιήθηκε στις Σέρρες με θέμα «Εισαγωγική Εκπαίδευση», συμμετείχαν (18) υπάλληλοι του Δήμου.

Συστήματα –Εργαλεία του Δήμου Σερρών

Τα συστήματα και εργαλεία που έχει αναπτύξει ο Δήμος Σερρών παρουσιάζονται ομαδοποιημένα στον παρακάτω πίνακα.

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ		
Πρότυπα - Συστήματα - Εργαλεία	ΝΑΙ/ΟΧΙ	Σχόλιο - Παρατηρήσεις
Διαχειριστική Επάρκεια	ΝΑΙ	Διαχειριστική Επάρκεια Δήμου Σερρών Τύπου Α' και Τύπου Β' (το με αριθ. Πρωτ.: 6836/23.11.2011 έγγραφο επιβεβαίωσης της ΕΔΑ Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας).
Κοινό Πλαίσιο Αξιολόγησης	ΟΧΙ	
ISO 9001/2008	ΟΧΙ	Ο Δήμος Σερρών στις 16/1/2009 απέκτησε Πιστοποιητικό Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας ΕΛΟΤ EN ISO 9001:2000 "Προγραμματισμός, σχεδιασμός και ωρίμανση, υλοποίηση, παρακολούθηση και διαχείριση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου συγχρηματοδοτούμενων έργων". Το Πιστοποιητικό έληξε στις 15/1/2012.

Τεχνικός εξοπλισμός ΤΠΕ του Δήμου Σερρών

Ο κύριος τεχνικός εξοπλισμός ΤΠΕ του Δήμου Σερρών παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα, ανά είδος εξοπλισμού.

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	
Πλήθος	Είδος
237	Η/Υ
140	Εκτυπωτές – πολυμηχανήματα-Φωτοτυπικά
28	Fax
15	servers
15	Σαρωτές
211	Οθόνες
7	Routers

Μηχανολογικός εξοπλισμός του Δήμου Σερρών

Ο κύριος μηχανολογικός εξοπλισμός του Δήμου Σερρών παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα, ανά είδος εξοπλισμού.

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΤΗΣΗΣ
1	ΥΠΟΒΡΥΧΙΑ ΑΝΤΛΙΑ 7,5 HP	ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ	09/05/2012
2	ΥΠΟΒΡΥΧΙΑ ΑΝΤΛΙΑ 1 HP	ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ	09/05/2012
3	ΛΕΒΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ 3ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΣΕΡΡΩΝ		03/06/2013
4	ΣΑΡΩΘΟΡΟ RAV05000 ME-37574	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	31/12/1992
5	ΠΛΥΝΤΗΡΙΟ ΚΑΔΩΝ ME-45743	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	28/02/1992
6	ΦΟΡΤΩΤΗΣ INTERNATIONAL HC65	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	17/11/1980
7	ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΗΡΑΣ ME IX23119	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	10/07/1978
8	ΠΡΟΨΘΗΤΗΡΑΣ Δ7KY3377 CATERPILLAR ME-32987	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	13/06/1995
9	ΤΡΑΚΤΕΡ FORD AM-53917	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	06/06/1989
10	ΤΡΑΚΤΕΡ CARRARO SP-18246	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	05/06/1995
11	ΣΚΑΠΤΙΚΟ JCB 4X4 ME IX 37575	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	08/05/1989
12	ΣΑΡΩΘΟΡΟ ΜΙΚΡΟ R-703	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	30/09/1998
13	ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΟ FS 180-ES 550 ΣΤΗΛ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	26/06/1989
14	IR-BOBCAT ΦΟΡΤΩΤΗΣ ME-82208	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	09/11/2004

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΤΗΣΗΣ
15	ΑΛΥΣΟΠΡΙΟΝΟ 028-023 ΣΤΗΛ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	15/05/1995
16	ΑΛΥΣΟΠΡΙΟΝΟ 012 ΣΤΗΛ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	25/08/1997
17	ΑΛΥΣΟΠΡΙΟΝΟ 019 ΣΤΗΛ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	22/01/1992
18	ΑΛΥΣΟΠΡΙΟΝΟ 050 ΣΤΗΛ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	07/02/1991
19	ΚΡΟΥΣΤΙΚΟ ΔΡΑΠΑΝΟ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	24/04/1992
20	ΤΡΟΧΟΣ ΛΕΙΑΝΣΗΣ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	31/12/1992
21	ΣΦΥΡΟΔΡΑΠΑΝΟ ΤΣΙΜΕΝΤΟΥ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	07/10/1993
22	ΠΡΙΟΝΙ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	05/08/1998
23	ΠΙΣΤΟΛΙ ΣΦΑΓΕΙΟΥ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	28/02/1998
24	ΚΟΥΡΜΠΑΔΟΡΟΣ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	21/03/1984
25	ΗΛΕΚΤΡΟΚΟΛΛΗΣΗ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	21/03/1984
26	ΔΙΣΚΟΠΡΙΟΝΟ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	21/03/1984
27	ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΤΡΥΠΑΝΙ ΣΦΑΓΕΙΩΝ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	30/06/1998
28	ΑΛΥΣΟΠΡΙΟΝΟ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	17/06/1995

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΤΗΣΗΣ
29	ΔΡΑΠΑΝΟ ΜΠΑΤΑΡΙΑΣ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	31/12/1998
30	ΠΙΣΤΟΛΙ ΣΦΑΓΕΙΩΝ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	31/12/1998
31	ΟΞΥΓΟΝΟΚΟΛΗΣΗ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	25/06/1991
32	ΠΙΣΤΟΛΙ ΘΑΝΑΤΩΣΗΣ ΖΩΩΝ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	18/06/1995
33	ΤΖΟΓΟΜΕΤΡΟ ΦΟΡΤΗΓΩΝ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	05/12/2001
34	ΦΡΕΝΟΜΕΤΡΟ ΦΟΡΤΗΓΩΝ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	05/12/2001
35	ΧΛΟΟΚΟΠΤΙΚΟ ΤΡΑΚΤΕΡ 850/12/1 HVA	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	07/10/1993
36	ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΟ ΤΡΑΚΤΕΡ 16/122 TWIN	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	31/12/1997
37	ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΟ ΥΑΜΑΝΑ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	08/09/1997
38	ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΟ ΔΙΣΚΟΥ ΣΤΙΗΛ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	08/09/1997
39	ΑΡΟΤΡΟ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	08/05/1990
40	ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΗΣ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	24/10/1990
41	ΦΡΕΖΑ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	16/05/1994
42	ΓΕΝΝΗΤΡΙΑ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	27/07/1989
43	ΓΕΝΝΗΤΡΙΑ.	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	14/06/1990
44	ΠΡΕΣΑ ΧΑΡΤΟΥ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	14/06/1992
45	ΓΕΝΝΗΤΡΙΑ..	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	09/03/1993
46	ΜΠΕΤΟΝΙΕΡΑ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	12/06/1995
47	ΓΕΝΝΗΤΡΙΑ...	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	09/03/1993
48	ΜΠΕΤΟΝΙΕΡΑ.	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	15/12/1997
49	ΠΛΥΝΤΗΡΙΟ ΑΥΤ/ΤΩΝ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	30/06/1998
50	ΠΛΥΝΤΗΡΙΟ ΣΦΑΓΕΙΩΝ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	16/05/1992
51	ΓΡΑΣΑΔΟΡΟΣ ΑΕΡΟΣ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	15/06/1995
52	ΑΝΤΛΗΤΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	03/05/1991
53	ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΟ ΓΗΠΕΔΩΝ CARRARO	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	19/06/1995
54	ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΚΟΜΠΡΕΣΣΕΡ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	30/12/1994
55	ΑΣΦΑΛΤΟΚΟΠΤΗΣ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	14/03/1990
56	ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΚΟΜΠΡΕΣΣΕΡ.	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	21/04/1992
57	ΥΠΟΒΡΥΧΙΟ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	22/06/1995
58	ΣΚΑΠΤΙΚΟ ΜΗΧΑΝΗΜΑ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	22/06/1995
59	ΠΕΡΙΣΤΡΕΦΟΜΕΝΑ ΤΡΥΠΑΝΙΑ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	22/06/1995
60	ΑΝΤΛΗΤΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	22/06/1995
61	ΓΕΝΝΗΤΡΙΑ.....	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	22/06/1995
62	ΑΕΡΟΣΥΜΠΙΕΣΤΗΣ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	22/06/1995
63	ΣΑΡΩΘΟΡΟ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	22/06/1995
64	ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΟ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	22/06/1995
65	ΠΛΥΝΤΗΡΙΟ ΑΥΤ/ΤΩΝ.	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	14/06/2001
66	ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΗΡΕΣ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	04/10/2001
67	ΑΝΤΛΙΑ ΣΤΡΑΓΓΙΣΜΑΤΩΝ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	12/06/2001
68	ΓΕΝΝΗΤΡΙΑ....	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	30/05/1992
69	ΟΔΟΣΤΡΩΤΗΡΑΣ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	03/08/1973
70	ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΟ FS200 ΣΤΙΗΛ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	21/06/1999
71	ΑΝΤΛΗΤΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	22/06/1995
72	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΗΠΩΝ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	22/03/2001
73	ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΟ (2)	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	19/05/2006
74	ΑΛΥΣΟΠΡΙΟΝΟ ΣΤΙΗΛ MS 192T	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	19/09/2006
75	ΑΛΥΣΟΠΡΙΟΝΟ HVA 142 ΜΕ ΛΑΜΑ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	29/06/2006
76	ΥΠΟΒΡΥΧΙΟ ΑΝΤΛΗΤΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ SP 17-2 ΜΕ MS 402	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	06/06/2007
77	ΚΑΥΣΤΗΡΑΣ RG 2 ΜΕ ΛΕΒΗΤΑ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	23/03/2007
78	ΚΑΥΣΤΗΡΑΣ RIELLO RL 38TC/LP	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	21/02/2007

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΤΗΣΗΣ
79	ΥΠΟΒΡΥΧΙΟ ΑΝΤΛΗΤΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ SP 17-2 ΜΕ ΚΙΝΗΤΗΡΑ 1,1	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	15/06/2007
80	ΛΕΒΗΤΑΣ GLOBAL GL 350	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	21/02/2007
81	ΑΛΥΣΟΠΡΙΟΝΟ ΤΗΛΕΣΚΟΠΙΚΟ ΣΤΙΗΛ HT 131	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	14/10/2008
82	ΓΕΩΤΡΥΠΑΝΟ ΣΤΙΗΛ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	02/04/2008
83	ΧΛΟΟΚΟΠΤΙΚΟ ΣΤΙΗΛ FS 200	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	03/06/2008
84	ΑΛΥΣΟΠΡΙΟΝΟ MS 192 T	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	29/10/2009
85	ΑΕΡΟΣΥΜΠΙΕΣΤΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΕΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	05/05/2009
86	ΦΟΡΤΩΤΗΣ JCB ΤΥΠΟΥ 426ZX (Α.Π. 1295741) ΜΕ-115804	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	23/12/2009
87	ΑΥΤΟΚΙΝΟΥΜΕΝΟ ΣΑΡΩΘΟΡΟ BIOSTRADA ΤΥΠΟΥ TEC 5.2 (Α.Π. 520010012) ΜΕ-118426	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	30/06/2010
88	ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΟΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΗΡΑΣ ΓΑΙΩΝ (GRADER) MITSUBISHI ΜΕ-82236	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	12/07/2005
89	ΥΠΕΡΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΛΥΝΤΗΡΙΟΥ ΚΑΔΩΝ ΤΟΠΟΘΕΤΗΜΕΝΗ ΕΠΙ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ IVECO ML 100 E18 (Α.Π. ZCFA1AD04025) ΜΕ- 115810	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	01/03/2010
90	ΒΡΑΧΙΟΝΟΦΟΡΟ ΤΗΛΕΣΚΟΠ. ΚΑΛΑΘΟΦ. ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΥΠΟΥ TLC 10/2L ΣΕ ΟΧΗΜΑ CABSTAR NISSAN ΜΕ-88215	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	26/07/2006
91	ΔΙΑΓΡΑΜΜΙΣΤΙΚΟ C.M.C. L250D ΜΕ- 67894	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	
92	STIL ΑΣΦΑΛΤΟΚΟΠΤΗΣ	Δ.Ε. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	01/01/2000
93	SEGA BOSCH 550W	Δ.Ε. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	01/01/2000
94	RIDGIO ΕΕ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ	Δ.Ε. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	01/01/2000
95	ΚΟΜΠΡΕΣΣΕΡ 1BOSCH GBH 11 DE	Δ.Ε. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	01/01/2000
96	ΗΛΕΚΤΡΟΚΟΛΛΗΣΗ MINIPRO180	Δ.Ε. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	01/01/2000
97	ΚΟΜΠΡΕΣΣΕΡ 108 GB 10 OE	Δ.Ε. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	01/01/2001
98	ΓΕΝΝΗΤΡΙΑ GX 390 ΧΟΝΤΑ13,0	Δ.Ε. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	01/01/2000
99	ΣΕΓΑ ΜΑΚΙΤΑ JR303-OT	Δ.Ε. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	01/01/2000
100	ΜΠΑΛΑΝΤΕΖΕΣ 2 50m-20m	Δ.Ε. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	01/01/2000
101	SAER /PO /601	Δ.Ε. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	01/01/2000
102	ΕΝΑΣ ΤΡΟΧΟΣ BOSS	Δ.Ε. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	01/01/2000
103	ΧΛΟΟΚΟΠΤΙΚΟ	Δ.Ε. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	01/01/2000
104	ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΟ	Δ.Ε. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	29/05/2006
105	ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΟ	Δ.Ε. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	24/10/2006
106	ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΟ	Δ.Ε. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	01/11/2006
107	ΧΛΟΟΚΟΠΤΙΚΟ ΤΡΑΚΤΕΡ HUSQVARNA ΣΤΗ210ΧΡ	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	26/06/2007
108	ΨΑΛΙΔΙ ΚΛΑΔΟΥ 5*20	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	01/01/1997
109	ΨΕΚΑΣΤΗΡΑΣ ΠΡΟΠ. ΠΡΑΠΟΠΟΥΛΟΥ	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	01/01/1997
110	ΔΟΣΟΜΕΤΡΙΚΗ ΑΝΤΛΙΑ ERATRON DEMA 2-20	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	01/01/2000

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΤΗΣΗΣ
111	ΔΟΣΟΜΕΤΡΙΚΗ ΑΝΤΛΙΑ ΕΡΑΤΡΟΝ DEMA 2-20	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	01/01/2000
112	ΜΠΟΡΝΤΟΥΡΑ KOMATSU CHT2300	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	24/04/2000
113	ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΟ HUSQVARNA ΤΥΠΟΣ 232 R	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	09/02/2001
114	ΧΛΟΟΚΟΠΤΙΚΟ 6HP GARDEN	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	30/03/2001
115	ΧΛΟΟΚΟΠΤΙΚΟ ΒΕΝΖΙΝΟΚΙΝΗΤΟ 6HP CARTEL GARDEN	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	01/01/2001
116	ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΟ HUSQVARNA ΤΥΠΟΣ 232 R	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	12/06/2001
117	ΧΛΟΟΚΟΠΤΙΚΟ ΒΕΝΖΙΝΟΚΙΝΗΤΟ 6HP	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	26/06/2001
118	ΜΠΟΡΝΤΟΥΡΑ HUSQVARNA 225H75	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	26/06/2001
119	ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΟ HUSAVARNA 235	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	26/06/2001
120	ΑΛΥΣΟΠΡΙΟΝΟ STIHL 023 S	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	31/12/2001
121	ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΟ HUSQVARNA ΤΥΠΟΣ 235 R	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	24/04/2001
122	ΜΗΧ/ΜΑ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	17/09/2004
123	ΔΙΣΚΟΣ ΚΟΠΗΣ ΑΣΦΑΛΤΟΥ	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	22/05/2008
124	ΧΛΟΟΚΟΠΤΙΚΑ TDL TEM4,ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΑ HUSV323R TEM2,KAWAS TEM1	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	22/11/2007
125	KAWASAKI 48"TEM 2,RASRER 6HPTEM 2, MAC- TEM 2, FIRMAN 5,5 HP" TEM1	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	29/11/2007
126	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΨΥΧΡΟΣΤΑΣΙΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΔΗΜΟΥ	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	01/07/2009
127	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΠΙΝΑΚΙΔΩΝ	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	17/12/2010
128	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΡΟΥΛΙΟΥ ΠΕΡΙΕΛΙΞΗΣ ΒΥΤΙΟΦΟΡΟΥ	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	07/05/2007
129	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΦΩΤΙΖΟΜΕΝΩΝ ΠΙΝΑΚΙΔΩΝ	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	22/02/2010
130	ΧΛΟΟΚΟΠΤΙΚΟ ΜΗΧΑΝΗΜΑ W504 TR/E	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
131	ΧΛΟΟΚΟΠΤΙΚΟ ΜΗΧΑΝΗΜΑ JONSERED LR-12	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
132	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΠΙΣΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ, ΑΡΙΘ. 43/2008 ΑΔΣ	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	21/03/2008
133	ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΟΣ ΕΛΚΥΣΤΗΡΑΣ (ΓΗΠΕΔΟ)	Δ.Ε. ΟΡΕΙΝΗΣ	12/10/2010
134	ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΟΣ ΕΛΚΥΣΤΗΡΑΣ (ΓΗΠΕΔΟ)	Δ.Ε. ΟΡΕΙΝΗΣ	
135	ΜΙΣΙΝΕΖΑ ΜΕ ΚΟΡΔΟΝΙ (ΧΛΟΟΚΟΠΤΙΚΟ ΠΛΑΤΗΣ)	Δ.Ε. ΟΡΕΙΝΗΣ	
136	ΓΕΝΝΗΤΡΙΑ 8500KW	Δ.Ε. ΟΡΕΙΝΗΣ	
137	ΔΙΑΦΟΡΑ ΚΛΕΙΔΙΑ	Δ.Ε. ΟΡΕΙΝΗΣ	
138	ΔΙΣΚΟΠΡΙΟΝΟ ΕΠΑΝΑΦΟΡΤΙΖΟΜΕΝΟ	Δ.Ε. ΟΡΕΙΝΗΣ	
139	ΚΑΒΟΥΡΑΣ 2,5"	Δ.Ε. ΟΡΕΙΝΗΣ	
140	ΚΟΜΠΡΕΣΕΡ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ 230V - 50/60HZ	Δ.Ε. ΟΡΕΙΝΗΣ	
141	ΛΕΒΗΤΑΣ ΑΕΡΟΘΕΡΜΟΣ	Δ.Ε. ΟΡΕΙΝΗΣ	
142	ΣΕΓΑ ΕΠΑΝΑΦΟΡΤΙΖΟΜΕΝΟ	Δ.Ε. ΟΡΕΙΝΗΣ	
143	ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΠΟ ΚΑΡΥΔΑΚΙΑ 10MM-32MM	Δ.Ε. ΟΡΕΙΝΗΣ	
144	ΤΡΟΧΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ 11.000,00 ΣΤΡΟΦΩΝ	Δ.Ε. ΟΡΕΙΝΗΣ	
145	ΤΡΥΠΑΝΙ ΕΠΑΝΑΦΟΡΤΙΖΟΜΕΝΟ	Δ.Ε. ΟΡΕΙΝΗΣ	
146	ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟ ΓΗΠΕΔΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΡΑΚΤΕΡ-ΒΕΝΖΙΝΗΣ ΜΕ ΣΑΚΟ	Δ.Ε. ΟΡΕΙΝΗΣ	
147	ΚΑΥΣΤΗΡΑΣ HEIZER ECO 5L (ΥΠΟΣΤΕΓΟ)	Δ.Ε. ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥΣ	01/03/2004
148	ΟΙΚΙΣΚΟΣ 10*5*3	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	07/09/2006
149	ΥΔΡΑΥΛΙΚΟΣ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΑΣ ΣΤΟ 50 ΔΗΜΟΤΙΚΟ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	31/12/2006
150	ΑΝΤΛΙΕΣ & ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΚΑΥΣΙΜΩΝ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	21/12/2005
151	ΣΥΣΤΗΜΑ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΣΤΟ ΕΛΑΙΟΤΡΙΒΕΙΟ ΕΛΑΙΩΝΑ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	24/12/2010
152	ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΓ.ΕΛΕΝΗΣ	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	30/08/2005
153	ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΟΥΜΑΡΙΑ - ΠΕΠΟΝΙΑ - ΑΔΕΛΦΙΚΟ	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	01/07/2007
154	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΘΕΡΜΑΝΣΗ ΑΠΟΔΥΤΗΡ.	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	08/02/2002
155	ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Κ.ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΣΕ Δ.ΣΧΟΛ. ΑΓ.ΕΛΕΝΗΣ	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	18/07/2002
156	ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΟ ΕΡΓΟ Κ.ΚΑΜΗΛΑΣ	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	24/09/2004
157	ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΣΤΟ ΔΔ Κ.ΚΑΜΗΛΑΣ	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	17/07/2008
158	ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΑΠΑΣ ΕΛΕΝΗΣ	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	28/04/2009
159	ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑΤΟΥ	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	28/04/2009
160	ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ 1 ΛΟΓ/ΣΜΟΣ	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	27/04/2009

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΤΗΣΗΣ
161	ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΠΕΠΟΝΙΑΣ	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	13/05/2009
162	ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΒΑΜΒΑΚΟΥΣΑΣ	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	28/05/2009
163	ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΚΟΥΜΑΡΙΑΣ	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	28/05/2009
164	ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΚΟΥΒΟΥΚΛΙΩΝ	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	10/12/2009
165	ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ Κ.ΚΑΜΗΛΑΣ	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	11/12/2009
166	ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	10/12/2010
167	ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΚΟΥΜΑΡΙΑΣ	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	10/05/2010
168	ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΚΟΥΒΟΥΚΛΙΩΝ	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	19/10/2010
169	ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ Κ.ΚΑΜΗΛΑΣ	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	01/11/2010
170	ΑΝΑΛΥΤΗ ΚΑΥΣΑΕΡΙΩΝ ΟΡΤΙΜΑ 7 FLUE GAS ANALYSER	ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ	17/06/2013
171	ΗΧΟΜΕΤΡΟ CASTLE SONUS GA 116L	ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ	17/06/2013
172	ΦΟΡΗΤΟ ΛΟΓΙΣΜΟΜΕΤΡΟ HANNA	ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ	19/12/2013
173	ΚΟΠΤΙΚΟΙ ΦΥΣΗΤΗΡΕΣ STIHL	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	17/06/2008
174	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ-ΓΕΩΤΡΥΠΑΝΟ BLUE DOT 49CC	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	18/03/2009
175	ΑΣ/ΚΟΠΗΣ MULTIQUIP SP2	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	25/09/2009
176	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΧΛΟΟΚΟΠΤΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΗΣ	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	20/07/2009
177	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΕΣ BC 2145	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	27/04/2009
178	ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΗΣ JONSERED GR-36	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
179	ΦΙΛΙΕΡΕΣ RIDGID	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
180	ΑΛΥΣΟΠΡΙΟΝΟ 2050	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
181	ΠΛΕΥΡΙΚΟ GR SOPRO ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΟ	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
182	ΧΛΟΟΚΟΠΤΙΚΑ QUANTUM XLS 60 TREND	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
183	ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΑ JONSERED GR50	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
184	ΧΛΟΟΚΟΠΤΙΚΑ QUANTUM XLS 60 TREND	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
185	ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΑΣ ΚΟΜΠΛΕ ΜΕ ΣΤΑΥΡΟ	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
186	ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΟ 50GR	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
187	ΠΡΙΟΝΙ ΛΑΒΗ ΔΙΑΚ MACC TT250/3	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
188	ΔΡΑΠΑΝΟΣ ΚΟΛΩΝ 1,5HP RDM-2801	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
189	ΑΕΡΟΣΥΜΠΙΕΣΤΗΣ 200/220/3	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
190	ΣΚΑΠΤΙΚΟ ΔΡΑΠΑΝΟ AEG PN 11E	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
191	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΟΥ ΠΛΕΥΡΙΚΟΥ ΒΕΝΖΙΝΟΚΙΝΗΤΟΥ	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	18/05/2007
192	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΟΥ	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	17/01/2007
193	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΩΝ	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	17/01/2007
194	ΣΑΡΩΘΡΟ ΧΛΟΗΣ	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	13/06/2007
195	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΩΝ BC 2255	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	25/06/2008
196	ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΟ ΧΕΙΡΟΣ (ΓΗΠΕΔΟ)	Δ.Ε. ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥΣ	01/01/2008
197	ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΟΣ ΕΛΚΥΣΤΗΡΑΣ (ΓΗΠΕΔΟ)	Δ.Ε. ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥΣ	11/09/2006
198	ΔΡΑΠΑΝΟΚΑΤΣΑΒΙΔΟ		06/12/2013
199	ΕΡΓΑΛΕΙΑ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	06/12/2000
200	ΣΕΤ ΓΕΡΑΝΑΚΙ, ΠΡΕΣΑ, ΚΡΟΚΟΔΕΙΛΑΚΙ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	31/01/1985
201	ΨΑΛΙΔΙΑ ΜΠΟΡΝΤΟΥΡΑΣ STIHL	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	06/03/1991
202	ΕΡΓΑΛΕΙΑ.	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	01/01/2000
203	ΕΡΓΑΛΕΙΑ..	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	19/06/1991
204	ΛΑΒΙΔΕΣ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	08/09/1998
205	ΤΡΥΠΑΝΙ ΕΔΑΦΟΥΣ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	03/03/1992
206	ΔΡΑΠΑΝΟΣ ΕΠΑΝΑΦΟΡΤΙΖΟΜΕΝΟΣ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	30/08/2006
207	ΠΟΛΥΔΡΑΠΑΝΟ ΠΛΗΡΕΣ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	30/08/2006
208	ΣΚΑΠΤΙΚΟ ΔΡΑΠΑΝΟ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	29/06/2006
209	ΔΡΑΠΑΝΟΚΑΤΣΑΒΙΔΟ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	09/03/2006
210	ΤΡΥΠΑΝΙ ΑΡΙΔΑ NO 9	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	02/04/2008

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΤΗΣΗΣ
211	ΤΡΥΠΑΝΙ ΑΡΙΔΑ ΝΟ 20	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	02/04/2008
212	ΠΙΣΤΟΛΕΤΟ BOSH	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	03/10/2008
213	ΣΚΑΠΤΙΚΟ ΔΡΑΠΑΝΟ AEG PN 11E	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	12/12/2008
214	ΔΡΑΠΑΝΟΚΑΤΣΑΒΙΔΟ ΜΠΑΤΑΡΙΑΣ BE14X AEG	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	01/02/2010
215	ΔΡΑΠΑΝΟΣ SB2E 750 RST AEG	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	01/02/2010
216	BOSCH 650W ΤΡΥΠΑΝΗ	Δ.Ε. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	01/01/2000
217	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΜΠΙΛΑΤΕΡ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΩΝ	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	20/07/2009
218	ΨΑΛΙΔΙ ΜΠΟΛΔΟΥΡΑΣ	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
219	ΚΟΦΤΗΣ ΣΤΑΘΕΡΟΣ HARRIS 142	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
220	ΦΙΑΛΗ ΑΕΡΙΩΝ	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
221	ΒΑΛΔΕΣ ΑΝΕΠ.ΛΑΣ/ΧΟΥ ΟΞΥΓΟΝΟΥ	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
222	ΜΠΕΚ ΚΟΠΗΣ 629AC 2	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
223	ΠΙΣΤΟΛΕΡΟ ΜΠΑΤΑΡΙΑΣ PN 18X AE	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
224	ΨΑΛΙΔΙ ΠΑΓΚΟΥ 5MM DYN	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
225	ΨΑΛΙΔΙ ΠΑΓΚΟΥ NO 5	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
226	ΣΦΙΚΤΗΡΕΣ ΜΑΡΑΓΚΩΝ STABIL400	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
227	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΔΙΠΛΑ ΒΕΤΑ ΣΕΤ 7TE	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
228	ΚΙΤ ΑΕΡΟΣ ASTURD ΙΤΑΛΙΑΣ 5TEM	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
229	ΠΟΛΥΓ/ΝΑ ΣΕΤ 12 ΤΕΜ ΑΜΒΙΚΑ	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
230	ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΑΕΡΟΣ Ι02014 ASTUR	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
231	ΣΕΤ ΤΡΥΠΑΝΙΑ	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
232	ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΣ ΠΡΟΒΟΛΕΑΣ 120W 24V	ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ	09/05/2012
233	ΑΝΙΧΝΕΥΤΕΣ ΧΡΟΝΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΜΕΣΩ BLUETOOTH SWARCO TRAVEL		30/12/2013
234	ΦΥΣΗΤΗΡΑΣ STIHL BG 85	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	09/10/2006
235	ΑΙΣΘΗΤΗΡΑΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΑΝΕΜΟΥ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	04/12/2009

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

Οχήματα του Δήμου Σερρών

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα οχήματα του Δήμου Σερρών με την ημερομηνία κτήσης τους.

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΤΗΣΗΣ
1	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ MERCEDES KHY-5164	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	25/10/1995
2	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ MERCEDES KHY-5162	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	27/12/1995
3	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ MERCEDES KHY-5203	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	01/01/1998
4	AUDI KHI 9528	Δ.Ε. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	28/03/2008
5	ΜΕΤΑ/ΝΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ ΕΝΟΒΥΣ SΕΤRA S 250	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	19/09/2006
6	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	10/04/2009
7	ΤΟΥΟΤΑ YARIS 1298 ΚΥΒΙΚΑ ΚΗΙ-9545 (ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ: VNKKL92390A344200)	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	21/11/2008
8	ΤΟΥΟΤΑ YARIS 1298 ΚΥΒΙΚΑ ΚΗΙ-9546 (ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ: VNKKL92350A344839)	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	21/11/2008
9	ΤΟΥΟΤΑ YARIS 1298 ΚΥΒΙΚΑ ΚΗΙ-9547 (ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ: VNKKL923X0A357506)	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	21/11/2008
10	AUDI A6 2.0 TFSI ΚΗΙ-9544 (ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ: WAUZZZ4F68N166325)	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	25/02/2009
11	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ HYUNDAI MOTOR MATRIX 1599 ΚΥΒΙΚΑ ΚΗΥ-9070 (ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ: KMHPRM81CP2V067115) - ΔΩΡΕΑ		01/01/2002
12	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ SUZUKI LIANA 1328 ΚΥΒΙΚΑ ΚΗΙ-9518 (ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ: JSAER C11500301882) - ΔΩΡΕΑ		01/01/2006
13	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ CITROEN C3 1360 ΚΥΒΙΚΑ ΚΗΙ-5703 (ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ: VF7FCFVB26802717)		01/01/2003
14	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ CITROEN C3 1360 ΚΥΒΙΚΑ ΚΗΙ-5702 (ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ: VF7FCFVB26802716)		01/01/2003
15	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ CITROEN C3 1360 ΚΥΒΙΚΑ ΚΗΙ-5735 (ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ: VF7FCFVB27301742)		01/01/2005
16	ΜΗΧΑΝΗ KVMCO ACTIV 50 PZE-4538	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	24/06/2005
17	ΜΗΧΑΝΗ PEUGEOT ELYSTAR-50 ΜΠΛΕ EPT-123	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	15/05/2006
18	ΜΗΧΑΝΗ PEUGEOT ELYSTAR-50 ΜΠΛΕ PZE-4920	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	18/05/2006
19	ΜΟΤΟΠΟΔΗΛΑΤΟ RIAAGGIO EPZ-703	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	01/01/1998
20	IX AUDI	Δ.Ε. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	01/01/1999
21	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ IVECO EURO GARGO 190EL28 ΤΥΠΟΥ ΠΡΕΣΑΣ ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 16 Κ.Μ. (ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ: 2558223)	ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ	25/10/2012
22	ΥΠΕΡΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟΥ 16 cm3 ΤΥΠΟΥ ΠΡΕΣΑΣ ΕΠΙ ΑΥΤ. MERCEDES-BENZ AXOR (ΑΡ. ΠΛΑΙΣΙΟΥ: WDB95250311491864)	ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ	28/11/2013
23	ΦΟΡΤΗΓΟ MERCEDES KHY-3034	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	29/10/1977
24	ΦΟΡΤΗΓΟ MERCEDES KHY-3015	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	06/05/1987
25	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ NISSAN KHY-5173	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	30/12/1996
26	4 ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ ΑΥΤ/ΤΑ (ΣΑΣΙ) 10 TN (ΚΗΙ-5739, ΚΗΙ-5741, ΚΗΙ-5740, ΚΗΙ-5742)	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	30/04/2005
27	4 ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ ΑΥΤ/ΤΑ (ΣΑΣΙ) 18 TN (ΚΗΙ-5731, ΚΗΙ-5734, ΚΗΙ-5736, ΚΗΙ-5743)	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	14/09/2005
28	ΥΠΕΡΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΓΙΑ 2 ΑΝΑΤΡΕΠΟΜΕΝΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ (ΚΗΙ-5739, ΚΗΙ-5741)	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	14/09/2005
29	ΚΙΒΩΤΑΜΑΞΑ ΚΗΙ 5739	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	08/10/2005
30	ΚΙΒΩΤΑΜΑΞΑ ΚΗΙ 5741	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	08/10/2005
31	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ ISUZU ΜΙΚΤΟΥ ΒΑΡΟΥΣ 2,5 ΤΟΝ ΚΗΙ-9529	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	21/11/2007
32	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ VW KHY-3096	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	28/09/1994
33	ΚΛΕΙΣΤΟ ΦΟΡΤΗΓΟ MERCEDES KHY-3094	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	10/08/1994
34	ΦΟΡΤΗΓΟ NISSAN KHY-5184	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	30/12/1996
35	ΦΟΡΤΗΓΟ MERCEDES KHY-3011	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	18/06/1997

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΤΗΣΗΣ
36	ΦΟΡΤΗΓΟ MERCEDES KHY-3017	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	18/06/1987
37	ΑΝΑΤΡΕΠΟΜΕΝΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΦΟΡΤΗΓΟ NISSAN MOTOR KHY-5184	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	1/1/1997
38	ΚΟΙΝΟ ΜΗ ΑΝΑΤΡΕΠΟΜΕΝΟ ΦΟΡΤΗΓΟ VW KHY-3096	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	1/1/1994
39	ΚΟΙΝΟ ΜΗ ΑΝΑΤΡΕΠΟΜΕΝΟ ΦΟΡΤΗΓΟ MERCEDES KHY-3094	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	1/1/1994
40	Κ. ΑΝΑΤΡΕΠΟΜΕΝΟ ΦΟΡΤΗΓΟ MERCEDES KHY-3011	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	1/1/1989
41	Κ. ΑΝΑΤΡΕΠΟΜΕΝΟ ΦΟΡΤΗΓΟ MERCEDES KHY-3017	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	1/1/1989
42	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ (ΑΝΑΤΡΕΠΟΜΕΝΟ) ΦΟΡΤΗΓΟ MERCEDES KHY-3034	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	1/1/1977
43	ΚΟΙΝΟ ΜΗ ΑΝΑΤΡΕΠΟΜΕΝΟ ΦΟΡΤΗΓΟ NISSAN MOTOR KHY-5173	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	1/1/1996
44	ΚΟΙΝΟ ΜΗ ΑΝΑΤΡΕΠΟΜΕΝΟ ΦΟΡΤΗΓΟ MERCEDES KHY-3015	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	1/1/1984
45	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ IVECO KHY-3097	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	30/12/1994
46	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ MERCEDES KHY-5176	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	17/12/1996
47	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ MERCEDES KHY-3019	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	19/08/1987
48	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ MERCEDES KHY-3021	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	19/08/1987
49	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ MERCEDES KHY-3052	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	19/08/1987
50	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ MERCEDES KHY-3016	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	30/07/1987
51	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ IVECO KHY-5151	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	30/12/1994
52	ΥΠΕΡΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟΥ ΤΥΠΟΥ ΠΡΕΣΑΣ ΕΠΙ ΑΥΤ. MERCEDES-BENZ KHI-5731	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	01/03/2006
53	ΥΠΕΡΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟΥ ΤΥΠΟΥ ΠΡΕΣΑΣ ΕΠΙ ΑΥΤ. MERCEDES-BENZ KHI-5734	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	01/03/2006
54	ΥΠΕΡΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟΥ ΤΥΠΟΥ ΠΡΕΣΑΣ ΕΠΙ ΑΥΤ. MERCEDES-BENZ KHI-5740	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	01/03/2006
55	ΥΠΕΡΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟΥ ΤΥΠΟΥ ΠΡΕΣΑΣ ΕΠΙ ΑΥΤ. MERCEDES-BENZ KHI-5742	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	01/03/2006
56	ΥΠΕΡΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟΥ ΤΥΠΟΥ ΠΡΕΣΑΣ ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 4ΚΜ ΕΠΙ ΑΥΤ. ΠΛΑΙΣΙΟΥ IVECO 100E 18 ΚΗΥ-5151	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	19/02/2008
57	ΥΠΕΡΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟΥ ΤΟΠΟΘΕΤΗΜΕΝΗ ΕΠΙ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ MERCEDES-BENZ 1832K (Α.Π. WDB9320031L463032) ΚΗΗ-4522	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	26/07/2010
58	ΥΠΕΡΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟΥ ΤΟΠΟΘΕΤΗΜΕΝΗ ΕΠΙ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ MERCEDES-BENZ 1832K (Α.Π. WDB9320031L467433) ΚΗΗ-4521	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	26/07/2010
59	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ ΦΟΡΤΗΓΟ MERCEDES KHY-3052	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	1/1/1992
60	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ ΦΟΡΤΗΓΟ MERCEDES KHY-3019	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	1/1/1989
61	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ ΦΟΡΤΗΓΟ MERCEDES KHY-3016	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	1/1/1987
62	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ ΦΟΡΤΗΓΟ MERCEDES KHY-3021	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	1/1/1987
63	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ ΦΟΡΤΗΓΟ FIAT AUTO SPA KHY-5151	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	1/1/1994
64	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ ΦΟΡΤΗΓΟ IVECO KHY-3097	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	1/1/1994
65	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ ΦΟΡΤΗΓΟ MERCEDES KHY-5176	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	1/1/1996
66	ΥΠΕΡΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΥΔΡΟΦΟΡΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ ΧΩΡ.ΔΕΞΑΜΕΝΗΣ 10Κ.Μ. ΕΠΙ ΑΥΤ. MERCEDES-BENZ KHI 5736	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	03/04/2006
67	ΥΠΕΡΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΥΔΡΟΦΟΡΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ ΧΩΡ.ΔΕΞΑΜΕΝΗΣ 10Κ.Μ. ΕΠΙ ΑΥΤ. MERCEDES-BENZ KHI 5743	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	03/04/2006
68	ΒΥΤΙΟΦΟΡΟ ΝΕΡΟΥ MERCEDES KHY-3047	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	30/12/1988
69	ΒΥΤΙΟΦΟΡΟ ΝΕΡΟΥ MERCEDES KHY-3012	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	28/02/1980
70	ΒΥΤΙΟΦΟΡΟ ΥΔΑΤΟΣ ΦΟΡΤΗΓΟ MERCEDES KHY-3047	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	1/1/1992

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΕΓΚΑΣΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΤΗΣΗΣ
71	ΒΥΤΙΟΦΟΡΟ ΥΔΑΤΟΣ ΦΟΡΤΗΓΟ MERCEDES KHY-3012	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	1/1/1983
72	ΚΑΛΑΘΟΦΟΡΟ NISSAN KHY-5165	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	11/09/1995
73	ΠΛΥΝΤΗΡΙΟ ΚΑΔΩΝ MERCEDES KHY- 3088	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	30/12/1998
74	ΦΟΡΤΩΤΗΣ JSB	Δ.Ε. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	01/01/1996
75	ΑΠΟΦΡΑΚΤΙΚΟ ΜΗΧΑΝΗΜΑ	Δ.Ε. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	01/01/2010
76	ΦΟΡΤΗΓΟ IVECO	Δ.Ε. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	01/01/1996
77	MAZDA 4X4	Δ.Ε. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	01/01/1996
78	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ	Δ.Ε. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	01/01/1996
79	ΦΟΡΤΗΓΟ ΑΝΑΤΡΕΠΟΜΕΝΟ IVECO S.P.A. 190 E 30 W 4X4 EURO- TRAKKER (KHY 5270)	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	10/11/1999
80	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ ΑΥΤ/ΤΟ 1 ΤΟΝ. ΤΥΠΟΥ MAZDA B2600 DX CAB PLUS 4X4 (KHY 5236)	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	11/02/1999
81	ΕΛΑΣΤΙΧΟΦΟΡΟΣ ΦΟΡΤΩΤΗΣ- ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ FKI-FAI KOMATSU INDUSTRIES S.P.A. ΤΥΠΟΥ WB 93R-2	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	27/04/1999
82	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ ΠΡΕΣΑΣ MERCEDES D.BENZ ΤΥΠΟΥ 1422 S (KHY 3070) (Κ.ΚΑΜΗΛΑΣ)	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	07/08/1992
83	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ ΠΡΕΣΑΣ MERCEDES D.BENZ ΤΥΠΟΥ 1422 S (KHY 3070) (Κ.ΚΑΜΗΛΑΣ)	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	01/10/1992
84	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ ΠΡΕΣΑΣ SCANIA ΤΥΠΟΥ P93ML4X2Z (ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ)	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	13/11/1990
85	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟ ΠΡΕΣΑΣ SCANIA ΤΥΠΟΥ P93ML4X2Z (ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ)	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	13/11/1990
86	ΠΛΥΣΤΙΚΟ ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΚΑΔΩΝ	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	01/01/1993
87	ΒΟΘΡΟΦΟΡΟ ΑΠΟΦΡΑΚΤΙΚΟ MERCEDES ΤΥΠΟΥ 18271 ΠΛΑΙΣΙΟ WDB 65245815923191	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	31/12/2006
88	ΙΣΟΠΕΔΩΤΗΣ ΓΑΙΩΝ ME-67880	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	13/03/2003
89	ΤΡΑΚΤΕΡ PARTHER ΤΥΠΟΥ P18H107RB LANN TRCTOR 20HP	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
90	ΚΑΛΑΘΟΦΟΡΟ ΟΧΗΜΑ MERCEDES709D-ICA RUTHMANN 105	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	01/01/2007
91	I.X. ΦΟΡΤΗΓΟ 4x4	Δ.Ε. ΟΡΕΙΝΗΣ	04/06/2007
92	I.X. ΦΟΡΤΗΓΟ 4x4	Δ.Ε. ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥΣ	10/08/2005
93	ΛΕΜΒΟΣ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	16/07/2001
94	ΠΟΔΗΛΑΤΑ (ΣΧΟΛΗ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΠΑΡΚΟΥ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ)	ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ	05/03/2012
95	ΠΟΔΗΛΑΤΟ ΓΥΝ.700 ΑΤΤΑΛΑ	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	11/11/2008

1.7.1.11. Οικονομική κατάσταση του Δήμου Σερρών

Παρακάτω παρουσιάζεται αναλυτικά η οικονομική κατάσταση του Δήμου Σερρών (έσοδα – δαπάνες) κατά κωδικό, βάσει των απολογιστικών του στοιχείων. Όπου Ν είναι το έτος βάσης, δηλαδή το έτος κατά το οποίο καταρτίζεται το παρόν Επιχειρησιακό Σχέδιο, ήτοι το 2015.

ΕΣΟΔΑ €				
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	N - 1	N - 2	N - 3
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	273.554,76	216.562,82	178.671,67
02	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	359.524,95	395.021,57	175.756,91
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	3.696.433,99	3.586.920,99	3.829.374,20
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ, ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	1.368.078,42	1.121.198,27	946.225,07
05	ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	124.090,36	207.378,75	177.418,43
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	23.559.274,05	23.042.410,41	23.542.132,11
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	181.589,80	69.929,13	49.730,22
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	29.562.546,33	28.639.421,94	28.899.308,61
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	N - 1	N - 2	N - 3
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	13.680,30	502.803,20	685.304,90
12	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	281.981,53	3.563.920,96	2.175.066,72
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	3.676.425,91	5.842.023,39	8.889.316,55
14	ΔΩΡΕΕΣ – ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ – ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	13.222,26	129.997,57	10.000,00
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ – ΠΡΟΣΤΙΜΑ – ΠΑΡΑΒΟΛΑ	461.264,76	508.476,94	404.614,91
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	32.998,16	29.191,52	8.014,60
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	4.479.572,92	10.576.413,58	12.172.317,68
2	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (ΠΟΕ) ΠΟΥ ΘΑ ΒΕΒΑΙΩΘΟΥΝ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	N - 1	N - 2	N - 3
21	ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε. ΤΑΚΤΙΚΑ	884.111,51	1.044.360,79	1.434.500,23
22	ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε. ΕΚΤΑΚΤΑ	8.641,33	9.911,38	0,00
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (ΠΟΕ)	892.752,84	1.054.272,17	1.434.500,23
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	N - 1	N - 2	N - 3
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,00	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΕΤΗ	374.165,66	228.190,57	177.150,00
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	374.165,66	228.190,57	177.150,00
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	N - 1	N - 2	N - 3
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	4.056.331,97	4.280.904,55	4.561.036,25
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	74.226,41	112.346,76	201.038,54
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	4.130.558,38	4.393.251,31	4.762.074,79
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	N - 1	N - 2	N - 3
511	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΑΠΟ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	4.098.452,64	3.230.497,80	4.264.448,61
512	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΑΠΟ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	3.178.342,72	3.994.127,88	1.063.125,62
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ 5 ΧΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ	7.276.795,36	7.224.625,68	5.327.574,23
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	46.716.391,49	52.116.175,25	52.772.925,54

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

ΔΑΠΑΝΕΣ €				
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	N - 1	N - 2	N - 3
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	9.061.631,00	9.189.917,42	10.400.548,69
61	Αμοιβές αιρετών και τρίτων	1.183.908,44	2.338.115,66	1.684.017,97
62	Παροχές τρίτων	2.281.097,58	1.938.896,34	1.327.572,12
63	Φόροι και τέλη	76.513,90	727.806,02	35.207,47
64	Λοιπά γενικά έξοδα	1.042.719,03	328.351,94	720.131,14
65	Πληρωμές για την εξυπηρέτηση δημόσια πίστης	726.194,67	887.335,41	691.085,89
66	Δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων	750.326,93	570.490,82	843.792,75
67	Πληρωμές για μεταβιβάσεις εισοδημάτων σε τρίτους παραχωρήσεις- παροχές - επιχορηγήσεις - επιδοτήσεις - δωρεές	15.469.528,10	14.212.994,11	16.771.155,09
68	Λοιπά έξοδα	0,00	0,00	0,00
	ΣΥΝΟΛΟ Κ.Α. 6 ΕΞΟΔΩΝ ΧΡΗΣΗΣ	30.591.919,65	30.193.907,72	32.473.511,12
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	N - 1	N - 2	N - 3
71	Αγορές κτιρίων, τεχνικών έργων και προμήθειες παγίων	327.582,79	46.709,91	45.824,93
73	Έργα	1.958.771,29	5.762.724,72	5.791.535,26
74	Μελέτες, έρευνες, πειραματικές εργασίες και ειδικές δαπάνες	118.266,88	427.623,49	222.890,22
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)	0,00	0,00	0,00
	ΣΥΝΟΛΟ Κ.Α. 7 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	2.404.620,96	6.237.058,12	6.060.250,41
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ, ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	N - 1	N - 2	N - 3
81	Πληρωμές οφειλών παρελθόντων οικονομικών ετών (ΠΟΕ)	976.782,19	825.690,02	2.362.688,30
82	Λοιπές Αποδόσεις	3.852.686,74	4.423.058,03	4.651.850,03
83	Επιχορηγούμενες Πληρωμές Υποχρεώσεων Π.Ο.Ε.	161.089,70	3.159.666,00	0,00
85	Προβλέψεις μη είσπραξης εισπρακτέων υπολοίπων βεβαιωθέντων κατά τα παρελθόντα οικονομικά έτη	0,00	0,00	0,00
	ΣΥΝΟΛΟ Κ.Α. 8 ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ, ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ, ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	4.990.558,63	8.408.414,05	7.014.538,33
9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	N - 1	N - 2	N - 3
91	Αποθεματικό	44.325,07	136.583,91	25.500,83
	ΣΥΝΟΛΟ Κ.Α. 9 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	44.325,07	136.583,91	25.500,83
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ (6-7-8-9)	38.031.424,31	44.975.963,80	45.573.800,69

1.7.1.12. Νομικά Πρόσωπα (δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου) του Δήμου Σερρών

Α) Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου :

- Οργανισμός Προσχολικής Αγωγής, Κοινωνικής Πολιτικής και Αθλητισμού Δήμου Σερρών (Ο.Π.Α.Κ.Π.Α).
- Ενιαία Σχολική Επιτροπή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.
- Ενιαία Σχολική Επιτροπή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

1.7.1.12.1. Οργανισμός Προσχολικής Αγωγής, Κοινωνικής Πολιτικής και Αθλητισμού Δήμου Σερρών (Ο.Π.Α.Κ.Π.Α)

Ο Οργανισμός Προσχολικής Αγωγής, Κοινωνικής Πολιτικής και Αθλητισμού Δήμου Σερρών προήλθε από την συγχώνευση 21 νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου των τέως δήμων και κοινοτήτων, συστατική πράξη (ΦΕΚ 691/29-04-2011/ΤΒ') :

- Κέντρο Προσχολικής Αγωγής Δήμου Σερρών
- Δημοτικοί Παιδικοί Σταθμοί Δήμου Λευκών
- Δημοτικός Παιδικός Σταθμός Δ.Δ. Μητροσίου
- Παιδικός Σταθμός Δ.Δ. Αναγεννήσεως
- Οργανισμός Παιδικού Σταθμού Δήμου Σκουτάρεως
- Κοινοτικός Παιδικός Σταθμός Ορεινής
- Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων – Κ.Α.Π.Η. Κοιν. Μητροσίου
- Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων – Κ.Α.Π.Η. Σερρών
- Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων – Κ.Α.Π.Η. Λευκών,
- Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων – Κ.Α.Π.Η. Δ.Δ. Πρόβατα
- Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων – Κ.Α.Π.Η. Δ.Δ. Αναγέννησης
- Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων – Κ.Α.Π.Η. Σκουτάρεως
- Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων – Κ.Α.Π.Η. Άνω Βρόντους
- Κέντρο Στήριξης Ηλικιωμένων – ΚΕ.Σ.Η Δήμου Σκουτάρεως
- Κέντρο Φροντίδας Οικογένειας – ΚΕ.Φ.Ο. Δ.Δ. Βαμβακιάς
- Κέντρο Φροντίδας Οικογένειας – ΚΕ.Φ.Ο. Κοινότητας Ορεινής
- Αθλητικός Οργανισμός Δήμου Σερρών
- Αθλητικός Οργανισμός Δήμου Σκουτάρεως
- Κέντρο Προστασίας Φυσικού Περιβάλλοντος – Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Δήμου Σερρών
- Φιλαρμονική Δ.Δ. Πρόβατα
- Πνευματικό Πολιτιστικό Κέντρο Άνω Βρόντους

Σκοποί του νομικού προσώπου είναι:

- Η δημιουργία και λειτουργία ή συνένωση ή κατάργηση παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών στα πλαίσια των κοινωνικών αναγκών.
- Η παροχή ενιαίας προσχολικής αγωγής και παιδείας σύμφωνα με τα πλέον σύγχρονα δεδομένα.
- Η βοήθεια προς τα παιδιά να αναπτυχθούν ολόπλευρα, σωματικά, νοητικά, συναισθηματικά και κοινωνικά.
- Η εξάλειψη κατά το δυνατόν των διαφορών που τυχόν προκύπτουν από το πολιτιστικό, οικονομικό και μορφωτικό επίπεδο των γονιών τους.
- Η ευαισθητοποίηση των γονέων πάνω σε θέματα σύγχρονης παιδαγωγικής ψυχολογίας.

- Η φροντίδα, ημερήσια διατροφή, διαπαιδαγώγηση και ψυχαγωγία των νηπίων και βρεφών εργαζόμενων ή μη γονέων του Δήμου Σερρών, από νηπιαγωγούς, παιδαγωγούς και δασκάλους ή άλλα εξειδικευμένα άτομα, τηρώντας τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας.
- Η προπαρασκευή των παιδιών για τη φυσική μετάβαση τους από την οικογενειακή τους ζωή στο σχολικό περιβάλλον.
- Η εφαρμογή προγραμμάτων εξωιδρυματικής προστασίας σε ηλικιωμένα άτομα του Δήμου Σερρών, η παροχή ιατροκοινωνικής και φαρμακευτικής προστασίας και φροντίδας.
- Η δημιουργία χώρων ή κέντρων συνάντησης που να προσφέρουν φιλική συντροφιά, και ηθική υποστήριξη σε άτομα τρίτης ηλικίας.
- Η προσφορά στους ηλικιωμένους οργανωμένης ψυχαγωγίας όπως π.χ. (εκδρομές, συνεστιάσεις, επισκέψεις σε αρχαιολογικούς και ιστορικούς χώρους, προβολές ταινιών, μουσική και άλλες χρήσιμες ανάλογες υπηρεσίες).
- Η παροχή προσωπικής, υλικής και ψυχικής βοήθειας στο σπίτι, καθαριότητα, γεύματα, διευκόλυνση στα ψώνια, σε ηλικιωμένα πρόσωπα που έχουν ανάγκη.
- Η παροχή μεμονωμένης ή οργανωμένης σίτισης σε άτομα που αδυνατούν να καλύψουν τις ανάγκες αυτές.
- Η παροχή δημιουργικής απασχόλησης ατομικά ή σε ομάδες αυτενέργειας, η ανάπτυξη ενδιαφερόντων και γενικότερα κοινωνική, συναισθηματική, ψυχολογική και συμβουλευτική στήριξη των ατόμων της τρίτης ηλικίας στο Δήμο Σερρών.
- Η υποστήριξη του μαζικού και σωματειακού αθλητισμού, των πνευματικών, πολιτιστικών και περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων.
- Η υποστήριξη και ανάπτυξη αθλητικών, ψυχαγωγικών, πνευματικών, πολιτιστικών, επιστημονικών και περιβαλλοντικών συνεδριακών εκδηλώσεων, τοπικού, εθνικού ή διεθνούς επιπέδου, καθώς και η υποστήριξη σε αντίστοιχες δραστηριότητες των ατόμων με ειδικές ανάγκες.
- Η λειτουργία, διαχείριση, συντήρηση αθλητικών, πνευματικών, πολιτιστικών, περιβαλλοντικών κέντρων, μουσείων, δημοτικών σταδίων και γυμναστηρίων, κολυμβητηρίων γηπέδων και γενικώς όλων των αθλητικών, πολιτιστικών και περιβαλλοντικών χώρων και εγκαταστάσεων των συνενομένων δημοτικών ενοτήτων, των οποίων η κυριότητα, χρήση διοίκηση και διαχείριση περιέρχεται στο ιδρυόμενο νομικό πρόσωπο καθώς και των νέων χώρων και εγκαταστάσεων για τα παραπάνω λειτουργίες και δραστηριότητες που πρόκειται να δημιουργήσει ο Δήμος Σερρών.
- Η ανάπτυξη, συλλογή, διαφύλαξη, ανάδειξη, προστασία και προβολή με κάθε μέσο της βιοποικιλότητας της χλωρίδας και πανίδας καθώς και του ορυκτού και άλλου φυσικού πλούτου του Δήμου Σερρών και της ευρύτερης περιοχής του Νομού κατόπιν διαδημοτικής συνεργασίας.
- Η ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης, η ψυχαγωγία, η προστασία του περιβάλλοντος, ιδίως σε νέους ανθρώπους, μαθητές και φοιτητές.
- Η διεξαγωγή μελετών και ερευνών, ημερίδων και συνεδρίων και η ανάπτυξη παιδείας στα θέματα αθλητισμού, πολιτισμού και περιβάλλοντος.
- Η καλλιέργεια μουσικού αισθήματος των κατοίκων, η παροχή ψυχαγωγίας με συναυλίες και άλλες μουσικές διοργανώσεις, σε ανοιχτούς ή κλειστούς χώρους, από φιλαρμονικές ή άλλα όμοια σχήματα και με συμμετοχή αυτών σε εθνικές εορτές καθώς και σε άλλες μουσικές δραστηριότητες που διοργανώνει ο Δήμος Σερρών με μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα.
- Η εξύψωση του πνευματικού και πολιτιστικού επιπέδου των κατοίκων. Συνεργασία για τους σκοπούς αυτούς με φορείς και τοπικές Αρχές, τους νέους και άλλες ομάδες πρωτοβουλίας.
- Η ανάπτυξη κάθε μορφής τέχνης, διαλέξεων, εκδηλώσεων, δημιουργίας χορωδιών, ελεύθερων συζητήσεων, θεματικών εκθέσεων τέχνης και διακόσμησης, βιβλιοθήκης, θεάτρου, καθώς και η διάσωση, διαφύλαξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς και λαογραφίας.

1.7.1.12.2. Ενιαία Σχολική Επιτροπή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Σερρών (άρθρο 103 Ν. 3852/2011)

Η Ενιαία Σχολική Επιτροπή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Σερρών, με έδρα τις Σέρρες, προήλθε από την συγχώνευση εξήντα πέντε (65) Σχολικών Επιτροπών των αντίστοιχων Δημοτικών Σχολείων, Νηπιαγωγείων και Ειδικών Νηπιαγωγείων, συστατική πράξη (ΦΕΚ 1143/06-06-2011/ΤΒ').

Σκοποί του νομικού προσώπου είναι:

- Η διαχείριση των πιστώσεων που της διατίθενται για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των αντίστοιχων σχολείων (θέρμανσης, φωτισμού, ύδρευσης, τηλεφώνου, αναλώσιμων υλικών κ.λπ.).
- Η εκτέλεση έργων για την επισκευή και συντήρηση των αντίστοιχων σχολείων και του κάθε είδους εξοπλισμού τους.
- Η αμοιβή των καθαριστών και καθαριστριών.
- Η καταβολή αποζημίωσης (εξόδων κίνησης) στους σχολικούς τροχονόμους (όπου υπάρχουν).
- Η εισήγηση προς τις αντίστοιχες διευθύνσεις πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας όπου απαιτείται, για τον εφοδιασμό από τον Ο.Σ.Κ των αντίστοιχων σχολείων με έπιπλα και εξοπλιστικά είδη και από το Υπουργείο Παιδείας με βιβλία για τις αντίστοιχες σχολικές βιβλιοθήκες.
- Η ανάθεση της λειτουργίας των κυλικείων, η διαχείριση των εσόδων από ενδεχόμενη εκμετάλλευση και η συγκρότηση επιτροπής ελέγχου της λειτουργίας τους, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις των σχολικών κυλικείων.
- Η λήψη κάθε άλλου μέτρου που κρίνεται αναγκαίο για την στήριξη της διοικητικής λειτουργίας των σχολικών μονάδων.

Διοίκηση:

Το Ν.Π.Δ.Δ. διοικείται από 11/μελές διοικητικό συμβούλιο αποτελούμενο από:

- Τρεις (3) Διευθυντές και Προϊσταμένους σχολικών μονάδων.
- Τρεις (3) εκπροσώπους συλλόγων γονέων και κηδεμόνων.
- Τρεις (3) αιρετούς.
- Δύο (2) δημότες ή κατοίκους που έχουν ανάλογη επαγγελματική ή κοινωνική δράση ή ειδικές γνώσεις ανάλογα με τον σκοπό του Νομικού Προσώπου.

Πόροι:

- Η ετήσια επιχορήγηση του Κράτους και του Δήμου Σερρών.
- Κάθε είδους προσφορές δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες.
- Η είσπραξη από το αντίτιμο των ενδεχομένως παρεχομένων πραγμάτων ή υπηρεσιών.
- Πρόσοδοι από τη περιουσία του και τα έσοδα από την εκμετάλλευση των κυλικείων.

1.7.1.12.3. Ενιαία Σχολική Επιτροπή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Σερρών (άρθρο 103 Ν. 3852/2011)

Η Ενιαία Σχολική Επιτροπή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Σερρών, με έδρα τις Σέρρες, προήλθε από την συγχώνευση δέκα επτά (17) Σχολικών Επιτροπών των αντίστοιχων Γυμνασίων και Λυκείων, συστατική πράξη (ΦΕΚ 1143/06-06-2011/ΤΒ').

Σκοποί του νομικού προσώπου είναι:

- Η διαχείριση των πιστώσεων που της διατίθενται για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των αντίστοιχων σχολείων (θέρμανσης, φωτισμού, ύδρευσης, τηλεφώνου, αναλώσιμων υλικών κ.λπ.).
- Η εκτέλεση έργων για την επισκευή και συντήρηση των αντίστοιχων σχολείων και του κάθε είδους εξοπλισμού τους.
- Η αμοιβή των καθαριστών και καθαριστριών.
- Η καταβολή αποζημίωσης (εξόδων κίνησης) στους σχολικούς τροχονόμους (όπου υπάρχουν).
- Η εισήγηση προς τις αντίστοιχες διευθύνσεις δευτεροβάθμιας και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, για τον εφοδιασμό από τον Ο.Σ.Κ των αντίστοιχων σχολείων με έπιπλα και εξοπλιστικά είδη και από το Υπουργείο Παιδείας με βιβλία για τις αντίστοιχες σχολικές βιβλιοθήκες.
- Η ανάθεση της λειτουργίας των κυλικείων, η διαχείριση των εσόδων από ενδεχόμενη εκμετάλλευση και η συγκρότηση επιτροπής ελέγχου της λειτουργίας τους, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις των σχολικών κυλικείων.
- Η λήψη κάθε άλλου μέτρου που κρίνεται αναγκαίο για την στήριξη της διοικητικής λειτουργίας των σχολικών μονάδων.

Διοίκηση:

Το Ν.Π.Δ.Δ. διοικείται από 11/μελές διοικητικό συμβούλιο αποτελούμενο από:

- Τρεις (3) Διευθυντές και Προϊσταμένους σχολικών μονάδων.
- Δύο (2) εκπροσώπους συλλόγων γονέων και κηδεμόνων.
- Ένας (1) εκπρόσωπος των μαθητικών κοινοτήτων.
- Τρεις (3) αιρετούς.
- Δύο (2) δημότες ή κατοίκους που έχουν ανάλογη επαγγελματική ή κοινωνική δράση ή ειδικές γνώσεις ανάλογα με τον σκοπό του Νομικού Προσώπου.

Πόροι:

- Η ετήσια επιχορήγηση του Κράτους και του Δήμου Σερρών.
- Κάθε είδους προσφορές δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες.
- Η είσπραξη από το αντίτιμο των ενδεχομένως παρεχομένων πραγμάτων ή υπηρεσιών.
- Πρόσοδοι από τη περιουσία του και τα έσοδα από την εκμετάλλευση των κυλικείων.

Β) Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου:

- Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Σερρών (ΔΗ.Κ.Ε.ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ),
- Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Δήμου Σερρών (Δ.Ε.Υ.Α.Σ),
- Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Σερρών (Κ.Ε.Δ.Η.Σ),
- Δημοτική Ανώνυμη Εταιρεία Κτηματικής Αξιοποίησης Δήμου Σερρών (Δ.Α.Ε.Κ.Α.Σ)

1.7.1.12.4. Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Σερρών (ΔΗ.Κ.Ε.ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ)

Πρόκειται για Δημοτική Κοινωφελή Επιχείρηση η οποία προήλθε από την μετατροπή της αμιγούς Δημοτικής Επιχείρησης με την επωνυμία «Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Σερρών» σε κοινωφελή επιχείρηση του άρθρου 254 του Ν. 3463/2006 με την επωνυμία «Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Σερρών (ΔΗ.Κ.Ε.ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ)» Νομού Σερρών. Η έδρα της επιχείρησης είναι ο Δήμος Σερρών και συγκεκριμένα το ΔΔ. Σερρών, έδρα του Δήμου.

Σκοποί της Δημοτικής Κοινωφελούς Επιχείρησης είναι:

- Η αναβάθμιση της θεατρικής Παιδείας στις Σέρρες αλλά και στο Νομό Σερρών γενικότερα.
- Η συμμετοχή στην γενικότερη προσπάθεια για πολιτιστική αποκέντρωση και δημιουργία αξιόλογων θεατρικών σκηνών στην περιφέρεια ικανών να παράγουν πολιτιστικό προϊόν υψηλής ποιότητας και απαιτήσεων.
- Η διοργάνωση συναυλιών, θεατρικών παραστάσεων και άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων ή η συμμετοχή της σε αυτά.
- Η δημιουργία θεατρικού πυρήνα που γύρω του θα αναπτυχθούν μια σειρά επιμέρους καλλιτεχνικές δραστηριότητες.
- Η ανάπτυξη μιας σειράς παράλληλων δραστηριοτήτων – εκδηλώσεων που έχουν σχέση με τη μουσική, την σκηνοθεσία, κ.τ.λ.
- Η οργάνωση μιας μόνιμης θεατρικής σκηνής στις Σέρρες, η οποία θα λειτουργεί όλο το χρόνο.
- Η ενίσχυση των ερασιτεχνικών θιάσων της ευρύτερης περιοχής (εκτός της οικονομικής).
- Η δημιουργία ερασιτεχνικής σκηνής.
- Η προώθηση πολιτιστικών ανταλλαγών, σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Διοίκηση της επιχείρησης :

Η επιχείρηση διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο αποτελούμενο από εννέα (9) μέλη τα οποία μαζί με τους αναπληρωτές τους ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο κατά την ακόλουθη διάκριση:

- τέσσερις (4) είναι δημοτικοί σύμβουλοι, ένας εκ των οποίων προέρχεται από τη μειοψηφία,
- τέσσερις (4) είναι δημότες ή κάτοικοι του Δήμου που έχουν πείρα ή γνώσεις σχετικές με το αντικείμενο της επιχείρησης,
- ένας (1) είναι εκπρόσωπος κοινωνικού φορέα της περιοχής.

1.7.1.12.5. Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Δήμου Σερρών (Δ.Ε.Υ.Α.Σ.)

Η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Δήμου Σερρών συστάθηκε με το Π.Δ 503/1991 που δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 29 Νοεμβρίου του 1991 σύμφωνα με τον Νόμο 1069/80 μετά την απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Σερρών. Η λειτουργία της επιχείρησης ξεκίνησε τον Αύγουστο του 1992, η δε λειτουργία αυτής καθορίζεται από τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας, τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης καθώς και την εκάστοτε ισχύουσα Νομοθεσία.

Η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Δήμου Σερρών είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού με κοινωφελή χαρακτήρα και διέπεται ως προς την διοίκηση, οργάνωση, εκτέλεση, λειτουργία και συντήρηση των έργων της αρμοδιότητας της καθώς τις πηγές της από τις διατάξεις του Ν. 1069/80.

Έχει ως αντικείμενο της την ύδρευση και αποχέτευση, δύο τομείς με ιδιαίτερη ευαισθησία και σημασία για την ανάπτυξη της πόλης και της ευρύτερης περιοχής της.

Σκοποί της Δημοτικής Επιχείρησης είναι :

- Η εξυπηρέτηση των κατοίκων της πόλης.
- Η παροχή άφθονου και καθαρού νερού σε μία εποχή που το νερό αποτελεί δυσεύρετο αγαθό για την χώρα μας.
- Η κατασκευή και λειτουργία μεγάλων και βασικών έργων υποδομής τόσο στο δίκτυο ύδρευσης όσο και στο δίκτυο αποχέτευσης.
- Η προστασία του υδατικού περιβάλλοντος με την κατασκευή του βιολογικού καθαρισμού.
- Η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και η ουσιαστική συμμετοχή στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου.

1.7.1.12.6. Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Σερρών (Κ.Ε.Δ.Η.Σ.)

Η Κ.Ε.Δ.Η.Σ. προήλθε από την συγχώνευση με απορρόφηση των κοινωφελών επιχειρήσεων : «ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΕΡΡΩΝ», «ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ», «ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ», «ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙΟΥ», «ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΛΕΥΚΩΝΑ» στην επίσης κοινωφελή επιχείρηση με την επωνυμία: «ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΕΡΡΩΝ».

Με τροποποίηση της συστατικής της πράξης μετονομάζεται ως εξής : «Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Σερρών» (Κ.Ε.Δ.Η.Σ.) ως ίδιο Νομικό Πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, το οποίο διέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 254 έως 264 του Ν. 3463/2006 προερχόμενη από τη συγχώνευση 6 ομοειδών κοινωφελών επιχειρήσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 109 του Ν. 3852/2010. Η επιχείρηση έχει το χαρακτήρα της κοινωφελούς επιχείρησης, άρθρου 254 παρ. 1 του Δ.Κ.Κ.

Η επιχείρηση διοικείται από ενδεκαμελές (11) διοικητικό Συμβούλιο, τα μέλη του οποίου ορίζονται μαζί με τους αναπληρωτές τους από το Δημοτικό Συμβούλιο. Από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πέντε (5) είναι αιρετοί εκπρόσωποι του Δήμου Σερρών, εκ των οποίων οι δύο (2) προερχόμενοι από τις παρατάξεις της μειοψηφίας, ένας (1) είναι εκπρόσωπος του κοινωνικού φορέα του Δήμου (Εργατικό Κέντρο Σερρών) και οι υπόλοιποι είναι δημότες ή κάτοικοι του Δήμου με πείρα ή γνώσεις σχετικές με το αντικείμενο της Επιχείρησης. Τη μία από τις θέσεις των δημοτών ή κατοίκων καταλαμβάνει εκπρόσωπος των εργαζομένων στην Επιχείρηση, εφόσον αυτή απασχολεί περισσότερους από είκοσι (20) εργαζόμενους.

Η Διοίκηση της επιχείρησης διέπεται από τους κανονισμούς α) Εσωτερικό κανονισμό υπηρεσιών β) κανονισμό Προσωπικού και γ) κανονισμό οικονομικής διαχείρισης, οι οποίοι θα συνταχθούν από το Δ.Σ. της επιχείρησης.

Σκοποί της επιχείρησης είναι:

- Η οργάνωση λειτουργιών, δραστηριοτήτων και η παροχή υπηρεσιών που αναφέρονται στους τομείς κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης με τη δημιουργία και λειτουργία Παιδικών Σταθμών, Βρεφονηπιακών Σταθμών, μονάδων προστασίας ηλικιωμένων και ευπαθών πληθυσμιακών ομάδων και γενικά η λήψη μέτρων και ενεργών πολιτικών που συμβάλλουν στη μέριμνα για τη στήριξη των οικονομικά αδύνατων δημοτών, στην κοινωνική συνοχή, στην αλληλεγγύη και την κοινωνική προστασία.
- Η συνέχιση μέχρι την ολοκλήρωσή τους, των ήδη υλοποιούμενων συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και των άλλων δράσεων στα οποία υπεισέρχεται ως καθολικός διάδοχος σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων.
- Η προαγωγή της Υγείας των κατοίκων με σκοπό τη βελτίωση της πρόσβασης του πολίτη στις δομές υγείας, την προληπτική ιατρική, τη δημιουργία δημοτικών ιατρείων, κέντρων αγωγής υγείας, υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με αναπηρία, κέντρων ψυχικής υγείας, συμβουλευτικής στήριξης των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας και βίας κατά συννοικούντων προσώπων και κέντρων πρόληψης κατά εξαρτησιογόνων ουσιών.

- Η ανάληψη κάθε είδους δραστηριοτήτων που θα έχουν στόχο την πολιτιστική ανάπτυξη των δημοτών και κατοίκων του Δήμου Σερρών. Η εφαρμογή πολιτικών για την ανάδειξη και προστασία του τοπικού πολιτισμού και των μνημείων, η προβολή των πολιτιστικών αγαθών και πόρων, των σύγχρονων πολιτιστικών έργων που παράγονται σε τοπικό επίπεδο, η δημιουργία και λειτουργία, λαογραφικού κέντρου, θεατρικού εργαστηρίου, κινηματογραφικής λέσχης, δημοτικής βιβλιοθήκης με παραρτήματα στους οικισμούς του Δήμου, μουσείων πόλης ή εκθέσεων, η έκδοση βιβλίων και λευκωμάτων με σκοπό την προβολή των υπηρεσιών πολιτισμού, την ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού, την προώθηση πολιτιστικών ανταλλαγών. Ενδεικτικά αναφέρονται, η λειτουργία του Δημοτικού Ωδείου Σερρών και του Λαογραφικού Μουσείου Σερρών, δημοτικής χορωδίας, φιλαρμονικής, σχολής χορού (παραδοσιακού και σύγχρονου), λαογραφικού κέντρου, θεατρικού εργαστηρίου, κινηματογραφικής λέσχης, δημοτικής βιβλιοθήκης με παραρτήματα στους οικισμούς του Δήμου, μουσείων και εκθέσεων, η έκδοση βιβλίων και λευκωμάτων με σκοπό τη παροχή υπηρεσιών πολιτισμού και δημιουργικών διεξόδων για τη νεολαία της περιοχής και την καλλιέργεια των κατοίκων και των επισκεπτών του Δήμου Σερρών.
- Η καθιέρωση και ενίσχυση θεσμών φεστιβάλ – πολιτιστικών εκδηλώσεων, όπου θα μπορούν να συμμετέχουν φορείς από όλη την ελληνική και ξένη επικράτεια καθώς και συμμετοχή της σε διεθνή φεστιβάλ από μόνη της ή σε συνεργασία με άλλους πολιτιστικούς ή πνευματικούς φορείς.
- Η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και η περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των κατοίκων στη διαχείριση του φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, η εκπόνηση τοπικών προγραμμάτων για την προστασία και αναβάθμισή του, η προστασία και διαχείριση των υδάτινων πόρων, η προστασία του εδάφους και η καταπολέμηση της ρύπανσης, η μελέτη για την προστασία έναντι φυσικών καταστροφών και η αντισεισμική προστασία, η ενίσχυση του εθελοντισμού και των εθελοντικών ομάδων. Η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος στο Δήμο Σερρών, η διαχείριση και λειτουργία θεματικών πάρκων και η περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των κατοίκων στη διαχείριση του Φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.
- Η υποστήριξη ή και η συμμετοχή σε ερευνητικές και τεχνολογικές ομάδες, η συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα και πρωτοβουλίες που εκπορεύονται και συγχρηματοδοτούνται από την Ε.Ε. και άλλους εθνικούς και διεθνείς οργανισμούς που προάγουν την τέχνη, τον πολιτισμό, την εφαρμοσμένη έρευνα και συμβάλλουν άμεσα ή έμμεσα στην αναβάθμιση της παιδείας και του πολιτισμού.
- Η υλοποίηση προγραμμάτων αδελφοποιήσεων μεταξύ του Δήμου και άλλων Δήμων-Πόλεων, εντός και εκτός της Ελλάδας με πολιτιστικές και αθλητικές ανταλλαγές που θα συμβάλλουν στη σύσφιξη των σχέσεων και την αναβάθμιση του οικονομικού και πολιτιστικού επιπέδου των δημοτών.
- ΙΧ. Η οργάνωση δημοτικής συγκοινωνίας για την εξυπηρέτηση της μετακίνησης κυρίως των απομονωμένων οικισμών και η διασύνδεσή τους με το διοικητικό κέντρο του Δήμου, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 83 του Δ.Κ.Κ.
- Η λειτουργία Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης και ο σχεδιασμός και η υλοποίηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων, προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, προγραμμάτων κατάρτισης κοινωνικού αποκλεισμού ή και συναφείς προς το αντικείμενο αυτό δραστηριότητες στην διοικητική περιφέρεια της πιστοποιημένης έδρας της, η διασύνδεση καταρτιζόμενων με την αγορά εργασίας και η προώθησή τους στην απασχόληση καθώς και η λειτουργία παρατηρητηρίου απασχόλησης.

- Η υλοποίηση αυτοχρηματοδοτούμενων ή συγχρηματοδοτούμενων σεμιναρίων, προγραμμάτων κατάρτισης, επανακατάρτισης, επιμόρφωσης, προσαρμοσμένων στις εκπαιδευτικές ανάγκες δημόσιων φορέων, επιχειρήσεων ή και ομάδων πολιτών μέσα από την εκπόνηση σχεδίου ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού του κάθε επιμέρους συνόλου.
- Η εξειδίκευση και κατάρτιση προγραμμάτων, προς υποστήριξη της δια βίου μάθησης, στο πλαίσιο των κατευθύνσεων και του σχεδιασμού του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, σύμφωνα και με την κείμενη νομοθεσία.
- Η υλοποίηση ερευνών και η εκπόνηση μελετών που συνδέονται με την βελτίωση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, τη συστηματική ανίχνευση των εκπαιδευτικών αναγκών, τη διαμόρφωση πολιτικών ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού καθώς και ο σχεδιασμός και η υλοποίηση εκπαιδευτικών βοηθημάτων και λοιπών εκπαιδευτικών εργαλείων (βάσεις δεδομένων, πλατφόρμες κατάρτισης κ.λπ).
- Η εκπόνηση και εκτέλεση προγραμμάτων, τα οποία αφορούν θέματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, Νέας Γενιάς και εκπαίδευσης ενηλίκων σύμφωνα με τον αντίστοιχο σχεδιασμό και τις εφαρμοζόμενες από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, πολιτικές.
- Κάθε δραστηριότητα που απορρέει από τις υποχρεώσεις προς το κατά περίπτωση εφαρμοζόμενο σύστημα πιστοποίησης από το Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης» (Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.).
- Στα μέσα για την προώθηση των σκοπών της επιχείρησης συγκαταλέγονται και η συμμετοχή της σε οποιοδήποτε εθνικό ή διεθνές πρόγραμμα ή χρηματοδοτικό μέσο ή κοινοτική πρωτοβουλία, η αποδοχή χορηγιών, επιχορηγήσεων κ.λπ.

1.7.1.12.7. Δημοτική Ανώνυμη Εταιρεία Κτηματικής Αξιοποίησης Δήμου Σερρών (Δ.Α.Ε.Κ.Α.Σ)

Πρόκειται για Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «Δημοτική Ανώνυμη Εταιρεία Κτηματικής Αξιοποίησης Δήμου Σερρών» - Δ.Α.Ε.Κ.Α.Σ. η οποία προήλθε από την μετατροπή της Δημοτικής Επιχείρησης με την επωνυμία «Κτηματική αναπτυξιακή δημοτική επιχείρηση» - Κ.Α.Δ.Ε. με βάση τις διατάξεις του αρ. 67 παρ.2 του Ν. 2190/1920 και του Ν. 3463/2006 όπως ισχύουν. Είναι μονοπρόσωπη και ο μοναδικός μέτοχός της είναι ο Δήμος Σερρών.

Σκοποί της εταιρείας είναι :

- Η αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Δήμου Σερρών, των επιχειρήσεων, των νομικών προσώπων του και των κληροδοτημάτων του με στόχο την παραγωγή εσόδων, την δημιουργία απασχόλησης και τη συμβολή στην ορθολογική και βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής.
- Η με κάθε νόμιμο τρόπο εκμετάλλευση των κοινόχρηστων χώρων του Δήμου, όπως γηπέδων και πεζοδρομίων.

1.7.1.13. Επιχειρήσεις του Δήμου Σερρών

Οι επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχει ο Δήμος Σερρών είναι οι κάτωθι :

- Περιφερειακός Σύνδεσμος Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Κεντρικής Μακεδονίας
- Αυτοκινητοδρόμιο Σερρών Α.Ε,
- Βιοτεχνικό Πάρκο Σερρών Α.Ε. δ.τ "ΒΙΟ.ΠΑ" Α.Ε.

1.7.1.13.1. Περιφερειακός Σύνδεσμος Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ) Κεντρικής Μακεδονίας

Εντός των διοικητικών ορίων κάθε περιφέρειας, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, συνιστάται περιφερειακός σύνδεσμος ΦΟΔΣΑ, ο οποίος αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου των ΟΤΑ α' βαθμού. Σε κάθε σύνδεσμο, μετέχουν υποχρεωτικά όλοι οι δήμοι των διαχειριστικών ενοτήτων της οικείας περιφέρειας. Στο σύνδεσμο αυτό συγχωνεύονται υποχρεωτικά οι σύνδεσμοι που έχουν συσταθεί ως ΦΟΔΣΑ ή ανώνυμες εταιρίες ή άλλες επιχειρήσεις και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των ΟΤΑ κατά κλάδο ή τομέα που ασκούν αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ. Στον ανωτέρω σύνδεσμο περιέρχεται υποχρεωτικά η διαχείριση των εγκαταστάσεων προσωρινής αποθήκευσης, μεταφόρτωσης, επεξεργασίας και διάθεσης στερεών αποβλήτων δήμων που ασκούν αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ.

Το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία, Περιφερειακός Σύνδεσμος Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ) Κεντρικής Μακεδονίας, προήλθε από την συγχώνευση των παρακάτω φορέων:

- Ενιαίος Σύνδεσμος Διαχείρισης Απορριμμάτων Ν. Ημαθίας,
- Σύνδεσμος Ο.Τ.Α. Ν. Θεσσαλονίκης,
- Ανώνυμη Εταιρία Διαχείρισης Απορριμμάτων Ν. Κυκλίας,
- Σύνδεσμος Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων 1ης Διαχειριστικής Ενότητας Ν. Πιερίας,
- Σύνδεσμος Διαχείρισης Αποβλήτων 2ης Διαχειριστικής Ενότητας Ν. Πιερίας,
- Σύνδεσμος Καθαριότητας Αλμωπίας,
- Διαδημοτική Συνεργασία Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων 2ης Διαχειριστικής Ενότητας Ν. Πέλλας,
- Διαδημοτική Συνεργασία Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων 3ης Διαχειριστικής Ενότητας Ν. Πέλλας,
- Εταιρία Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Ν. Σερρών (ΕΣΑΝΣ ΑΕ),**
- Διαδημοτική Επιχείρηση Δήμων Κασσάνδρας και Παλλήνης-ΔΙΑΚΑΠ (1ης Διαχειριστικής Ενότητας) Ν. Χαλκιδικής,
- Διαδημοτική Επιχείρηση με την επωνυμία ΔΕΔΑ (2ης Διαχειριστικής Ενότητας) Ν. Χαλκιδικής,
- Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων της 3ης Διαχειριστικής Ενότητας Ν. Χαλκιδικής,
- Σύνδεσμος Δ. Αρναίας-Δ. Σταγείρων- Ακάνθου – Δ. Παναγίας Ν. Χαλκιδικής,
- Σύνδεσμος Δ. Σιθωνίας – Δ. Τορώνης – Δ. Ορμυλίας Ν. Χαλκιδικής,

Ο Περιφερειακός Σύνδεσμος Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ) Κεντρικής Μακεδονίας καθίσταται καθολικός διάδοχος σε όλη την κινητή και ακίνητη περιουσία των συγχωνευόμενων φορέων, σύμφωνα με τις εκθέσεις αποτίμησης των περιουσιακών τους στοιχείων, και υπεισέρχεται αυτοδικαίως σε όλα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις αυτών, συμπεριλαμβανομένων και όσων προκύπτουν από συμβάσεις έργου. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται από τον Περιφερειακό Σύνδεσμο, χωρίς να διακόπτονται και χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για κάθε μια από αυτές.

Σύμφωνα με την ιδρυτική του σύσταση (ΦΕΚ 1908/ ΤΒ'/15-06-2012), σκοπός του ΦΟΔΣΑ είναι η ολοκληρωμένη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, σύμφωνα με το Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ), και ειδικότερα η εξειδίκευση και η υλοποίηση των στόχων και των δράσεων αυτού για την προσωρινή αποθήκευση, μεταφόρτωση, θαλάσσια μεταφορά ΑΣΑ, επεξεργασία, ανάκτηση και διάθεση των στερεών αποβλήτων της χωρικής τους αρμοδιότητας, σύμφωνα και με την υπ' αριθμ. 2527/2009 (ΦΕΚ 83/Α'/2009) κοινή υπουργική απόφαση.

Έδρα του περιφερειακού ΦΟΔΣΑ ορίζεται η έδρα της περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του, μπορεί να ορίζεται διαφορετική έδρα εντός των διοικητικών ορίων της οικείας περιφέρειας.

1.7.1.13.2. Αυτοκινητοδρόμιο Σερρών Α.Ε

Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία ΟΤΑ, άρθρων 252,253,265,268 όπως εκάστοτε ισχύουν, με την επωνυμία «ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΙΟ ΣΕΡΡΩΝ Α.Ε» με έδρα της εταιρίας τον Δήμο Σερρών και πιο συγκεκριμένα το αθλητικό πάρκο Ομονοίας στις Σέρρες.

Σκοποί της εταιρείας είναι:

- η προώθηση και διάδοση στην Ελλάδα του μηχανοκίνητου αθλητισμού,
- η διοργάνωση και διάδοση αθλητικών μηχανοκίνητων εκδηλώσεων και η προβολή αυτών στο εσωτερικό της χώρας και στο εξωτερικό με κάθε πρόσφορο μέσο,
- η δημιουργία και λειτουργία κέντρου μηχανοκίνητου αθλητισμού, έρευνας, άθλησης και αναψυχής που θα διοργανώνει πάσης φύσεως αγώνες αυτοκινήτου μέχρι FORMULA 3 επίπεδο, αγώνες κατηγορίας GT (Grand Tourism), αγώνες κλασικών αυτοκινήτων, αγώνες αντοχής, αγώνες μοτοσυκλέτας, αγώνες Motocross, αγώνες Moto-Enduro, αγώνες DRAGSTER, αγώνες καρτ, κλπ ή ακόμη και να αναθέτει σε τρίτους φυσικά ή νομικά πρόσωπα, επ' ανταλλάγματος την διοργάνωση και εκμετάλλευση των αγώνων αυτών ή μέρους αυτών,
- η ίδρυση, εγκατάσταση και εκμετάλλευση κέντρων άθλησης και η δημιουργία χώρων αναψυχής και εστίασης,
- η ίδρυση, εγκατάσταση, λειτουργία και εκμετάλλευση κέντρου έρευνας και τεχνολογίας μηχανοκίνητων οχημάτων σε θέματα που άπτονται του μηχανοκίνητου αθλητισμού και της λειτουργίας αυτοκινητοδρόμιου,
- η εξεύρεση και αγορά κατάλληλων εκτάσεων προς κατασκευή ή επέκταση αγωνιστικής πίστας αυτοκινητοδρόμιου καθώς και η εξασφάλιση της χρήσης τέτοιων εκτάσεων ικανών ως επί της μορφολογίας να δεχθούν την κατασκευή ή ανακατασκευή εν γένει κέντρου μηχανοκίνητου αθλητισμού,
- η κατασκευή ή ανακατασκευή ή επέκταση αγωνιστικής πίστας αυτοκινητοδρόμιου κατάλληλη να δεχθεί αγώνες μέχρι FORMULA 3 επίπεδο,
- η διενέργεια δοκιμών σε νέες τεχνολογικές μελέτες και εφαρμογές,
- η ανάπτυξη δραστηριοτήτων διοργάνωσης εκπαιδευτικών σεμιναρίων, προγραμμάτων αρχικής και συνεχιζόμενης κατάρτισης,
- η ανάληψη και οργάνωση συνεδρίων και ημερίδων σε θέματα μηχανοκίνητου αθλητισμού

- η δημιουργία σχολής εκπαίδευσης οδηγών αθλητικών αγώνων μηχανοκίνητων οχημάτων και σχολών μηχανικής και τεχνικής υποστήριξης μηχανοκίνητων αθλητικών οχημάτων,
- η ίδρυση και εκμετάλλευση τουριστικών μονάδων ξενοδοχείων, εστιατορίων, κυλικείων, αναψυκτηρίων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων πάσης φύσεως,
- η επιδίωξη ανάπτυξης τουρισμού και προσέλκυσης επισκεπτών και γενικά τουριστικής αξιοποίησης όλης της περιοχής,
- η ίδρυση, λειτουργία και εκμετάλλευση μουσείου για τον μηχανοκίνητο αθλητισμό,
- η ίδρυση και εκμετάλλευση ελικοδρομίου και αεροδρομίου ελαφρών αεροσκαφών,
- η κατασκευή και εκμετάλλευση βοηθητικών κτιρίων για αποθήκευση και εγκατάσταση υπηρεσιών τεχνικής υποστήριξης των αθλητικών οχημάτων,
- η μίσθωση χώρων με παντός είδους διαφημίσεις και η εκμετάλλευση του δικαιώματος ραδιοφωνικής και τηλεοπτικής κάλυψης των αθλητικών αγώνων ή άλλων εκδηλώσεων,
- η κατασκευή και εκμετάλλευση αθλητικού κέντρου για την άθληση των κατοίκων του Νομού Σερρών με την δημιουργία κατάλληλων αθλητικών εγκαταστάσεων,
- η κατασκευή και εκμετάλλευση πίστας για MOTO AUTOCROSS και γενικά χώρων και εγκαταστάσεων συνδεδεμένων με τον μηχανοκίνητο χερσαίο αθλητισμό, τον αεραθλητισμό και γενικά τον αθλητισμό,
- η ίδρυση σχολής διδασκαλίας κυκλοφοριακής αγωγής για μαθητές μικρής ηλικίας και υποψήφιων οδηγών όπως και σχολές εκπαίδευσης νέων οδηγών αγώνων αυτοκινήτου, μοτοσυκλέτας, καρτ, κλπ.,
- η κατασκευή και εκμετάλλευση χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων,
- η κατασκευή και εκμετάλλευση κατάλληλων χώρων για διενέργεια καλλιτεχνικών ή άλλης μορφής εκδηλώσεων,
- η ενεργητική συμβολή, αξιοποίηση και διαχείριση του Αυτοκινητοδρομίου Σερρών,
- η τεχνική υποστήριξη των μετόχων και του ΟΤΑ που συμμετέχει, για την προώθηση της υλοποίησης των έργων και λοιπών εγκαταστάσεων που απαιτούνται και για οποιαδήποτε συμπληρωματική επένδυση απαιτηθεί για την ανάπτυξη του αυτοκινητοδρομίου,
- η εκπόνηση μελετών κάθε μορφής που συμβάλλουν στην ανάπτυξη της δράσης της και στην πληρέστερη λειτουργία της εταιρείας για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό οιαδήποτε τρίτου και η ανάθεση αυτών σε τρίτους ιδιώτες ή κρατικούς φορείς,
- η διερεύνηση, μελέτη και ο συντονισμός των διαδικασιών και των μηχανισμών για την παραγωγή διανομής και παροχής τεχνογνωσίας,
- η διαχείριση, λειτουργία, ανάπτυξη και η προώθηση περαιτέρω δράσεων της Εταιρείας «ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΙΟ ΣΕΡΡΩΝ Α.Ε.»,
- η συμμετοχή και συνεργασία με άλλες επιχειρήσεις που υπάρχουν ή που θα συσταθούν στο μέλλον και που επιδιώκουν τους ίδιους ή παραπλήσιους σκοπούς με αυτούς της Εταιρείας «ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΙΟ ΣΕΡΡΩΝ Α.Ε.»,
- η δημιουργία επιχείρησης μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή η συμμετοχή ή η τεχνική και συμβουλευτική υποστήριξη σε τέτοια επιχείρηση προκειμένου για την ανάληψη και υλοποίηση δράσεων για την υλοποίηση των σκοπών του νομικού προσώπου,
- η ανάληψη από την ίδια ή η υποβολή επενδυτικών πρωτοβουλιών για την πληρέστερη αξιοποίηση της περιοχής εγκατάστασης του αυτοκινητοδρομίου και η αξιοποίηση Εθνικών και Κοινοτικών προγραμμάτων,
- η προστασία του περιβάλλοντος (εργασιακού, φυσικού, αθλητικού), στα πλαίσια πάντα του μηχανοκίνητου αθλητισμού,
- η εκπόνηση και εκτέλεση προγραμμάτων προστασίας και βελτίωσης του αθλητικού, εργασιακού, φυσικού, οικιστικού κλπ περιβάλλοντος,
- η ανάπτυξη κάθε άλλης συναφούς προς την δραστηριότητα της εταιρείας δράσης,
- η εκτέλεση και συντήρηση έργων κοινωφελών, παραγωγικών οδοποιίας και λοιπής υποδομής, παιδείας, αθλητισμού, τουρισμού και προστασίας περιβάλλοντος.

1.7.1.13.3. Βιοτεχνικό Πάρκο Σερρών Α.Ε. (ΒΙΟ.ΠΑ Α.Ε.)

Το Βιοτεχνικό Πάρκο Σερρών Ανώνυμη Εταιρεία, με διακριτικό τίτλο «ΒΙΟ.ΠΑ ΑΕ» λειτουργεί με την μορφή ανώνυμης εταιρείας με έδρα τον Δήμο Σερρών. Σύμφωνα με την ιδρυτική της σύσταση (ΦΕΚ 14006/ ΤΑΕΕΠΕ/ 29.12.2006), ο σκοπός της εταιρείας είναι η :

- δημιουργία και σωστή λειτουργία ενός Βιοτεχνικού Πάρκου στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Σερρών, στο οποίο θα στεγάσει βιοτεχνίες, βιομηχανίες, επαγγελματικά εργαστήρια και λοιπές επιχειρήσεις χαμηλής όχλησης, αποθήκες, επιστημονικά ερευνητικά εργαστήρια και κέντρα τεχνολογικής στήριξης των επιχειρήσεων και εργαζομένων, διαμετακομιστικά κέντρα, ψυγεία, αποθήκες και σταθμούς για τη διακίνηση εμπορευμάτων (θερμοκοιτίδες) επιχειρήσεων, δηλαδή οργανωμένου χώρου που εγκαθίστανται επιχειρήσεις και τους παρέχονται υπηρεσίες οργάνωσης, λογισμικού, τεχνικής υποστήριξης, τεχνογνωσίας και άλλες υπηρεσίες απαραίτητες για τη λειτουργία τους, δίκτυα παροχής υπηρεσιών μέσω ηλεκτρονικών συστημάτων και πληροφορικής, ελεύθερες ζώνες, εκθεσιακά και συνεδριακά κέντρα, δημόσιες υπηρεσίες και κοινωφελείς οργανισμούς κ.α. σύμφωνα και με τις διατάξεις του ν. 2545/1997.

Η διάρκεια της Εταιρείας είναι πενήντακονταετής (50ετής) και αρχίζει από την καταχώρηση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της Νομαρχίας Σερρών - Διεύθυνσης Εμπορίου της απόφασης του Νομάρχη Σερρών για τη χορήγηση αδείας συστάσεως της Εταιρείας αυτής και την έγκριση του παρόντος Καταστατικού. Η Εταιρεία διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από πέντε συμβούλους. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας για εξαετία (6ετή) θητεία, που παρατείνεται αυτόματα μέχρι την πρώτη Γενική Συνέλευση μετά τη λήξη της θητείας τους και η οποία δεν μπορεί να περάσει τη εξαετία.

1.7.1.14. Συνεργασίες του Δήμου Σερρών με επιχειρήσεις

Οι επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχει ο Δήμος Σερρών είναι οι κάτωθι :

- Αναπτυξιακή Εταιρεία Σερρών – Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ (ΑΝ.Ε.ΣΕΡ. Α.Ε.)
- Φορέας Διαχείρισης Λαϊλιά Α.Ε (ΛΑΪΛΙΑΣ ΑΕ),
- Αξιοποιήσεις Πάρκινγκ Α.Ε,
- Σερραϊκή Αναπτυξιακή - Ξενοδοχειακή Επιχείρηση Γ. Νυκτοπάτης – Γ. Μάνδαλος – Κοινότητα Ορεινής ΑΕ,
- Κοινωφελής Επιχείρηση Παιδικών Σταθμών (Κ.Ε.Π.Σ) πρώην Δ.Ε.Π.Σ (υπό εκκαθάριση)
- Πολιτιστική Εταιρεία Καπετάν Μητρούσης Α.Ε (εκκρεμεί η πώληση των μετοχών του Δήμου Σερρών στην Πολιτιστική Εταιρεία, με σκοπό την μη συμμετοχή του Δήμου στην ως άνω εταιρεία),
- Ελληνική Διαδημοτική Υπηρεσία Χρηματοοικονομικών Μελετών (Ε.Δ.Ε.Χ.Υ. Α.Ε)

1.7.1.15. Συνεργασίες του Δήμου Σερρών με γειτονικούς ΟΤΑ

Ο Δήμος Σερρών, στο πλαίσιο συνεργασίας με άλλους Δήμους της Π.Ε. Σερρών, έχει υπογράψει 3 ξεχωριστές συμβάσεις Διαδημοτικής Συνεργασίας, που αφορούν την :

- παροχή υποστήριξης από τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Σερρών προς τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Ηράκλειας

Αντικείμενο της συγκεκριμένης διαδημοτικής συνεργασίας είναι η υποστήριξη της ΔΤΥ του Δήμου Ηράκλειας στην άσκηση αρμοδιοτήτων του άρθρου 75.Ι (περίπτωση α'), του ν. 3463/06 και πιο συγκεκριμένα αρμοδιοτήτων επίβλεψης έργων και μελετών όπως αυτές αναλύονται παρακάτω:

1. Επίβλεψη του έργου : «Αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση και ανάδειξη των οικισμών Κοίμησης - Βαλτερού-Καρπερής-Λιθότοπου -Ηράκλειας» ,
2. Επίβλεψη της μελέτης με τίτλο : «Ηλεκτρομηχανολογική μελέτη ανάπλασης πάρκου «Αίθριον»,
3. Επίβλεψη της μελέτης με τίτλο «Ηλεκτρομηχανολογική μελέτη ανάπλασης χώρου λαϊκής αγοράς - εμποροπανηγυρης»,
4. Σύνταξη και επίβλεψη μελέτης με τίτλο «Ανόρυξη υδρευτικής γεώτρησης στην Τ.Κ. Βαλτερού».

- παροχή υποστήριξης από τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Σερρών προς τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Βισαλτίας

Αντικείμενο της συγκεκριμένης διαδημοτικής συνεργασίας είναι η υποστήριξη της ΔΤΥ του Δήμου Βισαλτίας στην άσκηση αρμοδιοτήτων του άρθρου 75.Ι (περίπτωση α'), του ν. 3463/06 και πιο συγκεκριμένα αρμοδιοτήτων επίβλεψης έργων και μελετών όπως αυτές αναλύονται παρακάτω:

1. Επίβλεψη της Γεωτεχνικής μελέτης «Μελέτη αποχέτευσης ακαθάρτων και ανακατασκευής ΕΕΛ οικισμών Νιγρίτας και Τερπνής δήμου Βισαλτίας»
2. Επίβλεψη της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από την «Μελέτη αποχέτευσης ακαθάρτων και ανακατασκευής ΕΕΛ οικισμών Νιγρίτας και Τερπνής δήμου Βισαλτίας»
3. Επίβλεψη του έργου: «Οργάνωση χώρου αναψυχής και διημέρευσης στην περιοχή Αγ. Παντελεήμονα Δ.Δ. Θερμών»
4. Επίβλεψη του έργου: «Αποχετεύσεις στα Δ.Δ. Δήμου Βισαλτίας»

- παροχή υποστήριξης από τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Σερρών προς τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Ν. Ζίχνης.

Αντικείμενο της συγκεκριμένης διαδημοτικής συνεργασίας είναι η υποστήριξη της τεχνικής υπηρεσίας του Δήμου Ν. Ζίχνης σε θέματα επίβλεψης μελετών και έργων με τις ειδικότητες γεωλόγου και μηχανολόγου μηχανικού, όπως αυτές αναλύονται παρακάτω:

1. Κατασκευή εξωτερικού δικτύου ύδρευσης στα Τ.Δ. Σ.Σ. Αγγίστας - Λευκοθέας: έχει ήδη ολοκληρωθεί το φυσικό αντικείμενο.
2. Ολοκληρωμένο σχέδιο εξοικονόμησης ενέργειας στο Δήμο Ν. Ζίχνης: αφορά, ως προς την ειδικότητα Η/Μ, την μελέτη προμήθειας σύνθετου ηλεκτρονικού συστήματος τηλεδιαχείρισης δικτύων ηλεκτροφωτισμού, μελέτη η οποία δεν έχει συνταχθεί μέχρι σήμερα λόγω αδυναμίας παροχής τεχνικής υποστήριξης στη σύνταξη της μελέτης.
3. Πρότυπα επιδεικτικά έργα εξοικονόμησης ενέργειας στο σχολικό συγκρότημα Γυμνασίου, Λυκείου και αίθουσας πολλαπλών χρήσεων Δ.Κ. Αλιστράτης: θα έχει παραληφθεί η μελέτη του έργου και αναμένεται από τον ερχόμενο Σεπτέμβριο η επίβλεψη του έργου.
4. Κατασκευή ΕΠΑΛ Ν. Ζίχνης, βρίσκεται στη φάση σχεδιασμού κατάθεσης της πρότασης ένταξης σε συγχρηματοδοτούμενη δράση.
5. Έλεγχος μελετών ηλεκτροφωτισμού για χορήγηση εγκρίσεων κυκλοφοριακών συνδέσεων.

Επιπλέον, οι υπηρεσίες του Αυτοτελούς Τμήματος Πολεοδομίας του Δήμου Σερρών επεκτείνονται και πέραν του Δήμου Σερρών, ήτοι: Δήμο Εμμανουήλ Παππά, Δήμο Ν. Ζίχνης, Δήμο Αμφίπολης, Δήμο Βισαλτίας και Δήμο Ηράκλειας.

Ο Δήμος Σερρών συμμετέχει στο Διαδημοτικό Δίκτυο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ο.Τ.Α. που έχει ως αποκλειστικό του σκοπό την Πρόληψη των Νοσημάτων, την Προαγωγή της Υγείας και γενικότερα την προώθηση ολοκληρωμένων Πολιτικών και Δράσεων στο πεδίο της Δημόσιας Υγείας. Δραστηριοποιείται κυρίως στους τομείς της Υγειονομικής Ενημέρωσης, της Προστασίας του Περιβάλλοντος και της Προληπτικής Ιατρικής.

Ιδρύθηκε το 2005 και σήμερα αριθμεί 158 Καλλικρατικούς Δήμους – Μέλη από όλες τις Περιφέρειες της χώρας. Διοικείται από 11μελές ΔΣ. Σημαντική αναγνώριση για την πολυετή προσφορά του αποτελεί η πιστοποίησή του, τον Ιούνιο 2010, από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας ως ένα Εθνικής εμβέλειας Δίκτυο Πόλεων που ακολουθεί τα πρότυπα του Π.Ο.Υ..

Η έλλειψη θεσμικού πλαισίου σε θέματα Πρόληψης των Νοσημάτων και Προαγωγής της Υγείας από μέρους της Πολιτείας ανέδειξε την ανάγκη δημιουργίας ενός Δικτύου, όπου εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από όλη τη χώρα, συνδιαμορφώνουν τοπικές πολιτικές υγείας και συμμετέχουν σε ανάλογες πρωτοβουλίες και προγράμματα. Στο πλαίσιο αυτό, το Διαδημοτικό Δίκτυο Υγείας αναλαμβάνει πρωτοβουλίες σε πανελλαδικό επίπεδο, διοργανώνοντας Επιστημονικές Ημερίδες, Συνέδρια και Εκστρατείες Ενημέρωσης καθώς και προγράμματα προσυμπτωματικού ελέγχου, περιβαλλοντικά κλπ.

Τέλος, ο Δήμος Σερρών, υπογράφει προγραμματικές συμβάσεις με την ΔΕΥΑΣ για την εκτέλεση διαφόρων έργων.

1.7.1.16. Συνεργασίες του Δήμου Σερρών με Φορείς Δημόσιας Διοίκησης

Ο Δήμος Σερρών αναφορικά με τους φορείς Δημόσιας Διοίκησης σημειώνεται ότι έχει συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας με σκοπό την βελτίωση της οργάνωσης και της αποδοτικότητας των υπηρεσιών του, μέσω της έρευνας της τεκμηρίωσης και της συμβουλευτικής υποστήριξης, την αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού της διοίκησης του μέσα από τη διαρκή εκπαίδευση και την πιστοποιημένη επιμόρφωση γνώσεων και δεξιοτήτων, καθώς και την δημιουργία εξειδικευμένων στελεχών ταχείας ανέλιξης, επιτελικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της συγχρηματοδοτούμενης Πράξης "**Ανάπτυξη Δομών και Υπηρεσιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προς όφελος των γυναικών και για την καταπολέμηση της βίας - Δημιουργία Κέντρων Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο**", ο Δήμος Σερρών, υπέγραψε πρωτόκολλο συνεργασίας με τον Δικηγορικό Σύλλογο Σερρών και το Γενικό Νοσοκομείο Σερρών, τον Οκτώβριο του 2014, στην προσπάθεια του Κέντρου Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας του Δήμου, να δημιουργήσει ένα ολοκληρωμένο δίκτυο συνεργασίας ανθρώπων, φορέων και δομών, προκειμένου να εξασφαλίσει την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των συμβουλευόμενων γυναικών.

1.7.1.17. Διαδημοτικές συνεργασίες - συμμετοχή σε αναπτυξιακές πρωτοβουλίες

Η Διαδημοτική συνεργασία εμπλέκει έναν αριθμό τοπικών Αρχών (συνήθως όμορων) που ενώνουν τις δυνάμεις τους, με στόχο να αναπτύξουν και να διαχειριστούν αποτελεσματικότερα τις δημόσιες υπηρεσίες και τις υποδομές και να ανταποκριθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στις ανάγκες των χρηστών, παρέχοντας καλύτερης ποιότητας υπηρεσίες και ενισχύοντας την τοπική ανάπτυξη.

Η Διαδημοτική συνεργασία αφορά συνήθως σε οριζόντιες μορφές συνεργασίας μεταξύ Αρχών που ανήκουν στο ίδιο επίπεδο διακυβέρνησης. Ωστόσο, δεν αποκλείει κάθετους δεσμούς ανάμεσα σε Αρχές ενός επιπέδου και Όργανα ή Αρχές από υψηλότερα επίπεδα διακυβέρνησης, όταν αυτό κριθεί απαραίτητο. Η Διαδημοτική Συνεργασία μπορεί να λάβει τις εξής μορφές:

1. Σύνδεσμοι ΟΤΑ

Αποτελούν Ν.Π.Δ.Δ., τα οποία συστήνονται είτε από δύο ή περισσότερους Δήμους (άρθρο 245 Ν. 3463/2006), είτε από ένα ή περισσότερους Δήμους και από την Περιφέρεια στην οποία έχουν την έδρα τους οι Δήμοι αυτοί (άρθρο 105 Ν. 3852/2010). Σκοπός των Συνδέσμων είναι η εκτέλεση έργων ή η παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών, ή η άσκηση αρμοδιοτήτων των Ο.Τ.Α. που τους συνέστησαν, ή ο σχεδιασμός και η κατάρτιση προγραμμάτων και μεθόδων για την ανάπτυξη του ευρύτερου χώρου τους. Ο νομοθέτης είναι δυνατόν να προβλέψει την ανάληψη ορισμένης δραστηριότητας που αφορά σε περισσότερους Ο.Τ.Α. υπό συγκεκριμένη μορφή Συνδέσμου, όπως οι Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (Φο.Δ.Σ.Α.), ο οποίος πλέον προβλέπεται για κάθε Περιφέρεια (άρθρο 104 παρ. 4 Ν. 3852/2010), ή εν γένει από Ν.Π.Δ.Δ., τα οποία οργανώνονται κάθε φορά κατά ιδιαίτερο τρόπο.

2. Αναπτυξιακές Ανώνυμες Εταιρείες Ο.Τ.Α.

Οι Αναπτυξιακές Ανώνυμες Εταιρείες συστήνονται από περισσότερους φορείς της Τ.Α. (που έχουν την πλειοψηφία του εταιρικού κεφαλαίου), αλλά και γενικότερα από φορείς του Δημόσιου Τομέα. Βασικός τους στόχος είναι η επιχειρηματική και η οικονομική ανάπτυξη, η προστασία του περιβάλλοντος και η εφαρμογή σχετικών πολιτικών στον ευρύτερο Διαδημοτικό χώρο.

3. Δίκτυα ΟΤΑ

Ο Ν. 3852/2010 προβλέπει τη δυνατότητα σύστασης δικτύων από δύο ή περισσότερους Δήμους ή και Περιφέρειες με κοινά χαρακτηριστικά (άρθρο 101). Οι ενώσεις αυτές των Ο.Τ.Α. λειτουργούν, εκ του νόμου, με τη μορφή αστικής εταιρείας βάσει των ειδικότερων προβλέψεων του καταστατικού τους.

4. Προγραμματικές Συμβάσεις

Το άρθρο 100 του Ν. 3852/2010 αναφέρει τις ρυθμίσεις για τη δυνατότητα σύναψης προγραμματικών συμβάσεων από τους Ο.Τ.Α. ή και λοιπούς φορείς της Τ.Α. μεταξύ τους ή και με φορείς του Δημόσιου Τομέα, για τη μελέτη και εκτέλεση έργων και προγραμμάτων ανάπτυξης μιας περιοχής, καθώς και για την παροχή υπηρεσιών κάθε είδους. Ουσιαστικά, πρόκειται για συμβάσεις συνεργασίας και συντονισμού των δράσεων των ανωτέρω φορέων, οι οποίες κινούνται στο πεδίο του δημοσίου δικαίου.

5. Συμβάσεις Διαδημοτικής ή Διαβαθμιδικής Συνεργασίας

Ο Ν. 3852/2010 (άρθρο 99) ορίζει ότι Δήμοι της ίδιας Περιφέρειας ή όμοροι Δήμοι μπορούν να συνάπτουν μεταξύ τους συμβάσεις, με τις οποίες αναλαμβάνουν την άσκηση αρμοδιότητας για λογαριασμό τους ή την υποστήριξη της άσκησης της (π.χ. αρμοδιότητες Πολεοδομίας). Ταυτόσημη ρύθμιση περιέχει και η παράγραφος 2 του ίδιου άρθρου σε σχέση με συμβάσεις που συνάπτουν Δήμοι της ίδιας Περιφέρειας με την οικεία Περιφέρεια

1.7.1.18. Δίκτυα πόλεων

Τα δίκτυα στα οποία συμμετέχει ο Δήμος Σερρών παρουσιάζονται παρακάτω :

1. Πανελλαδικό Δίκτυο ΟΤΑ για την υποστήριξη των Ελληνικών Τσιγγάνων (Δίκτυο ΡΟΜ)

Ο Δήμος Σερρών συμμετέχει στο «Δίκτυο Πόλεων κατά του ρατσισμού» (Δίκτυο ΡΟΜ). Η ίδια η ύπαρξη του Δικτύου ΡΟΜ και άλλων παρόμοιων φορέων «υποστήριξης» στην Ελλάδα και σε ολόκληρο τον κόσμο, είναι η απόδειξη πως ακόμη και σήμερα ολόκληρες κοινωνικές ομάδες ζουν και κινούνται στο περιθώριο άλλων – κυρίαρχων - κοινωνιών, οι οποίες βρίσκονται σε ανώτερο οικονομικό, μορφωτικό, επαγγελματικό, οργανωτικό και τελικά ταξικό επίπεδο. Η πραγματική εφαρμογή των πανανθρώπινων Αξιών της Ισότητας, της κοινωνικής Δικαιοσύνης, της Ισοπολιτείας, του σεβασμού των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Δημοκρατίας, εξακολουθεί να αποτελεί μακρινό στόχο τόσο των οργανωμένων κοινωνιών όσο και των Θεσμών που τις υπηρετούν.

Το Δίκτυο ΡΟΜ, ως γνήσιο γέννημα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, έχει Αρχές και Φιλοσοφία που είναι απολύτως ταυτισμένες με το ρόλο του Θεσμού ο οποίος έχει υποχρέωση και καθήκον να προχωράει ανοίγοντας δρόμους με κοινωνικές τομές και παρεμβάσεις αντί να παραμένει απλός θεατής των γεγονότων αποδεχόμενος στερεοτυπικά αδιέξοδα.

Το Δίκτυο ROM ιδρύθηκε τον Σεπτέμβριο του 1995 με την στήριξη της Γεν. Γραμματείας Λαϊκής Επιμόρφωσης (Γ.Γ.Λ.Ε.), της Γεν. Γραμματείας Νέας Γενιάς (Γ.Γ.Ν.Γ.) και της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.), ύστερα από την έκφραση της κατ' αρχήν συμφωνίας 21 Δήμων απ' όλη την Ελλάδα για την ίδρυσή του, στο πρώτο ιδρυτικό Συνέδριο του Δικτύου που έγινε στις 19 & 20 Σεπτεμβρίου στη Θεσσαλονίκη.

Η «κανονική» πολιτική του λειτουργία ξεκίνησε τους πρώτους μήνες του 1996 και σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα (Ιούνιος '96) κατέθεσε πρόταση που αφορούσε το οικιστικό πρόβλημα των Ελλήνων Τσιγγάνων, ενώ ταυτόχρονα συνέβαλλε στη διαμόρφωση του πρώτου Εθνικού Πλαισίου Πολιτικής για τους Έλληνες Τσιγγάνους που εξαγγέλθηκε από την τότε Κυβέρνηση στις 12 Ιουλίου 1996.

Σήμερα, 13 χρόνια από την ίδρυσή του και έχοντας στο δυναμικό του 62 Δήμους μέλη από όλη την Ελλάδα, το Δίκτυο ROM αποτελεί την ενιαία έκφραση της Τ.Α. και αξιόπιστο συνομιλητή ή συνεργάτη για οποιονδήποτε ασχολείται και εμπλέκεται στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που έχουν σχέση με τους Έλληνες Τσιγγάνους στη χώρα μας.

2. Ένωση Ελληνικών Πόλεων με Μεσαιωνικά Κάστρα

Ο Δήμος Σερρών συμμετέχει στην «Ένωση Ελληνικών Πόλεων με Μεσαιωνικά Κάστρα» που είναι μη κερδοσκοπικός, μη κυβερνητικός οργανισμός (ΜΚΟ) που συστάθηκε, ως Σωματείο, δυνάμει της υπ. αριθ. 7408/207 απόφασης του Πρωτοδικείου Αθηνών, τον Ιανουάριο του 2008.

Ήδη, η Ένωση έχει 40 περίπου μέλη-φορείς της Νομαρχιακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που εκπροσωπούν το σύνολο της Ελληνικής επικράτειας, ενώ το Υπουργείο Πολιτισμού έχει έμπρακτα εκφράσει την υποστήριξή του στους σκοπούς, οραματισμούς και άμεσες στοχεύσεις της Ένωσης. Σκοποί της ένωσης είναι :

- Χαρτογράφηση και αποτύπωση των κάστρων, με τη χρήση νέων τεχνολογιών
- Σήμανση και ηλεκτροφωτισμός των κάστρων
- Εκπόνηση μελετών και κατασκευή οδών πρόσβασης για όλα τα κάστρα, ανεξαρτήτως μεγέθους
- Εκπόνηση μελετών και σταδιακή εφαρμογή σχεδίων ανάπλασης του εσωτερικού και του εξωτερικού των κάστρων.
- Δημιουργία χώρων για Αθλητικές και Πολιτιστικές εκδηλώσεις
- Επιλεκτική ενοποίηση των κάστρων, όπου αυτό είναι εφικτό, με την κατασκευή μονοπατιών επικοινωνίας και την δημιουργία ενδιάμεσων σταθμών αναψυχής
- Εκπόνηση τεκμηριωμένου και ιστορικά εμπεριστατωμένου πληροφοριακού υλικού για όλα τα κάστρα
- Δημιουργία σχετικής διαδραστικής ιστοσελίδας και διαδικτυακής επικοινωνίας.
- Χρήση των νέων τεχνολογιών για την ανάδειξη, προβολή και την δημιουργική αξιοποίηση των μεσαιωνικών κτισμάτων άμυνας και κατοικίας - επεξεργασία βάσεων δεδομένων, γεωγραφική και ιστορική ταξινόμηση, συγκριτικά στοιχεία κλπ.
- Διοργάνωση εκδηλώσεων δημοσιότητας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

3. Ευρωπαϊκή Συμμαχία των Πόλεων κατά του Ρατσισμού (European Coalition of Cities Against Racism - ECCAR)

Ο Δήμος Σερρών έχει ενταχθεί από τις 23/11/2007 στο δίκτυο «European Coalition of Cities Against Racism – ECCAR» κατόπιν πρωτοβουλίας της UNESCO Σερρών που δραστηριοποιείται ενεργά σε θέματα ρατσισμού και ξενοφοβίας. Σκοπός του είναι η δημιουργία ενός δικτύου πόλεων που ενδιαφέρονται να μοιραστούν εμπειρίες σε θέματα βελτίωσης της πολιτικής τους στην αντιμετώπιση του ρατσισμού, της διάκρισης και της ξενοφοβίας.

Συγκεκριμένα, οι στόχοι του δικτύου είναι :

- Αντιμετώπιση οποιασδήποτε μορφής ρατσισμού και διάκρισης σε επίπεδο δήμων, προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και σεβασμός στην ποικιλομορφία στην Ευρώπη.
- Υποστήριξη των πόλεων-μελών στην εφαρμογή του σχεδίου δράσης 10 σημείων-στόχων.
- Εκπροσώπηση και προώθηση των κοινών ενδιαφερόντων των πόλεων-μελών της Ε.Ε., του Συμβουλίου της Ευρώπης και των κυβερνήσεων των Ευρωπαϊκών κρατών.
- Ενδυνάμωση της συνεργασίας με ιδρύματα και οργανισμούς που επίσης δεσμεύονται στην αντιμετώπιση του ρατσισμού και της διάκρισης, καθώς και με άλλα ευρωπαϊκά δημοτικά δίκτυα.

Η βάση των δραστηριοτήτων του ECCAR παρέχεται από το σχέδιο δράσης των 10 σημείων-στόχων, το οποίο έχει ως στόχο να υποστηρίξει τις πόλεις-μέλη στον αγώνα ενάντια στο ρατσισμό και τη διάκριση, να τις βοηθήσει να θέσουν προτεραιότητες, να βελτιστοποιήσει τις στρατηγικές τους και να εντείνει τη συνεργασία τους.

Το σχέδιο δράσης ορίζει 10 βασικά σημεία δράσης: Μεγαλύτερη επαγρύπνηση ενάντια στο ρατσισμό, Αξιολογώντας το ρατσισμό και τη διάκριση και εποπτεύοντας τις πολιτικές σε επίπεδο δήμων, Μεγαλύτερη υποστήριξη στα θύματα του ρατσισμού και της διάκρισης, Μεγαλύτερη συμμετοχή και καλύτερα πληροφορημένοι πολίτες, Η πόλη ως ενεργός υποστηρικτής των πρακτικών ίσης ευκαιρίας, Η πόλη ως εργοδότης ίσων ευκαιριών, Δίκαιη πρόσβαση στη στέγαση, Αντικρούοντας το ρατσισμό και τη διάκριση μέσω εκπαίδευσης, Προωθώντας την πολιτιστική ποικιλομορφία, Εγκλήματα μίσους και διαχείριση προβλημάτων.

Τα οφέλη από τη συμμετοχή του Δήμου στο Δίκτυο είναι πολλαπλά, όπως η ανταλλαγή καλών πρακτικών, συμμετοχή σε συνέδρια, προώθηση κοινών ενδιαφερόντων, συνεργασία με τα μέλη/πόλεις του Δικτύου, κτλ..

Ο Δήμος Σερρών συμμετείχε στις παρακάτω ενδεικτικές δράσεις :

- 2^ο Γενικό Συνέδριο του ECCAR (ECCAR 2nd General Conference), Μπολόνια, Ιταλία (Bologna, Italy), 18-20 Σεπτεμβρίου 2008. Τίτλος του Συνεδρίου: “DiverCity: European Cities for an Inclusive Society”. Στο πλαίσιο του Συνεδρίου αυτού, ο Δ. Σερρών συμμετείχε (με παρουσία 2 μαθητριών του Μουσικού Σχολείου) στο project “Youth Voices Against Racism”, το οποίο ήταν μια πρωτοβουλία των FC Barcelona, UNESCO και ECCAR. Το θέμα του εν λόγω project ήταν : «Ρατσισμός και άθλημα».
- Σεμινάριο νέων ενάντια στο Ρατσισμό (Youth Seminar Against Racism), Βαρκελώνη, Ισπανία (Barcelona, Spain), 10-13 Σεπτεμβρίου 2010, το οποίο διοργανώθηκε από την UNESCO και UNESCO Centre Catalonia in Barcelona (Spain). Ο Δ. Σερρών συμμετείχε με την παρουσία 2 νέων από τις Σέρρες.
- Δημιουργία οπτικοακουστικού μηνύματος στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας για την Εξάλειψη των Φυλετικών Διακρίσεων (21 Μαρτίου) για το έτος 2013, κατόπιν πρωτοβουλίας της Γραμματείας του ECCAR να γίνει μία κοινή δράση από όλα τα μέλη/πόλεις του ECCAR (να δημιουργηθεί ένα συλλογικό οπτικοακουστικό μήνυμα από όλα τα μέλη/πόλεις με θεματική το ρατσισμό και τις φυλετικές διακρίσεις).
- Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Δ. Σερρών συμπεριλήφθηκε στο ενημερωτικό δελτίο του ECCAR μηνός 7/2013, με δράσεις που πραγματοποίησε την περίοδο του έτους 2012 και του α' εξαμήνου 2013.

- Σε συνεργασία με τον όμιλο UNESCO Σερρών, ο Δήμος Σερρών κάθε χρόνο πραγματοποιεί δράσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του κοινού σε θέματα ρατσισμού και ξενοφοβίας. Έχουν πραγματοποιηθεί δράσεις σε σχολεία της Α' βάθμιας εκπαίδευσης, καθώς επίσης και συνεντεύξεις τύπου σχετικές με το αντικείμενο.

Η Διοικητική Γραμματεία του ECCAR (ECCAR Administrative Secretariat) παρέχει τις ακόλουθες υπηρεσίες προς τα μέλη της :

- ενεργεί ως σημείο αναφοράς για τις πόλεις-μέλη και ενδιαφερόμενους δήμους.
- προωθεί την επικοινωνία, την ανταλλαγή απόψεων και παραδειγμάτων καλών πρακτικών για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης των 10 σημείων ενάντια στο ρατσισμό ανάμεσα στις πόλεις-μέλη.
- διοργανώνει δραστηριότητες, όπως Γενικά Συνέδρια κτλ.

Η Επιστημονική Γραμματεία του ECCAR (Παρίσι) παρέχει τις ακόλουθες υπηρεσίες προς τα μέλη της:

- αξιολογεί την εφαρμογή του σχεδίου δράσης των 10 σημείων ενάντια στο ρατσισμό με βάση τις αναφορές που δίνουν οι πόλεις-μέλη σε ετήσια βάση.
- συμβουλεύει τις πόλεις-μέλη στην εφαρμογή του σχεδίου δράσης των 10 σημείων ενάντια στο ρατσισμό.

Το Τμήμα Προγραμματισμού, Ανάπτυξης, Ποιότητας και Αποδοτικότητας υποστηρίζει τη συμμετοχή του Δήμου στο δίκτυο, σε συνεργασία με τον όμιλο UNESCO Σερρών.

4. Σύμφωνο των δημάρχων για αστική βιώσιμη ανάπτυξη (*Covenant of Mayors committed to urban sustainable energy*)

Ο Δήμος Σερρών έχει ενταχθεί από τις 07 Απριλίου 2009 στο «Σύμφωνο των δημάρχων για αστική βιώσιμη ανάπτυξη (Covenant of Mayors committed to urban sustainable energy)». Οι πόλεις που υπογράφουν το Σύμφωνο των Δημάρχων συμβάλλουν στους στόχους πολιτικής της ΕΕ για την αλλαγή του κλίματος και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας δια της επίσημης δέσμευσης ότι θα υπερβούν αυτόν τον στόχο δηλαδή να μειώσουν τις εκπομπές τους CO₂ κατά 20% τουλάχιστον έως το 2020, μέσω της υλοποίησης του δικού τους Σχεδίου Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια (SEAP).

Ο Δήμος Σερρών εκπονεί το SEAP, με βοήθεια εξωτερικού συμβούλου, σύμφωνα με την 58918/3-11-2014 σύμβαση. Αποτελεί πρωτοβουλία των δημάρχων των ευρωπαϊκών πόλεων, με σκοπό την δημιουργία ενός δικτύου ευρωπαϊκών τοπικών και περιφερειακών αρχών, με το οποίο δεσμεύονται να υπερβούν το στόχο που έθεσε η ΕΕ για το 2020, μειώνοντας τις εκπομπές του CO₂ στις επικράτειές τους. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί μέσω:

- της εφαρμογής ενός σχεδίου δράσης για τη βιώσιμη ενέργεια.
- Της κινητοποίησης των τοπικών κοινωνιών προκειμένου να συμμετάσχουν στην ανάπτυξη του SEAP.
- Των ετήσιων εκθέσεων αξιολόγησης.
- Της συμμετοχής στην ετήσια συνδιάσκεψη των Δημάρχων της ΕΕ για μια ενεργειακά βιώσιμη ΕΕ.
- Της διοργάνωσης Ημερών Ενέργειας ή Ημερών του Συμφώνου των πόλεων σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και με άλλους ενδιαφερόμενους φορείς, με στόχο να μπορέσουν οι πολίτες να επωφεληθούν άμεσα των ευκαιριών και των πλεονεκτημάτων που προκύπτουν από την ευφυέστερη χρήση της ενέργειας.

Ο Δήμος Σερρών συμμετείχε στο 1^ο ετήσιο συνέδριο του Συμφώνου των Δημάρχων 16-18 Νοεμβρίου 2009 στο Αμβούργο της Γερμανίας "Hamburg City Climate Conference 2009 – First Annual Conference of the Covenant of Mayor".

Το Γραφείο του Συμφώνου των Δημάρχων, το οποίο υλοποιήθηκε και χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, παρέχει τεχνική και προωθητική υποστήριξη, περιλαμβανομένης της εφαρμογής εργαλείων αξιολόγησης και παρακολούθησης, μηχανισμών για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής τεχνογνωσίας μεταξύ επικρατειών και εργαλείων για τη διευκόλυνση της αναπαραγωγής και του πολλαπλασιασμού των επιτυχημένων μέτρων. Διατίθεται επίσης στο να προσφέρει κατευθυντήριες γραμμές και παραδείγματα αναφοράς για πιθανή υλοποίηση και να τα συνδέει με υπάρχουσες δραστηριότητες και δίκτυα που υποστηρίζουν το ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης στον τομέα της προστασίας του κλίματος. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με το Κοινό Κέντρο Ερευνών Joint Research Centre (JRC) θα αναλάβει αυτά τα καθήκοντα σε στενή συνεργασία με το Γραφείο του Συμφώνου. Επίσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλεί άλλους φορείς να συμμετάσχουν στο Σύμφωνο των Δημάρχων ως Δομές Στήριξης και Ορόσημα Συγκριτικής Αξιολόγησης Επιδόσεων Αριστείας.

1.7.1.19. Αδελφοποιήσεις του Δήμου Σερρών

Ο Δήμος Σερρών, στο πλαίσιο της ευρύτερης συνεργασίας του με αντίστοιχους οργανισμούς ξένων χωρών, έχει προβεί σε πράξεις αδελφοποίησης με πόλεις άλλων χωρών, με στόχο τη μεταξύ τους προαγωγή των οικονομικών, πολιτιστικών, μορφωτικών και κοινωνικών σχέσεων. Ανάμεσα στις αδελφοποιημένες πόλεις έχουν αναπτυχθεί ισχυροί δεσμοί αλληλεγγύης και συνεργασίας σε τομείς όπως ο πολιτισμός, ο τουρισμός, η υποβολή κοινών προτάσεων χρηματοδότησης κ.α.. Οι αδελφοποιήσεις του Δήμου Σερρών, για τις οποίες έχουν υπογραφεί πρωτόκολλα αδελφοποίησης παρουσιάζονται παρακάτω :

Πόλη Fosses - Γαλλία

Στις 6 Ιουνίου 1986 υπογράφηκε πρωτόκολλο συμφωνίας της πόλης των Σερρών και της πόλης Fosses της Γαλλίας. Η αδελφοποίηση αυτή έχει σαν σκοπό να προωθήσει τις ανταλλαγές και την αλληλοβοήθεια ανάμεσα στους λαούς μέσα σ' ένα πνεύμα του χάρτη της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας των αδελφοποιημένων πόλεων. Τα πέντε κύρια στοιχεία του καταστατικού χάρτη είναι:

- Πολιτιστικά: Θεωρεί την αδελφοποίηση των πόλεων σαν ένα όργανο της ανθρώπινης μόρφωσης χωρίς καμία προκατάληψη.
- Όχι ανάμιξη: Καμία ανάμιξη στις εσωτερικές υποθέσεις.
- Καμία διάκριση: Να μην αποκλείεται καμία θέληση.
- Δίγλωσση μόρφωση: Εκμάθηση, πέρα από την μητρική γλώσσα, μιας από τις ομιλούμενες γλώσσες της Παγκόσμιας επικοινωνίας. Κάθε πολιτιστική αδελφοποίηση επιφέρει μια συνεχή πρόοδο στη γνωριμία της αδελφής πόλης και πρέπει να διευκολύνει όσο είναι δυνατόν τις γλωσσικές σχέσεις.
- Αλληλεγγύη: Ανταλλαγές ανάμεσα στις ίσες αδελφές πόλεις. Μια αδελφοποίηση αντιπροσωπεύει πιθανότητα αμοιβαίας ανάπτυξης και πηγή αμοιβαίου πολιτισμού.

Οι θεσμοί που ενώνουν ήδη τις πόλεις μας ανταποκρινόμενοι στη διάθεση των κατοίκων των Σερρών και της Fosses, θα επιτρέψουν να καταλήξουμε σε καρποφόρες επαφές, μετά από μια καλύτερη γνωριμία των μεν και των δε, και μάλιστα σε εμπειρικές ανταλλαγές επιτρέποντας στους δυο τρόπους μας να προχωρήσουν στην ανάπτυξη τους. Αυτή η αμοιβαία εκτίμηση θα συντελέσει στην καλή κατανόηση ανάμεσα στους λαούς, απαραίτητο φορέα για την ειρήνη των εθνών.

Δήμος Πετριτσίου - Βουλγαρία

Στις 7 Νοεμβρίου 2005 επικυρώθηκε το πρωτόκολλο αδελφοποίησης του Δήμου Πετριτσίου της Βουλγαρίας και του Δήμου Σερρών προς σκοπό αναπτύξεως διαφόρων δράσεων, στο πλαίσιο της αρχής της αμοιβαιότητας μέσω:

- Καλλιέργειας φιλικών σχέσεων μεταξύ των δυο πόλεων και των κατοίκων τους.
- Προωθήσεως προγραμμάτων κοινού ενδιαφέροντος σ'όλους τους τομείς της ανθρώπινης δράσης.
- Ανταλλαγής εμπειριών σε ζητήματα διοικήσεως και οργανώσεως της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
- Ανταλλαγής αποστολών και συμμετοχής τους σε πολιτιστικές, καλλιτεχνικές ή αθλητικές εκδηλώσεις ή συνδιοργάνωση τέτοιων εκδηλώσεων.
- Αμοιβαίας τουριστικής προβολής των δυο πόλεων. Στις 31/10/2005 πραγματοποιείται η πρώτη συνάντηση των δυο πόλεων στις Σέρρες. Οι δυο πόλεις συμμετέχουν από κοινού στο πρόγραμμα Κατάρτισης: « Διασυνοριακή συνεργασία και προγράμματα Κατάρτισης» του μέτρου "Ενίσχυση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και ανάπτυξη ανθρωπίνων πόρων". Η χρηματοδότηση του προγράμματος έγινε από την Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG III A Phare CBC Ελλάδα- Βουλγαρία. Στο πρόγραμμα αυτό που διήρκησε από τις 3/12/2007 έως τις 21/12/2007 και πραγματοποιήθηκε στην Δημοτική Επιχείρηση Επαγγελματικής Κατάρτισης (Δ.Ε.Ε.Κ.), συμμετείχαν 20 υπάλληλοι του Δήμου Πετριτσίου και 20 του Δήμου Σερρών.

Βέλικο Τύρνοβο – Βουλγαρία

Η έγκριση αδελφοποίησης πραγματοποιήθηκε στις 10/11/1988. Στις 22 Μαρτίου 1992 συμφωνήθηκε πρωτόκολλο για διμερή συνεργασία και συνέχιση των διμερών σχέσεων μεταξύ δυο αδελφοποιημένων πόλεων Βέλικο Τύρνοβο της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και του Δήμου Σερρών. Οι δυο πλευρές συμφώνησαν τα εξής:

- Ανταλλαγή πληροφοριών για προτάσεις, προγράμματα από τις δυο πλευρές για ανταλλαγή λαογραφικών συγκροτημάτων, καλλιτεχνικών εκθέσεων, φωτογραφικών εκθέσεων και άλλων θεμάτων στον τομέα του πολιτισμού.
- Το Δημοτικό Συμβούλιο Σερρών να δώσει πληροφορίες σχετικές με την δράση των βασικών εταιριών των Σερραίων.
- Ο Δήμος Σερρών να δώσει πληροφορίες για τις επισκέψεις αντιπροσώπων της Ένωσης Αγροτικών Συλλόγων.
- Ο Δήμος Βέλικο Τύρνοβο υποχρεούται να συμβάλλει στην επίσκεψη των επιχειρηματιών στον τομέα τουρισμού και στην πραγματοποίηση επαφών με επιχειρηματίες της πόλης των Σερρών.
- Οι δυο Δήμοι να κάνουν ανταλλαγή πληροφοριών σε εξειδικευμένους τομείς των υπηρεσιών σε δομή και σε σύνθεση.

Επιπλέον, ο Δήμος Σερρών έχει λάβει έγκριση για τις κάτωθι αδελφοποιήσεις, οι οποίες όμως δεν προχώρησαν σε επικύρωση του πρωτοκόλλου συνεργασίας μεταξύ τους :

- Belgorad – Dnestrovsky – Ουκρανία
- Μινεράλνιε Βόντι – Ρωσία
- Bijeljina – Βοσνία Ερζεγοβίνη

1.8.1 Αξιολόγηση του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου Σερρών και εντοπισμός των κρίσιμων ζητημάτων εσωτερικής ανάπτυξης (Δυνατότητες – Αδυναμίες, Ευκαιρίες – Περιορισμοί)

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ / ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ : ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ			
Θέματα Ανάπτυξης	Εσωτερικής	Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Αδυναμίες και Περιορισμοί
Λειτουργία (Δραστηριότητες Διαδικασίες)	&	Δυνατότητες	Αδυναμίες
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Εφαρμογή συστήματος διοίκησης ποιότητας (Τμ. Δόμησης, Δ. Τεχν. Υπ) ➤ Ικανότητα έγκαιρης εξυπηρέτησης όλων των πολιτών (Τμ. Δόμησης, Δ. Τεχν. Υπ.) ➤ Ανάπτυξη διαδικτυακού ιστοχώρου για τις παρεχόμενες υπηρεσίες του Τμ. Δόμησης. ➤ Δημιουργία domain server για την εξυπηρέτηση των νέων υπηρεσιών του Δήμου Σερρών. ➤ Εξυπηρέτηση των πολιτών ως προς τα γραπτά αιτήματα – καταγγελίες μέσα στα προβλεπόμενα εκ του νόμου χρονικά όρια (Τμ. Δόμησης) ➤ Λόγω του πολυπληθούς αντικειμένου και της πολυνομοθεσίας υπάρχει καλύτερος και πιο συμμετοχικός τρόπος διοίκησης και λειτουργίας του Τμ. Δόμησης. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάγκη επιτάχυνσης διαδικασιών (λόγω έλλειψης προσωπικού (Τμ. Δόμησης, Δ. Τεχν. Υπ)) ➤ Έλλειψη ενιαίου χώρου για το αρχείο και τα γραφεία του Τμήματος Δόμησης ➤ Έλλειψη χώρου για το αρχείο της Δ. Τεχν. Υπ. ➤ Ανάγκη εκσυγχρονισμού και βελτίωσης της επιχειρησιακής ικανότητας (Τμ. Δόμησης) ➤ Αδυναμία καταγραφής και συστηματικής παρακολούθησης του συνόλου των αιτημάτων των δημοτών. (Δ. Τεχν. Υπ) ➤ Βελτίωση δικτύου ηλεκτροφωτισμού (Δ. Τεχν. Υπ). ➤ Βελτίωση της δυνατότητας κλαδέματος των δεντροστοιχιών (Δ. Τεχν. Υπ).

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ / ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ : ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ			
Θέματα Ανάπτυξης	Εσωτερικής	Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Αδυναμίες και Περιορισμοί
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αναβάθμιση των σχολικών κτιριακών υποδομών (Δ. Τεχν. Υπ). ➤ Μεγάλη εμπειρία και γνώση του αντικειμένου (Δ. Τεχν. Υπ). ➤ Ανάπτυξη συστήματος παρακολούθησης οχημάτων GIS, BEMS (Δ. Τεχν. Υπ) ➤ Μεγάλη εμπειρία στη διαχείριση ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών προγραμμάτων και έργων Εξοικονόμησης Ενέργειας (Δ. Τεχν. Υπ). ➤ Ικανοποιητική κατάσταση οργάνωσης των αποθηκών της υπηρεσίας (Δ. Τεχν. Υπ.) ➤ Προώθηση των δράσεων προς τρίτους. (Δ. Τεχν. Υπ.) ➤ Προώθηση χρήσης εναλλακτικών μορφών ενέργειας. (Δ. Τεχν. Υπ.) ➤ Σημαντική γραμματειακή οργάνωση. . (Δ. Τεχν. Υπ.) ➤ Πολύ καλή γνώση του θεσμικού πλαισίου παραγωγής και υλοποίησης τεχνικών έργων μέσω της αξιοποίησης νομικών βιβλιοθηκών. (Δ. Τεχν. Υπ.) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Έλλειψη συντονισμού και συνεργασίας με συναρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου Σερρών για την επίλυση προβλημάτων (Δ. Τεχν. Υπ)

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ / ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ : ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ			
Θέματα Ανάπτυξης	Εσωτερικής	Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Αδυναμίες και Περιορισμοί
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αποτελεσματική διεκπεραίωση διαδικασιών επίβλεψης έργων από τη Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών. (Δ. Τεχν. Υπ.) ➤ Άσκηση όλων των προβλεπόμενων δραστηριοτήτων που αφορούν στην υλοποίηση τεχνικών έργων της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών. ➤ Μεγάλη εμπειρία σε θέματα επίβλεψης ➤ Ικανοποιητική ανταπόκριση των παρεχόμενων υπηρεσιών των Τμημάτων της Διεύθυνσης. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Μη οργανωμένη διαχείριση πάρκου κυκλοφοριακής αγωγής. (Δ. Τεχν. Υπ) ➤ Επέκταση συνεργείου άμεσης επισκευής βλαβών. (Δ. Τεχν. Υπ) ➤ Αδυναμία εξοικονόμησης ενέργειας και οικονομικών πόρων. (Δ. Τεχν. Υπ) ➤ Μη συστηματική παρακολούθηση και τήρηση του αρχείου αποδοτικότητας της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών. (Δ. Τεχν. Υπ) ➤ Βελτίωση της δυνατότητας της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών στην παρακολούθηση και επίβλεψη των εργασιών ➤ Έλλειψη χώρων στάθμευσης / συντήρησης των δρόμων.
		Ευκαιρίες	Περιορισμοί
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυνατότητα επικαιροποίησης και αναβάθμισης εσωτερικών κανονισμών (Δ. Τεχ. Υπ.) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Κωδικοποίηση - απλούστευση της νομοθεσίας που αποβλέπει στην ελάφρυνση των νομοθετικών

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ / ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ : ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ			
Θέματα Ανάπτυξης	Εσωτερικής	Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Αδυναμίες και Περιορισμοί
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αξιοποίηση περιοχών του Δήμου για την δημιουργία νέων πάρκων(Δ. Τεχν. Υπ). ➤ Δυνατότητα παραχώρησης επιπλέον θέσεων στάθμευσης σε ΑΜΕΑ (Δ. Τεχν. Υπ). ➤ Αξιοποίηση διοικητικών δυνατοτήτων και άλλων νομικών προσώπων του Δήμου (Δ. Τεχν. Υπ). ➤ Συνεργασία με Εταιρείες Ενεργειακών Υπηρεσιών ή ΣΔΙΤ για αντικατάσταση λαμπτήρων οδοφωτισμού με νέους ενεργειακούς. (Δ. Τεχν. Υπ). ➤ Αξιοποίηση σύγχρονων χρηματοδοτικών εργαλείων και ορθή διαχείριση ανταποδοτικών πόρων. (Δ. Τεχν. Υπ). ➤ Συμμετοχή σε προγράμματα χρηματοδότησης, συνεργασία με ιδιώτες επενδυτές για προώθηση ΑΠΕ. (Δ. Τεχν. Υπ). ➤ Συνεργασία με συμβούλους εξειδικευμένους σε χρηματοοικονομικά θέματα. (Δ. Τεχν. Υπ). ➤ Αξιοποίηση συστημάτων παρακολούθησης και συνεργασία με το αρμόδιο τμήμα. (Δ. Τεχν. Υπ). 	<p>μηχανισμών μέσω της αυστηρής εφαρμογής των αρχών της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας (Τμ. Δόμησης)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Τυποποίηση διαδικασιών και εγγράφων σε όλες τις διαδικασίες των τμημάτων. (Δ. Τεχν. Υπ). ➤ Η αργή ενσωμάτωση συστημάτων παρακολούθησης έργων και αιτήσεων από την υπηρεσία. ➤ Οι αδυναμίες παρακολούθησης και μέτρησης των αποτελεσμάτων και αξιολόγησης της απόδοσης και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών από τους οργανισμούς της Δημόσιας Διοίκησης. ➤ Αδυναμία εξασφάλισης των αναγκών προϋποθέσεων (θεσμικών, οργανωτικών, στελέχωσης, κλπ.) για την πλήρη αξιοποίηση των ΤΠΕ για την ανάπτυξη υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ / ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ : ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ			
Θέματα Ανάπτυξης	Εσωτερικής	Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Αδυναμίες και Περιορισμοί
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ψηφιοποίηση /χαρτογράφηση υποδομών σε ολόκληρο των Δήμο Σερρών. ➤ Αξιοποίηση δυνατοτήτων χρηματοδότησης έργων αναδιοργάνωσης μέσω των προγραμμάτων Ψηφιακής Σύγκλισης και Αναβάθμισης δημόσιας διοίκησης. ➤ Εφαρμογή του συστήματος Διοίκησης Ολικής Ποιότητας το οποίο μπορεί να συμβάλλει στη βελτιστοποίηση των διαδικασιών για την καλύτερη λειτουργία των υπηρεσιών. ➤ Αξιοποίηση των ΤΠΕ για την διεύρυνση των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και την καθιέρωση των ψηφιακών συναλλαγών. ➤ Δυνατότητα προώθησης του αναπτυξιακού ρόλου του Δήμου μέσω ολοκληρωμένων παρεμβάσεων ευρείας κλίμακας στην ευρύτερη περιοχή. 	

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ / ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ : ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ			
Θέματα Ανάπτυξης	Εσωτερικής	Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Αδυναμίες και Περιορισμοί
Οργάνωση συνεργασίες	και	Δυνατότητες	Αδυναμίες
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Πολύ καλή συνεργασία με φορείς του Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα (Τμ. Δόμησης, Δ. Τεχν. Υπ.) ➤ Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών και συστήματος διαχείρισης ποιότητας. ➤ Πλήρης άσκηση των προβλεπόμενων από τον νέο ΟΕΥ αρμοδιοτήτων και υπηρεσιών της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών και του Τμήματος Πολεοδομίας. ➤ Καλή συνεργασία της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών με άλλες Δομές και υπηρεσίες εκτός Δήμου. ➤ Ικανοποιητικός συντονισμός των Τμημάτων της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών με τις άλλες υπηρεσίες του Δήμου και απουσία επικάλυψης αρμοδιοτήτων/ δραστηριοτήτων. ➤ Πολύ καλός συντονισμός των Τμημάτων Μελετών και Εκτέλεσης Έργων της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών με τις άλλες υπηρεσίες του Δήμου. ➤ Καλή συνεργασία με τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Δήμου. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάγκη δημιουργίας Διεύθυνσης Δόμησης. ➤ Ανάγκη καλύτερου συντονισμού των Τμημάτων της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών με τις Οικονομικές Υπηρεσίες. ➤ Ανάγκη οργάνωσης του ηλεκτρονικού αρχείου. (Δ. Τεχν. Υπ) ➤ Ανάγκη νομικής υποστήριξης (ΔΤΥ) ➤ Ανάγκη έγκαιρης ανταπόκρισης με άλλες Δομές και υπηρεσίες εκτός Δήμου και επιτυχούς συνεργασίας. ➤ Ανάγκη καλύτερης παρακολούθησης και εκτέλεσης του τεχνικού προγράμματος, για τη διενέργεια δημοπρασιών και την τήρηση ηλεκτρονικού αρχείου.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ / ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ : ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ		
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ		
Θέματα Ανάπτυξης	Εσωτερικής	
Δυνατότητες και Ευκαιρίες		Αδυναμίες και Περιορισμοί
	Ευκαιρίες <ul style="list-style-type: none"> ➤ Σύσταση ομάδων εργασίας από κοινωνικούς εταίρους και θεσμικούς φορείς για την λήψη αποφάσεων. ➤ Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών για άμεση επικοινωνία και συνεργασίες. ➤ Η δυνατότητα αξιοποίησης των ΕΠ Ψηφιακή Σύγκλιση και Αναβάθμιση της Δημόσιας Διοίκησης. 	Περιορισμοί <ul style="list-style-type: none"> ➤ Το κανονιστικό πλαίσιο της Δημόσιας Διοίκησης που χαρακτηρίζεται από σοβαρές δυσλειτουργίες λόγω της πολυπλοκότητας των διαδικασιών, κυρίως σε ό,τι αφορά στις συναλλαγές των δημοσίων υπηρεσιών με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. ➤ Καθιερωμένες πρακτικές περιστασιακής και περιπτωσιακής εισαγωγής ρυθμίσεων στη Δημόσια Διοίκηση, χωρίς ολιστική προσέγγιση και ολοκληρωμένο πρόγραμμα μεταρρύθμισης. ➤ Η απουσία οργάνωσης σε θέσεις εργασίας, καθηκοντολογίου και περιγραφών εργασίας για τους οργανισμούς της Δημόσιας Διοίκησης.
	Δυνατότητες <ul style="list-style-type: none"> ➤ Αξιόλογο και έμπειρο ανθρώπινο δυναμικό (Τμ. Δόμησης, Δ. Τεχν. Υπ.) ➤ Αξιοποίηση του υφιστάμενου δυναμικού του Δήμου όπου είναι εφικτό (Τμ. Δόμησης) 	Αδυναμίες <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάγκη εκπαίδευσης και επιμόρφωσης του προσωπικού σε θέματα πολεοδομίας (Τμ. Δόμησης, Δ. Τεχν. Υπ) ➤ Βελτίωση και άμεση ανανέωση μηχανοργάνωσης (Τμ. Δόμησης, Δ.Τεχν. υπ).

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ / ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ : ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ			
Θέματα Ανάπτυξης	Εσωτερικής	Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Αδυναμίες και Περιορισμοί
Ανθρ. Δυναμικό / Υλικοτεχνική Υποδομή		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Σχετική επάρκεια εξοπλισμού/μηχανημάτων (ΔΤΥ) ➤ Δυνατότητα καταγραφής των αναγκών της Δ/νσης, οργάνωση των προμηθειών και τακτική συντήρηση του εξοπλισμού. ➤ Σχετική επάρκεια του ανθρώπινου δυναμικού της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών. ➤ Εμπειρία και τεχνογνωσία του μόνιμου προσωπικού των Τμημάτων της Διεύθυνσης ➤ Αξιοποίηση του υφιστάμενου δυναμικού των αποκεντρωμένων υπηρεσιών των Δήμου. ➤ Ανάγκη επιμόρφωσης του προσωπικού των διαφόρων Τμημάτων της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών σε συναφή με το Τμήμα θέματα. ➤ Ανεπάρκεια εξοπλισμού/μηχανημάτων/οχημάτων της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών και ανάγκη ενίσχυσης και καλύτερης συντήρησής τους. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού (Τμ. Δόμησης, Δ. Τεχν. Υπ) ➤ Ανάγκη ενίσχυσης – αναβάθμισης της υλικοτεχνικής υποδομής (Τμ. Δόμησης, Δ. Τεχν. Υπ). ➤ Ανάγκη καλύτερου συντονισμού των τμημάτων της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών. ➤ Ανάγκη οργάνωσης αποθηκών εξοπλισμού και υλικών. ➤ Ανάγκη ενίσχυσης του προσωπικού του Τμήματος Η/Μ Έργων-Η/Φ-Συγκοινωνιών-Αδειοδοτήσεων της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών. ➤ Υλικοτεχνικός εξοπλισμός (S/W και H/W) των Τμημάτων Μελετών και Εκτέλεσης Έργων της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ / ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ : ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ			
Θέματα Ανάπτυξης	Εσωτερικής	Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Αδυναμίες και Περιορισμοί
		Ευκαιρίες	Περιορισμοί
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Παροχή κινήτρων στο προσωπικό (Δ. Τεχν. Υπ) ➤ Προβλέψεις για ενίσχυση της υλικοτεχνικής υποδομής μέσω των δράσεων αναβάθμισης της δημόσιας διοίκησης (ΕΣΠΑ). ➤ Ωρίμανση συνθηκών για την από απόσταση εξυπηρέτηση των δημοτών. ➤ Δυνατότητες ενίσχυσης της πολιτικής ανάπτυξης ανθρωπίνων πόρων διαμέσου του ΕΠ «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα 2014-2020». ➤ Παροχή δυνατοτήτων κάλυψης των αναγκών στελέχωσης με σύγχρονες ειδικότητες διαμέσου του νέου κλαδολογίου. ➤ Νέα προγράμματα διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού και στοχοθεσίας. ➤ Οι δυνατότητες και ευκαιρίες εκπαίδευσης των στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης που παρέχονται διαμέσου της προγραμματικής σύμβασης μεταξύ ΥΠΕΣΔΔΑ-ΕΚΔΔΑ-ΑΔΕΔΥ σκοπός της οποίας είναι η ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού μέσα από την υλοποίηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων επιμόρφωσης 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανεπαρκής σύνδεση της προσφερόμενης εκπαίδευσης και επιμόρφωσης με τις πραγματικές ανάγκες στο επίπεδο του δημόσιου οργανισμού και στο ατομικό επίπεδο του υπαλλήλου. ➤ Δημοσιονομική κρίση - Εφαρμογή νέου / δυσμενέστερου καθεστώτος στις προσλήψεις. ➤ Μείωση ΚΑΠ. ➤ Μείωση ΣΑΤΑ.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ / ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ : ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ			
Θέματα Ανάπτυξης	Εσωτερικής	Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Αδυναμίες και Περιορισμοί
Οικονομικά (Εσοδα / Δαπάνες)		Δυνατότητες	Αδυναμίες
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αύξηση εσόδων από τέλη (ΔΤΥ). ➤ Αύξηση εσόδων από αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας (ΔΤΥ). ➤ Ορθολογική χρέωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τρίτους (ΔΤΥ). ➤ Συστηματικότερη παρακολούθηση καταναλισκόμενων πόρων (ΔΤΥ). ➤ Είσπραξη προστίμων από περιβαλλοντικές παρεμβάσεις. (ΔΤΥ). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Περιορισμένη δυνατότητα αυτοχρηματοδότησης έργων. (ΔΤΥ). ➤ Δυσκολία στις συναλλαγές με τρίτους της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών (προμηθευτές, κ.τ.λ.), λόγω της συνολικής οικονομικής δυσχέρειας του Δήμου και της γενικότερης οικονομικής κρίσης της χώρας.
		Ευκαιρίες	Περιορισμοί
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αξιοποίηση των νέων χρηματοδοτικών προγραμμάτων, εργαλείων και μέσων. (ΔΤΥ). ➤ Αξιοποίηση των ιδιωτικών επενδύσεων. (ΔΤΥ). ➤ Αξιοποίηση χρέωσης υπηρεσιών προς τρίτους. (ΔΤΥ). ➤ Ύπαρξη ευκαιριών αξιοποίησης της δημοτικής περιουσίας (πχ. ΣΔΙΤ). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Έλλειψη ρευστότητας/ περιορισμένοι οικονομικοί πόροι (ΔΤΥ). ➤ Έλλειψη ολοκληρωμένου σχεδίου αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας. (ΔΤΥ). ➤ Υστέρηση μηχανισμού είσπραξης οφειλών. (ΔΤΥ). ➤ Κωδικοποίηση και απλούστευση της νομοθεσίας. (ΔΤΥ). ➤ Περιορισμός του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ / ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ : ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ			
Θέματα Ανάπτυξης	Εσωτερικής	Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Αδυναμίες και Περιορισμοί
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυνατότητα εξασφάλισης χρηματοδοτήσεων από προγράμματα περιφερειακού ή εθνικού χαρακτήρα ή με απευθείας χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση. ➤ Προθυμία του ιδιωτικού τομέα να συνεργαστεί με τον δημόσιο τομέα και να συμμετάσχει σε πρωτοβουλίες. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Περικοπές υφιστάμενων επιχορηγήσεων των δομών των ΟΤΑ από κεντρικούς φορείς ή καθυστερήσεις στη ροή των επιχορηγήσεων. ➤ Μειωμένες δυνατότητες χρηματοδότησης των ΟΤΑ, λόγω της οικονομικής κρίσης στη χώρα η οποία προκαλεί μείωση των δαπανών του δημοσίου. ➤ Μειωμένες δυνατότητες δανεισμού των ΟΤΑ από Τράπεζες και μικτών επενδύσεων με ιδιώτες.

Κρίσιμα Ζητήματα / Ανάγκες

- Υιοθέτηση συστημάτων και αποτελεσματικών διαύλων επικοινωνίας μεταξύ των Τμημάτων της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών αλλά και με τα Τμήματα άλλων Δ/σεων.
- Ανάγκη εκπαίδευσης - επιμόρφωσης των στελεχών σε συναφή με το αντικείμενο εργασιών των επιμέρους Τμημάτων των Δ/σεων.
- Αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού των αποκεντρωμένων Υπηρεσιών του Δήμου.
- Ενίσχυση της υλικοτεχνικής υποδομής και αναβάθμιση συστημάτων Η/Υ.
- Ενίσχυση της τυποποίησης των διαδικασιών για την επίτευξη συνολικού ελέγχου και εφαρμογής του εφαρμοζόμενου συστήματος διασφάλισης ποιότητας της παρεχόμενης υπηρεσίας/εκτέλεσης έργου.
- Κατασκευή τεχνικών έργων εντός και εκτός της πόλης των Σερρών.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ / ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ : ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ			
Λειτουργία (Δραστηριότητες Διαδικασίες)	Δυνατότητες		Αδυναμίες
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Άμεση και ικανοποιητική ανταπόκριση των παρεχόμενων εν γένει υπηρεσιών των Δ/νσεων Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών στις ανάγκες των Δημοτών. ➤ Διοικητική εξυπηρέτηση των δημοτών των Τοπικών Κοινοτήτων από υπηρεσίες του Δήμου που οργανώθηκαν στις ΤΚ μετά την έναρξη της εφαρμογής του Καλλικράτη. ➤ Ικανοποιητική διοικητική εξυπηρέτηση των δημοτών (δημοτολόγιο, ληξιαρχείο κλπ) 		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυσλειτουργία των υπηρεσιών εξαιτίας της αύξησης της γραφειοκρατίας στην εκτέλεση των διοικητικών πράξεων. ➤ Εμπλοκή στην αποτελεσματική λειτουργία των υπηρεσιών εξαιτίας της εμπλοκής πολλών συναρμόδιων φορέων. ➤ Δημιουργία πρόσθετης μη παραγωγικής απασχόλησης για την κάλυψη των αναγκών του «Διαύγεια». ➤ Δυσκολία των Διευθύνσεων στο συντονισμό των επιμέρους διαδικασιών.
	Ευκαιρίες		Περιορισμοί
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αξιοποίηση δυνατοτήτων χρηματοδότησης έργων αναδιοργάνωσης μέσω των προγραμμάτων Ψηφιακής Σύγκλισης και Αναβάθμισης δημόσιας διοίκησης. ➤ Εφαρμογή του υπάρχοντος συστήματος Διοίκησης Ολικής Ποιότητας το οποίο μπορεί να συμβάλλει στη βελτιστοποίηση των διαδικασιών για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη λειτουργία των Υπηρεσιών. 		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Προβλήματα ολοκλήρωσης θεσμικού πλαισίου ηλεκτρονικής διοίκησης. ➤ Οι αδυναμίες στοχοθεσίας, παρακολούθησης και μέτρησης των αποτελεσμάτων και αξιολόγησης της απόδοσης και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών από τους οργανισμούς της Δημόσιας Διοίκησης. ➤ Η έμφαση στις διαδικασίες τυπικής νομιμότητας δεν είναι πάντοτε αντίστοιχη με την προσπάθεια παραγωγής υψηλής ποιότητας έργων και υπηρεσιών.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ / ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ : ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ		
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η κατεύθυνση εξορθολογισμού των υφιστάμενων διοικητικών δομών, με γνώμονα την καταπολέμηση της γραφειοκρατίας, την απλούστευση και επιτάχυνση των διοικητικών διαδικασιών και την εν γένει αναδιοργάνωση των υπηρεσιών του δημόσιου τομέα, της περιφερειακής διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που εμπεριέχεται στη στρατηγική για τη Δημόσια Διοίκηση στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ. ➤ Η αξιοποίηση των ΤΠΕ για τη διεύρυνση των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και την καθιέρωση των ψηφιακών συναλλαγών. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αδυναμία εξασφάλισης των αναγκαίων προϋποθέσεων (θεσμικών, οργανωτικών, στελέχωσης, κλπ.) για την πλήρη αξιοποίηση των ΤΠΕ για την ανάπτυξη υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
Οργάνωση / Συνεργασίες	Δυνατότητες	Αδυναμίες
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Πολύ καλό επίπεδο λειτουργίας του γραφείου πρωτοκόλλου και καλή συνεργασία με τις υπόλοιπες Δ/νσεις και αποκεντρωμένες υπηρεσίες. ➤ Αποτελεσματική λειτουργία του Τμήματος εισπράξεων και καλή συνεργασία και συντονισμός με τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Μη ικανοποιητική συνεργασία μεταξύ των διαφόρων Τμημάτων των Δ/νσεων Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών με άλλες υπηρεσίες του Δήμου. ➤ Ανάγκη καλύτερης και ουσιαστικότερης συνεργασίας των Δ/νσεων Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών με τους αιρετούς εκπροσώπους του Δήμου. ➤ Ο ρόλος των αιρετών δεν περιορίζεται μόνο στην άσκηση των προβλεπόμενων καθηκόντων, αλλά λειτουργούν και ως υπηρεσιακά όργανα.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ / ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ : ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ		
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ		
	Ευκαιρίες	Περιορισμοί
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η συνεχής βελτίωση των συνεργασιών μεταξύ υπηρεσιών του Δημόσιου τομέα. ➤ Η εισαγωγή συστημάτων ηλεκτρονικών συναλλαγών. ➤ Η δυνατότητα αξιοποίησης των ΕΠ Ψηφιακή Σύγκλιση και Διοικητική Μεταρρύθμιση της Δημόσιας Διοίκησης. ➤ Η αξιοποίηση των αρχών του e-government για την αναδιοργάνωση της εσωτερικής λειτουργίας των δημόσιων υπηρεσιών. ➤ Εφαρμογή νέου ρυθμιστικού πλαισίου της διοικητικής δράσης και της οργάνωσης των δημόσιων υπηρεσιών. ➤ Προώθηση δράσεων οργανωτικού και επιχειρησιακού ανασχεδιασμού της κεντρικής, περιφερειακής διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης μέσω του ΕΠ «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα 2014 – 2020» 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Το κανονιστικό πλαίσιο της Δημόσιας Διοίκησης που χαρακτηρίζεται από σοβαρές δυσλειτουργίες λόγω της πολυπλοκότητας των διαδικασιών και της ασάφειας του θεσμικού πλαισίου, κυρίως σε ό,τι αφορά στις συναλλαγές των δημοσίων υπηρεσιών με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. ➤ Η απουσία οργάνωσης σε θέσεις εργασίας, καθηκοντολογίου και περιγραφών εργασίας για τους οργανισμούς της Δημόσιας Διοίκησης.
Ανθρώπινο Δυναμικό,	Δυνατότητες	Αδυναμίες
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Επάρκεια προσωπικού και σημαντική εμπειρία και εξειδίκευση των στελεχών των Δ/νσεων. ➤ Αναζήτηση επιμορφώσεων/εκπαιδύσεων μέσω του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Ινστιτούτου Επιμόρφωσης. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάγκη πρόσληψης εξειδικευμένου και μόνιμου προσωπικού. ➤ Ανάγκη ανανέωσης εξοπλισμού και υποδομών γραφείων. ➤ Ανάγκη αναβάθμισης συγκεκριμένων εφαρμογών ΤΠΕ.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ / ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ : ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ		
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ		
Υλικοτεχνική Υποδομή	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Σημαντική προτεραιότητα του ΕΣΠΑ 2014-2020, η βελτίωση της διοικητικής ικανότητας της δημόσιας διοίκησης. ➤ Παροχή δυνατοτήτων κάλυψης των αναγκών στελέχωσης με σύγχρονες ειδικότητες διαμέσου του νέου κλαδολογίου. ➤ Αξιοποίηση των προγραμμάτων απασχόλησης. ➤ Νέα προγράμματα διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού και στοχοθεσίας. ➤ Ιδιαίτερη έμφαση των ευρωπαϊκών πολιτικών στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας. ➤ Η εισαγωγή των Τεχνολογικών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη Δημόσια Διοίκηση, ως εργαλείο για την υποστήριξη των διοικητικών και οργανωτικών αλλαγών. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάγκη εξοικείωσης και επιμόρφωσης του προσωπικού σε θέματα προσλήψεων, υπηρεσιακής κατάστασης υπαλλήλων, σύνταξη οργανισμού εσωτερικών υπηρεσιών κ.α ➤ Μη ικανοποιητικοί χώροι εργασίας εν γένει για τη λειτουργία των Τμημάτων των Δ/σεων Διοικητικών & Οικονομικών Υπηρεσιών ➤ Αδυναμία χρήσης τεχνολογικών εργαλείων, μέσων και εφαρμογών από μερίδα των στελεχών των Δ/σεων Διοικητικών & Οικονομικών Υπηρεσιών. ➤ Ανεπάρκεια χώρων εργασίας και αναβάθμιση των Η/Υ στο Τμήμα Ταμειακής Υπηρεσίας της Δ/σης Οικονομικών Υπηρεσιών.
	Ευκαιρίες	Περιορισμοί
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Βελτίωση μηχανογράφησης όλων των υπηρεσιών. ➤ Αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού των Δημοτικών Ενοτήτων και των Τοπικών Κοινοτήτων. ➤ Βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής μέσω συγχρηματοδοτημένων έργων. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Περιορισμός προσλήψεων. ➤ Η αναντιστοιχία μεταξύ της στελέχωσης των υπηρεσιών και των πραγματικών αναγκών τους, σε ενδο-υπηρεσιακό και σε δι-υπηρεσιακό επίπεδο, ως προς τα αριθμητικά μεγέθη ➤ Δημοσιονομική κρίση - ύφεση της ελληνικής οικονομίας.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ / ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ : ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ			
Οικονομικά Δαπάνες)	(Εσοδα	Δυνατότητες	
		Αδυναμίες	
		Ευκαιρίες	
		Περιορισμοί	
		<ul style="list-style-type: none">➤ Δυνατότητες αξιοποίησης της δημοτικής περιουσίας, μέσω νέων μορφών συνεργασίας/χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none">➤ Έλλειψη ταμειακής ρευστότητας με αρνητικές συνέπειες ανταπόκρισης της Δ/νσης Οικονομικών Υπηρεσιών στο καθημερινό της έργο.➤ Δυσκολία στις συναλλαγές με τρίτους της Δ/νσης Οικονομικών Υπηρεσιών (προμηθευτές, κ.τ.λ.), λόγω της συνολικής οικονομικής δυσχέρειας➤ Μείωση των ΚΑΠ.➤ Ανάγκη καλύτερου ελέγχου και εξορθολογισμού των δαπανών.
		<ul style="list-style-type: none">➤ Μείωση κόστους λειτουργίας λόγω της γενίκευσης της χρήσης δικτυακών εφαρμογών.➤ Η αξιοποίηση των ΤΠΕ για την αναβάθμιση των συστημάτων ελέγχου και οικονομικής διαχείρισης➤ Ύπαρξη ευκαιριών αξιοποίησης της δημοτικής περιουσίας (πχ. ΣΔΙΤ).➤ Δυνατότητα εξασφάλισης χρηματοδοτήσεων από προγράμματα ευρωπαϊκού, περιφερειακού και εθνικού χαρακτήρα.➤ Αξιοποίηση των νέων χρηματοδοτικών εργαλείων και μέσων.	<ul style="list-style-type: none">➤ Ανελαστικές δαπάνες λειτουργίας.➤ Περιορισμένη αξιοποίηση των εθνικών και ευρωπαϊκών κονδυλίων.➤ Αυξανόμενη εξάρτηση των ΟΤΑ από εξωτερικές ενισχύσεις.➤ Μειωμένες δυνατότητες χρηματοδότησης των ΟΤΑ, λόγω της συνεχιζόμενης οικονομικής κρίσης στη χώρα η οποία προκαλεί μείωση των δαπανών του δημοσίου.➤ Μειωμένες δυνατότητες δανεισμού των ΟΤΑ από Τράπεζες και μικτών επενδύσεων με ιδιώτες.

Κρίσιμα Ζητήματα / Ανάγκες

- Βελτίωση της εσωτερικής οργάνωσης των υπηρεσιών των Δ/νσεων Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών.
- Βελτίωση των κτιριακών εγκαταστάσεων των Δ/νσεων Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών και ενίσχυση του υφιστάμενου υλικοτεχνικού εξοπλισμού.
- Βελτίωση της συνεργασίας και επικοινωνίας μεταξύ των Τμημάτων των Δ/νσεων Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών με τις άλλες υπηρεσίες του Δήμου.
- Τυποποίηση των διαδικασιών των Δ/νσεων Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών για την αποτελεσματικότερη και ποιοτικότερη παροχή υπηρεσιών και διεκπεραίωση των καθημερινών εργασιών.
- Ανάγκη εξορθολογισμού των δαπανών και αντιμετώπισης των οικονομικών ζητημάτων του Δήμου.
- Βελτίωση διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ / ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ / ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ			
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ			
Θέματα Εσωτερικής Ανάπτυξης	Δυνατότητες και Ευκαιρίες		Αδυναμίες και Περιορισμοί
Λειτουργία (Δραστηριότητες & Διαδικασίες)	Δυνατότητες		Αδυναμίες
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Εφαρμογή συστήματος διαχείρισης ποιότητας. ➤ Ικανοποιητική ανταπόκριση των παρεχόμενων υπηρεσιών στις ανάγκες των Δημοτών. ➤ Λειτουργία καθορισμού, παρακολούθησης και απολογισμού στόχων της Δ/νσης ➤ Λειτουργία συστήματος καταγραφής, επεξεργασίας και επίλυσης αιτημάτων πολιτών της Δ/νσης ➤ Πολύ καλή ανταπόκριση των παρεχόμενων υπηρεσιών της Δ/νσης στις ανάγκες των Δημοτών 		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Εντοπίζονται αδυναμίες στον τομέα της ανακύκλωσης τόσο από τους δημότες όσο και από το υπαλληλικό προσωπικό. ➤ Μεγάλος φόρτος εργασίας του προσωπικού σε συνδυασμό με την έλλειψη επαρκούς προσωπικού και εξοπλισμού.
	Ευκαιρίες		Περιορισμοί
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ενίσχυση περιβαλλοντικής συνείδησης πολιτών και εθελοντικής πρωτοβουλίας. ➤ Υλοποίηση προγράμματος πληροφόρησης - ευαισθητοποίησης πολιτών. ➤ Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών για βελτίωση της αποδοτικότητας και του επιπέδου του παραγόμενου έργου. 		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αδυναμία έγκαιρων προμηθειών των ανταλλακτικών αυτοκινήτων. ➤ Ύπαρξη σημαντικών αναγκών σε αποτελεσματικούς μηχανισμούς ελέγχου εφαρμογής περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Προοπτική διεύρυνσης προγραμμάτων ανακύκλωσης. ➤ Αυξανόμενη σημασία του Τομέα Καθαριότητας Περιβάλλοντος ως αποτέλεσμα κυρίως του εντεινόμενου ρυθμού παραγωγής Κοινοτικών και Εθνικών ρυθμιστικών παρεμβάσεων. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αδυναμία εξασφάλισης των αναγκαίων προϋποθέσεων (θεσμικών, οργανωτικών, στελέχωσης, κλπ.) για την πλήρη αξιοποίηση των ΤΠΕ για την ανάπτυξη υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. ➤ Αδυναμία εύρεσης πόρων για την εφαρμογή συστηματικών προγραμμάτων ανακύκλωσης απορριμμάτων.
Οργάνωση/ Συνεργασίες	Δυνατότητες	Αδυναμίες
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυνατότητες ανάπτυξης συνεργασίας και επικοινωνίας της Δ/νσης Καθαριότητας με άλλες Δ/νσεις σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος. ➤ Ανάγκη εξειδικευμένης ανακύκλωσης υλικών συσκευασίας από τους επαγγελματίες και από τους δημότες. ➤ Η εισαγωγή τεχνολογιών διαχείρισης στόλου και αποτελεσματικότητας αποκομιδής μπορεί να συμβάλλει στη βελτίωση των κοστολογίων και στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας. ➤ Καλή σύνθεση και ομοιογένεια του προσωπικού του Τμήματος Καθαριότητας και καλές σχέσεις με όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Μη ικανοποιητικές διαδικασίες συντονισμού και επικοινωνίας με υπηρεσίες άλλων Δ/νσεων του Δήμου. ➤ Ανάγκη δημιουργίας μελέτης βελτιστοποίησης των διαδρομών όσον αφορά στην αποκομιδή των απορριμμάτων. ➤ Ανάγκη περαιτέρω συνεργασίας με τα συνεργεία και τον μηχανικό εξοπλισμό της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών.

	Ευκαιρίες	Περιορισμοί
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυνατότητες συνεργασίας με δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς σε τοπικό ή υπερτοπικό επίπεδο με δραστηριότητες συναφείς με τις δραστηριότητες του ΟΤΑ. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Προβληματικός συντονισμός συναρμόδιων διοικητικών δομών στην ιεράρχηση και επιλογή δράσεων και έργων περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος. ➤ Η έλλειψη περιβαλλοντικής ευαισθησίας και ευθύνης μέρους των κατοίκων και των επιχειρήσεων.
Ανθρ. Δυναμικό / Υλικοτεχνική Υποδομή	Δυνατότητες	Αδυναμίες
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Σημαντική επαγγελματική εμπειρία του προσωπικού όλων των τμημάτων της Δ/νσης Καθαριότητας. ➤ Ύπαρξη σχετικά επαρκών κτιριακών εγκαταστάσεων, πλην αυτών για το εργατοτεχνικό προσωπικό. ➤ Επαρκής υλικοτεχνικός εξοπλισμός μετά και την ανανέωση του στόλου σε ποσοστό περίπου 50%. ➤ Εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό και σημαντική εμπειρία στην Δ/νση Καθαριότητας 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Μη ικανοποιητικός αριθμός κάδων απορριμμάτων και απορριμματοφόρων. ➤ Ανάγκη εκπαίδευσης και επιμόρφωσης του προσωπικού. ➤ Ανάγκη αντικατάστασης των κάδων απορριμμάτων και προμήθεια οικολογικών συστημάτων – βυθιζόμενων κάδων διαβαθμισμένης συμπίεσης. ➤ Ανεπάρκεια κτιριακών εγκαταστάσεων κυρίως για το εργατοτεχνικό προσωπικό. ➤ Ανάγκη στελέχωσης του τμήματος τόσο με επιστημονικό όσο και με τεχνικό προσωπικό. ➤ Μη ικανοποιητικός αριθμός οχημάτων και σχετικά πεπαλαιωμένος στόλος Ανακύκλωσης της Δ/νσης Καθαριότητας. ➤ Σημειακές ελλείψεις στον υλικοτεχνικό εξοπλισμό της Δ/νσης Καθαριότητας.

	Ευκαιρίες	Περιορισμοί
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αύξηση των δυνατοτήτων επιμόρφωσης προσωπικού στην νέα προγραμματική περίοδο. ➤ Σημαντική προτεραιότητα του ΕΣΠΑ 2014-2020, η προστασία του περιβάλλοντος και η «πράσινη» ανάπτυξη. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Περιορισμένοι πόροι για την προμήθεια του απαραίτητου υλικοτεχνικού εξοπλισμού και οχημάτων. ➤ Η περιορισμένη, μέχρι σήμερα, αξιοποίηση των ΤΠΕ σε σχέση με την εσωτερική λειτουργία των υπηρεσιών και τις συναλλαγές τους με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.
Οικονομικά (Εσοδα / Δαπάνες)	Δυνατότητες	Αδυναμίες
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Πλήρης γνώση των οικονομικών και ποσοτικών στοιχείων που αφορούν στις δραστηριότητες καθαριότητας και συνεχής παρακολούθηση αυτών και των ετήσιων απολογισμών και των προϋπολογισμών. ➤ Βελτίωση των διαδικασιών είσπραξης ανταποδοτικών τελών. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάγκη αύξησης των εσόδων. ➤ Η οικονομική δυσχέρεια σε επίπεδο Δήμου περιορίζει τον αριθμό των προμηθευτών που θέλουν να συνεργαστούν, με αποτέλεσμα την δυνητική υποβάθμιση της ποιότητας των υλικών και της παροχής υπηρεσιών από τρίτους.
	Ευκαιρίες	Περιορισμοί
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυνατότητα αξιοποίησης των εσόδων από την εναρμόνιση των τελών καθαριότητας σε όλους τους οικισμούς του Δήμου. ➤ Δυνατότητα αξιοποίησης των εσόδων από την επιβολή τέλους χρήσης του χώρου απόθεσης αδρανών. ➤ Δυνατότητα εξασφάλισης χρηματοδοτήσεων από προγράμματα περιφερειακού ή εθνικού χαρακτήρα ή με απευθείας χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αυξανόμενη εξάρτηση των ΟΤΑ από εξωτερικές ενισχύσεις. ➤ Περιορισμένη αξιοποίηση των εθνικών και ευρωπαϊκών κονδυλίων. ➤ Μειωμένες δυνατότητες χρηματοδότησης των ΟΤΑ, λόγω της συνεχιζόμενης οικονομικής κρίσης στη χώρα η οποία προκαλεί μείωση των δαπανών του δημοσίου.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αξιοποίηση των νέων χρηματοδοτικών εργαλείων και μέσων. ➤ Προθυμία του ιδιωτικού τομέα να συνεργαστεί με τον δημόσιο τομέα και να συμμετάσχει σε πρωτοβουλίες. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Μειωμένες δυνατότητες δανεισμού των ΟΤΑ από Τράπεζες και μικτών επενδύσεων με ιδιώτες. ➤ Πιθανή αύξηση του κόστους συλλογής και διαχείρισης των απορριμμάτων με τη συμμετοχή και του ιδιώτη - επενδυτή (λειτουργία ΣΔΙΤ).
--	---	--

Κρίσιμα Ζητήματα / Ανάγκες

- Ενίσχυση της στελέχωσης των τμημάτων της Δ/νσης.
- Ενίσχυση των κτιριακών εγκαταστάσεων για το εργατοτεχνικό προσωπικό της Δ/νσης .
- Ανάγκη αντιμετώπισης των οικονομικών ζητημάτων που αφορούν στις προμήθειες της Δ/νσης .
- Εκπαίδευση και επιμόρφωση του προσωπικού.
- Βελτίωση της συνεργασίας και επικοινωνίας μεταξύ των γραφείων της Δ/νσης Καθαριότητας και με τις λοιπές Δ/νσεις του Δήμου.
- Ενεργοποίηση - ευαισθητοποίηση των δημοτών για συμμετοχή στα προγράμματα ανακύκλωσης.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ / ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ		
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΥΓΕΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ		
Θέματα Εσωτερικής Ανάπτυξης	Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Προβλήματα και Περιορισμοί
Λειτουργία (Δραστηριότητες & Διαδικασίες)	Δυνατότητες	Προβλήματα
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Παροχή υψηλού επιπέδου παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους αποδέκτες της προσχολικής αγωγής (ΔΚΠ). ➤ Καλή χωρική διασπορά των δομών στα όρια του Δήμου Σερρών (ΔΚΠ). ➤ Υψηλή ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών (ΟΠΑΚΠΑ). ➤ Υψηλό επίπεδο παρεχόμενων υπηρεσιών από το ΔΗΚΕΔΗΠΕΘΕ Σερρών. ➤ Δυνατότητα διοργανώσεων μεγαλύτερης εμβέλειας που οφείλεται στην ανασυγκρότηση των δομών και τις νέες εγκαταστάσεις του ΟΠΑΚΠΑ. ➤ Παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών από το Αυτοκινητοδρόμιο Σερρών. ➤ Πλήρης και ικανοποιητική ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών των Δημοτικών Παιδικών Σταθμών και του Βρεφονηπιακού Σταθμού του Δ. Σερρών. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Συνεχώς αυξανόμενη συνολική ζήτηση από όλο το Νομό Σερρών (ΔΚΠ). ➤ Έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού επιστημονικού προσωπικού σε σχέση με την περιοχή κάλυψης και εξυπηρέτησης (ΔΚΠ). ➤ Ανάγκη επέκτασης υποδομών πρόνοιας, πολιτισμού και υγείας (ΔΚΠ). ➤ Αυξημένες κοινωνικές ανάγκες λόγω οικονομικής συγκυρίας (ΔΚΠ) . ➤ Ανάγκη δημιουργίας τμήματος διοργάνωσης εκδηλώσεων του ΟΠΑΚΠΑ. ➤ Ανάγκη δημιουργίας γραφείου παραπόνων για την διερεύνηση των αναγκών των αποδεκτών του ΟΠΑΚΠΑ. ➤ Ανάγκη καλύτερης οργάνωσης του ΟΠΑΚΠΑ. ➤ Υπολειτουργία των τμημάτων της ΚΕΔΗΣ και αδυναμία προβολής και ανάπτυξης περισσότερων υπηρεσιών, λόγω της έλλειψης προσωπικού.

	Ευκαιρίες	Περιορισμοί
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα – δίκτυα του αυτοκινητοδρόμου για την ανταλλαγή τεχνογνωσίας. ➤ Δυνατότητα επέκτασης της κύριας πίστας του αυτοκινητοδρόμου ώστε να φιλοξενεί αγώνες μεγαλύτερης διαβάθμισης (moto GP). ➤ Αξιοποίηση συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας στους χώρους του Αυτοκινητοδρόμου Σερρών. ➤ Τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Λειτουργίας του αυτοκινητοδρόμου Σερρών. ➤ Εφαρμογή συστήματος διασφάλισης ποιότητας ISO και πιστοποίηση αυτού. ➤ Εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων διοίκησης για την αποτελεσματικότερα και αποδοτικότερη παροχή υπηρεσιών. ➤ Η αξιοποίηση των ΤΠΕ για τη διεύρυνση των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και την καθιέρωση των ψηφιακών συναλλαγών. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Μη αποσαφηνισμένο Νομικό Πλαίσιο αρμοδιοτήτων (ΔΚΠ). ➤ Περιορισμένοι οικονομικοί πόροι (ΔΚΠ). ➤ Αδυναμία εξασφάλισης των αναγκαίων προϋποθέσεων (θεσμικών, οργανωτικών, στελέχωσης, κλπ.) για την πλήρη αξιοποίηση των ΤΠΕ για την ανάπτυξη υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.
Οργάνωση Συνεργασίες	Δυνατότητες	Αδυναμίες
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ολοκληρωμένο δίκτυο συνεργιών με τους αρμόδιους φορείς κοινωνικής φροντίδας σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο (ΔΚΠ). ➤ Δυνατότητες ανάπτυξης νέων δράσεων (ΔΚΠ). ➤ Καλύτερος έλεγχος του ΟΠΑΚΠΑ. ➤ Δυνατότητες συνεργασίας με ΟΑΕΔ, με το Κέντρο Ψυχικής Υγείας, με Καλλιτεχνικούς φορείς, με παιδοψυχολόγους, με οδοντιάτρους (ΟΠΑΚΠΑ). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάγκη ανάληψης ευθυνών και καλής συνεργασίας με τις λοιπές συνεργαζόμενες υπηρεσίες του Δήμου. ➤ Ανάγκη διοργάνωσης ενημερωτικών συναντήσεων – ημερίδων αναφορικά με θέματα παιδικής ψυχολογίας. ➤ Ανάγκη δημιουργίας κολυμβητικής πισίνας για την κάλυψη των αναγκών του Δήμου (ΟΠΑΚΠΑ). ➤ Ανάγκη συγχώνευσης των τμημάτων συντήρησης ηλεκτρολογικών και κτιριακών εγκαταστάσεων του ΟΠΑΚΠΑ.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυνατότητα λειτουργίας πειραματικής σκηνής, διεθνούς πανεπιστημιάδας και φεστιβάλ θεατρικού μονολόγου από το ΔΗΚΕΔΗΠΕΘΕ Σερρών. ➤ Δυνατότητα επαρκούς χρηματοδότησης για το ΔΗΚΕΔΗΠΕΘΕ Σερρών. ➤ Συνεργασίες του ΔΗΚΕΔΗΠΕΘΕ με άλλους θεατρικούς φορείς. ➤ Δυνατότητα συνεργασίας του αυτοκινητοδρομίου με τοπικούς φορείς, ελληνικές και διεθνείς αθλητικές ομοσπονδίες. ➤ Άριστη συνεργασία των τμημάτων της ΚΕΔΗΣ με Δημόσιους και Ιδιωτικούς φορείς. ➤ Λειτουργία ξενώνα φιλοξενίας κακοποιημένων παιδιών και γυναικών. ➤ Στενή συνεργασία του Δήμου Σερρών με Περιφέρεια και Μητρόπολη για αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάγκη συνεργασίας της ΚΔΒΚ με υπηρεσίες του Δήμου. ➤ Ανεπαρκής διαχείριση υποδομών (ΔΚΠ).
	Ευκαιρίες	Περιορισμοί
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυνατότητα ανάπτυξης νέων δομών (ΔΚΠ). ➤ Αξιοποίηση συνεργασιών με εθελοντές για την υλοποίηση των στόχων (ΔΚΠ). ➤ Αξιοποίηση του θεάτρου από φοιτητικές ομάδες από το ΔΗΚΕΔΗΠΕΘΕ Σερρών. ➤ Ανάγκη προσέγγισης ενός ξεχωριστού είδους θεάτρου από το ΔΗΚΕΔΗΠΕΘΕ Σερρών. ➤ Δημιουργία αναπτυξιακών συμπράξεων με τοπικούς φορείς. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Μη ικανοποιητικό επίπεδο οργάνωσης και αξιολόγησης του ΟΠΑΚΠΑ. ➤ Ανάγκη ενσωμάτωσης νέων, πιο σύγχρονων δραστηριοτήτων του ΟΠΑΚΠΑ. ➤ Μειωμένες επιχορηγήσεις. ➤ Το κανονιστικό πλαίσιο της Δημόσιας Διοίκησης που χαρακτηρίζεται από σοβαρές δυσλειτουργίες λόγω της πολυπλοκότητας των διαδικασιών, κυρίως σε ό,τι αφορά στις συναλλαγές των δημοσίων υπηρεσιών με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ρεπερτόριο σύγχρονης θεματολογίας του ΔΗΚΕΔΗΠΕΘΕ Σερρών. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η απουσία οργάνωσης σε θέσεις εργασίας, καθήκοντολογίου και περιγραφών εργασίας για τους οργανισμούς της Δημόσιας Διοίκησης.
Ανθρ. Δυναμικό / Υλικοτεχνική Υποδομή	Δυνατότητες	Αδυναμίες
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Προσωπικό με μακρόχρονη εμπειρία, υψηλού επιπέδου κατάρτιση και υψηλό αίσθημα επαγγελματικής ευθύνης (ΔΚΠ). ➤ Εφαρμογή ειδικού προγράμματος για ΑΜΕΑ σε παιδικούς σταθμούς (ΟΠΑΚΠΑ –Κ.Ε.Δ.Η.Σ.). ➤ Ύπαρξη πολυπληθούς και εξειδικευμένου προσωπικού (ΟΠΑΚΠΑ- Κ.Ε.Δ.Η.Σ.). ➤ Δημιουργία Μουσείου Ιστορικών Αυτοκινήτων και Μηχανών στο Αυτοκινητοδρόμιο Σερρών. ➤ Σχετική επάρκεια κτιριακών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού για τους Δημοτικούς Παιδικούς - Βρεφονηπιακούς Σταθμούς. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάγκη συντήρησης, επισκευής και επέκτασης των σχολικών υποδομών και αθλητικών εγκαταστάσεων. (ΔΚΠ) ➤ Ανάγκη περαιτέρω στελέχωσης των Νομικών Προσώπων με εξειδικευμένο προσωπικό. ➤ Ανάγκη εύρεσης χώρων κατάλληλα διαμορφωμένων για στέγαση της Δ/νσης Κ. Π. ➤ Ανάγκη ανανέωσης και αναβάθμισης του υλικοτεχνικού εξοπλισμού των αθλητικών εγκαταστάσεων (ΟΠΑΚΠΑ). ➤ Ανάγκη προμήθειας σχολικών λεωφορείων για την μετακίνηση παιδιών προσχολικής αγωγής (ΟΠΑΚΠΑ). ➤ Ανάγκη συντήρησης – αναβάθμισης των υφιστάμενων υποδομών του Αυτοκινητοδρομίου Σερρών. ➤ Ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης του στελεχιακού δυναμικού του Αυτοκινητοδρομίου Σερρών. ➤ Ανάγκη αναβάθμισης της ιστοσελίδας του αυτοκινητοδρομίου Σερρών και συνεχής ενημέρωσή της. ➤ Εγκατάσταση συστήματος παρακολούθησης και ασφάλειας για on-line μετάδοση αγώνων και παρακολούθηση της πίστας του αυτοκινητοδρομίου Σερρών. ➤ Ανάγκη δημιουργίας χώρων στάθμευσης και υποδομών στους χώρους των αθλητών. ➤ Ελλιπής οδοσήμανση από και προς το αυτοκινητοδρόμιο Σερρών.

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάγκη αναβάθμισης και ανανέωσης του υφιστάμενου εξοπλισμού της ΚΕΔΗΣ. ➤ Ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης του στελεχιακού δυναμικού της ΚΕΔΗΣ. ➤ Ανάγκη ψυχολογικής υποστήριξης, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, άθλησης, σίτισης, εμβολιασμού και εκπαίδευσης των αποδεκτών. ➤ Ανάγκη δημιουργίας νέων σχολικών μονάδων και αθλητικών εγκαταστάσεων. ➤ Ανάγκη δημιουργίας νέων παιδικών σταθμών. ➤ Ανάγκη συντήρησης των σχολικών μονάδων και αθλητικών εγκαταστάσεων. ➤ Ανάγκη στελέχωσης των Δημοτικών Παιδικών Σταθμών και του Βρεφονηπιακού Σταθμού του Δ. Σερρών σε συγκεκριμένες ειδικότητες. ➤ Ανάγκη δημιουργίας γραφείου προμηθειών για την αποτελεσματικότερη διαχείριση των διαφόρων ειδών εξοπλισμού.
	Ευκαιρίες	Περιορισμοί
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δημιουργία νέων προγραμμάτων προσαρμοσμένων στις ανάγκες των πολιτών. ➤ Ανάγκη εκπαίδευσης των αποδεκτών για εξεύρεση εργασίας και εκπαίδευση ειδικών πληθυσμιακών μονάδων. ➤ Αξιοποίηση των φοιτητών του ΤΕΦΑΑ και voucher (ΟΠΑΚΠΑ). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η αναντιστοιχία μεταξύ της στελέχωσης των υπηρεσιών και των πραγματικών αναγκών τους, ως προς τα αριθμητικά μεγέθη, τα ουσιαστικά προσόντα, και το χρονισμό των προσλήψεων, κ.λ.π. ➤ Ύπαρξη απαρχαιωμένων ρυθμίσεων οι οποίες δεν έχουν προσαρμοσθεί προς τα σύγχρονα τεχνολογικά δεδομένα και τις νέες κοινωνικο-οικονομικές απαιτήσεις.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Βελτίωση των υλικοτεχνικών υποδομών μέσω συγχρηματοδοτούμενων έργων. ➤ Νέα προγράμματα διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού και στοχοθεσίας. ➤ Ιδιαίτερη έμφαση των ευρωπαϊκών πολιτικών στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας. ➤ Η εισαγωγή των Τεχνολογικών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη Δημόσια Διοίκηση, ως εργαλείο για την υποστήριξη των διοικητικών και οργανωτικών αλλαγών. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η περιορισμένη, μέχρι σήμερα, αξιοποίηση των ΤΠΕ σε σχέση με την εσωτερική λειτουργία των υπηρεσιών και τις συναλλαγές τους με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.
Οικονομικά (Εσοδα / Δαπάνες)	Δυνατότητες	Αδυναμίες
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Εξοικονόμηση πόρων από τις οικονομίες κλίμακας που προκύπτουν μετά τη συγχώνευση των Νομικών Προσώπων και των Επιχειρήσεων. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάγκη οικονομικής εξυγίανσης του Νομικού Προσώπου του ΟΠΑΚΠΑ. ➤ Οικονομική στενότητα με αρνητικές συνέπειες στην εκτέλεση του έργου των Νομικών Προσώπων. ➤ Ανεπάρκεια οικονομικών πόρων για τη λειτουργία και την πραγματοποίηση των δραστηριοτήτων του ΔΗΚΕΔΗΠΕΘΕ Σερρών.
	Ευκαιρίες	Περιορισμοί
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυνατότητα εξασφάλισης χρηματοδοτήσεων από προγράμματα περιφερειακού ή εθνικού χαρακτήρα ή με απευθείας χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση (οικονομικές ενισχύσεις) ΔΗΚΕΔΗΠΕΘΕ. ➤ Δυνατότητα αξιοποίησης όλων των δυνατών πηγών εσόδων του ΟΠΑΚΠΑ. ➤ Μείωση κόστους λειτουργίας λόγω της γενίκευσης της χρήσης δικτυακών εφαρμογών. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Περικοπές δαπανών με αρνητικές συνέπειες στην εκτέλεση του έργου της Δ/σης Κοινωνικής Προστασίας. ➤ Μείωση επιχορηγήσεων για έκτακτα βοηθήματα. ➤ Καθυστέρηση καταβολής των επιδομάτων προς τους δικαιούχους. ➤ Δεν υπάρχει δυνατότητα αύξησης του αντιτίμου των αποδεκτών των υπηρεσιών του ΟΠΑΚΠΑ.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αξιοποίηση των νέων χρηματοδοτικών προγραμμάτων εργαλείων και μέσων. ➤ Προθυμία του ιδιωτικού τομέα να συνεργαστεί με τον δημόσιο τομέα και να συμμετάσχει σε πρωτοβουλίες. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Μειωμένες δυνατότητες του ΟΠΑΚΠΑ διεύρυνσης σε καινούργια αντικείμενα λόγω οικονομικής δυσπραγίας. ➤ Έλλειψη ρευστότητας. ➤ Περικοπές υφιστάμενων επιχορηγήσεων των δομών των ΟΤΑ από κεντρικούς φορείς ή καθυστερήσεις στη ροή των επιχορηγήσεων. ➤ Μειωμένες δυνατότητες χρηματοδότησης των ΟΤΑ, λόγω της οικονομικής κρίσης στη χώρα η οποία προκαλεί μείωση των δαπανών του δημοσίου. ➤ Μειωμένες δυνατότητες δανεισμού των ΟΤΑ από Τράπεζες και μικτών επενδύσεων με ιδιώτες.
--	--	--

Κρίσιμα Ζητήματα / Ανάγκες

- Συνεχώς αυξανόμενη συνολική ζήτηση της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας, Παιδείας και Πολιτισμού από όλο το Νομό Σερρών, λόγω οικονομικής συγκυρίας.
- Περιορισμένοι οικονομικοί πόροι.
- Έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού επιστημονικού προσωπικού σε σχέση με την περιοχή κάλυψης και εξυπηρέτησης της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας, Παιδείας και Πολιτισμού και μάλιστα σε συνδυασμό με την ανάγκη επέκτασης υποδομών πρόνοιας, πολιτισμού και υγείας.
- Ανάγκη συντήρησης, επισκευής και επέκτασης των σχολικών υποδομών και αθλητικών εγκαταστάσεων.
- Περικοπές δαπανών και μειώσεις επιχορηγήσεων για έκτακτα βοηθήματα με αρνητικές συνέπειες στην εκτέλεση του έργου της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας, Παιδείας και Πολιτισμού.
- Αυξητικές τάσεις εξέλιξης της ζήτησης για τις παρεχόμενες υπηρεσίες της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας, Παιδείας και Πολιτισμού
- Ενίσχυση του υλικοτεχνικού εξοπλισμού και βελτίωση των κτιριακών υποδομών των Νομικών Προσώπων του Δήμου.
- Ενίσχυση της συνεργασίας των Νομικών Προσώπων του Δήμου με τις υπηρεσίες του Δήμου ή/και άλλους φορείς για την ομαλότερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία τους.
- Ανάγκη αύξησης των οικονομικών πόρων και βελτίωσης των διαδικασιών οικονομικής διαχείρισης των Νομικών Προσώπων του Δήμου.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ / ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ / ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ		
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΟΡΓΑΝΩΣΗΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ, Κ.Ε.Π		
Θέματα Ανάπτυξης	Εσωτερικές Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Αδυναμίες και Περιορισμοί
Λειτουργία	Δυνατότητες	Αδυναμίες
(Δραστηριότητες Διαδικασίες)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ικανοποιητική πληροφόρηση των παρεχόμενων υπηρεσιών του Δήμου μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης του. ➤ Ικανοποιητική παροχή υπηρεσιών από το Τμήμα Μηχανοργάνωσης Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών. ➤ Άριστη παροχή υπηρεσιών από το Γραφείο Προγραμματισμού Ανάπτυξης, Ποιότητας και Αποδοτικότητας. ➤ Η διαχείριση όλων των προτάσεων στα χρηματοδοτικά προγράμματα γίνεται αποκλειστικά από τα στελέχη του Αυτοτελούς Γραφείου Προγραμματισμού, Ανάπτυξης, Ποιότητας και Αποδοτικότητας. ➤ Μεγάλος όγκος υποβολής προτάσεων για αναζήτηση χρηματοδοτήσεων από το Αυτοτελές Γραφείο Προγραμματισμού, Ανάπτυξης, Ποιότητας και Αποδοτικότητας. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Λήψη κανονιστικών αποφάσεων και τροποποιήσεις (τμήμα αδειοδοτήσεων). ➤ Ανάγκη ανανέωσης της πιστοποίησης του Δήμου κατά ISO 9001:2008. ➤ Ανάγκη καλύτερης οργάνωσης του Γραφείου Τύπου & Επικοινωνίας. ➤ Μη συστηματική τήρηση των διαδικασιών που περιγράφονται στο εγχειρίδιο του Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας των υπηρεσιών του Δήμου Σερρών.

	Ευκαιρίες	Περιορισμοί
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυνατότητα περαιτέρω βελτίωσης της αποδοτικότητας του Αυτοτελούς Γραφείου Προγραμματισμού Ανάπτυξης, Ποιότητας και Αποδοτικότητας διαμέσου της στελέχωσης του με νέο προσωπικό. ➤ Εκπόνηση - Εφαρμογή - Παρακολούθηση και Αξιολόγηση Επιχειρησιακού Σχεδίου. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αποσαφήνιση νομοθετικού πλαισίου (τμήμα αδειοδοτήσεων). ➤ Πίεση χρόνου για την παροχή ορισμένων υπηρεσιών (τμήμα αδειοδοτήσεων). ➤ Μεγάλη γραφειοκρατία (τμήμα αδειοδοτήσεων). ➤ Η έμφαση στις διαδικασίες τυπικής νομιμότητας δεν είναι πάντοτε αντίστοιχη με την προσπάθεια παραγωγής υψηλής ποιότητας έργων και υπηρεσιών.
Οργάνωση / Συνεργασίες	Δυνατότητες	Αδυναμίες
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Συνεργασία του Αυτοτελούς Γραφείου Προγραμματισμού Ανάπτυξης, Ποιότητας και Αποδοτικότητας με πλήθος φορέων του ευρύτερου Δημόσιου φορέα. ➤ Στενή συνεργασία του Αυτοτελούς Γραφείου Προγραμματισμού & Ανάπτυξης με όλες τις Δ/νσεις και τα τμήματα του Δήμου Σερρών. ➤ Λειτουργία Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Αγροτικής Οικονομίας 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Μη στελέχωση και λειτουργία του Γραφείου Νομικών Προσώπων & Επιχειρήσεων. ➤ Ο ρόλος των αιρετών δεν περιορίζεται μόνο στην άσκηση των προβλεπόμενων καθηκόντων, αλλά λειτουργούν και ως υπηρεσιακά όργανα.
	Ευκαιρίες	Περιορισμοί
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η συνεχής βελτίωση των συνεργασιών μεταξύ υπηρεσιών του Δημόσιου τομέα. ➤ Η αξιοποίηση των αρχών του e-government για την αναδιοργάνωση της εσωτερικής λειτουργίας των δημόσιων υπηρεσιών. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Το κανονιστικό πλαίσιο της Δημόσιας Διοίκησης που χαρακτηρίζεται από σοβαρές δυσλειτουργίες λόγω της πολυπλοκότητας των διαδικασιών, κυρίως σε ό,τι αφορά στις συναλλαγές των δημοσίων υπηρεσιών με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Ανθρ. Δυναμικό Υλικοτεχνική Υποδομή	/Δυνατότητες	Αδυναμίες
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Μεγάλη εμπειρία των στελεχών του Αυτοτελούς Γραφείου Προγραμματισμού, Ανάπτυξης, Ποιότητας και Αποδοτικότητας στη διαχείριση χρηματοδοτούμενων έργων. ➤ Σχετική επάρκεια εξοπλισμού του Αυτοτελούς Γραφείου Προγραμματισμού & Ανάπτυξης. ➤ Πολύ καλό μορφωτικό επίπεδο και αξιόλογη εμπειρία των στελεχών της Διεύθυνσης ➤ Δυνατότητα συνεχούς επιμόρφωσης του υφιστάμενου προσωπικού του Αυτοτελούς Γραφείου Προγραμματισμού, Ανάπτυξης Ποιότητας και Αποδοτικότητας. ➤ Δυνατότητα συνεχούς επιμόρφωσης του προσωπικού του Αυτοτελούς Τμήματος Μηχανοργάνωσης, Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών σε τεχνολογίες ανάπτυξης web. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ελλιπής στελέχωση της Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Αγροτικής Οικονομίας. ➤ Ανάγκη μηχανοργάνωσης του τμήματος αδειοδοτήσεων. ➤ Ανάγκη οργάνωσης του αρχείου του τμήματος αδειοδοτήσεων. ➤ Ανάγκη συστέγασης των τμημάτων της Δ/νσης Αγροτικής Ανάπτυξης. ➤ Ανάγκη ενίσχυσης και επιμόρφωσης του προσωπικού της Δ/νσης Αγροτικής Ανάπτυξης. ➤ Ανάγκη περαιτέρω στελέχωσης του Αυτοτελούς Γραφείου Προγραμματισμού, Ανάπτυξης Ποιότητας και Αποδοτικότητας ➤ Ελλιπής υλικοτεχνικός εξοπλισμός και λογισμικό για την καθημερινή διεκπεραίωση των εργασιών του Αυτοτελούς Γραφείου Προγραμματισμού Ανάπτυξης, Ποιότητας και Αποδοτικότητας. ➤ Ολιγάριθμο εξειδικευμένο προσωπικό ανωτάτου επιπέδου του Αυτοτελούς Τμήματος Μηχανοργάνωσης, Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών.

	Ευκαιρίες	Περιορισμοί
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Παροχή κινήτρων στο προσωπικό του Αυτοτελούς Γραφείου Προγραμματισμού Ανάπτυξης, Ποιότητας και Αποδοτικότητας. ➤ Χρήση νέων τεχνολογιών για την περαιτέρω βελτίωση της αποδοτικότητας του Αυτοτελούς Γραφείου Προγραμματισμού Ανάπτυξης, Ποιότητας και Αποδοτικότητας. ➤ Αύξηση των πόρων για εκπαίδευση και επιμόρφωση στελεχών και αιρετών ➤ Βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής μέσω συγχρηματοδοτημένων έργων. ➤ Σημαντική προτεραιότητα του ΕΣΠΑ 2014-2020, η βελτίωση της διοικητικής ικανότητας της δημόσιας διοίκησης. ➤ Ιδιαίτερη έμφαση των ευρωπαϊκών πολιτικών στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας. ➤ Η εισαγωγή των Τεχνολογικών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη Δημόσια Διοίκηση, ως εργαλείο για την υποστήριξη των διοικητικών και οργανωτικών αλλαγών. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Τροποποίηση του ΟΕΥ ως προς τον καθορισμό αρμοδιοτήτων (ΔΑγροτικής Ανάπτυξης) ➤ Ύπαρξη ρυθμίσεων οι οποίες δεν έχουν προσαρμοσθεί προς τα σύγχρονα τεχνολογικά δεδομένα και τις νέες κοινωνικο-οικονομικές απαιτήσεις. ➤ Η αναντιστοιχία μεταξύ της στελέχωσης των υπηρεσιών και των πραγματικών αναγκών τους, σε ενδο-υπηρεσιακό και σε δι-υπηρεσιακό επίπεδο, ως προς τα αριθμητικά μεγέθη, τα ουσιαστικά προσόντα, και το χρονισμό των προσλήψεων, κ.λ.π.
Οικονομικά (Εσοδα / Δαπάνες)	Δυνατότητες	Αδυναμίες
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αξιοποίηση των χρηματοδοτικών ευκαιριών του ΕΣΠΑ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάγκη εξεύρεσης νέων χρηματοδοτικών λύσεων στο πρόβλημα της υλοποίησης έργων μετά το τέλος του ΕΣΠΑ.

	Ευκαιρίες	Περιορισμοί
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυνατότητα εξασφάλισης χρηματοδοτήσεων από προγράμματα περιφερειακού ή εθνικού χαρακτήρα ή με απευθείας χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση. ➤ Αξιοποίηση των νέων χρηματοδοτικών προγραμμάτων εργαλείων και μέσων. ➤ Προθυμία του ιδιωτικού τομέα να συνεργαστεί με τον δημόσιο τομέα και να συμμετάσχει σε πρωτοβουλίες. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αυξανόμενη εξάρτηση των ΟΤΑ από εξωτερικές ενισχύσεις. ➤ Μειωμένες δυνατότητες χρηματοδότησης των ΟΤΑ, λόγω της συνεχιζόμενης οικονομικής κρίσης στη χώρα η οποία προκαλεί μείωση των δαπανών του δημοσίου. ➤ Μειωμένες δυνατότητες δανεισμού των ΟΤΑ από Τράπεζες και μικτών επενδύσεων με ιδιώτες

Κρίσιμα Ζητήματα / Ανάγκες

- Περαιτέρω στελέχωση της Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Αγροτικής Οικονομίας
- Ενίσχυση της στελέχωσης του Αυτοτελούς Γραφείου Προγραμματισμού, Ανάπτυξης, Ποιότητας και Αποδοτικότητας.
- Ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης του ανθρώπινου δυναμικού.
- Ανάγκη βελτίωσης του συστήματος επικοινωνίας των επιτελικών υπηρεσιών με όλες τις Διευθύνσεις του Δήμου.

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ 2014 – 2019 : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**